



Co nás odloučí od lásky Kristovy? Protivenství? Starosti? Hlady? Nahota? Pronásledování? Nebezpečení? Nikoliv! Nad tím nade vším zvítězíme skrze Toho, který nás miloval. (Sv. Pavel.)

V á m !



vým učeníkům Kristus pravil kdysi:
„Já s vámi jsem a všude s vámi budu,
necht' těla vaše v zástupy se vmísí
i učte, kažte, zapuzujte nudu.“
Vy dědici jste, milí, učeníků Páně
a odkaz Boha Syna, věnčí vaše skráně.

Když Bůh se sklóní v lásee ke člověku,
vy, věrní Páně, milost' první zříte
i skláníte se rovněž plni vděků
a láskyplně „Pán jest s vámi“ díte.
Nám ruka vaše blahá klade mezi rety,
to svaté tělo Pána, který řídí světy.

Necht' k oltáři vy jdete, k zpovědnici,
neb „s Bohem“ krášíte-li k nemocnému,
vždy zříme úsměv ve růměné lici
a Boha tisknete vstříe srdeci svému.
Vy pokáráte jemně, kdo by „naděj“ bořil
a dík váš tomu jesti, kdo se Tvůrei kořil.

Já slyším stále přelaskavá slova,
když nešťastný vás o útěchu žádá:
vždy láska k žití oživne v něm nová
a mysl v budoucnu své štěstí sprádá —
hned nástroj samovraždny, mrzký, stranou hází,
hrd svoji cestou kráčí, ne se bidně pláží.

Mně ozvěnou vždy v duši hlas váš hřímá
s té výše, nad níž andělé se vznáší —
to slovo vaše rázné, mysl jímá
a dumy hříšné v nekonečno plaší
a do útroh se duše naší cele noří,
že zrak se šine tam, kde věčná lampa hoří.

Ó hled'te stále k nám tak, jako dosud
svým přelaskavým, milým, zárným hledem,
v náš vpravujte nás dále žití osud.
By šli jsme k spáse věčné, cesty středem,
ó milost' mějte s námi, slitování,
a vděční — vděční budeme vám do skonání!

K. E. Vojtř.

K novému roku.



pět uplynul celý rok; krátká to sice doba, a přece pro mnohé jak dlouhá! Krátká tomu, kdo v nezkaleném žil štěstí, kdo zdrav a spokojen byl; dlouhá tomu, koho Pán na lůžko bolesti uvrhl, anebo kdo neštěstím stíhán jsa, nespokojený, trudný život vésti musil v žalosti a bídě. — Rok, dlouhá to dosti doba, aby člověk promarnil netoliko statek vezdejší, nýbrž i duševní, dlouhá dosti doba, aby pozbyl milosti Boží a uvalil na svědomí své spoustu hříchů; krátká ale doba pro toho, kdo hojně statků duchovních si nahromaditi chce, aby tak s plnými rukama dobrých skutků jednou předstoupil před soudnou stolicí Boží.

Rok uplynul, nechť každý z nás pohlédne zpět a rozjímá, jak uplynul! Nechť každý závěrek účtů svých činí, jako obchodník, aby zvěděl, jakým jest před vševědoucím okem Božím, zda obohatil se skutky Bohu libými, či ochuzen jest hříchy. Onen s radostí může si zapěti: »Tebe, Bože, chválíme!« tento s publikánem v prsa se bítí má, volaje kajicně: »Bože, buď milostiv mně hříšnému!« Oběma ale rok uplynulý poučením býti má, kterak zachovati se mají v roce příštím, aby v pravdě šťastni a spokojeni byli! **A tu přeji všem čtenářům a příznivcům „Školy Božského Srdce Páně“ ze srdce „šťastný a veselý nový rok“!** Ano, šťastný a veselý nechť jest pro Vás všechny rok nastávající, šťastný a veselý ve smyslu křesťanském. Není štěstí mimo Boha, není veselí a radosti bez Boha! Není pravým štěstím dobro pozemské, které rychle pomíjí, nýbrž láska Boží, která na věky trvá. Není pravou radostí rozkoš světská, která srdce člověka neuspokojuje, nýbrž dobré svědomí spojené s Bohem, neboť tato radost jest okusem radosti nebeských. A takého štěstí, takové radosti přeji Vám, drazí čtenářové »Školy«! Štěstí toto od Boha pocházející nahradí Vám stonásobně, cokoli snad neštěstím pozemským ztratíte, radost z Boha plynoucí osladí Vám všechny trudné, bolestné a žalostné dny a hodiny v životě tomto, jimž se nikdo v tomto slzavém údolí vyhnouti nemůže. I když pak slzou zaleje se oko Vaše, srdce oplývati bude radostí duchovní; i když bída a chudoba dolehne na Vás, duše Vaše bude bohatou před Bohem. Takové štěstí, takovou radost nenahradí Vám ani celý svět.

Jelikož však přísloví praví: »Člověče, přičiň se, a Pán Bůh ti pomůže,« co musíme činiti, abychom v novém roce tohoto štěstí a této radosti od Boha účastnými byli? Církev svatá jako pravá matka a vychovatelka věřících dává nám to na ruku. V dnešním krátkém svatém evangeliu dává nám jméno nade všechny jména, v němž jediné život náš netoliko jeden rok, nýbrž po celý čas šťastným a spokojeným býti může, jest to přesvaté a přemocné jméno Ježíš. Církev svatá jakoby k nám dnešním svatým evangeliem volala: »Počínajte nový rok ve jménu Ježíše!«

Protož se jménem Ježíš v nový rok, neboť toto jméno božského Spasitele jest nám:

průvodcem po cestě tímto životem,
berlou opory při namáhavé cestě a
cílem celé naší pouti vezdejší.

Kdo někdy v pustých, nehostinných krajích bloudil, koho cesta dlouhým, tmavým lesem vedla, ten ví, jakým dobrodiním proň bylo, nalezl-li někde spolehlivého člověka, jenž znaje sám dobře krajinu, pravou cestu mu ukázal. A jaká jest naše

cesta životem tímto? Není mnohdy tak zapletená, že snadno zablouditi můžeme? S cestou spravedlnosti úzce běží cesta bezpráví, vedle úzké a trnité cesty pokání a odřikání se vede široká a pohodlná cesta smyslnosti a bezuzdnosti tělesné i duševní, vedle smavých lučin štěstí náhle otevírá se zející propast neštěstí, cesta zbožnosti ztrácí se často v hustém lese pokušení a zloby ďábelské, a při tom ve všech koutech číhají falešní průvodcové, které svět nastražil. Zdaž zde není nám třeba průvodce spolehlivého a nás milujícího? Ó ano, a tímto průvodcem jest jméno Onoho, jenž o sobě říci mohl: »Já jsem cesta,« jméno Onoho, jenž učeníkům svým pravil: »Následujte mne,« jméno Ježíše, Syna Božího a Spasitele světa, jenž svým božským učením nám směr naznačil, jimž se ve všech možných okolnostech života bráti máme. Jméno »Ježíš« jest sluncem, jež osvětluje temné cesty životní, abychom poznali cestu spravedlnosti; jméno »Ježíš« jest sloupem u cesty stojícím a pravý směr ukazujícím, abychom nezbloudili na scestí. A i když tě cesta tvá řízením Božím povede na Golgotu utrpení a bolesti, i tam uzříš kříž a na něm jméno »Ježíš.« A musíš-li snad temnou branou smrti projiti, i tam na prahu života záhrobního uzříš jméno »Ježíš,« Toho, jenž smrt přemohl a tebe uvede do říše své. Ó kéž bys byl se tímto průvodcem vésti nechal v roce uplynulém, jak daleko již jsi mohl býti na cestě k nebi! Nestalo-li se to, aspoň v roce tomto následuj jej věrně. Ovšem jest cesta, po níž on tě vede, příkrá, kamenitá, pracná, avšak tu dává ti církev berlu opory, a touto zase jest božské jméno Ježíš.

Pozorujeme-li tak lidi v životě jejich, v jejich konání, utrpení a svízlech, vidíme, že na všelijaké berly se opírají. Jak slabá to však mnohdy jest opora! Tak mnohý spoléhal se v roce minulém na srdce lidské. A jak pořídil? Zle! Srdce lidská jsou vrtkavá, nestálá, opora tato mylí a člověk vidí, že jest zase sám. Jiný spoléhal se na sílu těla svého a skálopevné zdraví, avšak člověk jest jako »tráva polní«; dech nemoci ovanul jej a berla jeho se zlomila. Jiný zase hleděl sobě zlatou berlou bohatství pomáhati životem, a hle, berla tato rozlila se v ohni neštěstí, a ztráty. Mnozí stavěli na přízeň lidskou, ale tato jest ještě slabší, neboť jest podobna dýmu, rychle se ztrácejícímu. Mnohý zejména za dob našich doufá ve zvrácení všeho nynějšího pořádku, ale ani tato berla není pevná, neboť rozvrat nemůže býti oporou. Berlou pevnou, na níž kdo se spoléhá, neklesá, berlou silnou, která nás drží v bouřích života a nedá upadnouti v osídla pokušení, berlou, která nás pozvedá, když jsme klesli, která i tehdy nám zůstává, když ostatní vše nás opustilo, tou berlou jest milost Boží. »A tato milost Boží,« praví svatý apoštol Pavel, »ukázala se všem lidem v Ježíši Kristu.« Jméno »Ježíš« tedy jmenuje nám onu berlu, jmenuje nám onu milost, na níž spoléhati se můžeme bezpečně, abychom životem šťastně kráčeli. To byla berla, již chytil se u brány chrámové chromý od narození a uzdraven jest, když k němu sv. Petr pravil: »Ve jménu Ježíše Nazaretského vstaň a chod!« Této berly držel se sv. Štěpán, když kameny naň se sypaly, svatý Ignác Antiochenský, když divoké šelmy naň se hnaly, sv. Pavel, když meč vzduchem zasvištěl nad hlavou jeho, sv. Bernard, když bouře pokušení jím zmítala, svatý Vavřinec Justiniani, když starosti jej tížily, bl. Tomáš Kempenský, když se obával, aby neklesl na kluzké dráze smyslnosti; neboť o těchto všech známo jest, že vzývali nejsvětější jméno »Ježíš.«

Této berly držíme se i my, jakož napomíná nás svatý apoštol Pavel: »Cokolivěk činíte, činite ve jménu Ježíše.« Pak bezpečně kráčetí můžeme po

cestě ctnosti a najdeme, čeho dnes máme přejeme: štěstí a spásu. t. j. šťastně dojdeme k vytyčenému cíli.

Čeho si o novém roce přejeme a co po celý rok hledáme, po čem všichni lidé touží, co šeptají ústa umírajícího, jest štěstí; ve slově tomto jest obsah celého lidského snažení a cíl touhy. Avšak jak často mýlíme se v pravém štěstí. Nezáleží toto ani v bezstarostném životě ani v požitkářství, ani v nezkale zdraví a síle tělesné ani v důstojenství a hodnostech; neboť toto vše není trvalé aniž bývá bez temných stínů: pravé štěstí křesťana, po kterém i touží k němuž spěti má, jest spása věčná. A zase není spásy v jiném jméně než ve jménu „Ježíš“; proto jest toto nejsvětější jméno i cílem pouti vzdejší. Jen v mocném jménu tomto, ve víře v jeho učení, v poslušnosti k jeho zákonům prostředků posvěcujících jim daných lze spásu a blaženost najít.

Chcete důkazy? Ptejte se tedy nyní těch, kdož po celý minulý rok štěstí a blaženost v něčem jiném hledali, zda ji našli? Ptejte se rozmařilců a smyslníků: co zbylo jim? Jen ošklivost, lítost a trud. Ptejte se dobrých společníků, co našli? Mnohdy nevděk, sklamaní, nevěru a zradu. Ptejte se i těch, kdož jen v uměleckých vědách své uspokojení hledali, zda je našli? Ó jak si postěžují, že když k cíli státi se měli, najednou všechny jejich výzkumy se sesuly, neboť duch lidský mylkám podroben jest. A ptejte se konečně i těch, kdož v minulých letech klamáni byli ve světě, na svět a lidi zanevřeli a jen sami sobě dostačiti chtíce, v světě svém se uzavřeli? Ti teprve si stěžovati budou na nepokoj vlastního srdce a duchovního jenž v sobě cítí prázdnotu, dokud není naplněn Tím, jenž jej pro sebe stvořil — Bohem. Ptejte se ale také těch, kdož všechno své štěstí, všechnu svou radost, konečný svůj cíl v Ježíši hledali, v Ježíši viděli, a jak radostně odpovídali Vám slovy sv. Vavřince Justiniana: »Jméno „Ježíš“ bylo nám pomocí v nebezpečném útočištěm v nouzi, silnou věží obrannou proti našim nepřítelům,« a se sv. Bernardem řeknou Vám: »Ježíš byl našim lékařem v nemoci, našim učitelem v bídě, králem v zármutku; on byl nám v žízni nápojem, v zimě oděvem, v úzkosti radostí, ve tmách světlem, v siroctví otcem; on byl medem v ústech, houbou v nosích a plesáním v srdcích našich.« A kdybyste se mohli zemřelých zeptati, kteří v Ježíši cíl svůj za života hledali, ó jak byste od nich slyšeli: »Ježíš byl posledním slovem mých zsinálních rtů, posledním úderem zastavujícího se srdce, heslem mým u brány věčné a nyní jest mou blažeností.«

Nuže, začněme i my podle příkladů těchto, zkusme to v novém Ježíši budiž našim průvodcem po cestě života, naši berlou a cílem naší pouti vzdejší, pak jistě i našim údělem bude, čeho si vzájemně upřímně přejeme. Šťastný a veselý nový rok!

. Hendl.



Rozjímání na slavný Boží hod vánoční.

(Jak máme upravit srdce své, aby bylo hodným příbytkem Spasitele.)

„A hned bylo s andělem množství vojska nebeského chválelých Boha.“

(Luk. 2, 13.)



pověsti jedné se vypravuje, že archandělu Gabrielovi, tomutéž archandělu, kterýž od Boha poslán byl s nejradostnějším poselstvím ku Marii Panně do Nazareta, dovoleno bylo také zaletět do Betléma, aby tam ohledal tu stáj, kde se věčný Syn Boží chtěl a měl jako malíčké nemluvně naroditi.

A proto, když se přibližovali dnové Marii Panně, snesl se archanděl ten a průvodcové jeho nad Betlémem, aby vešli do stáje, kde se Spasitel světa chtěl a měl naroditi.

A když viděl, že stáj jest velmi nuzná a že tam není ani nejskromnějšího nábytku vyjma několik jesli, tu žasnul a pravil ostatním andělům: »Ó kdybych směl, hned bych k horám zaletěl, aby vydaly zlato své!«

»Ó kdybych směl, k moři bych zaletěl, aby vydalo perly své!«

»Ó kdybych směl, do krajin bych zaletěl, kde bourec hedbáv přede, aby tu můj Bůh a lidí Spasitel aspoň důstojnou kolébku měl!«

Tu řeč slyšela družka malého ptáčka plotníčka či střízlíčka, který pod střechou stáje měl pěkně upravené hnízdečko, a poňevadž to bylo v noci, zbudila ihned společníka svého, aby poslechl, co to tam dole ti cizí lidé povídají. Ten naslouchá a slyší, že v nemálo dnech v stáji má se naroditi Spasitel světa.

Stane-li se to, pravila družka jeho, ó to bude i pro nás veliká česť, ale s hanbou by bylo, kdybychom aspoň, co do nás jest, toho příbytku budoucího Spasitele světa co nejslušněji neupravili.

Plotníček družce své přívětivě přisvědčil a už ani na bílý den nečekali, ale ihned oba se dali do čistění stáje.

Střízlíček jsa povahy srdnaté nebál se nic netopýřů, kteříž tu a tam pod střechou po nočním lově svém se zavěsili, a ostře na ně zobáčkem a křídloma dorážel, aby se vyklidili.

A když se vyklidili, dal se do pavouků a štírů a jiného hmyzu sem tam v šterbinách nebo v prachu uschovaných, co zatím družka jeho kolkolem s největší pílí obležovala stěny a strop a křídloka svýma oprašovala spousty pavučin, aby se z nich nenaprášilo na milostné děťátko, když očka svá pootevře.

Toto jich chvalitebné počínání viděl Bůh, a proto poslal znova archanděla, aby jim za to dal dar, jakého si sami budou přát.

A tu prý plotníček si přál, aby když ostatní ptáčata v podzim umlkají, on nemusel také mlčet, ale mohl zpívat a takto lásku Boží velebiti.

Od doby té a proto střízlíček prý se přibližuje v podzim a i v zimě ku příbytkům lidským a svým hláskem jak moha velebí Boha!

To, co L. V. vypravují, jest ovšem pouhá a zhožné smýslence se zakládající pověst, ale to není pověst ani smýslenka, ale skutečná a pravdivá událost, že když se před 1895 roky narodil v Betlémě ve chlévě Spasitel světa, ihned množství vojska nebeského přidalo se k andělu, kterýž byl narození jeho prvně pastýřům Betlémským zvěstoval, a chválili Boha propěvující: »Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle.« (Luk. 2, 13.)

A svatá církev sama to jest, která po posvátnou dobu adventní ústy Jana Křtitele, předchůdce Panně, povzbuzovala

nás, abychom vypudili ze srdcí svých netopýry hříchův a štíry závisti a jiných nepravostí a vymetli pavučiny duchovní vlačnosti a nedbalosti a takto hodné v srdcích svých upravili místo, kde by Spasitel světa nejen se zroditi, ale i přebývati mohl.

Ó co nesměl anděl učiniti, smíme a máme učiniti my.

Anděl si přál rozevřiti hory a vynést z nich zlato, aby jím vyzdobiti mohl důstojně kolébku či jesle Spasitele našeho, co však nesměl učiniti anděl, má učiniti člověk. Rozevřiti máš srdce své, aby v něm zaskvěla se vděčnost a láska jako nejryzejší zlato za to, že »Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi« (Jan 1, 14).

Anděl si přál vnořiti se do hlubin mořských a vynést odtud drahocenné perly, aby jimi vyzdobiti mohl kolébku

či jesle Spasitele našeho; co však nesměl učiniti anděl, má učiniti člověk. Vniknouti máš do hlubin srdce svého a neustávati odtud vynášeti perly vděčnosti a lásky za to, že »Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi.«

Anděl si přál zaletěti do krajin, kde boureci hedbáv předou, aby jím přioditi mohl kolébku či jesle Spasitele našeho; co však nesměl učiniti anděl, má učiniti člověk. Máš myšlení, žádosti, řeči a skutky své tak spřádati, abys oblečen byl ne v hedbáv, který zetlí, ale v roucho svatosti a milosti tak, aby v srdci tvém mohl uhostiti se a přebývati se všemi dary svými, zvláště pak se svým svatým, nebeským pokojem ten, o němž dosvědčuje miláček Páně: »Viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.« Amen.

F. K.

Rozjímání na slavnost Obřezání Páně

a nový rok občanský.

„Ukázala se milost Boha, Spasitele našeho, všechněm lidem, vyučující nás, abychom odřeknouce se bezbožnosti a světských žádostí, střízlivě a spravedlivě a pobožně živi byli na tomto světě.“
(K Tit. 2, 11.)

Kratičké, ano nejkratší ze všech evangelií, které nám církev svatá prodlením roku ve dny nedělní nebo sváteční ke spasitelnému uvažování předkládá, jest zajisté dnešní sv. evangelium, neboť obsahuje jedinký toliko verš, a ten zní: »Když se naplnilo dní osm, aby obřezáno bylo dítě, nazváno jest jméno jeho Ježíš, kterýmž nazváno bylo od anděla, prve než se v životě počalo.« (Luk. 2, 21.) A přece jak mnoho dí nám slova kratičkého evangelia toho?

A jak pěkně hodí se ono ke dni, kterým počíná nový občanský rok!

Či nevstupuje nám bezděky na mysl, jakoby církev svatá tím kratičkým evangeliem chtěla nás upozorniti, jak kratičký jest ten čas našeho vezdejšího putování?

Ó zajisté! Ani jsme se nenadáli, máme zase za sebou celých 365 dní, a co nám ten nový rok přinese, kdo nám to poví?

My sice o novém roce přejeme si navzájem štěstí.

Ale co je štěstí? O tom různí lidé různě rozumují, ale jeden starý pohanský mudřec v dávném věku vyslovil se, že vlastně o žádném člověku nemůže se říci, že je šťastným, dokud neumře.

A mudřec ten měl pravdu. Tak prý byl kdys jeden král a tomu všechno, čehož se dotknul, v ryze zlato se proměnilo.

A člověk ten král, pomyslili bychom sobě, musel zajisté za nejšťastnějšího člověka pokládán býti.

Než nebyl, naopak, král ten byl velmi nešťasten, neboť musel hladem umřít, protože i ten pokrm a nápoj, kterého chtěl požit, jakmile se dotknul úst jeho, v zlato se proměnil!

My si v novém roce navzájem přejeme zdraví.

Ale co nám prospěje zdraví těla bez zdraví duše?

I řeknětež sami, může člověk ten býti šťasten, kterýž oplývá zdravím těla, ale na duši chřadne a umírá?

My sobě o novém roce na vzájem přejeme svatou spokojenost, a to už je mnohem více nežli zlato, ba nežli i zdraví, neboť kdo jest spokojen, ten jedině a opravdově jest šťasten.

Než kde nalezneme lidi těch, o nichž bychom mohli říci, že jsou spokojeni? Nespokojenost byla od jakživa mezi lidmi a za doby naši jest ji více nežli jindy téměř na všech stranách. Jedni si žádají ku své spokojenosti toho, jiní onoho, a kdyby všem všude stalo se po vůli a přání, myslíte, že pak budou všickni spokojeni? Ó nebudou, leč že by všickni

snažili se zachovati pokoj na svém rozumu a ve svém srdci či jinak řečeno ve svém svědomí.

Pokoj ten ale lze míti jen tehdy, zachová-li křesťan (člověk) věrně přikázání Boží, je-li živ bohabojně a ctnostně; pakliže Boha se nebojí, nejsvětější vůli jeho pohrdá, přikázání Boží a církve svaté samochtě přestupuje: člověk takový, byť snad v samém zlatě seděl anebo silu a zdraví měl Samsonovo, není šťasten, protože v srdci jeho není onoho pokoje nebeského, kterýž jedině každého člověka i v chudobě, i v trápení, i v nemoci, ba i v smrti spokojeným a tudíž i šťastným činí.

A proto, ač kratičké, přece velmi poučné jest pro nás dnešní sv. evangelium, ano nám dále ukazuje, kde pravého štěstí dojití můžeme. A kde jinde, ne-li u Toho, jehož jménem dnes církev svatá ten nový rok občanský počíná, a kterýž proto na svět přišel, aby nás vyučil odříkati se bezbožnosti a světských žádostí a strízlivě a spravedlivě a pobožně živu býti na tomto světě?

Kdo tak činí, ten zajisté spokojen jest a šťasten, a toho štěstí přeji jak sobě tak i Vám všem z celé duše své. Amen.

F. K.



Otče náš.

Píše Bohumír Hendl.

Uvádím vás v duchu, milí čtenářové, do krajiny jezera Genezaretského asi v měsíci únoru druhého roku veřejné činnosti Ježíše Krista. Právě byl Kristus Pán celou noc na hoře Korun Hattin na modlitbách strávil, přemýšleje, co by příštím dnem nejpotřebnějšího bylo pro rozvoj díla jeho. Jakmile nastal den, povolal učeníky své a vyvolil z nich 12 apoštolů. Hned po vyvolení tomto sestoupil Pán s vrchu a

zastavil se na planině něco málo pod ním ležící; ostatní učeníci i zástupové očekávali ho; všichni jej obklopovali, duše jeho se radovala, neboť království Boží dostoupilo vyššího stupně. A tu posadil se Ježíš, otevřel ústa svá a učinil ono překrásné a vznešené přikázání na hoře, v němž jeví se zákonodárné dílo Ježíšovo v úplné kráse. Chtěje mezi jiným varovati před falešnou zbožností fariseů, která byla jen na oko a ne v srdci, a před chvástavou modlitbou pohanů, kteří

myslili: «Čím více slov, tím jistější jest vyslyšení,» pravil k učeníkům svým: «A protož vy takto se modlete:

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno Tvé,
přiď království Tvé,
buď vůle Tvá jako v nebi tak i
na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes,
odpusť nám naše viny, jakož i my
odpouštíme našim vinníkům.

Neuvoď nás v pokušení,
ale zbav nás zlého. Amen.»

To jest modlitba ve vznešeném, potřebném, dokonalém znění. Tak mluví synové Boží k Otci svému, jest to blas lasky dokonalé, víry pevné a naděje nezvratné. Jinou modlitbu nám Spasitel nedal. Neboť když Pán náš v třetím roce veřejné své činnosti asi v měsíci říjnu z Bethanie jda, na hoře Olivetské se zastavil a tam se modlil, a když pak učenci jeho uneseni jsouce zbožnosti jeho a chťice jako on v pravdě se modliti, jej prosili: «Pane, nauč nás modliti se, jako Jan učil učeníky své,» tu zase jim pravil: «Když se modlíte, recete: Otče náš» atd.

Ejhle, jak vzácná, jak svatá jest to modlitba «Otče náš»! Plynulaf se rtů Spasitelových, do ní vložil Kristus vše, zač prosili máme ke cti Boží a potřebám našim. Věděl Kristus Pán dobře, čeho nám třeba, věděl i, jakým způsobem za to máme prositi Boha, aby nás vyslyšel. Milé a vzácné jsou nám modlitby, které říkali svatí a světice Boží, avšak modlitba «Otče náš» převyšuje všechny, neboť tuto nesestavil žádný sluha Boží, nýbrž Syn Boží sám. Ve které modlitbě lze nalézt vyšší posvěcení, mocnější účinnost prosby, kde jest hlubší význam a smysl lidských slov, nežli v této v pravdě božské modlitbě? A přece jak ledabylo, jak lhostejně, jak roztržitě se mnohdy «Otče náš» modlíme! Odkud to? Příčina

vězí v tom, že si nedosti živě představujeme, kdo že jest původcem modlitby této a že se nepříčiňujeme, abychom hlouběji vnikli ve význam a smysl, jaký modlitbě této Spasitel dal; vidíme jen slupku nepřicházejíce na jádro, které sladkostí všecko ostatní převyšuje.

Řádky tyto nemají jiného účelu, nežli v srdci našem roznítiti lásku k modlitbě této a v mysli naší občerstviti význam její, abychom vždy v duchu Ježíšově slovy jeho se modlíce, také skrze něho vyslyšení byti zasloužili.

I. Otče náš, jenž jsi na nebesích.

První slova, jež děcko žvallati se učí, jsou sladká jména: otec, matka. V otci zosobňuje se péče, láska a při tom také moc a síla. Chrání-li otec dítě, je toto bezpečno, stará-li se on o ně, vede se dítěti dobře, miluje-li otec dítě, jest toto blaženo. Avšak vyslačuje moc otce pozemského vždy a všude v potřebách? Když krutá nemoc uvrhne syna na lůžko, když tento svíjí se pod palčivou nemocí a otec sedí u lůžka synova, zlaž zde nevolá trpící syn: «Otče, otče, pomoz!» A otec zalívá se o i slzami a srdce sevřeno jest jako kleštěmi, když odpovídá: «Řád bych, synu milý, rád ze srdce, ale nemohu.»

Jak často doléhá starost na nás, jak často zármutkem svírá se srdce naše, jak často bojovati musíme krutý boj na světě tomto s tak četnými nepřáteli — ó jak ohlížíme se pak po někom, kdo by jako otec milý nám pomohl, nás potěšil, nás posílil! A když nadejde konec života, dech se krátí, srdce slaběji tlučce, když zrak se kalí, oči se trhají a tělo stydne, když duše hrozí se trudu, k němuž v brzkou dostaviti se má — ó jak vitaná by tu byla nám pomoc otce, ale pomoc takového otce, jenž by i moc nade vším tím měl. Takový otec by musil všechny nemoci hojiti, bolesti konejšiti, zármutek

rozptylovati, nouzi a bídu odstraňovati; akový otec by i nad smrtí moc míti musil, ba i dovésti musil do duše sáhnouti a s ní strach a úzkost sejmouti. Otec takový by i na věčnosti ještě moci svou duši naší život lepší, blaženější připravit musil. A k tomu by to musil býti otec dobrého srdce, jenž všechny

modlitba Páně nic jiného neobsahovala, nežli tato slova: »Otče náš, jenž jsi na nebesích — Amen,« byla by přece nejkrásnější modlitbou, které nás Pán nás učiti mohl. Neboť již v tom, že Boha Otcem zváti můžeme, skryta jest hojnost útěchy; vždyť držíme-li se vždy pravdy, že Bůh Otcem našim jest a jednáme-li



miluje stejnou láskou, jenž všechny slyší, jenž dobře ví, co komu schází. Nuže, máme takového otce? Ó potěš se, duše křesťanská, svaté náboženství tvoje zvěstuje tobě blaženou zvěst, po níž toužíš! Syn Boží volá k tobě, volá ke všem: »Máte Otce mocného, dobrotivého, laskavého, k Tomu modlete se slovy: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Věru, kdyby

podle toho, pak nejsme nikdy opuštěni a nikde bez jeho otcovské ochrany. Otec nebeský není otcem, jenž by daleko od nás bydlil, k němuž bychom těžko dostat se mohli, neboť jest všude přítomen; není otcem, jehož mysl by denně se měnila, neboť jest nezměnitelným; není otcem, jenž by některým přednost dával před jinými, neboť nepřijímá osoby;

není otcem, jenž by říci musil: »Rád bych pomohl, ale nemohu,« neboť jest všemohoucím; není otcem, jenž sám potřebám a svízelm podroben jest, neboť jest nejvyšším blaženým; není otcem, jenž děti své opustiti musí, neboť jest věčným. Ejhle, jaká to útěcha pro nás, že k Bohu volati smíme »Otče«! Ale i jaká to čest pro nás! Zdaž bys sobě za nejvyšší čest nepokládal, kdybys ku králi pozemskému říci směl »otče«! A hle. Král králů, Pán světa veškerého chce, abys nazýval jej »Otcem«; název tento přijímá rád. A není to pouhý titul, bez podstaty. Bůh jest Otcem našim, neboť on stvořil nás; Bůh jest Otcem našim, neboť on pečuje o nás; on jest Otcem našim, neboť pokřtiti nás dal ve jménu svém, ve jménu nejsv. Trojice Boží a ustanovil nás dědici království svého. Proto volá k nám svatý Jan: »Hleďte, jakou lásku prokázal nám Otec, abychom synové Boží slouli i byli« (1. list 3), a svatý papež Lev nazývá dar, »že synové Boží jsme,« darem všechny ostatní převyšujícím.

»Otče náš« voláme a ne »Otče můj.« Uvažujme toto druhé slovo »nás.« Co vše neleží v tomto jediném slůvku! Kdyby všichni lidé význam jeho znali, k srdci si jej vzali, v životě také to na jevo dávali, pak bychom měli zlatý klíč k nebi vždy a všude. Neboť »Otče náš« poučuje nás, že nesmí jednotlivec Boha za výlučného Otce svého pokládati, jakoby snad ostatní k rodině jeho nepatřili, nikoli; Bůh není toliko mým Otcem, tvým Otcem, nýbrž Otcem všech, Otcem našim. Máme-li však jednoho Otce, pak jsme jedna rodina, jsme vespolek bratři a sestry podle vůle Boží. Proto táže se prorok Malachiáš: »Zdaliž není jeden Otec všech nás? Zdali Bůh jeden nestvořil nás? Proč tedy pohrdá jedenkaždý z nás bratrem svým?« (2, 10.) Ó jak mnoho zlého by se zamezilo, kdyby

každý těchto slov pamětliv byl: »Jednoho Otce máme, jsme vespolek bratři, proto vespolek milovati se máme.« Tu by každý měl úctu před druhým, neurážel by druhého, neubližoval by mu; mír a svatý pokoj by zavládl v rodinách, obcích, zemích, všechny hříchy nespravedlností by zmizely a ubýlo by žalářů, pokut a trestů. Jak mocným by bylo prostředkem slovo »Otče náš« v životě sociálním, kdyby každý smyslu a významu jeho dbal! Dobrý otec dbá zajisté, aby děti vespolek sobě neubližovaly a trestá ty, kdož druhým škodí. Bůh jest Otcem všech, všechny stejnou objímá láskou; chce-li býti opravdovým jeho dítětem a vyslyšení dojíti, střež se jiným zlé činiti, neboť pak není modlitba tobě nic platná.

Svět baží po rovnosti a bratřství, hle, zde jest provedena v stupni nejvyšším. Všichni lidé, obzvláště křesťané jsou před Bohem sobě rovni, všichni jsou jeho děti, ať malí ať velcí, ať vzdělání ať nevědomí, ať chudí ať bohatí, bez rozdílu mají právo na tytéž milosti, tytéž dary, tutéž lásku Boží. A rovnost tato a bratřství protože nespočívá na lži, vede k pokoji a pořádku a ne ku rozvratu řádu stávajícího.

Jenž jsi na nebesích. Bůh jest všude, neboť naplňuje okrsek zemský, ale nebe jest nejdůstojnějším jeho sídlem, jest i říší, v níž shromažďuje všechny svoje věrné. Kristus Pán nás slovy těmito učiti chtěl: že Bůh, Otec náš, mocným jest Pánem, jehož trůn jest nebe a země podnož. Již svatí Starého Zákona pozvedali oči svých k nebi při modlitbě. Žalmista Páně praví: »K Tobě pozdvihuji oči svých, kterýž přebýváš na nebesích.« (122, 1.) Těmito slovy chtěl Kristus Pán nám naznačiti, že nebe jest naší pravou otčinou, neboť tam jest otčina dítěte, kde dobrý Otec sídlí; že zde na zemi jenom jako na pouti jsme, nemajíce zde stálého bydla, nýbrž k nebi spěchající.

Po této nebeské vlasti, do níž nás již tolik bratří a sester předešlo, máme toužiti, po těchto nebeských radostech rodinných bažiti dnem i nocí. Cokoli nám země skytá — a kdyby to bylo to nejlepší — nic není s to, aby nás docela šťastnými učinilo, toliko nebe, toliko blaženost domu tohoto otcovského nás uspokojí. Proto praví sv. Řehoř Veliký: »Nic netěš nás v hlubinách tohoto údolí slzavého, nás, kteří Otce našeho v nebi máme.«

Slova tato: »Jenž jsi na nebesích,« ukazují nám také svatou pravdu a potěšnou, že Bůh v nebi teprve ukáže slavně, kdo dítkem jeho milým jest. V nebi teprve objeví se spravedlnost a láska jeho v plném zářném světle. Zde na zemi zdá se často, jakoby Bůh na mnohé zapomínal, jakoby k jednomu tvrdým, ke druhým laskavým Otcem byl. A právě ti, kdož jej milují, jemu sloužiti chtějí, ti musí mnohdy zde veliká protivensství trpěti. To nemá viru a důvěru našil! Nebe jest místo, kde všechny neshody se vyrovnají, kde teprve pravá odměna čeká ty, kdož Boha, Otce svého, milují. Protož, milý křesťane, nezlob se

nad pořádkem světským, nereptej, nerozumíš-li hned všemu, proč tak se děje a ne podle vůle tvé. Bůh ví, proč tak činí; na věčnosti vše se vysvětlí.

Kdokoli zde trpíš, trp trpělivě, dlouho to beztoho trváti nebude; smrt tě odvolá a zasloužil-lis toho, vejdeš do nebe k Otci svému, kde není slzy ani zármutku ani bolesti, ani trudu ani starosti, kde Bůh nesmírnou radost připravil těm, kdož jej milovali.

Proto kdykoli se »Otče náš« anebo jinou modlitbu modlíš, vždy srdce i mysl k nebi pozvedej. Řekni sobě: Nyní »srdce vzhůru!« tak jako kněz při mši svaté věřící vybízí, aby všech pozemských myšlenek, starostí, přání atd. zanechali a s Bohem se obírali. Taková modlitba bude modlitbou srdce a ne toliko rtů, bude líbiti se Tomu, jenž v nebi sídlí, bude také prospěšnou tobě, neboť ze srdce tvého vstoupí před trůn Boží prosba a za to sestoupí k tobě Boží milosrdenství. — Ó kéž tedy vždy s patřičnou pozorností, s roznícenou myslí a touhou po Bohu voláme: »Otče náš, jenž jsi na nebesích!«

(Příště dále.)

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává Fr. Janovský.

„Příkázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek, jakož já jsem miloval vás.“
(Jan 13, 34.)



Naše milá »Škola Božského Srdce Páně« věrně zajisté slouží božskému Milovníku našemu, Pánu a Spasiteli Ježíši Kristu, a rozněcuje ve svých laskavých čtenářích pravou lásku křesťanskou. Jestliť láska něžnou páskou, která spojuje veškerý ctnosti naše; ony všechny v lásce bytují, z lásky

vyplývají, láskou stojí. Dobře praví svatý apoštol národů: »Láska trpělivá jest, dobrotivá jest; láska nezávidí, nečiní nic na chloubu, nenadýmá se, není ctižádostiva, nehledá, co jejího jest, nepouží se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se pravdě; všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká.« (I. Kor. 13, 4—7.) Dobře praví též sv. Řehoř Veliký: »Jako rozličné větve jednoho stromu z jednoho a téhož kořene rostou, tak pučí se rozličné ctnosti

z jedné lásky, a žádná větev nemůže se zelenati, nezůstane-li v kořenu lásky.*

Bez lásky není tedy života křesťanského, bez lásky bloudí rozum i srdce, bez lásky přestává takřka člověk býti člověkem. Jen si všimněme, jak nám vyličil sv. Pavel lidstvo před Kristem, lidstvo, jež lásky neznalo; pravil o nich: »Nedbali míti Boha ve známosti, vydal je Bůh v převrácený smysl, aby činili, co nesluší, jsouce naplněni vši nepravostí, zlostí, smilstvem, lakomstvím, nešlechterností, plni závisti, vraždy, sváru, lsti, šibalství, jsouce nadymači, utrhači, Boha nenávidící, hanliví, pyšní, nadutí, nalezači zlých věcí, rodiči neposlušní, nemoudří, rozpustilí, nedrželiví smluv, bez milosrdenství.« (Řím. 1, 28—31.)

Buď toho Bohu žel, že tyto hrozné vlastnosti zbloudilého lidstva před Kristem spatřujeme i nyní ještě po Kristu; buď toho Bohu tím více žel, že za našich smutných časův i mnozí křesťané propadají takovému pohanskému nepravostem. Proč? Vymizela jim ze srdce láska křesťanská. Budí v nás soustrast a útrpnost tyto nešťastní ubožáci, pobádají nás však zároveň, abychom alespoň my nenechali si uzmouti převážného pokladu pravé lásky. Milujme se! K tomu budou směřovati též naše řádky, jež do této milé »Školy« letos uložíme. Učiníme to na základě výtečného spisu »Křesťanskokatolický domácí chléb« od P. Fr. S. Hattlera, slovutného kněze z Tovaryšstva Ježíšova.

Zdař Bůh!

1.

Smutná jest chvíle, když otec, dobrý otec umírá. Touží ještě jednou spatřiti své milé dítky, a tyto nemeškají zajisté, naposled popatřiti na tvář drahého miláčka svého. Sešly se. Co jim otec za dnů zdravých často, přecasto připomínal, opakuje jim ještě krátkými slovy, oznamuje jim svou poslední vůli, svou závěť. Slova

ta utkví věru v srdci zdárných dětí, plní je, a kdykoliv se vrátí ročnice úmrtí otcova, vzpomínají jeho posledních chvil, jeho posledních slov, jeho závěti.

Také my křesťané jsme vespolek dítky, dítky Ježíše Krista; také tento Otec náš projevil nám svou poslední vůli, svůj testament, a tož v první Zelený čtvrtek, po poslední večeři večer před svou přeholestnou smrtí na kříži. Právě tenkrát: »Synáčkové, přikázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek, jakož já jsem miloval vás, tak abyste se i vy vespolek milovali. Po tom všichni poznají, že jste moji učeníci, budete-li míti lásku jedni k druhým... Jakož mně miloval otec, i já miloval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém. Budete-li zachovávat přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já jsem přikázání Otce svého zachoval a zůstávám v jeho milování. Toto mluvím jsem vám, aby radost má byla ve vás, a radost vaše aby byla plná. Totoť jest přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jakož i já jsem miloval vás. Většího milování nemá žádný nad to, by kdo život svůj položil za přátele své. Vy jste moji přátelé, učinite-li, co já prikazuji vám.« (Jan. 13—15.)

Tot tedy poslední vůle Krista Pána. Prvním přikázáním zůstane ovšem láska k Bohu, zkušebním však kamenem. Zdaž kdo Boha vpravdě miluje, zkušebním tím kamenem označil božský Spasitel lásku k bližnímu. Slyšme, co napsal v té příčině miláček Páně svatý Jan: »Nejmilejší, milujme se vespolek; nebo láska jest z Boha. A každý, kdož miluje, z Boha se zrodil a zná Boha; kdo nemiluje, nezná Boha; nebo Bůh jest láska... Řekl-li by kdo, že miluje Boha, a nenáviděl by svého bratra, lhář jest. Nebo kdo nemiluje bratra svého, kteréhož vidí, Boha, kteréhož nevidí, kterak může milovati? A toto přikázání máme od Boha:

Aby kdo miluje Boha, miloval i bratra svého.« (I. Jan 4.)

Z toho vidno, že jako nelze paprsků, světla a tepla od slunce odloučiti, tak nelze pravé lásky k Bohu bez lásky k bližnímu sobě pomyslit; jestliť náš bližní živý obraz Boží, vykoupenec Kristův, dědic slávy věčné, bratr náš, sestra naše. Hrozným bylo by věru rouháním zneučítiti svatý kříž, na němž podoba Ukřižovaného; avšak bližní náš jest živý obraz Kristův, a proto všeliké porušení lásky k bližnímu jest jistou měrou rouhavým porušením lásky ke Kristu. Miluješ Krista Pána? Miluješ božské Srdce jeho? Dokaž to láskou k bližnímu. Teploměrem měří se teplota, láskou k bližnímu měří se láska k Bohu.

Považme nad to, že jsme vesměs údy velikého, tajemného těla církve svaté, těla, jehož hlavou jest božský Spasitel náš. Jako tedy údy těla obyčejného neznají vespolek nenávisti, nýbrž milují se vespolek a pomáhají si, tak má býti i mezi námi, sice se prohřešujeme proti hlavě, Kristu. Šavel stihal křesťany, a přece řekl mu Pán Ježíš před Damaškem: »Šavle, Šavle, proč mne pronásleduješ!«

Pravíme opět a opět: nejlepším důkazem lásky k božskému Srdci Páně jest účinná láska k bližnímu. Každý z nás měl by se říditi následující řadou dobrých předsevzetí, jež se utvářejí v krásnou, řekl bych živou litanii k Srdci nej-světějšímu:

Dnes budu k celému okolí svému mírný ve slovech i pohledech; Srdce Ježíšovo, z lásky k Tobě!

Jest se mně stýkati s člověkem, jenž se mně pro své nezpůsoby a poklesky protiví. Dnes přemohu tento svůj přirozený odpor k němu a prokáži mu zvláštní lásku; Srdce Ježíšovo, z lásky k Tobě!

Navštíví mě někdo a přijde nevhod; přes to však přijmu ho laskavě; Srdce Ježíšovo, z lásky k Tobě!

(Nějaká milostpani): Mám služku, kteráž mi poklízí ve světnici, šaty čisté, na stůl chystá. Dnes ji ulehčím; co si sama budu moci udělati, udělám si; pokorné Srdce Ježíšovo, z lásky k Tobě!

(Služka): Sloužím zlostným, nedobrym pánům, nic prý jim neučiním po vůli. Dnes však chci býti trpělivá, dám si záležeti, třebaš ne k vůli nim, ale k vůli Tobě, tiché Srdce Ježíšovo!

Mám nepřitele; často mně způsobil bolest, nenávidí mne, posmívá se mi, pomlouvá mě, škodí mně. Dosud se mi hnusil, vyhybal jsem mu, ostře mluvil jsem o něm. Dnes však budiž tomu konec, dnes mu prokážu dobrodiní, ať si o tom zví, nebo nezví; ale z lásky k Tobě, láskyplné Srdce Ježíšovo!

Možná, že dnes přijde nějaký chudáš, žebrák; laskavě, přátelsky naň pohlédnu a almužnou podaruji; budu se k němu míti ne jako k cizinci, ale jako se mají rodiče ke svým dítkám, a to z lásky k Tobě, nejdobrotivější Srdce Ježíšovo!

(Dítka): Moji rodiče se potěši, budu-li se dnes pilně učit a pracovati; chci jim tu radost způsobiti, zároveň však i Tebe potěšiti, ó nejposlušnější Srdce Ježíšovo!

(Rodiče, učitelé, představení): Dnes se přičiním a budu toho bedliv, aby moji poddaní nic zlého nemluvili a nečinili, a tak Boha neuráželi; z lásky k Tobě, nejsvětější Srdce Ježíšovo!

Tento měsíc si něco uspořím, abych pak mohl přispěti spolku »Dětství Ježíšova,« Spolku pro rozšiřování svaté víry, Spolku sv. Vincence Paulánského; z lásky k Tobě, Srdce Ježíšovo!

Začne-li kdo dněs přede mnou mluvit o chybách bližního, obrátím řeč jinam, a nebude-li to možná, odejdu; z lásky k Tobě, shovívavé Srdce Ježíšovo!

Urazil jsem někoho, ublížil jsem někomu; dnes ho odprosím; z lásky k Tobě, smířlivé Srdce Ježíšovo!

Litanie mohla by se ovšem ještě prodloužiti; možná, že bych však v ni přece neuvedl skutku, kterým bys mohl právě Ty, laskavý čtenáři, Srdci Ježíšovu lásku a radost prokázat. Proto pozastav se na chvilku a ptej se sama sebe: Co bych mohl dnes milého a dobrého svému spolubližnímu vykonati, abych tím oblažil Srdce Ježíšovo?...

Zvís-li to, řekni: Amen! Staniž se, z lásky k Tobě, ó dobré Srdce Ježíšovo!

Poslyš něco na povzbuzení a osvězení této své lásky k bližnímu a zároveň k božskému Srdci Páně. — Před sto léty žil žebrák Benedikt Labre; nedávno prohlášen jest za svatého. Z lásky k Bohu stal se dobrovolně chudým a třinácte let putoval po Evropě u nevýslovném sebezapření a největší chudobě. Tento muž byl výtečným ctitelům božského Srdce Páně; plnil, co byl napsal rodičům, louče se s nimi: »Bázeň Boží bude ustavičně před mýma očima a láska k Bohu v srdci mém.« Těmito slovy jakoby byl sám nastínil krátce svůj životopis; neboť věru život jeho rozplýval se v lásce Boží, kterouž v něm zvláště roznítilo Srdce Ježíšovo, Srdce, jež si bylo poníženost tak zamilovalo, jež tolik bylo trpělo, jež bylo ku hříšníkům tak milosrdno.

Na svých poutnických cestách zavítal sv. Benedikt Labre několikrát do Paraye le Monial v jižní Francii, a navštívil tam přeslavnou svatyni, v níž byl božský Spasitel vyučil svou věrnou služebnici blahoslavenou Markétu Alacoque účtě k svému nejsvětějšímu Srdci. Nebylo dne, že by se náš světec nebyl znova a znova zasvěcoval Srdci Ježíšovu. Sám si sepsal krátké ranní a večerní modlitby, jež se nás dochovaly; večer takto se modlival: »Stále Ti děkuji, ó můj božský Ježíši, že's mně život zachoval, abych Tě mohl

den ze dne víc a více milovati. Z celého srdce si přeju v lásce Tvé spočívati. Srdce to dal jsi mně; kde pak by lépe bydlelo než v Srdci Tvém? Ano, tam, tam je ulož, ó dobrý Ježíši; tam chci bydleti, tam odpočívati!« Přechásto též volával: »Ó Ježíši, Lásko má; Tobě daruji své srdce. Ó Ježíši, Lásko má, daruj Ty mně Srdce své. Ó neskonale milování hodný Bože, vtiskni své utrpení hluboko do srdce mého.« Tuto prosbu mu Pán Ježíš věrně vyplnil; bylť svatý Benedikt Labre takovým ctitelům utrpení a smrti Beránka Božího, že den co den konal pobožnost křížové cesty v přepatném římském koloseu, napojeném krví tisíců našich svatých mučovníků; velmi často bolestí a zármutkem omdlával.

Zamilovaným místěčkem Benediktovým byl jesuitský kostel sv. Ignáce v Římě, kdež v kapli sv. kříže překrásný obraz Srdce nejsvětějšího. Tam proklečel mnoho hodin, rozjímaje lásku Ježíšovu a sám zanícen takovou láskou, že jeho bledý a ustaraný obličej růží rozkvell, a kdož ho viděli, patřili spíše na anděla než na člověka.

Když se konala ve chrámě sv. Theodora veřejná, slavná pobožnost ke cti Srdce Ježíšova, byl i sv. Benedikt přítomen. Po chvíli klesl na zemi. Přítomní mysleli, že chudý ten člověk omdlel hladem; bylatě chudoba jeho zřejma. Když ho však zdvihli, nenářikal si, že má hlad, nýbrž pooděšel k zábradlí u hlavního oltáře, na němž byl vystaven obraz božského Srdce, pooděšel tam a modlil se dále; mloba ona bylo zanícení vroucí lásky. Neřikal nadarmo: »K Bohu musí srdce ohněm plápolati.« A jak soudil o lásce k bližnímu? Odpovídá nám sám: »K bližnímu musí naše srdce býti měkké, mírné. Pomáhejme bližnímu v potřebách duchovních poučováním, radou, příkladem, modlitbou. Ustrňme se nad ubohými hříšníky, nad nepřátely;

prosme Pána, by jim dopřál pokání. Smilujme se nad dušemi v očistci, prosme Pána Ježíše i Panny Marie, by je uvedli do odpočinutí věčného. •

Tak soudil, a takové srdce měl náš světec. Dítěk ujmál se jako otec, zarmouceně těšil, pomáhal kde mohl a jak mohl; napomínal, káral, varoval, kdykoliv a kdekoliv se mu naskytla příležitost. Budiž nám sv. Benedikt Labre příkladem!

Milujme se! •Oblect se jako vyvolení Boží, svatí a milí, v srdečné milosrdenství a dobrotivost, pokoru, mírnost, trpělivost, snášejíce jeden druhého, a odpouštějící sobě vespolek, má-li kdo proti komu jakou žalobu, jakož i Pán odpustil nám, tak i vy. Ale nad to nade všecko mějte lásku, kteráž jest svazek dokonalosti. • (Kolos. 3, 12—14.)

(Příště dále.)

Praporeční přísaha katolického muže.

(Část další. Viz předcházející ročník „Školy B. S. P.“)

VIII. Náhhera a pýcha ďablova.

„Píši vám, mládenci, že jste silní a slovo Boží zůstává ve vás a přemohli jste zlostníka (ďábla). Nemilujte světa, ani těch věcí, kteréž na světě jsou.“ (1. Jan 2, 14, 15.)



těchto slovech zmiňuje se sv. apoštol Jan zároveň o ďablu, jeho náhheru a pýše. Ďábla jmenuje zlostníkem. Svět nazývá slávou či přepychem ďablovým. Napsal slova ta, aby přál štěstí mladým mužům k velikému a bezpříkladnému vítězství. Mladí mužové hývají sice silni a udatni, ale majíce odporovati pokušením k rozkošem, byli povždy slabi. Milovali svět a věci toho světa. První křesťané, jimžto sv. Jan psal, osvědčili se skutečně statečnými, přemohli sami sebe, přemohli zlostníka — tělo, svět a ďábla. — To však dokázali jenom svou živou věrou, poněvadž slovo Boží v nich zůstávalo. • Drazí mužové! Vy musíte býti následovníky oněch prvních křesťanů. Nutno, byste se ukázali jako mužové víry a věrou byli silnými a ďábla a jeho náhheru přemáhali. To budiž předmětem této úvahy. Co je náhhera a pýcha, již se odříkáme na křtu? Tuto otázku si nejprve zodpovíme. Potom uvidíme, jak můžeme najíti silu, bychom dostáli slibu svému.

1. Náhhera a pýcha ďablova.

Slovo »pompa,« o němž v latině při křtu sv. je řeč, a co my náhherou (přepychem) a pýchou překládáme, znamená původně: slavnostní průvod, na př. svatební průvod nevěsty do domu ženichova. Potom vrozumíváme tím vůbec nějaké divadlo či slávu, nějaký přepych či velkolepý obřad. Netřeba však příliš vzdalovati se původního významu, chceme-li vysvětliti okázalý průvod ďablův, t. j. jeho přepych a moc. Vrozumívají se tím ve škeré světské radovánky, jimiž ďábel získává duše peklu; nebo jinými slovy: všechny rozkoše, zábavy, vyrazení, ponoukající nás, bychom činili skutky ďablové.

Náhheru a pýchu ďablovu je třeba dobře rozeznávati od jeho bezprostředních, vnitřních vnučení. Když Maří Majdalena vylila drahocennou masť na hlavu Páně, a Jidáš byl pokárán pro licoměrnou stíznost, vjel, jak dí svaté evangelium, ďábel do bidného toho apoštola, a vnuknul mu, by se stal zrádcem (Mat. 26, 14; Luk. 22, 3). Ďábel shledal ho rozmrzelého i našeptal mu do srdce hrozné věci. Jidáš naslouchal, a takto stal se ďábel — jenž byl dosud jeho pokušelem — jeho mistrem. To bylo vítěz-

ství ďabľovo; vítězství to však nemůž
se vlastně nazvatí pýchou (přepychem),
nádhrou ďabľovou. Ale sotva jest zrada
Jidášova dokonána a Kristus přibit na
kříži, hle, tu vidíme divadlo, jež zasl
luje jméno „přepychu, pýchy ďabľovy.“
Nevěřící židé táhnou vzhůru na Kalvarii,
vysmívajíce se obcházejí kříž, potřásají
posměšně hlavou a rouhají se božskému
Vykupiteli, nyní zdánlivě vši pomoci
zbavenému, co zdá se býti v odporu
s jeho dřívějšími divy, plnými milo
srdenství. Tato — ne bez ďabľského
ponoukání — vyvinutá fanatická nenávisť
byla ďabľovým přepychem. Byl to nejen
hřích těch, kteří dilo to ve skutek uvedli,
nýbrž byla to zároveň příležitost k hříchu
pro jiné. Shromáždí-li se totiž lidé v ta
kovém množství, tu podněcují se vzá
jemně ke zlému. Projevující obapolně
svou podlost, dospějí tam, že mluví a
činí věci horší, než by jednotlivec se
odvážil. Tak je to skutek ďabľelský, když
zlý duch ponouká člověka samotného
k nečisté myšlénce a tento v srdci neb
i skutkem svolí. Sejde-li se však více
mužův a žen k nepočetným zpěvům a
tancům, tož představují „pompu, přepych,
nádhru ďabľovu.“

Slovo nádhra neznamená však nutně
něco zlého, aniž křestan odřiká se na
křtu sv. všemu přepychu, nýbrž toliko
pýše a přepychu ďabľelskému. Církev
nikdy nás neučila: všechno pěkné a
stkvělé, vše co baví a obveseluje, je
hříšné. Nikdy ne! Příroda má také svou
nádhru. Každého rána při východu
slunce, jež plesá jak obr, že může bž
svřj dokončiti; každého večera, když
ono klesá v lůžko zlatých oblaků, můžeme
býti svědky přírodní nádhry a ji se
obveseliti. Každá roční doba má zvláštní
svou nádhru — jaro se svou něžnou,
čerstvou zelení, s libezným zpěvem ptactva,
s proměnou deště a jasna; léto ve své
nádherné květeně a hustým listím;

podzim se zlatými polnostmi a s ovoc
nými stromy, jež prohýbají se pod bohatou
tíží; ano i zima v ohromném svém rubáši
sněhovém, jež rozprostírá po celém kraji.
Kdož pak byl kdy kárán, že se kochal
pohledem na takové divadlo?

Lidská společnost má tolikéž nevinné
a neškodné zábavy: dětské hry, obve
selení mládeže, slavnostní schůze občanů,
veselé průvody při národních slavnostech,
lesk dvorů. Božský Vykupitel učinil první
veřejný zázrak, aby přispěl ku rozmno
žení veselí svadebního.

A zdaž neukázal Kristus Pán také
sám své slávy, když dlel na zemi? Zlaž
neobjevuje své nádhry dosud ve své
církví. Návštěva pastýřův a mudrcův u
jesli, slavný vjezd do Jerusalema před
jeho utrpením byly výjevy jeho vznešenosti,
připravené Duchem svatým, jenž působí
v srdcích lidských. Různé obřady cír
kevní v roce jsou svatá nádhra. Dlouhá
řada kajeníkův u zpovědnice, mnoho
věřících u sv. přijímání, velký počet
horlivých a věřících posluchačů kol ka
zatelny: toť nádhra a sláva Pána našeho.
Shromážděné horlivé bratrstvo církevní,
toť nádhra. Svatou a pěknou podívanou
poskytuje i křestanská domácnost. Všeho
toho nikterak se nezřikáme při křtu.
Schvalujeme takové rozvinutí nádhry,
jsme jí unešeni, držíme se jí, jakoby to
byly světlé paprsky v nouzi tohoto života
a předtucha nebeské slávy.

Nádhra a přepych, kterých jako
křestané se odřikáme, záleží v oněch
veřejných radovánkách, zbuzujících žá
dostivost těla, očí a pýchu života, ježto
se zapomináním na Boha počínají, nebo
se zapomináním naň končí. Nahlédněte
do hostince po desáté hodině večer a
patřte na tu společnost hulákajících a
opilých mužů, kteří se hádají nebo se
vyrážejí oplzlými řečmi. Vizte rozcházení
se společnost, když hostinec byl uzavřen:
jak tu někteří v potáčení a s hlukem

ubírají se domů, kdežto jiní zavádějí se dávají do temných uliček a rozkřičených domů oněmi dravci, jižto tou dobou číhají na své oběti. Toť nádhera a přepych satanášův. Takových věcí zřekl se křesťan na křtu svatém.

Nemohu opomenouti ještě tohoto. Ďábel snaží se využítkovati pro sebe i rozumné a jinak nevinné, společenské schůzky. Slušné divadelní představení, koňské dostihy, jízda o závod a podobné zábavy nemají do sebe právě nic závadného nebo nekřesťanského. Uvádějí-li se přes to přes všechno divadla, dostihy, hostince tolikráte jako nebezpečné, blízké příležitosti ke hříchu, děje se tak jen proto, poněvadž jich bylo přechasto zneužíváno.

Ba i když Kristus Pán zjevuje svou moc a velebnost, hledá ďábel příležitost, by i z toho těžil pro své vítězství. Již za časů sv. apoštolův, ano i v jejich přítomnosti, pokoušel satanáš Ananiáše a Sافiru, aby lži a svatokrádeží poskvrnili velebnou obec křesťanskou v Jerusalemě. Hrdost a přestupky přerušovaly, jak sv. Pavel píše, slavnosti křesťanské lásky v církvi korintské. A zdaž neznesvěcuje se za našich dob svatba tolikráte nemístným způsobem, a zdaž nezneužívá se i svatého křtu jednou k nemírným hostinám? Ano, tu a tam přicházejí lidé, by bděli u mrtvol aneb doprovodili ji do hrobu, avšak přicházejí, ne aby se modlili, nýbrž — skoro bychom tomu ani neuvěřili — aby hodovali! Za starých dob židovských pravil Salomoun: »Lépe jest jíti do domu pláče, nežli do domu hodování: proto, že se v onom připomíná konec všech lidí, a kdo živ jest, myslí, co potom bude« (Kaz. 7, 3). Kdož by uvěřil, kdyby skutečnost nás o tom nepřesvědčovala, že v dobách křesťanských dělají lidé z domu smutku dům slavnostní? A přece znamená návštěva domu, v němž leží mrtvola, jejížto

duše odebrala se k soudu Božímu, přechasto tolik jako vyhledávati blízkou příležitost ke hříchu. Takto rozsévá nepřítel koukol tam, kde Pán nasil dobrého semene. Mám ještě zmíniti se o nedělích a svátcích? Kdy že bývá Bůh od křesťanů nejvíce ctěn? Bezpochyby v den Páně a ve výroční památku jeho tajemství! Kdy bývá Bůh nejvíce uražen? Právě v tytéž dny! Tu nechodívá Boží sláva a satanova nádhera jen podle sebe, nýbrž ďábel nad to používá příležitosti oslavy Boží k tomu, aby rozmnožil svou vlastní oslavu. Raduje se, podaří-li se mu svést lidi, by zneuctivali svaté věci. Koho z nás neboli, že jednou slabí a zlomyslní lidé zneužívají poutí, církevních svátků, veřejných osvědčení svaté víry ku zneuctění Boha? Hledme, jak můžeme, opírat se všem podobným přestupkům, ale chraňme se zároveň, bychom s odsuzováním zlořádů nezamítali zároveň věci dobrých.

Co se toho dotýče, smí-li se kdo účastniti lhostejných a dovolených zábav, ponecháno to dnes více než kdy jindy horlivosti a svědomí jednotlivce. Duch naší doby však vyžaduje přece i o tom se zmíniti. Každý pozoruje, že náš veřejný život denně vždy více odvrhuje od sebe křesťanský mrav a padá zpět v pohanství. Denně se uskutečňuje, co tvrdili svatí Otcové o tanci, divadle a veřejných zábavách. Mimo to víme, že církev a její hlava je sužována a se všech stran pronásledována. Kterého křesťana, jenž má poněkud živou horlivost, nepohne tato okolnost, aby víc a více se zdržoval veřejných zábav, i když nižádné příkazy církevní jich nezapovídá?

Zřeklť jsme se pýchy ďablový. Proto povrhujeme nejen schůzkami a zábavami, jež jsou samy o sobě špatné, nýbrž i zlořádem, který tropívá se i při dovolených, ano svatých věcech. Nepravím: zříkáme se toho, co nevinné a svaté jest proto, že se ho zneužívá. Nikoliv;

chceme toliko rozlišiti dobré od zlého a míti se na pozoru před nástrahami ďáblůvými. Vizme, jak víra nás k tomu uspůsobuje.

2. Vítězství víry.

Svatý Jan dí: »Mládenci nemilujte světa, aniž což v něm je.« Dále jim praví, že mají silu provésti tento těžký předpis, neb slovo Boží v nich zůstává. Na jiném místě téže epistoly píše: »To jest vítězství, jež přemáhá svět, naše víra.« Zvláště klade důraz na víru v tajemství vtělení. (I. 5, 4. 5.)

Víra přemáhá svět a nádhru světa, ukazujíc duši jejich marnost a prázdnotu. Okazuje nám velikost Boží, čímž nám pomáhá zvítěziti tolikéž nad světem. Především však poučuje nás o tom, jak Pán Ježíš jednal se světem a jak svět jednal s ním, aby nás takto víra přivedla k vítězství nad světem. Postačí několik slov o těchto myšlénkách.

Lidé bez víry ctili tento svět jako svého boha. Domnívali se, že je věčným a dali se unést jeho krásou a velikostí. Nemluví toliko o nevědomých divoších, nýbrž o vzdělaných mužích a mudrcích. Nyní jsou mezi námi lidé, kteří tvrdí, že »lidstvo« je nejvyšším cílem, velkým bohem, pro něhož máme žít. Ký div, že tací mužové jsou světem oslepeni a jej milují? Ale křesťan ví, že tělesný i duchovní svět jsou výtvoři neskončeného Boha; že z něho jsou učiněny. Tato zeměkoule bude jednou zničena ohněm, to ví též křesťan, a všichni hříšníci zahynou tak bidně, že by jim bylo lépe, kdyby ani nebyli spatřili světla Božího. Jakou závěrku učiníme sobě z těchto článků víry? Slyšme sv. Petra! »Poněvadž tedy,« píše, »to všechno má se rozpustiti, jacíž pak vy máte býti v obcováních svatých a v pobožnostech, očekávajíc a pospíchajíc k příští dne Páně, v němžto se nebesa hořice rozpustí a živlové palčivosti ohně rozplynou? Protož, nejmilejší,

těch věcí čekajíc, snažte se, abyste neposkvrněni a neporušeni před ním nalezení byli v pokoji. (II. Petr. 3, 11—14.) Slyšme též svatého Pavla: »Toto pak pravím, bratři: Čas krátký jest, nepozůstává než, aby... kteří tohoto světa užívají jakoby neužívali; neboť pomiji způsobu tohoto světa.« (I. Kor. 7, 29. 31.) Slyšme, co káže sv. Jan: »A svět pomiji i žádost jeho: ale kdo činí vůli Boží, zůstává na věky.« (I. Jan 2, 17.) Věřmež tedy živě v oba články apoštolského vyznání: »Věřím v Boha Otce, všemohoucího Stvořitele nebes i země; i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, který přijde soudit živých i mrtvých.« Tato víra nás osvobodí od okouzlujících a ohamujících dojmů stvořeného, hmotného světa a lidské společnosti. Pohled na krásný svět nebude pak stavěti žádných překážek mezi naší duší a Boha, ovšem však budeme tím spíše přivedeni k Bohu věcmi toho světa. Příjemnosti života neopojí našich smyslů, nýbrž víra nás naučí, jak střdmě a v bázi Boží třeba jich užívat. Co se dále týká tak řečeného velkého světa, tož nejví se on zraku osvěcenému věrou nikterak pěkným a luzným. Zdaž nemusí nás to boleti a zarmucovati, když vidíme, jak mnozí rozumní tvorové žijí jako bez rozumu a jak zapomínají svého Tvůrce a Soudce? Majíce živou víru měli bychom s nimi sice soustrast, ale přamálo starali bychom se o jejich chválu nebo hanu. Prosti lidské bázně a lidských ohledů byli bychom hotovi stát se buďto vyznavači nebo mučenicí, t. j. buďto vyznati Boha svatým životem před lidmi, nebo v případě pro Boha podstoupiti smrt a tak vydati o něm svědectví.

Víra tedy přemáhá svět ukazujíc nám, jak je malicherným. Naopak poznáváme její pomoci, jak veliký Bůh. Když satan v nebi vztýčil prapor vzpoury proti Bohu, byl od věrných andělů svržen

slovy: »Kdo je jako Bůh?« — Jméno Michael, jež zdobí vůdce věrných andělů, značí: »Kdo je jako Bůh?« Toto jméno je proto válečným heslem všech věřících křesťanů v boji s hříchem a světem. Velikost, pravda, svatost, spravedlnost Boží jsou stálou základní myšlenkou všech pro Boha rozdílených spisovatelů, kteří sepsali Písmo svaté. Stěmito vznešenými vlastnostmi srovnávají neustále nicotu, marnost, sněšnost a zkaženost lidskou. Světská nádhera a moc málo působí na člověka, jenž jest utvrzen v házni velikého a přesvatého Boha. Čím byla všeliká moc a veškeré bohatství lidské v očích přeblahoslavené Panny, když duše její Boha chválila a duch její zplesal v Bohu, svém Spasiteli? »Učinil moc ramenem svým, zapěla: rozptýlil pyšné v myslí srdce jejich. Sesadil mocné se stolice, a povýšil ponížených.« (Luk. 2, 51. 52.)

Již před vtělením Syna Božího živili a silili velicí a hrdinní mužové a ženy duši svou myšlenkou na nesmírnost Boží.

Ale od toho dne, kdy velikost Boží se skryla, by objevila se dvakrát tak velikou v bidě naší lidské přirozenosti a v utrpení našeho božského Vykupitele, počítáme takových mužů spíše na miliony než na sta a deset. »Kdo je,« táže se sv. Jan, »jenž přemáhá svět, leč kdo věří, že Ježíš jest Syn Boží.« (I. Jan. 5, 5.) Uváží-li křesťan, že Bůh, ačkoli miloval svět a za něj umřel, přece docela zavrhl nevěřící a nekající svět a zpěchoval se modlití se zaň, opovrhne jistě přátelstvím světa, by zároveň s ním nebyl zavržen. A zdaž nevzroste opovržení to skoro do nekonečna, vzpomene-li sobě, jak svět nakládal se Synem Božím a jej ukřižoval? Uvažuje to, mluví se sv. Pavlem: »Svět je mi ukřižován a já světu.«

Bychom ještě hlouběji vtiskli v srdce svá tyto úvahy, a je spojili s předmětem svým jednajícím o pyše ďablově, připomeňme si pokušení Páně. Snad žádný odstavec svatého evangelia nepřekvapuje nás jako tento, a snad žádný jiný nechová v sobě důležitějšího naučení pro nás.

(Příště dále.)

Úryvek z mého života pro zbožné osoby.

Narodil jsem se dne 27. srpna 1851 v Bologni ze židovských rodičů. Otec můj jmenoval se Šalomoun Mortara a matka má Marianna Padovani. Nemaje ještě úplných 11 měsíců, roznemohl jsem se tak těžce, že lékaři k velkému žalu mých rodičů měli mě již za ztracena. Domnívajíce se, že jistě zemru, naše katolická služka Anna Morisi mne v kolébce pokřtila. Než brzy po křtu počalo den ode dne mé nemoci ubývatí až jsem konečně úplně ozdravěl. Hodná dívka netroufala si však tajemství to vyjevití a tak jsem byl vychován v náboženství židovském.

Šest let na to jeden z mých mladších bratrů na smrt onemocněl. Tu naléhaly na Annu Morisi její přítelkyně, by ubohé dítě pokřtila. Než ona zdráhala se tak učiniti, namítajíc, že bez toho již ji svědomí znepokojuje pro křest, ježž na mně vykonala, poněvadž jsem nezemřel a teď mezi židy vyrůstám. Můj bratříček brzy na to zemřel beze křtu. Neštěstí toto stalo se netušenou příčinou štěstí mého; neboť zpráva o celé udalosti bleskurychle se šířila a dostala se i k papeži blahé paměti Piu IX. Papež ujal se mne a nařídil, bych byl v Bologni vychován v náboženství katolickém. Ježto však veškeré jeho pokusy, by po dobrém

rodiče mé k tomu přiměl, zůstaly bez výsledku, dal mne, ač nerád, od nich odloučiti a do Říma přivézt, kde mě svěřil péči řeholních kanovníků lateranských v Saint Pierre ès Liens.

Jakmile jsem, třeba jen poněkud, Bohem mi prokázanou milost pochopil, probudilo se ve mně křesťanské vědomí, tak že jsem sám již na návrat k svým rodičům ani nepomyslel. Než moji rodiče přišli do Říma a nešetřili ničeho, jen aby mě k návratu do Bologně přiměli. Ale já se nedal pohnouti a říkal jsem: »Stanete-li se také vy křesťany, hned se rád s vámi navrátím.«

Mezi tím všude se mluvilo jen o Mortarovi. Lidé bez viry a podvrtní vypověděli Piu IX. boj a tísnilí jej ze všech stran. — Otázka římská dospěla tehdy svého vrcholu. Lord Palmerston v Anglii a Napoleon III. ve Francii činili Piu IX. trpké výčitky. Všude, ve všech listech mluveno jen o malém Mortarovi. Ale římská »Civiltà Cattolica,« redigovaná důst. otci jesuity, »Armonia,« vycházející v Turíně a francouzský časopis »Univers,« ježž řídil neohrožený a slechetný Louis Veuillot — všechny tyto listy hájily církev a Pia IX. co nejrázněji a tak brzy protivníky omrzelo, zabývat se malým Mortarou.

Pius IX. přijal mne na to pod svoji ochranu a stal se mi láskyplným otcem. Nejednou mně připomenul, kolik slz pro mne vyronil a kolik strastí pro mne zakusil.

Roku 1866. vstoupil jsem do řádu řeholních kanovníků: sv. Otec udělil mi svoje požehnání a požehnání to doprovázelo mne, když jsem byl před revolucionáři na útěku z Říma.

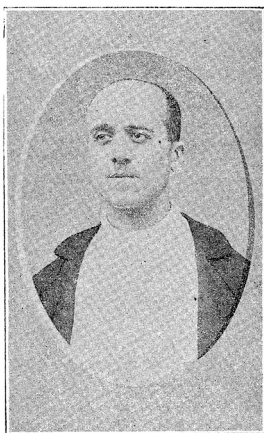
Poněvadž jsem r. 1873. ještě neměl věku potřebného k přijetí svěcení kněžského, udělil mi papež dispens žádaje mne, bych byl jeho při oběti mše sv. pamětliv. Následkem tolika rozmanitých zkoušek povážlivě porušeno bylo mé zdraví: On však těšil a povzbuzoval mne k další vytrvalosti.

Roku 1878. ztratil jsem tohoto nenahraditelného otce — měl jsem však za to o jednoho přimlávce více v nebi. Jeho požehnání neopustilo mne po veškeren můj život.

Roku. 1881 byl bych málem podlehl těžké nemoci: zachránilo mě jediné vyzvání sv. Josefa, ježž zajisté i Pius IX. v nebi vyzýval: dva dni před slavností sv. Josefa (19. března) téměř úplně porušené zdraví neobyčejně počalo se lepší. Jsem v pravdě dítkem Pro-

zřetelnosti. A proto bylo mi roku 1886. od mých představených nařizeno, abych ve Španělských uspořádal sbírku na stavbu chrámu zasvěceného božskému Srdci Páně. Chrám ten jest již dostavěn, a moji řeholní spolubratři trvají na ustavičných modlitbách před nejsv. Srdcem Ježíšovým.

A teď veledůst. P. Santini, generál mého řádu, vložil na mne, nepatrné dítko Prozřetelnosti, úkol, abych se obrátil na štedré duše katolické a uspořádal sbírku



Plus Maria Mortara.

na stavbu nového chrámu v Římě, jenž bude postaven pod ochranu božského Spasitele, Panny Marie Lúrdské a sv. Josefa.¹⁾

Božský Spasitel, Panna Maria Lúrdská a svatý Josef — tot ona tři požehnaná jména, jež ke všem obětavým duším mluví budou. K nim se zároveň obracím

¹⁾ Jak známo, koná sbírku právě nyní Dr. Pius M. Mortara v našich krajinách a doporučuje se štědrosti zbožných věřících. Milodary přijímá administrace tohoto časopisu.

s proshou, by se také vroucně modlily za moji starou matku (otce ztratil jsem před 20 léty) a za mé bratry a sestry, kteří všichni dosud jsou v židovstvu, a i za ono dítko Prozřetelnosti, jež jména toho a slz Pia IX. dosud není hodno, jež však dobrodinců ve svých modlitbách nezapomene.

V Římě, Saint-Pierre-ès-Liens.

Pius Maria Mortara,
řeholník kanovnick later.

P. Damian de Veuster, apoštol malomocných.

Podává *Fr. Janovský*. (Č. d.)

VI. Poslední léta P. Damianova a smrt.

1885—1889.

Patnácte let namahavé, obtížné práce uplynulo. Po všecken ten čas zůstal P. Damian zázrakem od malomocenství uchráněn. Nyní však líbilo se Pánu, služebníku svému uložit kříž, jehož on už dávno čekal. Nikdy se malomocenství nelekal. Teprv roku 1884. myslil, že nemoci tou již stížen, roku pak 1885. byl už jist, že jest malomocným. Když se jednou navrátil z Havaje, bylo mu nevalně; i vykoupal si nohy v horké vodě. Voda byla skoro vařící, ale P. Damian horka necítil. Věděl dobře, že ztráta citu jest neklamnou poselkyní malomocenství. Když ho i lékař Dr. Arniny prohlédl a ač nerad a s bolesti pravil, že se věru malomocenství dostavilo, zůstal svatý kněz klidným, čistá duše jeho se nikterak nezarmoutila; nebyl překvapen; zamiloval si ubohé malomocné ještě více, jsa jim sám podoben, moha se za ně nyní obětovati. V listě Monsignoru Koeckemannovi píše o tom takto:

„Už nemohu přijíti do Honolulu, už jsem také malomocným. Známky té nemoci ukázaly se mně na levém uchu a levé tváři, obrví mně padá, za krátko bude můj obličej všecek znetvořen. Víin, že jest to malomocenství, jsem však klidný, odevzdán do vůle Boží a blažen u svého lidu. Pán Bůh ví nejlépe, čím bude mému posvěcení poslouženo; proto volám denně ze srdce nejochotnějšího: Pane, buď vůle Tvá!“

Biskup ohlásil tuto smutnou zvěst „Katolickým misiím“ 30. dubna 1886; napsal jim: „Ctihodný P. Damian, právem apoštol malomocných nazvaný, strávil už třinácte let s rekovnou myslí na ostrově Molokai v dobrovolném vyhnanství, nyní pak stal se sám obětí své služby. Z dopuštění Božího zachvátilo i jej malomocenství; cestou bolesti a utrpení má býti doveden do nebe a přijati tam zaslouženou odměnu. Tato nemoc nikoho nepustí, koho stihla; teprve smrt ji přemůže. P. Damian si však nenařiká; outě čehos jiného nečekal.“

P. Damian byl tedy malomocným! Věděl to, ale nezminil toho v listě, jež tuto uvádíme; nechtěltě zajisté zarmoutiti své staričké matky.

V Kalavau, 25. listopadu 1886.

Miléná matko, bratři a všechny naše rodino!

Dnes o slavnosti svaté Kateřiny byl jsem Vás všech pamětliv při mši svaté, zejména mé dobré matky. a prosil jsem Pána Boha, aby ji na přímluvu její svaté patronky požeňtati račil, jakož i všechny, kdož jí drazí jsou.

Ježto naše dobrá matka už vysokého dožila věku, nebude už ani tak čila a činna, jako dříve, přes to však doufám, že jste všichni zdraví.

Co se týče faráře molokajského, žije stále týž život. Od března jsem sám kněz na ostrově a nemám tudíž ani kdy ani chuti návštěvy konati mimo svůj okrsek. Každou neděli jest mi dvě mše svaté sloužiti, čtyřikrát kázati a dvakrát odpolední služby Boží konati. Večer bývám ovšem velmi unaven. Ve všední dny navštěvuji své četné nemocné a obírám se sirotky. Přirozenost lidská se sice hrozí, má-li člověk ustavičně býti obklopen malomocnými, bytostmi to na výsost zuboženými; avšak dlouholetá zkušenost učinila ze mne takřka lékaře, jako i můj svatý patron Damian byl lékařem, a jest mi s útechou, mohu-li jejich bolesti s pomocí Boží zmírniti a je po cestě spasení věčného vésti. Dítky učí se pilně katechismu, přicházejí pilně do kostela na mši svatou a večer na růženec.

Tobě, milý Gerharde, ještě zvláště děkuji, že's tak dobrotiv a posýláš mi »Katolické misie« a »Katolické letopisy«; dostávám je pravidelně, jsou mi potěšením v mé samotě. Prosim, předplat mi je i na dále, a radil bych Ti, ays i sobě a své rodině »Misie« odbíral; jsouť velice poučné a zábavný; zajisté by se jimi Tvé i Leoncovy dítky potěšily.

K blízkému hoďu Božímu vánočnímu a novému roku přeju Vám všem štěstí a požeňtání. Mé milé, mladé, učelivé neteře ať mi brzy spíšou všechny noviny z Tremelova. Několik řádků milé matky a bratři bylo by mně velmi vítáno. Setrvejme věrně ve službě Boží, v přijímání svatých svátostí a v modlitbě za sebe vespolek.

Váš vděčný syn a bratr Damian.

Neuplynul ani rok, a staříčka matka misionářova skonala. Dověděla se o strašné nemoci synově; zpráva ta ji velmi skličila, života ji ukrátila. P. Pamfil takto o tom píše: »Roku 1886. byla má matka nemocna. V belgických novinách psalo se o nemoci mého bratra Damiana. Zpráva ta nebyla úplně pravdivou, přílišně nadsazovala; praviloť se tam, že prý se malomocenství na bratrovi už tak zmohlo, že mu již kusy masa s těla padají. Neopatrná jedna osoba čtla mé ubohé matce onu zprávu. Matka pozorně poslouchala, až bolestí klesla. Než přece se ještě vzbopila, odevzdala se do vůle Boží a pravila: »Půjďme teď spolu do nebe!« Až do poslední chvíle byla zdravé mysli. Poslední den ráno přikázala své ošetřovatelce vnučce, aby neodcházela. I v poslední hodiny zachovala denní pořádek v modlitbě, rozjímání, růženci a duchovním čtení, jak si jej byla sama ustanovila na začátku nemoci. Ve čtyři hodiny odpoledne cítila, že nadešel konec; upřela prosebně oči na obraz Panny Marie a na podobiznu svého vzdáleného malomocného syna Damiana, kynula oběma přívětivě, sklesla a skonala tiše v Pánu. Bylo to 5. srpna 1886.«

P. Pamfil oznámil bratrovi, že matka jest nemocna, jakož i že prosil svých představených, aby mu dovolili na Molokai. Prání jeho se nesplnilo; byltě ustanoven professorem na školách kongregace v Lovani. P. Damian děkuje mu za ochotu, že mu chtěl v těžkém úřadě býti pomocníkem a praví, že vůle představených bude oběma zajisté spasitelná, když poslechnou. List ten nemá data; jest psán v druhé polovici roku 1886.

V. C. J. S.!

V Kalavau na Molokaji.

Nejmilejšť bratře P. Pamfilu!

Došel mne Tvůj list, jenž obsahuje smutnou zvěst o nemoci matčině. Doufejme, že ji Pán Bůh i tentokrát uzdraví; sotva však nabude dřívější síly. 82 let zbožného a pilného života může se nadíti brzké odměny v nebesích. Tvé časté návštěvy nahradí ji mou nepřítomností; řekni jí, že na ni každý den u oltáře pamatuji. Bezpochyby připravuje se jako hodná křesťanka na svatou smrt.

Doufám pevně, že i Leonec a Gerhard vzorně žijí. Netřeba mi Tebe, milý bratře, prositi, abys bděl nad spásou jejich a jejich rodin. Pán Bůh Tě ponechal v naší rodině a zvláštním úkolem Ti uložil, abys pracoval o spasení naší rodiny a našich krajanů, tak jako mě kroky řídil sem na Molokai ku zdejšímu vyhnancům.

Zdá se mi, že má nemoc poněkud zmírněna japonským léčením, kterým se pět neděl léčím. Příkládám list našemu důstojnému P. generálovi; přečti si ho, opiš si ho, chceš-li, a pošli mu ho. Jsem příliš zaměstnan, nemohu Tobě a naší rodině dlouhých listů psáti.

Havajská vláda mi uložila, abych tu vystavěl novou velikou nemocnici pro několik set malomocných, o něž mám pečovati. Vidíš, že mně pracovati nejen jako knězi, ale též jako lékaři a staviteli. Na štěstí přibýlo mých sil. Pozdravuji všechny přátele v Lovani a v Tremelou. Piš brzy! Tvůj bratr Damian.

Z toho vidno, že P. Damianovi práce neubýlo. Byl jediným knězem na ostrově a nad to už velmi nemocen. P. Vendelin Müller a P. Kolumbán Beissel zavítali k němu vždy za dva měsíce; krátké však tyto a řidké návštěvy málo mu prospěly v namahavé práci ve dvou jeho farnostech. P. Kolumbán píše 29. září 1886: »Od té doby, co jsem poprvé P. Damiana navštívil, přicházím k němu každý druhý měsíc. Zdraví jeho jest povážливо; pokaždé shledávám nové známky nemoci, jež se velice zmáhá. On však není malomyslným. Jsem rád — pravil klidně, že už není pochybnosti, jaká má nemoc jest; jsem malomocný. Naposled — 27. září — zdálo se mi, že mu ulevilo. Léčil ho japonský lékař a pomohl mu poněkud; už necítil bolesti, chutnalo mu, mohl spáti; ba navštívil celý svůj okrsek, dílem koňmo, dílem pěšky. I jiným způsobem přispěla mu Boží prozřetelnost. Mladý American, kdysi od P. Damiana obrácený, laik, nabídl mu svou pomoc. Když zvěděl, že drahý mu misionář onemocněl, rozhodl se, že z vděčnosti za své obrácení nabídne své síly nemocnému knězi a jeho milému stádcí. Doufejme, že bude moci P. Damian ve svém milosrdném díle u malomocných pokračovati.«

V této době rozhlásily evropské noviny, že P. Damian už zemřel. Doslechl toho náš sluha Páně, zmiňuje se o tom ve svém listě bratru P. Pamfilovi.

V Kalavau, 9. listopadu 1887.

Nejdražší bratře!

Jak jsem doslechl, prohlásily belgické noviny Tvého bratra už mrtvým. Proto's mi asi tak dávno už nepsal. Bohužel nepovolal mne ještě nejvyšší Pán z tohoto bídného světa, žiju ještě, žiju téměř už nic neprospívaje, a kdo ví, jak dlouho budu ještě žíti. Přes to však pluím jako dříve své denní povinnosti. Jak víš, jsem podle nejsvětější vůle Boží už skoro tři léta obětí hrozného moru; myslím, že budu na věky Pánu Bohu děkovati z této milosti; neboť doufám, že mi tato nemoc ukrátí cestu do nebeské vlasti a přispěje mému sebeposvěcení. V této naději přijímám své utrpení jako kříž mi uložený a nesu jej jako Šimon Cyrenský za božským Mistrem. Vypros mi svými zbožnými modlitbami daru setrvalosti v dobrém až do konce, abych šťastně dospěl výšiny hory Kalvarie. Ač se zahnízdilo malomocenství ve všech mých údech, ač mě zohavilo, jsem

dosud dosti silen a statný. Strašné bolesti v nohách se zmírnily. Ruce jsou na štěstí ještě zdravý. denně mohu mši svatou sloužiti. Tato milost jest jedinou útěchou jak mé ubohé duši, tak mým milým malomocným spoludruhům, jichž bývá každou neděli plno v mých dvou kostelích, ve kterých se nejsvětější Svátost přechovává.

Mám nyní padesát sirotků; péče o ně zabere mi všecek volný čas. Mnoho malomocných pomřelo, živých jest asi pět set; ale vláda posílá jich sem každý týden tolik, že bude mých svěřenců brzy deset, ba patnáct set. Dopřeje-li mně Všemohoucí síly, budu mítí co dělati, abych duše tolika nešťastníků získal a zachránil. Pros, milý bratře, všech svých duchovních dítek, aby se modlily za obrácení tohoto tak velikého množství vyloučených ze společnosti lidské; neboť malomocenství duše jest horší než malomocenství těla. Přičiňuji se ze všech sil, abych vinici, kterou mi božský Spasitel svěřil, dobře vzdělával a zaléval; abych se však dočkal žní, potřebuji na výsost modliteb zbožných a soucitných duší. Ježto nemůžeš, nejdražší bratře, osobně na pomoc mně přijíti, pomáhej mi vlastní a cizí modlitbou.

Stále jsem sám na Molokaji; jen P. Kolumbána Beissela a P. Vendelína Müllersa jsem za šestnáct měsíců několikrát spatřil. Mám mnoho práce, čas mi rychle plyne.

Radost mého srdce a vnitřná spokojenost, jimiž mě nejsvětější Srdce oblažují, praví mně vždy zřejměji a zřejměji, že jsem nejšťastnějším misionářem na celém světě. Oběť mého zdraví, kterou Pán ráčil přijati, aby má působnost mezi malomocnými byla zdárnější, jest jenom nepatrná, ale — mohu říci — mně příjemná; možnáť mi se sv. Pavlem říci: »Zemřel jsem a život můj skryt jest s Kristem v Bohu«. (Koloz. 3. 3.)

Nového nevím, co bych psal. Prosím Tě, vyříd' Leoncovi, Gerhardovi a jejich rodinám, že je bratrsky miluji; pozdravuj otce a bratry v Lovani, zejména P. Superiora. Doporučím sebe i své spolutrpitele do jejich modliteb. Mé neteře ať mně obšírně píší, co u nich nového, od Tebe pak čekám zpráv o Lovani a naší kongregaci. P. Kolumbán, jenž několik už dní zde mešká, Tebe srdečně pozdravuje. Právě mi ustanoven pomocníkem P. Řehoř, také už malomocenstvím zachvácený; nebudu tedy už sám. S Bohem, na shledanou v nebesích!

Tvůj bratr Damian.

Nežli povolal Pán Bůh svého neohroženého a věrného služebníka na věčnost, dopřál mu zde v tomto slzavém údolí ještě několika radosti, jež mu jako nepatrná kvítečka vypučely na cestě života a poslední léta osladily. Pověst o jeho obětavé lásce rozešla se po všem světě. Všude sbíráno almužen a darů pro ubohé malomocné. Zvláštní zmínky zasluhují Spojené státy severoamerické. Monsignore Gross, nejdůstojnější arcibiskup oregonský, nazýval se »jednatel malomocných«, sbíral dary ze všech státův a posýlal je P. Damianovi; ba i jednoho z kněží svých, P. Conzardyho, poslal mu na pomoc.

Vedle tohoto důstojného knížete církevního uvádíme »chudou jednu Irčanku, švadlenu z Massachusetts, kteráž v pravdě halíř vdovin, skrovnou úsporu svou na oltář lásky k bližnímu položila.

I Anglie poslala své zlato. Anglikánský duchovní Hugh B. Chapman, farář u sv. Lukáše v Londýně, sbíral ve své chudé farnosti ve prospěch malomocných; sebral hezkých peněz a poslal je našemu apoštolu. Od té doby si oba dopisovali.

Přečtěme si alespoň dva listy.

Ctihodnému Pánu H. B. Chapmanovi, faráři u sv. Lukáše,
v Camberwellu v Londýně.

V Kalavau, 26. srpna 1886.

Veletěný, drahý Pane!

Právě jsem dostal Váš milý list ze dne 20. června. Děkuji božskému Spasiteli, že Vám na příkladě chudého kněze, jenž plní jen povinnosti stavu svého, ukázal, jak sladko jest život svůj obětovati. Dobře zmiňujete ve svém listě, že jenom víra v nejsvětější Svátost a vděčná láska k ní pobádá nás oba, abychom nechali pozemského pachtění a lidské ctižádosti. Bez ustavičné přítomnosti božského Mistra v našich chudoučkých kaplich byl bych asi sotva vytrval ve svém předsevzetí, osud malomocných spolu snášeti. Následky tohoto mého rozhodnutí jeví se v mém těle i na něm. Avšak svatě přijímání, tento vezdejší chléb nás kněží, činí mě šťastným a spokojeným v mém — řekl bych — výmínečném stavě, ježž mi prozřetelnost Boží usoudila.

Píšete mi o svazku, jenž Vás víže s anglickou církví. Povím Vám něco o velmí vzdělaném muži, jenž nedávno ještě byl členem episkopální církve americké. Stal se katolíkem, konal duchovní cvičení v trappistickém klášteře a z vnuknutí Ducha svatého přišel nyní k nám sem a bude se mnou pracovati o blahu malomocných. Bydlí v mém domě, jakoby můj bratr, a ošetřuje se mnou ubohé nemocné. Také tento muž, ač ne kněz, nýbrž jen laik, čerpá svou všecku útěchu, silu a moc z nejsvětější Svátosti. Podivujte se se mnou, veletěný pane, něčinku milosti Boží v tomto mém novém soudruhu, jehož mi Bůh dopřál, a dovolte mi, abych se za Vás a Vaše svěřence modlil, aby nás příště nedělila víra, nýbrž abychom všichni náleželi jedině, svatě, apoštolské církvi, abychom byli jedno v Ježíši Kristu a jednou touž korunu spravedlnosti obdrželi.

Těší mě velice, že jste laskavě slíbil, že budete i budoucně sbíratí příspěvky mým ubohým svěřencům. Vězte, že nejméně šest set nešťastníků toužebně čeká sebe menšího dárku a že budou z té duše zaň vděční. Co se mne týče, vyznávám, že učiniv slib chudoby a zřeknuv se takto všeho přebytku, velmí málo potřebuji.

Požehnání všemohoucího Boha sestoupiž na Vás, na Vaši ctěnou rodinu, na všecky hodné křesťany, kteří mému nemocnému stádcí pomáhají! V lásce našeho Pána a Spasitele jsem

Váš oddaný sluha Damian de Veuster.

Jak vzácný to list! Neméně vzácná jest odpověď faráře u sv. Lukáše:

Velebnému P. Damianovi de Veuster.

V Londýně, 1. prosince 1886.

Můj drahý Otče!

Velice Vám děkuji za Váš zajímavý list ze dne 26. srpna, především však za slíbené modlitby za mne a za ty, u nichž žiju. Posílám zároveň opět něco peněz, jež mi moji dobří farníci odevzdali na podporu nešťastných malomocných. Má zásluha jest při tom pranepatrná; vždyť jenom sbírám ty jejich dárky. Uložili mi však, abych Vám napsal, jak je dojaly a jim prospěly dějiny Vašeho života, Vašeho působení a Vašeho utrpení; poznali krásu a cenu Vaší tiché oběti, již konáte z lásky k našemu božskému Spasiteli a silou jeho. Prosili mne, abych zároveň poděkoval, ráčíte-li přijati tento slabý projev jejich nehlubší úcty k Vám.

Jste nyní přibit na kříž, ježž jste si dobrovolně zvolil, chtěje ho nésti s těmi, jimž byl uložen. Ti, kteří Vám tento dárek posílají, myslí, že Vám způsobí radost a úsměv na tváři Vaší vyloudí, kdyžté přispějí Vašemu nešťastnému lidu. Prosí, abyste tyto peníze rozdělil, jak uznáte. Vaš svatý život jest jim zárukou, že almužny bude dobře užito. Dávají Vám srdečně a uctivě s „Bohem“ a pevně doufají, že koruna, jež Vás na věčnosti čeká, bude rovněž tak vznešena a slavná,

jak bolestný strasti a muky Vašeho nemocného těla! K těmto jejich slovům netřeba mi čeho přidávali. Důstojný Pane, Vy jste si získal srdce všech.

Pokud mé slabé síly stačí, pomohu Vám, aby byl ostrov Molokai šťastnější. Úmysl svůj v té příčině jiady místněji Vám vyložím. Tento list není vlastně mým, nýbrž těch, kteří si mne tlumočnickem zvolili. Pozdravujte srdečně svého soudruha; děkuji Bobu, že se k Vám přidružil; naděje slávy věčné zajisté Vás oba posilní.

S Bohem! Modlete se za všechny mé svěřence a za mne Vás upřímně milujícího přítele

Hugh. B. Chapmana.

P. Damianovi naplnilo se i nejvroucenější přání: roku 1888. přibýly na Molokai tři milosrdné sestry, františkanky ze Severní Ameriky, z New-Yorka. Přání to vyslovil hned roku 1873., píše tenkrát: »Kéž bych zde měl milosrdné sestry; jak vzácné služby prokázaly by tu!« Usadily se v Kalaupapě.

Nyní byl spokojen; jeho dílo lásky bylo řeholnicemi i na budoucí časy zabezpečeno; hodina odpočinku se mu blížila. Den ze dne ubývalo mu sil; sličný kdys a statný muž byl malomocenstvím všecek znetvořen a hynul. Přes to však pracoval neunavně až do konce; ba poslední rok svého přepočetnaného života vystavěl ještě jeden kostel. Útrapy a strasti nemoci jakoby ho nemohly sklátiti. Z jeho listů vysvitá táž nezměněná důvěra a odevzdanost do nejsvětější vůle Boží; svým představeným zůstal vždy pokorným, poslušným synem; svým malomocným dobrotitvým, milosrdným Samaritánem; svému přibuzenstvu ve staré otčině věrným, něžným bratrem, jenž je vroucí, pravou, duchovní láskou miluje; k sobě samému přísným a neuprosným až do konce. Tak píše na př. P. Kornélius 19. listopadu r. 1888.: »Dnes byly oči nemocného P. Damiana zatekly, ježto mu bylo v dešti vyjítí a několika umírajícím přispěti. Přes to sloužil mši svatou a modlil se breviář. Právil jsem mu, že by mohl přece užiti dispense a modliti se místo breviáře růženec, on však odpověděl: »Této privileje jsem nikdy neužil, co jsem podjáhнем posvěcení.«

Malomocenství zatím ustavičně víc a více se zmáhalo, oběť na oltáři povlovně ztravována, klidně a pokojně čekal P. Damian hodinky smrti. Nebyla daleka. Jedinou velikou útěchou na smrt nemocného kněze bylo, že prsty jeho a dlaně, při svěcení na kněžství svatým olejem pomazané, malomocenstvím nebyly zachváceny a že tudíž až do poslední chvíle mohl mši svatou sloužiti. V pravdě zázrak, ježto většina malomocných napřed prstův a rukou pozbudou.

Takto se rozloučil se svým bratrem P. Pamfilem:

V Kalávau, 12. února 1889.

Můj drahý bratře P. Pamfile!

Jsa z dopustění Božího nemocen, nepíšu již tolik ani Tobě, ani ostatní naší rodině; za to však máte vy více psátí a mě svými listy potěšiti.

Jsem šťasten a spokojen, a ačkoli povážlivě nemocen; nepřeju si jiného, leč aby se dala vůle Boží. P. Conrardy, kněz Lutyčan, bydlí se innou, P. Vendelin žije v sousední vesnici. Také dva bratři pomáhají mě ošetrovati sto sirotků. V nemocnici jest téměř tisíc nemocných. Máme na pomoc tři milosrdné sestry, Františkanky. Nejvíce se ujímají mého díla katolíci a protestanté z Londýna.

Pozdravuj všechny otce a bratry v Lovani i naši rodinu. Ač namáhavě, sloužím denně mši svatou a jsem pamětliv vás všech. Modlete se také za mne, jenž se pomalu skláním do hrobu. Kéž mne Bůh posílí, kéž mne ve své milosti až do konce zachová a šťastné smrti dopřeje! V nejsvětějších Srdcích Ježíšově a Mariině trvám

Tvůj Tě milující bratr Damian.

Tot poslední list

(Ostatek přístě.)

Zprávy z misii katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Oceánie. Apošt. vikářství Nové Pomořany. Ústavy v Kinigunanu. Ústřední stanice tovaryšstva nejsv. Srdce Ježíšova v Kinigunanu u Bílého zálivu obsahuje dům pro apošt. vikáře a jeho misionáře, školu asi pro 70 chlapců, klášterík pro sestry spojený s malým sirotčincem pro dívky, dále spížirnu, dílny, chlévy pro dobytek z Austrálie přivážený, pak konečně zemědělskou farmu, ve které bývají děti k obdělávání pole přidržovány.

Právně klade se hlavní váha na výchovu dětí. Od počátku misie až do roku 1893. bylo, jak msgr. Coupé píše, 107 dítek, z nichž 68 chlapců a 39 děvčát do ústavů přijato. Nyní dostoupil počet asi na 120. Jsou dilem vykoupené děti otroků, dilem jsou od rodičů do misie na vzdělání posílány. Denně učí se děti půl hodiny katechismu, pak dostává se jim hodinu křesťanského cvičení a půl hodiny vyučování zpěvu. Ráno, večer a před vyučováním říká se společná modlitba. Za stravu dostávají dítky taros, rýži, plody chlebovníka, banány, sladké bataty a někdy též nasolené maso hovězí a suchary. Každý den koupají se ve volný čas v jezeru. Jako šat slouží chlapcům jednoduchá plena kolem boků; jenom při náboženských

cvičbách objevují se v úplném obleku. Děvčata chodí ustavičně úplně oděná.

Lékař z nedaleké německé kolonie jest zároveň domácím lékařem misie se slušným 375 franků. Zdravotní stav je celkem velmi dobrý. Často mívají děti rány na nohou, které léčí jednoduchým obvazkem. Proti mnohým dědičným kožním nemocem užívá se s prospěchem zvláštního léčení. Kromě čtvrtků, pak neděl a svátků mají děti denně 4 hod. ruční práce. Tato má především za účel tělesný pohyb, jelikož jsou mnohé děti pro mládí k pravé práci neschopny. Časem vřadí se starší děti do jiného oddělení. Nejschopnější budou vzdělány na učitele a katechety, ostatní naučí se užitečnému řemeslu. Stavíme nyní nový velký sirotčinec pro dívky a budovu pro různé dílny. Později se pomýšlí chlapce a děvčata ústavu spojit v křesťanské párky a pomoci jim založiti si vlastní domácnost a zajistiti si slušné živobytí. Takto mají se státi jádrem křesťanské osady. Ovšem jest ku provedení tohoto úmyslu potřebí zeměpanského dovolení, jež nebude asi odepřeno, jelikož se koloniální úředníci něměchtí nejednou velmi lichotivě o dobrém působení katolické misie vyslovili.

„*Katol. misie.*“

Různé zprávy a drobnosti.

Oslava padesátiletého jubilea Apoštolátu modlitby. Dne 3. prosince 1894 slavil Apoštolát modlitby padesátileté jubileum svého trvání. Duchovní modlitební spolek ten založen byl dne 3. prosince 1844 v jesuitském semináři v osadě Valsu ve Francii v diecési Puyské od představeného semináře P. Františka Gautreleta S. J. Odtud rozšířen byl hlavně horlivostí generálních ředitelů P. Jindřicha Ramiéra († 3. ledna 1884) a nyníjšího P. Emila Régnaulta po celé církvi ve všech dílech světa a působí všude velmi blahodárně, šíří a utvrzuje víru, vzbuzuje pravou zbožnost a podporuje cenný křesťanský život věřících a jest mocnou podporou misionářů v šíření náboženství

a království Kristova. Čítá nyní zbožný spolek ten přes 20 milionů údů pod vedením 43 vrchních ředitelů a vydává 33 časopisů v různých jazycích k poučení věřících. V diecési brněnské bylo od roku 1866. hlavně horlivostí diecéšního ředitele vdp. regenta a č. kanovníka Josefa Schrefla († 30. května 1891) a centrálního ředitele pro Čechoslovany vele důstojného pána P. Placida Mathona, kněze řádu sv. Benedikta v Rajhradě a zakladatele „Školy B. S. P.“ († 28. července 1888) církevně zřízeno a hlavním spolkem aggregováno 85 místních spolků, a sice 70 z diecése brněnské, ostatní z jiných diecézí, a v Brně při chrámu Páně u sv. Michala zapsáno jest 3465 údů.

Na oslavu 50letého jubilea Apoštolátu modlitby dovolila sv. kongregace odpustků v Římě (14. listop. 1894), splnomocněná od Jeho Svatosti papeže Lva XIII, aby věřící křesťané, kdož jubilejní slavnosti Apoštolátu modlitby v den 3. prosince 1894, nebo bezprostředně před tím na první neděli prosincovou nebo na to v první pátek za souhlasu Ordinariátu v kostelích, při nichž zbožný spolek Apoštolátu modlitby kanonicky zřízen jest, ke čti nejsv. Srdce Páně konané v některý z těch dní zbožné se zúčastní, svaté svátosti přijmou a na úmysl Jeho Svatosti papeže pobožně se pomodlí, plnomocné odpustky si získali. V Brně konána odpustková slavnost jubilejní v kostele sv. Michala na první neděli adventní a v pondělí dne 3. prosince. V neděli odpoledne po sv. požehnání měl diecéšní ředitel slavnostní kázání, v němž vylíčil založení, rozšíření a blahodárné působení největšího snad ze zbožných spolků, Apoštolátu modlitby, a podal hlavní příčiny veliké a milostiplné působnosti té, totiž že Apoštolát modlitby založen jest na pevném základě věročlánku o obcování svatých, dle něhož všichni údové církve mají podíl v duchovních pokladech, modlitbách, dobrých skutcích a obětech, pak že modlitby a oběti Apoštolátu modlitby jsou společné a vzájemné, které se těši zvláštnímu příslibení Pána Ježíše Krista (Mat. 18, 20), a že konají se ve spojení s božským Srdcem Pána Ježíše, jenž dle sv. Pavla (Žid. 7, 25) »je vždycky živ k orodování za nás,« a tím nabývají nejvíce síly, moci a milosti účinné. V pondělí pak na den sv. Františka Xaverského sloužil diecéšní ředitel o ¾ 7 hod. zpívanou mši sv. před vystavenou velebnou Svatostí oltární za krásného zpěvu ctih. pp. bohoslovců. V neděli po kázání i v pondělí po mši sv. bylo slavné odprošení božského Srdce Páně. Účastenství věřících bylo po oba dny velmi hojné, zvláště při kázání byl kostel zcela naplněn a také mnoho lidí přijalo v neděli i v pondělí sv. svátosti. Na trvalou památku padesátiletého jubilea ustanovili údové Apoštolátu modlitby při chrámu P. sv. Michala v Brně ze společných sbírek zjednatí pro týž kostel skvostné dalmatiky k ornátu.

Ant. Adamec,

diecéšní ředitel Apoštolátu modlitby.

Jak se máme zachovat při námitkách proti sv. náboženství? 1. Nikdy nezapomeň, že naše sv. církev má božské příslibení, že trvatí bude až do skonání světa. Všecko ostatní povstává a zase přestává, jen katolická církev trvá a trvatí bude.

2. Straň se míst, kde tvým zásadám náboženským se smějí a city tvé urážejí. Dosti jest míst, kde šlechtí jsou lidé.

3. Hleď, abys byl poučen. Prostředků máš dosti. Pisemnictví katolické jest v rozkvětu; čti tedy katolické knihy a listy. Hleď, možno-li, abys měl katolické noviny, nebo časopis v nábožném duchu psaný. Nemáš-li na knihy a noviny, hledej dobrého přítele, rozhodného katolika a dej se poučiti. Choď na kázání a křesťanské cvičení!

4. Přístup ke katolickým spolkům! Ve shromážděních takových spolků bývá řeč o křesťanských pravdách a o jejich praktickém významu pro život a tím budeš ozbrojen proti zlým nájezdům.

5. Potupa a hana od nepřátel vrhaná na sv. náboženství musí tě učinit tím rozhodnějším katolikiem. bys tím věrněji stál při církvi sv., tím horlivěji se modlil a častěji sv. svátosti přijímal.

6. Buď klidný; tupí-li někdo církev sv. a učení její. Nenech se svést, abys se podobným nepospil blátem. Buďto klidně a dobře odpověz protivníku, nebo odejdi od něho.

6. Především modli se za své nepřátele. Tím nashromáždíš si mnoho zásluh; tím podobati se budeš božskému Spasiteli, jenž na kříži přije za nepřátele se modlil: »Otče, odpust jim, neb nevědí, co činí.«

Duchovní cvičení v Kanadě. Asi roku 1844. řídil jeden francouzský misionář duchovní cvičení v ženském ústavu vychovávacím. Jak známo, v Kanadě tak jako ve Spojených Státech Ameriky nedělá se rozdílu mezi bludem a pravdou, a lidé nejrozumnějšího vyznání žijí spolu a mezi sebou. Podobně byly i v tomto ústavě na vychování hočky netoliko katolické, ale i jiných vyznání. Duchovní cvičení konalo se jen pro katolické dívky. Jedna mladá protestantka taktéž na vychování v ústavu tom bydlící nalezla veliké zalíbení na těchto duchovních cvičeních, chtěla se též účastnit této

pobožnosti s ostatními družkami, a proto prosila předslavené o dovození. Prosila tak dlouho, až si je vyprosila. Cvičení začalo a po přípravné řeči obrátil misionář P. Petit — to bylo jméno jeho — mysl nábožných posluchaček především na poslední cíl putování našeho na tomto světě, na cíl našeho určení, na vznešenost toho cíle, jehož všichni dosáhnouti máme, to jest Bůh, blaženost věčná v nebi. S posvátným zápalením mluvil horlivý misionář o zákracích lásky Boží, o povinnosti naší, jak máme tuto lásku opřít, o veliké ztrátě, jestli na lásku k Bohu zapomeneme anebo se

ji zpronevěříme. Po ukonečném rozjímání odehraly se chovanky do svých pokojíků, jen protestantka zůstala v kapli za oltářem klečeti a majíc hlavu svou na zed' opřenou usedavě plakala. I napomínaly ji sestry, aby šla do pokoje svého a neplakala, ale ona nepřestala. Na otázku proč pláče, odpověděla konečně: »Bože můj, devatenáct let jsem stará a dosud jsem nepoznala lásky věčné: dosud jsem nevěděla, proč jsem na světě, žila jsem pro svět a ne pro Boha, nesloužila jsem Bohu, ale světu, vše jsem ztratila, nemilující věčné lásky, která tolik nás milovala!«

Milodary božského Srdce Páně.¹⁾

Od hradu Pernštýna. Jistý nadučitel vzdává i s manželkou svou tisícere díky božskému Srdci Páně a přečistému Srdci Panny Marie, jakož i sv. Josefu a sv. Antoninu Paduanskému za vyslyšení prosby jejich s přáním, aby každý v trudných záležitostech k božskému Srdci Páně a k neposkvrněnému Srdci Panny Marie se utíkal. *B.*

Z Hostic u Volyně. Odběratel »Školy Božského Srdce Páně« vzdává tímto nejvroucenější poděkování nejsv. Srdci Pána Ježíše, nejblah. Panně Marii, sv. Jo-

sefu, sv. Františku Xav. a sv. Petru z Alkantary za vyslyšení prosb, jakož i za vysvobození z velikých bolestí.

F. K.

Od Kutné Hory. Paní T. K. děkuje co nejsrdečněji nejsv. Rodičce Boží za vyslyšení rozličných prosb na sv. Hoře po vykonané 9denní pobožnosti k Panně Marii Lúrdské jakož i za dosažení rozličných milostí.

Od Kutné Hory. P. A. V. vzdává vroucené díky nejsv. Rodičce Boží za pozdravení po vykonané 9denní pobožnosti.

¹⁾ Žádáme všech, aby podepsali své jméno. Nepodepsané dopisy nebudou uveřejněny. Toto na srozuměnou onomu dopisovateli do »Čecha« A. K., katechetovi. *Redakce.*

O pohoršení. Nesmíme pohoršení všech stejnou měřiti váhou; jinak pojímání máme pohoršení malých, jinak pohoršení farizejská. Pohoršení malých pochází z nevědomosti, pohoršení farizejská ze zlomyslnosti. Oni pohoršují se proto, že neznají pravdy, ti pohoršují se proto, že nenávidí pravdy. *Sv. Bernard.*

Kamkoliv se lidé hříchem vlekou, všude nad nimi Pán, jako pták nade hnízdem, chce-li mu kdo mláďata vybrati, a nařiká nad zatvrzelým srdcem.

Chlodiň Beda.

Jak má člověk s tělem svým jednati. Člověk musí se učiti s tělem svým tak zacházeti jako s nemocným, kterému mnoho odpíráme, co by mu škodilo, ale mnoho opět podáváme proti vůli, co mu prospěšno jest. *Sv. Bernard.*

Svaté přijímání. Velikým jest dílem moudrosti a lásky Boží, že Ježíš Kristus ve způsobě chleba nám za pokrm se dává. Jsa skutečně, v pravdě a podstatně přítomen zahaluje se způsobou chleba a přichází lidské slabosti vstříc a odnímá přijímajícímu bázeň. *Sv. Vavřinec Just.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *P. Buchta.*

Řím a Itálie. Povšechně známá a také na těchto místech již dotčená otcovská snaha Lva XIII. nesoucí se ku spojení východních církví s římskou došla nejnověji stkvělého osvědčení apoštolským listem, kterým také nejlépe vyvráceno jest tvrzení mnohých nepřátel, snažících se namluviti Slovanům a Řekům, jakoby bylo snahou Říma pohltnuti prostě církve východní beze všeho zření k historickému jich vývoji a povaze těch kterých národů. Obsah tohoto významného projevu apoštolské Stolice, jehož jméno „*Orientalium dignitas ecclesiarum*“, vystihnouti se dá asi tímto: Nejprve učiněna vzpomínka slavných východních církví a důkazů lásky i úcty, které se jim od církve římské vždy dostávalo. Vzpomíná se dále církevních kollegií, jež papežové v Římě i na Východě zakládali, a klade se důraz na nutnost, aby učení východních ritů beze změny se zachovalo. Dále uvádí se stanovení Benedikta XIV. o zachování východních obřadů a potvrzuje 13 bodů, které obsahují mimo jiné tato ustanovení: Každý latinský misionář, který by sváděl některého příslušníka východní církve ku přestoupení k latinskému ritu, propadá ihned suspensi a ztrátě svého úřadu. Bez papežského zmocnění nesmí žádná další latinská kolej na Východě býti založena. Všichni východní věřící, také žijící mimo patriarchát, zůstanou zaneseni v církevních knihách svého ritu. Na konec ohlašuje konstituce apoštolská, že papež semináře a kollegia na Východě rozmnoží a opatří je z příspěvků katolíků všech zemí. — Již drahnou dobu nekonal se vjezd patriarchy do nově vykázaného sídla, jako nedávno v Benátkách vjezd kardinála Sarta. Měšťanstvo a lid radovali se patrně, že dlouholetý spor mezi Vatikánem a Quirínalem otcovskou moudrostí Lva XIII. konečně byl urovnán a odklizen. Právě se, že i král Humbert na půl cesty vyšel vstříc. Lid s jásotem vital své pastýře. „*Osservatore Rom.*“ konstatuje to a praví: Skoro současně obdržely čtyři uprázdňené biskupské stolce své pastýře, a sice: ve Ferrare, Bologni, Miláně a

Benátkách. A všude jevila se radost a nadšení stejně. Není pravda, co tvrdí zednářské listy, že by si lid italský již zvykal býti bez Boha a bez pastýřů. Lid naopak nesl velmi těžce svou opuštěnost. Že listy zednářské nad těmito mimoděčnými oslavami zuří, nebude divným nikomu, kdo jen poněkud měl příležitost obeznámiti se s pekelnou jejich záští k Bohu, oltáři a ovšem i sluhům jeho.

Rakousko. V neděli dne 18. listopadu 1894 konán byl velkolepý sjezd katolíků v uherském městě královském Bělehradě. Účastníků bylo až na 50.000 osob tedy: katolíků množství obrovské. Sjezd byl rozdělen na dva oddíly, z nichž každý rokoval zvlášť; v jednom oddílu mluveno jen maďarsky, v druhém maďarsky a německy. Sjezdu předsedal biskup Steiner, na jehož vyzvání vykonali všichni účastníci sjezdu slib, že vždy a všude, ve všech dobách i bouřích života budou a zůstanou věrni víře, církvi, papeži, králi a vlasti. Hlavním předmětem rokování byly církevně-politické předlohy. Hlavní resoluci, která ovšem byla přijata všeobecně, byla prosba k císaři, aby církevně-politickým předlohám nedával stvrzení. Pozdravné telegramy byly také zaslány J. V. císaři, císařovně a arciknížeti Josefovi. Tento odpověděl ihned slovy: „Cítím s Vámi a držím s Vámi!“ Všecko toto oprávněovalo by přívržence věci katolické k nejlepším nadějím, bohužel však musíme lepší toto očekávání zkaliti: stanovením smutné, ale hotové již události, ohlášením totiž, že tři církevně-politické zákony pro Uhry došly stvrzení mocnářova. Jsou to zákony 1. o povinném sňatku občanském, 2. o státních matrikách místo dosavadních církevních a 3. o náboženském vyznání dítek z manželstev smíšených. Oběma prvními dosahuje státní maďarský jazyk nového rozšíření. Tak zvítězila tedy vláda Wekerlova a zvítězili Maďari s jednou a to větší částí své církevně-politické opravy. Dva zákony (o židovském vyznání a rovném právu osob bez vyznání) ještě zbývají. Ty byly zamítnuty od sněmovny magnátů, od sněmovny poslaneč

podruhé přijaty a vráceny magnátům. Jak druhé toto hlasování magnátů dopadne, není dosud jisto. K němu také poji se všechny zprávy o odstoupení Wekerlově. Nikoho nepřekvapuje jásot a přerůzného původu projevy maďarské oddanosti trůnu a králi, o nichž jenjen sypou se zprávy z říše svatoštěpánské. Než panovník asi bude věděti nejlépe, co si má mysliti o té náhlé oddanosti uherských zednářů. Kde zajisté jásají zednáři a židé, tam to s trůnem a s oltáři nevypadá zrovna růžově. Úsudek náš o celé této věci vrcholí v tom, že uherská katolická šlechta, pokud je zastoupena ve sněmovně magnátů, počínala si liknavě, bázlivě, nerozhodně a nesamostatně. Na ni spadá hlavní zodpovědnost za ty zákony, které snadno mohla zameziti, kdyby se byla do sněmovny dostavila jako jeden muž, a to tím spíše, že ode dvora samého, t. j. od nejvyšších dvorních hodnostářů,

dostávalo se jí pokynů dosti srozumitelných, že si koruna zákonů těch žádnou měrou nepřejí.

Francie. Sv. Otec byl svým časem pařížskou markýzkou Plessis-Bellieres ustanoven dědicem velikého paláce na náměstí svornosti a spojeného s ním panství. Proti tomu se ozvali příbuzní zemřelé dárkyně, pře byla však u všech instancí rozhodnuta ve prospěch sv. Otce, při čemž uznána zásada, že papež, jakožto zahraniční vladař, může ve Francii děditi práve tak, jako kterákoli hlava jiné říše. Sv. Otec, když byla pře rozhodnuta, nabídl každému z 12 dědiců odbytne ve výši 3—400.000 franků, tedy celkem 4.800.000 franků, čímž spor v dobrotě vyrovnán. V paláci na náměstí Svornosti hodlá Jeho Svatost umístiti nunciaturu, která posud obývala místnosti najaté, kdežto veskerá ostatní vyslanectva obývají své vlastní budovy.

Božskému milosrdenství nelze ani mezi postaviti ani čas vyměřiti *Sv. Leo.*

Pozoruj ohnivou jiskru, padne-li do moře: Nezmizí hned? Co jiskra jest proti moři, to jest dobrota a mírnost Boží proti zlobě lidské. Ano vice: moře má břehy, ale milosrdenství Boží jest nezměrné.

Sv. Jan Zlatoústý.

Oko lidské. Oku přináleží viděti; avšak na zlé patříli jest věci ducha. Jestli zrakům svým dáme volnost a nekrotíme-li je, stává se duši naší, co se stává vozkovi neznajícímu řídití nezkracené koně: duše bývá stržena do záhuby.

Sv. Jan Zlatoústý.

Život vezdejší. Život vezdejší jest příjemný a rozdivných radostí plný, ale ne pro všechny. Nýbrž jen pro ty, kteří jej milují. Pohlédnu-li k nebi a pozorují-li odměnu v nebi uschovanou, ihned pohrdnu světem a co v něm jest. Pomyslení na krásu a blaženost na věčnosti rozváže ihned pouta vezdejšího života. Či není láska k tomuto světu takovým poutem?

Sv. Jan Zlatoústý.

Tresci sebe. Ty nechceš ani na tomto ani na onom světě od Boha trestán býti? Buď tedy sám sobě soudcem: vydej sobě počet a tresci sebe sama.

Sv. Jan Zlatoústý.

Rozhojnění lásky k Bohu.



První a hlavní přikázání lásky jest: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, ze vši duše své a ze vši mysli své.« Tak dí Spasitel nás Ježíš Kristus. Ano, máme Boha milovati nade všechno, protože On prve miloval a tak nás miloval, že neuseřl ani Ježíše Krista, jednorozeného Syna svého, ale vydal ho za nás, abychom měli skrze něho život věčný. Dobře pravi v té příčině sv. Augustin: »Nejvíce proto přišel Kristus na svět, aby poznal člověk, jak jej miluje Bůh, a



tedy poznal, jak má milovati toho, který prve miloval nás. «Nechce Bůh od nás více než lásku. »Synu, dcero, dejž mi celé srdce své!« Než ach! kde jest čistá láska k Bohu? Ano, kvetla za dob sv. apoštolů, za dob sv. mučovníků, kvetla i později mezi svatými a kvele i nyní, ale jak málo! Více lidí miluje tělo, svět a ďábla, a na Pána Boha zapomínají. Jak chladná jsou srdce lidská! Což tak snadno lze zapomenout na nesmírná a nesčetná dobrodiní Boží? Jiní zase rozdělí srdce své, polovici srdce milují Boha a polovici darují světu. Kde jest poslušnost k Bohu a církvi Kristově, kterou přece nejvíce na jevo dáváme, že Boha, Stvořitele a Vykupitele svého, nade všechno milujeme? Ó kdyby všichni vroucně Boha milovali, jinačí by byl život nynějších křesťanů! Srdce naše pro Boha stvořeno jest a jest nepokojno, dokavadž neodpočine v Bohu, Spasiteli svém. Kdo miluje Boha, ten bude mít život věčný. Či nestojíš o život věčný v nebi, že Boha svého nemiluješ, ano hříchy urážíš? Či milejší jest ti klamný svět, než vždy věrný Bůh tvůj? Ó běda nám, jestli lásku Boží spláceti budeme urážkami a nevděkem! Však to vidíme, kam spějí lidé, nemající žádné lásky k Bohu. A bude ještě hůře, jestli neoživne a neroznítí se láska Boží v srdcích našich.

Neváhejme tedy obětovati Bohu celé srdce své; vypudíme všechno z něho, co se protiví zákonu Božímu. Srdce jest původem hnutí, činné tedy tak, ať každé hnutí jeho patří zcela Bohu. Srdce jest pramen krve; každá krupěj budiž Bohu věnována. Srdce naše jest dílna myšlenek, citů a žádostí; proto každá myšlenka, každý cit a každá žádost budiž Bohu věnována. Milujme Pána Boha svého celým srdcem svým a On nás milovati bude na věky. Srdce Ježíšovo, planoucí láskou k nám, rozpál srdce naše láskou k Tobě!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozhojnění lásky k Bohu v srdcích našich, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdž odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokazdž odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v únoru: Vzrůst lásky k bližnímu.





Kdo mi dá křídla holubice, abych zaletěla tam, kde by srdce mé odpočalo a se skrylo do Srdce mého Ježíše, nebeského ženicha mého! (Sv. Školastika.)

Trojí pozdrav.

Když večernice vlnným svitem plane
a nebe hvězdným hávem obetkané
svůj svatý pokoj v duši šťvanou snáší:
tu nebe jas mým šlehne matným okem
a mystické v něm lásky žáry plají
a všechno to, co srdce na dně tají,
vyproudí ven mých citů zlatotokem:
Ó milostná!

A večer zas, když sen mne v náruč chytá
a duše dojmy všedního dne spítá
tak mnoho říc' by mohla svými ústy:
tu k modlitbě se vroucí vznese výše —
co zatím hlava v dlaních chvíli prodlí
a retы tíše „Otčenáš“ se modlí,
ta láskou opojena šepce tíše:
Ó blahostná!

A v noci zas ten obraz její smavý,
když novým kouzlem v oči se mi staví,
co ve dne tanul na mysli mi stále —
tu srdce mé v té chvíli noci klidné,
jež láskou po ní toužíc pokoj nedá,
jak včelka na květ krásy její sedá
a síla vstříc jí slovo sladké, vlnidné:
Ó přesladká!

Fr. Chramosta.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klíma.

(Viz r. 1889. Školy B. S. P.)

Veliká škoda neznalost sebe. — Užitek duchovního přijímání.

V životě tomto třeba nám vystříhati se dvou úskalí, a velmi se musíme mít na pozor, abychom zkázy neutrpěli. První úskalí jest, že nedbáme na sebe, že nerozvažujeme a nepřemýšlíme, čím jsme. Druhé pak, že přemýšlíme-li, jakými jsme, a poznáme-li

nestatečnost a mdlobu svou, snadno ve zmalátnělost padáme. Běda každému, kdo nedbá o to, aby sebe poznal a věděl, čím jest. Ale nemensí běda i tomu, kdo poznáv, jakým jest, myslí klesá.

Nerozjímá-li člověk o tom, čím jest, nezná-li sebe důkladně a zevrubně, nemůže se vyhnouti pýše a sebelásce. Takový člověk mnoho o sobě myslí, jest zaslepen, dopouští se mnohých hříchův,

ač snad ani nepozoruje a neví, že hříšným jest.

Běda tomu, kdo sám o sobě nepřemýšlí! Vždyť, člověče, pozoruješ a počítáš majetek svůj, pozoruješ role a vinohrady své, pozoruješ a počítáš dědictví své a usiluješ o to, abys je rozmnožil; pozoruješ a prohlížíš plášť svůj, pozoruješ a prohlídáš obuv, a úsilovně o to dbáš, abys oděv měl čistý; o všechno se staráš, co zevně na těle máš, ale o sebe se nestaráš, na sebe zapomínáš, a tudíž netřeba se tomu diviti, že nevíš, kdo jsi. Hle, jak jsi pečliv na zevnějšek, ale na sebe nedbáš a nehleďš. Běda ti! »Prosím tě,« praví sv. Augustin, »aspoň tak dbej na sebe, jakož dbáš na oděv svůj, na obuv, aby bylo vše čisto. Dbáš-li o to, abys oděvu nepošpinil, a čistíš-li oděv pošpiněný, proč na sebe zapomínáš, proč sebe neočistíš? Nedopřej ďáblu té radosti, aby mohl se chlubit, že zná tě lépe nežli ty sebe znáš; vždyť na vše dáváš bedlivý pozor, abys úhony a škody neutrpěl, dávej také pozor na sebe.«

Běda tomu, kdo sebe nezná, na sebe nedbá! Běda i tomu, kdo na sebe zapomíná! Čím méně o to se přičiňuješ, abys poznal, kdo jsi, tím méně budeš cítiti hnilobu a bídu, v níž žiješ a nenasnadno z ní vybredneš. Čím méně nyní o to dbáš, abys sebe náležitě poznal, tím více pak sebe znáti budeš, až budeš v plamenech pekelného ohně se trápit. Pak Pán tě donutí, že budeš sám sebe pozorovati, že poznáš, kdo jsi, a poznání sama sebe bude v ohni věčném pro tebe největším trápením. Rád bys před sebou utekl, až poznáš důkladně a zevrubně, kdo jsi; ale nebude ti možno, abys vyplnil přání své. Rád bys na sebe zapomněl, ale tak dlouho, dokud Bůh bude Bohem, budeš nucen na sebe patřiti, budeš nucen sebe pozorovati a poznávati, a neujde pozornosti tvé ani jeden poklesek, hřích a nepravost, jimiž jsi Boha

hněval. Proto pozoruj a poznávej sebe! Také sv. Augustin sebe nepoznal, dokud mu Pán milosti a světla sebepoznání neustědřil. Zaslechl o životě sv. Antonína, poustevníka, zvěděl o ctnostném a bohu-libém obcování jeho. Naslouchaje a přemýšleje o životě tohoto dokonalého poustevníka, mimoděk porovnával život svůj se životem jeho, i pravil: »Hospodine, Bože můj, on jest tak zdrželivý, já pak všem pochtotům tělesným jsem oddán! Svátý Antonín se přísně postí, já pak žiji v hodování a opilství. On jest dobrý a nábožný, já však zlý a bezbožný. Co ze mne bude?«

Ty se stavíš, jako bys byl zapomněl, kdo jsi. Větší zlo nad toto nemůže tě na zemi zastihnouti. Kéž Pán vyléčí tě z bídy tvé, abys v ní nezahynul věčně! Proto miláček Páně, svátý Jan, žalostně nařiká, že lidé milovali více tmu než světlo. Lidé více o to dbají, aby zapomněli, čím jsou, nic pak o poznání sebe neusilují.

Nediv se tomu, bratře, že jsi zhřešil, byť jsi byl ke hříchu přilákan náruživostí nebo slabostí. Dnes zhřešíš, zítra však nastoupíš cestu ctnosti. Nuže vpřed! Hřích jest zlo největší; my pak jsme tak mdlí a slabí, že tisícovým bídám a nesnadnostem podléháme. Napadne-li ti někdy z vnuknutí Božího dobrá myšlenka, co z ní bývá? Obíráš se jí či hledíš ji z mysli vypuditi? Kdybys nyní uměl, jak bys obstál na soudě Božím? Již mnoho let uplynulo od narození tvého, kolik jsi strávil ve službě Boží? Nezapomínej na sebe, rozvažuj o sobě, abys poznal, kdo jsi. Zanech hříšného a neřestného života. Přičiniš-li se, abys hříchu dal výhost, podvolíš-li se namahavému sebepoznání, nebudeš-li tak živ, jakoby po smrti soudu a věčnosti nebylo, věz, že milosrdenství Páně k tobě se sklonilo. Pak bude ti dobře. Potom budeš oslavovati Pána. Ale budeš-li netečný,

nebudeš-li si připomínati, čím jsi, nedáš-li se milosti Boží pohnouti, pak ovšem nebudeš mít z dobré myšlenky žádného užítu a prospěchu. a budeš tak živ, jakoby tě Pán Bůh k dobrému nepovzbudil. Nešťastníče! Proč jsi se narodil? Nechceš-li nyní sebe poznati, zapomínáš-li, kdo jsi, vzpomínáš-li si jenom zřídka, k čemu jsi stvořen, věz, že čím méně o to nyní dbáš, abys řádně sebe poznal, tím více se poznáš v hodinu, v níž duše tvá tělo opustí, aby se dostavila před soudnou stolicí Kristovu.

Dotkne-li se Pán duše naší, poznáme velebnost a vznešenost Boží, která nás pokoří, že se ani nepohneme, ale budeme vzdychati a volati: »Kdo jsem já, že jsem urazil nesmírnou velebnost Páně? Jaký podlý červ zemský opovážil se vzepřiti se vznešenému a slavnému panovníku a králi! Ach, mne nešťastného! Vždyť přede dnem soudným budou hrozná znamení, pro něž země se bude chvěti a třásti, až vyšlehne z ní plamen, který vše zničí a zhubí.« Jak teprve bude lidem v ten den hrozný a děsný!

Tak i když prorok Eliáš ukryl se v jeskyni, v níž měl spatřiti Hospodina, stala se bouře veliká a zemětřesení, a když vše pominulo, v jemném větru vání zjevil se Hospodin. Tak také lidé strachem schnouti budou před soudným dnem, když znamení tato dít se budou. Kdož jsem já, abych v den poslední objevil se před tváří Boží? Ó mne ubohého! Vždyť všechny mé nepravosti, má zpronevěra, mé nestydatosti zjevny budou všem lidem, celému nebi i zemi, všechno, co jsem v životě svém myslil, žádal a činil, vše bude odhaleno. Jak mi tehdy bude? Den ten bude hořký, bude hrozný, bude den hněvu, zlosti a bolesti. »Bázeň a třesení připadlo na mne,« volá prorok, »bázeň, pozorují-li, kdo jsem, a třesení, vzpomínám-li, co se se mnou stane. Bolesti propasti pekelné obkličily mne.« Bolesti

hříchův a nepravosti, kterých jsem se dopustil. Ach, bude-li duše má věčně zatracena!

Tehdy, bratře, pýcha zhyne, tehdy nebudeš nad jiné se vynášeti a vypínati, ale budeš pokorný, tichý a skromný. Ze všeho, co jsi dříve měl, čím jsi dříve se chlubil, nic ti nezůstane. Nyní v den soudný všechno se změní. Abych, tak volá kdosi, v ten den došel smilování, chci nyní ustavičně mít v rukou chvojští a čistiti příbytek srdce svého. Hrozná bude chvíle tato pro hříšníky zatvrzelé, pro hrdopýšky, pro ty, kteří v samolásce žijí, kteří bláznivě a pošetile v službu tělu a světu se oddali.

Dokud pyšný se nepokoří, dokud všem a každému ochotně se nepodrobí, nezavítá Pán do srdce jeho. Tito nevědí, co Bůh jest. Kdo Boha zná, chvěje se a třese jako list osykový, obává se přísné spravedlnosti Boží. Z tohoto poznání sebe a poznání Boha můžeš mít hojný prospěch duchovní. Avšak i zkáza a záhuba věčná ti hrozí, nepřičiníš-li se, abys sebe i Boha poznal. Tato jest kotev, která tě může udržeti na rozbourřeném moři, držíš-li se jí pevně; avšak utoneš v této bouři, nedbáš-li o tento pevný přístav poznání sebe a poznání Boha.

Velikým dobrodiním a velikou milostí jest svaté přijímání. V něm jest spása tvá, přistupuješ-li hodné ke stolu Páně; avšak neujdeš zahynutí věčnému, kdybys nehodné ke stolu Páně se vetřel. Tuto, kde spása tvá, jest zároveň i záhuba tvá, nepřipravuješ-li se řádně ke stolu Páně. Velmi usilovně dbá o to ďábel, aby tě od stolu Páně odvrátil. A proč to všechno ti pravím? Nediv se, jdeš-li ke stolu Páně s upřímným úmyslem, abys s Bohem se spojil, abys duši svou posilnil, přiblíží se i ďábel a bude tě ponoukati, bude ti šeptati: »Co činiš?« Věřis-li pak, že Kristus jest zde přítomen, či chodíš jenom ze zvyku? Ďábel tisícere

pochybnosti bude rozdmýchovati v srdci tvém. Neboj se a nestrachuj! Nedávej se s ďáblem do hovoru, dělej, jako bys byl hluchý, nestarej se o něj!

Jakých léků třeba užívatí těm, kdož zřídka kdy sebezpoznaním se obírají a kdož, poznavše sebe, snadno v malomyslnost upadají? »Tělo mé,« praví Pán, »jest právě pokrm a krev má jest právě nápoj.« Je-li zde někdo, jenž nařiká si na slabost, mdlou a nestatečnost duše své, rei: Kdo jsem já, abych mohl do nebe zavítati? Kdo jsem já, abych mohl od Pána odpustění hříchů doufati? Proč se chvěje před Bohem ten, který tělo své přemáhá a v poddanosti je udržuje? Kdo nad pýchou vítězí, kdo naruživosti přemáhá a nad nimi panuje? Je-li zde někdo, jenž věci vezdejších tak užívá, jakoby jich neužíval? Je-li zde někdo, jenž nežije dle světa a se světem, a nicméně se bojí, chvěje a třese? Těm Pán se blíží, ty Pán vítá a volá na ně: »Nebud' malomyslným! Vzmuž se! Setrvej v tom, co jsi započal!« Nechtěj v cestě se zastaviti nebo se vrátiti, odkud jsi vyšel; neboť Pán posiluje tě tělem svým na cestě k nebesům. Nedej se zastrašiti, že jsi mnohých hříchů se dopustil, že jsi daleko od cesty pravé se odchýlil; neboť tělo Páně jest účinným lékem choré duši. Důvěřuj v Pána! Slabost tvá bude malomyslnosti posilou, Pán vzdálí od tebe bázeň, dá v srdce tvé pevnou a nezvratnou důvěru, odejme úzkost tvou přílišnou a udělí ti klidu pravého a trvalého.

»Krev má vypráhlost tvou ovláží, duši tvou občerství a posilní. Tento pokrm nejsvětější udělí ti sily a zmužilosti, tak že zlí duchové nebudou s to, aby ti škodili, a nebudou tě úzkostí trápit, až poznáš úplně a dokonale sebe samého.« — »Tělo mé,« praví Pán, »právě jest pokrm.«

Ať také některé slovo mohu připojiti o duchovním přijímání. Vše-

likou sílu, kterou poskytuje záživný pokrm tělu mdlému a slabému, dává i tělo Kristovo duši mdlé, nestatečné a chorobné, která snad již k jisté záhubě chvátá. Kéz popřeje mi Pán milosti, abych vám účinek duchovního přijímání mohl jasně vysvětliti; vám pak kéž dá rozum a chápavost, abyste nejenom slova má pochopili, ale spolu touto krmí nebeskou se nasýtili, potěšili a posilnili!

Kdybyste dobře pochopili, že veškerá útěcha naše na zemi v tom se zahrnuje, že duchovně přijímati můžete, pak bych mohl oddati se pevně naději, že útěchou a radostí budete naplněni. Tentě jest smysl výroku Kristova: »Tělo mé právě jest pokrm.« Nesmíte slov těchto bráti v tom smyslu, jakoby duše proto měla toužiti po krvi Kristově, aby si zachovala bytnost, kterouž jí Pán dal. Jde-li ke stolu Páně a přijímáš-li Krista Pána, nepřijímáš jenom nějakého znamení, nýbrž Pána samého, Toho pravím, jenž všecko stvořil, všecko zachovává a v jehož rukou jsou nebesa i země. A ty snad přece pochybuješ, přijímáš-li při svatém přijímání záruku života věčného, ač Pán k tobě přichází, jenž ti bránu v život věčný smrti svou otevřel. »Jak by,« volá svatý Pavel, »neměl nám Otec všeho uděliti, an nám Syna svého dal?« Kdo tedy dal za nás Syna svého na smrt, abychom živi byli, kdo Syna svého ponižil, abychom byli povýšeni, jakž bychom neměli pevně naděje k němu míti?

Kdo tedy dal nám království, nedá-li nám i kralování? Kdo nám dal požehnaného Syna svého, jenž jest odlesk slávy otcovské, Ten nám snad také všecko dá, co Synu tomuto patří. Na důkaz, že máš podíl v zásluhách Kristových, že máš podíl na mnohých slzách, které proléval, na bolestech a utrpení, kteréž mu způsobilo bolestné bičování a trnová koruna a kteréž vytrpěl při bolestném zápase smrtelném na kříži, ustanovil Pán nej-

světější Svátost oltářní a poručil, abychom ji přijímali, a bychom po svatém přijímání sami uznali a dosvědčili, že Pán k našemu spasení svátost tuto ustanovil. Kde jest stůl tomuto stolu Páně podobný, na němž by se nám podával pokrm života věčného? Na důkaz, že jsi z těch, kterým nebe slíbeno, požíváš Boha a Bůh požívá tebe. Že máš účastenství těla Kristova, jest tolik jako: Bůh požívá tebe, ty pak Boha. Že Pán tebe účastna činí těla svého, jest, že ty v Boha, v Krista býváš vstípen. Není pokrm tento

jako pokrm tělesný, na př. zeleniny nebo jiné krmě, kteréž se proměňují v podstatu člověkovu. Ty při svatém přijímání neproměňuješ nejsv. Svátost v bytost svou, nýbrž svátosti touto býváš proměněn v bytost Kristovu, abys mohl volati s apoštolem národů: »Živ jsem já; ale ne já jsem živ, nýbrž živ jest ve mně Kristus.« Tento nebeský pokrm tě posilní, naplní tě pevnou důvěrou, oblaží tě radostí a slastí nehynoucí, udělí ti a ušetří pravého pokoje a blaha v nebesích věčně.

(Příště dále.)

Křesťanským matkám!

(Ke svátku Hromnic.)



dnešní slavnosti obracím se k vám, vy inilé, zbožné matky křesťanské, neboť svátek dnešní jest spolu svátkem vašim. — Pojdte se mnou v duchu do Jerusalema, vstupte do chrámu v den a hodinu, kdy událo se, o čem sv. Lukáš vypravuje slovy: »A když se naplnili dnové jejího očistování podle zákona Mojžíšova, nesli jej do Jerusalema, aby ho postavili před Pánem« (2, 22), a užítte ženu mladistvého ještě věku, milé tváře, z níž nevinnost září, chudou dle zevnějšku, ale přebohatou duchem. A žena ta drží na ruku děťátko tak krásné a spanilé jako Seraf nebeský, jenž před trůnem Božím stojí, ba ještě daleko krásnější. Víte zajisté, kdo žena ta a dítě toto. Jest to chlouba pohlaví vašeho, jediná ze všech, která milosti Boží panenskou čistotu s mateřskou důstojností spojila, jest to přeblahoslavená Panna a Matka Boží Maria, která 40. dne po narození Synáčka do chrámu spěchá, aby dle zákona Mojžíšova se očistila, Syna svého Pánu představila a obět chudých

Bohu přinesla — dvě holoubátek. Maria nepotřebovala zajisté očistování, neboť nebyla podrobena hříchu jako matky jiné, počalať zajisté a porodila Syna Ježíše z Ducha svatého, podrobila se však obřadu jako jiné matky synů lidských z pokory a úplné poslušnosti k zákonu Páně! Maria chtěla povinnosti své mateřské započít s Bohem, aby jim co nejlépe dostáti mohla, proto první chůze její po porodu jest do chrámu Páně! Patíte na ni, kterak pokorně stojí mezi jinými matkami v předsiní chrámové a čeká, až na ni řada přijde, aby děťátko knězi do rukou vložila k obětování. Co asi myslila v duchu svém panenská tato Matka, když maličkého Ježíše na mateřských rukou držíc, oči zaslzené k nebi pozvedla a jemu své nejdrahoccennější dítě za dar podávala. Což jiného myslila nežli na budoucnost svou a na budoucnost nemluvněte svého! Co jiného šeptaly rty její nežli vřelou modlitbu, modlitbu díků, modlitbu prosby? A ta její mateřská modlitba byla pro nás modlitbou smíru, neboť již tehdy zajisté měla panenská Matka tušení, že Syn, jež nyní nekrvavě

obětuje Bohu, jednou za všechny v obětí krvavou se vydá.

Nuže hleďte, milé matky křesťanské, i vás volá církev svatá dle příkladu a vzoru Mariina s novorozeným dítětem vašim, do slánku Božího, abyste zde Bohu všemohoucímu poděkovaly za pomoc

od hříchu prvotného a přijal je za dítě své, určené pro život nebeský; dítě tvé jest majetkem Božím, kde je tedy pravý jeho domov, ne-li v domě Božím? Tam máš je záhy nésti, neboť jen Bůh může tento útlý život, tobě tak drahý, zachovati, opatrovati, neboť jen on dává



Oběťování Pána Ježíše ve chrámě.

v hodině trudné, abyste dítě své vložily do rukou kněze, jenž jménem vašim je Bohu obětuje a v ochranu a zástitu jeho doporučí. A kam také první chůze tvá po porodu tě vésti má, matko křesťanská, ne-li do chrámu Páně? Bůh svěřil tobě klenot veliké ceny, nesmrtelnou duši dítěte tvého, on očistil je ve křtu svatém

vzrůst i sílu. A v či ruce jistěji a bezpečněji vložiti můžeš celou budoucnost děcka svého, všechny jeho osudy, všechno jeho konání, nežli do rukou Řiditele všehomíra? Ó protož kéž není matky křesťanské, která by příklad Marie Panny nenásledovala a s dítětem svým k úvodu nešla! Ó což je to něco krásného, když

rodička křesťanská k oltáři Páně kráčí a tam dítko Bohu obětující, se modlí: »Prijmi toto dítko, Otče nebeský, neboť jest Tvým, nechť zůstane navždy Tvým!«

Ano, Tvým jest člověk, dobrý Bože, Tvými jsme my lidé všichni; zbožná máť naše nás obětovala v útloučkém věku našem Tobě, ale přeběda nám, jak často jsme zapomněli, že Tobě oběti příjemnou býti máme! Samuel, svatý prorok, sloužil Bohu již v nejútlejším věku; Tobíáš vychoval syna svého od maličkosti v bázni Boží; Jan Křtitel již u věku jinošském uchýlil se na poušť, aby sám byl s Bohem svým; Kristus Pán sám velikou radost měl z nevinných dětí. Hleďte, matky křesťanské, tak chce Bůh, aby i vaše dítky již od maličkosti, po celý život Bohu sloužily v nevinnosti srdce svého. A kdo položení má k tomu základ? Vy, matky, vy jste prvními vychovatelkami dítek svých, vy první učíte je Boha znáti, křížek dělati, modlitbičku říkati, učte je také Boha milovati a Boha se báti. Vložte do útlého srdce dětského, které jest jako vosk a utváří se jak chcete, vložte do tohoto srdečka lásku k dobrému a ošklivost ke zlému, uvykejte dítě na povinnosti křesťanské, ukazujte mu krásu ctnosti a ohyzdnost hříchu a položte pevný základ jakoby oltář, na němž dítě vaše v životě Bohu za obět se podávati bude, jak jste si přály při úvodu. I kdyby snad dítě vaše v době pozdější, svedeno jsouc špatným světem, na Boha zapomínalo, kdyby ctnost mu na posměch byla, hřích však denním jeho chlebem, kdyby dítě tvé místo Bohu dáblu v obět se dávalo, ani tu nezoufej, matko křesťanská! Byl-li základ, jež ty jsi vložila v srdce dítěte, pevný, nerozboří jej ani moc pekelná; obět, již jsi Bohu zaslíbila, nedá si Bůh tak snadno vzíti; jen tam vrhni se na kolena

před obrazem Matky Páně, tuto pros, tuto zapřisahej, aby pobloudilému dítěti tvému byla matkou, matkou mocnou, která od Syna Božího vyprositi může milost obrácení se a pokání. Ó jak mnoho zmůže modlitba matky zbožné! Svatá Monika modlila se 30 let za svého Augustina, až si jej vymodila; z Augustina světáckého stal se Augustin svatý, chlouba a světlo církve.

Blaze dětem, za něž se matka modlí! Protož, milé matky křesťanské, celý váš život jest »úvodem do chrámu,« celý váš život jest stálým »obětováním« sebe i dětí Bohu nebeskému. Ó neustaňte, až jednou tam před trůnem Božím stojíce, budete s dobrým svědomím moci říci: »Hle, ó Pane, zde jsou všichni, které jsi mně svěřil, ani jednoho jsem neztratila; tak jakož jsem je v útlém věku Tobě obětovala, tak přináším Ti je nyní v obět poslední, obět věčnou!« Blaze matce takové, neboť místo její bude v nebi poblíže Matky božské, Marie Panny!

Nemáš-li však, matko křesťanská, štěstí, abys dítko své novorozené k úvodu do chrámu nésti mohla, poněvadž je milý Bůh k sobě vzal, ó tu jdi sama a říkej: »Otče můj na nebesích! Dítě moje již jest Tobě představeno, jest u trůnu Tvého, kde v kůru andělském se skvěje a Tobě chválu pěje. Ó potěš mne zde sirou, slyš prosby dítko mého, jež za mne oroduje, dej, abych se s ním jednou tam u Tebe setkati mohla!« Budeš-li tak, zarmoucená matko, mysliti, budeš-li tak se modliti, sladká útěcha skane ve zraněné srdce mateřské a občerství tebe více nežli všecko lidské těšení.

Maria, Ty Matko Páně, dnes doporučujeme Tobě všechny matky křesťanské, budiž jim vzorem, útěchou, silou a mocnou orodovnicí u Boha!

Boh. Hendl.

Na slavnost' Nejsvětějšího Jména Ježíš.

„Není jiného jména, v němž bychom měli spasení býti.“

(Skutk. ap. 4, 12.)



Bylo roku 525. po narození Páně, když asijské město, Antiochia zvané, postihlo zemětřesení tak silné, že veliké množství domů se sesulo a tolikéž veliké množství obyvatel pod zříceninami sesutých domů pohřbeno bylo. Sotva se ti, již zachránění na živě zůstali, z těžkého navštívení toho zotavili, za tři léta později počala země znova se otřásati. Celé město jsouc pamětlivo neštěstí nedávno přestálého, chvělo se a trnulo úzkostí a strachem. Nebylo žádné lidské pomoci ani rady. A že nebylo žádné lidské pomoci ani rady, vzpomněli si ustrašení obyvatelé křesťanští na potěšnou přípověď, kterouž učinil Pán Ježíš učeníkům svým řka: »Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dáf vám« (Jan 16, 16.), a napsali každý nad branou domu svého třesoucí se rukou, ale silnou důvěrou jméno Ježíš. A když tak učinili, země novým záchvěvem mocně a prudce se zatřásla, avšak z domů těch, na nichž napsáno bylo jméno Ježíš, ni jeden ani dost málo se nepohnul aniž kdo o život přišel.

A jak tehdy učinili obyvatelé antiochenští, tak činiti máme i my vědouce dobře, jak hynoucí zde na zemi jsou příbytkové duší našich, a že není jiného jména pod nebem daného lidem, v němž bychom měli spasení býti.

My sice nebydlíme v krajině takové, kteráž by zemětřesením navštěvována a ohrožována byla, proto také nevíme nic a nemáme ani potuchy o těch úzkostech a o tom strachu, jaké se zmocňují obyvatel těch míst a krajin, kteréž zhoubným zemětřesením navštíveny bývají.

Zemětřesení, jež se nejvíce objevuje

v krajinách na blízku sopek, t. j. takových míst, kde země z útrob svých vyhazuje či soplí oheň, bývá obyvatelům krajin takových hostem velmi strašným, an nejen obydli lidská, ale i životy lidské boří a ničí. Jakmile pozorují povážlivé známky příchodu hostě toho hrozného, hledí se obyvatelé ponejvíce tím zachrániti, že opouštějí příbytky své a tak dlouho pod širým nebem meškají, až zemětřesení přejde a se utiší.

Hůře jest, dostaví-li se zemětřesení z nenadání. Tu často lidé, nežli se mohou vzpamatovati a na útlék dáti, nežli viděti, jak domy děsným rachotem na sebe se řítí, a proto z domů vykročili se ani neodvažují.

Někdy zase bývá zemětřesení tak náhlé a prudké, že lidé na zachránění se ani nemají kdy pomyslit. Tak na př. bylo v hlavním městě království Portugalského roku 1755, Roku toho nejen větší část města se sesula, ale i 60.000 lidí ve zříceninách sesutých domů pohřbeno jest a žalostně zahynulo.

Tak bylo také mnohem dříve ve městech Herkulanum a Pompeji, totiž roku 63. po narození Páně. Roku toho města ta neočekávaným zemětřesením mnoho utrpěla a 16 let později byla žhavým popelem, vychrleným z poblízké sopky Vesuvu, ve třech dnech docela a tak zasypána, že na povrchu země po nich ani památky nezůstalo.

Domy a paláce se vším činem zasypaných měst těch se až podnes velikým nákladem vykopávají a na domech a palácích těch namnoze nalézají se posud neporušené malby a všelijaké nápisy, avšak kolikokoliv bylo jich podnes vykopáno, na žádném z nich ani vnitř ani zevnitř nebyl nalezen nápis, jaký roku 525. dali na brány domů svých křesťanští obyvatelé v Antiochii, když

sobě v čas zemětřesení ani rady ani pomoci nevěděli.

Tehdy mohl jen Bůh pomoci, a proto napsali nad branami domů svých nejmocnější jméno Ježíš, důvěrující ve přípověd'Páně: »Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dáť vám.« (Jan 16, 16.)

A jak učinili tehdy křesťanští oby-

stává jen jednoho prostředku, kterým se může smrtelná úzkost rozšířiti v naději a život, a prostředek ten jest důvěrně vzývání nejsvětějšího a nejmnocnějšího jména Ježíš.

A proto také povzbuzuje nás církev svatá o slavnosti dnešní, abychom jméno to nejenom v největší uctivosti chovali,



vatelé antiochenští, zdaž nemáme i my činiti? Či jaký že jest ten příbytek, v němž tu na zemi bydlí duše naše? Ó kdož neví, jak vetché a hynoucí jest to tělo naše a jak snadno se zboří?! Ó jen popatřme na člověka, když srdce jeho posledním záchvěvem se otrásá! V okamžiku takovém nebývá ani lidské rady ani pomoci. V okamžiku takovém

ale i ve všelikých úzkostech svých, zvláště pak v nebezpečnství smrti důvěrně vzývali. Ono jediné svělle jest rozumu našemu, srdci našemu útěchou, duši naší životem. Tak téměř jednostejně dosvědčují svatí otcové církevní, a svatý apoštol zase nás ujišťuje: »A není v žádném jiném spasení, neboť není jiného jména pod nebem daného lidem,

v němž bychom měli spasení býti.« (Skutk. ap. 4, 12.) — A proto uctívejmež to nejlíbeznější a nejmocnější jméno Ježíš a klaňmež se jemu a písmenami nej-

vroucnější lásky napiš je každý věrný křesťan nad branou jazyka a srdce svého, a ono zajistě zachrání nás nyní i v hodinu smrti naší. Amen. *P. K.*

Ve stínu lípy.

V zahradě jsem, nad mou hlavou
vonné lípy ve koruně,
jako chorál vábný, tklivý
tak, že duše po něm stůně,
zpívá to a opět zvučí.
Jako zpěvů nebes kůrů
dojem klesá v moji duši —
zrak svůj maně zvedám vzhůru.

Slyš! teď hukot — opět v hlasy
jednotlivé zvon se mísí —
pohřební jak píseň zní to —
mrtvého zas jak když křísí.
Jak vyzvání ke mši svaté,
zvonom zní to na vše strany —
v bájně mním se říši býti:
„Ave“ slyším na varhany!

K. E. Vojtř.

Otče náš.

Píše Bohumír Henzl. (Č. d.)

2. Posvěť se jméno Tvé!

Sedm proseb seřadil Spasitel náš v překrásné modlitbě své, sedm proseb slovy sice krátkých, významem však předůležitých. Prosby tyto srovnal Kristus Pán jaksí dle pořádku desatera Božích přikázání. Tak jako mezi těmito první tři přikázání obsahují naše povinnosti k Bohu a ostatní povinnosti k nám samým a k bližnímu, tak i v »Otčenáši« první tři prosby obsahují, zač prositi máme vzhledem k Bohu a slávě jeho, a ostatní čtyry, zač modliti se máme vzhledem k nám samým, našemu pozemskému a věčnému blahu. První přikázání Boží, které velí, abychom v jediného Boha — Pána, Stvořitele, Zachovatele a Řiditele veškerenstva — věřili, srovnává se s předmluvou »Otčenáše«, v níž voláme: »Otče náš, jenž jsi na nebesích,« vyznáváme víru svou v jednoho Boha, Stvořitele a Otce nás všech.

Jelikož pak vše, cokoliv jest, ku slávě a cti Boží sloužiti má, následuje hned přikázání Boží druhé: »Nevezmeš jména Božího nadarmo« a v »Otčenáši«

souzvuká prosba: »Posvěť se jméno Tvé.« Ano, tot má naši první snahou býti, našim nejvřelejším přáním, aby Bůh, náš Pán a Otec, vždy a všude ctěn a veleben byl ode všeho stvoření; neboť tak jako veškerenstvo ostatní Bůh k slávě své stvořiti ráčil, tak obdařiv člověka rozumem, silou poznávací, jemu za úkol dal, aby co nejvíce k oslavení Boha působil. »Chvaltež Hospodina všechna pokolení, chvaltež Hospodina všichni národové!« »Budiž jméno Páně pochváleno od toho času až na věky!« »Dobrořečítí budu Hospodinu každého času, vždy bude chvála jeho v ústech mých!« »Zvelebujte se mnou Hospodina: a vyvyšujte jméno jeho společně!« Tak a podobně volá mnohokrát svatý žalmista Páně, David, o čest jména Božího horlíci.

Nuže, jak dostojíme my této povinnosti? Nesmíme si mysliti, že snad něco ku svatosti Boží a jména jeho přidati můžeme, vždyť Bůh sám v sobě jest nejsvětější, svatost jeho nezávisí na nikom. »Posvěť se« znamená zde tolik jako: »Budiž ctěn, veleben, ode všech za nejvyšší dobro uznáván, největší úcta,

již člověk schopen jest, budiž Bohu veřejně prokazována a vše budiž odstraněno, čím by Bůh urážen a zlehčován byl.* Zde zase vidíme učení Ježíšovo, které v lásce vrcholí, předně v lásce k Bohu. Neboť uznáme-li Boha za nejvyšší dobro, musíme jej také z celého srdce a z celé duše milovati, budeme jej také ve světle tohoto poznání a popudem lásky této ctiti a dle příkladu svatých v nebi chváliti a velebiti. A tak činiti má člověk celý, duchem i tělem. Proto slavme Boha srdcem, ústy i skutky.

Uzavřeš-li se v komůrku srdce svého, s kým se obíráti budeš, duše křesťanská? Na koho mysliti, po kom toužiti budeš v srdci svém? Myslíš-li na svět, jeho radovánky, připadne ti zajisté také na mysl šalba jeho a nicota všech radostí světských. Myslíš-li na sebe, tu poznáš tak mnohé nedostatky své; myslíš-li na lidi, současně dotkne se tě nemile tak mnohých neupřímností, faleš a zloba. Vše toto tě neupokojuje, vše to nevyplňuje srdce tvoje, to touží po něčem vyšším, lepším. Myslíš-li však na Boha svého, ponoříš-li se v tu nezměrnou jeho bytost, již neobsáhne svět celý, uvažuješ-li nesmírnou jeho moc a sílu a při tom jeho něžnou lásku k tobě, jeho dobrotitu, jeho milosrdenství, ó tu zajisté oplývati bude srdce tvé city svatými, radostnými a v srdci tvém zbuduješ oltář, na němž obět chvály, obdivu a dikčinnění k nebesům pláti bude. A cit tvůj zbožný mohutní tak v tobě, ty přejesh si, abys netoliko sám tak Boha svého ctil, nýbrž s tebou celý svět. Celý svět? Ó můj Bože, tak si požaluješ, kolik milionů lidí Tě nezná, kolik jich ještě vězí v temnotách pohanství a nevěry! Všechny lidí na světě jest asi 1300 milionův a z těchto jen asi 300 milionů pravého Boha poznává. Nevolá potom srdce tvé: »Posvěť se jméno Tvé.« Ó kéž i tito neznaboží ozáření jsou světem právě

víry, aby poznali svého Pána, Stvořitele. Spasitele a budoucího Soudce! Avšak ty rozjímáš dále: I z těch 300 milionů, kteří se křesťany zovou, kolik jich asi jest netoliko slovem, ale i skutkem?

Žel Bohu, tak mnohý křesťan horší jest pohana, neboť tento nevědomky necití jméno Páně, onen však vědomě je uráží a znesvěcuje. Tu modlíš se: »Posvěť se jméno Tvé!« Kéž i tito špatní křesťané se poznají, do sebe jdou a Bohu čest vzdávají, jaká jemu přísluší! Tak-li v srdci svém cítíš, takým-li přáním naplněn jsi, oslavuješ Boha a přesvaté jméno jeho srdcem.

»Ale čeho srdce plno, tím ústa překypují,« praví staré přísloví. Budiž posvěcováno jméno Boží i našimi ústy, slovy. A jak pak se to děje?

Pojď se mnou do této rodiny, hle, právě vstala z lůžka. Muž, otec, všecek ještě rozespálý, neboť pozdě v noci přišel z hospody, nemůže hned najíti, čeho si přeje, i zakleje, až se okna otřesou; tot první slovo jeho ráno, taková jeho ranní modlitba. Kde jest prosba: »Posvěť se jméno Tvé.« Žena jen jakoby byla čekala, až muž promluví, spustí na celé kolo nadávky, až hrůza poslouchati; proklíná muže, proklíná sebe, proklíná hodinu, kdy si ho za muže vzala. Začne hádka, křik a konečně oba klnou Bohu, že jsou tak nešťastní spolu, jakoby Pán Bůh za to mohl. A co děti? Z počátku se choulí dohromady, pláč, poněkud tomu zvykají, vždyť se to přecasto opakuje, a učí se kliti snáze nežli co jiného. Ó kde je v takových rodinách prosba: »Posvěť se jméno Tvé.« Ne klením a láním, nýbrž modlitbou cti se Bůh.

Jsi volán k soudu za svědka. Před tebou stojí kříž, dvě rozžaté svíce; ty máš přísahati, že jen pravdu mluvíti budeš aneb že to či ono tak a ne jinak se stalo. Tu rozpomeň se na prosbu: »Posvěť se jméno Tvé!« Nechť nevyjde

z úst tvých přísaha lživá, křivá, která velikou pohanou jest jména Božího, neboť ku lži běže Boha nejpravdomluvnějšího za svědka. Jen přísahou pravou a nutnou ctí se Bůh, neboť se pravdě dává za právo, ústa krivopřísežná urážejí Boha způsobem hanebným. Proto jest také osud krivopřísežníků hrozný. Ostatně je pravda, že by se neměla svatá přísaha

nýbrž jen z lehké ručnice. Žadný hřích není tak těžký a hrozný, jako křivá přísaha. Jiných hříchův i vraždy dopouští se člověk v okamžiku, kdy na Boha nemyslí; krivopřísežník však právě při křivé přísaze na Boha myslí a mysliti musí, vždyť vidí kříž před sebou a slova přísahy také na Boha jej upomínají.

Krivopřísežník hanobí Boha a jméno



při věcech často malicherných požadovati. Tím ztrácí přísaha na své váze a důležitosti, ztrácí svou svatost a stává se všední; cit se otupuje a proto se křivé přísahy tak úžasně množí. Mnohý člověk za několik zlatých odpřisáhne vše; je to sice hrozné, ale bohužel pravdivé. Přísahy by se mělo užívatí u soudů jen u věcech veledůležitých, tam, kde jiným způsobem pravdě na dno přijíti se nemůže. Vždyť se také do houfu vrabců nestřílí z děla,

jeho a pozvedá ruku svou proti Bohu. Proto nechává Bůh tak často krivopřísežníky náhlou smrtí zemřítí, jakož vidno na manželích Ananiáši a Sáfyře, kteří před sv. Petrem náhle zemřeli. Proto musí-li přísahati, nechť zní ti v uších neustále slova: »Posvěť se jméno Tvé!«

Jistý důstojník seděl ve společnosti. Tu dovolil si kdosi neslušnou poznámku o zeměpánovi. Důstojník vstal a odcházeje pravil: »Kde se můj nejvyšší

pán zlehčuje, tam nemohu přítomen býti!« Dobře tak! Důstojník ten zasluhuje všecku čest!

Nyní však poslyš! Nesedíš-li někdy za stolem, snad v hostinci či v jiné společnosti, kde tak mnohý tlučhuba spustí na svaté náboženství, na svaté a svěťice Boží, na svatou církev a její obřady, vířbec na všecko, co svaté a božské jest. Co pak děláš? Nevšímneš si toho a budeš poslouchati takové řeči dále? Jak pak se to modlíš: »Otče náš, jenž jsi na nebesích.«? Tak? Otce svého nebeského, Pána svého nejvyššího necháš hanobiti a neujmeš se ho? Vstaň a odejdi z takové společnosti a dej hněv svůj na jevo. Hněv je sice hřích, ale zde nikoli, zde je to horlivost pro čest Boží. »Posvět se jméno Tvé!« voláš, nuže, posvěcuj je ústy svými vždy a všude! Sv. František Assiský kdykoli chtěl jméno »Ježíš« vysloviti, nečinil to nežli s největší úctou, kloně při tom hluboce hlavu. Nalezl-li na ulici kus papíru, na němž napsáno bylo jméno »Bůh« či »Ježíš,« sebral jej a v celí své v úctě choval, což i učňům svým činiti přikázal.

Avšak netoliko srdcem a ústy ctímež Boha našeho, i skutky ukažme, že úcta jeho nám svata jest a na srdci leží. V tom budiž nám vzorem svatý Ignác z Loyoly, jenž si za heslo obral: »Vše k větší slávě Boží« a dle toho také všechny svoje skutky zařídil.

A jak učiníš ty? Zachovávej přesně prikázání, tím skutkem oslaviš Boha. Předně a hlavně svět neděli a svátek. Kdo sčítá všechny ty zvony, které po celém světě v neděli a ve svátek volají věřici do chrámu Páně, aby zde společně ctili Boha a Pána svého? Varhany velebným proudem tónů zvučí chrámem, kněz u oltáře přináší Bohu obět nejdražší, lid na kolenou klaní se Pánu, modlitba diků, prosby, lítosti vychází ze srdce jeho; tak posvěcuje se jméno Páně na zemi,

jakož velebí je andělé v nebi. Ale činí tak všichni? Hle, zvony zvoní, a tak mnohý řemeslník sedí ještě u práce, nemá kdy, aby Pánu poctu vzdal; v neděli pracuje, za to světi pondělek. Zvony zvoní, tak mnohý hospodář jde s čeládkou — do kostela? To to! Na pole, aby mu práce neutekla. Do kostela nemá kdy, za to večer nezapomene do hostince. Zvony zvoní, a tak mnohý chrám Páně je zpola prázdný. Kde jest lid? Nemá pokdy. Za to jak se něco světského šustne, tu nechá se všecko ležet a běží se tam. Zvony zvoní, a celé stavy křesťanů blýskají se ve chrámu svou nepřítomností. Vede se jim na světě dobře, nemají tak veliké touhy po nebi. Ti se také mohou modlit: »Posvět se jméno Tvé.«? Ústa jinak mluví a skutky jinak dokazují.

A což kdybychom mohli nahlédnouti do srdce mnohých, kteří i v kostele jsou! Jaká tu prázdnota; mysl téká Bůh ví kde, nebo plna jest světských starostí a věcí, mnohý leluje, neboť doba bohoslužby jest mu tuze dlouhá, neví srdce o službě Boží ničeho, ba mnohý hřeší myšlenkami zlými, a takový hřích jest dvojnásobně těžký, neboť páše se na místě svatém a v době svaté. Protož nezapomeň i tu na slova: »Posvět se jméno Tvé!« Netoliko tělem, ale i duchem obcuj posvátné bohoslužbě.

Tu mi však připadá na mysl také nějaká otázka: V neděli máš pokdy, rád si něco přečteš anebo snad i mezi týdnem nějakou knihu nebo noviny do ruky bereš. A netoliko ty, i žena i děti tvoje rády čítají a ty mnohý groš za četbu vydaš, tu za kalendář, tu za nějakou knížku nebo denní listy. A tu ptám se tě na dobré svědomí: Pověz mi, co odebíráš, co čteš? Nejsou to knihy, noviny, v nichž Bůh náš se tupí? Nejsou to knihy, noviny, v nichž naše svaté náboženství nohama se šlape, v nichž Kristus Pán se hanobí, v nichž na jeho svatou církev

hana se kydá, v nichž vše, co křesťanu svatým a drahým jest, se zlehčuje, v posměch uvádí? Nejsou v rodině tvé knihy, noviny atd., v nichž se z dobrého křesťanského mravu smích tropí, v nichž náruživostem a smyslností lidské se hoví, jimiž tedy duch čtoucíh se otravuje? A takové škváry čteš a za ně ještě platíš? Nevíš, že se dopouštíš hříchu proti Bohu, neboť podporuješ ohyzdné písemnictví. Jimž se Bůh náš, naše víra hanobí? Jak se pak můžeš s dobrým svědomím modlití: »Posvěť se jméno Tvé«? Skutečně je neposvěcuješ, nýbrž hanobíš, znesvěcuješ. Vzmuz se přece jednou, vyhoď takové plody ducha ďábelského a kupuj knihy křesťanské, čti noviny katolické a přísne na to hled', ať do rodiny tvé se nedostane kniha špatná, neboť s ní přichází do domu »ďábel v papíře.« Bohužel doznati musíme, že mezi katolíky v tomto ohledu mnoho se ještě hřeší; není dosti samostatnosti, není dosti náboženské hrdosti a katolického sebevědomí. Kdyby každý katolík ten groš, jež za knihu vydati může, věnoval za knihy a noviny katolické, kdyby žádný katolík neodebíral ani

nečetl plody neznabožské, uviděli bychom v krátké změnu úžasnou. Tisk jest nyní velikou mocí, nyní pracuje proti Bohu, proti víře, proti nám, pak by pracoval pro Boha, pro víru, pro nás! Tím by se také nejlépe celá společnost lidská zase po křesťanskou obrodila. Protož dle hesla »Posvěť se jméno Tvé« podporuj seč jsi písemnictví a tisk katolický, tak dokážeš skutkem, že ti opravdu jde o čest jména Božího!

Slavme, ctěme Boha celým životem podle zákona jeho spořádaným, neboť tak jen jsme pravými jeho učeníky. »Podle skutku pozná svět, že jste moji učeníci,« pravil Kristus Pán, a učeníci zajisté první mají povinnost slávu a čest Mistra svého rozšiřovati. Výstrahou budtež nám slova Pisma svatého: »Nenechá Pán bez trestu toho, kdo jméno jeho nadarmo bere.« Srdcem, slovy i skutky velebme a slavme jméno Páně jako členové církve svaté katolické, která nescíslněkrátě volá: »Sláva Bohu Otci i Synu i Duchu svatému, jakož bylo na počátku i nyní i vždycky až na věky věkův. Amen.« (Příště dále.)

Tak bloudí člověk . . .

Zač stojí lichá liberálnost dnes? Zda starý groš vám dá dnes za ni žid? Dnes ubohý jen kupuje ji lid a prodavače vznášá do nebes.

Však přijde čas, kdy pozná snad, kam vlez', kdy pozná to, zač zaprodal svůj klid, kdy zví: Vše není zlatem, co má třpyt, sad za světlý kdy uzří temný les.

Tak bloudí lidstvo v každém věku snad: Blud vklouzne v chatu, když opustí hrad. Zlý duch kdy novou bludu píseň hude, hned otřipá ji každý kolovrat. —

Však ten, kdo myslí, klidně bude stát!
Kdo v pravdě byl — dál liberálním bude!

Ant. Sychrovský.

Kdo v čele stojíte . . .

Kdo v čele stojíte, jen nezaoufejte! Vám nesmí padat prapor z chabých rukou, vy nesmíte sket bédných sténat mukou, kdo v čele stojíte, své cti již dbejte!

Nuž, dobrý příklad svému lidu dejte! Vám odvahou ať tepny mužně tlukou, pleš bázně nebud' hujnou pod parukou a místo rumu, balsám v rány lejte!

Již nestůjte a rukou nespínejte! Čas kvapí! Nuže, nestůjte mu v cestě, neb srazí-li vás, za svou mzdu to mějte! Či myslíte, že vaší není vinou, když lid se motá — zatíná již pěstě, kdy vám jen chabé náky z úst se řinou?

Ant. Sychrovský.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává Fr. Janovský. (C. d.)

II.

„Jedenkaždý z vás zalibuj se bližnímu svému k dobrému, ku vzdělání.“ (Řím. 15, 2.)



nohonásobným věru způsobem můžeme bližnímu lásku svou osvědčiti; lačného můžeme nasytiti, žiznivého napojiti, chudému v nouzi penězi přispěti, sirotků se ujati, nemocného ošetřovati, a mnoho jiných a jiných skutků bližnímu prokázati. Jestli bída lidské na milliony, a taktéž na milliony skutků lásky, jimiž se bída ta zmírňuje. Než ejhle, mnohonásobní skutkové oni nemají stejné ceny u Boha. Jako nesčíslní jsou skutkové Boží zde na světě a nejvzácnějším z nich jest duše lidská, tak i z našich skutků milosrdných bude nejvzácnějším dílem ono, jež platí duši našeho bližního.

Kdyby ti, milý příteli, Pán Bůh poručil a zároveň uschopnil, abys mu vystavěl nejkrásnější chrám na světě — kdyby tě učinil nejmocnějším panovníkem, abys pečoval o pozemské, časné blaho svých poddaných — kdyby ti světil všecky své poklady, abys ve jménu jeho lačné krmil, žiznivě napájel, nemocné uzdravoval a největším dobrodincem všech nuzáků byl — ejhle, to všechno nebylo by ničím proti tomu, kdyby ti Bůh řekl: »Pojď, člověče, pomoz mi alespoň jednu duši uvést do blaženosti věčné!«

✠ A slovo to skutečně řekl Hospodin každému z nás; řekl to častěji, řekl i skrze sv. Pavla, jehož výrokem jsme dnes začali: »Jedenkaždý z vás zalibuj se bližnímu svému k dobrému, ku vzdělání.« (Řím. 15, 2.) Milovati duši bližního, duši té dopomoci k životu věčnému, toť úlohou všech, toť

zákon všeobecný, jenž váže kde koho: ditko, sluhu, děvku, sedláka, řemeslníka, obchodníka, úředníka, pána, hraběte, knížete, krále, císaře, kněze, biskupa, papeže.

Svatý evangelista Matouš zaznamenal o božském Spasiteli, »že obcházel všechna města i městečka, učil ve školách jejich a kázal evandélium království, a uzdravoval všelikou nemoc i všeliký neduh v lidu. A když viděl zástupy, měl litost nad nimi, že byli souzeni a leželi rozptýleni jako ovce, nemajíce pastýře.« (Mat. 9, 35. 36.) Litoval Pán Ježíš zuboženého lidstva, zotročeného od knížete temnosti, od ďábla, jenž trojí hříšnou žádostivostí, totiž těla, očí a pýchou života jímá tolik duší do pekelných léčí. Litoval Kristus našeho neštěstí, a chtěje nám pomoci, nás vysvoboditi, stal se Otcí svému na kříži smírnou obětí za hříchy naše a hříchy celého světa. Libilo se však božskému Srdci Ježíšovu míti spolubojovníky v tomto boji s knížetem temnosti. Proto si vyvolil dvanácte apoštolův a 72 učeníků, proto uložil i každému jednotlivému křesťanu spolubojovati pod praporem kříže za spásu svou vlastní a spásu svého bližního. Dobře napsal sv. Augustin: »Bůh tě stvořil bez tebe (bez tvého přičinění), ale nespasí tě bez tebe« — musíš se spolu přičiniti.

Musíme tedy míti pravý pojem o našem pozemském přebývání. Nesmíme se podobati těm, kdož si myslí, že jsou na svět poslání jako na nějakou hostinu, aby se dobře najedli a napili. Nesmíme náležeti těm, kdož si svět představují velikou směnárnou nebo bursou, aby co nejvíce peněz nahrabali, jako bývali židovští celníci a publikáni. Nesmíme se smísiti s těmi, kdož pokládají svět za velikou tančírnu, v níž se

chtějí do syta natančiti a baviti; proto se nádherně a rozmařile šatí, parádí, třeba na dluh, a když tancem a zábavou unavení v noci anebo teprve k ránu na lože se vrhají, myslí a přichvalují si, že znamenitě uplynulý den strávili.

Buďmež dalecí takovéto převrácenosti, uchovejme se takovéhoho po-blouzení, a pečujme v té příčině i o svého bližního, buďme vzhledem k němu apoštoly, apoštoly lásky. »Přikazani nové dávám vám, abyste se milovali vespolek, jakož já jsem miloval vás.« (Jan 13.) »Nehleďte jeden každý jen toho, co jeho jest, ale (i) toho, co jest jiných.« (Filip. 2, 4.) »Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.« (Luk. 10, 27.)

Tento povšechný zákon lásky k bliž-nímu jest nám ještě i místněji vysvětlen v Písmě svatém, řekl bych, že jest roz-dělen v několik paragrafů:

§. 1. »Zhřešil-li by proti tobě bratr tvůj, jdi a potresci (napomeň) ho mezi sebou a jím samým.« (Luk. 18, 15.)

§. 2. »Prosíme vás, bratři, trestejte nepokojné, potěšujte malomyslné, přijímejte nemocné, trpělivě se mějte ke všem. Vizte, aby žádný žádnému zlého za zlé neodplacoval; ale vždycky, co dobrého jest, číňte sobě vespolek i všechněm.« (I. Solun. 4, 14. 15.)

§. 3. »Modlete se za sebe ve-spolek, abyste spaseni byli.« (Jak. 5, 16.)

§. 4. »Milujte nepřátely své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí, a mo-dlete se za ty, kteří vám protivenství činí a utrhají vám.« (Mat. 5, 44.)

§. 5. »Trpí-li co oud jeden, trpí spolu s ním všichni oudové; pakli jeden oud se oslavuje, radují se spolu s ním všichni oudové. Vy pak jste tělo Kristovo a oudové z oudů.« (I. Kor. 12, 26. 27.)

Ptej se nyní, milý příteli, co jsi až dosud podle těchto paragrafů vykonal

v lásce k svému bližnímu. Pomni, že jsi učeníkem Ježíše Krista. jenž si nás tak zamiloval, že nikdy nebude na světě lásky větší nad lásku jeho. Čím může přítel příteli lépe dokázati, že ho miluje, než když místo něho, za něho trpí? Proto nemohl nám Kristus Pán lásky své lépe osvědčiti, než když se pro nás dal ukřižovati. Pán Ježíš na kříži jest nejbezpečnější důkaz lásky Boží k nám. Když chtěl Hospodin zku-siti Abrahama, zdali jej miluje z celého srdce svého, zdali jej miluje nade všecko, poručil mu jednou v noci: »Abrahame, vezmi syna svého jednorozeného, Izáka, kterého miluješ, a jdi na horu Moria, a tam mi ho obětuj v oběť zápalnou.« Tehdy Abraham v noci vstav, nasekal dříví k oběti zápalné, i naložil na osla svého, a vzal s sebou dva služebníky a Izáka, syna svého; a když třetího dne přišli na vrch hory, vzdělal z kamenů oltář, narovnal svrchu dříví, svázal Izáka a položil ho na oltář na hranici. I ucho-pil meč a vztáhl ruku, aby obětoval syna svého. A hle, anděl s nebe přišed, volal: »Abrahame, nevztahuj ruky své na pachole, aniž mu co číň. Nyní jsem poznal, že se bojiš Boha, a že bys byl z lásky a poslušnosti k němu ani jednorozeného syna svého neušetřil.« I pozdvihl Abraham oči svých a užířel za sebou skopec vězícího v trní za rohy; toho vzav, obětoval v oběť zápalnou místo syna.

Tam však na hoře Kalvarii, milí přátelé, neukázal se anděl, aby napomenul zběsilého lidu israelského, by nevztahoval rukou svých na krále slávy věčné, by nečinil mu co zlého; tam se ne-ukázal skopec, jenž by náhradou byl obětován; tam se naplnilo prorocké slovo žalmisty Páně, jenž nám uvádí božského Vykupitele takto mluvícího Otci svému nebeskému: »Oběti zápalné a oběti za hřích nežádal jsi; tehdy řekl

jsem: Hle, přicházím. Na počátku knihy psáno jest o mně, abych činil vůli tvou; Bože můj, chtěl jsem to, a zákon tvůj jest uprostřed srdce mého.« Ž. 39. A ta byla vůle Otce nebeského, aby jednorozený Syn jeho poslušen byl až k smrti, a to k smrti kříže, aby nás takto vytrhl ze hříchu, smrti a pekla, aby znova zjednal milost, život a nebe. »Viz, křesťane drahý, viz,« volá Pán Ježíš, se dřeva kříže, »zbodli ruce mé i nohy mé, sčetli všechny kosti mé.« (Žalm 21.)

Na kříži visí Pán všeho světa, na kříži, mezi nebem a zemí; od paty nohy až k temeni hlavy není na něm mstečka zdravého. Ó svatý proroku Isaiáš, kéž bys mohl z mrtvých vstáti a vlastním očima viděti, co jsi kdys osvěcen Duchem svatým prorokoval o Mesiáši!

Ejhle, jak se naplnila tvá tklivá slova: »Nemá podoby, ani krásy; a viděli jsme ho, a nebylo vzezření, a nežádali jsme ho; pohrdaného a nejposlednějšího z mužů, muže bolesti a znajícího nemoc; a jako skrytý byl obličej jeho a potupený, pročez jsme ho sobě ani nevážili. V pravdě neduhy naše on nesl, bolesti naše on snášel; a my počtli jsme ho jako malomocného a ubitého od Boha a sniženého. On pak raněn jest pro nepravosti naše, potřin jest pro hříchy naše, káže pokoj našeho leží na něm a zsinalostí jeho uzdraveni jsme.« (Is. 53, 2—5.)

Veliké jako moře bylo utrpení Páně na kříži. K tomu však utrpení družila se i největší potupa; byloť vše k hanbě a potupě Páně zařizeno: způsob smrti, místo, čas, den, hodina, lotři, nápis na kříži, diváci, jejich řeči a posuňky. Od počátku světa až do konce neumíral nikdo v takovémto mori bolesti a potup. »Viděli jste, křesťanské duše,« volá svatý Augustin, »viděli jste, jak Ježíš na kříži

trpěl. Viděli jste jeho hořké napájení, hrozné obnažení, ukrutné rozpjetí, strašné přibití, bolestné povýšení, nesnesitelné, přeprudké utrpení; slyšely jste rozpustilé, nelidské, zlomyslné, neslýchané potupy. Ejhle, vime, co trpěl. Vizme, proč trpěl. Neodlučujte těchto dvou myšlenek, rozjímejte obojí pravdu najednou.«

Ó Pane Ježíši, věčný Synu Boží, Ty trpíš dobrovolně; kdybys byl nechtěl, nebyl bys muk, ani potup trpěl. Ó láska nevystihlá, ty's jediná příčina utrpení mého Ježíše; onť snáší nesnesitelné bolesti, onť slyší hrozné potupy, ne že musí, ne že jest donucen, nýbrž z lásky, z lásky k naší nesmrtelné duši. Věčné muky, neskončené bolesti, temnosti vnitřní, kde jest pláč a skřipění zubů — toť mělo pro hřích býti naším údělem na věky. Abychom však z této věčné strasti byli vytrženi a vysvobozeni, neodporoval Pán Ježíš v ruce hříšníků se dáti a na potupném dřevě kříže trpěti a zemřít. On trpěl v čase, bychom my na věky nemusili trpěti; on trpěl na těle, bychom my nemusili na duši trpěti. Ó té nevystihlé lásky Ježíšovy! Na smrt jest odsouzen, bychom my mohli žiti, věčné žiti; roucha jest zbaven, bychom byli oděni čistým rouchem milosti a přátelství Božího; myrhou jest napájen, aby se na nás kalich zlosti nerozlil; na kříž jest přibit, bychom se my stali svobodnými ditkami Božími; ruce Páně jsou roztaženy, aby nám hojnost milosti nabízely; kříž jest vztýčen, aby pohledem naň všichni hříšníci byli občerstveni, jako kdysi zranění Israelité pohledem na hada měděného. Pán Ježíš visí mezi lotrem kajícím a druhým zatvrzelým, aby člověk jak zbožný tak bezbožný k němu mohl se utíkat; Pán Ježíš jest všecek zraněn, aby zhojil rány, jež nám hřích zasadil. Pán Ježíš jest tupen, haněn, bychom my byli oslaveni.

Tot všechno, milí přátelé, míra lásky, kterouž si Pán Ježíš naši duši zamiloval; z toho poznáváme též, jak veliká má býti láska k duši bližního; neboť poručil nám božský Spasitel: »Milujte se vespolek, jakož jsem já miloval vás.«

Kriste Jesu, nebes Pane,
Jaká sladkost z Tebe vane!
Rozkoš nad Tvé nebe
ve hruď splývá s Tebe.
Duše, již Tvá sladkost zrosí,
nebe věčné v sobě nosí.
Kam vlast Tvoje svítá,
tam ráj Boží zkvítá.

(Suiil.)

(Příště dále.)

Na neděli 3. po Zjevení Páně.

„I já jsem pod mocí postavený.“
(Mat. 8, 9.)

Poslušnost služebných křesťanských Bohu lidem příjemná.“



sv. Pachomiu se dočítáme v životopise Svatých, že jsa ještě pohanem přikázán byl jako vojník posádkou do jistého města po většině křesťany obydleného, a tu že byl v domě křesťanském, kdež se se soudruhy svými ubytoval, velmi laskavě a vlídně přijat a pohostěn.

Toto laskavé a vlídné přijetí dojalo jej tak, že se nemohl zdržeti, aby se nezeptal svého hospodáře, co asi ho pohnulo k takové milé laskavosti a vlídnosti.

I odvětil hospodář: »Jsem křesťan; křesťanský zákon nám tak přikazuje.«

Než co pohnulo setníka v Kafarnaum, kterýž nebyl křesťanem, ale pohanem, že tak velice se staral o nemocného služebníka svého? Zajisté jej k laskavosti nepohnul zákon, neboť pohané podobného zákonu neznali; pohanům byl služebník otrokem, o něhož, když uloženou práci vykonal, pán jeho obyčejně velmi málo nebo pranic se nestaral. Co tedy pohnulo setníka Kafarnaumského, že tak laskav, přívětiv a pečliv byl ke služebníku svému? On nám to sám praví řka k Pánu Ježíši: »I já jsem pod mocí postavený, maje pod sebou vojáky, a díím-li tomuto: »Jdi,« i jde, a jinému: »Přiď,« i přijde, a služebníku svému: »Učiň toto,« i učiní.«

Náležet služebník jeho do počtu těch, kteří věrně plní rozkazy pánů

svých a poslušností svou nejen Bohu se líbí, ale i lidem se zavděčují.

Prísloví jedno dí, že »lehčeji jest poslouchati nežli poroučeti.« V přísloví tom ukryta pravda, třebať by se mnohému zdálo, že tomu naopak, že toliž lehčeji jest poroučeti nežli poslouchati.

Mnohý pomyslí sobě: ono se lehko řekne jednomu: »Jdi,« jinému: »Přiď,« a opět jinému: »Učiň to a to,« ale těžko jest tak se zachovati. A přece tomu není tak a pravdivé jest přísloví, že lehčeji jest poslouchati nežli poroučeti, a to proto, že ten, kterýž poroučí, rovněž tak jest pod mocí postaven jako ten, kterýž poslouchá, a proto také jako přikazatel větší má zodpovědnost.

Či myslíš, že větší byl hřích Joabův, když jako vůdce vojska postavil Uriáše na nejnebezpečnější místo bitvy, nežli hřích krále Davida, kterýž služebníku svému Joabovi tak učiniti přikázal, aby Uriáš zahynul?

Ó kterýž rozkazy dává, i ten jest pod vyšší mocí postaven, a proto také jest mu o to starost a péči míti, aby rozkazy jeho nebyly proti přikázáním Božím, ale s nimi se srovnávaly. A přikázání nejhlavnější zákona Božího zdaž není: »Milovati budeš Pána Boha svého nade všechno a bližního jako sebe samého?«

A toto přikázání lásky zdaž ono nepřikazuje pánům a hospodářům, aby nejen o tělesné, ale i o duchovní blaho svých podřízených se starali?

Ó těžké, veliké bude zodpovídání těch pánův a hospodářů, kteří se jen o to starali, aby podřízení a služební jejich uloženou práci svou vykonali, ale neměli péči o to, aby podřízení a služební jejich také své povinnosti k Bohu věrně plnili a ve všeliké ctnosti a mravech křesťanských prospívali! Ó takových pánů, kteří pamětlivi

pána toho nejprve pro velikou viru jeho, ale spolu zajisté také pro velikou lásku k hodnému služebníku.

A proto jsi-li jiným podřízen, nestěžuj sobě, že ti není dáno poroučeti, ale poslouchati; lehčeji jest poslouchati nežli poroučeti.

Musiš-li jiným sloužiti, nereptej, ale



jsou, že i oni pod mocí postaveni jsou, a proto o podřízené své svědomitou a otcovskou péčí mají, není zajisté těžko poslouchati, anť ochotná, z lásky k Bohu zachovávaná poslušnost libežná jest nejen Bohu, ale i lidem! Ó jen pohledně na doklad toho do dnešního sv. evangelia!

Jak milým byl setníkovi poslušný služebník jeho! Sám Pán Ježíš pochválil

pamatuj, že sám Syn Boží vzal na se způsobu služebníka a nikoliv pána; toliko o to pečuj, abys sloužil lidem, sloužil také Bohu plně věrně přikázání jeho. Buď věrný k Bohu, abys mohl býti také věrným k lidem, a ten Pán všech pánů nejlaskavější a nejspravedlivější nenechá bez odplaty věrnosti a poslušnosti tvé ani zde ani na věčnosti. Amen. F. K.

Praporeční přísaha katolického muže.

(Část další.)



Důležitě jest, že ďábel odvážil se, doléhati na Krista Ježíše se svými šalbami, a právě tak divno, že Kristus Pán toho dopustil. Avšak Pán Ježíš proto tak učinil, a dovolil ďablu, pokoušeti ho, aby nám dal poučení. Důležitě a pozoruhodno je, že pokušení ta se udála prve než božský Vykupitel veřejně vystoupil jako učitel a divotvůrce. Dle vypravování sv. evangelia nutno věriti, že ďábel ho nepoznal jako Syna Božího nebo zaslíbeného Messiáše, ale že pravdy té se domýšlel a chtěl ji vyzkoumati. Ježíš Kristus totiž byl pokřtěn v Jordáně a hlas s nebe prohlásil jej »za milého Syna Božího.« Potom šel na poušť, aby se postil 40 dní. První útok učinil naň ďábel, vyzýváje ho: »Jsi-li Syn Boží, reiž, ať kamení toto chlebové jsou.« Brzy měl přijíti den, kdy Pán Ježíš proměnil vodu ve vino a rozmnožil chleby, aby jimi nasýtil tisíce. K vyzvání ďabla však aneb ku svému vlastnímu nasycení, nechtěl učiniti zázraku. Nevysvětlil ďablovi, má-li moc proměnit kamení v chléb čili nic; odpověděl pouze: »Pšánoť je: Ne samým chlebem živ jest člověk, ale každým slovem, kteréž vychází z úst Božích.« To zarazilo a překvapilo ďabla a přivedlo jej na myšlenku, znovu jej pokoušeti ku ctižádosti. Chtlěl rozvinouti svou náhderu před Ježíšem. Proto vedl jej na vysokou horu a ukázal mu veškerá království světa najednou, řka: »Tobě dám všecku tuto moc a slávu, neb něm jsou odevzdány a dám je, komu chci. Padna-li budeš se mi klaněti, vše bude tvým.« Kristus Pán zahanbil opět pokoušitele písmem svatým, nedada se poznati, mluvě: »Pšáno jest: Pánu Bohu svému klaněti se a jemu samému sloužiti budeš.« Zlý duch poznav, že Pán

Ježíš bojuje proti němu slovem Božím, uchopil se téže zbraně. Kristus Pán dal se mu vyvésti na vrch chrámu. Odtamtud měl se před shromážděným lidem spustiti dolů, jakoby přicházel s nebe; aby ho k tomu přiměl, uvádí ďábel slova žalmisty (Žalm 90, 12): »Pšáno je: že andělům svým přikázal o tobě, a na ruce uchopí tě, abys snad o kámen nohy své neurazil.« Chránil se ovšem uvést i následující slova žalmu: »Po hadu a basilisku choditi budeš, a šlapati budeš po lvu i draku.« Těmi slovy slibuje se člověku doufajícimu v Boha, že zvítězí nad ďablem. Ano i v uvedených slovech pokoušitel vnechal něco velmi důležitého. Žalmista dí: »Andělům svým přikázal o tobě, aby ostríhali tě na všech cestách tvých.« Lhář ten zamlčel slova: »Na všech cestách tvých.« Vždyť vyzýval Pána, aby opustil cestu svou a potom se svěřil ochraně andělův. Andělé arci chrání dle rozkazu Božího těch, kteří kráčí pokorně po cestě povinnosti, nikoli však těch, kdož se opovážlivě vydávají v pokušení. Pročež odpověděl Syn Boží znova: »Zase pšáno jest: Nebudeš pokoušeti Pána Boha svého.«

Vzpomeňme si, jak božský Vykupitel později dal pocítiti ďablům veškeru svou moc, vyháněje je z posedlých přísným rozkazem. Potom pochopíme, že k našemu poučení při prvním setkání se s ďablem zdržel se použití moci. Sv. Jan píše mladým mužům: »Jste silni a slovo Boží zůstává ve vás a přemohli jste zlostníka.« Hle, Syn Boží skryl svou všemohoucnost jen na čas, anebo použil ji jenom tak, jak i my ji můžeme použiti. Bojoval proti ďablu slovem Božím. První místo písma svatého bylo právě: »Člověk není toliko živ chlebem, ale každým slovem Božím.« Totéž dí sv. Jan, že člověk totiž je silen ne pouze silou svalů,

nýbrž slovem Božím, jež v něm zůstává. Tážete-li se mne konečně, draží bratři, jak tedy asi máme ve skutek uvést, co jsme slibili na křtu, slovy: „Odřikám se pýchy ďablovy,“ odpovídám: uchovejte v sobě živou víru v Boha, v jeho moc a svatost! Z ní vyplyne pokorná bázeň a vroucí láska. Mějte živé před očima, jak nicotný svět, a nepatrné pokolení lidské u přirovnání s Bohem, a nedáte zajati se ani bázní, ani obdivu. Buďte naplněni živou věrou v Ježíše Krista, svého Vykupitele a Soudce, vzpomeňte na jeho výstrahy a rozkazy, příklady jeho života a smrti. Uchovejte a rozmnožte v sobě živou víru v jeho zásluhu a milost, v moc modlitby a sílu jeho svátostí. Muž, jenž má tuto víru v Ježíše Krista, žítí bude život svatý a dobře se připraví na smrt. Tato víra, nežije-li v něm, málo prospěje k uvarování ho před hříchy, neřestmi, lákáním světa a svůdnou nádherou ďablovou. Bylo by to tolik, jako mluvit s ním řečí, již nerozumí. Je-li však křesťan mužem víry, rozezná snadno mezi dobrým a zlým, a pozná, kde nebezpečnosti naň číhá. On uteče před nádherou a pýchou ďablovou. Krásných a vznešených děl Božích nezneužije, aniž dopustí, jak dalece jeho vliv a moc sahá, by se jich zneužívalo. Nevinných radostí a zábav, kteréž mu poskytuje příroda a společnost, bude sice užívat, ale nedá se jimi sváděti k nestřídmosti, aniž přilne k nim srdcem. Ano, z popudu milosti odřekne se nejenom i dovolených zábav, aby přinesl Bohu milou, velkodušnou obět. Moc a vznešenost Ježíše Krista naplní jej blažeností a tak bude v blahé naději očekávat den, v němž nádhera a pýcha ďablova obrátí se v pláč a skřípění zubů, kdežto ponížený život zbožných křesťanů s tichou radostí svou promění se ve věčnou slávu a jejich slzám a zapíráním dostane se koruna slávy věčné.

IX. Napomenutí sv. Petra.

„Vy mladší (světští) poddání buďte starším (t. j. kněžím). A všichni vespolek pokoru ukazujte; neboť Bůh se pyšným protíví, ale pokorným dává milost. Pokoňte se tedy pod mocnou rukou Boží, aby vás povýšil v čas navštívení, velikou péčí svou uvrhne na něj; neboť on má péči o vás. Střízliví buďte a bděte; neboť protivník váš, ďábel, jako lev vroucí obchází, hledaje, koho by sežral, jemužto odpírejte silni u víře.“

(I. Petr 5, 5—9.)

Toto napomenutí svatého Petra obsahuje v málo slovech to, co tvoří podstatu dosud řečeného. Připomíná však ještě radu, kterážto, dobře-li se uvaží, dodá nám pravé nálady, s jakou máme obnovovati křestní své sliby.

Sv. apoštol napomíná nás: „bychom byli silni u víře.“ Víra byla předmětem naší třetí a částečně i poslední úvahy. Vyzývá nás, zmužile sobě počínati u víře, bychom mohli odpírati ďablu. Až dosud zaměstnávali jsme se uvažováním o ďablu, jeho skutech a pýše.

Ale sv. Petr připojuje k svému napomenutí ještě toto poučení. Pevná víra musí nás činiti jednak střízlivými a bdělými, poněvadž je nám bojovati s podlým, zuřicím a nebezpečným nepřitelem; jednak má nás ona naplniti důvěrou v Boha, neb on pečuje o nás. Toť dvojí rada, jež takorba vtačuje pečeť na náš slib křestní. Co však dodá tomuto napomenutí svatého Petra většího důrazu, než jeho vlastní život? Vzpomeňme si tedy naň, a prve než uvažíme jeho slova, rozjímajme, co ho přimělo k tomu, by takto nám radil.

1. Pád sv. Petra, nauka z toho vyplývající.

Kristus Pán, vyvoliv svatého Petra za základ své církve, dal mu veliké milosti a výsady přiměřené jeho důstojnosti a úřadu. Nadpřirozená a velmi živá víra jej naplňovala tak, že vyznal božství Kristovo co nejurčitěji. V srdci jeho plápolala vroucí láska k Spasiteli, jak

skorem z každé stránky svatého evangelia lze poznati. On neslyšel toliko jako ostatní apoštolé učení Kristovo a nebyl jenom svědkem jeho zázraků, nýbrž i směl patřiti se sv. Jakubem a Janem na jeho božská tajemství, na proměnění, jeho na hoře Tabor a na krvavý, smrtelný pot jeho v zahradě getsemanské. Ve jiněnu Ježíšově činil mnoho zázraků; ano sám zakusil božské moci Krista Pána kráčeje po vlnách jezera.

Bylo-liž možno, aby muž jako svatý Petr dostal se do tenat ďáblových a sveden jim byl k těžkému hříchu proti Bohu? Ach, stalo se to možným. Satan netoliko se naň odvážil, nýbrž i přemohl jej a Petr by byl zahynul jako Jidáš, kdyby Pán Ježíš jako milosrdný ochránce nebyl se ho ujal. Docela jiné lsti válečné použil satan, aby zničil Petra, než když přivodil záhubu Jidášovu. Petr neklesal posloupně ve vlažnost a zatvrzelost srdce. Naopak, jeho láska zůstala vroucí až do poslední hodiny před jeho pádem. Když Kristus Pán při poslední večeři umýval apoštolům nohy, nemohl Petr toho snést, by jeho Mistr tolik se ponižil. Ale slovem Páně: »Petře, neumyji-li tebe, nebudeš mti podílu se mnou,« byl odpor jeho přemožen. Ó nemíti podílu s Kristem! »Ó, zvolal,« Mistré, nejen nohy, nýbrž i ruce a hlavu,« A přece upíral několik hodin na to, že by měl jakého podílu s Kristem a proklínal se a zapřísahal. »Neznám člověka toho, nikdy jsem ho neznal.« Jak pak to bylo možno? Jakou klammou lsti byl svatý a vyvolený muž ten tak náhle přemožen? Sv. Petr odpovídá svrchu dotčenými slovy: »Báh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost.«

Věru, Petr nebyl pyšný v obyčejném smyslu slova. Málo dbal zevnější pocty, a láska jeho nebyla ni v nejmenším oslabena vzhledem k tomu, že Kristus

Pán byl chud. Přece však nebyl Petr až dosud úplně a skutečně pokorným. Ne-naučil se ještě uznávati celé své závislosti na Boží milosti a milosrdenství. Spolehlal příliš ve vlastní dobré smýšlení a svou sílu. Domníval se snad, že obdržené milosti, vidění, kterých se mu dostalo, dobrá vůle, již si byl vědom, nepřipustí, aby klesl. To vše plyne ze slov, jimiž odpověděl na výstrahu Páně. Krátce před svým utrpením oslovil jej Kristus Pán takto: »Simone, Simone, hle, satan žádal o vás, — t. j. všechny apoštoly — aby vás třibil jako pšenici; ale já jsem prosil za tebe, — (praví se: za tebe, Simone Petře), aby nezhynula víra tvá a ty někdy, obrátě se, potvrzuj bratří svých.« (Luk. 22, 31, 32.) Jakou odpověď měl dáti Petr, slyše z úst Syna Božího slova: Satan, nepřítel pokolení lidského, jenž Adama a Evu v ráji a odtud tolik jich potomků byl zahubil, žádal o apoštoly; je žádostiv třibiti je jako pšenici, t. j. pokušeními zkouseti, jsou-li pšenice či plevy. Což měl Petr sobě říci neb sobě mysliti? Dle mého zdání měl co nejpokorněji ptáti se Krista Pána, jaká asi budou ta budoucí pokušení a jak že se má při nich zachovati. Měl úsilovně prositi za milost, by setrval v pokušení. Místo toho domnívá se však, že zmůže ďábla a tvrdí odvázně: »Páne, jsem ochoten s tebou do vězení, ano i na smrt jíti.« Přeceňuje se i nad ostatní a dí: »Byť pak všichni nad tebou se pohoršili, já nepohorším se nikdy.« Božský Vykupitel odpovídá: »Této noci, prve než kohout zazpívá, třikrát mne zapřeš.« Petr však nedává se zastrašiti proroctvím toho, jenž nemohl se klamati, aniž přeháněti, i odpovídá: »Byť jsem měl i s tebou zemřít, já tebe nezapru.« Vše to bylo upřímné řečeno; z Petra mluvila láska — ne však pokora. (Ostatek příště.)



P. Damian de Veuster, apoštol malomocných.

Podává Fr. Janovský. (O.)

O posledních dnech a smrti svatého misionáře dovidáme se z listu P. Vendelína, jenž jako očitý svědek takto píše:

V sobotu dne 23. března 1889 pracoval ještě P. Damian jak obyčejně. Viděl jsem ho zaměstnaného ten den naposled; bylť mi po té do Kalaupapy odejiti. Od 28. března nevyšel ze světnice; toho dne uspořádal všechny své listiny a světské záležitosti. Když vše podepsal, pravil: »Jak jsem rád, že jsem nyní všechno biskupovi odevzdal; umru zcela chud, nemaje ničeho!« Týž den ulehl. V sobotu, dne 30. března, počal svou nejbližší přípravu na smrt. Dojemno bylo naň patřiti, jak zářil štěstím a blažeností. Když jsem vyslechl jeho jenerální zpověď, navzájem jsem se mu vyzpovídal; potom jsme společně obnovili své řeholní sliby. Ráno přijal Tělo Páně. Byl vesel, ba pln radosti, jako obyčejně. »Vizte mé ruce,« pravil; »rány se zavírají, kůže černá; to znamená blízké smrti. Podívejte se mi též na oči. Já viděl tolika malomocných umírat; zajisté se nemýlím, že smrt nedaleka. Velikou bylo by mně radosti, kdybych ještě jednou biskupa našeho spatřil: než Pán Bůh mne volá, abych s ním slavil velikonoce! Buď mu za to chvála!« — Od té chvíle nemyslil umírající na nic jiného, než jak by se co nejlépe na smrt připravil. Mýlka byla nemožná; konec se rychle blížil.

Dne 2. dubna udělil mu P. Conrardy poslední pomazání. »Jak velice jest dobrotiv ke mně Bůh,« pravil P. Damian, »že v poslední chvíli mám u sebe dva kněze! I dobré sestry jsou v nemocnici. Pokojně mohu říci: Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého. Ústav malomocných na pevných spočívá základech; už tu nejsem potřeben; brzy, brzy odejdu.« — »Až budete v nebi, můj Otče,« řekl jsem mu, »nezapomeňte na nás, jež tu sirotky zůstavíte!« »Ó nikoliv,« odvětil, »najdu-li milost před očima Božíma, budu za všechny orodovati, kdož k domu malomocných patří.« »Proste, aby mi bylo dáno srdce, jako Vaše, a darujte mně svůj plášť jako Eliáš!« »Co s ním počnete?« pravil; »jest pln malomocenství.« Prosil jsem ho ještě za pozhnání. Pláče pozhnal mně a statečným sestrám sv. Františka.

Následující dny mu poněkud ulevilo; mysleli jsme, že nám na čas bude ještě zachován. Zbožné řeholnice bedlivě ho navštěvovaly. Nejvíce jsem se divil jeho nevyčerpatelné trpělivosti. Ležel na zemi na jednoduchém slamníku, jako nejposlednější a nejhudší z malomocných. Naprosili jsme se ho, než si lehl na lože. A té chudoby všude! Ten, jenž tolik peněz byl udělil svým svěřencům, zapomněl na sebe tak, že neměl ani s dostatek prádla.

Podivuhodná byla i jeho láska k řeholi, již náležel. Jak často mi řekl: »Otče, ve Vás tu vidím naši kongregaci! Modleme se spolu naše modlitby. Jak sladko umíratí dítkám nejsvětějších Srdcí Ježíšova a Mariína! Několikrát mne žádal, abych napsal našemu nejdůstojnějšímu jenerálovi, že jeho největší útěchou v hodině smrti, že jest členem kongregace nejsvětějších Srdcí.

V sobotu, 13. dubna, se mu velice přitížilo; všeliká naděje, že by ještě dále na živu byl zachován, mizela. Po půlnoci přijal naposled svého Pána a Spasitele pod způsoby chleba; brzy měl ho spatřiti tvář v tvář. Ob čas pozbýval sebevědomí. Když jsem přistoupil k loži, poznal mne, mluvil se mnou, a rozloučili jsme se; bylť mi jíti do Kalaupapy sloužit služeb Božích. Vrátiv se, shledal jsem ho ještě živého, ale duch už ochábl. Z očí zářila odevzdanost do vůle Boží, svatá radost a spokojenost; ústa už nemohla říkati modliteb, jež ze srdce jeho k nebesům se vznášela. Ob chvíli tiskl mi něžně ruku.

V pondělí, 15. dubna, oznámil mně P. Conrardy, že P. Damian už skonává. Chvátal jsem, abych ho ještě živého spatřil, avšak v půli cestě potkal jsem posla, jehož zvěstoval, že náš apoštol už dokonale. Zesnul pokojně, klidně, strávil skoro šestnácte let ve hrozně osadě malomocenství. Dobrý pastýř položil život svůj za ovečky.

Když jsem došel, byl už talárem oděn. Všecky známky brozné nemoci zmizely z jeho tváři, rány na rukách byly suchy. V 11 hodin zanesli jsme ho do kostela, kdež byl vystaven až do rána druhého dne. Ubozí malomocní klečeli kolem něho, usedavě plakali a vroucně se modlili za svého přemilého, záhy zesnulého otce.

Odpoledne upravily sestry rakev; uvnitř prostřely bílé hedvábí, víko ozdobily černým sukem, do něhož vešly bílý kříž. Dne 16. dubna sloužil jsem za svého milého spolubratra mši svatou; po té jsme ho pochovali. Průvod sebral kolem nového kostela na hřbitov. Napřed nesen veliký kříž, za ním kráčeli zpěváci, bratrstva, řeholnice s dívkami a ženami; za těmi neslo rakev osm v bílo oděných malomocných. Za rakví šel průvod vedoucí kněz s P. Conrardym a ministranty, za nimi bratři z kongregace s muži a hochy. P. Damian začal svou působnost na Molokaji v největší chudobě, spával pod stromem; pod tímž stromem upravil jsem mu už za nemoci po přání jeho hrob. Tam tedy čeká tělo jeho slavného vzkříšení. Pochován tváří k oltáři. Cementem hrob uzavřen. Zde odpočívají tělesné ostatky dobrého, slechetného P. Damiana, jež svět právem nazývá hrdinou lásky.

Na Molokaji, 17. dubna 1889.

P. Vendelin Müllers SS. C. C.

P. S. Za několik dní slouženo za drahého zesnulého slavné rekviem v katedrále v Honolulu, jenž obcovali nejvzácnější osoby říše. Msgr. Hermann pontifikoval za přísluhy velebných pánů Klimenta, Sylvestra a Raymunda. Před evangeliem obrátil se k četnému zástupu a promluvil k nim anglicky a kanaksky. velebě hrdinskou obětavost nebožtíkovu, jež všichni ctíme.

Sotva že došla po telegrafu do Evropy smutná zpráva, že skromný, slavný P. Damian na ztraceném takřka ostrově Tichého oceánu malomocenstvím do hrobu sklácen, užasla srdce všech. Tisícerymi hlasy velebily noviny chudého misionáře. Anglie předstihla všecky země; všude veliké nadšení pro P. Damiana. V Londýně vystaven obraz představující našeho apoštola s malomocenstvím ve tváři. Byla to hrozná podívaná; ale kde kdo chtěl jej mít na památku; tisíce podobizen prodány. V Londýně též ustavilo se komité, aby památka slavného toho muže důstojně uctěna; za předsedu se přihlásila jeho královská Výsost princ Waleský. Pomník, o němž jsme se hned na začátku tohoto pojednání zmínili, jest dílem tohoto komitétu. Katolické i nekatolické listy všech zemí věnovaly vřelou vzpomínku svatému misionáři. Duchovenstvo uctilo jej službami Božími. V Tremelou, v otčině P. Damianově, slouženo slavné rekviem, jenž obcovalo všecko přibuzenstvo zemřelého, mnoho kněží, přátel a známých. Také v domácí kapli ctihodných Otců nejsvětějších Srdcí v Lovani slouženy zádušní služby Boží; sešlo se tam mnoho duchovních hodnostářů, zástupcové řeholí, universitní professori, členové komitétu pro zbudování pomníku P. Damianovi. Po mši svaté vystoupil na kazatelnu P. de Vos, kněz Tovaryšstva Ježíšova, aby kázáním oslavil památku »hrdiny a mučenika křesťanské lásky.« Skončil těmito slovy: »P. Damian vydal se ochotně strastem malomocenství, jako kdys sv. František z Assisi ohnivým šípům serafovým, jež byl Bůh poslal, aby údý světcovy sladkými ranami Ukřížovaného označil. Ó rekovný knězi, jak často viděl jsi ve svých drahých malomocných obraz trpícího Pána a Spasitele! Dnes září nám ten obraz z Tebe. Jako Tvůj božský Mistr snášel jsi mdlobu a nemoc, jako na něm, nebylo ani na Tobě podoby a krásy. Nyní však zaskvěla se tvář Tvá života věčného. Bylo Tobě jako Pánu Ježíši strašné rány na těle něsti, abys hnul dušemi a je s Bohem spojil!«

Možná, že oslaví Pán Bůh zázraky hrob svého věrného služebníka; možná, že se bude jednou volati: »Svatý Damiane, apoštole malomocných, oroduj za nás!«

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Přední Indie (Madura). Obrácení vyšších kast v Indii. »Nechala by se,« píše P. Billard S. J. ve svém listě, »učiniti zajímavá studie o nynější náladě duchů v Indii vzhledem ku křesťanskému náboženství. Dovolte mi, abych alespoň zkrátka nynější těžkosti a naděje do budoucna vyličil.

Víme, s jakým chvatem se vrhli Indové zvláště vyšších kast na evropské vzdělání a školní výchovu. Aby se dostali do státních úřadů, tlačí se všichni ke státním zkouškám k tomu cíli vedoucím. Nyní stojí Angličané, kteří sami tento stav zavinili, vůči rostoucímu počtu povýšených úplně bez rady a hledí záplavu tuto zamezit. Ať jest tomu již jakkoliv, přece jest důležité podotknouti, že vzdělání ve státních školách udílené, ač bezbožecké, přece k tomu napomáhá, že Inda činí osvícenějším a mu směrností starého náboženství, jež jest dosud společným majetkem živých mas, dává poznati. To jest, theoreticky řečeno, přece jen pokrok ku poznání pravdy. Prakticky jest tím však málo získáno nebo docela nic. Co bude z tohoto nového pokolení, nepravdu indického náboženství poznávšího? Jedni stanou se oběti bezbožectví; jiní spokojí se s povšechnými zásadami náboženství přirozeného; druzí opět, a těch jest většina, hledí si namluviti, že chtějí-li se dopídití plně čisté pravdy, musejí indické lidové náboženství od všelikých cizích příměsí očistiti, a proto se ku starému prameni, t. j. k védám a jiným sv. knihám se navrátiti. Proto u mnohých tolik nadšení pro studium sanskritu, proto tolik společenstev k hájení hinduismu na různých místech se utvořivších! Mezi tím však má pohanství dosud vliv na mravy a obyčeje, a jeho zvyky zachovávají podrobně i ti, kteří ve svých řečech proti němu horlí. To vyznal mi před nedávnem jeden z našich bývalých brahmánských chovanců (v koleji v Trichopoli). Složiv za mého vedení zkoušku jako »mistr umění,« odebral se jako delegát ku kongresu, ku kterému se Indové z celé země dostavili, jednak získat tam veřejné mínění pro nový směr, jednak také sdělit Angličanům

lehčeji své stesky. Bylo nás tam přes 1200 mladých mužů, vypravoval bramá, tedy elita toho, čím se Indie vzhledem k vzdělanosti vykáhati může. Jsouce stejného náhledu, a u vědomí své moci odsuzovali jsme ve svých řečích tyto pohanské nechuťnosti, jak toho zasluhovaly. Cítili jsme se prostými starých předsudků a dali jsme si vzájemné slovo, že zůstaneme i po našem rozhodě to-muto stanovisku věrnými a že se jím budeme řídit. Avšak, dodal jsem přesvědčen, že z oněch 1200 mladých lidí nebude mít ani jediný tolik zmužlosti, aby slovo své dodržel, nýbrž že všichni, jakmile se vrátí domů ku svým rodinám, povlekou dále ony tíživé okovy, které byli domněle se sebe strásli.«

Poslyšte vzhledem k též věci malou událost, kterou mi byl nedávno jiný brahmánský chovanec vyprávěl. Jest jeden mladý muž, jenž se byl, dik jeho horlivosti, ještě zcela dobře mravně choval. »Za posledních prázdnin,« vypravuje sám, »vydali se moji rodiče na pouť do Tirupatti, nejslavnějšího to poutního místa v celé Indii. Pagoda (pohanský chrám) jest na sedmi pahorcích vystavěna a chtějice se do ní dostatí, musíme dáti brahmánským chrámovým strážcům 2 rupie. Když jsme odhlyli různé obřady, vedli nás k velkým kamenným neckám, do kterého brahmáni vlévají celý rok den jak den pozůstatky másla, oleje a různých tekutin, kterými se modla boha Višnu kropí a zdobí. Z necek vystupoval osklivý zápach. Když jsme sem přišli, počali brahmáni zázračnou moc tohoto zhníleho neřádu vychalovati a vypravovati o uzdraveních, která se zde byla stala. Žádný poutník neopustil pagodu,« tak končili, »aby toho byl kousek neokusil. Moji rodiče dali se k tomu snadno pohnouti, kdežto mně se při pouhé myšlence na to žaludek v těle obracel — ale přece,« dodal smutně, »dal jsem se pohnouti, abych svých rodičů nezarmoutil a následoval jich příkladu. Na to jsme sestoupili k malému vodopádu, jenž se z oněch sedmi pahorků řítí, a jehož voda prý má zvláštní vlastnost. Neboť postaví-li se pod něj někdo, kdo

jest dobrý a ctnostný, zůstane voda jasná a čistá; je-li hříšník, zbahní a zakalí se. Sám jsem učinil zkoušku, otče!« — »Dobře, a jaká zůstala voda?« — »Trochu bahnitá,« dodal červenaje se, »což mně připomnělo, že jsem Bohu

vždy tak nesloužil, jak jsem měl.« Ubohé dítě! Mně stály slzy v očích, když jsem slyšel mladíka prostosrdečně vyznati svou slabost, a při tom jsem si pomyslí, jak málo můžeme nyní pro takovéto nešťastné duše činiti.

„Katol. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

Jediná dcera Gustava Adolfa, švédského krále — katoličkou. Kdož by se byl kdy nadál, ptají se Eichsfeldské noviny v zábavné příloze v č. 47., že jediná dcera Gustava Adolfa, toho zapřisáhlého odpůrce a protivníka církve katolické, jehožto nevázané vojenské houfy tisícera katolická města, vesnice, kostely a kláštery a místa Bohu zasvěcená zrušily, zhanobily, potupily a znesvětily, ano i nepočetné tisíce katolických mužů kněží i nekněží, mnichů, řeholnic, paní a panen povraždily, že pravím toto jediné dítě stane se katolickým? A přece se tak stalo. Taková jest pomsta Boží, jenž milosti své a dary rozděluje tak, jak sám ráčí, dle odvěkého úradku, ne pak dle lidských domyslů. Christina Augusta Alexandra narodila se dne 8. prosince roku 1626. ve švédském hlavním městě Štokholmě. Když byla dcera královská čtyři léta stará, odebral se otec do Německa, by tam válčil, ale již po dvou letech zahynul v boji na poli Licovském roku 1632. Šestiletá Christina byla korunována jako královna švédská, a v té době, v níž mladá královna pro vznešený úřad svůj musila býti teprve připravována a odchována, řídilo pět ministrů jménem královny záležitosti říšské. Christina měla neobyčejné vlohy. Jako děvče desítileté psala a mluvila bezvadně švédsky, německy, francouzsky, holandsky a latinsky. Po několika letech přiučila se Christina i řeči vlašské, řecké, jakož i počátkům jazyka hebrejského, arabského a syrského. Horlivost, s kterou vědám se oddala, byla nadobyčejná. Každého dne učila se dopoledne šest hodin a odpoledne šest hodin. Christina jezdila koňmo, cvičila se ve zbrani, podobila se nesnáším a svizelům života vojenského v širém poli, nejeden den strávila o hladě a žizni, a

všecko to podnikala, by se otužila, aby tělu nemusela býti po vůli, aby se rádně na důstojnost královskou připravila. Mladou královnu vychovával luteranský pastor v protestantismu. Každá katolická kniha schovávala pečlivě před královnou. aby snad ku katolicismu nepřilnula, a žádný katolik nesměl veřejně ve Švédsku k víře své se přiznávati; neboť propadal smrti. A přece milost Boží divným řízením uvedla jedinou dceru krále Gustava Adolfa do lóna církve pravé, katolické. Když bylo Christině 18 let, ujala se sama vlády, což se stalo 8. pros. 1644. Říše švédská záhy poznala, že mladá královna předčí bystrozrakem mnohého starého vladaře a krále. Ve válce s Dány dobyla Christina skvělého vítězství, ona uzavřela vestfalský mir, sama vyjednávala s vyslanci všech velmocí. Tak vládla Christina až do roku 1654., tedy 10 let. V tom čase stala se s ní velika změna. Ta, která houževnatě lpěla na protestantismu, o církví pak katolické zhola žádné známosti neměla, zvláštním řízením Božím pilně čítala římského spisovatele Cicerona, u něhož došla se výroku, že náboženství musí býti pravé jenom jedno, všechna ostatní pak jsou lichá. Tím byla úplně změněna. První péči její bylo nyní, aby si opatřila spisy nejstarších otců církevních, zvláště pak spisy sv. Řehoře Nazianského, v nichž dnem i nocí pilně čítala. I domakala se po dlouhém pátrání, že byla virou Lutrovou podvedena a od pravdy odloučena. Jednala o té věci často a dlouho s učenci, kteří u dvoru žili; avšak žádný ji nemohl dáti vysvětlení ve věci té nad míru vážné a důležité. Přes celých pět let hledala poučení a útěchy u protestantských bohoslovců; leč výsledek byl pranepatrný, nenalezla poklidu a nenabyla jistoty. Nyní se rozhodla Christina, že neodstoupí

od protestantismu; leč po dvou letech oživly pochybnosti, jež se zakořenily v nitru jejím, s takovou prudkostí, že jim nemohla odolati. Konečně se odhodlala, že pošle tajného posla do Říma, a tam poprosí, by jí poslání byli kněží katoličtí, kteří by ji o pravdě přesvědčili. Úkol ten pověřen dvěma kněžím z tovaryšstva Ježíšova. Již roku 1652. psala Christina do Říma, že se stane katoličkou. Co však se mělo státi s důstojností a korunou královskou? Christina z lásky k pravdě zřekla se koruny a hodnosti královské, spokojila se s ročním platem, který jí byl určen, a opustila vlast, byvši 28 let stará. V Bruselu složila o vánocích roku 1654. tajně vyznání víry katolické, a pak odebrala se do Říma. V Inomosti složila Christina veřejně vyznání víry. Papež Alexandr VII. přijal Christinu tak, jak královně slušelo. Od roku 1655.—1660. zdržovala se Christina ve Francii, odkudž na krátký čas navštívila ještě jednou Švédsko, aby i své vezdejší záležitosti spořádala. Ze Švédska brala se do Hamburku, kde několik let žila. Roku 1663. zavítala opět do Říma. Papež ustanovil pro královnu ročních 9600 marek, protože Švédsko královně své určený peníz neposílalo. Když roku 1683. Vídeň od Turků byla obléhána a křesťanstvo u veliké tísně se nalézalo, zřekla se Christina i ročního platu, papežem jí určeného, a poslala jej sklíčeným křesťanům ve Vídni. Pomluvy a na cti utrhaní, které nyní na královnu od protestantů jen se hrnuly, právě tak jako dříve chválami byla obsypávána, splácela tím, že nikdy příkrého slova o pomluvačích nepromluvila, že také netrpěla, aby někdo o nich zle mluvil, a že kromě toho pomluvače své kde mohla chránila a podporovala. Roku 1669. dne 16. dubna skonala jediná dcera krále Gustava Adolfa, panická královna, zbožná a bohumilá Christina švédská, v stáří 63 let. Hrob její jest v Římě, ve chrámě svatopetrském. Ó jak podivné jsou cesty Boží, jak nezpytatelní soudové Boží, jak neobyčejní úradkové Páně, tak musíme volati, pozorujeme-li Gustava Adolfa, zapřísáhlého nepřitele církve katolické, a vidíme-li, že jeho jediná dcera umírá šťastně a blaženě v lůně té církve, kterou otec pronásledoval.

Fr. Klíma.

Mše svatá. Člověk ani nepochopí, čím jest mše svatá tomuto světu. Farář Arsský pravil: »Nechejte farnost po několik let bez kněze a bez obětí mše svaté a lidé budou se zvířatům klaněti.« Jest známo, že v roku 1793. celé zastupy lidu volili umřítí, jen aby mohli mši svatě buďto ve sklepení anebo v hustém lese obcovati. Za jedné noci byli obyvatelé z Vendée (od Napoleona obry nazváni) shromážděni okolo oltáře zelením zakrytého, na němž starý, guillotině uprchlý kněz mši sv. sloužil. Bylo pozdvihování. Solva věřící sv. hostii uviděli, počali plakati a šeptali u vroucené modlitbě: »Ó Bože náš, zase jsi zavítal k nám! Jak dlouho jest tomu, co jsme Tě neviděli!«

Pozdě! Jeden duchovní vypravoval: M... byl v plnění náboženských povinností velmi nedbalý. Přišel-li v neděli do kostela, přišel jistě pozdě až po obětování. Rovněž málo kdy přistoupil ke stolu Páně. Jak on, tak byla celá jeho rodina — vlašná, lhostejná, nedbalá. Jednou přijel povoz, abych zajel k němu, že jest těžce nemocen a chce býti zaopatřen sv. svátostmi. Neotálel jsem ani chvilky a vozka pilně poháněl koně. Ale na cestě mi projela hlavou myšlenka: »M... přicházel vždy pozdě ke Spasiteli, jen, aby Spasitel nyní také k němu pozdě nepřišel.« A ejhle, sotva jsme půl cesty vykonali, potkali jsme posla, který nám oznámil, že nemocný již zemřel. Bohužel! Jakou měrou měříte, takovou bude vám odměněno!

Modli se a pracuj! Nebude-li Hospodin stavěti domu, marně pracují, kteří stavějí jej. Otevře-li ale Pán štědrou ruku svou, naplňuje všechno požehnáním. Důkaz pravdy této dočítáme se v životě sv. Auxentia. Světec tento krácel jednou po ulici v Cařihradě, kde bydleli sami řemeslníci. Jeden takový řemeslník stál přede dveřmi a velice nařikal, že nemá již několik týdnů žádné práce a že snad s rodinou svou hlady zahyne. Auxentius přistoupil k němu otázal se ho, jestli by jej nepřijal do práce; že bude u něho denně několik hodin pracovati, že nežádá stravy ani mzdy, leč denně tři oboly (asi tři krejčary). Řemeslník ho neznal, ale cítil se mu býti jaksi nakloněn; i přijal jej. Auxentius vstoupiv do pusté

dilny, poklekl v koutku a modlil se k Bohu. Netrvalo dlouho a již přicházeli lidé objednávat práci; druhého dne přišlo ještě více lidí a třetího dne bylo již tolik práce objednáno, že mistr potřeboval více dělníků. Vida Auxentius, že modlitba jeho vyslyšena, opustil dům, ale požehnání Boží i po jeho odchodu spočívalo na domě tom.

Dobře mu odpověděl. Kněz jeden setkal se ve společnosti s jistým pánem, který se velmi chlubil svou „osvěceností.“ I tentokrát počal hned plnými ústy chvástat svou liberalnost a mimo jiné zmínil se též o svatě zpovědi. „Já nechodím ke zpovědi,“ pravil, „protože nemám žádného hříchu; žádného jsem nezabil, nekradl jsem a jiného nejsem sobě povědom.“ Kněz na to mírnou dal odpověď, řka: „Úplně správně! ačkoliv sv. Jan Ihárem nazývá toho, kdo praví, že hříchu nemá.“ — „Vy mne snad počítáte ku svým tak zvaným svatým?“ tážal se potupně liberál. — „K výminkám Vás sice počítám, ale nikoliv ke svatým,“ pravil kněz, „neboť svatí nepokládali se za živobytí svatými.“ Liberál byl dychtiv nyní zvědět, k jakým asi výminkám jej kněz druzí. „Jsou dvě třídy lidí,“ pokračoval kněz, „kteří nehřeší; ku kterým patříte, netřeba mi říci.“ Ještě dychtivěji tážal se liberál muže, ku kterým patří. „Jací jsou to lidé, kteří nehřeší?“ Kněz pravil: „Ditky nemající užívání rozumu a blázní, kteří rozum svůj ztratili.“

Jak soudí pravý učenec. Professor rostlinovědy Wiegand, jenž zemřel v Marioboru, napsal do svého zápisníku: „Všecko jest jedna řeč, co Starý i Nový Zákon, hrom i sedmibarevná duha, hory a vodopády, hvězdy i květiny mluví — všecko mluví a hlásá: „Pán jest blízko, alleluja!“ — Na smrtelné posteli žádal: „Řekněte celému světu, že věřící přírododopytec zemřel!“ Poslední jeho slova byla: „Boha, který mne vykoupil, pevně se držím, po něm touží duše má.“ Na náhrobku jeho jest napsáno: „V Tebe, ó Pane, jsem doufal, nebudu zahanben na věky.“

Zednářské lóže. Jak hrozně nepřátelé Krista a jeho církve se množí, poznati lze z porovnání, kolik kostelů a kolik lóží jest ve větších městech a sice v Americe. Ve Washingtonu jest 181 kostelů a 316 lóží; v Brooklynu 354 kostelů a 499 lóží; v Chicagu 348 kostelů a 1086 lóží; v Nov. Orleansu 178 kostelů a 270 lóží; v St. Louisu

220 kostelů a 729 lóží; nechtě mluví o našich městech některých. Proto, katolíci, buďte na stráž a odějte se v odění Boží!

Růženec. Před léty bylo jistému misionáři poručeno, aby s trestanci v žalářích neapolských konal cvičení duchovní. Trestanci se však předem umluvili, že na kázání půjdou, ale ke zpovědi že nepůjdou ani za celý svět. Co učinil misionář, dověděl se to? Zavolal trestance do kaple a prosil je, aby se dali zapsat do bratrstva růžencového a by se růženec modlivali. I učinili tak. Než sotva se po první růženec pomodlili, již někteří byli ochotni se vyzpovídati, což také po mnoha letech učinili. Ó růženec má velikou moc!

Rouhač. Jistý anglický řeholník vypravuje tuto událost. Jeden člověk, neznaboh, byl na trhu a sešel se tam s více přátely v hostinci. Jeden ze společnosti při řeči své vyslovil jméno „Bůh.“ Neznaboh to uslyšel, zahofel hněvem a vyšlehl jako rozdrážděný had. „Co? Bůh? Není Boha!“ volal zuřivě. — „Či věříte v Boha?“ — Já, já v něj nevěřím. Ne, není Boha. Jestli je, ať se ukáže; až jej uvidím, uvěřím; dokud jej nevidím, nebudu věřiti v něj.“ Tak zuril a rouhal se neznaboh! Jedni ze společnosti se smáli, druzí pohoršení odešli pryč. Nadešla noc, neznaboh se zapomněl a pil více a přišel hodně pozdě domů. Přišed domů cítil se nevolným. „Nic si z toho nedělej,“ těšila žena, „to je z toho, že jsi trochu přebíral; zase bude dobře.“ Muži bylo hůř a hůř, horečka rychle rostla; povolán lékař na rychlo a ten přišed pravil, že muž je v nebezpečení smrti. Nemocný čelil na tvářích všech, že je s nim konec. Vzpomněl si na svou rouhavou řeč. Přemýšlel: „Ach já nešťastný člověk,“ nařikal, „zapíral jsem Boha; uvalil jsem hněv Boží na sebe. Odpusť mně, ó Bože, odpusť! Honem mně zavolejte kněze!“ Kněz rychle přišel a nemocný se kajicně vyzpovídal. Před shromážděnými bludy své odvolal a přijal sv. svátosti. Kříž mu podaný držel pevně v rukou a slzami jej smáčel. Držel jej v rukou i při smrtelném zápasu. Ejhle, z neznaboha stal se najednou křesťan nový a povolán před soudnou stolicí Boží. Milosrdenství Boží jest neskončené a cesty jeho nevyzpytatelný.

Jsem spokojen.

Vždy divím se těm Krocům světa.
 Jím palác, řády, skvosty, čiše,
 již stavi k ústům v bujně pýše —
 prý trud a hlad jen v duši dýše.
 Mně jinak v žití blaho zkvétá.

Můj palác — světnička má čistá.
 Jak kaple hoří v bájné kráse,
 když duchů rajských usmívá se
 sbor v slunce zlatočárném jase
 tam, kde pni postat Jezu Krista.

Mé řády — chloubu moji brudi
 jsou — říc' to retům skromnost brání —
 ty lásky skutky, smilování,
 jež v chudých blédé, svadlé skrání
 vděčnosti poupě — úsměv — budí.

Mé skvosty — malé, zlaté děti.
 Jak matka dobrá, co své žití
 chce rozencům svým posvětit —
 je krví, láskou, prací sytí:
 tak svírám děti ve objetí.

Má čiše — kalich na oltáři.
 Sám Pán, když plátí oběť začne,
 jde s výše ráje nadoblačené
 a v moci tajné, přezázračné
 v něm nachez krve svatě září.

Ty vzácné léky klidu, míru,
 jak balsám hoře mnohé tiší.
 Zpit pokojem v té slasti říši —
 duch kolem sebe hukot slyší
 všedního jenom světa viru.

Fr. Chramosta.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Č. Dubu. Jistý kněz vzdává tímto,
 jak slibil, veřejně díky. božskému Srdci
 Páně a Panně Marii Lúrdské, že mohl
 konati služby Boží při veliké slabosti
 tělesné.

Od Uh. Hradiště. Vzdáváme srdečně
 díky božskému Srdci Páně a nejblaho-
 slavenější Panně Marii svato-Celenské
 za vyslyšení prosby za pozdravení po vy-
 konané pouti na ten úmysl. *M. O. F. N.*

Z Mor. Olešnice. Nacházel jsem se
 ve veliké nesnázi. Prosil jsem láskyplné
 Srdce Páně a neposkvrněné Srdce Panny
 Marie, sv. Josefa a sv. Antonína, aby
 za mě nehoďného se přimlouvali; i
 duchovního prosil jsem o modlitbu, a
 ejhle, bylo mně i s rodinou zpomoženo.
 Poznáváje v tom patrné řízení Boží,
 plním svůj slib a díky Pánu Bohu vzdávám.

F. N.

Ani velikost odpuštění, ani krátkost
 zbývajícího ještě života, ani největší
 úzkost v poslední hodince nevylučuje
 z přátelství Božího. Všechny, kdož se
 k němu vrací, objímá jako neskončená
 láska a nevýslovné milosrdenství.

Sv. Cyprian.

Nepamatuji se, že bych kdy byl čelil,
 že umře nešťastnou smrtí, kdo rád skutky
 milosrdné prokazoval; takový má mnoho
 přimluvčích a prosby jejich nemohou býti
 oslyšeny.

Sv. Jarolím.

Jako voda z pramene tekoucí veliké
 a širé roviny úrodnými a plodnými činí:
 tak může bohatství domu z bída a nouze
 mnohé ubožáky vysvoboditi a je pod-
 porovati.

Sv. Řehoř Nyssen.

Ruka chudého jest pokladna Kři-
 stova: co chudý dostane, Kristus do-
 stane.

Sv. Jan Zlatoústý.

Mnozí nadávají chudobnému než mu
 almužnu uděli. Tito lidé, zdá se, zaplacení
 jsou tím za svou almužnu.

Sv. Řehoř.

Na pohled následuje myšlenka, na
 myšlenku zalíbení a na zalíbení svolení.

Sv. Augustin.

Žádný otec nemá tolik něžnosti ke
 svému dítěti, jako Bůh ke hříšníku.

Tertullian.

Jestliže simé do země zaseté tak
 úrodné jest, jak teprve úrodné bude, co
 rukama chudých zaséváme do nebe.

Sv. František Saleský.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Řím a Itálie. Kdykoliv některá země schválí zákony proti zásadám učení katolické církve směřující, podává sv. Stolicе proti tomu své ohražení. S jistotou se tvrdí, že protest takový podán byl též rakousko-uherské vládě ve příčině nově schválených církevně-politických zákonů v Uhrách. O nepředložených a neopatrných hlasech katolického časopisectva v Uhrách vyslovil se sv. Otec s politováním a bolestí, poukázav k tomu, že uherští katolíci nemají všeobecně uznávaného směrnatného listu, který by si způsobem boje za věc katolickou zdržlivým a důstojným zjednával všude patřičné váhy i potřebné účty. — Liberálním listům se píše z Říma, že vláda vyslovuje přání, aby se katolíci vzdali konečně své zásady: Ani voliti, ani volenu býti, a by činně zasáhli do řízení země, která se nalézá na pokraji hmotného i duševního úpadku. Katolíci si však asi dobře věc rozmyslí a nedají se nyní zapráhnouti do státního povozu zabředlého do bahna. Doba katolíků v Itálii ještě nenadešla. Kalich hořkosti, který si Quirinal bez katolíkův o své újmě připravil, musí také bez nich vypít do dna. — Plným právem, doufáme, může na místech těchto s účtou zaznamenáno býti také úmrtí muže, nad jehož mrtvolou nedávno s obdivem stanul celý katolický svět. Jest to poslední král obou Sicílii, František II. neapolský, který zemřel 27. prosince 1894 v Arco v jižních Tyrolích. Narodil se dne 16. ledna 1836 a nastoupil dne 22. května 1859 vládu po svém otci za poměrů politických co nejnapjatějších. Roku 1860. v červnu opanoval Garibaldi Sicílii a v srpnu na to vypuklo povstání i v Neapoli, odkudž František II. se 40.000 muži uchýlil se k Volturmo a konečně uzavřel se v pevnosti Gaetě, která dne 13. února 1861 padla do rukou Viktora Emanuela. Trůnu, vlasti i jmění rodného zbavený král sídlil v Paříži, v Římě a v Bavorsku. Nejposledněji pro chorobu svou odebrati se musil pod krásné nebe jihotyrolské, kde jej také zastihla smrt po strádání nedlouhém. Zesnulý král vyznamenával se všude neobyčejnou skromností, příkladnou zbožností a dobro-

činností až podivuhodnou. Zvláště jeho horlivého plnění povinností náboženských všimnouti by si mohl nyní vznešený a dle názorů svých pokročilý a osvícený (!) svět. Korunovaný velmož nestyděl se s růžencem v ruku klekávati v prostých lavicích chudých kostelíků, nepovažoval za zbytečné každý týden očistiti se svátostí pokání a nejsv. Svátost přijímal v posledních dnech života svého každodenně. Politických úspěchův a činnosti pro nepřítel poměrův ovšem neprovedl, ale mravní jeho působnost ozáří královskou osobnost jeho každému a vždycky obleskem velikána. V pověsti svatosti zemřelá matka jeho Maria Kristina Savojská ozdobena od církve svatě přijímá »venerabilis« (ctihodná), snad podobného názvu brzy dostane se i synu jejimu, který vedl povždy život hodný matky svěťce.

Rakousko. Schválení církevně-polit. zákonů vlády uherské dalo vznik samostatné lidové straně katolické, která uveřejnila již svůj program. Žádá v něm rozšíření volebního práva, nové rozdělení volebních okresův a tajné hlasování podle obcí; mimo to, žádá-li tak aspoň desetina voličů, mají býti zákony ve sněmovnách vypracované před nejvyšším schválením podrobeny tajnému hlasování lidu. Mezi dalšími požadavky nejvíce vynikají žádosti nesoucí se k odstranění církevně-politických zákonův a k nabytí účty k právům nemaďarských národností. — Zprávy o otřeseném postavení ministerstva Wekerlova, minule uvedené, osvědčily se býti pravdivými. Wekerle padl a Uhry po dlouhém vyjednávání a napjatém očekávání mají již nové ministerstvo, v jehož čele stojí kalvin Bánffy, bývalý předseda sněmovny poslanecké. Nové ministerstvo jest opět »liberální« a bude pokračovati v provádění předloh církevně-politických. Kdyby prý je sněmovna magnátův odmítla po druhé, bude Bánffy zmocněn rozpustiti sněmovnu, vypsatí nové volby a nové sněmovně předložiti znova oba zákony o náboženské svobodě a vyznání židovském.

Francie. Není tomu dávno, co podalo francouzské ministerstvo, v jehož čele stál Dupuy, žádost za propuštěnou a nyní vzdal se sám president republiky, Kazimír Perier, svého úřadu. Hlava Francie tedy klesla a možno z toho souditi, že poměry zbědované zmitají republikou, která vši silou vzdaluje se od Boha, vrhají se v náruč revoluce. Revoluční radikalisté a socialisté, jejichž heslem jest, že pokolení lidské jest Bohem, jehož svrchovaná moc jest neobmezená, nabyli za poslední doby ve Francii velkého vlivu, jemuž konečně ani nejvyšší hlava státu odolati nemohla. Z ostrého prohlášení, které vydáno jimi po pádu

Perierově, vysvítá dostatečně, že rozpoutané vášně ve Francii dostoupily stupně vysokého a že nastati může obrat k nejhoršímu. Že to ve Francii hůře vypadá, než by se snad mysliilo, patrně také z prohlášení samého odstouplého presidenta, který pravi, že ve sněmovně francouzské vypukl boj proti parlamentnímu složení a proti veřejným svobodám, a že ti, kteří ho zvolili, již ani obhajovati nechtějí nejvyšší úřad republiky. Novým presidentem republiky francouzské zvolen byl Felix Faure, ministr námořnictva. Jest nyní 54 let star a býval přívržencem Gambetty.

Již jedenkráté . . .

Již jedenkráté přišly mi ty chvíle,
ty hrozné chvíle, že jich nepochopí
než ten, kdo jednou sám se v nich již topí,
tož v mlhách útrap kdy již tratiš cíle.

Jak můžeš jen, tak bráníš se v své síle,
ač uniká vše, čeho dlaň se chopí
a tak si ještě smích jen z tebe tropí,
že v marném sám se zvolna ztrácíš díle.

Ó Bože, Bože! Čím jsou lidské plány?
Čím lidská snaha, práce, úspěch, čáka?
Hle, provazy tu leží rozervány,
tož ze sítě, v níž rybář štěstí láká —
a z provazů těch voda jen se leje . . .
Toť srdce znak! Však vůle Tvá se děje!

Ant. Sychrovský.

Žal tajemný.

Žal krutý srdce člověka kdy svírá,
že pod křížem se sklání slabé rámě
a noha k děsné klopýtá již jámě
a ruka sotva pot již s čela stírá.

Žal krutý síly člověka kdy szírá,
že zoufalství chce drak ho mít v své tlamě
a pokoje mu nedá ani v chrámě,
tak druh že s tělem utrápený zmirá.

Tu vyrazí hlas bolem ještě jednou
a kdy již všechny ideály blednou,
tu duše v sebe uzavřená zvolá:
Mne děsí žití pustota ta holá,
mne samého již sanota ta mrazí!
Ó pomozte, kdo přátelé jste drazí!

Ant. Sychrovský.

Vzrůst lásky k bližnímu.

Mezi mnohými krásnými obrazy představuje nám Duch svatý církev křesťanskou v podobenství vojska k boji připraveného. Tím dává nám na jevo, že všecko přičinění a všechny útoky nepřátel jsou slabé, jak dlouho údové cirkve v lásce zůstanou spojeni. Nepřátelé její budou bojovati se všech stran proti církvi, avšak pocítí, že láska činí nás nepřemožitelnými. Kdyby církev svatá něčeho se obávala musela, tedy by to bylo jedině ochabnutí v lásce, pravi sv. Cyprian. Slova tato potvrzuje zkušenost 19. století. Nikdy církev neutrpěla takové škody, jako když se rozdvojili údové její, když jedni pro Apolla, jiní pro Petra a jiní pro Krista se rozhodli. V takových časech tratil se počet věřících a pohané nalezli příležitost tupiti křesťany. I nyní přisvědčíme se, v jakém stavu nachází se církev svatá, že bolestně musí povzdechnouti tato nevěsta Ježíše Krista. Nesvornost, neláska, auo nenávisť vzrůstá se víc a více mezi manžely,

mezi bratřími a sestrami, mezi sousedy, zvláště pak mezi zámožnými a chudinou. Církev vidí, kterak hynou nuzní křesťané bez pomoci, kterak věřící rozličné nepravosti sobě dovolují, vidí, kterak tím potupa padá i na náboženství samé. Ó hleďte, aby tato pravá láska k bližnímu, jaké naučil nás Ježíš Kristus v podobnosti o milosrdném Samaritánu, se vzpružila mezi námi a zároveň s láskou k Bohu srostla. Kristus Pán tak důtklivě nám všem ji odporučí. Všecko, co naše náboženství obsahuje, hlásá nám lásku k Bohu a bližnímu. Všecko nám zvěstuje lásku, která činí církev Kristovu skálou nepřemožitelnou, proti níž i brány pekelné ničeho nezmohou. »Především mějte lásku,« napominají nás svatí apoštolé, »jež jest svazek dokonalosti a všechny ostatní ctnosti v sobě obsahuje.«

Láska k bližnímu i láska k Bohu v srdcích našich zachovává. Jak dlouho bližního budeme milovati, tak dlouho budeme milovati také Boha; obojí láska jest v jednu spojena; nemůžeme milovati Boha a bližního nenáviděti. Dobře di sv. Jan: »Řekl-li by kdo, že miluje Boha a nenávidí bratra svého, lháť jest; neboť kdo nemiluje bratra svého, kterého vidí — Boha, kterého nevidí, kterak může milovati?« (I. Jan 4, 20.) »Naplněte, nejmilejší, radost mou v tom, abyste jednotejného úmyslu byli, jednotejnou láskou majíce a jednotejně smýšleli.« (Filip. 2, 2.)

Za doby této plné zistnosti a sobectví, za doby nelásky a nesvornosti ať naplní se srdce naše čistou a pravou láskou k bližnímu, ať láskou proniknutí jsou všickni skutkové naši, abychom k lásce křesťanské pohnuli celý svět, abychom milosrdenství prokazovali potřebným spolubližním. Láska naše budiž upřímná, nezištná, účinná a všeobecná, vztahující se i na nepřátele naše. Tak následujme Ježíše Krista!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozhojnění křesťanské lásky k bližnímu, a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlasť naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokazdě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v březnu: Dar vroucené modlitby.





Ježíš nechal předrahou krev svou z boku svého kapati, aby své učeníky a jiné křesťany, kteří ze slabosti ve víře a v horlivosti zchladli, nově oživil a novou láskou zahřál, svými krůpějmi jim cestu k nebi ukázal a přátely svými učinil. (Bl. Albert Veliký.)

Ke svátku svatého Josefa.

Napsal Jarolím Stanislav Pavlík.

Nechť radosti dnes plesá celá zem,
nechť ke cti Josefa den slavný světi
a chválí toho svatého při oběti,
jenž ve svých svatých vezdy vítězem!
Aj, radujme se všichni v Bohu Pánu,
chval patriarchu ctného každý tvor:
dnes v ústřety mu kráčí duchů sbor,
kůr andělský jej vítá v nebes bránu.

Vždyť strážcem byl on svatého rodiny!
On Tebe sřežil, přemilostná Matko,
i to Tvé dítě, božské Jezulátko,
Vás — dvojí nevinnost — vzor neviny!
Teď věrný pěstoun, ženich Marie,
se těší v nebi zasloužené slávě,
hle, korunu má záfnou na své hlavě
a v ruce bělostný květ lilie.

Ten mládenec, jež kdysi bratrů zášť
v kraj cizí prodala, jenž — věrný sluha —
byl skvěle přestál pokušení tuhá,
když svůdné ženě nechal v ruce plášť;
jenž po útrapách nad egyptskou zem
byl povýšen, dav králi dobrou radu,
jenž uchránil lid před pohromou hladu:
ten, Josefe, byl Tvoji obrazem.

Ty s Marií jsi z Davidova rodu
se zasnoubil, jak Otec Bůh chtěl tomu,
a těhotnou vzav do svého ji domu
je čistou chránil ji i po porodu;

pak staral jsi se jako otec vlastní
i v dobách útrap o to její dítě
a v Nazaretě žil's s ním na to skrytě
a poznal's, co jsou otcí dnuvé šťastní.

Když pln jsa zásluh, u cíle jsi stanul
své pouti, blažen opouštěl jsi svět,
neb líbal Tebe nevěsty Tvé ret
a krajů posmrtných mir vstříc Ti planul.
Tím sladší však Ti bylo umírání,
že Srdce Ježíšovo plamem jasným
Ti svítilo tam ke končinám krásným
a žehnilo Tě milostných dvě dlaní.

Teď zpíváš v nebi chvalozpěvy věčné,
teď věrná láska přijatého Syna
Tě blaží, též i láska Mariina,
a dosud slyší Tebe Srdce vděčné.
Když oroduješ za křesťanský lid,
tu otvírá se jemu ruka Boží,
tu požebnání v rodinách se množí,
i prochá svár a vládne mír a klid.

Ó svatý Josefe, nám spomocníkem
buď v našich bídách, v soužení a kříži,
ó pros, ať milostivě na nás shlíží
Tvůj chránělec, jež chválíme dnes s díkem!
Buď spomocníkem církvi, naší matce
a vysvobod ji od nepřátel zlých;
dej, po časech ať těžkých, starostných
již odpočívá v náručí Tvém sladce.



Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Křtma. (Č. d.)

Jaké ostražitosti nám třeba, abychom se uchránili hříchu. Ježíš Kristus jest pravým lékařem, jenž hojí neduhy duše.



teme v životopisech mnohých svatých, že nejenom oplakávali hříchů všedních, ale že truchlili i nad převráceností vůle lidské ku zlému, a byt snad i této převrácenosti v sobě necitili, dostačilo jim pouhé vědomí, že k zlému jsou nakloněni, aby hojnými slzami tuto převrácenost lidskou oplakávali. Odtud touha jejich, aby byli vytrženi ze života časného, v němž, byt i někdo byl ostražitým a bedlivým, nicméně do hříchů všedních padá, a nedbá-li ostražitosti, přesnadno i do bahna hříchů smrtelných zabředne.

Pro hřichy naše jsou mnozí (i ti, kteří ve stavu milosti žijí) často takové bezstarostnosti oddáni, že ani necítí choroby a mdloby (kterouž jsme od Adama zdědili, a již v sobě chováme), že ani jí neoplakávají, ba ani toho nedbají, když hříchu všedního se dopustili. Vždyť jim dostačuje, žijí-li jenom tělesně, byt i duše věčnou smrtí umřela. Tito lidé žijí ve velikém sebeklamu. Z té příčiny, že hřích všední ani za chorobu nepovažují, upadají ve hřích smrtelný, kterýmž duše k věčné záhubě spěchá.

Kdož by nezval pošetilem toho poutníka, který by kráčel cestou, po jejíž obou stranách jsou hluboké a srázné propasti, do nichž kdo upadne, se roztrhne a zahyne. Vždyť i pouhým nazíráním do srázné propasti pokouší se o člověka zavraždit. Co tedy máme si mysliti o tom člověku, který ač by mohl bezpečně prostřed cestou se bráti, raději po kraji na oslici jede, na níž nemá uzdy, kteráž se kroutí, obrací,

vyhazuje a kope, a snadno do propasti skočí, a nedbá napominání těch, kteří mu radí, aby, jedá na oslici prostřed cestou se bral, a byt i snad v nebezpečnosti byl, přece jistě záhubě v náruč se nevrhal.

Ó křesťane, jak často naruživosti tvé jako bujný osel kopaly a vyhazovaly, jak často pochotě proti tobě se vzepřely a bouřily, tys byl hněvivým, když mělš prokázati se tichým, tys byl ztráven neřádnými a chlipnými žádostmi, když bylo třeba projevití cudnosti panickou atd. Chceš-li upřímně a dbáš-li o to, abys hříchu smrtelného se uvaroval, nepřibližuj se předmětům, které tě ku hříchu vábí; neboť žádost tělesná tak jest lačna a nenasytná po trávě zapovězené, že kdekoliv mimo cestu vidí trochu zelené trávy, nemůže se tak přemoci, aby se na ní nenapásla, čímž ovšem jest ve velikém nebezpečnosti, že tělo i duše ve srázné hlubiny smrtelného hříchu bude uvržena. Kdo rozumný bude se udržovati na osamělých místech u moře, na nichž není jist před mořskými loupežníky, kteří číhají na každého, jenž není náležitou zbraní opatřen, aby mohli bezbranného svázati a do otroctví prodati.

Ochrancem a strážcem všech, kteří jistou cestou k nebesům jíti chtějí, jest Ježíš Kristus, Pán a Spasitel náš, a útočiště jisté, kteréž poskytuje svým věrným, jest nejsvětější Tělo Páně ve Svátosti oltářní. Jiným jménem sluje také Tělo Páně neboli místo útočištěné městem Božím. Dle toho, v jaké míře někdo milosti a ostražitosti dbá, přebývá buď mimo město za zdmi městskými anebo v městě samém. — Avšak i zde jest zápas tak krutý a krvavý, že nepřátelé spásy naší i toho, jenž uvnitř

v městě přehývá a těsně Pána Ježíše se přidržuje, přemohou a z města ven vyvlekou. Svědkové pravdy této jsou sv. apoštol Pavel, sv. David, svatí poustevníci, kteří, když s vrcholu svatosti do prohlubně hříchu byli strženi, mocnou rukou Páně byli vybaveni, abychom i my, kdyby snad podobně se nám stalo, nad milosrdenstvím Božím nezoufaly.

Avšak ne všem dostalo se pomocné ruky Páně, protože mnozí po ní netoužili, jiní se od ní odvraceli, tyto pak spravedlnost Boží opustila, tito nyní v pekle se trápí věčnými mukami, aby nedbalost naše, vlažnost a netečnost měla čeho se obávat.

Ó křesťane, nejsi-li ostražitým a nechrániš-li se nebezpečností, v němž snadno do hříchu smrtelného klesneš, běda ti, pravím, běda tobě! Máš-li váhu nějakou, kterou bys mohl velikost a tíži hříchu smrtelného zvážiti, a máš-li upřímnou vůli, a chceš-li smrtelného hříchu se ubrániti, pak chraň se hříchu všedního; neboť hřích všední tak jest záhubný a škodlivý, že rozumný člověk, jenž o blaho a spásu duše své upřímně dbá, ke hříchu všednímu nepřivolí. — Avšak povážíme-li, že všední hřích jest podoběn schodům, po nichž ke hříchu smrtelnému kráčíme, že z něho jako ze semena pučí hříchy smrtelné, pak zajisté nahlédneme potřebu, že každý křesťan jest povinen, aby pečlivě hříchu všedního se vystříhal.

Vždyť přechováváš v nitru svém chorobu, a sice nejenom jednu, nýbrž mnohé choroby, a přihodí se ti nezhřídka (jak sv. Cyprian vysvědčuje), že zvitězí-li nad zlostí, bude se o tebe pokoušeti pýcha, a přemůžeš-li pýchu, vystane proti tobě chlíplost atd. A kdo nechce tomuto nepříteli podlehnouti, musí se mít před ním na pozoru. A kdo nemocen jest a chce býti uzdraven, musí se podrobiti nařízení lékařovu, ba

musí i hořkých a odporných léků tak dlouho užívat, až nemoc pomine.

Pozoruj, křesťane, že Pán Ježíš, který vlažného od sebe odmítá, zvláště vidí-li, že vlažný nikterak nechce se plamenem lásky rozehráti, takového křesťana vlažného opouští, pomoci a milosti své mu neposkytuje, a že také se vyplňuje hrozba, kterou Pán vlažným ve zjevení sv. Jana vyslovil. Odvrací se Pán od vlažných, nechrání jich před hříchem smrtelným, aby vlažný křesťan, pozoruje jak velmi jest zraněn, povstal ze sna hříchu, probudil se a pozřel do propasti, do níž se vlažností svou řítí. Musí poznati vlažný, jak nebezpečná byla cesta vlažnosti, na níž k zahynutí věčnému spěchal.

Bratře můj, prosím tě, rci, jak se to děje? Ve věcech časných jsme dosti rozumní a ostražití, zde vši snahou o to dbáme, abychom lepších a užitečnějších věcí došli, vždyť není nikoho mezi námi, jenž by starým a roztrhaným pláštěm vzal zavděk, může-li mítí plášť dobrý a nový, také vinař nespokojí se s nepatrným vinobraním, může-li vinici tak připravit, že mu hojný užitek vydává. Vždyť ovoce, které požíváme, nemá býti ani přezralé, ani nedozralé. Máme-li na stole pokrm, jenž není dle pravidel kuchařských uchystán, nechce se nám do něho. Také služba, kterou od někoho přijímáme, má býti dle přání našeho dvorná a slušná, rychlá a dovedná. Kdo může se těšiti ze zdraví, ten zajisté není spokojen, kdyby měl býti nemocí na lože upoután.

Hle, v těch věcech, které tělu našemu slouží, umíme si vybírat, nespokojujeme se s chatrnými, můžeme-li mítí věci dobré a dokonalé. Avšak ve věcech, které duše se týkají, a které nás věčně mohou oblažiti, nepachtíme se po nejlepších a nejdokonalejších, dosti nám na těch, které jsou chatrné a nedostatečné. My sbíráme popel, mouku

pak rozhazujeme; těm pak, kteří hojným statkem vezdejším vládnou, ani nenapadne, aby také o vladařství nebeské vši snahou se přičinili. Kde by člověk touhou nenasytinou po dobru dokonalém měl toužiti, předstírá, že nemá hladu, že jest nasycen, což v Písmě sv. Pán na mnohých místech kárá. Čteme-li epistoly sv. Pavla pozorně, poznáme, jak často a s jakým důrazem nás apoštol Páně napomíná, abychom se zbavili všeho, co by nám v běhu k nebeské vlasti překáželo, abychom hbitě a rychle spěchali cestou ctnosti, bychom toužebně vzdychali po Bohu, jenž jest cílem našim, od něhož jsme vyšli a k němuž všechna naše snaha nésti se má, bychom nespokojili se tím, že jsme cestu ctnosti si vyvolili, ale abychom také ve ctnosti prospívali, abychom o spasení a blaho duše své úsilovně se starali.

Křesťan nesmí, jak jsem pravil, dopustiti se hříchu smrtelného; avšak chce-li se uchrániti hříchu těžkého, musí se vyhybati i hříchům všedním. A položil-li základ tento, kterýž jest mu pevnou kotvou naděje, že bude spasen hojným milosrdenstvím Božím, pak ať staví a buduje dále zlatem, stříbrem a drahokamy, nad budovou touto ať s milostí Boží zvedá se cimbuří liliové nevinnosti a čistoty a lásky k Bohu a bližnímu. Nechť nejde cestou Páně líným a váhavým krokem, ať jest pobádán ostnem bázně a lásky, ať zmužile a neohroženě kráčí stezkou přikázání Božích, aby tak dospěl dokonalosti křesťanské aneb aspoň se o ni vynasnažil; vždyť Pán po slovech sv. Bernarda: i ty, kteří dokonalými jsou, i ty, kteří po dokonalosti touží, mezi přátely své počítá.

Přemnohým duším, které po dokonalosti křesťanské touží, aby mohly službě Boží úplně se věnovati, uděлил Pán toho daru, že netřeba jim v záležitosti světské o pokrm a oděv přílišně pečovati. Pán

vyprostil a vybavil je ze zlořečení, kterým trestal veškeré člověčenstvo, když řekl: »V potu tváře jisti budeš chléb svůj.« Pán opatřil je dostatečně věcmi vezdejšími, aby tím horlivěji starali se o věci duchovní, aby v této práci potem zúrodnili duši svou a duši bližního, aby vytrhali koukol, jenž v srdci bují a símě dobré zahlušiti hrozí. Chce Pán, aby srdce své orali pluhem svatého kříže, a následováním života Kristova, aby Pán Ježíš byl úrodným zrnem pšeničným, zasetým do srdcí jejich, a by nespokojili se s ledajakou žní, nýbrž hojně a zrnaté snopy vypěstovali a odvedli nebeskému hospodáři.

Stalof se moudrým úradkem nejsvětější Trojice, že Bůhčlověk učiněn pastýřem a lékařem našim, z čehož mnohá naděje jest nám, že jako není nic vznešenějšího nad Boha, také pro všechny naše neduhy účinné léky máme v Bohu, chceme-li jenom léků těch užití. Kdo jest s to, by pochopil anebo vyslovil péči, s kterou Pán úřad pastýřský konal, an zástupům kázal, nemocné uzdravoval, mrtvé křísil, zarmoucené těšil a hříšníky na milost přijímal. Aby pak dokázal, že jest tvůrcem pokolení lidského, a že léky, jež nám opatřil, dostačí pro všechny nemoci, živí duše naše pokrmem duchovním, ano i hladu tělesnému odpomohl a měl útrpnost s každou nehodou, kdekoliv se mu namanula. Vždyť navštívil ovce své, dlel uprostřed nich jako dobrý pastýř, léčil ovce chorobné, silil ovce slabé, opatroval zdravé, hledal ovce ztracené, ano na ramenou svých nesl ovci zbloudilou a nalezenou do ovčince svého, ano pomáhal Pán všem bídám a svízělům stáda svého, kteréž na ně nalezly v »den mraku a temnoty hříchu dědičného.« — Také pro hříchy smrtelné a všední má Pán léky, prosí-li o ně ovce pastýře dobrého, a jsou-li ochotny činiti pokání.

Pán léčil ovce své, postaviv se uprostřed a přebýváje s nimi, ano Pán umírá uprostřed mezi zločinci, aby na holi pastýřské (na sv. kříži) povýšen, mohl stádo své přehlížeti a za ně umřítí. Ó těch blažených ovec, které viděly skutky dobrého pastýře, a které hlasu jeho naslouchaly! Tak zajisté byli ti, kteří lásce Kristově rozuměli a ji pochopili, podivným způsobem pasení, a nad to dostalo se jim pomoci ve všeliké bídě a nesnazi. Velebena budiž, Pane Ježíši Kriste, láska a dobrota Tvá, která tě na zem přivábila, abys nemocné léčil, nevědomé učil, abys mezi ovce svými prodléval, jim dobře činil, a jako dobrotvivý Pán poddaným svým vlídně a laskavě vládl.

Budiž, Pane Ježíši Kriste, veleben a chválen na věky věkův; vždyť Tvá láska a dobrota nestihlá, kterouž jsi lidi miloval, neobjevila se jenom jednou na zemi, nevytratila se po odchodu Tvém k Otci, ale rozšířila se po celém oboru zemském a oblažovati bude svět až do soudného dne.

Dej nám, Pane, podle dobrolibeznosti své ne ducha toho světla, nýbrž Ducha svatého, abychom milostí jeho osvíceni, poznali neskonalou cenu vykoupení svého, a bychom povinný dík za tuto milost vzdávali, že Ty, Pane Ježíši, jenž si tehda osobně se svým stádem chodil, i nyní a po všecka století věrných svých neopouštíš, že jsi a přebýváš mezi námi dotud, dokud církev Tvá ve světě trvati bude.

Kéž každý vloží ruku na srdce a rozjímá, jaký pokrm z rukou tohoto předobrého pastýře přijímá, když mši svaté jest přítomen, když Pánu Ježíši se klaní, zvláště pak když ke stolu Páně přistupuje a Spasitele svého přijímá. Jak utěšená jest pravda, kterou zde veřejně hlásám: tento Pán a Král náš, Ježíš Kristus, lékař náš a předobý pastýř,

přebývá mezi námi, bytuje v srdci našem, působí i nyní ve stádu svém všecko, co činil na ulicích, cestách, městech a vesnicích ve vlasti své pozemské!

Premýšlejte o tom, jakého dobrodiní se vám dostává, když Pán uléčí nemoci vaše, které zůstaly jako následky hříchu dědičného, ano uléčí Pán i ty neblahé následky, které zůstaly vám jako zbytky hříchů, kterých jste se dopustili. Také se vám dostane zde světla, abyste poznali, čeho vám třeba, a byste netapali v nevědomosti a temnotě. Zde zlobu hříchu vyměníte za spravedlnost, a nepocítíte obtíže, která nám překáží, kdykoliv máme dobře činiti. A tento zlý a žírný plamen (kterýž tělesnou žádostivostí sluje), jenž v nás hoří a ctnosti naše sžírá, a jenž jest příčinou, že tak snadno hříchu se dopouštíme, bývá nejsvětější Svátostí, tímto lékařem nebeským, jenž od Otce byl poslán, rosou milosti jeho mírnen a zaléván, aby palčivost jeho všeho dobra neztrávil, a by síla a moc jeho poněkud oslábla.

Ať nikdo o tom nepochybuje, že účinným lékem proti všem chorobám jest hodné přijímání této svátosti, anť náruživost naše mírní, nevědomost osvěcuje, srdce naše sílí a podporuje.

V tento pokrm nebeský vložil Pán hojivý účinek pro všechny lidi, kteří jakýmikoliv neduhy jsou sklíčení a stisnjeni. Svätý Jan viděl účinek ten a žalmista Páně zřejmě pravdu tu dotvrdil slovy: »Tys, Pane, připravil před tváří mou stůl proti všem, kteří mne trápí.«

»Když někdo,« praví sv. Bernard, »nepocituje častých a krutých pohnutek ke zlosti, nenávisti, smyslnosti atd., děkuj tělu a krvi Páně; vždyť jeví se v něm moc a účinek nejsvětější Svátosti, a raduj se spolu, že sv. přijímáním nejhorší rána jest zhojena.« (Příště dále.)

Zimní elegie.



Padá snížek, padá k zemi,
jeden druha čile honí —
mojí hlavou zadumanou
myšlenky dnes zimní zvoní.

Byl jsem dítě. Mladou láskou
objímal jsem vesmír celý;
jaro stále kvetlo v duši,
srdce hrálo, písně zněly.

Padá snížek, padá k zemi,
jak dopadne — již se tratí —
kde jsi, moje zašlé mládí,
kde jste, dnové moji zlatí?!

Tu se snížek druh ke druhu
po přátelsku pěkně řadí —
tam zas větřík čtveračivý
na sebe ho nahromadí.

Padá snížek, padá volně,
druh na druha úklad snuje,
a můj život mladý, klidný
k stáří proudem tichým pluje.

Přijdou jednou žití mého —
Bůh to dá snad — pozdní časy:
z setby jara, ze žní léta
budu sklízet zralé klasy.

Ještě bude snížek padat,
jeden druha škádlit bude,
až mi smrt svou divnou notou
píseň poslední zahude.

Padá snížek, padá bílý,
jeden druha čile honí,
se snížkem jen smutná vrba —
k mému rovu hlavu kloní.

Fr. Ochrmosta.

Otče náš.

Píše Bohumír Hendl. (Č. d.)

Přijď království Tvé!



Při krátká jen slova této druhé
prosby, avšak jak hluboký
v nich smysl! Zdaž vždy
také říkajíc prosbu tuto na
to pomýšlíme, čeho žádáme? Prosíme,
aby království Boží k nám přišlo, našim
majetkem se stalo, čili abychom hodni
byli ku království Božímu připočtenu
býti a dobrodiní i milostí jeho užívati.
Ale co minil Kristus Pán slovy: »Krá-
lovství Boží?« Ponejprv užil Spasitel
výrazu tohoto ve svém učitelování v Gali-
leji, neboť žádný jiný výraz nehodil se
k záměrům a k dílu jeho lépe nežli
tento; obsahoval v sobě veškeré jeho
učení, celý jeho záměr jest jeho slávou,
podmínkou jeho života, jeho celým duchem.
Království Boží na zemi zříditi, lidstvo
jeho milostí účastným učiniti a toto
jednou v nebi naplniti a dokonati, tot
úloha celého života Ježíšova na zemi.
Prorok Daniel předpovídal dobu, která
dobrodiním a slávou všechny ostatní pře-

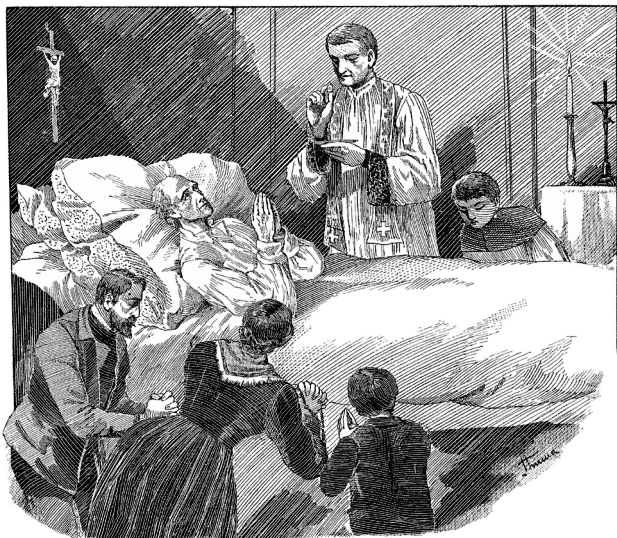
výší, dobu Messiaše a nazval ji »krá-
lovství Boží.« Na tuto slavnou dobu
těšili se Israelité po 5 set let, doufajíc
v ní naléztí dobu slávy národa svého,
kdy ostatní všickni národové jim pod-
robeni budou jak tělem tak i zákonu
jejich duchem; proto také uzavírali mo-
dlitby své přáním: »Požehnáno buď jméno
slavného království Božího na věky!«

Jak zcela jinak pojímal »království
Boží« Kristus Pán! Nechtěl oblažiti to-
liko národ jeden, nýbrž lidstvo veškeré,
nechtěl rozšířiti a upevniti moc hmotnou,
nýbrž moc ducha, moc pravdy, moc Boží,
aby panovala všem. On obnovil zase ten
krásný poměr mezi Bohem a lidmi, jaký
byl panoval v ráji, který však hříchem
porušen jest, poměr, v němž Bůh Pánem
jest a kraluje, jehož moci ochotně se
člověk podrobuje, rád jeho zákony při-
jímá a plní, a za to otcovské milosti od
Boha účastným bývá. Toto království
Boží obnovil Ježíš učením svým, mi-
lostnými dary svými a vykupitelskou

smrti svou. Ono ustanoveno jest pro všechny lidi, všechna místa, všechny časy. Proto vyvolil si Spasitel dělníky, jimž uložil, aby pokračovali viditelně a neomylně v díle jeho, hlásali a rozšiřovali království Boží, a tím založil církev svou. Církev Kristova, toť království Boží na zemi, toť království Boží kolem nás. Volajíce: »Přijď království

lež. Pohanů posud jest více na světě nežli křesťanů. Ó jak vroucně prositi máme: »Přijď království Tvé.«

Modlitba tato je velice účinná a pomáhá. Sv. Teresie obrátila modlitbou mnoho nevěřících a bludařů, a v Anglii v novějším čase znamenati jest veliký vzrůst církve katolické, zejména od toho času, kdy zřízen byl »Spolek modlitby«



Tvé!« prosíme, aby církev Kristova, toto království pravdy na zemi, mohutněla, se rozšiřovala všudy, kde posud nepanuje, tak aby všickni lidé ku pravému poznání Boha, a jehož poslal Ježíše Krista, přišli a skrze víru v něho a milost smrti jeho spaseni byli. Kolik jest ještě milionů lidí, kteří o blahé zvěsti této nemají ponětí? Kolik jest lidí, u nichž nepanuje Bůh, nýbrž ďábel, nepanuje pravda, nýbrž

za obrácení bludařů. K modlitbě připoj však také, milý křesťane, dobročinný skutek. Není každému možno, aby sám evangelium pohanům hlásal, ale každému jest možno, aby hlasatele hmotně podporoval.

Jistá panna, která byla neštěstím oslepla, přinesla svému faráři 18 zl. a prosila, by je zaslal na podporu misionářů. Duchovní podivil se takové obě-

tavosti chudé dívky a pravil: »Osmnáct zlatých je tuze veliký od tebe dar, vždyť jsi sama chudá a k tomu slepá, potřebuješ peněz sama.« — »Jsem sice slepá,« dělá dívka, »ale přece nejsem tak chudobná, abych částku tuto darovati nemohla.« — »Vždyť se však přece jen prací rukou svých živiš,« namítal duchovní. »Ovšem,« odvětila slepá, »ale pro mne není rozdilu dne a noci. Pletu košíky večer jako ve dne, nepotřebuji světla, a co jiní v zimě na světlo vydali, to jsem uspořila, a to je těchto osmnáct zlatých. Mimo to, ačkoliv jsem tělesně slepá, mám přece světlo vnitřní, sv. víru, které tak mnozí postrádají. Proto prosím, aby můj dárek na misie obrácen byl.«

Zdaž můžeme se lépe Bohu za svatý jeho dar pravé víry odměniti, nežli když seč jsme rozšiřování téže víry mezi pohany podporujeme? Podporuješ-li rozšiřování sv. církve, přispíváš také ku časnému blahu člověčenstva. Dějiny učí, že kdekoli světlo křesťanské zazářilo, kdekoli církev katolická půdy nabyla, šlechtily se mravy národů, vykvetla umění, zářila pravá vzdělanost, mírnila se bída blahocinností a vzrůstal blahobyt.

Celá naše osvěta a vzdělanost má základ ve křesťanství, a že naše malá Evropa vévodí ostatním dílům světa o mnoho větším, jest zásluhou křesťanství a církve katolické, která učí duchu panovati nade hmotou. A této církvi Páně, tomuto království Božímu na zemi protiví se království jiné, království ďáblovu. Již od počátku byl ďábel odpůrcem Boha a hleděl lidstvo Bohu odciziti. Bohužel našel svůdný jeho hlas sluchu; již první lidé poslechli více ďábla nežli Boha. A od té doby jest na zemi boj dobrého se zlým. »Ďábel obchází jako lev řvoucí hledaje, koho by sežral,« praví Pán a mnoho jest těch, kteří sami mu do pastě lezou. Buď Kristus nebo Belial, buď Bůh anebo ďábel, buď patříme ku království

Božímu anebo ku království ďáblovu! Tak mnohý ráno se modlí: »Přiď království Tvé!« a večer v hospodách a krčmách holduje ďáblu. Tak mnohý volá: »Přiď království Tvé!« a čte a kupuje špatné, nevěrecké, protikřesťanské spisy, knihy, noviny, které rozšiřují království ďáblovu. Modlíš se: »Přiď království Tvé!« a jdeš k volbě a volíš buď do sněmu, či do říšské rady, či do obce lidí bez víry, bez povahy, protivníky církve, kteří pak kují zákony, jimiž se rozkvět království Božího zamezuje, za to vzrůst království ďáblovu podporuje. Jak se shodují slova se skutky? Licoměrník jsi a lhář; šálíš sama sebe: voláš k Bohu a zatím se držíš ďábla! Ó ano, modlitba naše mnohdy planým zvukem jest, smyslu jejího nepochopujeme. Ó jak by to jinak u nás vypadalo a vypadati musilo, kdyby každý, kdo se modlí: »Přiď království Tvé!« také o to se staral, aby přišlo; ale ústy je voláme a rukou dvéře zavíráme. Právě tak učinili židé za dob Kristových. Pořád volali po »Království Božím« a když Kristus Pán je založil, nechťeli o něm ničeho věděti, a Spasitele přibíli za to ještě na kříž. Království Boží není však pouze mimo nás, nýbrž má býti i v nás!

To jest právě vznešený úkol církve Kristovy na zemi, aby Bohu duše získávala, v těchto obraz Boží hříchem pošpiněný čistila a milost, kterou Spasitel nám získal, lidem zprostředkovala. Království Boží v nás jest království milosti, neboť láskou a milostí chce panovati Kristus v duši naší, ne jako musil ve Starém Zákoně panovati Bůh »královstvím bázně.« Srdce naše má býti palácem, v němž sídlí a panuje Bůh, jakož praví sv. apoštol: »Což nevíte, že chrámem jste Ducha svatého?« Nic by nám neprospělo, že Kristus Pán církev založil, že jí tolik milostí pro člověčenstvo svěril, kdybychom také v duši naší prů-

chod milostem těmto neotevřeli. Vždyť sám Spasitel praví k fariseům, kteří se ho tázali, »kdy království Boží přijde,« myslíce na království pozemské, plné lesku a slávy: »Království Boží nepřichází s vnější nádherou, království toto jest ve vás.« Tim zajisté chtěl Spasitel naznačiti: V srdci musí býti Bůh, srdce musíte otevřítí jeho učení a víře, přístupným učiniti jeho milosti, pak panuje Bůh ve vás, jinak nemůžete od Messiaše spásy očekávati.

Ó kéž bychom na tento výrok Kristův vždycky pamatovali, kéž by srdce naše nebylo rejdištěm zlého ducha, a duše naše nikoli jeho služebnicí, nýbrž kéž by jen Bůh srdce naše naplňoval a duši milostí svou posvěcoval, pak by království Boží bylo v nás! Mnozí křesťané jsou sice křtem svatým království Božímu zevně, církvi sv. připočtění, ale v srdcích svých hovi hříchu, náruživostem, z čehož plynou skutkové zlí, a proto není Bůh pánem jejich, nýbrž ďábel. Hřích, hřích musí vyhnán býti z nás a na místě jeho do duše přijíti láska k dobru, ctnosti; duše hříchem znečištěná musí se očistiti, odpustěním Božím a milostí jeho, pak může Bůh vejíti v srdce a panovati nám. A to vše nelze jinak nežli upřímným pokáním a polepšením života. Svátost sv. pokání otevírá srdce naše Bohu, dává nám posvěcující milost, sílí v dobrém, očisťuje od hříchu; proto bez ní nelze »království Boží v nás« ani založiti ani zachovati.

Čím důkladnější bývá naše pokání a čím častější, tím více naděje mítí můžeme, že Bůh v nás přebývá s milostí a láskou svou. A co svátost pokání zakládá, to sv. přijímání dotvrzuje a zachovává, protož modlíme-li se upřímně: »Přiď království Tvé!« dbejme časté sv. zpovědi a častého sv. přijímání, ovšem oboje hodným způsobem; pak nebudou jenom ústa naše prositi, nýbrž i srdce volati, a Pán rád vyslyší hlas náš.

Konečný pak účel »království Božího« na zemi jak mimo nás tak v nás jest, dovésti nás ku království Božímu nad námi, t. j. do nebeské říše, o níž sv. Pavel píše: »Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří jej milují.« (I. Kor. 2, 9).

To jest království v pravdě Boží, jehož obleskem jest sv. církev na zemi. To jest říše míru věčného a blaženosti neskončené, po níž obzvláště bažiti máme; vždyť jest to naše otčina, náš domov, kde Otec nebeský nás očekává. Zde na zemi jest církev svatá jakoby předsíní k nebi, Boží milost jest klíčem, jenž nám nebe otevírá, ale nebe samo jest konečným našim cílem, naplní všech našich tužeb a přání, všech našich proseb předmětem, nás všech touhou a blaženým přebýváním, kde ničeho více si přáti nebudeme. Ačkoli říše tato Boží nad námi jest, a pokud v tomto slzavém údolí žijeme k nám se nesníží, naopak my k ní sestoupiti musíme, přece volejme: »Přiď království Tvé!« poněvadž má býti naši odměnou za ctnostný život podle vůle Boží, kterou z ruky Páně přijmeme, jakož praví Kniha moudrosti: »Přijmou království slavné a korunu ozdobnou z ruky Páně.« (5, 17.)

Sám Kristus Pán řekne šťastným vyvolencům při soudu posledním: Pojďte pozeňnaní Otce mého, vládněte královstvím vám připraveným od ustanovení světa. (Mat. 25, 34.) Ó kterak šťastni budou všichni ti, kdož na soudě posledním k těmto »pozeňnaným« patřiti budou, kterak užasnou ba ohromeni budou všichni, kdož za živa z nebe smích si tropili říkajice: »Chceme nebe na zemi, po smrti oň nestojíme.« Poznaj pak, jak nerozumně mluvili: nebe na zemi není možné pro hřích, nebe si teprve na světě zasloužiti musíme, neboť »království Boží trpí násilí, a jen ti, kdož násilí užívají, uchvacují je,« pravil Pán, t. j. kdo

chce do nebe přijíti, musí se o to na zemi snažně přičiňovati.

I Spasitel jen cestou kříže došel jako člověk do nebes, svatí všichni jen cestou utrpení, sebezapírání, pokání došli téhož cíle; kdo by z nás chtěl pohodlně již na světě nebe mít? Jak dlouho trvá život náš? Několik krátkých let, přijde konec, a za tento krátký čas chtěli bychom v šanc vydati celou nezměrnou věčnost? Proto učil nás Spasitel modliti

se: »Přijď království Tvé!« aby v nás touhu po nebi roznítíl a skrze ni nás ve ctnostném, bohubilém životu na zemi ve spojení s jeho sv. církví vedl. Protož, rozmilý křesťane, modli se prosbu tuto upřímně, přičiň se ale také ze sil svých, aby království Boží přišlo a se rozmáhalo v tobě, v domě tvém, v obci, v zemi, všude ve světě; pak povede nás Bůh do království svého nad námi — do nebe!
(Příště dále.)

Různí lidé.

Jsou lidé, kteří za života o duši svoji nedbají;
ty uchvátíla v spár zlá rota,
hle! za ní jak se belhají.
Vy, lidé! lidé! poslyšte náš hlas:
„Z těch spárů vymkněte se, dokud čas!“
Což neslyšíte mocné hlasy?
Jste hluchí snad, kde váš je zrak?
A mnohý tajně zašeptá si:
„Nemohu nazpět — tak je, tak!“

Jsou lidé, kteří blaze žijí,
své blaho v jídle hledají;
tak spokojeni jsou a tyjí
a vyrušit se nedají.
Vy, lidé! lidé! mocný slyšte hlas:
„Těž k ‚stolu Páně‘ vstupte, dokud čas!“
Proč právě teď se odvrácíte?
Na čele vašem znát je mrak!
Ó co že díte? co že díte?
Já zaslech' jenom: „Tak je, tak!“

Jsou lidé, kteří svaté knihy
se straní jako . . . však již víš!
A proč? S ní dřímou vše ty tíhy,
jež dřív nám byly pro obtíž.
Vy, lidé! lidé! dobrý slyšte hlas:
„Té knihy zmocněte se, dokud čas!“
Proč bojíte se knihy svaté,
vy lidé mnozí? — Ký to šlak!
Snad kříž? paprsky jeho zlaté?
Slyš zaskuhrání: „Tak je, tak!“

A žijí v světě také lidé,
již nikdy snad se nemodlí;
jim modlitbou nic nepřibude —
jen o své dbají pohodlí.
Vy, lidé! lidé! svatý slyšte hlas:
„Jen Boha vroucně prostě, dokud čas!“
Jak? vy se modlit neumíte?
Pak v osidlech zlý vás má drak!
Já zahlíd' spáry, chvosty, růžky
a zrak jsem vnořil do oblak!

K. F. Vojtěš.

Na neděli Devítník.

„Jdětež i vy na vinici mou.“
(Mat. 20, 4.)



voji jest práce, kterouž lidem zde na zemi konati jest: práce tělesná a práce duchovní. Práce tělesná na zřeteli má zachování těla, práce duchovní zachování duše. Co do práce tělesné poměrně málo jest lidí, kteří by se po-

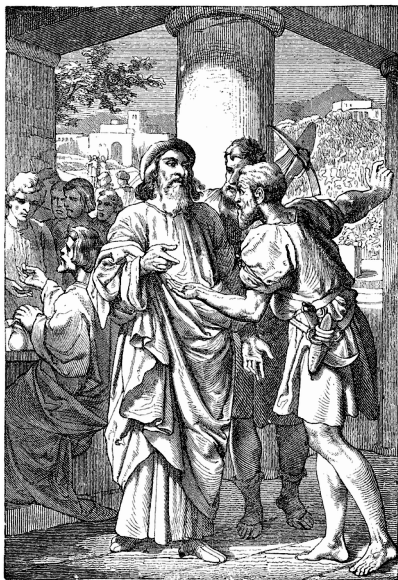
dobali těm dělníkům v dnešním svatém evangeliu, kteří celý den zaháleli a zahálku svou tím omlouvali, že jich nikdo nenajal.

K práci zajisté vybízejí a odkazují nás naše vlastní potřeby od té doby, kdy po spáchaném hříchu prvních rodičů našich řekl Bůh k Adamovi: »V potu tváří své jisti budeš chléb, dokud se ne-

navrátíš do země, z kteréž vzat jsi.« (I. Mojž. 3, 19.) Či jaký že byl by chléb náš, kdyby rolník pracně nevzdělával role svého? Jaké že byly by zahrady naše, jaké v nich ovoce, kdyby nikdo stromů nehleděl a jich neuslechtoval? Jaký že byl by oděv náš a přibýtek, kdyby řemeslníci práci výhost dali v dílnách

dnešním svatém evangeliu, kteří celý den zaháleli. A to jest ta práce, již všickni bez rozdílu konati máme k zachování duše: dbáti o to, abychom Pána Boha víc a více poznávali, ctili, milovali, jemu se klaněli, jemu sloužili a jej poslouchali.

K této práci vybízí nás a odkazuje již vlastní naše srdce, do něhož Bůh



svých? Vyživa naše a blahobyt vezdejší závisly jsou na práci, kterouž lidem podle schopnosti a povolání konati jest.

A jako jest každému vedle schopnosti a povolání pracovati k zachování těla, tak jest také všem nám bez rozdílu pracovati k zachování duše, a nemůžeme říci, že by poměrně málo bylo lidí, kteří by se nepodobali oněm dělníkům ve

touhu po dokonalé blaženosti vstípil, touhu, kterou nic z věcí pomíjejících uspokojiti nemůže a která tím více již zde na zemi se uskutečňuje, čím více tu Pána Boha poznáváme, čím pokorněji se mu klaníme a jej ctíme, čím vroucněji jej milujeme, čím ochotněji jej před celým světem vyznáváme a vlebíme, a čím dokonaleji jeho sv. příkázání zachováváme.

K této práci duchovní vybízí nás také sám Pán Ježíš v dnešním svatém evangeliu, neboť on to jest sám, kterýž vyšel na úsvitě a najal nás do práce ku spáse duší našich hned na křtu svatém. On jest to sám, kterýž jako o hodině třetí najal vás, mládenci a panny, kdy jste přijali svátost břimování, abyste i vy úsilovně a vytrvale pracovali o spáse duší svých. On jest to sám, kterýž jako o hodině šesté a deváté najal vás, rodiče křesťanští, kdy jste přijali svátost stavu manželského, abyste i vy s rodinou svou a domácími příslušníky svými pracovali o spáse duší svých i souvěrců vašich. On jest to sám, kterýž vyšel ještě v hodině poslední a najal vás, kmetové a stařenky, abyste i vy v pozeňnaném věku svém neustali pracovati o spáse duší svých. On jest to, Pán Ježíš sám, který v dnešním svatém evangeliu volá také všecy ty, kteříž až posud málo nebo

nic nepracovali o spáse duší svých, a dí: »Jdětež i vy na vinici mou... Co tu stojíte celý den zahálejce?« (Mat. 20, 7, 8.)

A proč bychom neměli jiti, proč bychom chtěli se zpěčovati a nepracovati, ať od úsvitu, ať od hodiny třetí, šesté a deváté nebo docela od hodiny poslední? Či není Bůh spravedlivý a dobrotivý? Či nevíte, jakým písmem podepsal a potvrdil Pán Ježíš tam na kříži smlouvu přezádoucí odplaty?

Ó pracujmež všickni horlivě a neunavně, neboť nebeský Hospodář není jen nejvyšší spravedlivý a dobrotivý, ale také nejvyšší milosrdný, a až přijde večer života našeho, dá nám odplatu, kterouž Pán Ježíš v dnešním svatém evangeliu penízem naznačuje, a kteráž v tom záleží, že vyvolení Boží Boha v nebesích tvář v tváři viděti, jej poživati, dokonale milovati a se věčně radovati budou. Amen.

F. K.

Na neděli 2. po Devítníku.

„A hned viděl, a šel za ním velebě Boha.“ (Luk. 18, 43.)



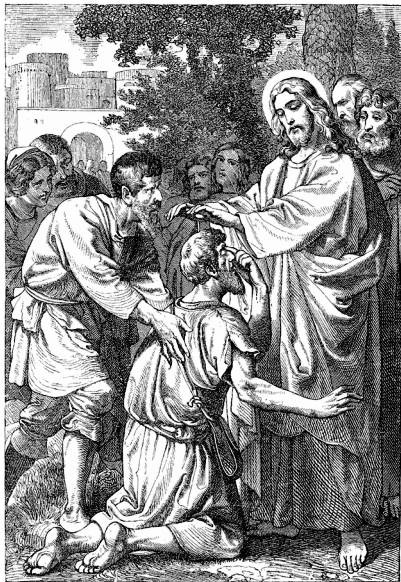
písmě svatém ve II. knize Mojžíšově v 10. kap. čteme, že Mojžíš, když egyptský král Farao ještě i po osmé ráně, kteráž přišla na zem egyptskou, trval v zatvrzelosti své, vztáhl k rozkazu Hospodinovu ruku svou k nebi, a »staly se tmy po vši zemi egyptské tak husté a hrozně, že makány býti mohly a žádný neviděl bratra svého, aniž se hnul z místa, na kterém byl.« A tmy ty trvaly celé tři dni. To když se stalo, povolal Farao Mojžíše a Aarona a řekl jim: »Jděte, obětujte Hospodinu; ovce toliko vaše a skoty ať zůstanou, ditky vaše nechť jdou s vámi.« (II. Mojž. 10, 24.)

Něco podobného čteme i ve dnešním

svatém evangeliu. Čteme tu, že i sami učenci Páně, když Pán Ježíš poslední vstupoval do Jerusalema, obklíčeni byli tmou rovněž jak onen slepec, kterýž tam u Jericha vedle cesty seděl a po mimojdoucích almužny se doprošoval. A kterák to? Vždyť nečteme nikde ve svatých evangeliích, že by učenci Páně zraku zbaveni byli, jako na př. Šavel, když pronásleduje věřící do Damašku se ubíral; naopak čteme, že je Pán Ježíš blahoslavlil řka jim: »Blahoslavené oči, kteréž vidí, co vy vidíte. Neboť pravím vám, že mnozí proroci i králové chtěli viděti, co vy vidíte, a neviděli, a slyšeti, co vy slyšíte, a neslyšeli.« (Luk. 10, 23.) O tom ovšem nečteme nic ve svatých evangeliích, že by učenci Páně postrádali zraku tělesného, ale to čteme v dnešním sv. evangeliu,

že, když jim Pán Ježíš po třetí již budoucí své utrpení předpovídal, oni nic tomu nesrozuměli a že »slovo to skryto bylo před nimi.« A že slovo to skryto bylo před nimi, že nic tomu nesrozuměli, což však jest to jiného, nežli že se jim nedostávalo nadpřirozeného světla, kteréž osvěcuje duši, aby nebeské věci poznati

vstoupení poslal Ducha svatého. Tu a tehdy dobře poznávali, že se tak diti muselo, že Kristus musel trpěti, aby mohl vejíti do slávy věčné, že musel pohanům vydán, uplván, posmíván, bičován a ukřižován býti, aby pokolení lidské nemuselo ve věčných tmách úpěti, nýbrž přístup mu zjednán byl k Otci,



mohla, či že i jejich srdce bylo obklíčeno tmou rovněž tak jako tělesné oko onoho slepce, kterýž tam u Jericha vedle cesty mimojdoucích o almužnu prosil?

Z této duchovní slepoty byli však učenci Páně brzy ku své i naší radosti vyvedeni, když jim Pán Ježíš po svém zmrtvých vstání sám otvíral smysl písem svatých, a když jim po svém nanebe-

jenž ve věčném světě přebývá. A že této milosti se jim dostalo, na to nikdy nezapomněli. Slepce, kterého Pán Ježíš u Jericha pozdravil, byl jim vzorem. Ten když prozřel a viděl, »ihned šel za Pánem Ježíšem a velebil Boha.« (Luk. 18, 43.)

A tak činiti máme i my. Ne Boha urážeti, ale velebiti jej máme, že nám dal netoliko tělesným okem svět při-

rozený viděti, ale že nám dal i světlo víry, jímž nadpřirozený svět, ano Boha samého poznávati a viděti můžeme.

Ó kéž i nám všem jest vzorem omilostněný slepec u Jericha! Kéž by nikdo z křesťanů nenásledoval těch, kteří dle dnešního sv. evangelia napřed šli a domlouvali slepci, aby ustal nahlas k Pánu Ježíši volati: »Synu Davidův, smiluj se nade mnou!« Kéž by každý raději následovníkem byl těch ze zástupů, kteří vzdávali chválu Bohu a nic se neohlíželi na nepřátele Kristovy, zdali se jim vděčnost, víra a láska jejich k Pánu Ježíši líbí čili nic! Vždyť i my jsme co do poznání Boha a věci nebeských byli slepí; tentýž však slitovník, kterýž řekl ubohému slepci u Jericha: »Prohlédni, víra tvá tě uzdravila« (Luk. 18, 42), i nad námi se slitoval a dal nám skrze Ducha

svatého uvěřiti a prohlédnouti, abychom poznali, jak mnoho příčin máme, abychom Boha velebili, jej před celým světem veřejně a svobodně vyznávali a křesťanským životem ctili, a veselíme-li se, v duchu Kristově se veselili, ale nikterak Boha neuráželi, jak to mnozí zvláště v posledních třech dnech masopustních bohužel činí, oddávající se hříšným prostopášnostem, nestřídmostem v jídle a pití, nestydatostem a jiným podobným nepravostem, jimiž nejen Bůh urážen, ale zrovna jako posmíván a uplván bývá jak od pohanů na potupu jména křesťanského!

Ne tak my, ale volejmež raději i ve slušných a dovolených veselostech každý v srdci svém: »Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou a nedej, aby se zatemnilo ve mně světlo milosti Tvé!« Amen.

F. K.

Bolestný růženec.

(Úvahy svatopostní.)



ezi pobožnostmi, které lid náš v době svatopostní rád konává, patří také »bolestný růženec.« Obzvláště od té doby, kdy sv. Otec Lev XIII. modlitbu růžencovou tak důtklivě lidu katolickému odporučil a celý měsíc říjen této pobožnosti zasvětil, rozšířila se modlitba růžencová vůčihledě i tam, kde dříve docela byla zanikla, ba jest i vůbec pozorovati, že lid rád k této starobylé, krásné pobožnosti katolické se vrací. Avšak jestli již při modlitbě vůbec nutno dbáti, aby srdce s ústy se modlilo, tím více toho třeba při modlitbě sv. růžence. Opakuj se zde tatáž modlitba: pozdravení andělské tolikráte za sebou, že velmi snadno modlitba pouze zevnější bývá, nepřistupuje-li k tomu rozjímání vnitřní. Proto přidány jsou ke každému desátku

»tajemství« jakožto předmět vnitřního rozjímání. — Ukážeme v řádcích těchto krátce, o čem by se asi při každém desátku bolestného růžence rozjímati mělo, aby jednak trpící Spasitel modlitbou touto uctíván byl, jednak i duše naše v ní potravu nalezla a od Boha milosti s modlitbou touto spojených také skutečně dosáhla.

I. Ježíš, jenž pro nás krví potiti se ráčil.

Vedu tě, milý křesťane, do večeraďla, v němž Spasitel náš posledně s milými apoštoly večerel a nejsv. Svátost těla a krve své byl ustanovil. Modlitba díkůčinění po večeri jest vykonána a Ježíš vychází, aby »podle obyčeje svého šel na horu Olivetskou.« (Luk. 22, 39.) Zajisté měl Spasitel náš ve zvyku tam se modlívati. Hle, následujme i my jej v obyčeji

tom: budiž i nám modlitba obyčejem tak vzilým, že nikdy na ni nezapomeneme, budiž nám útočištěm, kdykoli zármutek a trampoty na nás doléhají, budiž nám občerstvením v bolestech. Tu rádí spěchejme na naši »horu Olivetskou« ke svatostánku, kam Ježíš Kristus nás volá slovy: »Pojďte ke mně všichni, kdož obtíženi jste, já vás občerstvím.« Provázějice Pána, přicházíme s ním do zahrady (Getsemanské; tu jde Spasitel sám dále a padáje na kolena, počíná se modlití. Modlitbou chce se připravit k nastávajícímu boji, k modlitbě vybízí i apoštolý i nás slovy: »Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.« Ať jest utrpení a kříž náš jakýkoliv, ať doléhá na bedra naše co nejtíže, jsme-li obrnění modlitbou, všechno sneseme s pomocí Boží. Protož nespočme časem k modlitbě určeným, Bůh vynahradí vše stonásobně. Svátý František Saleský píše sv. Františce ze Chantalú: »Celou povodeň prací způsobuje mně řízení mé diecése, a co jsem na cestě visitační, jest práce nesmírná.« A přece nevynechal ani minuty určené k pobožnosti, a když jednoho dne, ač nevěda si rady, jak bude s mnohými a důležitými pracemi hotov, slyšel zvoniti na nešpory, nechal všeho a šel do chrámu. A hle, když se vrátil, šlo mu vše tak lehce, že za čtvrt hodiny se všim byl hotov. Tím byl světec tak překvapen, že zvolal: »To učinil sám Bůh!« Ano, Bůh nezůstává nikomu dlužen.

Nyní slyš ale, »co se Spasitel modlí! Po trikrátě volá se srdcem bolestně dojatým: »Otče, je-li možné, odejmi tento kalich ode mne!« Kalich tento obsahuje všechny jeho bolesti, všechno utrpení na těle a duši od tohoto okamžiku až do času, kdy na kříži zvolá: »Dokonáno jest!« a vypustí ducha. Většina bolesti přichází naň skrze lidi, ale všechno přichází z dopuštění Božího; tak nás učí

Spasitel pravdě: »I utrpení přichází od Boha, i když způsobeno bývá lidmi.« Nezapomeňme na to nikdy! Trpíce, pomysleme sobě: To jest kalich, jež mi Bůh podává, abych jej pil; utrpení však má duši naši sloužiti ku spáse. A co osladilo Pánu našemu hořký kalich, že rád se podvolil jej vypíti až na dno? Dodatek jeho prosby: »Ale ne má, nýbrž Tvá vůle se staň!« Ano, odevzdání se do vůle Boží jest ten divotvorný lék pro všechna utrpení; slovo »Buď vůle Tvá« dodává nám zmužilosti a síly a činí naše utrpení záslužným. Posilněn jsa touto důvěrnou modlitbou, vstal Kristus Pán a jde ze zahrady. Tu potkává již rotu žoldněřů, kteří přicházejí, aby jej jali. Po nezdařeném pokusu obrany apoštola Petra utíkají učeníci a nechávají Pána nepřátelům. Ó kéž nikdy nejsme podobni v ohledu tomto bojácným učeníkům Páně! Kéž nikdy jej neopouštíme, jej nezapíráme, nikdy nevěrni nejsme svaté církvi, jeho choti, již si byl krví svou zasnoubil! Proto často ujišťujme Pána volající: »Ježíši, Tobě žiju, Tobě umírám, Tvůj jsem za živa i ve smrti!«

Žoldněři již vztáhli ruce své na Ježíše, svázali jej a vedli k utrpení, o čemž nám vypráví desátek

2. Ježíš, jenž bičován býti ráčil.

Bolestný pohled! Ježíš jest ke sloupu přivázán a nemilosrdnými vojáky bičován. Ač Pilát viny na něm nenalezl, přece dal jej zbičovati, aby se židům zavděčil. Ó jak trpí Spasitel náš! Rány metel rozdirají svaté jeho tělo, z něhož krev se řine; ale horší ještě bolest trpí Pán náš v duši své, bolest pro obnažení své! Ó duše křesťanská, vidíš-li Spasitele svého takto trpěti, rozpomeň se, proč trpí, že trpí za onen hřích lidský, o němž praví svatý apoštol, že nemá ani mezi křesťany jmenován býti: hřích to nečistoty, smilstva, jenž Bohu nanejvýš jest protivný

a z člověka dělá zvíře. Ó střežme se hříchu toho, nezahrávejme s ohněm, sice se popálíme, hned v zárodku udusme každou jiskru nečistého hnutí v srdci, aby se na nás nevyplnila slova knihy Sirachovy: »Kdo pohrdá malými věcmi, pomalu hyne.« (19, 1.) Obnaženost Ježíšova vybízí nás ku přikrytí. Kterak můžeme přirodívati Ježíše?

Kdykoli chudého odíváme, neboť pravil Pán: »Cokoli jste nejmenšímu z bratří mých, totiž chudému, učinili, mně jste učinili.« Ó dávej rád, dávej rychle, zejména v době zimní, kdy chudoba dvojnásobně jest trpkou. A nevíš-li komu, dej spolkům chudinským, zejména spolku svatého Vincence z Paula, jenž o chudinu, zejména tajnou se stará. Útrpnost s chudými jest naší povinností; co bychom byli bez ní? Kterak bychom dali na jevo lásku ke Spasiteli, kdybychom slov jeho nedbali? Nečekej, až po smrti, až v poslední vůli své co chudým odkážeš, dej dle možnosti hned. Kdo brzy dává, dvojnásobně dává. Vždyť Pán Bůh na soudě svém netuďe od nás požadovati počet z chudých, kteří po naší smrti na světě budou, nýbrž

z těch, kteří za našeho živobytí byli, zdali jsme jim pomáhali. O budoucí chudinu postará se zase Pán, neboť v jeho rukou bude srdce budoucích majetných, jakož praví písmo ve »Knize přísloví«: »Bohatý a chudý potkávají se spolu, učinitel obou jest Hospodin.« (22, 2.)

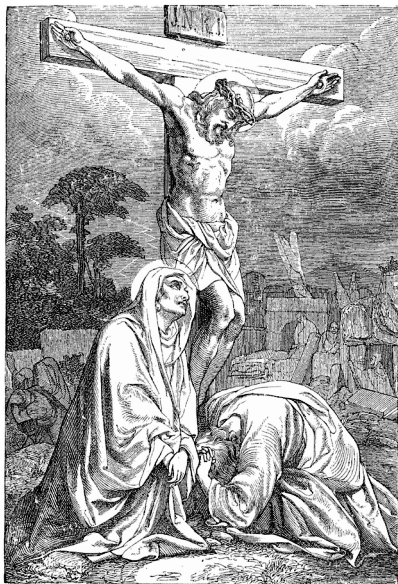
Bičování, jež trpěl Kristus Pán, vtisklo i mnohým světcům bičky do

ruky, jimiž tělo své bičovali. Tak víme o sv. Dominiku, že se každé noci třikrát až do krve bičoval, chtěje takto vzývati milosrdenství Boží nad sebou, neslechným pokolením lidským a dušemi v očistci. Chceme-li býti pravými křesťany, nesmí u nás mrtvení těla našeho scházeti. Kdo Boha miluje, nenávidí tělo



své hříšné, jakož dí sv. Pavel: »Ti, kteří jsou Kristovi, ukřižovali tělo své se všemi neřestmi a žádostmi.« (Gal. 5, 24.) K tomu zasvěcena je právě nynější doba postní. Drž se příkázání církevního o postě, o ujmě nejen v jídle a nápoji, nýbrž i v radovánkách jiných, drž tělo na uzdě a podrob duši pokání; pak nebude bolest Kristova pro tebe ztracenou.

Pozoruj mlčelivost Kristovu! Již Isaiáš prorokoval o něm: »Bude obětován, protože sám chtěl, a neotevře úst svých.« (53, 7.) Falešní svědkové svědčili proti němu. Ježíš mlčí. Žoldníci bili jej ve tvář a plvali naň křičíce: »Řekni nám, kdo tě uhodil?« A Ježíš mlčí. Herodes se ho vyptává. On nedává odpovědi.



Pilát mu domlouvá řka: »Hleď, jak veliké věci proti tobě svědčí!« Ale náš Pán pořád mlčí. Pilát jej odsoudil k bičování, krutý trest jest vykonán, a Pán neotvírá úst svých. Hle, to jest hrdinnost, to jest trpělivost v utrpení, která nenafuká, nekline, nehanobí. Trpíš-li, milý křesťane, nespravedlivě, zprvu mlč, snášej ochotně; a když jsi této povinnosti dostál,

přemýšlej, zdali čest Boží a spása duše snad nevyžadují, abys se bránil.

Ó prosme v tomto desátku Spasitele, aby v nás roznítil takovou útrpnost s jeho utrpením, jakou měli svatí Boží! Porovnávajice stav svůj se stavem bičovaného Krista, nechtěli v bolestech svých žádné úlevy míti. Tak sv. Filip Nerejský, když mu v nemoci nápoj přinesen byl, vzal sklenici s vodou, ale při tom vypukl v pláč vzlykaje: »Ó můj Spasiteli, Ty's na kříži trpěl žízeň a dali Tobě ocet a žluč píti, a já jsem v posteli a mám tolik pohodlí!« Ač se pokoušel napít, pro přílišný pláč nemohl. A Královna svatých, Matka Páně, která cítila ta každou ránu, kterou Spasitel mrskán byl na těle svém! — Ó trpme se Spasitelem, abychom nim oslaveni býti zasloužili!

K bolesti těla přidružená měla býti hanebná pohana, o níž rozjímajme v desátku

3. Ježíš, jenž korunován býti račil.

Po bičování vzali žoldníci Pána našeho do domu radního, oděli jej starým pláštěm vojenským a spleťše korunu z trní, vsadili ji na hlavu jeho a dali třtinu v ruku jeho a klekajice, volali posměšně: »Zdráv buď, králi židovský!« A mnozí plvali mu ve tvář a berouce třtinu, bili na hlavu jeho. A to vše trpí Spasitel náš sám, sám, opuštěn jsa ode všech. V neštěstí a utrpení býti ode všech opuštěn jest dvojnásobně trpké, zejména opuštěnu býti od těch, jimž jsme dobře byli činili. Trpíš-li takto, milý křesťane, potěš se pohledem na milého Ježíše; či

chceš snad býti nad Mistra svého? Pohledme na korunu Ježíšovu, ó zdaž nezvoláme: »Ó můj Ježíši, jiné koruny jsi zasloužil!« A zpytující sebe, volejme: »Moji hříchové jsou ty trny, které přesvatou hlavu Tvou tak zranily!« Ó jak ošklivý jest hřích! Kolik vzácných perel, krůpějí krve Mistrovy vyřinulo se z hlavy Spasitelovy, která jediná ušetřena byla při bičování. — A to vše způsobil hřích, nerozum, pýcha a nadutost, nevěra a neposlušnost proti Bohu. náš slabý rozum staví se naproti moudrosti Boží, chce vše lépe znáti a zkoumati, než jak Bůh nám zjevuje; chce vše sám zpytovat i nechce věrou podrobiti se slovu Božímu, a za tento hřích náš musí Spasitel tolik trpěti na přesvaté hlavě své. Ježíš byl pravým Králem, a přece jak jej haněli! Musíš-li, milý křesťane, pohanu trpěti, že jsi katolíkem, ó snášej ji rád, to jest tvá sláva; hana proto na tebe kydaná nehyzdí tebe, nýbrž padá na hanitele zpět. »Zdráv buď, Králi náš!« volejme ku Spasiteli. On jest naším Králem a my jeho poddanými. Jemu sloužiti chceme věrně po celý čas života svého!

Nabaživše se kruté kratochvile, převlekli žoldnéři těžký kříž a vložili jej na bedra Spasitele, jenž nyní nastoupiti musil bolestnou onu cestu ulicemi jerusalémskými, o níž rozjímáme v desátku

4. Ježíš, jenž těžký kříž nésti ráčil.

Nevinný Pan náš byl nespravedlivým soudcem odsouzen k smrti, k smrti ohavné, k smrti kříže. Bylo pak obyčejem, že odsouzenec sám na vlastních bedrách kříž donéstí si musil na místo popravné. A tak bylo i u Spasitele. Svatý apoštol Jan praví: »I nesl svůj kříž a šel ven k místu, jež slove Golgota.« (Jan 19.) Pohleď, milý křesťane, na obličej Kristův, zdaž nepraví tobě tatáž slova, jako na hoře Olivetské? »Zdaž nemusím

píti kalich utrpení, jež podává mi Otec nebeský?« Ó jak pozvedá Spasitel oči své k nebi, jak děkuje Otci svému za tento dar! Ó kéž obrátí oči své i na nás pohledem milosti, jako pohlédl na Petra, neboť i naše hříchy činí kříž jeho tak těžkým!

Lkáme-li nad Ježíšem kříž svůj nesoucím, učíme pevné předsevzetí, že i my kříž svůj pokorně, trpělivě a zmužile nésti chceme. Každý pravý křesťan má kříž svůj, neboť není lehké býti pravým, Bohu oddaným křesťanem, zvláště za dob našich. Kolik tu pokušení, kolik tu nástrah, kolik zlých příkladů, kolik ústrků, posměchu, pohany tomu, kdo věrně ke Kristu státi chce! Avšak již Spasitel pravil: »Kdo chce za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne.« (Mat. 16, 24.) A zase: »Kdo nevezme kříž svůj na sebe a ne-následuje mne, není mne hoden.« (Mat. 10, 38.) Boj se zlým, ať přichází odkudkoli, z nás aneb mimo nás, jež denně vésti musíme, to jest kříž našeho křesťanského života. Proto napomíná nás svatý apoštol Pavel říka: »Duchem chodte a žádosti těla nevykonávejte. Neboť tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu.« (Gal. 5, 17.) A sv. Jan poučuje nás: »Nemilujte světa ani těch věcí, kteréž na světě jsou. Miluje-li kdo svět, není lásky Otcovy v něm. Neboť všechno, což jest na světě, jest žádost těla, žádost očí a pýcha života, kteráž není z Otce, ale jest ze světa.« (I. Ep. 2, 15.) Se žádostivostí našeho těla a se světem spojuje se proti nám i sám ďábel, proti němuž obzvláště bojovati a na strážti býti musíme. K tomu napomíná nás i sama církev svatá, volajíc k nám denně při posledních večerních hodinkách slovy sv. Petra: »Střízliví buďte a bděte; neboť protivník váš, ďábel, jako lev řvoucí obchází hledaje, koho by sežral, jemuž odpiřejte silní ve víře.« (I. Ep. 5, 8.)

To jest tedy kříž křesťana: křesťanský život dle vůle Boží a nedávati se másti ani vlastní náklonnosti ke zlému ani světem, ani ďáblem. Bez boje a práce není to možné.

Kdo tento denní — abychom řekli — řádný kříž nese, připravuje se dobře na onen kříž, ježž dobře nazvati lze mimořádný, totiž veliká tělesná utrpení, ztráta jmění, cti, smrt našich milých a vůbec veškeré vnější neštěstí. Neseme-li rádi onen první kříž, věrný jest Bůh a neuloží na bedra naše druhý kříž tak těžký, abychom jej nésti nemohli.

Třikrát padl Kristus Pán pod křížem a již se báli katané, aby jim na cestě neumřel; proto donutili Šimona Cyrenského, aby nesl kříž za Ježíšem! Nerád to činil, a hle, jak slavným přece stalo se jméno jeho! Zdaž není v nás vřelá touha podobnou službu Spasiteli prokázati? A jak? Těš zarmoucené, posiluj slabé, pomáhej nešťastným, zkrátka čiň skutky tělesného a duchovního milosrdenství, a prokázal jsi službu samému Spasiteli. Vždyť to sám praví o soudě posledním: »Byl jsem lačným a nasýtili jste mne, žíznivým a napojili jste mne, nemocen jsem byl a navštívili jste mne atd., protože vejděte v radost mou!« Ó libejme v duchu zemi, kterou svaté nohy Spasitelovy navždy posvětily; libejme ty zraněné nohy, libejme ty rány na bedrách jeho a — plačme! Ó svatá slzo, třikrát svatá, ježž utrpení Spasitelovu pláští!

Blíží se poledne Velikého pátku a Trpitel dostupuje hory, na níž připraveno mělo býti andělům i lidem i přírodě hrozné divadlo, o němž rozjímáme v desátku

5. Ježíš, jenž ukřižován býti ráčil.

Syn Boží, Spasitel náš, na kříži! Na kolena padněme především a čelem země se dotýkajíce, volejme: »Klaníme se Tobě, Pane Ježíši Kriste, a dobrořečíme Tobě, neboť skrze svatý kříž svůj

svět spasiti jsi ráčil!« Ano, Tomu se klaňme, Tomu se cele obětujme, jenž na kříži za nás umírá! Prosme však také: »Pane, dej mi takovou litost nad hříchy mými, ježž Tě na kříž přivedly, jako měl Petr; dej mi hojnost slz, abych denně nad nehodností svou plakal! Dej mi však také milost, abych Tě miloval a s Petrem říci mohl: Pane, Ty víš vše, Ty víš, jak Tě miluji!« Avšak nyní pomlčme. Ukřižovaný Pán otvírá ústa svá a první slovo s kříže jest slovo odpustění: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!« Ó jaká to láska, láska k nepřítelům! Dříve nežli Matku svou těší, dříve nežli sebe Otci nebeskému odporoučí, prosí, modlí se za své nepřátele, za své katany.

Slyšíš to, křesťane, jenž jsa uražen bližním svým, odpustiti nechceš a se omlouváš: »Rád bych, ale nemohu.« Zdaž slovo z úst umírajícího Krista nepálí tě v duši? Chceš-li býti křesťanem pravým, musíš jednati podle příkladu Spasitelova a rád i nejhorším nepřítelům odpoušteti; pak odpustí i tobě Pán!

Abý Ježíše hodně zhanobili a jakoby nejhorším zločincem byl, světu namluvili, postavili kříž jeho mezi dva zločince. Jaké to místo pro Syna Božího! A ty snad vždy hledáš místa prvního, vlastní cti a slávy, bažíš po hodnostech světa; kroť jen ctižádosť, neboť protiví se Bohu. Jakkoli bylo místo kříže Kristova potupné, přece bylo místem milosti kajícímu lotru, jemuž platila slova: »Ještě dnes budeš se mnou v ráji.« Hle, ze zločince stal se na kříži vyznavač Kristův! Vyznávejme i my vždy a všude Ježíše Krista, nehledejme přízně lidské a nebojme se jejich zloby, abychom i my na konci života mohli zvolati: »Pane, Tebe jsem vyznával, za Tebe se nestyděl, rozpomeň se na mne v království Tvém!« a uslyšeli odpověď: »Ještě dnes budeš u mne v ráji.«

Pod křížem stála Matka Ježíšova a učeník, ježž miloval Pán. I praví Spasitel

k Matce: »Ejhle, syn T'vůj!« a k Janovi: »Ejhle, Matka tvá!« V nejkřutějších bolestech nezapomněl Spasitel na Matičku svou, stará se o ni, aby i po jeho smrti měla ochránce a živitele, a ustanovuje k tomu Jana. Ó jaký to příklad pro všechny děti, jak plní sám Spasitel zde čtvrté Boží přikázání! Kristus však dává nám v Matce své Matku, Matku všech křesťanův. Ó jaká to útěcha pro nás nbohé, že máme v Marii Matku, která nás něžně miluje, která pro lásku k Synu svému o nás pečuje, za nás prosí a oduje! Ó jak veliký dar dal nám umírající Spasitel — Matka Boží jest Matkou naší!

Ale již přibližuje se hodina smrti a z úst Spasitelových slyšíme tesklivá slova: »Bože, Bože můj, proč jsi mne opustil?« I toto utrpení musil Spasitel vystáti — opuštěnost srdce svého v bolestech nejhorších. Spasitel užil všemohoucnosti své i proti sobě a odňal na okamžik lidské své přirozenosti útěchu božské přirozenosti. Chtěl všechna možná muka zakusiti. Cítíme-li my opuštěnost v srdci, těšme se opuštěností Kristovou a volejme se svatými: »Ó Pane, nezasloužil jsem, abys mne za hodna uznal účastenství na tomto Tvém utrpení!«

Kristus, Pán a Stvořitel nebe a země, všech vod a moří, volá s kříže: »Žízním!« Žláta krve působí ohromnou žízeň, vypráhlost úst i útrob vnitřních. Avšak větší ještě než tělesná, páčila Spasitele žízeň duchovní, žízeň po spáse lidí. Slyšíš-li Spasitele volati: »Žízním!« zdaž bys tak necitelným býti mohl a jemu nápoje nepodal? Ó zajisté rád bys tak učinil! Ejhle, i po spáse tvé žízní; učin tedy vše, co na tobě jest, aby žízeň Spasitelova uhasena byla a tys spásy došel!

»Dokonáno jest!« volá ukřižovaný Ježíš s pravým zadostiučiněním. »Vše, co jsem vykonal měl dle vůle

nebeského Otce, jsem vykonal; nezbyvá mi nežli smrt.« Jak asi budeme my na konci života pohližeti na uplynulý život náš? Bude potom mysl naše klidná, že vše, cokoli naší povinnosti bylo, jsme řádně plnili? Ó kež bychom také tak spokojeně mohli zvolati: »Dokonáno jest! Dokonána obzvláště spása mé duše nesmrtelné!«

Hodina od věků Bohem Otcem ku spáse vykoupení člověčenstva bije, Syn Boží na kříži volá: »Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého!« a nakloniv hlavu, umíral Přesvatý, převlechný to okamžik, jaký nebyl před tím aniž bude po tom! Jediným tímto okamžikem spasen jest celý svět, otevřena brána nebes, roztržen dlužní úpis lidstva před Bohem; smrtí Ježíšovou získán nám jest život věčný. Zde nemá člověk dosti slov, jen srdce cítí, čeho se mu dostalo smrtí Spasitelovou. Padněme na kolena, objímejme kříž Páně, necht drahá jeho krev na nás stéká! Tělo jeho mrtvé ukazuje nám k životu, oči jeho vyhaslé svítí nám na cestu a ruka na kříži přibitá vede nás, srdce jeho proklané otvírá se, abychom v něm útočiště hledali před zlobou světa, ďábla a hříchu. Ó díky, nehynoucí díky buďtež Tobě, Spasiteli! Za nás jsi se obětoval, Tobě patříme s tělem, s duší a neustaneme pro Tebe a s Tebou bojovati, až Tě jednou uzříme tvář v tvář v říši Tvé!

Dokončivše bolestný růženec, nepouštějme horu Kalvarii bez pevného a svatého předsevzetí, že kříž Páně bude vždycky naší knihou, v níž často a rádi čísti budeme; bude naší berlou, na níž se spoléhati chceme; naší zbraní, s níž bojovati naší chloubou před světem. — V kříži Kristově hledejme posilu a útěchu, za živa naň hleďme strhanýma očima, jej držme ztuhlýma rukama a libejme zmordalými rty i ve smrti. Amen.

Milostný devítník

ke cti svatého Františka Xaverského,
který se koná od 4. do 12. března.

Podává F. Xav. Zimmerhackel T. J.

Podávající našim milým čtenářům
„Školy Božského Srdce Páně“ tuto stat,
máme na zřeteli:

a) seznámiti je se vznikem a užítkem pobožnosti, a tak zároveň

b) přispěti k rozšíření účty velikého
apoštola Indův a Japoncův.

I. Jak povstal ten milostivý devítník?

Původcem pobožnosti jest svatý
František Xaverský sám.

Ku konci roku 1633. konány totiž
v kostele velebných Otců jesuitů v Neapoli rozličné přípravy na jakousi slavnost. Pojednou vypadlo jednomu při tom zaměstnanému dělníku těžké dvouliberní kladivo z ruky. Nešťastným způsobem dopadlo na hlavu přítomného P. Marcella Mastrillo z Tov. Jež., kterýž velmi silně krvácejí, musel ihned býti donesen do svého pokoje. Prudký záchvat zimničný, jakož i dávení byly znamením, že mozek jeho nebezpečně byl otřesen.

P. Mastrillo jsa v nejvyšším nebezpečí, učinil s dovolením svých představených slib, uzdraví-li se, že dobrovolně přihlásí se k misiím Indickým a Japonským. Nebezpečí rostlo však víc a více. Již se domnívali, že horlivý kněz brzy zemře. Právě však v oné noci, kdy očekávali jistou smrt jeho, ukázal se P. Mastrillovi svatý František řka jemu: „Buď dobrémysli, Marcelle, přijal jsem tvůj slib a přišel jsem tebe potěšit. Co bys rád od Boha chtěl? Věz, že tam nahoře nemalé moci mám.“ Na to dal mu mnohá velmi užitečná naučení a ujistil ho, že všichni, kteří od 4. do 12. března k jeho cti vykonají devítník, v jednom z těch (devíti) dní se vyzpovídají, velebnou Svátostí oltářní přijmou a o jeho přímělu u Boha prositi budou, obdrží žádanou milost. Ovšem milost tato musí srovnávat se s vůlí Boží. Konečně řekl mu s obzvláště

přívětivou tváří: „Vstaň, neboť jsi zdrav!“ a zmizel. — K nemalému podivení a ustrnutí všech přítomných vstal P. Mastrillo a zvolal: „Já jsem vyhojen, svatý František Xav. vymohl mi tuto milost.“

Zpráva o tomto náhlém zázračném uzdravení, jakož i zpráva o milostivé novéně rozšířila se v Neapoli a za krátký čas po veškeré Italii.

P. Mastrillo slibu svému dostal. Odebral se za krátko do Indie a zemřel tam jako mučeník pro svatou víru, kterouž hlásal. —

Všude po veškerém světě, kdekoliv Tovaryšstvo Ježíšovo má svou residenci, koná se tento milostný devítník. S nimi pak pojí se tisíce a tisíce věřících, neboť milosti, kterých se přimlouvou sv. Františka Xaverského dostalo, nelze spočítati. Již v bulle svatořečení sv. Františka Xav. čteme následující velice znamenitou událost: „Svatý František Xaverský dal slepému radu, aby horlivě tuto novenu konal. Slepce milerád uposlechl rady této a v okamžení, kdy pobožnost ukončil, nabyt úplného zraku.“ —

Mějmež tedy důvěru k sv. Františku Xaverskému, tomuto velikému divotvůrci; konejmež zároveň s přčetnými jeho ctiteli tuto pobožnost a přjmějmež v oněch dnech: od 4. do 12. března svatou svátost pokání a oltářní, a staneme se tak zároveň účastnými plnomocných odpustků. (Papež Klement XII. ze dne 8. června 1737 a papež Benedikt XIV.)

2. Které jsou podmínky, za kterýchž se milostivá novena koná.

Abý kdo účasten byl užitku té milostivé noveny, musí:

1. Míti důvěru k sv. Františku Xaverskému.

2. Ctíti sv. Františka Xav. po devět dní nějakým způsobem.

3. Za těch devíti dní přijati svátost pokání a nejsvětější Svátost oltářní.

3. Modlitby.

1. Ku sv. Františku Xav.

Rozpomeň se, ó slavný apoštolé Indův a Japonců, svatý Františku Xav., že Bůh tě nejen proto světu dal, abys světlem víry osvitil ty, kteří dlí v mrákotách nevěry, a přivedl hříšníky ku pokání a milosti Boží, nýbrž že tebe také proto poslal, abys ku pomoci přispěl všem těm, kteří v nouzi a potřebách důvěrně tvé přimluvy sobě žádají. — Světoznámé jsou tvoje zásluhy u Nejvyššího pro nesčíslná dobrodíní, kteráž lidem nepřestáváš vyprošovati. — Celá království a císařství děkují tvé přimluvě za obzvláštní dobrodíní. Tvým orodováním nemocní již tak často byli vyhojeni, slepí nabyli zraku, hluchí sluchu a chromí přímých, zdravých údů. Tolika zarmouceným způsobil jsi radost a potěchu; tolika hříšníkům vyprosil jsi ducha upřímně kajícího; všelijakou nouzí a chudobou postužení zakusili mocné tvé ochrany.

Nuže, ó svatý Františku Xaverský, ty veliký příteli a miláčku Boží, čeho teď na tobě žádám, není tobě těžším, než co's již tolikráte jiným vymohl. Proto všecek naplněn důvěrou v tvou velemocnou přimluvu, pokorně tě prosím, abys račil mi od Boha vyprosit: (Zde se jmenuje žádaná milost.) Abys mně pomoci své neodepřel, tož prosím tebe pro předrahou Krev Kristovu, ku kteréž vždy mival's zvláštní úctu a pobožnost, jakož i pro Neposkvrněné Početí Jeho nejblahoslavenější Matky, kteréž všude hájiti by's ochoten.

Vzpomeň si, ó veliký apoštolé, na svou přípověď: že nikdy a nikomu neodepřeš, kdož by za něco tebe prosil, a dostojí podmínkám Tebou stanoveným. Mimo to učíš též, aby následující pobožnosti, kteréž ku cti umučeného Spasitele a Jeho nejmilejší Matky přidávám, blahosklonně byly přijaty. Račiz důvěru, kterouž všichni národové v tebe mají, rozinožiti a vždy naše modlitby u Boha milostivě podporovati! Vymoz mi od Boha milosti té, za kterouž tebe prosím! Račiz mi také býti nápomocen k tomu, abych následuje tvého ctnostného příkladu, skrze přimluvu tvou konečně dosáhl oné blaženosti, kteréž ty požíváš. Amen.

2. Pobožnost k nejdražší Krvi Kristově.

Antifona: A učiněn jest pot Jeho jako krupěj krve, tekoucí na zemi. Probodeny byly ruce a nohy Jeho. Jeden ze žoldnéřů bok Jeho kopím otevřel. A hned vyšla krev a voda.

Ů. Pane, spomoziž služebníkům svým!
Ř. Kteréz jsi předrahou Krvi svou vykoupiti račil.

Modleme se.

Pane Ježíši Kriste, kterýž jsi z lůna svého nebeského Otce na zem sestoupiti a Krev svou předrahou, abys hříchy naše vyhladil, proliti račil, pokorně Tebe prosíme skrze svatých pět ran Tvých, kterých se Tobě na kříži pnějícímu dostalo, jakož i skrze zásluhy a přimluvu Tvého svatého sluhu Františka Xaverského, račiz nás v tom vyslyšeti, oč Tebe nyní prosíme. Račiz nám také té milosti propůjčiti, abychom při posledním soudu, na pravici stojíce, uslyšeli od Tebe utěšená ona slova: »Pojďtež, požehnání Otce mého!« Toho všeho důvěrně od Tvé neskončené dobrotivosti a milosrdenství očekáváme, jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

3. Pobožnost k Neposkvrněnému Početí Panny Marie.

Antifona: Tvé Neposkvrněné Početí, panenská Bohorodičko, Maria, způsobilo, veškerému světu radost; neboť od Tebe vzešlo slunce spravedlnosti, Ježíš Kristus, Bůh náš, který všeobecnou kletbu zrušil, požehnání nám opět vydobyl a překonav smrt, navrátil nám život věčný.

Ů. Ctěmež radostně Neposkvrněné Početí nejblahoslavenější Panny.

Ř. Aby se za nás přimlouvala u svého Syna, Pána našeho.

Modleme se.

Ó Bože, jenž jsi Jednorozenému Synu svému v neposkvrněné počaté Panně Marii důstojný stánek připraviti račil, prosíme Tebe, abys, jako jsi ji ode vši poskvrny chrániti, skrze Její i skrze přimluvu sv. Františka Xav., kterýž povždy Neposkvrněné Početí velmi pobožně ctil, také nás od vši skvrny hříchu očistiti račil, abychom zasloužili účastni býti Tvých milostí jak zde na

zemi, tak i tam na věčnosti. Skrze téhož Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

4. Pobožnost k devateru kůrům svatých andělův.

Antifona: Svatí andělé, archandělé, trůnové a panstva, knížectva a moci, mocnosti, Cherubini a Serafini, chvaltež Hospodina a přimlouvejte se za nás u Boha.

Ů. Bůh andělům svým přikázal o tobě.
Ř. Aby ostříhali tě na všech cestách tvých.

Modleme se.

Ó Bože, jenž služby andělské a činy lidské přepodivným řádem ustanovuješ, uděl milostivé, aby život náš na zemi opatrován byl těmi, kteří v nebesích Tobě sloužice bez přestání k službě jsou a svatého Františka Xaverského zde ustavičně chránili, abychom i my jejich přimlouvou to obdrželi, čeho si žádáme, a potom Tebe s nimi v nebi jednou chváliti a oslavovati mohli. Skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává *Fr. Janovský*. (Č. d.)

III.

„Láska nehledá, co jejího jest, nepouzí se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se pravd.“
(I. Kor. 13, 6. 6.)



mínili jsme, kterak nutno z lásky k bližnímu o spásu duše jeho pečovati. Kéž nikdo nenamítá, to že výhradnou úlohou kněží; kéž se nikdo nevymlouvá, kterak že mu možná lidem hřešícím kázání činiti, opilecům a svůdcům domlouvati, svárlivým manželům k míru dopomoci, nepoctivým obchodníkům 7. přikázání vykládati, těm, kdož den sváteční bezpotřebnou prací znesvěcují, o svěcení dne toho kázati. Jen si odpověz poctivě a upřímně jako pravý katolický křesťan na tyto otázky:

1. Jsem přísně ve svědomí povinen, všeho nechat, co by bližnímu bylo k pohoršení? — Ano! Pravilť Pán: »Běda člověku, skrze něhož pohoršení pochází; bylo by mu lépe, kdyby žernov oslíčí byl pověšen na hrdlo jeho, a on ponořen byl do hlubokosti mořské!«

2. Jsem přísně ve svědomí povinen, devatera cizích hříchů se varovati — ke hříchu raditi, hřešiti veleti, ve hříších povolovati, ke hříchu ponoukati, hříchy vychvalovati, hříchy tajiti neb zamlčovati,

hříchů netrestati, ve hříších podíl bráti, cizí hříchy zastávati? — Ano! Sic bych byl bližnímu k pohoršení, a vím přece, co řekl Pán Ježíš o pohoršení.

3. Jsem povinen krivdy trpělivě snášeti, abych nezavdal bližnímu příčiny ke sváru, zlosti, hněvu, nenávisti a nepřátelství? — Ano! Pravilť opět božský Spasitel: »Milujte nepřátele své, dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vám protivensství činí a utrhají vám, abyste byli synové Otce svého, jenž jest v nebesích, jenž slunci svému velí vzházeti na dobré i na zlé, a déšť dává na spravedlivé i na nespravedlivé.« (Mat. 5, 44. 45.) Napsalť svatý Pavel: »Bratří, trpělivě se mějte ke všem; vizte, aby žádný žádnému zlého za zlé neodplacoval.« (I. Solun. 5, 14. 15.)

Z toho ze všeho vidno, že se poctivý křesťan na světě neobejde beze skutků milosrdenství; míníme zde zejména skutky duchovního milosrdenství: hřešící trestati, neumělé učiti, pochybujícím dobře raditi, zarmoucené těšiti, krivdy trpělivě snášeti, ubližujícím mile odpouštěti, za živé i za mrtvé k Bohu se modliti.

První dva skutkové — hřešící trestati, neumělé učiti — jsou ovšem velice choulostivý, potřebí při nich veliké opatrnosti

a rozvahy; avšak jsou na výsost důležité. Pomysli si, milý příteli, že bys vešel do továrny. Pozoruješ, kterak neopatrný dělník má právě býti zachycen kolem a strojem rozdrcen. Kdybys jen slovo řekl, jen rukou hnul, mohl bys nešťastníka ještě zachrániti od strašné smrti. Nebyla by to tvá svatá povinnost? Mohl bys snad říci: Co je mi po něm? Takové tvrdosti není věru tvé dobré srdce schopno. Nuže dobrá! Pomysli si dále, že bys viděl opět člověka, jenž se právě chystá smrtelný hřích spáchat i duši svou u věčnou propast uvrci. Několika laskavými slovy mohl bys ho od hříchu odvrátiti, duše jeho zachrániti a tak jemu i Bohu převzácnou službu prokázati. Nebylo by to opět tvou svatou, ba ještě světlejší povinností? Řekl bys snad zpurně s hříšným Kainem: Zdalíž jsem já strážným bratra svého? Viš, jaká kletba stihla onoho bratrovraždného Kaina? Hrozné slovo vyřkl nad ním Hospodin: »Hlas krve bratra tvého volá ke mně ze země o pomstu. Protož nyní zlořečený budeš na zemi, kteráž otevřela ústa svá a přijala krev bratra svého z ruky tvé. Když ji budeš vzdělávati, nebude dávati tobě užitek svých; tulákem a poběhlíkem budeš na zemi!«

Nuže, miluj duši svého bližního, ujímej se ji, pomáhej ji, varuj ji, domlouvej ji. Toť úlohou všech, zejména však představených; u těchto druží se k povinnosti lásky povinnost úřadu, stavu. Kdo však po dokonalosti touží, nespokojí se, vyplnil-li jen povinnost, nýbrž koná i nad povinnost; tímto způsobem připodobňuje srdce své Srdci nejsvětějšímu, Srdci Ježíšovu, jenž pro nás také více učinil, než byl povinen; ukazuje, že pochopil slovo Páně: »Po tom poznají lidé, že jste učenci moji, budete-li se milovati vespolek, jakož jsem já miloval vás.« Diky Bohu, že se tisícové, ba miliony duší řídily a řídí slovem tímto;

překrásná koruna života věčného jest jejich údělem. Kež i my k nim náležíme! Budiž nám v té příčině příkladem a povzbuzením s v. Jan de Rossi, světský kněz, jenž přede 200 lety žil v Itálii.

Sotva že byl knězem vysvěcen, jal se v Římě konati všechny možné skutky lásky k bližnímu. Týdně dvakrát chodival na dobytčí trh, kdež nevlidným a zanedbaným lidem, prodavačům dobytka, přelaskavě, něžně a trpělivě hlásal svaté pravdy, zejména jak jim přijímati svaté svátosti. Práce jeho nebyla marna. Ubohé ty lidi nazýval svým »vyvoleným národem,« »svou farností.«

Druhým velikým působistěm Rossiovým byla nemocnice svaté Gally. Ústav tento byl nejenom nemocnicí, ale též útulnou chudých mužův a dítek, jimž nebylo jinde přístřeší; správu měl spolek obětavých kněží, k nimž se i náš světec přidružil. Vyučoval tam svatému náboženství, připravoval k přijetí sv. svátostí, konal misie, každý měsíc slavil společné svaté přijímání. Láska světcova získala si srdce světců; nazývali ho svým »milým panem učitelem.« Zdárný úspěch, jakého se dočkal na mužích, přiměl jej, že žebral a sbíral almužny, až i ženám a opuštěným dívkám zbudována útulna, aby jejich cudnost a nevinnost nedoznaly pohromy. I tomuto ústavu Pán Bůh žehnal.

Jiným opět působistěm světcovým byly žaláře. Těšil, napomínal, povzbuzoval, smířoval s Bohem pobloudilé trestance. »Rád bych je sprostil pekla, které v srdci nosí; smíři-li se s Bohem, budou kající a trpělivě svůj časný trest snášeti,« pravil sv. Jan knězi jednomu, jenž se divil, proč se odsouzenec tak ujímá. Jeden z trestanců měl býti popraven. Prosil, že by se rád P. Rossimu vyzpovídal. Světec ihned přišel. Smířil ubožáka s Bohem a připravil ho tak na smrt, že odsouzenec vyznal zřejmě a klidně: »Rád umru. Kdyby i sám papež přišel a mně

milost udělil, nepřijal bych ji; mohl bych opět těžce zhřešiti, jednou beze zpovědi umříti a na věky zahynouti; nyní však doufám, že se dostanu do nebe.«

Zpovědnice P. Rossiho bývala z pravdla zástupem kajcníků obležena; z blízka i z daleka přicházeli. Lidem chudým pomáhal, seč byl; bohatý strýc jeho, jenž světce živil, vypravoval, že sluha Páně nemá, leč co nosí na těle; všecko že rozdá. Když strýc tento zemřel, rozdal svatý Jan celé dědictví za 14 dní; po té sám prosil a žebal. Hojně dostávalo se mu almužny; věděliť dárcové, že ruka Janova jest požehnaná, že s almužnou jejich bude svatě naloženo. Vznesená, urozená dáma zvolila si jej svým almuž-

níkem a rozdala jeho rukama veliký díl svého znamenitého jmění.

Nemocnice nazýval svými »vinicemi«; nebylo dne, že by nebyl v některé nemocnici římské nemocným posloužil. Říkal: »Rok co rok ubírají se misio- náři do Indie obracet pohanů; mou Indií jsou nemocnice; ještě nikdy se mi ne- událo, že bych tam nebyl nějakou duší vytrhl z drápů ďablových.«

Pochopil věru sv. Jan de Rossi slovo apoštola národů: »Láska nehledá, co jejího jest, nezpouzí se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se pravdě.« (I. Kor. 13. 5. 6.) Kéž i my to pochopíme!

(Příště dále.)

Zprávy z misí katolických.

Podává Al. Kotyza.

Madagaskar. (Nemocnice pro malomocné v Ambahivorace.) Misie francouzských jesuitů na Madagaskaru má dvě nemocnice pro malomocné, jichž jest v zemi této velmi mnoho, a sice: jednu sv. Vavřince v Maraně, v území to Betsileů v jižní části ostrova, r. 1893. založena, druhou pak sv. Kamilla v Ambahivorace na severu.

»Strávil jsem,« tak píše apošt. vikář msgr. Cazet T. J., »právě šest dní v nemocnici malomocných v Ambahivorace. Jest asi 2½ hodiny od hlavního města Tananariva vzdálena. Počet nemocných jest právě 98. Obyvatelstvo se rychle vystřídává; neboť tato hrozná nemoc vyžaduje si nesmírně mnoho obětí. Minulého roku umřelo jich pouze 26. Někteří vydrží nemoc velmi dlouho. Někteří jsou již v nemocnici přes dvacet let, mezi nimi i jedna paní, kterou sem byl ještě P. Lavaissière r. 1872. dopravil. Ubohá paní pamatuje se na zmíněného misionáře dosud velmi dobře.

Ambahivoraka sestává nyní ze čtyř skupin domů. Byty jsou 40 m. dlouhé, šindelem kryté, a na prostory rozdělené, z nichž může každý pohodlně 160 ne-

mocných pojmuti. Uprostřed skupiny domů vypíná se na mírném návrší pěkný kostelík s bytem pro misionáře.

Celek tvoří malou obec, již v čele stojí představený, jehož povinností jest, při společných náboženských cvičbách se předmodlovati, o pořádek a kázeň v obci se starati, a vzešlé snad spory urovnávati. Nynější představený nazývá se Isidor. Před ním zastávala toto místo paní. Měly jsme zprvu nemalou potíž, pohnouti obec, by její autoritu uznala. Mužové citili se uraženými, že se musejí ženě podrobiti, což jim nebylo po chuti. Abychom vše urovnali, tázali jsme se jednoho dne mužů: »Kdo pak panuje nad zemí Madagů?« — »Ranavalomanjaka,« bylo odpovědi. — »Jest to muž nebo žena?« — »Žena.« — »Jest království dobře spravováno?« — »Velmi dobře.« — »Hle, když je tedy žena s to, aby řídila celé království madagaskarské, proč by nemohla moudrá a obětavá paní státi v čele obci?« — »To jest pravda.« — »Tedy budoucně žádných steskův ani nespokojenosti; není-liž pravda, že nám to slibujete?« — »Ano, slibujeme.« — Madagové dodrželi slovo a tak zastávala

Gabriela — tak se totiž představená jmenovala — svůj úřad až do své smrti, která před nedávnem nastala.

Naše skrovné příjmy nutí nás k největší špořivosti, tak že smíme jen ta nejnutnější vydání činiti. Měsíčně posíláme malomocným potřebnou zásobu rýže, a dvakrát do roku dostávají nové šaty. Jen někdy dostane se jim hovězího masa a soli. Přece jest jich však mezi nemocnými mnoho, kteří mohou pracovati. Sázejí zemáky, boby a různé tuzemské zeleniny, jež dostávají za příkrm. Práce ta má dvoji výhodu: předně odstraňuje zahálku, a pak obhacuje a rozmanitějším činí jídelní listek.

Bohužel není nám možno dopřáti jim pravidelného lékařského ošetřování.

Severní Amerika. Z misie nejsv. Srdce Páně ve Fort Bertholdu v Severní Dakotě přichází zpráva o úmrtí dčst. matky Marie Kateřiny, zakladatelky indiánské kongregace benediktinek a generální převorky její malé obce. Sestra Marie Kateřina, pocházející z kmene Hunkpapů, byla neobyčejná žena, a její život jakož i ústavy, jež založila, dávají jasné svědectví, že jest i červená pleť za blahodárného vlivu katolického náboženství schopna nejušlechtlejšího rozvoje. Generální představená měla neobyčejný vliv na příslušníky jejího kmene, což častěji ohnivým vyzváním na svůj lid dokázala. Její smrt byla krásná. Nedlouho před tím zaslal jí apoštolský delegát msgr. Satolli papežské požehnání.

Strom lásky.

O
hnlivé lásky strome širý
k sladkému Srdeci Ježíše,
nech, dnes ať péro mojí lyry
na blánu čistou svoji víry
Ti pozdrav skromný napíše!

Tvé lásky kořen svatý pučí
až v srdce mého hlubinách,
kde milostí Tvých potok ručí
dojemnou slzí hudebnou zvučí
mých provin v tmavých roklinách.

Tvé lásky větve něžně snaží
se k rukou vzhůru rozeplout.
Ó jak si srdce toho váží,
když přízně Tvoji svit je blaží,
v Tvých rájů přístav dá mu vplout!

Tvé lásky modrojasné květy
mých očí na dno skočily
a hvězdami tam rozesety
když svitnou ohněm v mrtvé světy,
je k Tobě touhou rozžili.

Ohnlivé lásky strome štlhlý,
můj dobrý, sladký Ježíši —
Tvé větve drahé kéž by zdvihly
mne v kraj Tvůj věčný, nevystihly —
mne k Tobě jednou povýší!

Fr. Chramosta.

Různé zprávy a drobnosti.



Kateřina Chrlová
z Holasíc.

Zemřela dne 4. února 1895.

Modlitbám všech odporučíme duši této v Pánu
zesnulé.

Svíce v opatství sv. Diviše. O svících
těchto vypravuje baron de Barghon de
Fort Riou ve francouzských novinách
»Paix« tuto zvláštní příhodu.

Josef II., císař rakouský, ohlásil
jednoho dne sestře své Marii Antoinettě,
že ji v Paříži navštíví. A jakž oznámil,
tak také na návštěvu zavítal. Prohlédnuv
si památnosti města, projádl si později
přání, že by také rád navštívil opatství
sv. Diviše. Sestra Maria a kral francouzský
Ludvik XVI. provázeli císaře. Převor,
který vedl návštěvovatele, nevěděl, kdo
jsou. Sestupovali po schodech, kde na
spodním stupni hořely svíce. Císař zastavil
převora a předložil mu otázku slovy:
»Pane převore, jaké klenutí jest zde,
kolem něhož jdeme?«

»Zde jest hrobka panovníků domu
hourbonského,« odpověděl převor.

»Já bych tam rád vkročil,« ozval
se král, »neboť se nebojím hrobu a rakev.«

Převor ukázal hostům, kudy třeba
jít, a nyní sestupovali po schodech král,
královna a císař. Avšak na posledním
stupni uzřeli rakev, kteráž další návštěvu
zamezovala.

»Jaká to tu rakev, a kdo v ní
odpočívá?« ptala se královna Maria
Antoinette.

»V rakvi této odpočívá král Ludvik
XV., madamel«

»Cože,« zvolala královna, »mrtvola
našeho dědečka?«

Těmito slovy prozradila královna
sebe i bratra svého, a převor i mniši
věděli nyní, kdo klášter jejich navštívil,
a prokazovali také vzácným a řídkým
hostům povinnou úctu. Maria Antoinette
pátrala ještě po příčině, proč rakev na
schodu odpočívá, a proč nebyla dosavad
dána do výklenku?

»Jest starodávným zvykem,« odvětil
převor, »že král zemřelý dotud na tomto
místě zůstává, dokavad nástupce jeho
tohoto místa po smrti nezaujme. Pak
teprve bývá vložena rakev do výklenku.
Svíce, které u rakev hoří, označují počet
let panování králova, a jest povinností

naši, abychom dnem i noci o to dbali, by svíce neshasly.«

Sotva domluvil převor, pozvedl průvan konec sukna, jímž rakev byla zakryta, a zašofroval jím tak, že padl na svíce a několik svíček shasl. Král se zachvěl, královna vykřikla zděšeně, a Josef II. zbledl, ač byl filosofem, který na takové maličkosti nedbal.

»Číslice často stýkají se s neštěstím,« prohodila královna, a počítala shaslé svíce. »Šestnáct,« pravila sama k sobě, »král, manžel můj, jest Ludvík XVI. Kdo ví, jaký význam mají svíce, větrem shaslé?!«

»Pojďme!« prohodil císař Josef.

»Nikoliv,« odpověděl Ludvík XVI., »jsmeť křesťané a nesmíme věřiti po-

věram. Neodejdu s místa toho, dokavad se na hrobě předků svých nepomodlím. Pane převore,« obrátil se král ke průvodčímu, »otevřte mi klenutí, v němž Jindřich IV. a Ludvík XV. na mne čekají!«

Převor kráčel před králem, za nímž sla jenom Maria Antoinette. Asi za půl hodiny vrátili se oba. Návrat byl jaksi neutěšený, a Josef II. litoval toho, že vůbec opatství sv. Diviše navštívil.

»Šestnáct svíček shaslo,« — opakovala královna... Po šestnácti letech umřel král Ludvík XVI. rukou katovou, královna pak upěla ve vězení a sdílela osud manželův, anať také na popravišti umírala. A vzbouřenci francouzští zneuctili opatství sv. Diviše, mrtvolu králů francouzských spálili a popel rozmetal vítr.

Já nemám stříbra...



Já nemám stříbra, zlata,
ni purpurový háv,
mně z perel Boží ruka
nestkala zlatohlav.

Já nemám v světě druha,
by to mi štěstí přál,
bych v teple jeho srdce
se někdy poohřál.

Však ne — to nevděk byl by,
by drahý poklad ten,
co země dálná hostí
mnou nebyl oceněn.

Tam k tiché vísce chudé,
kde borů šepce šum,
ke matičce a otei
mých citů spěje tlum.

A perly — ty mám také,
mám mnohý diadém —
ty písňe moje drobné
jsou zlatým pokladem.

A v svatě nebes síni,
v ústředí rajských cest,
kde Boží slávy nejvíce —
můj dobrý přítel jest.

Tak těším vezdy sebe:
Ať chodím světem sám,
jen když svou píseň na rtech
a Krista v srdci mám!

Kr. Ochrmosta.

Kdo dává, aby měl pokoj a nikoliv aby chudého obcerstvil, ztrácí dar i zásluhu zároveň; neboť Bohu nelíbí se dar, není-li z lásky k němu dán. *Sv. Bernard.*

Almužna má tehdy nejvyšší cenu, skryjeme-li ji závojem mlčivosti; podporujeme-li chudého tak tajně, že mu nemožno dárce chváliti. *Sv. Ambrož.*

Rozkoš Bohu, jehož milujeme, se zalíbí, působí, že trpíme-li, rádi trpíme; avšak utrpení, které milujeme, přestává býti utrpením.

Vzpomínka na naše vzkříšení dává lidem nejlepší zbraň do rukou, aby slavně nad smrtí zvítězili mohli.

Sv. Athanáš.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Král. Hradce. Letošního roku byla jsem postižena těžkou nemocí. Důvěřuji v pomoc nebeské Královny, Matičky Lúrdské, obrátila jsem se k ní s tím úmyslem, že to uveřejním, jestli se pozdravím. Důvěra má mne nesklamala. Za krátkou dobu povstala jsem ze své nemoci a mohu opět své povinnosti zastávat. Plním tak svůj slib a odporučím každému, by ve svých potřebách se k Matce Boží utíkal, neboť opětně na mně se dokázalo, že neoslyšela nikoho, kdo se k ní důvěrně utíkal.

Od Bzence. Díky vroucné budtež Bohu vzdány za dosažení práce a výživy mé rodiny. K.

Ze St. Louis Mo. Vřelě díky vzdávám božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení modlitby ve třech rozličných starostech. M. N.

Z Velimě. Nejvroucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše, blahoslavené Panně Marii, sv. Janu Nepomuckému a sv. Františku Seraf., že odvrácena byla hanba a potupení veliké od mého manžela. Po vykonání několikrát 9denní pobožnosti slíbila jsem uveřejnění poděkování, což tímto činím s nejděčnějším srdcem. M. M.

Od Lanškrouna. Nejsrdečnější díky vzdány budtež božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Janu Nepom. za pomoc v jisté důležité potřebě. J. H.

Z Dymokurska. Farář P. Polykarp vzdává čest a díky Matce Boží za zázračné uzdravení své.

Z Čech. Ve veliké úzkosti jsem byla ohledně zkoušky. Obrátila jsem se s důvěrou k božskému Srdci Páně, též k Rodičce Boží a sv. Josefu, by mi vyprosili dary Ducha svatého. Poněvadž jsem došla vyslyšení, uveřejňuji to, aby i jiní povzbuzeni byli k důvěře v přesvaté Srdce Ježíšovo a mocnou přímluvu Panny Marie a sv. Josefa. M. J.

Od Uh. Ostrohu. Odběratel »Školy B. S. P.« vzdává tímto nejvroucnější díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, nejblahoslavenější Panně Marii a sv. Josefu za obdržené milosti, jichž se mu po vykonané 9denní pobožnosti dostalo. J. Z.

Došly též milodary: Z Brna od dítky Mariánské. — Od Pohořan nad Vltavou od A. N. — Od Tlumačova dvakrát od A. K. a K. Š. nebyly dopisy plným jménem podepsány.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Řím a Itálie. Dne 28. ledna vyšla v Římě a v Americe zároveň nová encyklika Lva XIII., začínající slovy: »*Longinqua Oceani Spatia.*« Vzpomíná se v ní čtyřstaletého jubilea zanešení sítě křesťanství do nového světa Otci Františkány, Dominikány a Jesuity. Papež podotýká, že první americký biskup byl velikým přítelem Washingtona. Chválí mnohoslibný vývoj katol. ústavů. Rozvádí výhody university ve Washingtoně, na niž věnuje se katolici vědám, ve kterých zaujímají místa vynikající, ano první. Universitu tu bude třeba rozšířiti podobně jako americkou kolej v Římě. Svatý Otec napomíná biskupy a knězstvo ke svornému působení, vystřihá dělnictvo od tajných spolků a vzpoury. Katolíky

vůbec vyzývá, by dobrým příkladem, milosrdenstvím a poučováním přiváděli jinověrce ku spojení s církví. — A zase pracuje neunavná hlava církve o novém listu okružním k biskupům Ameriky jižní; po vydání této encykliky budou mít jihoaameričti biskupové sjezd v Římě.

Rakousko. Již ze zpráv minulého čísla poznali čtenáři, že ministerská krise uherská byla šťastným řízením dosti brzy uklizena; ale způsob odklizení a rozřešení jejího nevyhovuje nikterak nadějím, které při počátku jejím chovaly konservativní kruhy tříd i velmi vysokých. Naděje ty zůstaly na ten čas opět marny a maďarský liberalismus znamená a tentokráte zachování svého politického panství... Hniloba vnitřná

státních poměrův uherských nebyla tedy v uplynulé krizi odstraněna, maďarský liberalismus slaví nyní prozatímné sice jen, ale přece vítězství, ve veřejném životě uherském nechybí však zároveň těch, kdož vítězství toto nynější nepovažují za trvalé a opravdové. Szapáryovci i Apponyiovci tvrdí, že je to přechod, že nové zmatky v brzkou novou krizi způsobí, vedle nich pak Zichyova strana konservativní neklade ruce v klin, organizuje se opravdově po celé zemi a pracuje pro své zásady zrovna zimničně. A to jest dle všeobecného soudu věci hlavní. Pracovati pro své zásady, široké vrstvy lidu pro ně získavati, škodlivost výstředního liberálního vládaření důsledně odhalovati — a pak se zajisté dostaví chvíle, možná, že ne za mnoho let, kdy nová krise vládní v Uhrách způsobí i změnu všeho složení i celé vládní soustavy. Arcivévoda Albrecht zemřel 18. února t. r.

Rusko. Přední místo mezi různými záležitostmi, které horlivě byly přetřásány při nastoupení nového cara ruského, zaujímala otázka, jak se dařiti bude asi církvi katolické pod žezlem mladého panovníka. Nedej Bůh, aby rozhodnou na to odpovědi bylo hromadné zatčení katolických kněží ve Varšavě, kde nad vládním tímto činem povstalo nemalé vzrušení a úzkostlivý zmatek. Zatčeno bylo celkem 14 katolických kněží, aniž by kdo jen měl tušení, proč. Zpráva o nenadálém tom a hromadném zatýkání byla ihned podána do Říma, a sv. Otec, jak se praví, požádal telegraficky ruskou vládu o vysvětlení.

Německo. Z Berlína oznamují, že návrh katolického středu na zrušení zákona proti Jesuitům, kterýžto návrh právě byl říšským sněmem německým přijat, byl tentokráte příznivě přijat i říšskou vládou a radou spolkovou. Příčinou tohoto obratu jest okolnost, že střed podporoval císaři a vládě velmi milou předlohu proti anarchistům a živlům podvrtným vůbec.

Francie. Žalostný stav republiky znázorňuje nejlépe ta okolnost, že dlouho se nemohl najít muž, jenž by se chtěl odhodlati přijati předsednictví v ministerstvě. Proč? Protože radikálové se socialisty a anarchisty chtějí každého pořádného člověka od něho

odstrašiti nejbídnější pomluvou, by takto vedení země zůstalo jim samojediným. Děje se teď ve Francii jako v Římě v posledních dobách pohanství, kde též kvetlo nejbídnější utrhačství. Konečně odhodlal se Ribot k utvoření ministerstva. Jeden francouzský list označuje povšechný stav Francie asi následovně: Všeobecné rovné hlasovací právo dává nevědomosti a surovosti převahu nad vzděláním a šlechtnými city. Kdo chce dosíci mandátu a působiti veřejně, musí, jak se v Německu říká, »jiti mezi lid,« mezi dav, přijati způsob mluvení a smýšlení davů, a to velmi zřídka dovedou povahy ryzi a uslechtilé, to dovedou většinou jen politikové ze řemesla, kterým mandát poskytuje půdu k ukojení jich ctižádosti a častěji ještě více k získání peněz a požitků. Následek toho jest, že pořád více se vzdmáhá prodajnost a že veřejný život úplně se znemravňuje. Všichni duchové jemnociťní se odvracejí od politiky, kterou jen poslanci a jejich osobní přívrženci provozují. Politický hnus z takových poměrův obrací se ve hostejnost a nevšímavost. A tak nechává francouzský národ klidně a bez odporu suverénu, sestávajícímu ze 600 hlav, vládnouti svým jménem i svou krví. Všecky naděje, že by se novými volbami této mizerii učinil konec, byly až dosud sklamány. Lidu francouzskému schází muž, jehož jméno by mu zářilo jako vůdčí hvězda a za nímž kráčeje vyšel by z nynější bezútěsné pouště. A kdyby povolaný vůdce mezi Francouzy se našel, učiní dobře, když se neodváží dnes na veřejnost, poněvadž by byl brzy obžalobami a utrhaním uštván. Dnes se nebojují ve Francii barikádami, nýbrž obviňováním z šíde, podvodův a krádeží. Bylo skutečně mnoho kradeno a šizeno, a proto se každému bez okolků vrhá výčitka ta v tvář. Toť známka třetí republiky. Ostouzení nahradilo revoluci. A protože nic tak nepodrývá stavbu občanské společnosti jako takovéto počinání, jest oprávněnou obava, že při prvním nárazu a otřesu může nastati žalostné shrocení. Nelze věru učiniti lépe, nežli na místě širokého dokazování poukázati prostě na tento obraz státního zřízení a života, ukazující až příliš jasně,

kam dospěje společnost, jakmile odvrhne úctu k náboženství a Bohu. — Neméně pozoruhodnou ukázkou, jaký duch panuje po většině v lepších kruzích francouzských, jest následující událost: Radikálové se socialisty podali návrh na zrušení vyslanectví francouzského u dvora papežského, t. j. na skrtnutí dotčené položky v rozpočtu. Proti tomu ozval se však poslanec abbé Lemire a pravil: Navrhované potlačení položky není důsledkem oddělení státu od církve. Jsou země, v nichž sice provedeno jest rozdělení takové, v nichž však přece udržuje se spojení s papežem. Papežství jest

velmocí morální, kterou každý stát uznávati musí. Poukazují zde na naše misionáře — v Africe zvěčnělý kardinál Lavigerie —, kteří vesměs vliv Francie prostředky morálními udržují. Čtyřicet milionů francouzských katolíků má přece právo žádati, by duchovní velmoc papeže byla náležitě respektována. Nevěru státníků francouzských vyvážeti i za hranice nepovažují za dobré. Potlačení vyslanectva ve Vatikáně by svědčilo, že má ve Francii platnost již jen surová převaha násilnictví. Na to byl návrh, žádající zrušení zmíněného vyslanectví, 348 hlasy proti 165 zamítnut.

Zbohatnou-li mnozí katolíci, sesvětači také. Chtějí ve společnosti vynikati a opíči se po jiných. Myslí, že Boha nepotřebují, církve neposlušají, na druhé s patra pohlízejí. Konec takových, jak zkušenost učí, bývá odpadnutí od víry.

Chudým duchem náleží zvláště království nebeské, protože na zemi ničeho nemají. Není-li tedy na zemi naše zdržení, tedy musí v nebi býti. *Sv. Bernard.*

Den uplynulý bez umrtvení sebe jest ztracen. *Sv. Josef Kalas.*

Lépe jest z vůle Boží slámu ze země zdvihnouti, než bez vůle Boží celý svět obrátiti. *Sv. Alfons Líg.*

Jako lékař pozorováním jazyka nabývá veliké znalosti o zdravém nebo churavém stavu člověka, tak jsou slova naše pravým označením stavu naší duše.

Největším zrádcem jest samoláska, která jako Jidáš nás zrazuje políbením. Kdo ji přemůže, přemůže všecko. Nemůže-li jednou ranou ji usmrtit, usmrtí ji jedem. *Sv. Alfons Líg.*

Duch modlitby.



zývati mne budete a modliti se mně budete, a já vyslyším vás. (Jer. 29.) Modlitba jest takoruka vrozena srdci lidskému. První byl Enos, jenž počal vzývati jméno Páně; neboť tak di I. kniha Mojžišova: »I Sethovi narozen jest syn, kteréhožto nazval Enosa; ten počal vzývati jméno Páně. Ten svou rodinu i čeled svolával, je do pole vyvedl, s ním pod nebem k Bohu se modlil.« Tehdáž počali lidé Bohu se modliti, což i žalmista Páně dosvědčuje, řka: »Vzývali Pána, volali k Pánu Bohu, a on uslyšel je.« (Žalm 98.) — Podobně nejvyšší pastýř náš, svatý Otec, svolává celou rodinu svou, vyzývá zvláště členy Apoštolátu modlitby, abychom všickni vroucně vyprosili sobě i jiným pravého ducha modlitby. A jaký jest tento duch modlitby? Prve nežli povíme čtenářům svým, co jest duch modlitby, povíme napřed výroky sv. Otcův o duchu modlitby. Duch modlitby dle Zachariáše jest »vonný kouř duší čistých,« jenž ustavičně vstupuje vzhůru k oslavě Krista Pána. Duch modlitby jest »chvalozpěv, píseň, žalm,« který pějí vaše dobré skutky, ve všem se líbíce Bohu a prospívajice bližnímu. Jest »hudební nástroj,« který vydává přelíbezné zvuky k počtě Boha po všem světě se rozléhající. Svatý Jan Zlatoustý praví, že duch modlitby jest více než chvalozpěv, že jest »oběti,« kterou Bohu přinášíme, že jest »slavností« bez konce, která každodenně se konává ke cti a chvále Boží, a zevnějšek této slavnosti jeví se v čistotě a svědomí. Jako jest duch víry, jenž vidí Boha všude a jenž skrze stvořené věci všude jemu se zjevuje, tak jest i duch modlitby, duch, který obcuje

ustavičně s Bohem, zde sice nedokonale, ale toto obcování dokonáno bude ve vlasti (nebeské). Bezpochyby jest to tentýž Duch svatý, duch nejsv. Srdce Ježíšova, přebývající v duši spravedlivého křesťana, a jenž dle slov sv. apoštola »prosí za nás vzdechy nevypravitelnými.« Ale co nazýváme my duchem modlitby, ve skutečnosti jest nadpřirozená náchylnost k Bohu ustavičně se utíkati, což ovšem působí sám Duch svatý milostí svou.

K tomu napomínal sv. apoštol Pavel Římany a slova jeho platí také nám; on dí: »Prosim vás, bratři, skrze Pána našeho Ježíše Krista a skrze lásku Ducha svatého, abyste mi pracujícím pomáhali vašimi modlitbami, za mne se modliče Bohu.« Věděl dobře, že prosby a modlitby mnohých jsou silnější a mocnější u Pána Boha. Totéž potvrzuje sv. Ambrož, řka: »Není věc možná, aby prosby mnohých neměly obdržeti to, zač prosí, aby ti, jichžto mnoho shromážděných Pánu Bohu se modlí, neměli býti vyslyšeni.«

Sám nebeský Pán, štědrý dárce všech dobrých věcí, nám vyslyšení prosby slibuje, když praví: »Jestliže dva z vás svolili by se na zemi o všeliké věci, za kteréžkoli by prosili, staněť se jim od Otce mého, kterýž v nebesích jest.« (Mat. 18.) Na to krásně dokládá sv. Petr Chrysolog: »Jestliže ničeho neodpírá tak málo lidem, zdaliž co odepře těm, kteří u velikém počtu společně shromáždění spolu prosí a se modlí?« A což jiného chce Apoštolát modlitby, jako bychom všickni spojili se u vroucné modlitbě a s modlitbou spojili též etnosti a dobré skutky, bychom tím více pojistili si vyslyšení prosb našich. Či nemáme dosti příčin vzbuditi v sobě ducha pravé pobožnosti? Či nemáme zač prositi? Nemáme tolik nepřátel proti sobě? Nemáme tisícové potřeby pro tělo i duši? A církev svatá, máti naše, nepotřebuje snad naší modlitby a obětí v této trudné době? Ó vzbudme a zachovejme v sobě ducha pravé a vroucné pobožnosti, prosme také za jiné, jimž se daru toho nedostává, bychom všichni spolu prosili, a nejsvětější Srdce Páně nás vyslyší!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za dar vroucné modlitby nám všem, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v dubnu: Dar kajienosti.



Ó Pane můj, nech mě srdce přebývatí ve Tvém a dej, aby zevnější jednání mé vezdy s Tvou láskou v srdci mém souhlasilo. (Sv. Jan Damasc.)

Dlíme-li u nohou Ježíšových, jsme blízko Srdce jeho. (P. Lacordaire.)

Co jest církev katolická?

Cvrdá loďka, daná Petru.
Po sta let už bouří větrů
prodirá se, marně štvána
kacíři a piráty.

Co jest církev katolická?

Kyprá půda! Čím víc do ní
motyky a rádla zvoní,
čím víc krve na ni prší,
tím z ní palmy rostou výš!

Co jest církev katolická?

Archa Noc! Čím víc příval
potopy se do ní vrýval,
čím víc bludů valilo se,
tím výš z vln se houpala!

Co jest církev katolická?

Sličná réva! Báh ji pěstí!
Čím víc meč ji rve a klestí,
čím víc ran a utrpení,
tím víc hroznů ohýbá ji!

Co jest církev katolická?

Pochodeň, jež bujně plane!
Čím víc větrů na ni vane,
čím víc smůly, síry hází,
plam jí praská veselej!

Co jest církev katolická?

Slavná pevnost Boží jest to!
Kristus hájí svoje město.
Všichni syni satanovi
rozbili si o ni leb!

D. Lutinov.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klůma. (Č. d.)

ležíš Kristus jest pravým lékařem, jenž
hojí neduhy naše.

Svatý Ambrož přizvukuje sva-
tému Bernardovi: »Tato nej-
světější Svátost jest nám
dána jako účinný a hojivý
lék pro mdlobu naši.« Velikou pravdu

pověděl nám světec těmito slovy, a při
této mdlobě upozorňuje nás i na příčinu
mdloby; neboť ač máme tak mocný
pokrm, kterýmž můžeme býti posilněni,
jsme přece slabí a mdlí.

Co odpovíme v den soudu Pánu
Bohu, až nám připomene, jaké veliké

obtíže a nesnáze jsme trpěli, že jsme často i trýzni a mukám se podrobili, zavisitla-li nám nepatrná a nejistá naděje, že bychom mohli zdraví tělesného dojiti, kteréž přece tak snadno zase může v nemoc se převrhnouti, a jemuž jednou smrt učiní konec. A až nás Pán se ptáti bude, jak málo jsme dbali o zdraví duše své, ač zdraví to trvá věčně. Byloť nám obtížno, vyznati se z hříchů, litovati jich upřímně a srdečně, zaplatiti dluhy, odpustiti urážky, ustati na chvíli v práci, abychom mohli hříchy své si připomínati? Chcemeť, aby všecko bylo vykonáno, ale sami ani prstem nechceme hnouti. Odporučuji Ti, Pane (v moci Tvé jest, oč prosím, ale nicméně projádrím prosbu svou, abych oslavil všemohoucnost Tvou a zahanbil všecky, kteří Ti povinné cti neprokazují), abys nikoho neoblažoval přítomností svou, jedině kdo Tě miluje a oslavuje. A bys také žádal od milovníků svých čest, život a majetek; může ochotně všecko darovati a obětovati u vědomí, že Boha svého, nejvyšší dobro, nedraho koupil.

Ó té klamně váhy, o níž platí, co psáno: Za nic měli zemi žádoucí, a proto třeba se obávati, že spravedlivý soudce tuto váhu i s těmi, kteří věci pozemské dle ní cení, odsoudí na pranýř pekelný.

«Bratři,» praví sv. Bernard, «mnozí stavějí se, jakoby se ustavičně modlili; leč život jejich není takový, jakým žije ten, kdo nábožně se modlí. Kdokoliv s Bohem na modlitbách nějaký čas trávil, musí také veškeren život dle vůle Boží spravovati. Neboť kvílíte-li a truchlíte-li v modlitbě, a dbáte-li o polepšení života; ale ztratíte-li smíchem, tlacháním a rozmlouváním, co jste v modlitbě získali, nikdy nezbohatnete, nevyprostíte a nevybavíte se z bídy, nouze a nesnáze, leč se přiblížíte ku stolu Páně a přijmete Pána s náležitou právou. Jste-li po sv. přijímání posílnění a

posvěceni, protože jste přijali Pána Ježíše, ale sedáte-li za stoly po sv. přijímání, kde jest mnoho pokrmů, mnoho řečí a sprýmův, a vytrváte-li zde přes den i přes noc, ač u stolu Páně solva hodinu se zdržíte, tu netřeba se tomu diviti, že duše vaše jest slabá, anaf sílu a moc, které u stolu Páně dosáhla, u stolů hodovnic ztrácí.»

Život křesťanský není jako jednotlivý, ale jest složen z mnohých skutků dobrých, kteréž musejí býti spojeny jako články v řetěze; není-li však takého spojení, netvoří ani řetěz. Chce-li někdo užiti milosti a darů, kterých hodným přijímáním dojiti může, musí tak býti živ, aby vždy hotov byl nejenom ke stolu Páně přistoupení, ale také zachovati pečlivě milosti, kterých hodným přijímáním došel. Dobře uvažujte tato slova: Užívá-li nemocný nějakého léku, poroučí mu lékař, aby se choval tiše a klidně, aby lék mohl v těle účinkovati. Nezachová-li nemocný rozkazu lékařova, nejenom neprospěje mu lék ten, ale vyjde-li ven, aby se mohl procházeti, pak bylo mu lépe, kdyby léku byl ani neužil.

Kterak můžete žádati, aby objevilo se utěšené ovoce této svátosti, když nejenom neustraníte se na čas od světa a nejenom neděkujete za přijatá dobrodiní, nejenom neobíráte se hostem, který v srdci vašem bytuje, nýbrž ihned vyrážíte do světa, abyste plným douskem pili rozkoš a radost hříšnou a nedovolenou. A kéž byste po svátém přijímání jenom se bavili, vždyť i pomlouváte bližního, a tak nejenom postrádáte užitku duchovního, ale nad to i nového hříchu se dopouštíte neuctivosti, že nerozmlouváte s Bohem, jenž vás navštívil a přibýtek v srdci vašem si vyvolil, a kterýž vám příchodem svým uděluje milosti své i sebe samého.

Byloť by věci neslýchanou a neuctivostí velikou, kdybyste v nemoci

pozvali do příbytku svého krále v naději, že vás nejenom navštíví, ale i potěší a snad i uzdraví. Když pak král překročuje práh váš, vy nejenom nečekáte, abyste slušně hosta vznešeného uvítali, ale vyskočíte z lože a padáte dveřmi z domu ven. Takovým jednáním byste se králi a mocnému a vůbec nikomu nezavděčili, jemuž úctu a lásku jste povinni prokazovat.

Odpočívej klidně, milý bratře, aby nebeský lék svátostný mohl účinkovati. Poznal-lis mdlobu a slabotu svou, litujes-li poklesků svých, jsi-li ochoten podrobiti se životu kajicimu, a chceš-li k uzdravení svému dojiti lékařství svátostného, přijď s litoostí opravdovou ke stolu nebeskému, oznam lékaři nebeskému, jaké bolesti tě svírají, a přijmi pak Tělo Páně s pevným předsevzetím, že tě posílí a uléčí. A zachováš-li, co ti bylo u stolu Páně dáno, pocítíš jistě také blahoplné účinky, které Bůh lidem poskytl, an jim dovoluje ke stolu svému se blížiti, jakož psáno jest: „Kdo fíkovký strom hájí, bude jisti z plodů jeho.“

Známoť nám všem, že když Pán Ježíš, tento pokrm živý, žil na zemi, chodě mezi stádem svým a konaje úřad nebeského lékaře, přemnoží milosti té necenili, jak vysvědčuje předchůdce Páně: „Uprostřed vás stál, kterého vy neznáte.“ Tak jsou i v době naší mnozí, kteří sice věří v přítomnost Kristovu ve Svátosti oltářní, ale nicméně malou uctivost k této Svátosti na jevo dávají, a nejenom nepocítují radosti, mohou-li ke stolu Páně přistoupiti, ale vyhýbají se stolu Páně, domnívajíce se, že by museli dáti výhost hříchům a nepravostem, že by museli vůli svou přemáhati a více nad sebou bdíti, kdyby často Svátost oltářní přijmouti chtěli. — Velikou lásku a dobrotu prokazuje nám Pán náš, an jako pastýř dobrý uprostřed stáda svého dnem i noci přebývá. Budeme jednou

také Pánu skládati přísný počet, jak jsme si lásky té a dobroty Páně vážili, a třeba se báti přísného trestu Božího všem, kteří tohoto důkazu lásky Kristovy si nevšímají. — Kéž křesťané cení Svátost tuto tak, jak zasluhuje!

Svatým přijímáním zázračně a podivně spojuje se Bůh s duši naší. Kristus ve Svátosti oltářní jest přímluvcem naším u Otce.

Pán Ježíš jest hlavou naší, a proto také přísluší Pánu všecky vlastnosti, jimiž se honosí hlava těla našeho. Hlava jest vyšší, než tělo, tak i Kristus jest vyvýšen nad lidi i nad anděly. V hlavě sídlí pět smyslů člověkových. Hlava vévodí všemu tělu. Také v Kristu přebývá veškerá moudrost, všecka milost, moc a panování nad nebem i zemí. Jako z hlavy proudí život a šíří se po všech údech, tak i Pán milostí svou působí ve svých věrných, kteroužto milostí žijí životem bohumilým. Hlava jest jedné přirozenosti s tělem i Kristus jako člověk jest s námi jedné přirozenosti. A proto sluší Pánu Ježíši, ač jest Bůh, všecky vlastnosti nejvyšší hlavy. Neboť ani Otec, ani Duch svatý, jenž nemá přirozenosti lidské, nemůže se zváti hlavou naší, protože ani Otec, ani Duch svatý nestal se pro nás člověkem. Mezi Bohem a člověkem byla veliká propast a mezera. I snížil se Syn Boží, že se stal člověkem, nad to i nás povýšil; vyvolil nás a učinil bratřími Boha-chlověka, abychom v Kristu a skrze Krista byli spojeni s Bohem, od něhož jsme byli daleko odloučeni. Bůh v Kristu a my v Kristu, může-li pak býti lepší a těsnější spojení nad toto mezi Bohem a člověkem?

A kdybys, Pane, věrným svým jenom jednou v životě dovolil, že mohou požívatí tělo a krev Páně, bylot by i toto jediné přijímání velikou milostí.

Tě sladké a nepochopitelné lásky Kristovy, že nesmírný počet kněží a převeliký počet věřícího lidu smí Pána svého přijímati, a sice tak ustavičně a nepřetržitě, že ve dvaceti čtyřech hodinách, kteréž den a noc tvoří, není jedné hodiny, v níž bys, Pane Ježíši, při proměňování nesestupoval s nebe na naše oltáře nejenom na pevnině, nýbrž i na moři, na němž lidé se plaví — na místech tak četných a tak často, že se zdá, jako bys, Pane Ježíši, nic jiného nečinil, než ustavičně s nebe na zem přicházel!

Avšak Ty, Pane Ježíši, nesestupuješ tak s nebe, abys spolu neseděl na pravici Otcově, anebo tak, že bys místo své v nebesích opustiti a změnití musil. Tehda, když slova proměny kněz při sv. oběti vyslovuje, Ty pak, Pane Ježíši, s námi na zemi přebýváš, — 300.000 mil vzdálen od nebe — jsi nicméně spolu v nebesích, kde ustavičně přebýváš.

Kdo, smím-li se tázati, Pane Ježíši, usnadnil Ti takou cestu, žeš rychlejší nežli paprsek sluneční, tak že rychlosti Tvé nikdo vypravití a pochopiti nemůže?

Jaká žízeň Tvá, Pane Ježíši, že sám člověka navštěvuješ, a v srdce jeho zavítáš! Co pak, Pane, u člověka hledáš? Po čem toužíš, čeho prosbou a žádosti neukojenou chceš dosíci? Rej, Pane, dle svého velikého milosrdenství, proč tak jednáš? A ukaž nám výheň Srdce svého, rozžhaveného láskou, kteréž nemůže bez těchto úkonů se obejiti. Tento zázrak nedá se smysly vystihnouti, jemu třeba se podívit. »Ó toho zázraku« (volá sv. Basil), ó té dobrolibeznosti Boží, že Pán náš milý, jenž sedí na pravici Otce, lidskýma rukama bývá posvěcován!«

Kristus byl obnažen přibit na kříži, kde nezdárný syn, lid israelský, Otci svému se posmíval a jemu se rouhal. A táž láska Kristova, kteráž donutila Pána, že dal se svléci z roucha, jest i

nyní pohnutkou, že Pán v nejsvětější Svátosti cizím rouchem se odívá, by duším, kteréž smrti svou na kříži získal, mohl býti pokrmem duchovním.

Ó té zázračné a nepostihlé lásky a dobroty Kristovy, kteráž zasluhuje, abychom se jí ustavičně divili! Pán Ježíš odkládá oděv svůj, jinými slovy, zapomíná na moc a sílu svou, nepoužívá všemohoucnosti své, aby mohl trpěti. Zde láska Krista Pána dohání, že i slávu a velebnost svou pod způsoby svátostnými zakrývá, aby mohl býti pokrmem duší našich. Neboť kdyby láska Kristova tímto zázrakem se byla neosvědčila, jak by byl Pán Ježíš mohl trpěti, jak by byl mohl se nám podávati za pokrm ve Svátosti oltární? Podivuhodny jsou tyto skutky Páně, žeť jich ani moudrost lidská a andělská pochopiti nemůže.

Láska Tvá k nám donutila Tebe, Pane, že jsi i tyto skutky podivuhodné a zázračné vykonal. Tato láska Tě drží ve způsobách chleba a vína spoutaného, abychom my touhu duchovní po pokrmu nebeském ukojiti mohli, jako Tě láska Tvá držela v okovech, když jsi pro nás umřítí volil, aby nepřátelé Tvoji mohli zvůli a krutý hněv svůj na Tobě ochladiti. Kdo jest s to, by vyslovil a pochopil tuto lásku Tvou, s kterou s námi chceš býti spojen, a kteráž Tě nutká, abys záhy zavítal, abys nemusil dlouho od nás se vzdalovati. Vždyť neuplyne ani jeden den, v němž bys nespěchal s výšin nebeských, abys mohl spojití se s nevěstou svou, duší křesťanskou! A není Tobě dosti, abys tuto choť svou jenom viděl, Ty musíš býti s ní spojen, Ty ji objímáš, Ty se s ní spojuješ v jedno.

Tytoť jsou důkazy lásky Kristovy, které nám dává ve Svátosti oltární, a kteréž převyšují veškery projevy lásky Páně k nám lidem. Projevil nám Pán lásku svou tehda, když Bohem jsa od

věků, člověkem se stal, a jak církev Páně plesá: Tys k vykoupení našemu člověčenství na se přijal. A nehrozil jsi se života panenského.

Ale porovnáme-li čistotu a neporušenost Matky Páně s naší hříšností a nehodností, musíme se tomu velmi podívit, že Pán Ježíš, jenž nehrozil se života panenské Rodičky své, nehrozí se vkročití do srdce našeho, hříchů a nepravostmi porušeného. A rozjímáme-li narození Páně, připomínáme-li si chlěv, jesle, plénky a přesladké nemluvnátko,

kteréž všechny lidi k sobě zve a volá, poznáme, že jakož nemluvnátko nebeské mléko z prsou ssaje, tak také celé vnitř i vně jest mlékem a medem.

Avšak byť i toto všecko bylo útěchou člověku nemalou (jako skutečně útěchou jest), nicméně větší ještě útěchy zakoušíme, pozorujeme-li kněze, jenž obrácen jest k lidu, který se chystá k sv. přijímání, a vidíme-li Pána Ježíše, an v cibori, na pateně anebo v rukou kněze klidně odpočívá, a jest pokrmem našim, aby sluhové jeho žiti mohli věčně.

(Příště dále.)

Ecce lignum crucis — Ejhle, dřevo kříže!

(K Velikému pátku.)



Veliký pátek! Jak smutně do-
jimá slovo toto srdce každého
věřícího katolika! Veliký
pátek jest naším dnem smí-
ření, kde na jedné straně
jeví se nám hřích v celé své nahotě,
v celé své ošklivosti a zhoubnosti, na
druhé pak neskončená láska Syna Božího,
která za tento hřích trpěla, ona láska,
již my posud dosti nechápeme, aniž si
jí dle zásluhy vážíme. O Velikém pátku
mluví k nám církev svatá méně slovy,
jako spíše dojemnými a významu plnými
obřady. Kéž bychom jim také vždycky
dobře rozuměli, kéž bychom znali řeč
církvě svaté v jejích vznešených obřadech!
Pak by tak mnohý nestál ve chrámě beze
všeho vnitřního pohnutí a nezevloval
vůkol, nevěda, co se zde děje. Nejdolí-
mavějším bez odporu obřadem Velikého
pátku jest poněkud odhalování svatého
kříže, při němž kněz po třikráte k lidu
volá: »Ejhle, dřevo kříže, na němž
spasení světa viselo!« a kůr od-
povídá: »Pojdme a klaňme se!« —
Musilo by již srdce lidské býti z kamene,
aby se při těchto slovech neotrásl, aby

necítilo tíhu viny vlastní, která Ježíši
Kristu takovou smrt připravila. Poza-
stavme se poněkud u slov těchto a roz-
jímáme maličko o nich. Trojí hlavní
myšlenka skrývá se v nich, a sice dle slov:

1. Ejhle, dřevo kříže,
2. na němž spasení světa viselo,
3. pojdme a klaňme se!

Trojí pocit chce církev svatá v nás
tímto obřadem vzbuditi:

1. Ošklivost před hříchem,
2. naději v milosrdenství Boží a
3. lítost upřímnou.

1. »Ejhle, dřevo kříže!« Kříž
jakožto dřevo hanby a potupy má zde
církev svatá především na mysli. Upo-
míná nás na to, čím kříž tenkrát ještě
byl, když katané na Golgotě pro Krista
jej vztýčili a jej naň přibili; byť dle
krátkých slov apoštola Páně »pohanům
bláznovstvím a židům pohor-
šením.« U pohanských Římanů byl
kříž a smrt na něm vskutku v takové
ošklivosti, že nikdo ani v dobré spo-
lečnosti slovo »kříž« vysloviti si ne-
troufal. Sám zákon zakazoval, že římský
občan, byť se dopustil zločinu jakéhokoliv,

ukřižován býti nesmí. A tuto pohanu, kterou jen nejopovrženější otroci trpěti měli. smř kříže, utrpěl Syn Boží! — »Ejhle, dřevo kříže!« volá církev a chce tím říci: Vizte, jak potupným znamením byl kříž, nežli Spasitel světa naň přibiti se dal, jaké pohané podrobil se ten nejnevinnější, chtěje právě na kříži život svůj dokonati!

Kříž byl však i židům »pohoršením.« Kdo na kříži visel, platil dle slov Mojžíšových za prokletého Bohem samým. Že Kristus Pán na kříži uvolil se zemřiti, vzal na se za nás kletbu hříchu, trpěl za ně, jakoby jeho byly, celý ten těžký, hrozný trest, jež spravedlnost a svatost Boží byla vyměřila. Zde vidíme ale také celou zlobu židovskou. Kříž byl jim pohoršením a zajisté žádnou pro ně cti, jestliže jeden z národa jejich na kříži umíral. Kdyby se jim bývalo nejednalo o nejpotupnější a nejnečestnější smř pro Ježíše, byli by i bez Piláta jej mohli kmenovati, jakož učinili u Štěpána. Ale proto měl na kříži viseti, jako od Boha i lidí opuštěný, protože se pravil býti Synem Božím. Proto také volali k němu vzhůru: »Kdybys byl spravedlivým, mělo by nebe s tebou slitování a pomohlo tobě; nyní však vidíme, že spravedlivý nejsi!« Celou tuto hroznou potupu, že Kristus Pán před světem zemřiti musil, jakoby i od Boha opuštěn a Boží kletbou stížen byl, chce církev svatá zahrnovati ve slovech: »Ejhle, dřevo kříže!« Vizte tento oltář, na němž Beránek Boží se obětuje, vizte to tvrdé lůžko, na němž umírá, vizte to dřevo hanby, jaký to trůn pro Krále, a přece vstoupil Kristus na tento trůn, neboť dle slov písmo »kraloval Bůh s dřeva« (kříže). Vizte tuto stolicí učitelskou, s níž Pán učil svět umíraje, a ještě posud po tolika stoletích učí svým příkladem! »Ejhle, dřevo kříže!« Vizte, co hřích způsobil, poznejte, jak hanobí i vaše duše,

jestliže jej celou silou nenáviděti a v ošklivosti míti nebudete!

2. »Na němž spasení světa viselo.« Ode dřeva potupy, od nástroje hanby odvrací církev svatá oči své a upírá je na toho, jenž »jako spasení světa« na něm visel. »Vizte,« volá k nám, »jaký to rozdíl mezi křížem a tím, jenž na něm pni!« Kříž, znamení potupy a hanby, a kdo na něm? Žádný zločinec ani anděl v těle lidském, nýbrž Syn Boží sám, jenž dle slov sv. Pavla k Otci volá: »Ejhle, Otče, již přicházím,« t. j. již učinil jsem dosti spravedlnosti Tvé za hříchy celého člověčenstva. Ano, ačkoli Syna svého nevýslovně miluje, přece přijímá Otec nebeský hroznou jeho obět, neboť miluje i lidstvo. Až do posledního krůpěje dal mu vypítí horký kalich utrpení, ba odňal mu i na čas útěchu božské své přítomnosti, tak že ubohý Trpitel v hrozném úzkosti volá: »Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil!« Syn Boží chtěl býti dokonalou obětí hotov jsa ke všemu, čeho požadovala spravedlnost Otcova. Otec požádal tělo jeho k utrpení, Syn je podal; Otec žádá jeho čest, Syn ji dal; žádá jeho Matku, Syn ji dal; žádá jeho krev, a Syn nechá ji téci od hory Olivetské až na Kalvarii; Otec žádá potupu až k poslednímu dechu, a Syn svoluje; až když již ničeho nemá, co by ještě dal, kloní hlavu a volá: »Dokonáno jest!«

Jako slovy prvními chtěla církev v nás ošklivost před hříchem vzbuditi, chce nyní zase naději oživit v duši naší. Necht hříchové vaši sete větší jsou a tak červení jako šarlat, hle, na kříži visí vaše spása! Souží-li tě hříchové minulosti a srdce tvoje hrozí se soudu Páně, táže-li se svědomí tvé v úzkosti, zdali jsi dosti učinil spravedlnosti Boží pokáním svým, ó tu pohleď na kříž a na Toho, jenž na něm pni — jest to spása světa i spása tvoje! Rozumíš-li

ale také, co to znamená: Kristus na kříži, spása tvoje! Hle, Kristus visí na kříži jen pro tebe, on myslí jen na duši tvou, zdaž jednou přece přestaneš jenom na sebe myslet, jenom pro sebe žít? — Chceš se sv. Pavlem zvolat: „Ukřižován jsem světu a svět mně.“ Obrát se ke světu zády a srdce své obrát k Bohu, zdroji spásy tvé. Po tři hodiny v hrozných bolestech obětoval zrak očí svých tobě, chceš mu i svoje oči zasvětit, aby nepatřily na věci hříšné? Poslední vzdech srdce jeho platil tobě, kdy pak i ty uzavřeš srdce své, aby nebylo rejdištěm všeho zlého, nýbrž náleželo Bohu?

„Ejhle, spása světa!“ volá církev bohatcům. Ne peníze a jmění jest spásou tvou, která tě vskutku šťastným činiti může, nýbrž chudobný, opuštěný Ježíš na kříži. Majetek celého světa nemůže ti osladit poslední hodinku, nýbrž jen Ten, jenž v dobrovolné chudobě za tebe zemřel; nezáleží na tom, zač tě lidé mají, zda tebe haní a pronásledují nevinně, či zdaž u veliké stojíš vážnosti u velikých a mocných tohoto světa. Jediná spása tvoje jest „Kristus Ježíš ukřižovaný.“ V tuto doufej, v tu důvěřuj, a nebudeš zahanben na věky!

Církev svatá nepohlíží však na toto veliké tajemství lásky božské k nám chladně a bez roznicení myslí; naopak, ona jen s největší úctou rozjímá o něm, proto vyzývá nás slovem třetím: „Pojďme a klaňme se!“ Padněmež na kolena svá před tímto přesvatým oltářem obětním, křížem Kristovým, a klaňme se božskému obětníku i božské oběti! Nehleďte na mne a můj zármutek, volá církev, nehleďte dnes na obyčejný náš oltář obětní, nečekejte, že dnes přinesena bude naše každodenní oběť, nýbrž obraťte zraky své na kříž Páně. Církev nedovoluje kněžím svým o Velikém pátku proměňovati víno v krev Páně, neboť zří okem

vnitřním, kterak tato přesvatá krev stéká s dřeva kříže a podává ji Otci nebeskému na smířenou. Zde máme se klaněti, abychom se sv. apoštolem Pavlem poznávali, „jaká jest výška, šířka, délka a hloubka lásky Boží“ (Ef. 5.), téže lásky, která Syna obětovala, aby otrok zachráněn byl. Zde máme klaněti se božské spravedlnosti, která hřích tak nenávidí, že nebylo dosti, aby Syn kříž nesl, nýbrž že musil i na kříži zahynouti. Zde klaňme se i božské moudrosti, která nalezla tento zázračný prostředek, aby Boží Majestátnost usmířena byla. Zde klaňme se svatosti a důstojnosti božského Beránka, jehož oběť dovedla smířiti hněv Boží. Ano, klaňme se v prachu nicoty své Spasiteli ukřižovanému a roňme před Pánem slzy, slzy upřímné lítosti. Tažme se s prorokem: „Jaké jsou to rány?“ a uslyšíme odpověď: „Tyto rány obdržel jsem v domě těch, které jsem miloval,“ a hojný pramen slz vyfoukne se z hlubokosti srdce našeho, slz oněch, které se Spasiteli na Mari Magdaleně tak libily!

Klaňme se také zázračné moci kříže. „Až budu od zemin povýšen, potáhnu všecko za sebou,“ pravil kdysi Pán. A vskutku, dokud Pán nás na světě dlel, měl jenom několik málo věrných, ač zázrak na zázrak konal. Sotva však na kříž povýšen jest, tu kdy se zdálo, že celé člověčenstvo od něho se odvrátí, musí, právě tu počal jeho vítězný pochod světem, tu stal se potupný kříž magnetem, jenž tajemnou mocí celý svět k sobě táhne, a za krátký čas rozpínal kříž Kristův ramena svá nad celým světem. S kříže Páně na Golgotě rozlilo se světlo ve tmou světa pohanského, a tisícové zřekli se života, jenž posud je oslňoval, a kupili se v davech kolem kříže. Ve stínu kříže zkvétalo všecko. Tu mužové a ženy všech stavů a povolání, něžné panny, útlé dítky v počtu nesčetném

vzdorovaly tyranům, jásaly ve spárech šelem a na mučidlech jakoby na různých ležely a život ochotně kladly za jméno Ukřižovaného. Kdo nemusí tu zvolati: »Jaká to zázračná moc ukryta jest ve kříži Kristově!«?

Takové asi myšlenky mají ovládati myslí naší, když o Velikém pátku vidíme sv. kříž a slyšíme slova: »Ejhle, dřevo kříže, na němž spasení světa viselo; pojďme a klaňme se!« A to právě za dob našich, kdy kříž Kristův mnoho, mnoho nepřátel má, kdy zase mnohým jest »bláznovstvím« a jiným »pohoršením.« Svět soudí rád podle sebe, přijde sice k jinému po-

znání, avšak bohužel pro mnohé bude pozdě! Nás pak, kdož ještě Krista ctíme a milujeme, nemýlíž úsudek světa; se svatým apoštolem Pavlem volejme vždy: »Vím, komu jsem uvěřil!« Kristus Ježíš jest Syn Boží, jenž za nás se obětoval. On jediná naše spása. jediná naděje. Kříž jeho jest pevná kotel, která lodičku naši drží a před rozkotáním chrání. Ve stínu kříže jeho žijme, ve stínu kříže jeho umírejme! — Netoliko dnes, nýbrž každého dne často hleďme na kříž a pozdravujme Ukřižovaného slovy: »Klaníme se Tobě, Kriste Ježíši, a dobrořečíme Tobě, neboť skrze svůj svatý kříž jsi celý svět vykoupiti ráčil!«

Boh. Hendl.

Otče náš.

Píše Bohumír Hendl. (Č. d.)

4. Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi!

V předešlé prosbě: »Přiď království Tvé!« učil nás Ježíš prositi za milost, abychom vždy a všude po celý život svůj toužili po cíli našem, »nebí.« Ve prosbě této učí nás dále modliti se za nejúčinnější prostředek k dosažení tohoto cíle, totiž o milost konati vždy vůli Boží. Neboť jen ten, kdo vůli Nejvyššího plní v životě, vejde jednou do slávy jeho, jakož pravil Spasitel: »Ne každý, kdo mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž ten, kdo plní vůli Otce mého, jenž v nebesích jest, vejde do království nebeského.« (Mat. 7, 24.) Zřejmá to zajisté slova, učící nás, že nespasí nás pouhá víra v srdci chovaná, nýbrž i skutky se jevíci.

Dvojím velikým darem vyznamenal nás lid Stvořitel před ostatními bytostmi žijícími na zemi, totiž rozumem a svobodnou vůlí. Rozum dal duši naší, aby mohutností touto člověk vše kolem sebe

i sebe sama i Boha poznávali mohl, aby rozeznával dobro od zlého, aby poznával určení své na zemi i cíl života pozemského. Svobodnou vůlí však obdařil nás, čímž nás učinil tvory svéprávnými. ale také za činy naše zodpovědnými, neboť vůlí touto svobodnou dána jest člověku možnost, rozhodnouti se pro Boha či proti němu, pro dobro či pro zlo. V rozumu a svobodné vůli spočívá hlavně veliká podobnost naší duše s Bohem, Stvořitelem, neboť i on má rozum, ovšem nejdokonalejší, i vůli svobodnou, ovšem nejlepší. Ve stavu svatosti kryl se rozum vůlí a naopak, neboť člověk poznával Boha co nejdokonaleji a vůle jeho byla svatá, čistá, srovnávající se s dokonalým poznáním, jen pro dobro, pro Boha horující. Ale bohužel již první lidé svedeni jsouce ďáblem, porušili obě tyto mohutnosti duševní hříchem, vůle svobodná se zvrhla, volila proti rozumu, volila zlo, rozhodla se proti Bohu. Následek tohoto prvotního hříchu byl a jest, že rozum náš velice zeslábl, že bez

zvláštní pomoci Boží není vždy s to, aby tak poznával Boha a dobro jako před hříchem, že dále i vůle naše valně porušena jest, kloníc se více ke zlu nežli k dobru. Tu však, abychom se neminuli s cílem, z lásky a milosrdenství přispěl nám Bůh, neboť zjevil »vůli svou« ve svých příkázáních, pomohl rozumu zje-

ji ustavičně skrze církev svou. Tato pak, aby vedla vůli naši k vykonávání vůle Boží, dává zákony a příkázání, jež držeti musíme, neboť z moci Pánem jí udělené dává je církev svatá. A tu jest hlavní ono patero příkázání církevních, které s »Desaterem« náš zákonník tvoří. V tomto zákonníku jest vše obsaženo, co na nás



vením a posílil vůli milostí mocnou, aby člověk příkázání plně, spěchal k cíli věčnému. Vůli svou zjevoval Bůh od počátku lidem, zejména lidu vyvolenému; tu na předním místě jest ono slavné, svaté »Desatero,« tento základ všeho spořádaného života lidského, v němž zřejmě svatá vůle Boží se jeví. Vůli Boží zjevil nám jasně Spasitel náš, Syn Boží, v náboženství svém a zjevuje nám

Bůh žádá, a sice k našemu dobru, našemu prospěchu žádá. Kéž bychom vždy také vůli tuto ochotně konali! Ale tu zase ta pýcha lidská ráda se protivi; tu člověk více hledí sobě zvrácené vůle své nežli Boží. A přece vůle Boží se vždy stane a státi musí, ať chceme nebo ne, neboť tuze slabí jsme proti Bohu, abychom jí bránili. Jenom že pak, konáme-li vůli Páně, zasluhujeme odměny,

protivíme-li se jí, zasluhujeme trestu. Ano, kdo vůli Boží se protiví, trestá sebe co nejvíce. Byla jedna matka, měla jediného synáčka, krásného a hodného jak andílka, ježž, jak se mysliti dá, z celé duše milovala. Prikvačila ale těžká nemoc na miláčka jejího a anděl smrti jižžž třepetal křídlyma svýma nad jeho lůžkem. Matka si div nezoufala, neboť milovala synka více nežli vše ostatní, ano více nežli Boha! Duchovní správce uslyšev to, spěchal, aby matku potěšil a k odevzdání se do vůle Boží přiměl; ale vše nadarmo. Kněz přistoupil k lůžku nemocného, se smrtí zápasícího dítěte a modlil se: »Pane, je-li to vůle Tvá, ponech toto dítě matce, dej mu zase zdraví a život!« Sotva matka slova tato uslyšela, vyjela jako lítice na kněze a vykřikla: »Co, je-li to vůle Tvoje, to nemohu ani slyšet! Musí to vůle Boží býti! Nesmí mi dítě moje vzít!« Kněz zhrozil se rouhavých těchto slov a vida, že není s matkou řeči, odešel. A hle, přes vše lidské očekávání synek se poněmáhlu pozdravoval a zůstal na živu! Rostl, silil na těle, ale také, poněvadž slepá láska matky jej špatně vedla, rostl a silil i ve zlém. Jsa čím starší tím horší, působil matce mnoho mrzutostí, mnoho zármutku. Sotva 20 let stár, dopustil se zločinu a byl odsouzen na smrt; nebohá matka musila patřiti svýma očima na šibenici syna svého. Tak vymstil se na ni samé hřích, že se vzpouzela vůli Boží!

Bůh někdy nechává platit vůli naší, tím nás však nejvíce trestává; proto vždy a všude »staň se vůle Páně!«

Vše kolem nás ve přírodě řídí se přísně podle zákonů, jež Bůh dal, vše koná vůli Boží; jen člověk, ač by právě ještě radostněji a ochotněji vůli tuto nejvyšší plniti měl, neboť rozumem přece za nejlepší ji uznávati musí — jen člověk jest nemilou výminkou, rušící soulad

všehomíra. V tom právě záleží to satanské semeno, zaseté při prvním hříchu samým ďáblem v srdce lidské, že člověk často raději to chce, co nechce Bůh. Kolik zla však vyrostlo již ze zločinného tohoto semene, kolik lidí učiněno nešťastnými časné i věčné, že protivili se vůli Boží! Tak lidé mnohdy zavírají oči své před spásou a slepě řítí se do propasti!

»Buď vůle Tvá!« volali všickni svatí Starého i Nového Zákona. Sotva že Abraham uslyšel rozkaz Boží, že jediného syna obětovati má Bohu v obět zápalnou, již hotovil se, aby rozkaz vyplnil. Cituplné srdce jeho krvácelo sice nad ztrátou milého dítěte, ale výše nežli láska k synu stála u Abrahama poslušnost a láska k Bohu.

David neznal větší radosti nežli plniti vůli Boží, proto praví o něm Pán: »Nalezl jsem muže podle srdce mého, jenž všecku vůli mou plniti bude.« (I. Kr. 13, 14.) Sv. Kateřina Sienská kladla na slova: »Buď vůle Tvá« atd. zvláštní důraz, kdykoli se »Otčenáš« modlila. Velmi často zůstala u těchto slov státi a tázala se sama sebe: »Jak se to má se mnou? Jest vůle Boží vždy také mnou plněna?« Avšak nejvznešenější příklad poslušnosti k Bohu dal nám sám Syn Boží, Kristus Ježíš. Aby vyplnil vůli Otce nebeského, přišel na tento svět, vedl chudíčký život, plný sebezapírání, bolesti, útiskův a zemřel na konec na kříži. Vždyť sám o sobě řekl: »Nepřišel jsem konat vůli svou, nýbrž vůli Toho, jenž mne poslal.« (Jan 6, 38.) A ve hrozné úzkosti duševní, kdy celé budoucí utrpení před duševním zrakem jeho se jevílo, krví se potě v zahradě Getsemanské volá Ježíš: »Ne má, ale Tvá vůle se staň!« Již tento jediný příklad Ježíšův má nás nadehnouti, abychom vždy toho pilní byli, aby zákon Boží, jeho přikázání se co nejsvědomitěji od nás zachovávaly, jak se sluší na poddané Krále nejvyššího.

V prosbě této však také prosíme, aby vůle Boží i na nás se vždy plnila, t. j. abychom pokorně i tomu vždy se podvolili, cokoliv Bůh na nás sesílá nebo nám ukládá. V tom záleží křesťanská oddanost do vůle Boží. Bůh jest Pánem naším, jemu náležíme, on naložiti s námi může podle nejvyšší vůle své. Tato vůle Boží však není vůli tyrana, nýbrž Otce velemoudrého a nej-laskavějšího, která jen našemu dobru chce. — Protož, milá duše křesťanská, i když ti mnohdy za těžko přichází přijmouti z ruky Boží kříž, nějaké utrpení, ztrátu, žalost, bolest atd., i když nevíš, k čemu to asi jest, pomysli si: Bůh ví, proč tak činí, staň se jeho vůle na mně! Uvidíš, že tato oddanost osladi tobě i nejtrpčí utrpení, že posilní tebe, abys kříž svůj statečně nesl a že konečně poznáš, že vůle Boží jen dobro tvoje chtěla. To dobře znali svatí Boží, proto tolik zásluh si získali, proto i v křížích a trápení veselé myslí byli. Kdykolí se sv. Gertruda „Otčenáš“ modlila, opakovala slova: „Buď vůle Tvá“ několikráte. Jednou zjevil se jí Spasitel, v jedné ruce drže zdraví, v druhé nemoc, a pravil: „Vol si, dcero má, co se ti líbí: nemoc či zdraví.“ Svatá panna nevědouc, co asi vůli Spasitelovou jest, nevolila ani to, ani ono, nýbrž pravila: „Pane, ne moje, ale Tvoje vůle rozhodni!“ Tak i my; v radosti i žalu spojujme vůli svou rádi s vůlí Boží, volajíc často: „Buď vůle Tvá!“

„Jako v nebi tak i na zemi,“ modlíme se dále. Kdo koná vůli Boží v nebi? Andělé Boží a svatí. A jak? Ochotně, t. j. z lásky, rychle a úplně. To má býti i naším vzorem. Z lásky a nikoli z přinucení plníme zákon Boží, neboť nenutí nás Bůh, jen „veselého dárce miluje.“ A je potřebí snad lásku naši teprve vzbuzovati? Což zapomínáme, čím Bohu povinni jsme? Že co jsme a čím jsme, jeho láskou jsme?

Láska za lásku! A lásku svou nemůžeme lépe ukázati nežli ochotným plněním vůle jeho. Proto s Davidem volejme: „Hotovo jest srdce moje, ó Pane, hotovo jest srdce moje!“ (Žalm 56.) Konejme křesťanské povinnosti, vůli Boží nám uložené, rychle, bez dlouhého otálení, bez marného rozumování. V otálení a dlouhém rozvažování jeví se již nedůvěra v zákon Boží. Plníme Boží přikázání úplně, tak, jak Bůh chce, kdy chce a jak dlouho chce, a ne dle naší vůle. Neslužme ráno Bohu a odpoledne a večer ďáblu, jako mnozí, kteří v neděli snad ráno na služby Boží jdou, odpoledne a večer však ve hříšných společnostech a radovánkách tráví.

Jsou lidé, kteří by rádi i křesťany byli i zase svobodomyšlnými zdáti se chtějí. Rádi by Bohu zapálili svíčku, ale ďáblu také aspoň svíčičku. Každá polovičatosť, nerozhodnost jest urážkou Boha. Buďme křesťany celými, tělem i duší, rozhodnými, vždy a všude majíce vůli Páně na očích. Přikázání Boží a církevní jsou nám jistým vodítkem po tomto životě, jen se jich také držíme a jich se nespouštíme! Byť i někdy služba naše pod praporem Božím trpkou se nám býti zdála, vytrvejme, tím sladčí bude vítězství, bude odměna. Sláva vojínům, kteří na rozkaz velitelův v nej-hustší davy nepřátel se vrhají, dávají sice život v šanc; jaká však čest pro ně, když velitel skráně jejich vítězným věncem zdobí! Sláva křesťanům, kteří pod vůli Boží bojují, bojují udatně, vytrvale, jaká to pro ně čest, až Bůh jim dá korunu spravedlnosti, kterou slíbil všem, kdož život dokonali a viru, účinnou viru zachovali!

Ne všichni svatí konali zázraky, ne všichni měli nadpřirozená vidění, ne všichni prožili život svůj v nadobyčejné přisnlosti anebo na poušti, ale všichni plnili vůli Boží z lásky a úplně; v tomto

záleží veškerá svatost. Nuže i my, každý ve svém stavu a povolání, od nejvyššího až do nejnižšího, plníme věrně povinnosti Bohem uložené, řídíme se jeho svatými příkazy, podrobíme se jeho vedení, a to po celý život svůj; pak kráčeti budeme cestou pravou, jež vede k sva-

tosti, jež vede k cíli, ke království Božimu. Cvičme se neustále ve ctnosti této velepotřebné, poslušnosti k Bohu, a by milost a pomoc Páně nescházela, volejme ústy i srdcem: »Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi!«

(Příště dále.)

Na Boží hod velikonoční.

„Tento jest den, kterýž učinil Hospodin, veselme se a radujme se v něm.“
(Žalm 117, 24.)

Tento jest den, kterýž učinil Hospodin, veselme se a radujme se v něm. Tak prozpěvoval a k společnému chválení Boha vyzýval národy žalmista Páně, když Hospodin vysvobodil jej z rukou nepřátel jeho. A jestliže plesal žalmista Páně a k spoluplesání vyhlízel národy, když jej Hospodin vytrhl z rukou nepřátel, ó jak že nemáme i my plesati a spolu se radovati s církví svatou v den a pro den ten, kdy Pán Ježíš vstal z mrtvých z vlastní moci, slavný a nesmrtelný jakožto vítěz nad smrtí a nad ďáblem!

»Řekli,« dí písmo svaté, »bezbožní nepravé u sebe přemýšlející: Oklamejme spravedlivého, neboť se protiví skutkům našim; udává, že má známost Boží a Synem Božím se nazývá; vizmež tedy, jsou-li řeči jeho pravé. Neboť jestliže jest pravý Syn Boží, nechť vysvobodí jej z rukou našich, k smrti nejohavnější odsoudíme ho.« (Moudr. 2; 1, 12, 13, 17, 19, 20.)

A co řekli, učinili: odsoudili ne-spravedlivě Pána Ježíše k smrti nepotupnější, ale to učiniti nemohli, aby Pán Ježíš, když Nikodem a Josef z Arimathie uctivě tělo jeho s kříže snali a do nového hrobu ve skále vytesaného položili, zůstal v hrobě tom a nevstal z něho, jak byl

sám předpověděl říka: »Zrušte chrám tento a ve třech dnech jej zase zdělám.« (Jan 2, 19.)

Oč žádali nepřátelé Ježíšovi ke svému odsouzení, stalo se k našemu spasení: vysvobodil Bůh jej z rukou jejich; pečet a stráž u hrobu nic jim neprospěla; pečet rozrazil a stráž padá na zem omráčena bleskem z jasnosti vzkříšeného Pána Ježíše! Jako nemůžeš dlaní zastíniti slunce, když byvši skryto za mraky, vystoupí v celé jasnosti své na obloze nebeské a paprsky svými hory i pláň pozlazuje, oživuje a oblažuje: tak nemohli i nepřátelé Kristovi učiniti, aby se neradovali ze slavného jeho z mrtvých vstání a neplesali všickni, kdož v Pána Ježíše doufali. A kdož v něho doufali, zdaž nepatří k nim všechny duše bohabojných arcioctů Starého Zákona v předpekli se zdržovavší?

Svatý Petr svědčí v I. epistole své (3, 18—19), že »Kristus umrtven jsa sice podle těla, ale obživen podle ducha přišed kázal i těm duchům, kteříž byli v žaláři.«

Jaký že význam mají slova ta? Zajisté ten, že nejsvětější duše Pána Ježíše, když se na kříži od těla oddělila, sestoupila do předpekli, aby tam všechny v něho doufající potěšila a ztad do nebe uvedla. Ó jak se zaradovali Adam a Eva, jak Abel, jak Noe, jak Abraham, jak Isák, jak Jakob, jak Mojžíš, jak David, jak Isaiáš, jak Jeremiáš, jak

ostatní proroci svatí a všickni, kdož dbali hlasů jejich, když nadešel ten přezádoucí den, jež učinil Hospodin, a kdy Pán Ježíš sám zvěstoval jim osvobození ze žaláře!

Jak se zaradoval svatý pěstoun Pána Ježíše, když spatřil v oslavě a kráse veliké přicházeti božského svěřence svého, jehož jako pacholátko na

A co Maria Panna, kteráž s miláčkem Janem pod křížem stála a všechny muky Syna svého v duši své trpěla, co Maria Magdalena, co Maria Jakubova, co Salome a jiné nábožné ženy, kteréž s nejžalostnější Matkou Páně pod křížem truchlily, co rozprehlí ustrašení apoštolé Páně, co ostatní učeníci jeho, když se



rukou nosival, odíval, chránil a ošetřoval! A ta svatá nemluvnata betlémská a ten svatý Jan Křtitel, a jak všickni, jichž duše držány byly v předpekli, museli se radovati, když Pán Ježíš k nim sestoupil! Zajisté že všickni prozpěvovali se žalmistou Páně: »Tento jest den, kterýž učinil Hospodin, radujme se a veselme se v něm.« Alleluja!

jim Pán Ježíš po svém z mrtvých vstání zjevil, když spatřili oslavené, nesmrtelné tělo jeho? Zajisté že i oni radovali se prozpěvující se žalmistou Páně: »Tento jest den, kterýž učinil Hospodin, veselme se a radujme se v něm.« Alleluja!

A jaká byla radost andělům v nebi, když Pán Ježíš vstal z mrtvých z vlastní moci, slavný a nesmrtelný jako vítěz nad

smrti a nad ďablem, či jazyk lidský dovede vypovědět?!

U veškerém nevýslovném utrpení, které Pán Ježíš pro spásu naši volil podstoupiti, jen jednou a jen jeden anděl byl tak šťasten, že mohl Pánu Ježíši nějakou službu prokázati, když mu totiž přinésti směl od Otce nebeského posilnění v zahradě Getsemanské, aby vypil Pán Ježíš hořký kalich až na dno; ale od nyní, za nedlouho vrátí se Pán Ježíš zase k Otci svému nebeskému do slávy své věčné, od nyní budou jemu všickni sloužiti, jemu s celou láskou svou se

klaněti věkuvěčně a jemu děkovati, že nám, svěřencům jejich, rozevřel bránu života a spasení věčného! Ó zajisté že i oni plesající prozpěvovali: »Tento jest den, kterýž učinil Hospodin, veselme se a radujme se v něm.« Alleluja!

Ó kéž bychom i my všickni s nimi spolu radovati se mohli, a budeme zajisté, jestliže jedenkaždý vyčistí kvas hříchu a jako nové skropení živ bude v přesnicích upřímnosti a pravdy! — Ó učiněť tak jedenkaždý, aby čista a svata byla velikonoční radost naše! Amen.

F. K.

Na pondělí velikonoční.

„Které jsou to řeči, o nichž rozmlouváte vespolek jdouce a jste smutní?“
(Luk. 24, 17.)



ři úplné hodiny žalostnilo slunce na obloze nebeské a tma byla po veškeré zemi, když Pán Ježíš tam na hoře Kalvarii mezi nebem a zemí v nevýslovných bolestech na kříži pňel. A když sklonil trním hříchů našich korunovanou hlavu svou a duše jeho od těla se oddělila, tu truchlil i ten opuštěný chrám jerusalémský a opona jeho na dvě od vrchu až dolů se roztrhla, a ta země, kterouž Pán Ježíš posvětil kroky, slzami a krví svou, i ona se zachvěla tak žalně a prudce, že i skály pukaly a hrobové se otvírali.

A žalostnilo-li při smrti Páně slunko na nebi, truchlila-li země na povrchu svém i v útrobách svých, kterak že neměli žalostniti a truchliti v srdci svém všickni ti, kdož Pána Ježíše věrně milovali a v něj všechny své naděje skládali! A k těm, již Pána Ježíše milovali a v něj všechny své naděje skládali, náleželi zajisté i oni dva učeníci, o nichž nám

dnešní sv. evangelium vypravuje, že po dokonané nejsmutnější slavnosti velikonoční právě toho dne, kdy Pán Ježíš vstal z mrtvých, z Jerusalema do Emaus se ubírali a vespolek o těch věcech rozmlouvali, kteréž se byly v Jerusalemě staly. A věci ty, které se byly tehdaž v Jerusalemě staly, i my jsme sobě s církví svatou připomínali o velikém téhodni, i my jsme truchlili nad smrtí Pána Ježíše, ale dnes, když již den třetí minul, v kterýž vstal Pán Ježíš z mrtvých, co že jiného máme sobě vroucněji přát, nežli aby i nás potěšil jako učeníky do Emaus jdoucí? Jak Pán Ježíš potěšil dva z učeníků svých do Emaus jdoucí, o tom zřejmě vypravuje dnešní sv. evangelium. Ale nebude od místa, připomeneme-li sobě k tomu, co čteme v I. knize Mojžíšově v 50. kapitole. Čteme tam, že Josef, syn Jakubův a náměstek krále egyptského, takto řekl bratřím svým: »Nebojte se, já budu krmiti vás i dítky vaše.«

A proč jim tak řekl? Což pak nebydleti bratři jeho v krajině nejrůznější v zemi Gessen, kterouž jim k oby-

vání vykázal? Ó v krajině té, kdež se dvakráte a i třikráte do roka obilí žalo, v krajině té, kdež z jednoho zrna pšeniceho třebas i sto bohatých klasů vypučelo, nemuseli se zajisté bratři Josefa egyptského báti, že by oni sami a i děti jejich hynouti mohli.

A přece se báli. Bydlelť ovšem v krajině velmi úrodné, ale nebydlel tam již dobrý otec jejich. Právě jej byli, jak sobě přál, pochovali k otcům jeho v zemi chananejské, a pohřeb jeho stal se příčinou zármutku jejich. Ach, otce již není, a Josef bratr náš, ó kdož to ví, zdali zapomene na to zlo, jež jsme učinili jemu? Tak pravili vespolek; věděliť zajisté, že není chléb jako chléb a že při podání chleba přijde radost nebo žalost podle ruky, kteráž ho podává. Když dítěti podává chléb dobrý, pečlivý otec, nebo dobrá, starostlivá matka, chléb takový zdaž nebývá nejchutnější? Když však dítě nemá nikoho, kdo by mu chleba podal, nebo když mu jej podává ruka nelaskavého otčima, nebo macechy nepřející, tu věru bolestno rozsouditi, které slzy jsou těžší, zda ty, jež padají sirotku po lících na zem proto, že nemá, kdo by mu chleba podal, nebo ty, jež padají z očí zpět do srdce proto, že mu s chlebem trpkost a hořkost neláska podává?

Však i Josef věděl dobře, čeho se lekají bratři jeho, a proto pravil jim: „Nebojte se: já budu krmiti vás i ditky vaše,“ a lahodně i k uspokojení jejich mluvil.

A co Pán Ježíš, když vstal z mrtvých?

Učenici jeho, ti pak zvlášť, kteří po slavnosti velikonoční do Emaus se ubírali, neprohřešili se ovšem proti Pánu Ježíši, jako se prohřešili synové Jakubovi proti Josefu, bratru svému, avšak i na jejich srdce naléhaly myšlenky ne méně smutné. Vždyť i oni se ubírali z pohřbu nejžalostnějšího, z pohřbu toho, kterýž byl vtělená láska, kteréhož milovali a

v kteréhož skládali veškery naděje své. A již to byl den třetí, co jej byli do hrobu položili. Ó jak nás těšival milý Pán náš, a nyní kdo nás potěší, jako jsme potěšeni byli, když nás vyučoval o lásce Otce nebeského?! Každé slovo bylo jak med ústům našim, anof slovem svým nás nasycoval tak, že jsme pro radost z nasycení duší na pokrm těla nadobro ani nevzpomínali, a knížata naše tam v Jerusalemě — oni jej za to k smrti odsoudili! Ó kdyby aspoň nebyli hrob jeho zapečetili, co bychom mohli naň ještě popatřiti a uleviti sobě v hoří svém! Tak a podobně nařikali učenici do Emaus jdoucí. Ale Pán Ježíš nechtěl, aby takovému zármutku se oddávali. Sotva byl potěšil užalostněnou Máti svou, po ní pak nábožné ženy, kteréž v neděli ke hrobu jeho časně ráno přišly, též Petra: pospíchá opět k zarmouceným učeníkům do Emaus jdoucím, aby i je potěšil, a oni poznali, že nejsou zmařeny naděje jejich, jež skládali v něho. Jakoby bratr jejich kráčí s nimi cestou a se šetrností lásky jeho hodnou táže se po příčině zármutku jejich, jen aby mu srdce své otevřeli; vykládá jim svatá písma, tak že radostí hoří srdce jejich a oni jej zase prosí, aby jich neopouštěl, ale vešel s nimi do pobytu jejich. A Pán Ježíš neváhá, milerád přijímá pozvání jejich, ano zasedá s nimi za stůl, aby tu, jako na cestě lámal jim chléb slova Božího k potěšení a osvětlení mysli jejich, opět lámal jim chléb života věčného k poznání vzkříšení svého. Tak potěšil Pán Ježíš zarmoucené učeniky své, a tak činí až podnes. On jest to sám, kterýž nám milosti Ducha svatého otvírá písma svatá, aby netruchlila srdce naše; on jest to sám, kterýž v nejsv. Svátosti oltární za pokrm se dává dušem našim, abychom i my jednou z mrtvých vstáli a z poznání jeho věkuvěčně se radovati mohli. Amen.

F. K.

Život lidský.

Piv, jehož nikdo neprobádá
a rozum o něm marně hádá!...
Kdo ponoril se v moře hlubiny,
kdo prorýl se až v samo srdce země,
kdo prolét' širé hvězdné výšiny,
kdo prošel pouště truchlé končiny,
trav, květů, zvířat lidí poznal plémě —
přec nepozná ho nikdy, nepronikne
a všecko poznaje, jen vzlykne:
Ó divný život lidský!

Sval za svačem řez v lidském těle,
v tkaň každou upří oko bdělé,
jež zbrojils nejlepšími nástroji;
a v žilách prozkoumej vše kapky krve,
blan, svazů pronikni všech sržvoji,
jež podrobí se vědy výzbroji —
přec jenom konečně tak jako prve,
vším unaveno úsilím a spěchem,
tvé srdce uleví si vzdechem:
Ó divný život lidský!...

A duch tvůj rozpnei svá křídla,
noř v osudů se lidských zřídla,
vše zkoumej, co kdy lidé cítili,
čím srdce jejich v žáru vášni vřelo,
važ, v bolu, v nadšení co mluvili,
čím vůle plála a co činili;
kde človecenstvo rodilo se, mřelo,
viz v troskách paláce i chaty ony, —
a z ňader vyderou se stony:

Ó divný život lidský!...

Pláč poslouvej, jenž zemi plní,
smích, jenž se kolem šťastných vlní,
viz v práci ztvrdlé daně mozoly;
slyš radosti a lásky sladkou píseň,
slyš nárek na nemoci, na boly,
jež o nadvládu v světě zápolí —
a nepomíne ducha tvého tiseň...
Když poznáš, zvážíš, procitíš vše — věru
že řekneš, zůstává ve šeru:

Ó divný život lidský!...

Ó Kriste, přijmi srdce moje,
by prostřed zápasu a boje
se k tvému srdci věrně vinulo,
by boly, boufe, hroty, víry, srázy,
vše v životě svém šťastně minulo
a s tebou na vždy, na vždy splynulo!
Kód s tebou v blaha, pravdy řiši vchází!
Když posléz jeho tlukot na vždy stichne,
kéž blaho v tobě klidně vzdychne:

Ó divný život lidský!

V dlaň s podepřenou těžkou hlavou
zřím v život lidský jak v noc tmavou,
jež halí pláně, údolí i hlavy hor,
již neproniká paprsk žádný hvězdy...
Z tmy oblud zelený zří na mne zor...
Báj, podání a dohad vedou spor,
jenž nerozřešen, nerozhodnut vezdy...
Jak často zašumí kol moji skrání
vzdech, jenž se se rtů dere maně:
Ó divný život lidský...

Jak klubko život připadá mi
se svými víry, hlubinami —
jak klubko, které kdos tak tuho svíl,
že nelze najíti v něm konce niti...
Zřím pestré niti — snahy, zápas sil
a vění vášní... Ale kde jest cíl,
jenž všem jak slunce jasně v cestu svítí,
že každý, odkud a kam a proč, pozná?...
Jen jedna odpověď — tož hrozná:
Ó divný život lidský...

Přec bylo jedno jasné oko,
jež vzhléllo v život přehluboko —
duch, který na dno života všech tajů vnik,
jenž pravdy, které s nebe přines', hlásal...
Když pravdu hlásal, porážel lži šik,
byl jemu odpovědi — pustý křik,
a jeho nad smrtí lid divě jásal,
krev vida téci jeho svatou líci —
Cos mohl, Kriste, na to říci?...

Ó divný život lidský...

Blah, kdo ti věří, kdo tvá slova,
jež pravdu dýší, v srdci chová;
k nim v bludech, v pochybách se utiká,
v nich srdce rozbouřené tiší:
neb života a pravdy taje odmyká,
dua všech se záhad, sporů dotýká,
lži plevl od pšenice pravdy liší,
a pevným, klidným, neztemnělým okem
se měří s odvčným svým sokem,
jimž divným život lidský.

Na neděli I. po Velikonoci.

„Nebudiž nevěřící, ale věřící.“
(Jan 20, 27.)



svatě Dorotě, panně a mučenici, dočítáme se, že se nejen smrti mučenické nelekala, nýbrž se na ni těšila, a proto také lidskému soudci Sapriciovi takto pravila: »Dávno již toužím po Ježíši Kristu, choti svém, v jehož zahradě budu růže a jablka trhati a věčně se radovati.«

A když tak pravila, přistoupil k ní soudní úředník, jménem Theofil, pohan a s posměšnou zdvořilostí ji prosil, aby mu ctná panna, až v té zahradě bude, také něco z těch krásných růží a jablek poslala. Svatá Dorota přisvědčila a Theofil se smál. A když odvedena na popraviště pro vyznání víry své v Krista Ježíše pod meč katův sklonila svou bělostnou šíji a vypustila svou čistou, nevinnou duši: té chvíle právě stál Theofil u okna v paláci vladařově a vypravoval za rozpustilého smichu, oč byl ctnou pannu Dorotu žádal a co ona mu slíbila: a tu, hle, z nenadání přistoupilo k němu krásné pachole v plášti nachovém, zlatými hvězdičkami ozdobeném, majíc v ruce košíček se třemi růžemi a se třemi jableky, a pravilo: »Ty růže a ta jablka posílá tobě sestra má Dorota ze zahrady chotě svého,« a to pověděvši, ihned zmizelo.

A čím byly růže ty a jablka ta pohanu Theofilovi, tím byly podle dnešního svatého evangelia oslavené rány Pána Ježíše nevěřícímu Tomášovi.

Kde jest oko to, kteréž by spatřic keř obsypaný krásnými květy růžovými, neobdivovalo se kráse jeho a nedlelo by s potěšením na něm? A jako s potěšením patříváme na keř plný rozkvetlých růží, tak i s potěšením hledíváme na štěp, když koruna jeho stkví se červenými jableky a na nás každou větví

jenjen se usmívá, a tak bylo i Theofilovi. Ten, když mu pachole sličné přineslo růže a jablka a pravilo: »Ty růže a ta jablka posílá tobě má sestra Dorota,« žasnul nad neobyčejnou krásou jejich, ale také zároveň se zarazil, že pachole ihned tak zmizelo, jak se bylo objevilo. I hleděl brzy na růže, brzy na jablka mlčky a dlouho, a probrav se konečně z úžasu svého zvolal: »Kristus jest pravý Bůh!«

Spoluúředníci, když taková slova slyšeli, pravili: »Theofile, buďto blázníš, nebo žertuješ!«

Avšak Theofil, jehož srdce Bůh mimořádně milostí a světlem víry osvitil, pravil: »Ani neblázním, ani nežertuji. Rozum můj mne nutí, abych věřil, že Ježíš Kristus jest pravý Bůh. Považte, v měsíci únoru panuje v Kapadocii nejtuzší zima, v celé zemi není zelené větvičky; odkud tedy ty růže a ta jablka? A to pachole bylo také tak sličné a řeč jeho tak lahodná a dokonalá, jakéz od dítek věku jeho neslycháme; a že zmizelo, jak bylo se zjevilo, jest mi důkazem, že to musel býti posel s nebe, jemuž křesťané anděl Boží říkají. Blahoslavení věřící v Krista a trpící pro jméno jeho! On jest pravý Bůh, a kdož ho ctí, v pravdě moudrým jest.«

A když to, co se s Theofilem přihodilo, uslyšel také vladař Sapricius, dal jej ihned k sobě povolati a vytýkal mu, že to poštilostí jest věřiti a vzyvati Boha, o němž i sami křesťané praví, že od židův ukřižován byl.

Ale tím nedal se Theofil zvíklati, ale pravil: »Právě proto, že mi o ukřižovaném Ježíši Kristu mluveno bylo, domníval jsem se bludně, že Bohem býti nemůže. Jemně rouhal jsem se jménu jeho. Nyní však poznal jsem, že jest pravý Bůh, a lituji svého bludu a rouhání.«

Růže a jablka sv. Doroty Theofilovi poslané byly tedy jemu pohnutkou a důvodem, že uvěřil v Ježíše Krista, že odřekl se bludu a nevěry pohanské a že sám pro vyznání víry své v Ježíše Krista hoden se stal koruny mučnické.

A čím byly růže a jablka sv. Doroty Theofilovi, tím, ano mnohem více byly

ruku svou nevložím v bok jeho, neuvěřím. (Jan 20, 25—26.)

Ano, tak mluvil nevěřící Tomáš. Ó kdyby tak byl mluvil pohan, kdyby tak byl mluvil kdokoliv jiný, snad by se dala nevěra taková omluviti, ale tak mluvil Tomáš, který po tři léta s božským Mistrem obcoval a viděl divy a zázraky,



Tomášovi oslavené rány Pána Ježíše. Tomáš neodporoval sice jako Theofil Pánu Ježíši, vždyť byl jedním z jeho vyvolených apoštolův, ale i on, když mu pravili ostatní spoluapoštolé, že viděli Pána z mrtvých vstalého, zpěčoval se uvěřiti a pravil: »Dokud neužřím v rukou jeho bodení hřebův, a dokud nevpustím prst svůj v místo hřebův a

jež Pán Ježíš činil — Tomáš, apoštol Páně, zpěčuje se uvěřiti! Ó jak musela tato nevěra zarmoutiti spoluapoštolý a jak teprve Pána Ježíše!

Že pak nevěra jeho nepocházela ze zlého srdce, ale, jak svatý Pavel o sobě praví, z nevědomosti a ze zármutku duše, proto i jemu ne anděl, ale sám Pán Ježíš zjevil se a ukázal mu oslavené

rány své a řekl: »Vlož prst svůj sem, a viz ruce mé, a vztáhni ruku svou v bok můj, a nebuď nevěřící, ale věřící.« (Jan 20, 27.)

A Tomáš padl na kolena svá a vyznal: »Pán můj a Bůh můj!« (Jan 20, 28.)

A tak mluvil, vyznával, hlásal a svědčil až do poslední hodiny života svého.

Ó kéž by příkladu jeho následovali všickni ti, již pobloudili u víře anebo zcela ji potratili!

My však, kteří oblaženi jsme darem svaté víry v Ježíše Krista, když by pochýbnosti vstupovaly na srdce naše, nebo když by nevěrcové podvraceli víru naši, v pokušení a boji tom neklesejme myslí, ale vyznávejme se sv. Tomášem vsude a vzdycky: »Pán a Bůh, Ty's můj!« a rány jeho budou nám růžemi na trnité cestě vezdejšího života a ovocem živé a stálé víry naší bude život věčný a blahoslavenství Ježíše Krista. Amen.

F. K.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává Fr. Janovský. (Č. d.)

IV.

„Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ (Mat. 11, 29.)

Dravá láska k bližnímu jest svatou povinností naší, pravé pak konání její jest vzácným uměním; nelze však pomyšleti sobě umělce bez talentu, bez vloh, bez nadání. Jest nám tudíž i k lásce vespolečné potřebí vloh, talentu, a ten jsme věru dostali od Boha. Kéž ho užíváme, kéž ho cvikem zdokonalujeme! Vímeť z evandělí, co se stalo služebníkovi, jenž talent od pána svého obdrželý zakopal; víme také, jaké chvály se dostalo služebníkům věrným, kteří talenty svěřenými dobře hospodařili.

Čtíme si u sv. Matouše ve hlavě 25.: »Člověk jda na cestu povolal služebníků svých a rozdal jim statek svůj. I dal jednomu pět hřiven, jinému pak dvě a jinému jednu, každému podle možnosti jeho, a odešel hned. Odešel pak ten, který vzal pět hřiven, těžil jimi; i vydělal jiných pět. Též i ten, který vzal dvě, získal jiné dvě. Ale ten, který vzal jednu, odešel zakopal ji v zemi, a skryl peníze pána svého. Po mnohém pak čase přišel

pán těch služebníkův a činil počet s nimi. A přistoupiv ten, kterýž byl pět hřiven vzal, podal jiných pět hřiven řka: Pane, pět hřiven dal jsi mi; aj, jiných pět na to získal jsem. Řekl jemu pán jeho: To dobře, služebníku dobrý a věrný; že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tebe ustanovím; vejdiž v radost pána svého. Přistoupiv pak i ten, kterýž byl dvě hřivny vzal, řekl: Pane, dvě hřivny jsi mi dal, a jiné dvě jsem získal. Řekl mu pán jeho: To dobře, služebníku dobrý a věrný; že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tebe ustanovím; vejdiž v radost pána svého. Přistoupiv potom i ten, kterýž byl vzal jednu hřivnu, řekl: Pane, vím, že jsi člověk přísný; zneš, kde jsi nerozsíval, a sbíráš, kde jsi nerozsýpal; i boje se odešel jsem, a skryl jsem hřivnu svou v zemi; aj, tu máš, co tvého jest. A odpovídaje pán jeho, řekl jemu: Služebníku zlý a lenivý, věděl jsi, že žnu, kde jsem nerozsíval, a sbírám, kde jsem nerozsýpal; protož měl jsi peníze mé dáti penězoměncům; a já přišed byl bych vzal, což mého jest s užítkem. Vezmětež tedy od něho hřivnu, a dejte tomu, kterýž má deset hřiven. A neuži-

tečného služebníka uvrzte do temnosti zevnitřní; tamť bude pláč a skřípění zubů.*

Ach, kéž nás nestihne jednou podobný trest, že jsme zakopali talent, vlohu lásky k bližnímu, kterou Bůh vštípil do srdce našeho a na křtu svatém ji posvětil! Talent ten potřebuje cviku, sice zakrní, ba ztratí se. Cvik onen začniž hned v mládí.

Prekrásně pochopila tuto povinnost horlivá služebnice Páně Kateřina Emmerichova; čtemeť v životopise o jejím mládí: »Chudí a nuzní všeho druhu byli miláčky srdce jejího. Slyšela-li o jakém neštěstí, o nemoci, byla jata takovou soustrastí, že zbledla a seděla jako ztrnulá. Chtějíce ubožákům pomoci, nabízela se Bohu náhradnou obětí; prosila ho, aby na ni vložil strasti jejich, jim pak aby byl milostiv. Bývala v té příčině často vyslyšena. Trpěla za jiné. Jindy opět chtějíce napravití hřešícího bližního, zejména hřešící dítky, sama se trestala a pokání toto Bohu nabízela, by hřích oněch pominul; jednou vrhla se za tím účelem do kopřiv a popálení své obětovala uražené velebnosti Boží.*

Ne jinak vedlo si hraběcí pachole, svatý František Saleský. Zbožná matka pěstovala velmi pečlivě vlohy jeho a dočkala se krásného ovoce. Solva že se pacholik naučil katechismu, svolával si zvonečkem dítky nájemcův a vyučoval je svatým pravdám. Konával s nimi procesí, vodil je do kostela, chořoval kolem křtitelnice, modle se s nimi »Věřím v Boha« a na konec všichni křtitelnici polibili. Když měl býti jednou spolužák od učitele potrestán, přijal trest za něho, poprosiv za to velmi snažně učitele. Tato něžná láska k bližnímu rostla a zmáhala se ustavičně v srdci Františkově, až v něm jako biskupu přinesla nejkrásnější ovoce obětavého pastýře, jenž tisíce zbloudilých oveček uvedl do ovčince Kristova.

Nuže užijevme i mysvedomitě talentu, hrivny lásky k bližnímu, a jako učelivi žáci poohlédněme se po vzorných učitelích. Nejvznešenější, nejvelebnější, nejmoudřejší učitel a mistr jest zajisté Pán Ježíš; proto vejďeme napřed do jeho školy.

Za času Krista Pána bylo v zemi židovské mnoho učitelův a mistrů; nazývali se rabbi; snažili se, hojně míti žáků, učeníků. Jsou to známi zákonníci a fariseové, zapřisáhlí nepřatelé Páně. Svým stoupencům ukládali hrozné jho, jakéž jim vnuklo tvrdé a pyšné srdce jejich. Božský Spasitel posvětil na zlobu a nepravost jejich, jak nám zaznamenal sv. Matouš ve hlavě 23. Čtemeť tam tato přísná slova Páně: »Běda vám, zákonníci a fariseové, pokrytci, kteří (vnějším licoměrným životem) zavíráte království nebeské před lidmi (jelikož příkladem vašim svedeni domnívají se, že stín postačuje místo pravdy). Běda vám, zákonníci a fariseové, pokrytci, kteří desátkujete mátu, kopr a kmín, a opustili jste, co těžšího jest v zákoně, soud a milosrdenství a věrnost. Tyto věci měli jste činiti a oněch neopouštěti. Vůdcové slepi, kteří cedíte komára, velblouda však polykáte. Běda vám, zákonníci a pokrytci, poněvadž čistíte zevnějšek konvice a míry, ale uvnitř jste plni loupeže a nečistoty. Farisee, slepce, vyčist' prve vnitřek konvice a mísy (vyčist' nejprve srdce), aby i zevnějšek stal se čistým (pak budou úkony tvé čisty). Běda vám, zákonníci a fariseové, pokrytci, že se podobáte hrobům obilným, jež zevně zdají se lidem sličny, ale uvnitř jsou plny kostí umřelých a vši nečistoty. Tak i vy zevnitř sice zdáte se lidem spravedliví, ale uvnitř jste plni pokrytství a nepravosti. Běda vám, zákonníci a fariseové, pokrytci, kteří vzděláváte hroby prorokův a ozdobujete památky spravedlivých a říkáte: Kdybychom byli za

dnů otců našich žili, nebyli bychom účastníci jejich v krvi proroků. Tedy svědčíte proti sobě samým, že synové jste těch, kteří proroky usmrtili. I vy naplňte míru otců svých. Hadové, plémě zmijové, kterak utečete před soudem pekelným?»

Těmito přísnými slovy Páně vyličen úplně bídň charakter fariseův, ukázána hanebná jejich povaha. Neznali ani pravé lásky k Bohu, ani pravé lásky k bližnímu, ani lásky k sobě; sebe i bližního oklamali, ale Boha oklamati nemohli; on jim volal strašné »Běda!«

Proti těmto lichým a svůdným učitelům stavi Kristus Pán sebe sama mistrem a učitelem, an pravi: Učte se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný srdcem. (Mat. 11, 29.) Svou tichostí a pokorou vykonal Pán dílo vykoupení našeho, tichostí a pokorou musíme i my srdce svá míti opatřena, má-li naše láska k bližnímu zdárně působiti.

Pyšní, nadutí fariseové pohrdali hříšníky, Pán Ježíš však mírně a pokorně choval se k nim, jich vyhledával, s nimi stoloval, s nimi rozmlouval, jich se zastával. Převzácným dokladem této mírnosti a pokory Páně jest jeho rozmluva se Samaritánkou, jak nám ji zaznamenal sv. Jan ve hlavě 4. Když se totiž božský Spasitel náš v prvním roce své veřejné působnosti ubíral z Jerusalema zemí samarskou do Galileje, přišel k městu, kteréž slove Sichar; tam byla studnice patriarchy Jakuba. Ustav na cestě Ježíš posadil se u studnice; bylť asi hodina šestá, naše polední. Přišla žena Samaritánka vážit vody. — Dí jí Ježíš: Dej mi pít! — I řekla mu žena ta Samaritánka: Kterak ty jsa Žid, žádáš ode mne vody, ježto jsem žena Samaritánka? Nebo neobcují Židé se Samaritány. — Odpověděl jí Ježíš mírně a laskavě: Kdybys znala, kdo jest ten, kterýž pravi tobě: Dej mi

pítí — ty bys snad byla prosila jeho, a byl by dal tobě vody živé. (Kristus miní vodou živou proud milosti od něho pochodící, a vůbec všechny prostředky milosti, jimiž očistuje, posvěcuje a oblažuje duši naši.) — Namítala však žena, rozumějíc slovu Páně o »vodě živé« doslovně, namítala: Pane, aniž máš, čím bys navážil, a studnice hluboká jest; odkudž tedy máš vodu živou? Zdali jsi ty větší, než otec náš Jakub, jenž nám dal tu studnici a sám z ní pil, i synové jeho i dobytek jeho?

Odpověděl Ježíš: Každý, kdož pije z vody této, žízni bude opět; ale kdo se napije vody, kterouž já dám jemu, nebude žízni na věky; ale voda tato bude v něm studnicí vody skákající do života věčného. (Miní Pán Kristus, že oblažná síla jeho milosti, kteréž hříšné ženě Samaritance se nedostávalo, ukáji navždy potřebu a touhu srdce našeho po spojení s Bohem toužícího, a že tedy milost ta vztahuje se netoliko na tento život pozemský, nýbrž že nám zabezpečí i blaženou věčnost.)

Dí mu žena: Pane, dej mi té vody, abych nežíznila, aniž chodila sem vážit. (Nepochopila hlubokého smyslu slov Ježíšových, myslila vodu přirozenou a žádala jí. Aby jí tedy poučil Spasitel, že jest jí potřebí milosti, přiměl ji ve své vševedoucnosti, aby pomněla svého hříšného života a poznala, že on není pouhý člověk.)

Dí jí Ježíš: Jdi, zavolej svého muže a přijď sem! Odpověděla žena a řekla: Nemám muže.

Dí Ježíš: Dobře jsi řekla: Nemám muže. Nebo pět mužů jsi měla, a kterého nyní máš, není tvůj muž; to jsi právě pověděla.

Dí jemu žena: Pane, vidím, že jsi ty prorok. Otcové naši na této hoře Garizimě se klaněli, a vy pravíte, že v Jerusalemě jest místo, kdežto náleží se Bohu klaněti.

Di ji Ježíš: Ženo, věř mi, že přichází hodina, kdyžto ani na této hoře, ani v Jerusalemě nebudete se klaněti Otcí. Hodina ta už nyní jest, kdyžto pravičitelé klaněti se budou Otcí v duchu a v pravdě. Neboť Bůh jest duch, a ti, kteří se mu klanějí, v duchu a v pravdě mají se klaněti.

Di mu žena: Vim, že Messias přijde, kterýž slove Kristus; když tedy ten přijde, oznámí nám všecko.

Di Ježíš: Já jsem Messias, kterýž mluvím s tebou! —

Ejhle, milí přátelé, jak mírně, pokorně a laskavě vedl si božsky Spasitel náš, aby nešťastná hříšnice byla vysvobozena z otroctví hříchu, v němž úpěla. Nemluvil nadarmo. Obrácená Samaritánka pospíšila do města Sichara, zvěstovala všecko měšťanům a přiměla je, že vyšli za Ježíšem a prosili ho, aby u nich zůstal. I pobyl tam dva dni, a mnoho jich uvěřilo; vyznali slavně: Tento jest Spasitel světa! Tichost, mírnost, pokora, laskavost Páně slavily vítězství.

Toto jednání Kristovo jest nám vzácnou školou, chceme-li talent lásky k bližnímu blahodárně vycvičiti. »Učte se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný srdcem.« (Mat. 11, 29.) Pochopila toto slovo Kristovo zbožná jedna řeholnice, o níž se dovídáme z této události:

Rakouská šlechticeň setkala se v létě

roku 1892. s milosrdnou sestrou v lázeňském místě v Tyrolsku, kamž obě přicestovaly léčit svého chatrného zdraví. Hovořily spolu o cestách milosti Boží. Řeholnice vypravovala toto: Loňského roku dlela jsem ve Švýcařích. Byla jsem povolána k nemocnému pánu. Paní a dcery jeho uvítavše mne podotkly, že nemocný pozbyl řeči, že často zuří, a že vůbec velmi těžká věc jej ošetřovati. O náboženství prý s ním nesmím mluvit, protože on a celá rodina jsou svobodní zednáři. Nezbylo mi, než pokorně, tiše a horlivě věnovati se ošetřování nemocného; při tom však modlila jsem se vroucně za něho. Jednoho dne mně kynul, abych bližně přistoupila, a dlouho marně se pokoušel něco promluvit. Konečně zaslechla jsem slova jeho: »Poslete pro katolického kněze!« Oznámila jsem to domácím, ale ti mně hrozili. Přišel přítel nemocného. Pobyl chvíli u něho, přikročil ke mně a pravil: »Nemocný přeje si katolického kněze. Jsem katolík. Sám přivedu kněze i s kostelníkem, bychom byli svědky, až se nemocný odpřisáhne svobodného zednářství, aby pak mohl přijati svaté svátosti.« Stalo se. Nemocný skončil s Bohem smířen.

Ejhle, jak vzácný to účinek lásky k bližnímu, již bylo naplněno srdce tiché, mírné, pokorné, laskavé milosrdné sestry!

(Příště dále.)

Praporeční přísaha katolického muže.

(Ostatek.)

Ježto Petr podceňoval nebezpečnoství, nedbal též prostředkův ochranných, které Pán mu byl doporučil. Měl bdit a modliti se, aby nepadl do pokušení, an byl upozorněn, že duch je sice ochoten, ale tělo slabo! Ach! on nebděl, nemodlil se; nebyl při-

praven na pokušení, když přišlo. Myslí jenom na tělesnou přemoc, vězení a smrt. Ale mnohem zchytralejší pokušení bylo mu připraveno. Byl arcíť připraven zemřítí a skutečně tasil meč proti zástupům ozbrojenců. Hrozící boj však vyžadoval jiné zbraně než meče. Když Kristus Pán svázaný od svých nepřátel

byl odváděn a zdálo se, jakoby jeho moc byla jej opustila, následoval udivený Petr opodál. Spatřiv Ježíše jako němého a bezmocného, před soudci, všecek se pomátl. Nevíme, jaké myšlenky asi ďábel mu tehda vnukal; ale ze sv. evangelia je známo, že v onu chvíli byl obviněn, že přináleží k soudruhům Ježíšovým, a stud nebo bázeň tak mocné ho zaujaly, že to zapřel. — Ale sotva byl pronesl to zlé slovo, opakoval je, zapřisahaje se, že mluví pravdu: »Neznám člověka toho.« Všecko to událo se v několika okamžicích. Pohled Páně a hlas kohoutův připomenul mu Ježíšovo proroctví a jeho marnivou chloubu. Viděl a poznal svou vinu a bolestí byl tak velice přemožen, že vyšel ven hořce plakal.

Toho všeho nebylo třeba. Petr měl vzbuditi víru ve slova Páně; v pokoře měl uznati svou slabost; s bděním a modlitbou měl se jenom připraviti na pokušení: a Bohem osvícen a posílněn, byl by zvítězil.

Nyní chápeme snadno, jak zapření svatého Petra zvláštní důležitosti dodává jeho slovům uvedeným na počátku této úvahy. On napomíná k pokoře, neb Bůh pyšným se protiví, ale pokorným dává svou milost. Napomíná též k důvěře, ne v sama sebe, nýbrž v Boha. »Vrzte starost svou na něj, neb on má péči o vás.« Bůh se stará o nás, z toho však nenásleduje, že bychom směli se oddávati bezstarostnosti neb lenosti, jakoby Bůh sám chtěl zaručiti nám šťastný výsledek. Bůh chce, bychom uvrhli své starosti na něj modlitbou. Musíme kráčet v pokorné bázni před útoky ďábelskými a býti bdělými a střizlivými; pod těmito podmínkami pak smíme očekávati pomoc Boží. Pozorujme dále obraz, jehož sv. Petr ve svém výroku užívá. Přirovnává protivníka našeho — ďábla — lvu, silnému to a krvelačnému dravci. Nemluví o lvu

uzavřeném v kleci, neb takovém, jenž nasycený spí ve své skrýši; nýbrž mluví o lvu hladovém, který obchází, hledaje kořist. Tajně blíží se své oběti, a pak nenadále vrhá se s hrozným řvaním na ni a trhá ji. Tak učinil ďábel se sv. Petrem; tento byl již v jeho drápech a nechýbělo mnoho, že by byl pohlcen býval. Proto napomíná nás nyní tak důrazně. Jako muž, cestující indickými pralesy, jenž sotva ještě se životem vyváznu z nebezpečí, varoval by nás před různým nebezpečenstvím, jaké ohrozuje člověka v krajinách těch, podobně napomíná nás sv. Petr, abychom byli bdělými a střizlivými; takto vstěpuje v srdce naše pravdu, že síla naše není z nás, nýbrž že vychází z víry, t. j. z Boha, jemuž věriti, v něhož doufati a jež vyzývati máme. Zbývá nám nyní ještě, bychom poučení svatého Petra obrátili k svému užitku a tím se povzbudili, vždy na novo ochotným a odhodlaným srdcem slovy i skutky odřikati se toho, od čeho jsme se při křtu svatém byli odloučili.

2. Upotřebení nauky sv. Petra.

Přede vším je nám dobře uvážiti, že zde na zemi nejsme jisti před útoky ďábelskými. Straňmež se světa a jděmež do samoty, buďmež členy zbožných spolkův a bratrstev, nebo hledejmež ochranu v klášteře: boj s pokušeními a útoky ďábelské při všem tom nezaniknou. Pozorujme sbor apoštolský! Zdaž nevěnoval dle slov Páně ďábel tolik pozornosti apoštolům právě proto a nežádal je tříbiti pokušením, jelikož si je Kristus Pán vyvolil za své nejbližší přátely? Čím více namaháme se sloužiti Bohu, tím více nenávidí nás ďábel. Snad někdo namítne: tvrzení takové ve spojení s vypravováním pádu svatého Petra může mnohého přivést k zoufalství. — Kles-li totiž muž jako Petr, jakž můžeme my doufati, že obstojíme? A klesneme-li,

aké pak máme právo očekávat, že Bůh nás pozdvihne, jako učinil svatému Petru? Zdaž neponechá nás spíše rukou satanovým, jako se přihodilo Jidášovi Iskariotovi? K tomu odpovídám: Musili bychom ovšem zoufat, kdyby ku setrvání třeba bylo více síly, více svatosti, více předností než měl Petr. Ale toho Bůh na nás nežadá. Ne tak síly vyžaduje od nás, jako spíše toho, bychom byli živě přesvědčeni o své vlastní slabosti. U víře máme být silní. t. j. ne v nás samých, nýbrž v Bohu. Toť však milost, již Bůh nikomu z nás nezadržuje; toť požadavek, jež každý může splnit. Jakmile ukážeme svou víru a pokoru — jako měl učiniti sv. Petr, ale učiniti zapomněl — modlitbou a bdělostí, jistojistě neklesneme. Přihlédneme ještě pozorněji k tomu, co máme vyrozumívati touto bdělostí a modlitbou.

I. Bdělost. — Strážník u vyhýbky na železnici bdí. Nesmí ve své povinnosti ani spát, ani se baviti, ani čisti. Musí stále ohlížeti se, pozor dávat na každý telegram a na každé znamení, aby věděl, které vlaky již přejely, které ještě se očekávají. Hrozné následky mohou povstati pro život a jmění set a tisíců, není-li bdělým. Hroznější však budou následky křesťana, jestliže dřímá na svém stanovišti, nebo přestane konati stráž.

Svatý Petr praví: »Střízliví buďte a bděte.« Není bdělosti bez střízlivosti. Onomu strážníkovi není dovoleno piti opojného nápoje, dokud je v povinnosti. Ďábel v pravdě vysmívá se muži, jenž pije přes míru. Střízlivostí vyrozumívá sv. Petr více nežli pouze míru v piti. Vseliká nemírná závislost na vyraženích, nebo přílišná snaha po zisku a přemrštěná úzkostlivá starost o pozemské věci protivi se duchovní střízlivosti. Proto praví Pán náš: »Hleďte pak se, aby snad nebyla obtížena srdce vaše obžerstvím a opilstvím a pečováním tohoto života:

a by nepřišel na vás ten den náhle.« (Luk. 21, 34). Přílišná starost o pozemské věci tedy neméně protivi se křesťanské bdělosti a střízlivosti, než nemírná žádost po rozkoších.

Jsme bdělými dle vůle Boží, když pozorně nasloucháme kázání, čteme duchovní knihy, často zpytujeme své svědomí, častěji se zpovídáme a v pokoře zachováváme radu svých vůdců a představených. Bdíme tehdáž, kdy pozorujeme, co jiným se přihází, dávající se jejich pádem a náhlou smrtí pohnouti k bázni Boží a jejich dobrým příkladem k horlivosti. »Následovníci moji buďte, bratři, a spravujte se podle těch, kteříž tak chodí, jakož máte způsobu naši,« píše svatý Pavel Filippenským (3, 17). Bdíme též, jestliže pozorně uvažujeme vlastní své zkušenosti tak, že na základě jich stáváme se opatrnějšími. Petr byl jednou nepozorným; nebděl. Ale oplakav hoře svůj hřích a svou opovázlivost, nikdy již nezapomněl toho poučení a nikdy již neklesl. Slovem: bditi znamená skoro totéž, jako býti silným u víře. Je to mocná zbraň, pomáhající k vítězství nad ďáblem. Proto psal sv. Pavel Thessalonickým (I. 3, 5): »Protož i já, nemoha se déle zdržeti, poslal jsem, abych zvěděl o víře vaší: aby snad nepokoušel vás ten, kterýž pokouší (t. j. satan), a nebyla daremná práce naše.«

II. Modlitba. — K bdělosti musí připojena býti modlitba, jižto projevujeme jak důvěru, tak i pokoru. Modlitba je uznání naší slabosti, pročež je jistým prostředkem ku dosažení síly od Boha. »Modlete se a obdržíte.« Kterou pak modlitbu vložil Kristus Pán svatému Petrovi a ostatním apoštolům na srdce? Prosbu o setrvání. »Bdětež a modlete se, abyste nevešli do pokušení.« (Mat. 26, 41.) Nás všecky učil stejným způsobem modliti se: »Neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás zlého.« Chcete vě-

děti, co je vlastně příčinou, pro kterou lidé zapominají svých předsevzetí, stávají se jim nevěrnými, neplní svých povinností, dobrovolně vrhají se v nebezpečné příležitosti a podléhají nepředvídaným pokušením? Slyšte! Oni nemodlí se pokorně a opravdově za milost setrvání. Hlavním předsevzetím všech našich rozjímání i také úvah těchto budiž tedy: poprosím o milost, požádám Boha o sílu, budu tlouci na dvěře milosrdenství Božího. A den co den musíme se modlití, nejen o setrvanlivost, nýbrž i o milost, abychom pokračovali v modlitbě o setrvání.

Bude-li tato potřeba milosti Boží hluboce vryta v srdce naše, tož budeme také vždycky se modlití obzvláště v pokušeních. Nikdo, jenž jest o tom přesvědčen, neodvází se, počínati denní svou práci, aniž by se Bohu neodporučil a nevyprosil si ochrany blahoslavené Panny Marie, svatého Josefa, svatých patronů a anděla strážce. Ano, náhlí-li čas a je-li mu spěchati po práci, zanechá spíše obuvi, byt i bylo mu jiti po kamenité cestě, než by opomenul modlitby. Lépe jest podrobiti se takovým obtížím, než uvéstí svou duši v nebezpečenství, býti bez pomoci a zraněnou bezčetným každodenním pokušením. My modlíme se a bdíme zároveň, když přijímáme sv. svátosti pokání i nejsv. Svátost oltářní. Vy býváte tolikráte vybiženi, byste měsíčně přistupovali ke stolu Páně tak, že není potřebí šířiti se ještě o tom. Připomínám jen, jak pravda a důležitost oněch slov svatého Petra »On (t. j. Bůh) má péči o vás« jeví se právě v nejsv. Svátosti. Vskutku! On bdí nad námi, modlí se za nás ve dne, v noci. Ale z toho, jak již řečeno, nenásleduje, že by tím vše již bylo dokonáno a že bychom byli úplně jisti. Musíme »svou péči uvrci na něj«, poněvadž »On má péči o nás.« Poněvadž obětuje se za nás při mši

svaté, proto musíme pobožně ji býti přítomni. Že se nám dává ve sv. přijímání, musíme často s pokorou a radostí jej přijímatí. Že dnem i nocí trvá ve svatostánku, aby nás slyšel, těšil, osvěcoval a silil, proto musíme se k němu utíkat v radosti a žalosti, v nevědomosti, slabosti, práci, pokušení. Jsouce pokorní a doufající v milosrdenství Boží, utěšíme se také pokaždé k nejbl. Panně Marii. Ona je mocnou přímluvkyní a prostřednicí naší, jejímžto přispěním přichází nám milost vykoupení. Jako Adam a Eva spolu přispívali k naší záhubě, tak Ježíš a Maria společně pomýšlejí na naši spásu. Záhuba naše pochází z Adama, ale skrze Evu; naše spása pochází od Pána Ježíše skrze Marii Pannu. Eva rozmlouvala s ďáblem; Maria vyjednávala s andělem. Eva pochybovala; Maria věřila. »Blahoslavená jsi, že's uvěřila,« pravila jí sv. Alžběta, »neboť vykonány budou ty věci, kteréž jsou pověděny tobě od Pána.« Vše to již splněno nebo se splňuje, a jako požehnaná vira Panny Marie byla příčinou, že splnila se zaslíbení Boží, podobně jsou její požehnané modlitby důvodem, proč zaslíbení ta vždy víc a více se splňují. Jedno ze slavných příslibení andělových bylo to, že Syn její »bude panovati na věky v domě Jakubově.« Nuže, my jsme z domu Jakubova! Nejsme sice židy rodem a národností, ale svatý Pavel vykládá, jak že jsme jako šípky spojeni byli s kmenem Jakubovým. Všichni věřící jsou oněmi pravými Israelity, t. j. syny zaslíbení, jimiž kraluje Pán náš Ježíš Kristus. Necht tedy blah. Panna Maria vyprosí nám milost, bychom byli pravými Israelity, t. j. syny zaslíbení. Věrnost slibovali jsme, přísahajíce na prapor při křtu svatém svému jedinému nejvyššímu Pánu a Bohu. Nuže, opovrhnež krutovládou satanovou, jeho skutky, jeho pýchou! Vytrvejmež povždy v nerozdílné věrnosti, v sladké službě svého pravého Krále a Vykupitele Ježíše Krista!

V bouři.

Na lodi jsem zmitán v bouři
oceanu na vlnách,
prsa má se dmou a bouří,
zrak se stápi v mlze, v tmách.
Najdu přístav kýžený
a v něm cíl svůj blažený?

Pevného se držím stěžně —
mnohdy váznu v lanoví.
„Jakého to máte věznu?“
vlny zdola napoví.
Hrozný, hrozný je to hlas —
hřímá v sluch mi znova zas.

Blýská se a bouře hučí.
V šumot pěny, divých vln,
chaos divných potvor skučí,
duch můj hrůzy, bázně pln.
V dálku pne se slabý zrak,
širé moře kolem, mrak.

Pře počítal's se přec, hechu;
viz, tam v dáli jasný bod,
nermuť se a vzmuž se trochu,
neslyš hukot vln, jek roť.
Skálopevnou vůli měj,
k jasu, cíli svému spěj!

Chutě, chutě chop se vesla,
v dravé vlny veslo hruž,
by se loď tvá jistě ncsla,
neumdlévej, ducha vzpruž.
Mocí cestu sobě raž,
dravým vlnám odoláš!

Vše se stalo. Mžikem vesla
rozrážela dravý proud,
z srdce tíha v moře klesla,
vichr ustal k lodi dout.
Ocean byl klidným zas,
loď má létla ze tmy v jas!

Dorazil jsem k svému cíli,
v přístav — jaká lahoda! —
bez pohromy v malé chvíli;
zázrak to či náhoda?
Hrud' má ve prach klesá níž,
nad ní v lesku, slávě kříž!

K. E. Vojtě.

Různé zprávy a drobnosti.

Cesta na popraviště. Zajímavý jest způsob, kterým bývali vedeni zločinci na popravu v bývalém státě církevním, když byli odsouzeni k smrti. V Římě jest u chrámu, zasvěceného sv. Janu Křtiteli, bratrstvo, založené před 400 léty, pod názvem: „Bratrstvo milosrdné,“ kteréž bylo proto zavedeno, aby zločincům, vedeným na popravu, skutky tělesného i duchovního milosrdenství prokazovalo. Dokavad papež v území církevním byl i světským panovníkem, vyvěšovány pokaždé, kdykoliv zločinec některý byl k smrti odsouzen a nebyl omilostněn, na veřejných náměstích a ulicích tabulky, na nichž ohlašovány plnomocné odpustky všem, kteří v den popravy přijmou svátost pokání a nej-světější Svátost oltářní, a spolu vykonají modlitby za zločince. Hlavní pobožnost za zločince byla konána v chrámě sv. Jana a u

sv. Mikuláše v žaláři, kteroužto pobožnost řídili údové dotčeného bratrstva, kteří nad to i zločinci i rodině jeho všecko učinili, čeho duši i tělu bylo třeba. Biskup, provázen praelatem, ubírali se do žaláře, aby nejenom oznámili provinilci ortel smrti, ale aby také ubohého potěšili a k smrti připravili. Od hodiny půlnoční před popravou byla vystavena v obou chrámech velebná Svátost k veřejnému uctění, a zástupy přečetné modlily se tam za spásu duše zločincovy. Z rána na úsvitě byla vystavena za týměž účelem velebná svátost i ve všech ostatních chrámech římských. Tři kněží provázeli zločince na popravu. Zástup, který zločince provázel, jenom jedinou otázku kněžím kladl: „Econvertito?“ Obrátil-li se? Zpovídal-li se? Zněla-li odpověď příznivě, vychvaloval zástup zločince, těšil jak jen mohl a věděl, ano

i požehnání mu uděloval, slibuje spolu, že bude naň modlitbou a dobrými skutky pamatovati, a že nezapomene na rodinu jeho atd. Kdykoli však kněží záporně odpovéděli, tu bylo znáti, s jakým rozhořčením lid na zločince se sápal. Že se někdo zločinu dopustil, nebylo mu ve zlé vykládáno; že však po spáchaném zločinu k Bohu se neobrátil, toho nikdo pochopiti nemohl. Z tisícerych úst vyhrožováno zločinci peklem, nešťastnou věčností, hrozným soudem Božím, ale slibována spolu milost a odpustění Boží přehojně, obrátili-li se a bude-li činiti pokání. Opět jiní pokřikovali na zločince nazývajíce jej pohanem, Turkem, odpadlíkem, Jidašem atd. Zdráhal-li se vzdor těmto projevům lásky i nevole činiti pokání, odložena poprava až na dobu večerní, aby se mu podala příležitost ku pokání. A teprve tehda, když noc rouchem temným všecko obestírala, musil zločinec býti popraven, ať už se polepšil anebo ne. Popravistiště bylo zřízeno u chrámu sv. Jana Křtitele, kde mohl zločinec ještě před popravou se vyzpovídati a Svátost oltární přijmouti. Dvacet minut mu dopřáno, aby mohl po svatém přijímání vykonati modlitbu děkův, a pak teprve byl stat. Mši svatou a slušný pohřeb opatřilo »Bratrstvo milosrdné.« Mše sv. byla sloužena ve chrámě sv. Jana Křtitele, kde na hlavním oltáři byl obraz stěti sv. Jana. Z uvedeného viděti zřejmé, jaká byla vláda papežská v území církevní, porovnáme-li ji s vládou nynější.

Závěť matčina, v níž žehná syna, který se připravuje ke stavu kněžskému.

•Také tobě, nejmilejší a předrahé dítě mé, zanechává matka tvá několik slov na památku. Tobě odkazuji dědičné chudého Ježíše, kterýž tě vyvolil jako učeníka ku sboru apoštolskému. Odkazuji ti jeho pohrdání světem, jeho lásku k lidem, jeho neúmornou horlivost pro čest a slávu nebeského Otce. Odporučuji ti pokoru a tichost Kristovu, aby naplnila a nasýtila srdce tvé a vypudila odtud lásku k světu a samolásku, abys byl podoben chudému otci sv. Františku serafinskému a svému sv. patronu, spolu pak abys nahradil všecko, co rodiče a pokrevenci zanedbali, z čehož bys větší

slávy v nebi užil. Přeji si, bych mohla před smrtí ruku pozvednouti a pomoci Marie Panny tě požehnati.

Žehnám tedy srdce tvé, aby žilo a horlilo pro čest a slávu Boží a pro spásu duší. Žehnám tvoje ústa, aby se jen otvírala ku chvále Boží. Žehnám i jazyk tvůj, by každé slovo tvé na kazatelně a ve zpovědnici bylo dvousečným mečem, jenž by proklál srdce hříšnickovo.

Žehnám tvé oči, aby byly upřeny jenom na Boha a svatou vůli Páně, a by mohly kdysi patřiti na tvář Boží. Žehnám tvé uši, aby se otvíraly všem, kteří jsou pomoci potřebni, zvláště pak lkání ubohých duší v očiště neoslyšely. Žehnám tvé ruce, aby vždy byly čisté a hodné pozdvihovaly při mši sv. Beránka Božího, hodné na oltář jej kladly, a nedej Bože — nehodně nehodným podávaly. Žehnám tvé nohy, abys každým krokem následoval šlépějí nebeského pastýře Krista Ježíše, a bys svěřené ovečky a beránky vedl cestou jistou a přímou do vlasti nebeské. Buď předně pečlivým a laskavým pastýřem svým pokrevencům, kdyby snad některý byl tak nešťasten a s cesty právě sešel. Chraň srdcem synovským duši otcovu, abychom všickni kdysi, shromážděni jsouce kolem tebe, mohli v nebi prozpěvovati věčně alleluja.

Ještě jednou žehnám tělo i duši tvou, aby vždycky byly v též stavu, v jakémž jsi konal první mši svatou, abys neohroženě stál v boji proti světu a ďáblu, posilován posledním napomenutím matky své. Abys také nedal se svést, kdyby snad některý kněz nehodný chtěl tě od pravé cesty odloučiti. Kež pokorné Srdce Matky Boží se tebe ujme, abys přes celý život věrným synem byl Matěře Boží!

S těmito slovy loučím se s tebou, přemilé dítě mé, loučím se s rodinou svou potěšena pevnou nadějí, že zachováš slova matčina v srdci svém, že budou ti hvězdou v životě, mně pak útěchou v nebesích. Pamatuj na mne při nejsvětější oběti, budu-li z očiště o pomoc volati. Tyť můžeš mi nejspíše pomoci, proto pomáhej mi! Nyní tedy jak Bůh chce a kdy Bůh chce, hotova jsem rozloučiti se se světem.

Tvá umírající matka.



Had listivý mluví...

Proč ze všech stromů rozkošného ráje
Bůh zakázal vám chutných jísti plodů?
Tak slabost' znaje Evinina rodu,
had listivý mluví, slov svých účel znaje...

Proč ovoce to darmo jen tak zraje,
nač uchystáno bohatých těch hodů?
Tak v plamen zvolna přilévá svou vodu,
by výše vzplanul, úmyslů svých taje...

Tak stále Boha pomlouvá on lidem:
Proč ze všech stromů zakázal vám jísti?
A za věčným kdo ubírá se klidem,
proč žádný sen si blaha nesmí přísti?
Ó běda, koho zmate svými slovy,
kdy bez Boha ráj slibuje mu nový!

Ant. Sychrovský.

Ten šedý mrak!

Ten šedý mrak zas na obzor se noří...
Toť děsné chmůry, kdy se v duši stelou,
až zatáhnou ji povlakem svým celou,
že darmo pod ním na čas život hoří.

A do těch mraků každý svit se boří
a každou ony shtlí touhou vřelou,
že v lidské duše nemůž' letět střelou
a darmo ráj jim blaha v nitru tvoří.

Čím mrak ten slunku v jaré jeho síle,
tím chmůry člověku, kdy všechny plány
tak marny zdají se, jak velké cíle
má před sebou a úzké k nim jen brány,
v nichž tisíce vrahů — zákeřníků sedí:
Tož děsné chmůry, mrakové tož šedí!

Ant. Sychrovský.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Lipníka. Během měsíce ledna a počátkem února letošního roku byl jsem následkem pomluv mé nevinné osoby se dotknutých postaven v starostech a v úzkostech velikých, tak že jsem v zármutku svém nevěděl, kde a jak pomoci vyhledávati. A hle, tu dostalo se mi při zbožném pohledu na sochu Neposkvrněného Početí nejsv. Rodičky Boží P. Marie toho vnuknutí, abych jako vždy jindy u této nejmocnější Matky své hledal pomoci a útočiště; a té se mi také po několika-denní vroucné modlitbě k ní také dostalo. A protož vzdávám tuto za poskytnutou mi útěchu a pomoc k rozmnožení úcty blah. Panny Marie jakož i svatého Jana Nepomuckého své nejpokornější díky, a zavazuji se, že chci až do konce života svého býti vroucím jejím ctitelem, k čemuž ona mi, jak doufám, svou ochranou milostivě dopomůže.

Z Brodu od Příbrami. Jistí manželé vzdávají nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, Matičce Boží na sv. Hoře, sv. Josefu a sv. Janu Nepomuckému, že odvrácena byla od nich veliká hanba a potupa.

B.

Z Bosonoh. Díky vroucné vzdávám božskému Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, ustavičné pomoci, sv. Josefu za vyslyšení prosby.

M. K.

Z Bryan Texas v Amer. Vzdáváme nejsrdečnější díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Bartoloměji, patronu našemu, za vyslyšení naší prosby po vykonané 9denní pobožnosti. Chváleno, vzýváno a vděčnou myslí milováno budiž nejsv. Srdce Pána Ježíše v nejsv. Svátosti každý okamžik až do skonání časův!

F. a M. V.

Ze Starého Brna. Z klášterního zátíší ctih. Alžbětinek nejvroucnější díky božskému Srdci Ježíšovu, laskyplné přimluvě neposkvrněného Srdce Marie Panny a mocné ochraně svatého Josefa, za uzdravení z povážlivé choroby velectěné a milené matky představené Marie Nepomuceny po vykonané devítidenní pobožnosti. Z hloubi srdce společně voláme: Ctěno, chváleno a velebeno budiž vždy a všude nejsvětější Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie! Svatý Josefe, příteli nejsvětějšího Srdce, oroduj za nás!

A. A.

Z farnosti Tovačovské. Z celého srdce vzdáváme nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu jakož i sv. Janu Nepomuckému za mnohá nám prokázaná dobrodíní jak duchovní tak tělesná.

J. a J. N. manželé.

Z V. B. Jistá osoba vzdává srdečné díky za vyslyšení prosby za pozdravení.

A. F.

Z Mor. Ostravy. Plnice takto slib učiněný, vzdáváme vroucné díky Panně Marii Lúrdské, Královně posvátného růžence, za pozdravení jisté osoby po vykonané 9denní pobožnosti.

Čtenářky „Školy.“

Od Přerova R....e. — Jistá čtenářka „Školy“ vzdává tisícere díky božskému Srdci Paně, Panně Marii Lúrdské, sv. Josefu, sv. Antoninu a sv. Filomeně za uzdravení sestry z nebezpečné nemoci.

A. P.

Z Král. Hradce. Díky tisícere vzdávám božskému Srdci P. jakož i nejblah. Panně Marii za odvrácení churavosti obtížné a překážející mi v konání povinností mých.

Šk. s....

Z Horažďovic. Plnice tímto slib svůj, vzdáváme díky nejvřelejší božskému Srdci P. a nejsv. Rodině za uzdravení šlechetného dobrodince a nejlepšího přítele.

Šk. s....

Od Val. Meziříčí. Nejvroucenější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci P. Marie a sv. Antoninu za šťastné nalezení ztracené věci.

V. K.

Chceš pravdu?

Kdo člověka zná někdy pochopiti?
On praví: Pravdy těžko naleznouti,
kdy v světě vše již za tebou se hroní,
než mohlo jistě postaveno býti.

A přece dí: Já pravdu musím zříti,
a za ní chci i ve kraj světa plouti!
Ač při tom z místa nemůže se hnouti,
jak chtěl by o ní raději jen sníti...

Nuž ruku k dílu! Pravdu mítí toužíš
a bojíš se, bys neuzřel ji holou?
Tak v pochyb tůž jen hlubokou se hroužíš,
kde nezachytíš pravdy ani zpolou!
Chceš pravdu? Opravdu? Nuž, chtěj ji celou
a nezastraš se časnou boje střelou!

Ant. Sychrovský.

Bojuj!

Zas klesá noha. Tělo volá duši.
Ta dí mu: Bojuj! Údělem boj žítí!
A cesta k cíli není samo kvítí,
v němž hrb se každý jemně noze ruší!

Jen ku předu! Slyš! Kopyty kůň buší,
již řehce, na němž vrah se blíže fíť.
Dech peklem pálí, peklem zrak mu svítí.
Vpřed! Již svou starou natahuje kuší.

Tak bojuj jen a nerozvažuj dlouze:
Zda bojovati aneb kterou zbraní.
Jest jednoho ti třeba v žití pouze:
Bys vzechopil se, než nepřítel tě raní
a neklesl, když klesáš — chceš-li žítí
a nechceš padlý dravecům v pokrm býti!

Ant. Sychrovský.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Řím a Itálie. K výroční slavnosti svého korunování odebral se sv. Otec Lev XIII. za obvyklých obřadů do sixtinské kaple. Průvod ubíral se prostorami sálů vévodského a královského, kdež papeže obecenstvo tisíce osob čítající živě pozdravilo. Papež sedě na trůnním křesle obceval mši sv., kterou sloužil kardinál Serafin Vanutelli. Ku konci zpěl sv. Otec Te Deum. Za týchž obřadů a opětých nadšených pozdravů obecenstva vrátil se do svých

komnat. Vzezření Lva XIII. jest výborné. Při přijetí kardinálského sboru v den svých narozenin tlumočil papež opět přání a naději, že východní církve přes obtíže kladené politikou světskou vrátí se ku katolické jednotě. Právil sv. Otec, že jako jeden z nejpamatnějších dnů církve předem již vítá den, který uskutečněním náboženské jednoty vdechne osudům národů nový život.

Rakousko. Panovnická rodina veleříše naší a s ní všichni poddaní jakož

i dobrý duch společnosti nyní rozervané vůbec utrpěli citelnou ztrátu úmrtím staříckého polního maršála, arcivévody Albrechta. Narozen ve Vídni dne 3. srpna 1817, zemřel v Arco v jižních Tyrolích dne 18. února 1895. Se zvětšeným arcivévodou sklonil se do hrobu kus starého Rakouska, očitý svědek a nad jiné činný účastník dějin říše v dobách nejpohnutějších, kdy mocní nepřátelé vnitřní i vnější hrozili zkázou celému soustátí spojenému pod vládou věkovité dynastie habsburské. Bolestnou ztrátu úmrtím arcivévodovým utrpěla i církev a náboženský duch vůbec; bylť zajisté zvětšený mocným sloupem a oporou církve v Rakousku. Žil s církví, cítil s církví a účastenství živé měl na všech jejích radostech i strastech. Církevní snahy měly v něm vždy ochotného podporovatele, vrchní pastýři pevnou a jistou oporu i horlitele. Jest přirozeno, že zásluhy tyto o náboženství a církev nebyly ještě ve veřejnosti náležitě oceněny, nicméně však pověst o blahodějném toho směru působení pronikla již všude, kde zajímají se věrná srdce o rozkvět říše Boží na zemi. Jako žil zesnulý arcivévoda životem vzorného katolíka, s podobnou příkladností i zakončil běh dlouhého a zdárného života svého. Zopatřen sv. svátostmi, v rukách růžencem ovinutých maje kříž, který vroucně a stále líbal, odebral se na věčnost proslavený vítěz, veliký jako vojn, větší však ještě jako upřímný syn svatě, katolické církve. Sv. svátosti přijmouti sám vroucně žádal řka: „Chci přijati sv. svátosti, bych dal dobrý příklad!“ Zesnul klidně a sladce. Tahy obličje jeho zůstaly nezměněny, a — jak napsal jeden list — rozestřel se nebožtíkovi po tváři onen mírný výraz, jaký vidati jest u těch, kdož zesnuli s důvěrou v Boha. Kéž tane ušlechtilý zjev arcivévody Albrechta všem Rakušanům stále na mysli jako vznešený vzor lásky k Bohu, církvi a vlasti! —

Francie. Světová Paříž má této doby svého moderního „Vincence z Paula“ v osobě prostého kněze Lemiusa. Tento shromažďuje kolem sebe každou

neděli ve chrámu na Montmartru na 2000 chudasův obého pohlaví, jež zapotřebí kruté zimy. Způsob jeho jest nejpraktičtějším řešením otázky sociální. Abbé Lemius vyvolí každou sobotu večer z chudasů deset k vigílii — ku bdění — po celou noc před Svátostí oltární, aby klaněli se Kristu, který si vyvolil chudobu za družku svého života a který též pomáhá chudobu v pravém duchu snášeti. Nedá se ovšem upříti, že mnozí z těch tisíců přicházejí k němu výhradně jen k vůli nasycení, jehož se jim u něho dostane. Sám Bálh ví, kde nabere kněz ten peněz na všecko, co rozdává. Sám jest chudý, jak jen si mysliti možno, a přece neodejde od něho nikdo bez daru a beze slova útěchy. Zdá se, jakoby ruce neviditelné naplňovaly jeho zásoby. Kéž tento jako kdysi sv. Vincenc z Paula poutá k sobě boháče, kteří pokládají si za čest svěřovati mu tajné své přebytky k podělování chudých, jelikož vědí, že na rukou jeho spočívá požehnání Boží. Musíme dodati, že po celé Francii rozšířen jest velikolepý spolek — beze stanov a bez představených —, jenž nese název „chléb sv. Antonína“ a pozůstává v tom, že kdo má zvláštní prosbu k Bohu, vyzývá o přímluvu sv. Antonína, jehož život byl nepřetržitou řadou modliteb a dobročinnosti, se slibem, že dojde-li vyslyšení, věnuje určitý dar na „chléb chudých“, z čehož povstal název „chléb svatého Antonína.“ Dobročinnost Francouzů jest veliká a národ tento vždy zůstává velikým, třebaž úpěl vlastně nyní pod tisnivou nadvládou bezbožectví.

Německo. V Německu již po řadu let jednají katolické kruhy o tom, aby Jesuité, kteří v dobách kulturních bojů byli z Německa vypovězeni, směli se tam zase volně vrátiti, dle libosti usaditi a působiti v mezích, které jim vykazuje zákon církve svatě i moc světská. Zapisáhli nepřátelé Jesuitů snažili se, by řádu tomu návrat zmíněný nikdy povolen nebyl. Minulého roku byl však na říšském sněmu, třeba většinou protestantském, učiněn stranou katolickou návrh, aby zákon proti Jesuitům byl zrušen. Návrh ten byl po dlouhých jednáních a vzájemných ústupech na

sněmu říšském také skutečně přijat, avšak říšská rada spolková, stojící nad říšským sněmem, návrh onen zase prostě zamítla. Nyní vyšlo na jevo, že hlavní příčinou zamítnutí toho byl nátlak samého císaře Viléma II., který prý nepřikřeji se staví proti tomu, by řád jezuitský opět do Německa byl připuštěn. Letos, jak jsme na místech těchto již oznámili, jmenovaný návrh opět octl se na povrchu jednání a sněmem říšským opět byl přijat. Samu sebou se rozumí,

že zraky politického světa katolického obracejí se s napjetím nejvyšším ku spolkové radě, o níž nyní je známo, že tam převládá soubhlas s návrhem i odhodlanost k jeho provedení. Jen členové prustí prý váhají, mají-li se postaviti nejen proti svému císaři, ale zvláště i proti králi pruskému. Za takových okolností není dle některých hlasů nemožným, že návrh tento, který listy směru Bismarkova nazývají „skutkem s následky dalekosáhlými“ — opět padne.

Náplň ctnosti, souhrn křesťanského života jest milosrdenství. *Sv. Ambrož.*

Hledají sebe. Duše, jichž nábožnost jest sice upřímná, které však pohodlně žijí a sladkému přátelství docela neodumřely, bývají trochu sváděny, že ve všech věcech hledají sebe. *Fenelon.*

Růže s trním. Růže sebe krásnější má své trny, které píchají do ruky ji trhající. Nechceš-li trny na nohou pobodán býti, musíš je chrániti tvrdou kůží obuvi, toliž zdrženlivým, přisným životem. *Sv. Řehoř Nysseňský.*

Okamžik vnitřní sebranosti myslí prohlíží jasněji pravdu a rozumí jí lépe, než sebe krásnější a důvtipnější řeči lidské. *Fenelon.*

Není žádná ztráta času, jestliže, musejíce ztratiti čas, v mírnosti a trpělivosti se cvičíme.

Opovržení náruživostmi našimi a marnostmi světa, musí býti pramenem radosti naší. *Fenelon.*

Pravý základ lásky působí, že nechci se proti nikomu proviniti ani proti příbuzným ani proti přátelům. *Fenelon.*

Bůh otvírá nám spasitelnou knihu, nechá-li nás do našeho srdce nahlédnouti a v něm čisti.

Zjevíti, co nás tíží v srdci jako kámen na pravém místě otevřeně a upřímně, jest netoliko milování hodným, ale heroickým skutkem; jest skutkem nikoliv obyčejné velikomyslnosti. *Sv. František Sal.*

Duch kajcnosti.

Svatý Pavel, veliký apoštol národů, přišel jednoho dne do řeckého města Athen, místa to umění a řečnictví. Ale nepřišel diviti se krásám uměleckým ani cvičiti ve školách řečnictví, nýbrž vida město modloslužbě oddané, dal se zavést do Areopágu, počal kázati o neznámém jím Bohu, »že zvěstuje lidem, aby všichni všudy pokání činili.« (Skut. ap. XVI.) Přísne to bylo kázání pro rozmařilé Řeky, ale což platno, když i sám Ježíš Kristus napřed volal: »Pokání činite!« a »Nebudete-li pokání činiti, všickni spolu zahynete!« (Luk. 13.) A což jiného přikazovala nejbláh. Panna, zjeví se v Lúrděch, jako: »Pokání! pokání! pokání!« Z toho můžeme poznati, jak jest potřebí pravé kajcnosti nám všem, chceme-li spasiti duše své. Či kdo jest bez hříchu? Kdo může říci o sobě jako Kristus Pán: »Kdo z vás bude mne trestati z hříchu?« (Jan 8.) Bohužel vyznati nám jest, že v mnohém chybujeme všichni. (Jak. 3.) A proto prositi máme o ducha kajcnosti po celý tento měsíc. Nemíníme tuto pokání jako ctnost, která pozůstává v tom, že nenávidíme hříchu a rozhodnou vůli máme hříchy na sobě trestati skutky kajcnými, a tato vůle musí býti trvalá. Takový život kajcný vedl svatý apoštol Petr, Maria Magdalena, marnotratný syn. Nemíníme tuto ani pokání jako svátosti, které záleží

ve skroušeném vyznání hříchů, v opravdovém předsevzetí se polepšiti a právě pokání za hříchy činiti, totiž uložené od zpovědníka pokání vykonati a ještě mimo to sami sobě tresty uložiti. Ale míníme tu právě ducha kajcnosti, »kterážto kajcnost, podle sv. Tomáše Aquinského, má trvati až do konce života; vždycky má člověk litovati, že zhřešil; neboť kdyby se mu líbilo, že hřešil, již proto samo ztratil by ovoce odpuštění.« Takového ducha kajcnosti měl zajisté svatý apoštol Pavel, kterého Kristus Pán zadržel na cestě hříchu a učinil ho nádobou, aby nosil jméno jeho před pohany a krále i před syny israelské. A od té chvíle nezhřešil sv. Pavel, jak vyznává řka: »Neboť ničeho sobě povědom nejsem, ale tím ještě nejsem ospravedlněn.« Vyznává dále skroušeně: »Tresci tělo své a ve službu podrobuji, abych snad jiným káže, sám nebyl zavržen.« Co teprve máme říci my, kteří jsme tolikrát zhřešili a přelaskavé Srdce Pána Ježíše zarmoutili, ano znova zbodali? Takovým duchem kajcnosti veden svatý Pavel, poustevník, jenž sto let strávil na poušti, bydlel v doupěti, tvrdou skálu za lože měl, vodou se napájel, palmovým ovocem hlad zaháněl a šatem z listí stromu palmového spletým se odíval. — Takovým duchem kajcnosti veden sv. Benedikt, jenž v jeskyni bydlel, a po mnohá léta nepožil jiného leč zeliny polní. — Takovým duchem kajcnosti veden svatý František Serafin-ký, jenž chodil bos, oděn jsa drsným rouchem, opásán provazem, vyžebnaným chlebem se živě. — A co by se dalo říci o kajcném duchu svatě Teresie, sv. Rosy Limanské a přemnohých jiných! Jak mnozí volávali se svatým Bernardem: »Bojím se ohně věčného, trnu před pohledem Soudece, jenž i nebeským zástupům jest hrozným! Ach, kdo dá slz zrakům mým, abych ušel pláče věčného!« Jak teprve nám jest potřeba takového ducha kajcnosti, kteří nejsme ani stínem těchto svatých!

A proto prosme o takového ducha, jako jsme prosili o ducha vroucné modlitby, o ducha horlivosti v dobrém, tak prosme o ducha právě kajcnosti zvláště v tomto věku rozmátilém. Duch kajcnosti podporovati bude modlitbu naši a bude dříve vyslyšena. Duch kajcnosti podněcovati bude horlivost naši v konání dobrých skutkův a v napravování krivd Pánu Ježíši učiněných. Poslechněme napomenutí samé Královny bez poskvrny hříchu prvotního počaté: »Pokání! pokání! pokání!«

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za dosažení ducha kajcnosti nám všem, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlime-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce-Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v květnu: Pobožnost k Matce Boží a naší.



Chceme-li vejiti do Srdce Ježíšova, dostačí obrátiti se k Marii Panně. Hned přístup bude nám zjednán. (Sv. Alfons Lig.)

Jakožto Matka Ježíšova má Maria jisté právo na všechny milosti božského Srdce jeho. (Suarez.)

První máj.

Napsal Jarolím Stanislav Pavlík.



První máj — ó krása! — první máj!
Zahlaholte trouby na Sionu,
zavzni jásající hudbo zvonů,
dnes se snesl na zem Boží ráj.

První máj — ó krása! — první máj!
Ve slunečním rdí se obzor plamu,
na lučinách plno drahokamů,
chrámem Božím stal se stinný háj.

Stromů ratolestí jeho chór:
Matutinum velebné i Chvály
zpívá v žalmech svých tam neustálý
místo vážných mnichů ptačí sbor.

Šumí jasné vlnky potoka,
samé stříbro, samá perla ryzí —
srnka pije z nich a plaše zmizí
v rokle lesní místa hluboká.

Všude kvítí, všude jásot, ples!
Vesna zlato s klínu na zem stfásá —
první máj — ó jaká radost, krása! —
nebeský dnes na zem ráj se snes.

Patřím na svět plný úžasu —
a výš na oblohu, jak se na ní
mráčky libají jak v milování
v záři planoucího topasu.

Avšak výš můj duch se dává v let
na Janovém orlu — až v tu dálí,
již nám dosud závoj hvězdný halí,
neznámý kde ukrývá se svět.

V záři světél město královské
vidím pláti: brány jeho zlaté,
hradby pásem z perel obepjaté,
ze safíru věže obrovské.

A v tom roji barev malebném,
v drahokamů křišťálovém zrní
větší ještě krásou oko slní
Sion nový v lesku velebném.

Sion nový — Boží slávy trůn!
Na něm kraluje Bůh svatý, věčný —
andělů voj hymnus nekonečný
hraje jemu na tisících strun.

Uchvacuje mne ten černý zpěv,
oslepuje oko sláva Boží . . .
Trůnu nebeského u podnoží
vidím já tam přemilostný zjev.

Jako v sadě sněžná lilie,
jako stuha v barev lesku sterém,
jako krásná Esther před Assuerem
kynou vstříc mi vnuady Marie.

Pláštěm slunce jasným oděna
na měsíci stojí, kolem tváří
diadem jí dvanácti hvězd září —
té, jež bez hříchu jest zplozena.

Serafinů kol ní zářný kruh
jako hvězdy třpytné kol měsíce;
jako stero perel v záři svíce,
v roji paprsků a v síti duh.

Co tu krásy, co tu radosti!
První máj se též dnes v nebi slaví!
Vojska nebeská dnes onu zdraví,
jež má ruce plny milostí.

Panstva, Trůnové i Knížata,
Síly, Mocnosti a Cherubové,
andělů všech stkvělí zástupové
chválí tu, jež čistá, přesvatá.

Apoštolů chór a stkvělý voj
mučovníků, vyznavačů řady
slaví tu, jež plna krásy, vnady,
naši radosti jež blahý zdroj.

Věnce panen, zástup žen a vdov
Královný své zvelebují svátek —
ba i průvod milých nevinůžtek
v úsměvu jí vítá, beze slov.

Svatých ples ten u jásotu bouř
vzmáhá se, když k poetě Matky Děvy
spějí vzhůru pozemšťanů zpěvy
kadidla jak libovonný kouř.

Z hor a lesů, polí, visek, měst
velebná se píseň rozechvělá,
píseň krásná „Áve maris stella,“
průvodem jí zvonků hrani jest.

Nemá konce jásot na nebi;
Marii vždyť samé píseň díků
rozlévá se s rubínových rtků:
Duše moje Boha velebí!

„Magnificat mea anima
Salvatorem meum“ — Panna zpívá,
a ta píseň čarokrásná, tklivá
dodnes srdce naše dojíká.

„Vzhlédl Pán Bůh na děvici svou,
učinilť on se mnou velké věci,
proto nyní národové všeci
blahoslavenou mne v písni zvou.“

První máj — ó krásá! — první máj!
Zpěv a jásot, ples a zvonků hrani
na zemi i na nebeské báni
připadá mi skutečná jak báj.

Maria, Ty Matko milostí:
Tebe Syn Tvůj vzal si na nebesa!
Vem mne k sobě tam, kde všechno plesá,
až se duch můj z těla vyprostí.

Maria, má družko milená!
Dej mi zřítí jednou tvář Tvou sličnou,
bych Ti zpíval píseň ustavičnou
tam, kde žiješ věčně blažená.

Hvězdo mořská, Panno spanilá!
Dej, by láska, již teď k Tobě planu,
jednou v lásky neskončeném stanu
u věčný máj se mi rozvíla!



Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klíma. (Č. d.)



Není Pán přioděn rouchem
velebnosti a slávy své,
jest oděn ve způsobu ne-
patrného chleba, kteráž
jest chudší a nepatrnější,
než byly plénky, jimiž božská Matka Ditko
nebeské v Betlémě ovinula. Tam odpočívá
Ditko nebeské v jeslech, spodem se-
vřených a vrchem otevřených, jako Tvůrce
všehomíra, by veškeren svět Tvůrce svého
uznal a přijal. Avšak srdce mé, kteréž
nebes Pána přijímá, jest právě opakem
jesli betlémských. Není-liž otevřeno do-

kořán zemi a věcem nízkým a nepatrným,
a nebývá-li těsně uzavřeno, má-li se
otevřítí a pohostiti Stvořitele a Pána
svého?

Když svatí tři králové zavítali do
Betléma, patřili na Ježíška, jež držely
přečisté ruce Matky Páně. Zde však u
oltáře ve chrámu Páně drží kněz, slabý,
mdlý a hříšný jako my, Pána Ježíše
v rukou svých.

A nevím věru, komu dostalo se vět-
šího důkazu lásky Boží, pastýřům-li,
kteří noční dobou uzřeli nemluvnátko

zrozené, či mudrcům, kteří od východu zavítali, aby potěšili se pohledem na božské Dítě. Ze svatého evangelia víme: Svatí tři králové padli na kolena, a korymbly se božskému Dítěti. A byla-li milost jaká nad tuto, mohla býti jen ta, že nohy božského Dítěte libali tehda, když Matka Páně držela je na loktech svých. Touto milostí dostalo se hojné odměny i pastýřům, kteří s chvátáním spěchali do Betléma, i svatým králům za všechny klopoty, které vytrpěli cestou než do Betléma zavítali, jakož i za nebezpečnosti života, v něm se vydali, přihlašující a doptávající se u Herodesa na nového krále, který v území jeho měl se naroditi.

Předobry Pane Ježíši, jak krátká a nepatrná jest cesta naše k Tobě, porovnáme-li ji s cestou pastýřův a mudrců! S jakou vlažností a netečností blížíme se k Tobě my, kteřížto nemusíme se obávat, že lásku, kterou Ti chceme prokázati, životem zaplatíme, jako mudrci od východu. My nalézáme téhož Pána v rukou kněží, kteréhož našli pastýři a mudrci v rukou Panny Marie! A Matka Páně podává nám Syna svého nejenom proto, abychom mohli nohy Kristovy libati, ale bychom Pána i do srdce svého mohli přijmouti, tak že Pán úžeji s námi spojen býti nemůže. Přemnozí jsou zajisté, kteří říkají: Jak rád bych byl patřil na tvář Kristovu, na oděv a obuv Páně a na celou podobu Kristovu! — Nuže věz, že patříš na Pána v nejsvětější Svátosti, dotýkáš se Spasitele svého, a přijímáš Pána jako pokrm. Chceš-li viděti oděv Kristův, a Pán dovoluje Tobě, abys nejenom naň patřil, ale abys se i Pána dotýkal, Pána svého požíval, Krista v srdci svém choval.

Nedal-li Pán na kříži za tebe krvi své, neobětoval-li bolestí svých, neprokázal-li nám milosrdenství převelikého, že i od Otce svého v bolestech hrozných byl opuštěn, abychom my po smrti ne-

byli od tváře Boží odloučeni? Jest velikou útěchou hříšníkovi, vidí-li Pána Ježíše, an na kříži krev svou pro nás prolévá. Že pak krev Páně pro nás všechny jest prolita, a že nám všem zásluhy smrti Kristovy mají býti přivlastněny, proto třeba, abys přijímal Pána v srdce své s láskou a vírou, a tak byl účasten hojných zásluh, které Pán nám podává.

Radujmež se z toho, že Svátost oltářní jest lékem, kterým veškerý neduh dají se vyhoviti. Má-li však lék jeviti léčivé účinky, není dosti, abychom lék jenom měli, ale třeba také, abychom léku užívali. Jinou věcí jest lék nějaký připravit i lék připravený přijmouti. Proto jest také útěcha, které lékem tímto dosahujeme, veliká a neobyčejná. Tam na kříži umírá Beránek Boží pro spásu lidskou, zde ve Svátosti se mi spásy dostává, přijmu-li Beránka Božího. Tam na kříži byl Beránek nevinný mučen a trápen, tam dal za nás i život svůj, aby mi byl pokrmem chutnějším a lahodnějším, čím více pro mne trpěl. Zde ve Svátosti nabízí se mi Pán jako pokrm a nápoj sladký a lahodný, týž Pán, jenž z lásky ke mně na kříži octem a žlučí byl napájen.

S podivením a úžasem volá svatý Jan Zlatoustý: „Rozjímej pilně a pozorně, jaké cti a slávy se ti dostalo! Rozjímej a přemýšlej, u jakého stolu hoduješ, že i andělé Boží, kteří na stůl ten patří, pro velikou zář a slávu, kteráž stůl nebeský obklopuje, neopovažují se naň patřiti.“

Živení býváme nebeským Pánem, s ním v jedno se spojujeme, tělo naše a krev spojuje se s tělem a krví Kristovou: „Kdo může vypravit veliké skutky Hospodinovy, a kdo bude opěvovati chválu Páně? Který pastýř kdy ovečky své sytil vlastní krví? Avšak co dím pastýř? Jsou matky mnohé, které, zrodivše v bolestech dítky, jiným ženám

je odevzdávají, aby je kojily a vychovávaly. Leč Pán Ježíš nejenom nečiní nic podobného, ale nad to živi nás svou krví a spojuje se s námi.

Tato pravda jest věcí utěšenou a velikou, převyšující veskeren smysl. Pravdy této nemohli bychom věděti, kdyby nám o ní nesvědčila neomylná církev Kristova.

Kdo řád obyčejný tak neobyčejně změnil, že Kristus, jenž jest Pánem všehomíra, a jemuž přísluší právo, aby tvorstva ve svůj prospěch užíval, tak se snižuje, že umírá, umírá na kříži, že jest pokrmem tvorů, kteří Pána hněvají a urážejí?

Ó silný lve z pokolení Judova! Ó přetvrdý drahokame, tak tvrdý, že nemohlo ani bičování ani smrt zlomiti lásku, kterou jsi lidem miloval! Jaký přesladký pokrm upravil jsi nám z hořkého utrpení, kteréhož okousíme, kdykoliv Tě hodně přijímáme! Avšak jakož jsi, Pane, ze lva, proměněn byl v Beránka, tak jsou nejenom sladká ústa Tvá, ale Tys sladkostí a lahodou v tomto tajemství všem, kteří hodně svátost tuto přijímají.

»Hospodin nasýtil je,« praví žal-mista Páně, »medem ze skály.« Tys, Pane Ježíši, byl skalou, když jsi na kříži trpěl. Tys celý medový těm, kteří Tě ve svátosti hodně přijímají.

Beránek Boží, jenž na oltáři jest uvězněn pro celý svět a pro všechny, kteří na světě žijí, volá a zve s oltáře: »Pojďte ke mně všickni, kteří jste obtíženi a pracujete, já vás občerstvím, a uče se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí duším svým. Neboť jeho mé jest sladké, a jářmo mé lehké.«

Kdo pokorou Kristovou, v které žil na zemi, a které i nyní nás učí, an slávou a ctí korunován, ještě více se pokořuje tím, že odívá se způsobou chleba, v níž k nám přichází a uprostřed nás ve svátosti bytuje, pokoře na-

učiti se nemůže a v oděvu marnivosti a pyše hoví, Kristův není. Přicházet ku stolu Páně, aby Ježíše přijal, oděného chatrnou způsobou chleba, an sám hoví marnosti a pyše.

Chceš-li tedy, aby Pán vlidnou tvářti ukázal, a bys hojně milostí od Pána obdržel, musíš se od Pána Ježíše učit, musíš se v něm jako v zrcadle zhlížeti, musíš všechno odstraniti, co se mu nelíbí, a musíš mu býti podoben. Pozorujte, křesťané, jeho pokoru, jeho tichost, jenž všechny trpí, dobré i zlé, kteří ku stolu Páně se přibližují! Pozorujte poslušnost Páně, jak se podrobuje knězi při sv. pozdvihování. Kdykoliv kněz při pozdvihování Pána Ježíše volá, okamžitě přichází. A vyzdvihuje-li kněz Pána Ježíše, a vyzdvihuje-li nad míru anebo málo, neprotiví se. Překládá-li Pána se strany na stranu, zvolna nebo rychle, uctivě nebo bez uctivosti, nechá-li Pána dlouho na oltáři anebo jenom krátkou dobu — poslouchá ve všem, jako by byl nižší kněz — mlčí a neodmlouvá ani slovem, jako by neuměl mluvit. Všecko trpí jako tichý Beránek a nemá sám pohybu volného.

Ó kéž křesťané nezapomínají, že vznešený a veliký Bůh stal se nepatrným člověkem, an se vtělil. Kéž pozorují, že nyní na oltáři jest ještě menším a nepatrnějším, a kéž uznají, že jest věcí neslušnou a trestuhodnou, když červ se povyšuje, vida Pána svého poníženého. Kéž křesťané pokorní často přistupují ku stolu Páně, přijali Pána pokorného a tichého, kéž poslušní přijímají hodně Pána poslušného, láskou roznicení Pána nejlaskavějšího!

Kéž život zbožný, jemuž se oddali, netrvá jenom jeden den! Kéž v dobrém vytrvají; neboť pro tuto stálost v dobrém volil Pán okrouhlou podobu chleba, aby v ní přebývatí mohl — vždyť podoba svaté hostie okrouhlá jest podobou do-

konalou, nemající ani počátku ani konce. | neboť z Boha jako středu vy-
 »Láska pak,« jak svědčí svatý Diviš, | cházejíc, k Bohu jako ku středu
 »nejlépe dá se označiti kruhem; | opět se vrací.«

(Příště dále.)

Ó pojdte ke mně všichni...

Pojdte ke mně všichni,
 kdo v srdci máte žal,
 kdo v širé světa lícni
 by v bídě, nouzi stál,
 bych bolestným svým ramenem,
 prodehnutým lásky plamenem,
 vás všechny obejmjal.

Nešetřte ke mně kroků,
 mně patřte vroucně v líc —
 hle! z bolestného boku
 vám láska tryská vstříc.
 Nevěřte v světa žalebnost,
 pak s vámi jsem až na věčnost,
 bez mne je život — nic!

Jen pojdte ke mně, drazí!
 O kámen ani trám
 z vás nikdo nenarazí,
 kdo ve můj vkročí chrám.
 Po cestě květy zaváté,
 kéž všichni ke mně spěcháte —
 já všem co's darem dám.

Ta cesta schůdna jesti,
 já sám jsem po ní šel,
 sám pocítil jsem štěstí,
 sám blahem jsem se chvěl.
 By pro každíčké kvítečko
 zde zbylo blahé místočko,
 vždy na mysli jsem měl.

Ó pojdte ke mně, dítky,
 co já díím, není klam:
 za života běh břitký
 vám náhradu zas dám.
 Váš ramenem svým ovinu
 a k svému srdci přivinu
 a všechny zulíbám!

Ó slyšíš, synu, slova,
 jež dí ti Boží Syn?
 tož sehní hrud' svou znova
 a schyl se v jeho klín!
 na Srdeci, v jeho náruči
 ti nový život vypuší —
 bláh z blahých budeš jmín.

Ó pojdte ke mně všichni,
 kdo v srdci máte žal,
 kdo v širé světa lícni
 by v bídě, nouzi stál,
 bych bolestným svým ramenem,
 prodehnutým lásky plamenem,
 vás všechny obejmjal!

K. E. Vojtěch.

Zdráva buď, Královno, Matko milosrdenství!

(K májové pobožnosti.)



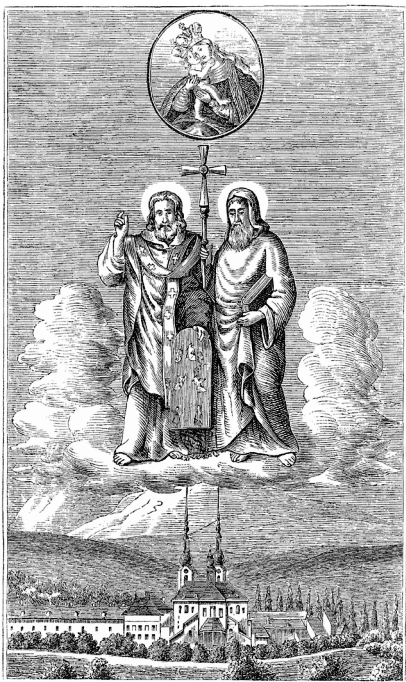
Pět nadešel krásný měsíc
 máj. Po dlouhé, kruté
 zimě procitla celá pří-
 roda k novému životu.
 — Všemohoucnost Boží
 vdechla život tento přírodě ztrnulé, a hle,
 tisícířými květy zdobí se země, stromy
 vypučely nové listí, ptáčekové vesele pro-

zpívují a sám člověk cítí se jakoby nově
 zrozeným, jará síla proudí celým jeho
 tělem. A v jarní této radosti, která nám
 poněkud skýtá obraz ztraceného ráje,
 běře nás církev svatá za ruku a vede
 k účtě té, o níž psáno v písmě svatém,
 že »nejkrásnější jest mezi syny lidskými
 a že není na ní poskvrny,« k účtě a

lásce Marie Panny. Vede nás do chrámů, kde mezi něžnými květinami v záři světél trůní obraz této přesvaté Matky Spasitelovy, a volá k nám: »Vizte Královnou nebes, již Bůh sám slávou věčnou korunoval, vizte však také vaši Matku, v jejíž ruce vložil Pán moc velikou, moc účinné a milosrdné přímlyvy. Hledte, která volá vás Marie Panna jako Matka laskavá a pečlivá: »Pojďte ke mně a nasýťte se mými plody!« Ó slyšme hlas sv. církve a v měsíci tomto rádi a často se shromažďujeme před oltáři Marianskými ku krásné a významné pobožnosti májové. V duchu spojujme modlitby a zpěvy své s modlitbami a zpěvy nesčetných ctitelů Marianských po celém světě katolickém, aby tak čest a chvála neposkvrněné Matky našeho Spasitele dnem i nocí ozývala se po městech i v dědinách, v nádherných chrámech i v prostých vesnických kaplich. Tak uvidíme v měsíci květnu Královně nebeské věnec ze kvítků nejkrásnějších a ji nejmilejších, z kvítků nevadnoucích, z radostných písní a zbožných modliteb. Tak potěšíme něžné Srdce Matky naší něžnou láskou svou a utužíme pásku lásky a úcty, která pojí nás, dítky pozemské, k Matce nebeské.

Láska křesťanů k neposkvrněné Panně Marii již od počátku církve svaté neustávala vždy nové a nové způsoby vynalézati, jimiž by se jevila. Od té doby, kdy již za svatých apoštolů domek Marie

Panny v Nazaretě v útulnou svatýňku proměněn byl, až na doby naše jak rozmanitým a důmyslným způsobem rozvíjela se úcta Marianská po celé svaté církvi! Vzpomeňme si jen na křesťany v prvních stoletích, jimž bylo se skrývati



Posvátný Velehrad.

v podzemních kobkách a tam bohoslužbu konati pro kruté pronásledování pohanův, i ti již ctili Marii, Matku Páně, neboť i v těch nejstarších katakombách římských nalézá se již její svatý obraz. A když konečně Bůh se nad církví svatou smi-

lovati ráčil, když milost víry svaté dotkla se srdce velikého císaře římského Konstantina a tento svobodu udělil pronásledovaným posud křesťanům: tu teprve v krásném světle objevila se láska a

věším tajemstvím ze života jejího, zřizovaly se řády řeholní, které si za zvláštní úkol vytkly úctu Marianskou, tak na př. řád benediktinský, cisterciácký, premonstrátský, řád servitů čili sluhů blahosl.



PORTÁL SVATÉ HORY.

cta katolíků k Rodičce Boží. Ve svaté orlivosti vynalézaly dítky Marianské řády nové způsoby, jimiž by lásku a božnost svou k Marii Panně vyjádřily.

Tak povstaly ty nádherné chrámy Marianské po celé církvi, zasvěcené nej-

nalým dílům umění sochařského. Všecky sochy milostné jsou prastarého původu a byť nebyly samy v sobě díly uměleckými, jsou přece výtvozem zbožnosti a lásky. A právě na toto hledi Bůh, neboť právě tyto a takové sošky Marianské vyzna-

Marie Panny atd., vznikly rozličná bratrstva k její oslavě, tak bratrstvo sv. růžence, sv. škapuliře a pod. Zavedeny byly zasvěcené svátky na její počesť, zvláštní modlitby, pobožnosti a přerozmanité a překrásné písně. I jednotlivci nezůstali pozadu. Kolik jest jen slavných kazatelů, kteří své řečnické hřívny užívali k rozšíření slávy Marie Panny se sv. Bernardem v čele! Kolik slavných malířů, kteří vespolek závodili, jen aby na svých obrazech Marianských vznešenost a spolu něhu nebes Královny vystihli, což se asi nejlépe podařilo skromnému mnichu dominikánskému, zvanému »fra Angelico« (bratr andělský) čili jiným jménem známému »Fiesole«, jenž zemřel roku 1455. Není druhého světce, jenž by tolikráte a tolikým způsobem býval zobrazován jako Maria Panna. K obrazům přistupují sochy Marianské od nejmenších a neumělých až k doko-

menal milostí svou a dary nebeskými, jež hojně na přimluvu Matky Boží těm uděluje, kdož ve zbožné víře a důvěře k takým milostným sochám putují a před nimi modlitby své k Bohu vysílají. Tak povstala světoznámá místa poutnická k účtě blahoslavené Rodičky Boží, na př. Loreto v Itálii, Monteserrato ve Španělech, Marie cela, Vamberice, Einsiedl ve Švýcarsku, naše Svatá Hora v Čechách, Svatý Kopeček na Moravě a mnoho jiných.

Že toho ze všeho jde na jevo, že účta Marianská od počátku po všechna století v církvi svaté trvala, dle okolností a potřeb časových se rozvíjela, že takřka srostla s církví Páně, s církví katolickou, kterou si ani bez účty Marianské mysliti nelze. I naše doba vložila do věnce Marianského nový kvítek, krásný, milý, nevadnoucí. Nespokojila se jednotlivými dny k účtě Marie Panny zasvěcenými, celý měsíc zdá se jí býti potřebným, aby lásku svou projevila. Májová pobožnost jest sice původu novějšího, ale důstojně řadí se ke dřívějším projevům zbožnosti a účty k Matce Boží, a díky Bohu, ujala se po celém světě již tak, že věru málo jest snad okrášků, kde by posud zavedena nebyla. A to nejen v krajinách a zemích ode dávna křesťanských, nýbrž i v zemích pohanských pučí již toto kvítko Marianské, neboť kam noha misionáře katolického vkročí, tam ozývá se se jménem Ježíš i jméno »Maria,« tam shromažďují se nově obrácení a pokřtění v měsíci tomto ku slávě a účtě Matky Spasitelovy. Ejhle, zdaž nepřipadá nám na mysl slovo prorocké z nadšeného onoho zpěvu, ježž propěvovala Maria Panna u svaté Alžběty: »Ejhle, blahoslavenou nazývati mne budou všechna pokolení!«

Krásná jest pobožnost májová a užitečná! Koho, kdo jen posud všecken lidský cit neztratil, koho by až do té duše nedojímalo, vidí-li na ozářeném a

prvotinami jara okrášleném oltáři milostnou sochu nebo krásný obraz Marianský, s něhož zdá se, že s láskou a radostí shlíží Matka nebeská na dítky shromážděné! Koho by nedojímalo ten krásný zpěv Marianských písní, který tak k srdci mluví a srdce povznáší k radosti nadpozemské? Koho by nedojímalo ten dav zbožných křesťanů, kteří zde k Matce Boží o přimluvu volají, kteří svoje tužby a přání, své svizele a kříže jí přednášejí a s důvěrou v pomoc Boží odcházejí? Tak mnohého chladného křesťana májová pobožnost již roznítala ke zbožnosti, a kolik zatvrzelých hříšníkův obměkčila a k pokání přivedla, kolika nevěrcům poklad svaté víry získala, to ví jedině Bůh.

Ano. májová pobožnost jest vznesená, neboť slouží k účtě nejvznešenější Královny, Matky Syna Božího, která nejbližší trůnu Božího stojí; jest užitečná, neboť skýtá hojných milostí Božích všem, kdož s pravým úmyslem, s upřímnou a dětinnou zbožností ji obcují.

Abychom však, milí čtenářové, všech milostí také hodnými se stali, musíme i co na nás jest konati a vhodných prostředkův užívati. A tu vyžaduje svatá Panna od naší dětinné lásky dvojí věc. První vztahuje se na naše srdce, na vnitřní naše smýšlení. Zdvojití máme lásku svou k Marii, dobré a něžné Matce naší, která nám v nejhroznější chvíli života jejího, pod křížem stojíc, za Matku dána jest a nás za dítky své přijala. Maria Panna žádá, bychom v tomto milostném jejím měsíci s větší důvěrou milosrdnou lásku její vyzývali jsouce přesvědčení, že každý jednotlivý den nám jinou milost přinéstí může. Maria Panna očekává od nás, a to vším právem, že obzvláště v tomto měsíci přeskvělé její ctnosti budeme následovati a po onom duchu bažiti, jenž Matku Páně v životě jejím pozemském naplňoval, ji učil sta-

tečně bojovati a trpěti. Nesmíme sami sebe klamati, neboť pravá úcta Mariánská nezáleží tak v zevnějších výrazech lásky a úcty, jako spíše v pilném a horlivém následování jejích bohumilých ctností. Nezapomínejme, že jen ten slouiti může pravým dítkem Mariánským, jenž jejím vznešeným příkladem sebe posvěcuje, jenž sebe obrozuje ctnostmi, jimiž skvěla se Maria Panna v životě pozemském.

Druhá věc, kterou Rodička Boží od nás požaduje, týká se zevnějšku a má sloužiti k podpoře vnitřního myšlení. Když tedy k večeru zvuk zvonů vás volá do chrámu, pojdte ku společné pobožnosti Mariánské. Na počátku a konci měsíce vyzpovídejte se skroušeně a přijímejte s největší zbožností nejsv. Tělo Páně. Pokud možno obcujte denně mši svatě a připojte k ranní a večerní modlitbě své nějakou modlitbu k Matce Boží. Přispějte také rádi a ochotně nějakým dárkem na oslavu májové pobožnosti. Co by pak ještě jednotlivec činiti měl, aby dle sil uctil nebes Královnu, poví mu vlastní srdce, neboť vy-

nalézavá jest mysl upřímného dítěte, jde-li o to, milené Matce radost způsobiti.

Tak bude naše májová pobožnost upřímným holdem naší Královně, projevem úcty a lásky dítek Matce nejmilejší; a poněvadž všecka úcta Mariánská k Ježíši Kristu směřuje, shlédne na nás Spasitel a odplatí milostmi horlivost naši. Jak užitečná nám byla májová pobožnost, poznáme v poslední hodině a při soudu na věčnosti.

Ty pak, drahá a velemocná Matko na nebesích, shlédni na dítky své, které obklopují oltář Tvůj; prokaž jim milosrdenství, jakého schopno jest láskyplné Srdce Tvé; dokaž lásku svou k nim a vypros jim milosti, za něž prosí! Nezavírej Srdce svého prosbám dítek, které se ze slávy Tvé a moci radují, jimž po jméně nejsv. Syna Tvého jméno Tvé nejsladším zvukem jest! Víme, že pravé dítko Mariánské ztraceno nebude. Nezklaめš jistě, Matko nejmilejší, tuto důvěru dětí Tvých pozemských. Zdráva buď, Královno, Matko milosrdenství!

Boh. Hendl.

Otče náš.

Píše Bohumír Hendl. (Č. d.)

5. Chléb náš vezdejší dej nám dnes!



Až posud modlili jsme se za vše, co náleží k počtě Boha pravého a jediného, k rozšíření svatě jeho viry na zemi a k plnění svatě jeho vůle. Prosbou touto začínáme řadu proseb za vše, čeho nám lidem na zemi třeba jest, abychom život svůj tělesný uhájili a život duše naší tak řídili, abychom jednou po skončeném životě pozemském života věčného dosáhli.

»Chléb náš vezdejší dej nám dnes!« Jaká jest to důležitá prosba, co všechno se v ní skrývá! Každé slovo má zde význam a třeba je uvažovati.

Slůvkem nejdůležitějším v prosbě této jest »dej!«. Jak veliká víra a jak dětinná důvěra leží v něm! K Bohu obracíme se voláním tímto pevně věrice, že dáti může, a pevně doufajíce a důvěrujíce, že dáti chce a také skutečně dá! Ano, Bůh může dáti, vždyť on jest Pánem všeho, od něho jen pochází všechno dobré a potřebné, on jest dárce všech darů dobrých. Svatý apoštol Jakub napomíná nás, abychom nikdy nezapomínali, že »všelike dání výborné a dar dokonalý s hůry jest sestupující od Otce světél.« (Ep. 1, 17.) Lidé nemohou nám sami ze sebe ničeho dáti, čeho by dříve od Boha

neměli; oni jsou jenom jeho nástroji, skrze něž Bůh rozličným způsobem o jiné se stará. Tak na př. stará se o ditky skrze rodiče, o chudé a bidné skrze dobrodince a ošetřovatele, o čeledi skrze hospodáře atd. Že pak i dáti chce a dá, dokazuje denně otcovská jeho laskavost. Kdo pak živí tolik milionů lidí? Kdo krmí nesčetné množství zvířat, ptáků ve vzduchu, ryb ve vodě? Všichni tito živočichové přece denně jísti musí! Zdaž to není zázrak všemohoucnosti a lásky Boží, který se denně před očima našima opětuje? Bůh živí všechny, které stvořil; on dal zemi moc a vlastnosti, aby na ni rostlo, čeho živoucím tvorům k životu třeba, on dává déšť, teplo a světlo, on žehná vzrůst plodin zemských. Proto Spasitel napomíná nás k důvěře v otcovskou lásku a péči Boží řka: »Hleďte na ptactvo nebeské, které ani neseje ani neklidí a přece stará se oň Bůh!« Čím více stará se o vás, tvory rozumné!

Ovšem nezrušil Bůh příkaz svůj: »V potu tváře své budeš chléb svůj jisti.« Proto nesmí býti naše důvěra všetečná, nesmíme si mysliti, že můžeme ruce v klín skládati a nechati Pána Boha o nás se starati. Člověk jest ke práci stvořen jako pták k letu, a proto co na něm jest činiti musí; k této své práci prosí za požehnání s hůry. Lenochoy Bůh nemiluje. »Kdo nechce pracovati, ať také nejí,« praví svatý apoštol. Práci poctivé však a pilné žehná Bůh vždy a byt i mnohdy se zdálo, že někdo opuštěn jest od Boha, přece zoufati nesmí; starý Bůh ještě žije a ruka jeho jest nezkrácená; láska jeho obrátí vše zase k dobrému.

Byl jeden řemeslník. Řemeslo šlo špatně, dlužníci neplatili. domácí pán hrozil »vyhazovem« pro nezaplacenou činži; ubohý otec a matka stáli tu s několika ditkami v bídě a nouzi. Muž již pozbýval myslí, čím dál tím více naříkal na osud svůj, ba kolikrát uklouzlo mu

i hrozné slovo o samovraždě. Žena, dobrá křesťanka, těšila jej jak mohla, ale vše nadarmo. Tu jednoho dne i žena sedí všecka zamyšlená a smutná. Muž ji tak ještě nikdy neviděl, proto se jí tázal, co se jí stalo? Žena nechtěla z počátku s pravdou ven, avšak muž doléhal, až pověděla. I vypravovala, že měla smutný sen. Zdálo se jí, že Pán Bůh zemřel a měl pohřeb. Všichni andělé plakali hořce při pohřbu a jí samé prý se bolem tak svíralo srdce, že se až bolesti probudila. »Eh, hlouposti,« pravil muž, »jak pak můžeš jen na něco takového mysliti, že by Pán Bůh zemřel?« Hned vyjasnila se tvář ženy, která uchopíc obě ruce mužovy a hledíc mu do oči, zvolala: »Tak myslíš, že starý Pán Bůh ještě žije?« — »I ovšem! Jak se můžeš jen tak dětinsky ptáti?« odvětil muž. — »Nuže hleď, milý muži, tentýž Pán Bůh, jenž se o nás dříve tolik let staral, žije posud a postará se o nás i nadále; buď jen dobré mysli, důvěruj a vše se obrátí k dobrému.« Slova ženina a milost Boží hnuly srdcem mužovým, chutě dal se znova do práce, a Pán Bůh žehnal jeho přičinění, že se brzy z domu jeho bida stěhovala. Ano, Bůh může dáti, Bůh chce dáti, Bůh dává — tot naše víra, tot naše naděje!

Pravíme dále: dej »nám.« Neprosíme jenom jedenkaždý pro sebe, nýbrž každý pro všechny. Slůvko »nám« zahrnuje v sobě bohaté i chudé, vznešené i prosté; v tom jeví se pravá láska křesťanská, že modlíme se za všechny vespolek, vždyť před Bohem jsme jedna veliká rodina a dle vůle jeho vespolek bratři a sestry. Toto krátké slůvko »nám« jest jakoby zkušebním kamenem pravého křesťanského ducha. Tak mnohý modlí se »dej nám« a přece viní jej srdce ze lži, neboť miluje jenom sebe a nenávidí jiné, pro sebe si žádá všeho dobrého, ale jiným nepřeje. Kdo modlí se »Otče náš« a v srdci závidí bližnímu svému statků

pozemských, lhářem jest a pokrytcem. Jak krásně a moudře vsunul Pán Ježíš do této prosby slůvko »nám,« aby nás upamatoval na povinnost první a nejvyšší, na lásku křesťanskou! Neboť láska nezavídí, nýbrž raduje se upřímně z prospěchu bližního!

Prosíme o »chléb nás vezdejší.« Slovem »chléb« vyrozumíváme netoliko pokrm, nýbrž i vše ostatní k živobytí

perlíci se vína, ani za to, co hrdlo ráčí; neboť toto vše zatemňuje ducha a dráždí tělo proti duši.« — »Majice pokrm a čím bychom se odívali, dosti na tom mějme,« píše svatý apoštol Pavel k Timotheovi. (I. 6, 8.) Při všem máme mítí věčný cíl na zřeteli, i při prosbě této. Bohatství i velká chudoba může člověka ke zlému sváděti a velikým býti nebezpečím pro spásu duše; proto prosme Boha, aby od



potřebné, jako: nápoj, oděv, obydlí a všecky jiné potřeby životní. Kristus Pán užil slova »chléb,« neboť chléb jest pokrmem nejpotřebnějším a také nejobyčejnějším, nalézá se i v paláci bohatce i v chatě nuzného. Prosíce za »chléb,« máme mítí na mysli jen nejpotřebnější a nejnutnější potřeby, nikoli zbytečné a jen požitkářství sloužící. »Nemáme se modliti za stoly pokrmy hledanými pokryté,« praví sv. Chrysostom, »ne za lahůdky nebo drahé zákusky, ne za

zlého nás uchovati ráčil. Již král Salomoun modlil se k Bohu: »Žebroty ani bohatství nedávej mi: uděl mi toliko potřebných věcí k živnosti mé; abych snad nasycen jsa, nebyl přiváben k zapření Tebe a neřekl: Kdo jest Hospodin? Anebo abych nouzí dohnán nekradl a nepřisahal křivě skrze jméno Boha svého.« (Přisl. 30, 8, 9.)

Proč bychom také měli Pána Boha prositi za veliké bohatství? Vždyť jsme křesťané, kteří vědí z úst Páně, že jen po cestě kajcnosti a odříkání se lze

dojít do nebe! Bohatec, o němž Kristus Pán vypravoval v podoběnství, nepřišel do lůna Abrahamova, nýbrž trpí věčná muka v pekle. Všichni svatí spokojovali se stravou obyčejnou, milující více půst; odívali se jednoduše, taktéž i obydlí jejich bylo bez nádhery. Takového smýšlení musíme i my býti, prosíce za chléb vezdejší. Kéž by si toho také ale všichni křesťané vědomi byli! Kolik dobrého by mohli konati boháčů, oplývající statky vezdejšími, kdyby obraceli přebytek na dobro chudiny! Takovým způsobem by nejlépe překlenula se propast mezi velikým bohatstvím a velikou chudobou, mnoho tisíc hořkých slz by se usušilo, mnohý chudáš odvrácen by byl od cesty nepravé, od hříchu a zoufalství; láska křesťanská by lehce dokázala toho, oč usilují socialisté prostředky nepravými. I tu náprava státi se může jen na základě křesťanském.

Na druhé straně však dlužno doznati, že mnoho bíd a chudoby zavinené bývá vlastní vinou. Jaký to nyní přepych i u tříd nemajetných! Přepych v oděvu a obydlí, neboť chtějí se rovnati zámožnějším. Jaké to utrácení peněz zbůhdarma po hospodách, hrách, zábavách, při nichž peprně vydělaný groš otec probíje a rodina doma pláče hladu. Kolik jen stojí zábavy masopustní, které nyní skoro v každé dědině již se odvíjejí! Jsou rodiny, že si raději vypůjčí nebo věci zastaví, jen aby se mohly zabav sučastní. Ano, chudoby by nebylo ani polovice, kdyby více sporihosti bylo mezi lidem, ale požitkářství a přepych vřídá se již i do rodin nemajetných, pohlcující poslední groš. Ký div potom, že i požehnání Boží schází, vždyť Bůh nepodporuje marnotratnosti.

Slovo chléb vezdejší v modlitbě Páně má proto význam tak důležitý v otázce sociální, pamatujíc člověka na střídmost, jednodušeost a šetrnost. Pra-

víme dále: chléb náš. Slůvko toto náš není zde nadarmo. Rozumíme jím chléb zasloužený a poctivý. Jak může se lenoch modliti: »Chléb náš dej nám dnes.« Nemusí se při slovech těchto stydět? Vždyť neji chléb svůj, nýbrž chléb cizí, nezasloužený. Lenoch takový jest také v nebezpečí, že ani chleba mítí nebude, neboť sebe větší bohatství scvrká se denně; nepracuje-li se, nepřibývá, nýbrž stále ubývá, až nezbude ničeho. Proto každému třeba práce a přičinění podle stavu a povinnosti. »Člověče, přičiň se, a Bůh ti pomůže,« praví staré přísloví. Ale při této práci pozor dejme, aby byla poctivá a ne hříšná, abychom s dobrým svědomím chléb náš jisti mohli. — Kněz Matouš Bosko byl kdysi pozván u jednoho advokáta k obědu. Tu vzal do ruky chléb, jenž na stole ležel, zmáčkľ jej, a hle, vytryskla krev! Bosko obrátil se k hostiteli a pravil: »Viz, jaký chléb jíš! Trávíš pot a krev chudých, vdov a sirotkův, a přece se modlíš: Chléb náš? Třes se při těchto slovech a pamatuj na krvavý chléb chudiny, jímž se sytiš!« Kdyby tak každý nespravedlivě nabytý chléb krví se potil, kolik takových krvavých chlebů by bylo asi ve světě! Kolik jest lichvářů, podvodníků, zlodějův a jiných nešlechetníků, kteří si nepoctivým způsobem živobytí vydělávají, a ti také se modlí: Chléb náš vezdejší dej nám dnes! Jaká to urážka Boha nejsvětějšího; prosí, aby jim požehnal hříchem nabytý chléb, na němž lpi krev, slzy a nárek ubohých a kletha Boží!

Modli se každý prosbu tuto v duchu Páně a pomine nepoctivost; lépe jest pojídati skývu suchého chleba, ale poctivě, nežli sedět u tabule skvostné, ale nepoctivě. Onen jest chléb náš vlastní, tento cizí, kradený.

Prosíme dále: »Chléb náš vezdejší dej nám dnes.« Slůvko toto »dnes« po-

učuje nás, že nemáme býti příliš úzkostliví ve starosti o budoucnost. Prosíme Otce nebeského za chléb pro dnešek, zítra jdeme k němu zase s novou prosbou; proto pravil Pán: »Nestarejte se o zítřejší den, neboť zítřejší den pečovati bude sám o sebe.« (Mat. 6, 34.) Tím ovšem nechťel Spasitel veškeru péči naší o budoucnost zapovídati. Taková péče rozumná a mírná jest povinností každého křesťana, zvláště těch, kdož o jiné péči míti mají, na př. rodiče o rodinu. Vždyť svatý apoštol praví: »Kdo nestará se o své, zapřel víru svou.« Ale péči o starost přílišnou a úzkostlivou, která všechny síly těla a ducha napíná, pokoj duše kalí, srdce citům, milosrdenství a soustrasti uzavírá, myšlenky člověka od statků nebeských odvrací a je jenom výlučně pozemským výdělkem zaměstnává, tak že duše tím na spáse své trpí: takové starosti zapovídá Pán.

Slůvkem »dnes« nabývá prosba naše o chléb rázu dětinné důvěry. Dostalo-li dítě od otce chléb dnes, je spokojeno a neptá se, zdali i zítra a pozítří dostane. Má-li zítra hlad, jde opět k otci a prosí zase. Takovými dětmi budme i my. Otec náš nebeský ví lépe nežli my, čeho nám třeba, on stará se lépe o nás nežli bychom my mohli, a zítřejší den před ním jest jako dnešní. Zdali pak víme my, že zítra ještě žiti budeme? Zpozdlá by tedy byla přílišná a úzkostlivá péče o nejistou budoucnost. V prosbě této jest také zahrnutá prosba za odvrácení všeho, čím život náš pozemský ohrožen bývá, jako: neúrody a následku jejího drahoty, vojny a nakažlivých nemocí. Toto bývají metly Božího hněvu na hříšné lidstvo, jak z pisma svatého dosti zřejmě vysvítá. Kající život náš bude nejmocnějším podporovatelem prosby naší, aby nás Pán Bůh takových trestův uchovati ráčil!

Avšak při tom všem nesmíme zapominati slov Páně: »Ne samým chlebem

živ jest člověk, ale každým slovem, které vychází z úst Božích.« (Mat. 4, 4.) Slovo Boží jest chléb duše naší. Sv. Augustin praví: »Slovo Boží, které se nám denně láme, jest naším vezdejší chlebem.« Kéž dá tedy Hospodin dobré kněze, aby slovo Boží lidu hlásali, a dobré křesťany, aby příkladem svým nám svítili, a dá dobrým knihám průchod do rodin našich, aby zbožnost a dobré mravy šířily!

Neživějším chlebem duše naší, který ji v milosti Boží uchovává, sílí, těší, jest Kristus Pán sám v nejsv. Svátosti oltářní. Spasitel sám praví o tom: »Pracujte o pokrm, ne o ten, který hyne, ale který zůstává k životu věčnému, ježž Syn člověka dá vám.« (Jan 6, 27.)

Kristus Pán v nejsv. Svátosti oltářní jest chléb náš, výlučně náš, neboť nám křesťanům dostalo se té milosti, býti dítkami Božími, toliko nám podává se Syn Boží za pokrm. Jest naším chlebem denním, neboť dle příkladu prvních křesťanů máme denně nejsv. Svátost přijímati, alespoň duchovně. Zdaž bychom nelhali modlice se: »Chléb náš vezdejší dej nám dnes« a nechťeli slovo Boží slyšeti a nejsv. Svátost přijímati? Jako chleba denně jídáme, tak slychejme i často slovo Boží, zejména o dnech Bohu zasvěcených, čítejme knihy, které k Bohu vedou a ke ctnostem povzbuzují, a žijme tak, abychom často hodni byli přistupovati ke stolu Páně. Pak bude prosba tato prosbou upřímnou, pak vyslyší ji Pán a udělí nám plnou rukou lásky otcovské všeho, čeho potřebí v životě pro tělo i duši. Prosba tato jest jedna z nejdůležitějších a nejobšérnějších; má vliv mocný na naše smýšlení, naše konání, tužby a přání. Kéž bychom také vždy slovy prosby této volali k Bohu jako k Otci, volali se srdcem celým, dětinným a čistým; hojně požehnání s hůry bylo by naší odměnou!

(Příště dále.)

Vidění.

Varhan již dozněly dojemné tóny,
jichž se v sluch bezedně valilo moře —
se srdcí věřících spadly zde clony,
se srdcí vše se zde svalilo hoře.

V koutěčku přikrčen u varhan klečím,
zde moje štěstí a zde moje blaho,
s zápalem modlím se tu stále větším,
na věky kéž jsem zde — ó marná snaho!

Musím ven — opět zas v tu lidskou bídu,
odtud, kde šťastným tak povždy se cítím,
kde blahem opojen, oddělen lidu,
samoten, zasypan vonným jsem kvítím!

Pohasly poslední s oltáře svíce,
dozněly poslední prostorem kroky,
života, zdá se, že není zde více —
aj, písně velebné v sluch letí sloky!

Oltář, hle, osvěcen, rozžaty svíce,
z kadidla v klenbu se oblaka valí,
ó hrůzo posvátná — stále zřím více —
zrak můj se nebeským leskem až kalí.

Varhany vedle mne začaly hráti
chorály velebné — dojemné zpěvy,
na sloupích oživil zpívají svatí —
nebeské ve záři vše se zde jeví.

Ó hrůzo posvátná — lavice plny
postav jsou, omšných zářivým leskem,
jehož sem slétají proudy a vlny
s nebeské výše, tak přehojným bleskem.

Od varhan, v zášeři, vedle mne právě,
dunivým ohlasem chorály znějí
a dole v lavicích v lesku a slávě
zpívají svatí a — já s nimi pěji.

Náhle mou obestřel mrak černý duši,
zmizel lesk nebes a zmizeli svatí —
srdce mé, jako dřív, líně zas buší —
utich zpěv, varhany ustaly hráti —

Musím se opět brát v tu lidskou bídu,
odtud, kde šťastným tak povždy se cítím,
kde blahem opojen, oddělen lidu,
duši svou v nebeské vidiny vznítím!

K. E. Vojtěch.

Neděle 5. po Velikonoci.

„Budete-li zač prositi Otce ve
jménu mém, dáť vám.“

(Jan 16, 23.)



Pohledte na ptactvo nebeské,
že neseje, ani žne, ani shro-
mažduje do stodol, a Otec
nebeský živí je.* (Mat. 6, 26.)

Tak pravil kdysi Kristus Pán k uč-
níkům svým. A opět: »Pátrte na
polní kvítí, kterak roste, nepracuje,
ani přede. Pravím pak vám, že ani
Šalomoun ve vši slávě své nebyl
tak odin, jako jedno z nich.« (Mat. 6,
28—29.) A tak-li Pán Ježíš pravil k uč-
níkům svým, proč že nám káže církev
svatá prosebné průvody konati, proč že
sama se modlí, aby Otec nebeský po-
třebnou živnost nám dáti a všechno od
nás odvrátiti ráčil, co by potřebné živnosti
naši na ujmu bylo? A ví-li Otec nebeský,
čeho jest nám potřebí, proč že máme

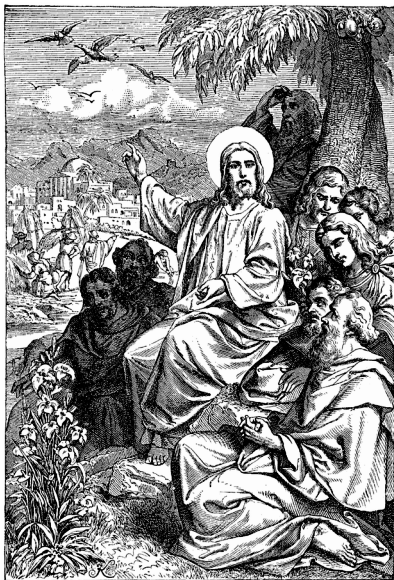
jemu potřeby své na modlitbách teprve
přednášeti a prositi, aby nám dal, čeho
potřebí máme? Což nejsme my více nežli
to ptactvo nebeské nebo kvítí polní, jež
dnes jest a zítra do pece bývá uvrženo?
Nač a proč tedy máme se modliti? Právě
proto, že Otec nebeský ví, čeho jest nám
potřebí, a že více jsme nežli to ptactvo
nebeské nebo kvítí polní.

Pán Ježíš ovšem odkazuje učeníky
své na ptactvo nebeské a kvítí polní, jež
Otec nebeský živí a šatí; onť ovšem
ubezpečuje je, že Otec nebeský ví, čeho
jest jim potřebí, ale nedí: »Proto netřeba
vám modliti se.« Slovy: »Papaťte na
ptactvo nebeské a pohledte na kvítí polní,
jež Otec nebeský živí a šatí, chtěl Pán
Ježíš učeníky své varovati, aby nebyli
přilíši úzkostlivi a malomyslní v pečování
o věci vezdejšímu životu potřebné tak,
jakoby Otec nebeský ani nevěděl o po-

třebách našich. Ano, slovy těmi dává Pán Ježíš učeníkům svým na rozum, že jim ve všelikých potřebách tak přísluší se zachovati k Pánu Bohu, jako se přísluší dítěti zachovati se k Otci, jenž o ně laskavě pečuje a rád jemu poskytuje, čeho mu potřebí jest; avšak právě proto, že o dítě své laskavě pečuje, také za-

přáhni lučiště své a hled', abys jej srazil.*

Řekl-li Pán Ježíš učeníkům svým: »Amen, amen, pravím vám: Budete-li zač prositi Otce mého ve jménu mém, dát vám« (Jan 16, 23), zdaž to není, jakoby jim i nám pravil: »Hle, Otec nebeský má v lásce své každé chvíle



služuje od dítěte prošenu býti, zasluhuje, aby ditko laskavou péči otcovskou také uznávalo. Ano, Otec nebeský činí to s námi jako to činili druhdy Lacedemonští. Ti chtějice, aby se syni jejich ve střelectví co nejdokonaleji vycvičili, nedávali dětem svým nikdy chleba na dlaň rukou jejich, nýbrž na tyč jej postavili říkajice: »Tů jest chléb! Chceš-li ho mítí a jísti, na-

potřebné dary pro vás přichystány, třebať vám jen, abyste napráhli lučiště srdce svého, t. j. abyste pozdvihli prosebně mysl svou k němu, a zajisté dosáhnete, čehožkoli potřebujete.*

A proto necht' nikdo neříká: »Ně třeba mi se modliti, vždyť Otec nebeský beztoho ví a zná potřeby moje.« On je ovšem dobře zná, avšak právě proto, že

je zná a o tebe otcovsky pečuje, zaslужuje, aby od nás jako Otec prošen byl. Či nejsme my více nežli to ptactvo nebeské nebo kvítí polní? Ono ptactvo nebeské a kvítí polní ovšem se nemodlí, protože ptactvo a kvítí jest; ono se modlití nemůže. Touto předností toliko člověk jest obdařen. A kdo obdařil předností tou člověka? Otec nebeský, jenž živi ptactvo nebeské a šatí kvítí polní, aby člověk poznal, že dobrotitivý a všemohoucí jest Stvořitel jeho, a že nemá ptactvem nebeským nebo kvítím polním dáti se zahanbiti! Či neslyšel jsi, kterak i to ptactvo nebeské po svém způsobu chválí Stvořitele svého? Neviděl jsi, kterak i to kvítí otvírá kalich květu svého, když je slunce teplem svým za-

hřeje, a jej zas zavírá, když je rosa zavlaží, a kterak libeznou vůni vydává, jakoby modlitbou dýchalo? Proto neříkej nikdo: »Netřeba mi se modlití.« Lidská vznešenost naše a opět naše vlastní mdloba samy k modlitbě nás odkazují. A což ten příklad a příkaz Pána Ježíše, zdaž nemají učeníci jeho následovati ho a zachovávatí? Pročež neoblevujeme v modlitbách a prosbách svých k Bohu! Mnohé a mnohé jsou potřeby naše a nedostatky, a toho ducha dobrého, kteréhož Otec nebeský všem prosícím jej chce dáti, zajisté všickni stejnou měrou ne-li mnohem více potřebí máme nežli toho chleba, o nějž sám Pán Ježíš prositi se nás naučil. Amen.

F. K.

Na slavnost Nanebevstoupení Páně.

„A zajisté Pán Ježíš, když jim odmluvil, vzat jest do nebe a sedí na pravici Boží.“ (Mar. 16, 19.)

Každý z nás ví nebo aspoň, kdo neví, jsa křesťanem, snadno dovtipiti se může, proč církev svatá po čas velikonoční po dobu celých čtyřiceti dní při službách Božích rozžihati dává význačnější svíci, jež před slavností velikonoční při posvátných obřadech na Bílou sobotu se svítí, a jež proto svíce velikonoční neboli paschal sluje. Svíce ta připomíná nám Krista Pána, kterýž po svém slavném z mrtvých vstání s oslavenými pěti ranami svými ještě čtyřicet dní na zemi meškal a s apoštoly svými obcoval, poučuje je o království Božím a dává jim rozličná potřebná nařízení království toho se týkající, a pak čtyřicátého dne na hoře Olivetské s nimi se rozžehnal a viditelně před zraky jejich na nebe vstoupil, jak nám to dnešní

slavnostní epistola a též sv. evangelista Marek připomíná slovy: »A zajisté Pán Ježíš, když jim odmluvil, vzat jest do nebe, a sedí na pravici Boží.« (16, 19.)

Děj ten poslední z pozemského života Spasitele našeho, totiž jeho se rozžehnutí s apoštoly a mučienky svými a jeho na nebe vstoupení znázorňuje nám církev svatá o slavnosti dnešní tím, že velikonoční svíci při mši svaté po svatém evangeliu zhasnouti a odstraniti dává, rovněž jako dává s oltáře odstraniti sošku vzkříšeného Vykupitele a Vítěze nad smrtí a ďáblem vyobrazující. Za starých dob dělo se odstraňování to jinak, nežli se nyní stává. Nyní se obraz vzkříšeného Vykupitele s oltáře sejme a do zakristie odnese. Za starší doby nanebevstoupení Páně znázorňováno tím způsobem, že soška neboli obraz »vzkříšení« zvaný vzhůru ku klenbě chrámové pozvolna se vyzdvihovala neboli ku klenbě vtahovala, až v otvoru v klenbě chrá-

mové nad hlavním oltářem zmizela. Když se tak stalo, pak s otvoru ve klenbě chrámové sypano na oltář pestré, vonné kvítí. Tím se mělo naznačiti, že Kristus Pán, když se byl s apoštoly a učeníky svými rozžehnal a na nebe vstoupil, nepřestal je milovati a hojností vzácných darů je dařiti, darů takových, které

slávu mou« (Jan 17, 24),^r tak se modlil Pán Ježíš a prosil Otce nebeského nejen za své apoštoly, ale také za všechny, kteří budoucně uvěří v něho. A dnes vstupuje na nebesa, aby vešel do slávy své věčné a přibytky tam svým věrným připravil!

Ale žalmista Páně se táže: »Kdož



každou duši věřící libezností a radosti naplňují tak, jako to krásné vonné jarní kvítí potěšuje každé oko lidské. Či není to dar libezný a krásný jako nějaký kvítek z ráje, že Pán Ježíš, nežli na nebe vstoupil, ubezpečil nás, že i my, když se s tímto světem rozžehnáme, do nebe se dostati máme? »Chci, aby, kde jsem já, i oni byli se mnou, a viděli

bude přebývati ve stánku Tvém? aneb kdo odpočívati na hoře svaté Tvé?« a sám odpovídá: »Kdo chodí bez poskvrny a činí spravedlnost.« (Ž. 14, 1.)

Ó jaký to opět vzácný dar, libezný a krásný, jako nějaký kvítek z ráje, že Pán Ježíš vstoupil na nebesa, by odtud svým věrným poslal Ducha Utěšitele, Ducha pravdy, Ducha Posvětitel, aby

posvěcoval a udůstojňoval věrných věřících, a oni milostí jeho a pomocí mohli choditi bez poskvrny a činiti spravedlnost.

A což to zvěstování oněch dvou andělů v rouše bílém, co ta slova jejich: »Muži galilejští, co stojíte hledíce do nebe? Tento Ježíš, kterýž vzat jest od vás do nebe, tak přijde, jak jste jej viděli jdoucího do nebe« (Skutk. ap. 1, 11), nejsou i ona nějaký kvítek z ráje libezný

a příjemný každému věrnému křesťanu, že přijde hodina a s ní Pán a Vykupitel náš, aby i těla svých věrných s duši blaženou do nebe pojal a věčně oslavil? A proto nespouštějme zraků svých s Pána Ježíše na nebesa vstupujícího, chodme bez poskvrny a číňme spravedlnost, a kde Pán Ježíš přebývá, i my kdysi přebývati budeme. Amen.

F. K.

Neděle 6. po Velikonoci.

»I vy svědectví vydávati budete, neboť od počátku se mnou jste.«

(Jan 15, 27.)



vakráte, čteme ve sv. evangeliích, že Bůh Otec sám vysvědčil o Pánu Ježíši takto: »Tentoť jest Syn můj milý, v němž jsem si dobře zalíbil; toho poslouchajte.« (Mat. 17, 5.) Stalo se to při křtu Pána Ježíše v řece Jordáně a opět na hoře Tábor, když se Pán Ježíš u přítomnosti důvěrných svých učeníků: Petra, Jakoba a Jana, proměnil. A v dnešním svatém evangeliu zase čteme, že i sami učeníci Páně o Kristu Pánu svědectví vydají. Pravíť tu Pán Ježíš k nim: »I vy svědectví vydávati budete, neboť od počátku se mnou jste.« (Jan 15, 27.) A jindy zase pravil jim: »Přijmete moc Ducha svatého, přicházejícího na vás, a budete mi svědky v Jerusalemě a ve všem Judsku a Samařsku až do končin země.« (Skutk. ap. 1, 8.) Slyšíce tato slova, tážeme se, co měli svatí apoštolé o Kristu Pánu svědčiti? Co jiného, ne-li co byli sami viděli a slyšeli: měli svědčiti, co svědčil sám Bůh Otec při křtu Pána Ježíše a při jeho proměnění; měli svědčiti o jeho Božství, o jeho božském poslání, o pravdě jeho nebeského učení, o jeho svatém ži-

volě, o jeho zázracích, o jeho slavném z mrtvých vstání a ještě slavnějším na nebe vstoupení. A proč, tážeme se dále, měli svatí apoštolé takovéto svědectví vydávati o Kristu Pánu? Protože věděli, jak se Pán Ježíš modlil k Otci svému nebeskému, a co pravil Nikodémovi. K Otci svému nebeskému se modlil: »Otče, přišlať jest hodina: oslaviž Syna svého, aby Syn Tvůj oslavil Tebe. Jakož jsi dal jemu moc nade vším tělem, aby všechněm, kteréž jsi dal jemu, dal život věčný. Tentoť jest pak život věčný, aby poznali Tebe, jediného Boha pravého, a jehož jsi poslal, Ježíše Krista.« (Jan 17, 1—3.) A Nikodémovi pravil: »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.« (Jan 3, 16.) Proto tedy měli svatí apoštolé přede vším lidem a před velikými národy svědectví vydávati o Kristu Pánu, aby Tito v něho uvěřili a věřice, měli život věčný.

Poněvadž však svědkové nesmí se báti svědectví pravdě vydávati, byť i pro svědectví své protivensství nebo i smrt jim trpěti bylo, svatí apoštolé ale k tak důležitému svědectví, jež před lidmi i mocnými tohoto světa vydávati měli, slabými, bázlivými a nedostatečnými byli, proto jim Pán Ježíš posilu s nebe při-

slibuje v Duchu svatém a dí: »Když přijde Utěšitel, kterého já pošlu vám od Otce, Ducha pravdy, tenť bude o mně svědectví vydávati,* jakoby řekl: ten vás schopnými učiní, abyste svědectví o mně vydávati mohli.

I víme to, a připravujeme se ku konání památky seslání Ducha svatého, kterak ten Duch svatý vypudil všecku bázeň lidskou ze srdcí svatých apoštolů, kterak je naplnil moudrostí svatou, silou a statečností, že nejen neohroženě o Kristu Pánu před králi a vším lidem všude svědectví vydávali, ale i pro svědectví to s radostí protivenství trpěli a i mučnickou smrt podstoupili.

A že tak pomoci a přispěním Ducha svatého dostáli svatí apoštolé úloze své, zdaž i my nemáme užitek z horlivosti,

s kterouž povolání své konali? Zajisté! Či možno, aby nestála byla vira naše v Ježíše Krista, za niž svatí apoštolé i krev svou na svědectví vydali? Či možno, abychom, když svatí apoštolé v životě i smrti svědectví vydávali o Kristu Pánu, i my tak nečinili? Pravdať, mnohá jsou protivenství, jež snášeti jest všem věrným věřícím, ale což pak pozbývá slunce jasnosti a oživující síly, když je mraky zastírají a bouře bouří stihá? Jako svatě apoštoly tak až podnes Duch Utěšitel, Duch pravdy osvěcuje, posiluje a dary svými převzácnými naplňuje všechny, kteří při Ježíši Kristu věrně stojí a svědectví jemu vydávají vírou, nadějí a láskou neoblomnou a nezměněnou, aby i ti uvěřili, kteří jemu odpírají, a věrice, spasení byli. Amen.

F. K.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává *Fr. Janovský*. (Č. d.)

V.

„Pojďte za mnou, a učiním vás rybáři lidí.“ (*Mat. 4, 19.*)

Pravili jsme minule, že jest nám svědomitě uživati hrivny lásky k bližnímu, kterouž nám Pán Bůh svěřil, a že jako učelivým žákům jest nám poohlédnouti se po vzorných učitelích; že Pán Ježíš jest nejvznešenější, nejvelebnější, nejumoudřejší učitel a mistr, vešli jsme do jeho školy; dnes vejďme do školy jednoho z apoštolů Páně, a tož sv. Ondřeje; vízme ho a učme se, bližnímu dopomáhati k spasení.

Sv. Ondřej, bratr sv. Petra, narodil se v městě Betsaidě poblíž jezera genezaretského. Záhy stal se učeníkem sv. Jana Křtitele, jenž kázal křest, pokání a cestu Páně připravoval, vydávaje o Spasiteli velebná svědectví. Již jako

učeník Janův ukázal se svatý Ondřej statečným, mužným milovníkem Božím. Kdyžtž jednoho dne sv. Jan opět kázal a božský Spasitel sám k němu zavítal, zvolal: »Ejhle, Beránek Boží!« Uslyševše to dva učeníci Janovi, Ondřej a Jan, šli za Ježíšem, ba Ondřej přivedl i bratra Šimona. Též jiní učeníci Janovi slyšeli slova »Ejhle, Beránek Boží« — slyšeli je toliko ušima tělesnými, nikoliv srdcem; nenásledovali hned Krista, nýbrž přidrželi se mistra svého; svatý Ondřej však slyšel i duší svou, srdcem svým; proto ihned Krista následoval a bratra svého též přivedl. Apoštolem stal se teprv později, jak nám vypravuje svatý Matouš, že totiž chodě Pán Ježíš podle moře galilejského (genezaretského), uzřel dva bratry, Šimona, kterýž slove Petr, a Ondřeje, bratra jeho, ani pouštěli siť do moře, neboť byli rybáři; i dí jim: »Pojďte

za mnou, a učiním z vás rybáře lidí.* A oni hned opustivše sítě, šli za ním. (Mat. 4.)

Jako proroci starozákonní Isaiáš a Jeremiáš, tak minil i Kristus Pán rybami, jež měli apoštolé lovití, duše lidské, mořem pak hříšný svět. I rybařil čili apoštoloval sv. Ondřej ve Skytii (nynějším jižním Rusku), v Epiru, Tracii, Achaji (nynějším Řecku) a převedl tisíce, tisíce duší z temnosti hříchu a bludu pohanického ve světlo spravedlnosti a pravdy křesťanské. Učme se od něho!

Sv. Ondřej vynikal velikou láskou a trpělivostí; posluchači byli si toho dobře vědomi a navzájem milovali svého svatého apoštola. Na konci svého života přišel do achajského (řeckého) města, zvaného Patry. V Patrách mnozí s radostí přijali svaté evandélium. Představený však krajiny té, Egeas, pohan zatvrzelý, zajał sv. Ondřeje; tento však nepozbyl ani nyní své mužné statečnosti, jakouž ho naplňovala láska k Bohu i láska k bližnímu; napomínal vážně Egeu: »Slyšelo by se, abys ty, jenž se děláš soudcem lidí, abys uznal a ctil nejvyššího a nejspravedlivějšího soudce živých a mrtvých, abys se odvrátil od bezbožného pohanství.« Ježto však Egeas setrval ve své tvrdosti, zvolal přísně sv. Ondřej: »Slyš, synu smrti, slyš, oběti ohně věčného, slyš mne služebníka Božího a apoštola Ježíše Krista. Až dosud mírně jsem s tebou jednal, abys nechal lichých model; že však v pošetlosti trváš a myslíš, že se lekám hrozeb tvých, nuže trestej si mne trestem sebe strašnějším!«

Zatím uvržen sv. Ondřej do žaláře. Křesťané milovali apoštola Páně tak, že chtěli Egeu zahrati, ba usmrtiti, sv. Ondřeje však ze žaláře vysvoboditi. Měl jich světec co prositi, aby mu nepřekáželi v dosažení koruny mučnické; chtělť jim i smrti svou dokázati, jak pravdiva jest nauka Páně, kterou na jeho kázání

byli přijali. V pravdě, láska jest největší síla člověkova, láskou všecko přemůže.

Kardinál Baronius vypravuje nám v životopise velikého světce a poustevníka Pachomia: »V dvacátém roce věku svého odveden Pachomius k vojsku a s jinými nováčky vojenskými vezen na lodi po Nilu. Stanuli v městě Diospoli, kde žilo mnoho křesťanů; přinesli vojákům chléb a jiné pokrmy, a starali se o ně jako o své bratry. Pohan Pachomius divil se nemálo. Ptal se, kdo že jsou tyto dobří lidé. Řekli mu: »To jsou křesťané; věří v Krista ukřižovaného, kterýž jim zákonem uložil, milovati bližního svého jako sebe samého, začaž se jim chystá radost nebeská odměnou.« Líbila se řeč tato Pachomiovi a ustanovil si, jakmile nabude svobody, že se stane také křesťanem. Stal se jím, stal se světce velikým. Kdo vylovil duši jeho? Láska, láska k bližnímu!

Jak překrásně působila láska též ve sv. Serapionu! Pozoroval, kterak pohanický jeden kejklíř svými šprýmy a kejklemi lid klame a podvádí. I prodal se mu za otroka za dvacet stříbrných. Nejedl, leč kus černého chleba, nepil, leč trochu vody; umýval pánu svému nohy, plnil každý jeho rozkaz. Timto způsobem získal kejklíře i manželku jeho Kristu Pánu; dali se pokřtiti, nechali své hříšné živnosti a otroka svého, propustili na svobodu. »Buď Bohu chvála!« pravil světec; »bylo mně lito vašich duší; proto jsem se stal vaším otrokem, abych vás vyučil víře křesťanské. Zde máte opět dvacet stříbrných; já jich nepotřebuji!« Podruhé prodal se manichejskému kacíři a přivedl jej i celý dům do lůna naší svaté církve.

* * *

Sv. Ondřej vynikal ve své lásce velikou trpělivostí; nepravilť nadarmo sv. Pavel: »Láska všecko snáší.« (I. Kor. 13, 7.)

Egeas soudě sv. apoštola řekl: „Ty's Ondřej, který svým posluchačům hlásá kříž a viru v člověka, jenž od Židů nejpotupnějším způsobem ukřižován.“

„Ano,“ odpověděl apoštol; „kdybys znal tajemství kříže, uctíval bys jej pokorně a horlivě jako my, poněvadž náš Spasitel dobrovolně a jenom z lásky k nám hroznou smrt kříže si vyvolil.“

„Že si tak kříže vážíš,“ vece soudce, „umřeš na kříži!“

„Ó jak rád se dám ukřižovati!“ zvolal sv. Ondřej. Veden jsa ku kříži, na němž měl zemřít, zdaleka již volal: „Ó dobrý kříži, ó kříži dávno kýžený, vroucně milovaný, bez přestání hledaný a konečně duší po tobě prahnoucí připravený; přijmi mne z rukou lidí a odevzdej do rukou Mistra mého, aby mne sebou přijal, jenž mne sebou vykoupil!“

Jest ukřižován. Dva dni ještě žil na kříži nepřestávaje hlásati evandělia,

až konečně duše vzlétla k nebesům. Takovou radostí spěchal ke kříži, jakou jiní lidé spěchají za rozkošemi tohoto světa; právem diví se sv. Bernard pravě: „Ó bratři, jest to člověk či anděl, aneb nějaký nový tvor?“

Tato trpělivost sv. Ondřeje přinesla vzácné ovoce; posluchači a diváci stali se křesťany. Buďme i my trpělivi!

Jedna paní měla nelaskavého, hrubého, ba surového manžela; jednou uderil ji do tváře, až krvácela. Potkala ji sousedka. „Co se Vám stalo?“ ptala se vidouc zraněnou. Trpělivá ona žena nespustila na muže, ale ve své laskavosti zamluvila nemilou příhodu. Dověděl se toho manžel a přísahal, že se polepší. Polepšil se. — Cestou trpělivosti může vůbec mnohé zlo býti zažehnáno, mnohé dobro zjednáno, a to zvláště v rodinách.

Milujme se! Láska všechno snáší!

(Příště dále.)

Matka křesťanská.

Pojednává Alois Dostál.



ak velikým dobrodiním jest pro rodinu a člověčenstvo vůbec řádná matka křesťanská, tak víc a více takové vychovatelky a vzory za nynějších časů mizí a při hamižné denní klopotě a starostech o chléb vzděješ některé matky výchovu dítek i za obliž považují. Jest znám požadavek výstředních živil, by vychování dítek stál sám převzal. Na druhé straně pak vidáme, že některé matky zcela převráceně a nevhodně děti své vychovávají. Proto chceme zde podati obraz pravé křesťanské matky v lásce k dítěti a jako vychovatelky.

Nejvýše moudrý Bůh vložil v srdce matčino velikou lásku k dítěti, která nedbá žádných obětí, námah, obtíží a starostí. Matka jest odhodlána i hladověti, jenom aby se dítě nasýtilo. Matka ukazuje i sílu nadlidskou, chce-li od di-

těte nebezpečí odvrátiti. A jak se stará a pečuje o dítě nemocné, neduhem nějakým stížené! Miluje dítě i ošklivou nemocí zohyzdění, tělesně nebo duševně nevyvinuté a čeho se mu na přirozených darech nedostává, to jakoby chtěla svoji láskou nahraditi a zastříti všechny chyby miláčka svého. Ano i nezvedené dítě má místo v srdci matky své. A nemůže-li hned chyby dítěte svého odstraniti, prosí přece o milosrdenství pro treštuhodného syna nebo špatnou dceru.

Denní zkušenost nasvědčuje tomu, že radost i žalost, blaho i neštěstí rodičů úzce souvisí s osudem dítek. Matka, jež přišla o své děti, jakoby pro svět odumřela; srdce její jest zlomeno.

Láska mateřská jest nadě všechnu pozemskou lásku povýšena. Bližního má křesťan milovati jako sebe sama, matka však děti miluje mnohem více než sama sebe. Skutkem nadobyčejným a v dě-

jinách chvalně zaznamenáno bývá, když někdo z přátelské lásky pro přítele svého nebezpečí, urážky a hanu snáší, s ním se o bídu dělí a snad i život pro něj nasazuje; u lásky mateřské toto všechno jest zcela obyčejné a přirozené.

V Písmě sv. chce-li Duch sv. lásku Boží znázorniti, porovnává ji s láskou mateřskou.

Tatò, zde vyličená láska mateřská jest zákonem přirozeným do srdce lidského vložena, však vlivem nauky křesť. nabývá vyššího stupně a větší ceny. A právě křesťanství rádnou matku vychovalo. V dějinách národů pohanských nalézáme ojedinelé příklady obětavých matek, ale křesťanská matka všechny tyto převyšuje. Také jiné ctnosti pohané pěstovali. Tak se uvádí bázeň Boží Sokratova, přísnost mravů Katonova; než to jsou pouze jednotlivé osoby, jež takového stupně dosáhly; ostatní těch dokonalostí buď zcela málo nebo v žádném ohledu nedosáhli. Tak to bylo a jest posud mimo křesťanství s mateřskou láskou, která se nemůže nikdy s křesťanskou matkou měřiti. Kdežto tamo vidáme pouze příklady jednotlivé, zde — v křesťanství — pravá, řádná láska mateřská panuje až na malé výjimky zvrhlosti lidské naporád.

Jest známo, jak pohanské matky dříve a namnoze i nyní neduživé, zmrzačené nebo pouze nadpočetné děti své vysazují a odkládají. Ano tyto pohanky děti své i dravcům na pospas vrhají a otrokářům do otroctví prodávají. Tyto matky vyrvaly ze srdce svého veškeren zákon přirozený. Zde i přirozenost lidská odkloněním se od Boha klesla.

A takové bylo vůbec postavení ženy v rodině za dnů pohanských. Žena nebyla rovna svému muži a mohla býti libovolně od něho zapuzena. Tím i láska mateřská k dětem hynula a hluboko byla zatlačena.

Teprve Kristus, Spasitel světa, dal ženě patřičné postavení ve společnosti lidské a uzdravil také hříchy raněnou přirozenost lidskou. Naukou Kristovou byl člověk vůbec povznesen a učením tím povýšena i láska mateřská. Na slunci křesťanské lásky osvěžila se a zahřála i láska přirozená.

Kde Kristovo učení panuje, tam i kře-

stanské mravy prospívají, tam také mateřská láska přirozenou sílu svou podržuje. Jakmile však nauka Kristova zatlačována ve společnostech lidských (na př. sňatky občanskými), tu poklesá i láska mateřská a postavení ženy v rodině vůbec. Jak mizí křesťanská nauka ze společností, tak rychle nastupují poměry přímo pohanské; děti se stávají svým rodičům obtíží a tito by se jich rádi zbavili. Tu musí obce a státy převzít starost o výchovu dětí a děje se to pak v některých zemích beze všeho vlivu víry. Kéž by poznal svět, že jenom nauka křesťanská může nám zachovati lásku mateřskou, která jest tolik nezbytna při vychovávání mládeže!

Nauka křesťanská povznáší tuto přirozenou lásku a povýšuje nad hranice pouhé přirozenosti. Duch sv. vlevá do srdce mateřského lásku nadpřirozenou.

Přirozenou láskou miluje matka v dítěti svém krev svou a tělo své, v dítěti mládnouc a v potomcích se zvětčujíc. Láskou nadpřirozenou vidí matka v robátku svém spolu dítě Boží — Syna Božího. Vždyť na křtu svatém znova toto synovství obdrželo, stavši se spolu dědicem království nebeského.

Nemohou rodiče vždycky svým dětem zanechat jmění a čest, nemohou jim zjednat blaho a štěstí pozemské; bolí je to a hněte velice; však mají naději, že mohou dětem svým získati blaho nebeské, a to potěšuje srdce matčino. A křtem sv. se dítěti této pevně a trvalé záruky dostává.

Nadpřirozená láska jest jako hojivý balsám pro srdce mateřské, když záhy s dítětem se musí rozloučiti a toto na věčnost odchází. Kojí se naději, že dítě neztratila na vždycky, že bylo uvedeno do otcovského domu a jednou se s ním bude v nebi radovati. Jak mnoho vyniká tedy láska křesťanské matky nad lásku matky pohanské!

Křesťanská matka vychovává dítě za tím vznešeným cílem, aby mu Boží synovství zachovala. Nemůže býti smutnějším a žalostnějším pro matku, než když vidí dítě na špatné cestě, vedoucí ke smrtelným hříchům. Smrt duchovní více musí matku dojímati než smrt tělesná. Zkušenost tomu nasvědčuje, že matka nedbá nebezpečí a námah, jenom

aby dítě na cestě spasení udržela a zachovala.

Jenom světsky smýšlející lidé nazývají to zpozdilostí, jestliže některá matka proto se rmoutí, když dítě její duševně poklesá. Pouze světské matky jsou spokojeny, jestliže děti tělesně zdravý jsou a došly postavení, v němž si chleba dobytí mohou. Stránka duševní jim jest věcí vedlejší. Matka křesťanská cení tělo jako duši, ano této ještě větší přikládá cenu. Má zajisté před sebou vzor svaté Matky Marie.

Máme příklady, že matky povzbuzovaly své děti, by pro víru i muka nejhroznější podstoupily. Jako v Starém Zákoně matka Makkabejská, tak v Novém sv. Felicitas a sv. Symforosa svých dětí k smrti mučednickou víru svoji osvědčily. Ačkoliv křesťanská matka bolestí svých dětí jest raněna v srdci svém, přece chce a si přeje, by její děti spíše smrt podstoupily než Krista zapřely a tak o království Boží byly připraveny. O království Boží a věčnou blaženost jim jde na prvním místě.

Ve svátosti stavu manželského dostává se matce políbečné síly, z níž křesťanská láska k dětem plyne. Tato moc se udržuje ve sv. svátostech. Stav manželský jest takovým pramenem lásky mateřské, a jestliže se matka na dítěti svým prohrěšila, obmývá se ve svátosti pokání, kde se jí dostává nové posily, by své chyby napравиła. Tedy nečerpá pouze ze svého srdce lásku k dětem, ale i z nebeského pramene, který vychází ze Srdce Božího.

Mnozí se domnívají, že pouze na vysokých školách lze nabýti a se naučiti umění vychovávat. Jak mnoho matek nemá o školách těch žádného zdání a přece vychovávají své děti mnohem lépe než vysoce učené paní.

Aby matka své dítě vychovávala, k tomu má právo přirozené. Ani když odevzdávají rodiče své děti k dalšímu cvičení do škol, neztrácejí práva toho a mají stále dozor nad dětmi a školami.

Ačkoliv hlavou rodiny jest otec a má veliký vliv na vedení dětí, přece vlastní vychovávání náleží matce. Otec rozkazuje a poroučí, matka pak rozkazy jeho provádí. K tomu má zvláštní povolání a způsobilost. Bůh, nejmoudřejší Stvořitel, vložil

do srdce matčina pramen umění vychovávat v lásce dítěti. Proto může matka nevhodnější dětem vychovávatí dát. Nejlépe tomu rozumí a ví, co dítěti přísluší a kam až vyučování sahati může. K tomu má vrozený cit. Otci by tak dítě ani neporozumělo a ho nepochopilo. Také nemá ani tolik nutné trpělivosti. Dítě se raději vždycky obrací k matce než k otci; při ní hledá více důvěry a činí podivuhodné pokroky u vychování. Učitelé a vychovatelé musí se přiučovati od matek s dětmi správně zacházeti.

Rychle a jako hravě vyučuje matka dítě mluvití a rozličné věci poznávati. Ne nadarmo se mluví o řeči mateřské. Matka jest nejdokonalejší učitelkou řeči. Vyučí dítě i méně nadané.

A nejenom řeči, také náboženským a mravným zásadám snadno své dítě přiučí. Kněží a učitelé jsou lépe v naukách víry vycvičení, ale přece musí matce záviděti, jak ona dovede představy o Bohu, dobrotu a zlu, o nebi a pekle dětem vyložiti. Potřebují učitelé náboženství mnoho cviku a učení, než se dovednosti neumělé jinak matky vyrovnají. Jako dovede matka dítě sytiti, podobně i vznešené pravdy a tajemství mu předkládá. A utkví učení to v paměti, jakoby nejlepšími důvody a doklady bylo doloženo a objasněno.

V tom ohledu matky vyučují přesvědčivě jako sám Spasitel, který dovedl nejhlubší tajemství znázorniti obrazy a podobnostmi, že mu posluchači věřiti musili.

Matka má nejvíce příležitostí, svých dětí náklonnosti co nejdříve seznati. Ona může brzy vlohy jejich rozvíjetí, špatné náklonnosti potlačovati a ke ctnostem nabádati. Ví nejlépe, čím nezvedené dítě trestati. Neboť neúčinkuje stejně na každé dítě jeden a týž trest. Tak záhy dobrá matka střeží své dítě a k dobrému je nabádá. Z mládí pak jest dítě řádně vychováno a má základy k dalšímu životu.

Bohužel, jsou matky, jimž není možno zcela se věnovati vychovávání dětí, buď že mužové jejich v tom ohledu lehkomyslní jsou, manželkám svým brání, buď že jsou i matky nuceny vydělávati chléb v továrnách nebo na polích. Děti pak jsou buď zanechány v domě a uzavřeny buď odevzdány sousedce pod opatrování.

Štěstí, dostanou-li se k hodné křesťanské matce. Radno by bylo, by všudy při továrnách, kde mnoho dítek bez dohledu zůstává, zařízení byly opatrovny pod dozorem a vedením školských sester. Tam se dostává dítěti také hned náboženského vychování.

Žádná škola a žádný ústav nemůže v-ak dětem nahraditi dobrou, křesťanskou matku a křesťanskou rodinu vůbec. Matka má i na další život a působení dítěte veliký vliv. Zkušenost tomu nasvědčuje, že děti, které byly dobře vychovány a třeba z chudých rodičů pocházely, mnohem více ve světě dobrého způsobily a dále to přivedly, než děti ze zámožných rodin, ale špatně z mládí vedené. Dobré vychování všude se na nich ukazovalo. Plní správně své povinnosti, jsou milovníky pořádku, jsou dobrými křesťany, ozdobou církve i státu. Ale špatně vychovaní lidé i na místech nejlepších a v poměrech

nejškvělejších nejsou užitečnými členy lidstva. Duch a srdce matek jakoby přecházelo i do dětí vychováním a vlastností jejich dědi synové a dcery. Zbožné, svaté matky vychovávaly zbožné a svaté děti. Maria, Královna svatých, měla za matku svatou Annu. Sv. Augustin by byl nedošel svatosti, kdyby neměl za matku sv. Moniku. Sv. Ludvíka vychovala sv. Blanka. Tak působí příklad, poučování a modlitba. Matky mají mocný vliv na děti.

Matka působí vždycky zdárně na dítě. A dobře vychovaný syn při poblouzení svém nemůže zůstatí lhostejným k napomínání a slzám roditelky své.

Svatá Monika se musila dlouho za syna modliti a sv. Augustin — dle slov biskupových — nemohl se takto ztratiti. Ale toto působení sahá až za hrob a vzbuzuje v dětech vděčnou vzpomínku na křesťanskou vychovatelku, kdykoliv popatří na hrob, v němž matka odpočívá.

Vítej, máji!

Aj, vítej, čase milostný —
my dlouho čekali tě,
ty máji elastný, radostný,
ty božské tvorby dítě!

I Bůh náš, mocný Všemládece,
dnes holduje tvé kráse —
vždyť jako v báji, v pohádce
vše, všechno kolem zdá se!

Ó čarovný tvůj, máji, dech —
již vše je v květu, v plese
a tvého vánku na křídlech
se píseň k uchu nese:

„K Tobě se, Máti, utíkáme,
jen v Tobě máme potěchu
my ubozí, již tuto ždáme:
Ó Máti, sešli útěchu!

Nesčetné oněch množství jesti,
jimž milost svou jsi zjevila
a za jejich blaho, za jejich štěstí
Nejvyššího jsi prosila.

A proto všichni s prosbou, Máti,
před trůnem Tvým my padáme:
Nám milost svoji též dej znáti,
o to Tě vroucně žádáme.“

K. E. Vojtš.

Kdo se umí vroucně modlit, ať jest
sebe chudším, přece jest bohatším všech;
komu pak schází modlitba, byt i na trůnu
seděl, přece jest nejchudším všech.

Sv. Jan Zlatoustý.

Kdo celý a úplně Bohu náleží, jest
vždy blažen. Ale jak nešťastné jsou duše
rozdělené a bázlivé, které dilem Bohu,
dilem světu oddány jsou!

Co pak může býti z toho, kdo se
podrobuje mistrovi, jenž rozumu žádného
nemá?

Kdo se činí mistrem, poslouchaje,
co mu samoláaska praví, podrobuje se
bláznů.

Sv. Bernard.

Svévole jest víno, které nás opíjí
tak, že ani krásy ctnosti ani ošklivosti
hříchu nepoznáváme.

Anton, opat.

Dva Savojadi.

Byli dva malí hoši savojské, byli tak chudí, že neměli v domě otcovském, čím by hlad ukojili, a proto museli opustiti rodnou zemi, aby hledali si výživu v širém světě. Jediným dědictvím, které jim zůstavili otec a matka, kteří záhy po sobě zemřeli, byla svišť, již otec náhodou chytil a tak ochočil, že naučila se roztomilým a rozmarným šprýmům. Se sviští vydali se Giovanni a Pietro do světa, aby svišť rozmarnými skoky a šprýmy jim opatřila vezdejší výživu, o niž chtěli u dveří bohatců prositi. Ubohé děti, kteréž se ubíraly do světa, jenž jest pln nástrah a nebezpečností pro duši nevinnou, a v němž i nouze a hladu měly zakusiti. Ach, kdo ujme se sirotekův ubohých, kdo bude bdíti nad nimi, aby zachovali čistou duši i srdce!

Rodiče zbožní ovšem dali jim dobré a křesťanské vychování, naučili je modliti se, také duchovní správce utvrdil je v pravdách sv. náboženství, než byly ještě děti, jednomu 13 a druhému 9 let, mladé stromky, kteréž snadno zlým větrem mohly býti přelomeny a zkaženy. A svět jest ledový a necitelný, an nezná namnoze lásky a dobročinnosti a sdílnosti zvláště k mladým tulákům. Avšak naši malí poutníci neklesli, oniť pevně důvěřovali v Pána Boha.

Vždyť již od kolébky byli nouzi a bídě uvyklí, a proto jim ani nepřipadlo, že by chudobou byli skličeni. Také nad tím se nehoršili, že jim bylo často nocovati pod širým nebem, hlad a nouze nebyly jim neznámy; vždyť jim uvyklý hněd v domě otcovském. Když po dlouhém strádání vyprosili někde skývu chleba a pochutnávali si na daru Božím, usychaly oči ještě zaslzené, a kol úst, sevřených bolestí, pohrával zas milý úsměv. Když pak někdy lidé hrubě a nevděčně se k malým žebrákům chovali, měli svišťátko, kteréž skoky rozmarnými oba chlapcerozveselilo, vzbuzujíc v nitru milou vzpomínku na rodiče a rodný kraj. Zvláště Pietro miloval svišťátko celým srdcem, byloť mu nejvěrnějším přítelem a nejmilejší hračkou; což divu, že Giovanni nevzpouzel se, nosil-li svišťátko

bratříček, a spával-li s ním i v noci, drže je v náručí.

Uplynul rok od té doby, kdy oba hoši savojské s rodným domem se rozloučili, potulující se světem daleko od rodného kraje, a nastávala právě zima, kteráž takovým poutníkům nedospělým jest družkou nemilou. Již několik dní vedlo se Pietrovi zle, neměl ani chuti k jídlu, chůze byla velmi holestná, a jako jemu, tak dařilo se i svišti. Neskákala a nedováděla jako jindy, ba ani lahůdek podávaných si nevšímala. Oba bratři byli velmi zarmoucení, kdykoliv na svišť pohlédlí. K tomu nástávaly kruté mrazy a studené větry, kteréž listí se stromů stršely a tenké kalhoty a kabátky obou mladých poutníků mrazivě provivaly. Avšak nebyla zima příčinou jejich usedavého pláče, příčina vězela hlouběji, slzy vynucovala jim obava o svišť. Již skoro přes hodinu odpočívala svišť nehybně na rukou Pietrovy, a ačkoliv oba zamotali ji do šátků, které měli kolem krku ovinuty, aby ji zahřáli, byla svišť studená a nehybná. Najednou zvolal Pietro plačtivým hlasem: »Giovanni, už jest mrtvá!«

A tak skutečně bylo milé zvířátko; jejich věrný průvodčí, živitel a jediné dědictví po rodičích bylo mrtvé. I z očí Giovanniových vyhrkly slzy, a pokleknuv vedle bratra, jenž seděl na zemi vedle cesty, hladil a líbal mrtvého miláčka a přítele. Naříkal-li Pietro z té příčiny, že ztratil milého soudruha, který v zarmutku oba hochy těšil, připomínal si Giovanni velikou ztrátu, kterou utrpěl nemaje nyní nikoho, kdo by mu pomáhal chleba vezdejšího dobývati. Jak jim nyní bude? Kam se vrátou, co si počnou? Ach Bože, mají jíti po žebrotě? Měla smrti sviště veškera naděje jejich býti pohřbena? Právě nyní začal Giovanni spořiti, — napadlo mu, aby si zařídil malý obchod, jak viděl u některých jiných starších savojadiů. Vždyť mnozí známi, které cestou potkával, takým způsobem i k majetku malému si pomohli. Leč nyní všecka naděje zmizela. Několik franků, které k tomu cíli měl nachystány, brzy se ztrávil, jelikož svišť jim v živnosti pomáhati nemůže. Nyní

jsou odkázáni na chudobu doživotní, při níž Pietro ponenáhlu uvažuje, ten Pietro, kterého matička zvláště Giovannimu jako staršímu doporučila. Hlubokým povzdechem ulevil Giovanni bolesti své, pak se vzhopil.

»Pietro,« oslovil bratříčka, »jest krutá zima a sviští jak vidíš jest mrtvá. Není pomoci, musíme ji pohrobiti. Zde viz pod tímto keřem jí vyhrabeme hrobeček a položíme ji tam.«

Pietro plakal usedavě, a slzy horké kapaly do jemné srsti sviště, an zatím Giovanni kopal důlek, připravuje svišti hrobeček. Když byl s prací hotov, vzal zvířátko z náruči bratrova, a položil je do hrobu. Nezbyvaloť jiného, museli se rozloučiti od milého, jediného bohatství, s kterým se těšili.

»A nyní přestaň plakati, a pojď se mnou!« napomínal Giovanni bratříčka. »Pamatuj na slova matčina, která tě napomínala, abys byl hodný a zvedený, a abys mne ve všem poslechl; neboť dobře víš, že jsem o čtyři roky starší. A pozoruješ, že jest krutá zima, že vane mrazivý vítr, a my snad musíme ještě dlouho jíti, než dojdeme nějaké osady.«

I sehnul se laskavě k bratříčkovi, aby jej odtrhl od hrobečku, a skutečně Pietro se také namáhal, aby slov bratrových poslechl, aby slzy hojné usušil, ale vůle byla silnější, nežli ztrápené a zmožené tělo, a není tedy divu, že nemohl se hnouti z místa.

»Já nevím Giovanni, co to znamená,« stěžoval si Pietro, »před očima se mi všechno mihá, a já nemohu státí na nohou.«

Uchopil tedy Giovanni bratříčka oběma rukama, podporuje ubohého a pomáhaje mu, a nyní teprve si všiml, jak zmožený byl Pietro hladem a zimou. »Ach Bože můj, kdyby bratříček nyní také zde umřel, jako svišť, co si pak ubohý sám v širém světě počnu?« Úzkostlivě ohlížel se Giovanni kolkolem. Což není nikde obydlí lidské na blízku? Bohu díky, zrak jeho vyslidil stavení, které sotva třicet kroků bylo odtud vzdáleno. — Sebrav sílu svou, nesl s velikým namáháním bratříčka k místu, odkud kynula naděje. Po klopotné cestě dospěl konečně místa; ale zpožoroval, že není

to obydlí lidské, nýbrž jenom nepatrná kaplička. Ale vždyť tam měli také přístřeší, byl tam také dům jejich, anit byli ditkami Božími, ač snad nejhudšími a nejvíce opuštěnými. I dovlekl Giovanni nemocného bratříčka do kapličky, v níž kmitalo před oltářem věčné světlo na důkaz, že zde přebývá Pán Ježíš ve Svátosti oltářní, který všechny skličené k sobě mile zve. Polehounku položil Giovanni Pietra na stupně oltářní, přikryl bratříčka kabátkem, a pokleknuv modlil se vroucně a zbožně. Veškerou bídu, opuštěnost a touhu bratrskou a útrpnost projádl slovy vroucné a upřímné modlitby: »Premilý Spasiteli náš Ježíši Kriste, neopouštěj nás! Svatá Maria, Matko Boží, přimluv se za nás! Vždyť víš, Matičko Boží, že matka naše před smrtí nám pravila, že Ty se nás ujmeš, že pod pláštěm mateřským nás ochráníš,« těmito slovy skončil srdečnou modlitbu svou.

A modlitbou dosáhl útěchy a síly. Tiše usedl na stupně oltářní vedle bratříčka, jehož rozpálenou hlavičku položil na lůno své. Neseděl tak ještě ani pět minut, ana tu jakás ruka dotkla se ramena jeho. Ustrašen popatřil, kdo to? Byla to snad skutečně Matka Boží, která sklonila se k němu, aby potěšila srdce jeho ztrápené a ujistila, že pravdu měla umírající matka, když pravila, že Maria Panna sirotek se ujímá? Vždyť nikdy ještě neviděl panny tak krásné, přívětivé, vlídné a laskavé, jako ta, která nyní vedle něho stála, a takto k němu promluvila:

»Ubohé děti, utrápené sirotky, potěšte se a neplačte! Pán Bůh modlitbu vaši vyslyšel. Přiděj se kabátkem svým, zaoal nemocného bratříčka do tohoto teplého šatu, a pojď s ním za mnou. Mám za to, že malého bratříčka uneseš, — či zdá se ti býti příliš těžkým?«

Giovanni neodpovídal ani slova, jenom oči jeho odpovídaly; vždyť věru nevěděl, co se s ním děje; ale okamžitě a ochotně uposlechl, a ihned vyšli z kapličky ven. Kráčeli asi padesát kroků, když spatřili krásný letohrádek, kterýž byl vystavěn v zahradě, v níž ještě některé podzimní květiny kvetly.

(Ostatek přístě.)

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Korea. (Zavraždění P. Jozeaua. Pronásledování.) Z Korey přicházejí velmi zarmucující zprávy. Předně přináší list apošt. vikáře msgra. Mutela bližší podrobnosti o zavraždění P. Jozeaua.

Již několikrát hrozili mu povstalečti Tonghakové smrti. Dne 16. července napsal na začátek své poslední vůle tato slova: »Uprostřed nepokojů, jež mne ohrožují, jsem na to připraven, že dříve nebo později pod ranami těchto nelidiš padnu. Snad jest mé krve třeba k odvrácení pronásledování mých křesťanů. Je-li tomu tak, dávám ji rád k větší oslavě Boží.«

Když se poměry zhoršily, dal msgr. Mutel misionářům pokyn, aby se ustranili. P. Jozeau nastoupil tedy cestu do Tšyen-tšyu. Dne 28. července přenocoval v noclehárně jménem Koang-tšyeng. Sotva urazil následujícího rána několik hodin cesty, když potkal utíkající čínské vojsko, jež táhlo na Koang-tšyu. První tlupy nechaly misionáře pokojně cestovati dále. Brzy však potkal se s rotou povstaleckých Korejců, kteří se byli s Číňany spojili. Bezpochyby byli to oni, kteří čínského generála k tomu přiměli, aby dal svými vojáky misionáře zajati.

Pánovité vystupování Japonců v korejském hlavním městě, především však dobytí královského paláce a zajetí posvátných osob králových urazilo národní pýchu Korejců nemálo. Okamžitě stali se povstalcí ochránci ohrožené koruny a vlasti, a spojili se s Číňany, aby se mohli takto na Japoncích a Evropanech, které měli za společny, krvavě pomstít. Číňané, kteří již byli citelně ztráty utrpěli, a víc a více ze svých postavení byli vytlačováni, přijali ochotně spolek Tonghaků, ježto jim mohli býti vůdci a zásobovati jejich vojska.

Čínský generál Jei-ta-šen (korejsky: Syep-Fai-in) dal tedy misionáře před sebe přivést a počal ho za pomoci korejského tlumočníka vyslýhati.

»Z které země pocházíš?« — »Jsem Francouz.« — »Odkud přicházíš?« — »Přicházím z Tšyen-la-to, z krajiny Tšyen-tšyu.« — »Co jsi tam dělal?« — »Nic jiného jsem tam nečinil, leč kázal kře-

stanské učení.« — »Proč jsi tedy Tšyen-la-to opustil?« — »Musel jsem odejít pro Tonghaky, jež mně a mým křesťanům hrozili smrtí.« — »Neviděl jsi žádných Japonců?« — »Nikoliv.« — »Kam jdeš?« — »Do Sčulu.« — »Tedy můžeš s námi do Kong-tšyu; odtud pak půjdeme pospolu do Sčulu.«

P. Jozeau zpozoroval hned, že mu byla naličena nástraha. Poněvadž byl však každý odpor marný, uposlechl. Tlupa vojáků vzala ho do svého středu; obtížný pochod musel konati pěšky; jeho sluha ho následoval veda koně za uzdu. V jedné hospodě na břehu řeky Kong-tšyu se zastavili. Zde stálo v pavilloně několik vyšších korejských úředníků k uvítání čínského generála. Když zmínění páni tam pospolu seděli, přistoupil P. Jozeau pochodem docela unavený před hospodu a žádal hlasitě o sklenici vína, ježto nebyl toho dne ještě ničeho požil. Hostinský je přinesl. Ale sotva je byl přiložil ke rtům, tu mu je vojáci hrubou pěstí vyrazili, načež jej odvedli na povel čínského generála do pavillonu, kde musel pokleknouti a znova se nechat vyslýhati. Na to bylo vojsko na člunech přes řeku přepravováno. Když se P. Jozeau chystal vstoupiti do člunu pro čínského generála určeného, tu strhli jej vojáci surově zpět a přepravili jej na jednom z ostatních člunů. Na druhém břehu byl opět vojáky obklíčen. Veliké množství zvědavých Korejců z města stálo opodál a dívalo se na vojsko, mezi nimi i několik křesťanů. Když tak misionář klidně a odhodlaně mezi svými trýzniteli v pošpiněné sutaně kráčel, přistoupil k němu ze zadu voják a uchopil jej oběma rukama násilně za hlavu, jako by jej chtěl pozdvihnouti. V témž okamžiku viděli diváci, jak se misionář pojednou do výše vymrštil. Jedni myslí, že ho vojín bodl do boku a že bolestí vyskočil; jiní pak se domnívají, že se chtěl skokem osvoboditi, skočiti totiž do blízké řeky a plováním uniknouti svým pronásledovatelům. Avšak prvníjší náhled zdá se býti pravdě podobnějším. Neboť sotva mu vojáci svázali obě ruce pevně na zádech, padl misionář tvář na zem. Tu se dali vojáci šavlemi ihned do

něho. První rána trefila jej do šije, druhá do záhlaví, a sice s takovou silou, že hned mozek vystříkl. Avšak teprve pátá rána učinila jeho životu konec. Na to hlava od trupu úplně oddělena. To se stalo 29. července o 5. hodině odpolední, na levém břehu řeky, a sice na téměř místě, kde bylo soudní místo blízkého města Kong-tšyu.

Po zavraždění misionáře obrátil pozornost vojáků jeden z Tonghaků na ubohého sluhu misionářova, jenž stál na blízku, koně na uzdě drže a vše pozoruje. I on byl ihned skolen. Nyní teprve přistály čluny vznešených pánů ku břehu. Šli kolem mrtvol, jakoby jich ani neviděli. Jeden hrubý voják oloupil mrtvolu misionářovu a koulel ji, nohou ji postrkuje ku břehu, kdež zůstala ležeti, jsouc zpola ve vodě ponořena. Po dva dni pokoušeli se křesťané ctihodnou mrtvolu vzít a slušně ji pochovati, leč bylo jim v tom neustále přecházejícími čínskými vojsky a zevlujícími pohany neustále zabráněno. Teprve v noci z 31. července na 1. srpen podařilo se jim v nestřeženém okamžiku mrtvolu se zmocnit, ji do roušky zabalit a do blízkého hrobu na

břehu řeky pochovati. Na telegrafický dotaz P. Baudouneta u úřadů, stran vraždy a mrtvoly přišla prohraná odpověď guvernéra: »Že prý čínští vojáci při přechodu vojska přes řeku jakéhos Japonce usmrtili, jenž byl na povel místního mandarina pochován.«

Zpráva o vraždě byla pro Tonghaky znamením ku pronásledování křesťanů. Misionáři: P. Baudounet a Villemot museli se ihned ukrýti do pohorských jeskyň, kdež se po 14 dní skrývali. Z křesťanských osad území Tšyen-la a Tšung-tšyeng nezůstala ani jedna loupeže a pustošení ušetřena. Obce jsou rozbořeny a křesťané bloudí ustrašení vškol.

Dne 16. září oznamoval list apoštolského vikáře msgra. Mutela další pronásledování. Povstalci zpusťovali a vyplnili všechny křesťanské obce obou území Tšyen-la i Tšung-tšyeng. Nyní pokračují ve svém neblahém díle také v územích Kang-ven-to a Kyeng-keui-to. Modlete se za nás a buďte účastníky katolíků pro naši bídu, zvláště pak pro naše ubohé křesťany. Není mi více možno psáti. Nemaje péra, škrabu tyto řádky jehlou.

„Katol. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

Z Lipnice. Bylo roku 1893., když se duchovní správa zdejší ustanovila na tom, konati v naší farnosti Lipnické blíž Ném. Brodu v diecési Královéhradecké svatou misii, a tak se stalo, že skutečně dne 5. listopadu 1893, v neděli 24. po svatém Duchu, důstojní páni misionáři z řádu Ježíšova, a sice dp. Jan Cibulka s posv. Hostýna a dp. Fr. Pold s posv. Velehradu spasitelné dílo své při ranních službách Božích ve jménu Páně započali a po osm dní ve práci své horlivě a věrně setrvali. Bůh žehnal jejich namáhání a přispění důstojného duchovenstva vikariátního a sousedního měrou takovou, že až na 3000 kajících duší svátost pokání vykonalo a ke stolu Páně přistoupilo. Spolu byla i horlivost farníků zdejších v poslouchání slova Božího, hlášeného zbožnými misionáři, tak příkladná, že po celý čas sv. misie náš prostranný chrám Páně

sv. Víta vždy přeplněn byl, zvláště když se konala slavnost uctění a odprosování nejsv. Svátosti oltářní, pak uctění nejsv. Rodičky Boží Panny Marie a svěcení svato-misionářského kříže. Proto volám srdečně: »Zaplat Pán Bůh« všem, kdož ke konání této svaté misie přispěli, a odplat všem dobrodincům našim životem věčným! Důstojní páni misionáři doprovázení dobrořečením farníků Lipnických odjeli od nás do sesterské Moravy, ale ovoce práce jejich nezaniklo; neboť mnozí vzdor tomu, že i ve zdejší krajině sociální demokracie několik mladých životů nakazila, setrvali věrně v dobrém předsevzetí svém, tak že směle říci můžeme, že jádro lidu jest tu dosud dobré a zdravé. Vždyť se u nás následkem svaté misie obzvláště účta Mariánská rozmnožila; neboť když při misijní slavnosti Mariánské soška Panny Marie, která

vždy na postranním oltáři stojí, nad hlavním oltářem sv. Víta byla postavena, osvětlena a květinami ozdobena, zalíbila se tato úprava farníkům tou měrou, že se horliví citelé Rodičky Boží usnesli, poříditi sbírkou mezi sebou novou sochu Panny Marie Lúrdské, která by povždy nad hlavním oltářem umístěna byla. Tak se stalo, že jsme se v Lipnici r. 1894. dočkali zase nové slavnosti, a sice dne 8. července (v neděli 8. po sv. Duchu) jakožto v neděli oktávy svátku svatých apoštolů slovanských Cyrilla a Methoda, když se u nás již od r. 1885. jakožto tisícileté památky úmrtí sv. Methoda každoročně pouti Cyrillo-Methodějská koná, jelikož od jmenované doby i nový překrásný oltář těchto svatých dobrodinců našich v našem chrámu Páně se nalézá. Dne 8. července 1894 konala se u nás dvoji slavnost, a sice ráno pouti Cyrillo-Methodějská, odpoledne slavnost svěcení nové sochy neposkvrněného Početí Rodičky Boží, blahosl. Panny Marie. Milí čtenáři, měli jste viděti, jak ten náš zbožný lid celým srdcem této milostné Panně a Matce jest oddán a v jak hojném počtu se slavnosti této účastnil. Náměstí bylo plno lidu; družiček bylo přes 100, k tomu sbory zdejších Cyrillistů, dobrovolných hasičů, vojenských vysloužilcův a lidu tolik, jako při ukončení sv. misie,

ba ještě více. Toho dne ráčil také přijeti k nám i Jeho Milost' vysoce důstojný pan opat kláštera želivského, p. Ferd. Bursík, jakožto pontifikant o pouti Cyrillo-Methodějské a jako světitel nové sochy Panny Marie, i s důst. panem převorem a čtyřmi kněžími konventualy, též důst. pan biskupský vikář z Humpolce a mnoho kněží jak z vikariatu lipnického, ledečského i něm.-brodského, tak že kněží přítomno bylo 21. Přítomen byl též vážený p. c. k. okresní hejtman a jiní úředníci. Průvod se seřadil u farního domu, novou sochu Panny Marie nesly družičky za zpěvu Marianských písní do chrámu Páně, kdež po slavnostním svěcení nad oltářem umístěna a uctěna byla. Kazatelem byl toho dne při ranních službách Božích místní dp. děkan a při velkých službách Božích jakož i při odpoledním svěcení sochy Panny Marie dp. převor želivský P. Method Nyvlt. — Zaplať Pán Bůh! volám všem, kdož na pořízení této nové ozdoby našeho kostela ochotně přispěli a slavnostního průvodu se účastnili. Ano, Bůh budiž jim na mocné orodování Rodičky Boží štědrým odplatitelem zde i na věčnosti. A Ty, nejsvětější Rodičko Boží, Panno Maria, jež jsi útočiště hříšníků, pomocnice a milá Matka naše, oroduj za nás!

Milodary božského Srdce Páně.

Od Kladna. Utrpěla jsem velikou ztrátu, a tím jsem upadla v těžký zármutek. Opouštění hrozná trápila mě, tak že jsem již myslela, že již radosti pro mě není. Tu však jsem si vzpomněla na božské Srdce Páně a Matičku jeho, Potěšení zarmoucených. Konala jsem devítidenní pobožnost se slibem, budu-li vyslyšena, že díky své uveřejním ve „Škole B. S. P.“ A hle, co téměř nemožné bylo, stalo se. Zármutek můj se obrátil v radost, ztráta má nahrazena, a proto plním svůj slib, vracuji díky vzdávajíc božskému Srdci Páně. Matičce Svatohorské a sv. Josefu.

M. N.

Ze Žeravice. S vroucím díkem, láskou, důvěrou a radostí nevýslovnou putovala jsem po třetí na sv. Hostýn

úplně uzdravená od nemoci své. K oslavě Boží a Panny Marie sv.-hostýnské u ku povzbuzení všech uveřejňuji toto vyslyšení prosby své a vyznávám, že nebyloslýcháno, aby Panna Maria někoho byla opustila, když k ní bylo voláno. Všickni, zvláště ale my Slované v potřebách svých s pevnou důvěrou utíkejme se k ní, rádi a často putujme k nejsv. Panně na sv. Hostýn; jest tam Máti Boží, která steré dívky tvoří.

F. G.

Z Nezamyslic na Hané. Začátkem letošního roku onemocněly nám naše tři dítky spálou a záškrtm. Nemoc zhoršila se tou měrou, že dle lidského náhledu naděje na uzdravení víc a více mizela. V této tísní vzali jsme útočiště k Uzdravení nemocných, Marii Panně, a konajíce devíti-

denní pobožnost na úctu Marii Panně Filipdorské. K radosti naší vyvázly dívky z nebezpečí, rychle se pozdravovaly a jsou již nyní chvála Pánu Bohu úplně zdravé, i vzdáváme Panně Marii Filipdorské chválu nekonečnou.

Jan a Františka Kužma.

Z Hunčovic. Díky vroucí vzdávám božskému Srdci Páně za udělené zdraví po vykonané devítidenní pobožnosti.

F. L.

Díkůvzdání bez podpisu: Z Brna? — Dol. Rakous? — Z Přerova: H. M.?

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Řím a Itálie. Letos v dubnu koná se v Bologni valný sjezd všech družstev Salesiánských pod patronátem otce sirotkův a potulné mládeže Don Bosca. Svátý Otec udělil kongressu své požehnání. Ohlášeno jest účastenství několika kardinálův, arcibiskupův a biskupů. Každé salesiánské družstvo z celého světa má vyslati zástupce. Rokování ustanoveno v řeči italské, ale nejsou vyloučeny i řeči jiné. — Italské listy přinesly zprávy o hrozném svatokrádeži spáchané v Benátkách v kostele Karmelitánů bosáků. Dne 2. dubna o 5. hod. ráno vkročil bratr Alfons, sakristián, do kostela a konal přípravy ke mším svatým. O půl šesté hodině chtěl kněz u hlavního oltáře uděliti některým paním velebnou Svátost. Jaké však bylo jeho ustrnutí, když spatřil svatostánek odemknutý a ciborium, v němž mohlo býti na 200 sv. hostií, otevřené a prázdné. Kněz měl solva tolik síly, aby čekajícím oznámil, že udělí jim sv. přijímání u jiného oltáře mezi mši svatou. Na to bylo rektoru kláštera oznámeno zmizení sv. hostií. Mezi tím zvěděno, že chlapci našli před chrámem rozházené hostie a že některé, myslíce, že jsou obyčejné, snědli nebo dále pohodili. Duchovní šli za chlapci, aby pokud možná hostie z rukou jejich dostali. Několik hostií bylo také nalezeno na břehu kanálu a na cestě zvané Lieta di Spagna u Juliánského mostu. Jiných nedostali. Že by tu byla spáchána loupež ze ziskuchtivosti, nelze předpokládati, jelikož lupič neodcizil stříbrné schránky na velikou hostii do monstrance. Panuje odůvodněné domněnky, že loupež hostií provedena za účelem přímo ďábelským, spáchatí totiž největší pohanění božské velebnosti. Kardinál patriarcha nařídil

třídenní pobožnost usmířující. Obecenstvo zločinu toho se děsí.

Rakousko. Podratný liberalismus utrpěl při posledních volbách do městského zastupitelstva vídeňského děsnou ránu. Strana protiliberální, která na základě hesel křesťanských v popředí vystupuje, dobyla velmi značného počtu hlasů, který dosavadní liberální většinu náležitě seslabil a všechny židovsko-liberální noviny vídeňské k hořkému pláči nad ztraceným rájem pohnul. Porážka liberálů ve Vídni zarazila však zároveň liberály po celém Rakousku. Liberalismus ve Vídni zlomený a oslabený bude též neblaze působiti na spojence své v jiných městech a místech rakouských, což dobré věci naší jen ku prospěchu bude. Celý obrat proveden s neočekávanou rychlostí. Liberální veličiny přišly o državu svou, vídeňské maloměšťanstvo počalo od svých utiskovatelův odpadat, spojilo se samostatně k společné obraně a nechalo nekřesťanskou vládychtivost na holičkách. Vliv ducha spekulativního byl zlomen a tím zároveň odsouzena liberální strana prospěchářská, která výrobní třídy vykořisťovala. Vídeňští liberálové dlouho lidu zneužívali a při tom ve prospěch zájmů lidu ničeho nečinili. Směr doby se však pojednou změnil a duch lidu postavil se na odpor cizím vlivům a nekřesťanským, židovským a požidovstělým názorům osvětným a životním. Mocný činitel kapitalistický byl při posledních volbách vídeňských s trůnu sežazen, poněvadž lidu dlouho ubližoval. Než také protiliberální stranu vídeňskou, která právě dobyla vítězství nad mocným nepřítelem, očekává nyní úloha obtížná, neboť jedná se o to, aby s horlivostí i rozvahou přistoupila k nové

práci a voličům dané sliby splnila. Liberalismus vídeňský, který jest představitelem podvrtného liberalismu v Rakousku vůbec, zhynul následkem vnitřní hniloby a rozervanosti své. Dlouho se rouhal a vzdoroval křesťanské síle, konečně však přece dočkal se osudu neblahého, ale dávno zaslouženého. Nyní — podivno, ale vysvětlitelno — dovolává se pomoci a ochrany církve katolické, aby právě tato matka všeho lidstva pomáhala dusiti a slapatí to, co jest přední křesťanskou zásadou všeho světa: právo a spravedlnost. Pád židovsko-liberální strany vídeňské jest prvním krokem k blahu a dobru naší Rakouské říše.

Svýcary. Městská rada v Bernu počala vydávati tiskem městský svůj archiv, chovající velmi cenné příspěvky k době reformační. Počalo se u vy-

dávání něco více než před rokem, avšak zprávy a listiny uveřejněné obsahovaly tolik skandálních historií o nejhlavnějších podporovatelích veliké reformace, že se otcové města náramně styděli za své reformační praotce a nyní se usnesli u vydávání nepokračovati. A tak pravda o reformaci bude v Bernu opět pod zámek, protože píchala příliš do očí. Z té příčiny také páni pastoři v Německu chrlí síru a oheň na velkolepé a nestranné dílo katolického dějepisce J. Janssena. My katolíci za pravdu se styděti nemusíme. Vatikánský archiv je dnes každému učenci otevřen. Teď mnohý pravdy milovný protestant navrací se k staré církvi katolické proto, že se v něm vyzmáhá rozhořčení nad bidáckými kousky a jednáním reformatů.

Maria — Matkou Boží a Matkou naší.



a slavnost Očistování Panny Marie dí církev svatá: »Hle! Maria porodila nám Spasitele, jehož spatřiv Jan, zvolal: Aj, Beránek Boží, který snímá hříchy světa!« Ano, porodila nám Toho, jenž se počal z Ducha svatého, jenž proto stal se člověkem, aby za nás trpěl a nás vykoupil. Důstojnost, jaké nabyla Panna Maria vtělením Syna Božího, převyšuje všelikou důstojnost lidskou i andělskou. Co může býti po Bohu většího než jest Matka Boží? A tou jest nejblahoslavenější Maria Panna, poněvadž porodila nám Ježíše Krista, jenž jest pravý Bůh. Z ní narodil se Ježíš, vtělený Syn Boha živého, jenž jest Bůh a spolu člověk. Bohem jest od věčnosti a v čase teprve člověkem učiněn jest, aby nás svou smrtí na kříži vykoupil a věčně spasil. Pán Ježíš sám ctil Marii Pannu jako svou Matku věrnou a dobrou, poddán byl jí, která ho ve svém životě nosila, porodila, kojila, z dětství vychovala a s ním spolu přetrpěla mnoho bolestí, zármutkův a žalostí. On ji ctil jako Matku svou, že, ač hodina jeho ještě nepřišla, na její přímluvu učinil první zázrak, proměniv vodu ve víno, a jedno z posledních slov jeho na kříži směřovalo k ní, milé jeho Máti. Proto ji jako Matku Boží ctili apoštolé a ostatní věřící. Sv. Cyrill, biskup alexandrijský, takto k ní volal: »Dobrotivá, milosti plná, slavná Královno nebes! Kéž by Tě mohl člověk tak, jak zasluguješ, chváliti! Budiž ode mne pozdravena, Maria, Matko mého Boha, cti nejhodnější ochránitelkyně veškerého křesťanstva, světlo, kteréž nikdy nehasne, stkvoucí koruno všech blažených kůřů, jasné svítící hvězdo pravdy a pravé lásky!« A sv. Bonaventura velebí takto Matku Boží, Matku Spasitele našeho Ježíše Krista: »Můžeme prositi Marii, jako prosil Sárú Abraham: »Rei, prosím tebe, že sestra má jsi, a dobře mi bude pro tebe, aby živa byla duše má příčinou tvou!« Ó Panno Maria, Ty naše Sáro, rei, že jsi sestra naše, aby pro Tebe dobře nám bylo od Boha, a by příčinou Tvou žily duše naše v Bohu, aby pro takovou sestru měli nás v účtě Egypťané, t. j. ďáblové; aby se spojili s námi andělé v šiku, a by se slitovali nad námi pro sestru takovou Otec, Syn a Duch svatý!«

A tak Matka Boží jest i Matkou naší, jest nám od Krista l'ána za Matku dána, a to právem, jakož di sv. Antonín Paduanský: »Porodila Pána Ježíše bez úhony panenství svého radostně, porodivši radost andělův. Avšak druhý její porod byl přehrozný, kterýmžto nás na hoře Kalvarské zrodila, když měla účastenství v přehrozném umučení Páně.« V náhradu za cenu, jakouž dala panenská Matka za člověčenstvo, di Pán Ježíš s kříže k Matce své: »Ženo, hle, syn Tvůj! Odevzdávám v Janu všechny Tobě touto poslední vůlí svou, budiž jim Matkou, jakož jsi a budeš až do věčnosti velikomocnou, vlastní Matkou mou!«

A když byl umírající Syn Boží odevzdal nás Rodičce své za syny, odevzdal nám ji také za Matku, neboť takto di k Janovi: »Hle, Matka tvá!« A Matka bolestná úkol tento ochotně přijala, by byla Matkou synů bolesti, neboť di Písmo svaté: »A od té hodiny přijal ji učeník k sobě.« (Jan 19.) Sv. Antoninus rozjímaje o slovech Páně: »Hle, syn Tvůj!« praví: »Poněvadž »Joannes« tolik znamená, jako »v němžto jest milost,« dána jest Maria Panna za Matku všem, v nichžto jest milost posvěcující.« Na to dokládá týž světec: »Neboť jako nás Kristus Pán zrodil slovem pravdy, abychom měli duchovní byt milosti, a to utrpením na kříži: tak nás také zplodila a zrodila blahoslavená Panna Maria v bolestech největších, s útrpností se Synem svým, kterýžto tresty bezměrně za nás trpěl.« A Matka Boží pečovala na zemi o ty, jež ji dal umírající její Syn pro lásku svou k Bohu a pro lásku svou k nám lidem. A tato nevýslovná láska její neumenšila se ani tehdy, když jest odešla k Synu svému do nebe, a proto i na nebesích věrně plní, k čemu ji zavázal Syn její. Ona jest na nebesích prostřednice naše a orodovnice naše, k níž volá zbožný cítel její, sv. Efrém, takto: »Buď zdráva, nejlepší prostřednice mezi Bohem a lidmi! Buď zdráva, smířitelkyně celého povrchu zemského nejvydatnější!«

Poněvadž Maria, Matka Boží a Matka naše, tolik nás u Syna svého zastává a za nás prosí, protož vzývejme ji v nebezpečích, pokušeních, bidách a souzeních svých. Volejme k Matičce naší na nebesích každý den, volejme často, zvláště když k modlení se zvoni, a volejme s nábožným srdcem: »Svatá Maria, Matko Boží a Matko naše, pros za nás, ochraň nás, pomoz nám!«

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymínám(e), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova zvóni, a volejme 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozmnožení úcty Matky Boží a Matky naší, a na všechny úmysly, jež doporučení jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červnu: Bratrstva nejsv. Svátosti oltární.



Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.



Tvému Srdci, ó Ježíši, obětuji všechno, co milosti Tvou jsem a s Tvou pomocí budu!
Prosím nejpokorněji, neodpirej daru toho, kterým sama sebe obětuji! (P. de la Colombière.)

Legenda o svatém Petru.

I.

Krácel Kristus kdysi s Petrem žirným krajem,
kraj ten sméle nazván býti mohl rájem.
Unaveni cestou, přece plni díků:
vždyť zde našli proti mdlébě líků.
Usedli si.

V stínu husté vinné révy
káz jim odpočinek mdloby pouleví!
Unaveni chůzí, pot jim vinul s čela,
po daleké cestě noha již se chvěla
a před nimi ještě dlouhá, dlouhá cesta,
nežli k cíli dojdou, mravní zkázy města.
Rozhlédli se kolem:

Všude jas a krása,
vše se směje, bují, chválu Bohu hlásá.
Vzdůch prosáknut vůní, již sem s hůry lejí
velké krásné květy obrů orchydeí.
Zefírek si s listky popohrává mile,
všecek roj se hemží vesele a čile,
slavíček si s keře pje písně lásky,
mnoha pěvců z háje slyšeti je hlásky.
Skvívaček též s hůry v sladkém roztoužení
krouže vzduchem k nebi, pokračuje v péni
dojemně tak krásných, něžných, svatých písní,
které pomáhají srdci z těžkých tísní.
V nítru hustých keřů, ve korunách stromů,
po kalíšcích kvítků, po révě se skvící,
k hostině se sešli ke krbu jak domů,
motýlové pestří, zlatí kolibříci.
Na vše to se díval, slzu maje v oku,
v myšlenky se nořil Bůh, Syn Tvůrce světa,
zastesklo se jemu Srdce ve hluboku —
a po všem tom krásném mělo býti veta?

II.

„Milý, dobrý Petře,“ ujal se Pán slova,
„žirný kraj to věru, jistě vodu chová
dobrou, pramenitou.“

Ret můj žízni práhne,
když chci promluvit, hrdlo mi to stáhne —
ohlédni se kolem, zdaž zde někde není
čistá, pramenitá voda k nalezení.
Ať se brzy vrátíš, važ si moji přízeň!
rád bych zahnal se rtů palčivou tu žízeň.
Marny-li tvé snahy, sáhni k oné skále,
z ní pak pramen vody tryskne nenadále.“
A k žádosti Páně zved se Petr svatý,
protáhl své údy, urovnal si šaty —
z listu číši sbaliv, pohodil jen hlavou,
po stráni pak vzhůru potácel se travou.
„Stále se svým Pánem širým světem krácím,
unaven jsem cele, jako stín se vláčím —
kdyby raděj schody vzhůru vedly tady,“
mrzutě řek' k sobě, „do vrchu je vsady“ —
Aj, hle! schody krásné v údolí se ztáčí,
po nich svatý Petr udiveně kráčí,
prohlíží si, zkoumá, „mrámorevé schody“ —
pohodí jen hlavou a jde hledat vody.
„Zde z té skály jistě dobrá voda prýští,“
aj, hle! pramen vody dýmákem se blýští!
Potřásaje hlavou, té se divil touze:
„Raděj pil bych víno, nežli vodu pouze.“
K vodě odpor čítá, přece však se složil,
vody do křišťálné zpráhly ret svůj vložil —
eh — jaký to pocit — doušek hrdlo ouzlí —
s vodou svatý Petr k Pánu pak se plouží.
Však slyš — někdo volá:

„Petře, pojď sem, Petře!
vylej to, co's nabral do své listné číše,
chovám lepší nápoj: starosti, trud setře
a pak užtíš tajně Pána svého skryše!“
Réva byla to, co lákalo jej mile,
jako kouzlem jatý, v místa spěchal čile,
odkud lákavě tak volatí byl slyšel.
Kdo naň takto volal, vstříc mu jistě přišel.

III.

Stanul — ticho.

Pramének jen bublal snivě,
dále pak se vinul po zelené nivě.
Velké, čarokrásné hrozny visely tu
s tenkých větví vinné révy v sluka třpytu.
Svatý Petr neodolav pokušení,
utrhl' jeden hrozen naplněný šťávou,
vytlačiv jej v číši, přičich' v zanicení
k moku, jemuž žehnal a provázel slávou.
Pak, jak zvolna rty své svaživ vínem,
usedl si v koutku révy vzácné, stinném.
„Petře, pij! Petře, pij!“ malý ptáček volá,
„Petře, pij! pij, Petře!“ zní to shora, zdola.
„Pobízet se nedám,“ praví svatý k sobě,
„rušit z klidu též ne!“

Šťasten v této době,
chlutě pomlaskává, chválí dar ten Boží:
„Kéž mi země celá také skytá zboží!“
Tvář mu brunatněla, oko ohněm plálo,
a ač činil zadost' vůli, jak se zdálo,
přece úzkost' jakás zmocnila se duše,
přec ret žízni prahnu, v hrdle bylo suše.
Povstati chce, ale — běda, běda, běda!
překvapení světce vypsati se nedá:
jako ze železa těžké, mdlé je tělo.
Marné pokouší se znova, přímo státi,
vždy zas klesá zpátky, a an se již tmělo,
sebe sama jme se na všelicos ptáti:
„Nezhřešil jsi, Petře? Pán na tě již čeká,
zajisté, že větší tvé jej žizeň trápí —
vždyť tam též jsou hrozny — snad se o mne léká?
nebo také v víně rty své zpráhlé ztápí!“ —
A opět se zvedá, tíše, beze hluku,
ohlíží se kolem, natabuje ruku
vábňem po ovoci, v jehož sladké šťávě
tolik slasti odkryl a radosti právě —

Však, ó hrůza!

Jaká změna tu se stala!
Mihavo je kolem, vše se zraku méní,
a ač namáhá se postavička malá,
hrozny bájně velké nejsou k dosažení.
„Zhřešil's, Petře, zhřešil!“ s hůry hlas naň volá,
„ty jsi hříšník, Petře,“ slyší také zdola.
Kolem vše se hemží, tančí, zpívá, točí,
šumí, skáče, výská, plazí se a mihá,
a od všeho toho unavených očí
na víčka se klade tajná jakás tíla. —
Svatý náš se vzpírá tajně oné moci —
slední vydal sílu — nelze moc tu zmocit!
Marny všechny snahy:

svatý Petr v spánku
unášen je mile na perutích vánku. —

IV.

Černou letí nocí — lehounce se houpá,
při tom stále výš a výše k nebi stoupá —
Bázní jat, se třese — napíná své ucho:
ve vesmíru mrtvo, ticho, smutno, hluko —
oblaka jen, mlhy o závod s ním letí —

„Jistě trest to Boží,“ šepce svatý k sobě,
„že vesmírem hárám, Pán mře v této době
žízni krutou trápen, proto mne teď tresce:
jistě více o mně ani slyšet nechce.
Odpusť, odpusť, Pane! — chci vše napravit,
a poslušen slova Tvého povždy býti“ —
volá Petr mocně do nevidlé noci,
unášen jsa vzduchem tajnou jakous moci.
Marné namáhání — mrtvo, ticho všude,
„co jen z toho všeho, co jen z toho bude?“
A do ticha noci jme se volat znova —
rachot hromu z dálky zní jen na ta slova,
když v tom na okénko zlelika zatukáno:
„Vstávej, milý Petře, svítá, již je ráno.“ —
Svatý Petr procit', protírá si oči,
ejhle, překvapení! Pána svého zočí:
„Ach, jak rád jsem, Mistře, vše jen bylo snění!
Přece, zda jsem zhřešil, prosím, odpustění!“
Při tom Kristu k nohám skroušeně si klekl.
Pán se mile usmál, „odpuštěno“ řekl.

K. E. Vojtš.



Chléb nebeský.

Dle *Jana z Avilly* předkládá *Fr. Klíma*. (Č. d.)

Převeliká péče a láska Ježíše Krista, jižto dal na jevo způsobem, kterýmž mezi námi bytuje.



Bůh jest láska, dí sv. Jan, leč ne tak jakoby Bůh nebyl zároveň i moudrost a všemohoucnost i s jinými přemnohými dokonalostmi. Že pak Bůh v Písmě svatém nebývá povýtečně zván moudrostí a všemohoucností, jako tuto popředně nazván »láskou,« děje se z té příčiny, bychom poznali, jak velmi Bůh tímto názvem se honosí, a že kdokoliv chce se Bohu zalíbiti, bez lásky býti nesmí, a čím více v lásce jest zakotven, tím větší záliby u Boha požívá. Bůh jest nepochopitelným ohněm v lásce, a proto čím kdo úžeji k Bohu se přivine, tím více bývá rozohněn, tím více také v lásce Bohu bývá podoben, což Pán označil výrokem: »Milujte nepřátele své, dobře činite těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vám protivenství činí a utrhaří vám, abyste byli dítkami Otce svého, jenž jest v nebesích.«

Kéž nikdo sama sebe nepodvádí! Nikdo nemůže se honositi zvláštní svatostí, leč by s Bohem přesvatým úzce byl sloučen, kteréžto sloučení pouze láska působí, a protož kdokoli vroucněji miluje, úžeji také s Bohem se spojuje. Láska jest zkušebnou síní, v nížto Pán srdce lidská zpytuje a zkouší, jest zároveň odznakem, dle něhož Pán po způsobu orlice dítky své za vlastní uznává a přijímá. Musejíť pravě dítky Boží býti na duši světlými a ohnivými paprsky božské lásky posilněny, aby vzor nepostihlé lásky, Boha samého, mohly následovati. Nesmějíť pravě dítky Boží ničím se dáti zastrašit v plnění božských příkázání, aby snad nezdálo se jim nemožností, co Pán prikazuje výrokem: Musímeť Boha milovati, protože Bůh prve

miloval nás. Nové příkázání dávám vám, abyste vespolek tak se milovali, jakož já miloval jsem vás.

Z tohoť průvodno a zračito, že Ježíš Kristus po přirozenosti lidské s Božstvím, s nezměrným ohněm lásky božské jest nerozlučně spojen, že v lásce všem andělům i lidem předkuj, že láska jeho jest nepostihlá. Jakož toho, kdo hojným věděním se honosí, moudrým zoveme, tak také Ježíše Krista, kterýž Bohu jest nejbližším a v lásce nepostihlým, zoveme láskou.

Všem budiž známo, že Ježíš Kristus jest láska, že veškera snaha a toha Kristova k tomu směřuje, aby miloval a byl milován, ač z lásky této užítku a zisku nadíti se nemůže. Že pak ti, které Ježíš miluje, a kteří Pánu lásku splácejí láskou, etnostnými a dobrými býti musejí, jelikož Bůh zlého a hříchu nenávidí, a že by nikdo dobrým a etnostným býti nemohl, kdyby Ježíš sám v dobrém svých přátel neutvrzoval, proto Pán Ježíš vši snahou se o to zasadil, aby získal hojně přátel, aby v dobrém je ustálil, což ovšem dalo se mnohou námahou a stálo Pána i život, jež z lásky k lidem dal za oběť.

Kéž byste právě rozvažovali, jakou touhu má Pán po přátelích, kterýž umřel za nás smrtí takovou, jakéž není rovno, aby nepřátelé změnili se jemu v přátele, jež by mohl milovati, a kteří by lásku Kristovu spláceli láskou. Větší lásky nad tuto není, aby totiž někdo život svůj dal za přátele své. Vždyť ačkoliv Pán obětoval život za své nepřátele, učinil tak pouze proto, by všickni lidé jej milovali.

Ó kdyby Bůh té milosti nám dopřál, kdyby nám dal vejíti do vinného sklepu, (jímžto jest přesvaté Srdce Kristovo), jakž toho dopřáno choti v písni Šalomounově, mám za to, že bychom opojeni

slasti a lahodou lásky Kristovy na vše zapomenuli, volajíce u vytržení: »Pane, kdo jest Tobě podoben?« Tak bychom teprve uznamenali vznešenost tohoto tajemství. A kdybychom vše, seč síly naše stačí, vykonali, teprve bychom poznali, že láska převyšuje všeliký smysl, jakž sv. apoštol Pavel svědčí.

Jest tudíž tajemství, v němž Bůh se nám dává, bychom mohli jej přijímati, tak veliké, že převyšuje veškeren lidský rozum, a že má tajemství toto s takovou úctou a vděčností býti přijímáno, seč jenom síla lidská stačí, ano že i čistota andělská není hodna Boha v tomto tajemství přijímati. »Dobročinnost a dobrotivost,« praví apoštol, »jsou darové Ducha svatého,« a nejedni honosí se darem prvním, ochotni a hotovi jsou ze vsí síly jiným dobře činiti. Avšak tento Pán, jenž uprostřed nás dle, tenť jest rovnou měrou bohat i v dobrotivosti i v dobročinnosti, a proto také jeví se býti k choti své, naší duši, v tomto přesvatém tajemství dobročinným Pánem a dobrotivým chotěm.

Právem tudíž mohl volati svatý pěvec, promlouvaje o tomto tajemství: »Tys ó Pane chudé nasýtil přesladkým svým jménem!« Pěvec svatý dí, že byl nasycen, nedí však čím byl nasycen: ne, nýbrž pouze připomíná, že pokrm byl sladký a lahodný. — Pokrmu tohoto můžeš okusiti, ale nemůžeš nikterak lahody jeho pochopiti. Kdo vypoví, Pane na nebesích, vznešenost pokrmu tohoto, a kdo vypraví sladkost jeho? Neboť kdybys byl Pane jenom jednou zázrak ten vykonal, jakž jsi učinil o zeleném

čtvrtku, a kdybys nikdy již zázraku toho byl neopětoval, stačilo by nám, abychom o tomto skutku Tvém vypravovali až do skonání světa, že jsi sám sebe proměnil, a že dáváš sebe za pokrm nejenom přátelům, nýbrž i nepřatelům. Odměna pak, které se Ti, Pane Ježíši, o zeleném čtvrtku za ten nepostihlý důkaz lásky Tvé dostalo, byla, že jeden ze dvanácti, vyšed ven, zradil Tě nepřatelům Tvým. Avšak my nepřestaneme s úctou a hrůzou vzpomínati na toto nepostihlé tajemství, my slaviti budeme zvláštní slavnost ke cti a chvále této velebné Svátosti, a srdce naše plesati bude a radovati se nepřestane, že máme ve Svátosti oltární nevyvratný důkaz lásky a dobroty Tvé.

Abys dokázal lásku, kterou jsi nás miloval, abychom zakoušeli lahody, s kterou jsi nám svátost tuto připravil, neměls Pane na tom dosti, žeš jednou chléb a víno v tělo a krev svou proměnil, chtěls, aby i kněží církve Tvé touž mocí opatření byli, by i oni mohli podobně činiti, jako Tys činil. Nebylo dosti dobrotě Tvé, abys jednomu nebo pěti nebo desíti kněžím moc tuto přepodivnou dal, aby láska Tvá a touha, s kterou chceš s lidmi býti spojen, všem ozřejměla, uštědil jsi moc tuto tolika kněžím, kolik jich na světě žije. A kdyby dovoleno bylo kněží, že smí jenom jednou za živa oběť svatou konati, chléb a víno měniti, byl by tímto jediným proměněním nad anděly vyvýšen, an by konal, čeho konati ani andělům není práno.

(Příště dále.)

Málo mluvíti, což staří mudrcové velmi odporoucheli, nezáleží v tom, abychom málo slov pronášeli, nýbrž zbytečných slov nepovídali. Při řeči nehledí se tak na množství, ale více na obsah slov, v obém pak případě nemá se míra překročiti.

Voda tekla z boku Kristova k umytí našich duší, krev nám k nápoji, duch pak se odloučil nám ku vzkříšení. Tentýž Kristus jest naší nadějí, naší věrou, naší láskou; nadějí ve vzkříšení, věrou v koupeli křtu, láskou v nejsv. Svátosti oltární.

Sv. Ambrož.

Obraz nejsvětějšího Srdce Páně.

K slavnosti podává Boh. Hendl.



Často, přechásto polhlížeji zbožné duše na obraz nejsv. Srdce Páně a srdce jejich plá láskou ke Spasiteli, jehož Srdce překypovalo láskou nezměrnou k lidem všem. A obraz nejsv. Srdce Pána Ježíše znázorňuje nám také co nejjasněji božskou tuto lásku, obklopeno jest září nadpozemskou, plamen šlehá z něho u paty kříže a po straně trpyti se otevřená rána jako rubín. Toto vše volá k nám tatáž slova, která promluvil Spasitel k blahosl. Markétě Alacoque řka: »Ejhle Srdce, které lidstvo tolik milovalo!«

Kříž pak ze sv. Srdce pučící a zející rána připomínají nám zejména strašný onen den, kdy Spasitel lásku svou k nám skutkem největším dokázal, připomínají nám Veliký pátek, kdy kníže temnosti naposled moc svou a sílu nasadil, aby zmařil dílo vykupitelské. Kříž a na něm probodnuté Srdce Ježíšovo uvádí nás v duchu na horu Kalvarii pod skutečný kříž, na němž Kristus plné tři hodiny v mukách nejhroznějších pňiti ráčil. Hrozné byly muky jeho, neboť celičké tělo bylo jedna zející rána; od temene hlavy až po paty nebylo na něm místa zdravého. Tak visel Syn Boží na kříži, pravý to muž bolesti, jenž dle slov proroka Jeremiáše zvolati mohl: »Ó vy všichni, kteří jdete cestou, pozorujte a vizte, zdali je bolest jako bolest má!« Avšak ač přebrozná byla muka, jež Spasitel na kříži trpěti ráčil, přece zůstaly posud všechny vnitřní části těla jeho bez úrazu, neboť nikdo posud z nepřátel neodvážil se ve zlobě své tyto poraniti. Jinak však stalo se, když Spasitel vytrpěv, naklonil hlavu a ducha vypustil, tu, jak svatý evangelista Jan vypravuje: »Jeden z vojákův otevřel bok jeho kopím, a hned vyšla krev a voda.«

(Jan 19, 34.) Tak zraněna byla nejušlechtlejší část vnitřností, nejsv. jeho Srdce, sídlo lásky neskonale, zraněno tak hluboko, že z něho vyprýštila krev a voda, neklamná to známka smrti.

Proč však dopustil Spasitel, aby Srdce jeho tak poraněno bylo? Na první pohled se sice zdá, že voják onen probodením tímto o smrti Páně se přesvědčiti chtěl, snad se domnívaje, že Ježíš posud nezemřel, nýbrž že ve mdlobě se nalézá: avšak tomu není tak. Zákonem bylo předepsáno, že se mají hnáty ukřižovaných zlámati, jsou-li posud na živu, dříve nežli těla se pochovají. I proto zlámány jsou hnáty obou spoluukřižovaných lotrů. Ježíšovi však právě proto, že již mrtev byl, kosti zlámány nebyly; onen voják však učinil něco jiného, něco neobyčejného, k čemuž neměl práva, ano i zasluhoval trest. Co z toho souditi lze? Nic jiného, nežli že voják ten byl nástrojem v ruce Boží a učinil jen, co bylo vůli Páně. Proto voják otevřel Srdce Spasitelovo, že to byla vůle Nejvyššího, již nic na světě odporovati nemůže, nýbrž vše jí podrobeno jest. Bůh chtěl na ukřižovaném Synu svém doplniti proroctví a předobrazení ve Starém Zákoně. Tak jako se Beránku velikonočnímu, jenž obrazem Spasitelovým byl, kosti zlámati nesměly, aby nebyl zohaven, tak i Kristu Pánu tato pohana se státi nesměla; prorok Zachariáš pak věstil o Spasiteli řka: »Budou patřiti na toho, ko ho probodli,« a proto probodeno bylo Srdce Ježíšovo na kříži. V obém případě naplněn na Kristu Pánu i obraz starozákonní i proroctví.

Probodením Srdce svého chtěl však Kristus Pán poslední a největší důkaz lásky své dáti. Vždyť sám jednou pravil: »Nemá větší lásky nikdo nežli ten, jenž

život svůj dává za přátele své.* Slova tato vlastní potvrdil Spasitel i skutkem. Chtěje tuto lásku nám ukázati, klesl již na hoře Olivetské a krví se potě, trpěl již napřed v duchu hrozná muka mu nastávající. Chtěje tuto lásku nám ukázati, dal se bičovati a trním korunovati a snášel nesčetná pohanění. Chtěje tuto lásku nám ukázati, dal se na kříž přibiti a vyronil nejdražší krev svou z nesčetných ran. Jelikož však přece ještě něco krve svaté v Srdci zůstalo, i tuto do poslední krůpěje vyliti chtěl za nás, a proto dal probodnouti vlastní Srdce.

Vším právem tedy staví nám církev svatá probodené Srdce Ježíšovo na oči jako největší a nejněžnější důkaz božské jeho lásky k nám lidem, a nanejvýš otupělým již by musil býti křesťan ten, jenž by při pohledu tom lhostejným a chladným zůstával. Svatí Otcové pak rozjímajice o té lásce nejsv. Srdce Páně, shledali v něm některá tajemství svaté víry naší. Tak považovali probodené Srdce Ježíšovo za pramen všech svatých svátostí, neboť tyto jsou cenou nejdražší krve Páně, a viděli ve vodě a v krvi, která se vyprýstila ze Srdce probodeného, původ dvou nejhlavnějších svátostí: křtu a nejsv. Svátosti oltářní. Na křtu svatém očistěni jsme byli vodou a slovem Božím od hříchu prvotného, voda křestní pak tuto svou zázračnou moc obdržela z vody Srdce Kristova. A při svatém přijímání požívá křesťan i nejsvětější krev Páně, i onu, která vyprýstila ze Srdce jeho.

Dále praví svatí Otcové: Ježíš jest druhým Adamem, Adamem neposkvrněným, jenž vykoupil nás, které první Adam hříchem dāblu zaprodal. Tak jako ze žebra Adama prvního učiněna byla Eva, tak ze Srdce Adama druhého, Ježíše Krista, vyšla svatá církev, kterou Pán nevěstou svojí jmenuje, a proto jsme i my, kteří k církvi náležíme, také ze

Srdce jeho vyšli, t. j. ve svatém Srdci jeho byli jsme znovuzrozeni a na ditky Boží povýšeni. Avšak nesmíme zapomenouti, že, jestliže jsme ze Srdce Páně vyšli, také do něho zase navrátiti se musíme, chceme-li spásy dojíti; z tohoto pramene vykoupení musíme denně pít a v otevřeném Srdci ochranu a pomoc hledati proti všem vnitřním i zevnějším nepřátelům spásy naší. Ejhle, toto vše nám vypravuje obraz nejsv. Srdce Páně! Milionové zbožných křesťanů cti a slavi nejsv. Srdce Ježíšovo den co den zbožným pohledem, zbožnou modlitbou; milionové klečí o svátku jeho na kolenou před obrazem Srdce Páně a chtějí aspoň poněkud odplatiti Spasiteli lásku jeho láskou svou! Ó kéž dovedou všichni také v tomto Srdci čísti, kéž slyší z něho hlas Kristův k lásce zvoucí, k lásce k Bohu a k bližnímu. Ale bohužel málo nyní jest pravé lásky ve světě. Vymizela namnoze láska k Bohu a z ní plynoucí poslušnost k jeho svatým příkázáním, proto také vymizela i láska k bližnímu, která bez oné neobstojí. A kde není lásky, tam je smrt. »Kdo nemá lásky, ve smrti zůstává,« praví svatý apoštol. A čemu podobá se svět s lidmi bez lásky? Velikému zvěřinci, a lidé jsou šelmami vespolek se dāvícími. Kolik asi lidí propadne jednou věčnému zatracení, že neměli lásky! Kolik zla tropí se ve světě z nedostatku lásky! Kde hledati nápravu, kde hledati spásu? Ó vraťte se všichni, odkud jste vyšli, vraťte se ke kříži Spasitelovu a vizte na něm probodnuté Srdce Páně! To jest nevyvážitelná studnice, z níž všichni můžeme čerpati lásku. A láska tato rozlije se v nás, s pomocí Boží rozohřejí se v nás a srdce naše studené rozehřeje, rozohní k lásce Boží, k lásce k bližnímu a také k lásce k naší ubohé duši, na niž tak často se zapomíná. — Kristus miloval duše naše, on po nich touží, ó nechťjme mu je odnímati! Duše

naše prahne dle přirozenosti své po Ježíši, prahne po spáse, ó nechťjme ji v tom brániti! Nalezne-li Ježíš duši naši, nalezne-li duše naše Ježíše, pak jistá jest věčná naše spása. Do Srdce Páně se odporučujeme v životě i ve smrti. A

když hasnouti bude zrak a stýdnouti tělo, pak aspoň ještě mdlým hlasem šeptejme: »Pochváleno a požehnáno budiž nejsvětější Srdce Ježíšovo, moje útočiště, moje spáso, na věky!« Amen.

K dějinám obrazů božského Srdce Pána Ježíše a Panny Marie.

Podává A. D.

Přirozenost lidská toho vyžaduje, by se člověku představovalo a předobrazovalo, čemu věřiti má. Ovšem nelze všechno názorně podati, však církev svatá od počátku připouštěla obrazy, které by věřícím Pána Boha v té neb oné božské osobě, andělu, svatě, nebe, očistec, soud atd. na paměť uváděly. Již v křesťanských katakombách z prvních století vidáme obrazy na hrobech sv. mučovníků.

Ký div, že i Srdce Pána Ježíše představováno na obrazech a to ve dvou podobách! První způsob představuje pouze nejsvětější Srdce Ježíšovo s korunou, věncem, plameny kolem a křížem nebo plapolem u vrchu. Druhá podoba předvádí nám i celé tělo neb aspoň poprsí Páně se srdcem na prsou.

Podoba první jest starší, jednodušší, představa druhá oblíbenější a novější. I naskytá se otázka, dovoleno-li tím aneb oním způsobem nejsvětější Srdce Páně, Panny Marie, sv. Josefa atd. představovati? Podobná otázka byla předložena roku 1857. sv. Otcí, dovoleno-li v kostelích vystavovati obrazy k označení Srdce našeho Spasitele, Ježíše Krista, s korunou a křížem nebo s osobou Vykupitelovou nebo dvě srdce vedle sebe Pána Ježíše a Panny Marie? Svatá Stolice dala za odpověď, že na biskupech záleží rozsouditi, možno-li ty neb ony obrazy k účtě veřejné ve chrámech diecése vystavovati a že jsou v tom ohledu splnomocněni.

Tyto obrazy už staletí jsou k veřejné i soukromé účtě vystavovány a biskupové nikdy proti tomu nevystoupili, tak že se jim schválení mlčky dostávalo. Ano na medailích se Srdcem Pána Ježíše a Panny Marie čteme, že byly s povolením samých papežů (Benedikta XIV. a Klementa XIV.) raženy. A v Římě na oltáři byl obraz nejsvětějšího Srdce Páně s korunou a plamenem v září k počtě vystaven. Srdce Pána Ježíše vidáme i na škapulířích s nápisem: »Srdce Ježíšovo jest se mnou.«

Co se týče dvou u sebe stejně velkých a ozdobených a v jedné čáře stojících Srdcí Pána Ježíše s trnovou a Marie Panny s růžovou korunou, vydala svatá Stolice r. 1879. na přímý dotaz odpověď, že k soukromé účtě se povolují, ale na oltáři nemají býti vystavovány. Tato odpověď týká se možné domněnky, že by kdo snad srdce ta a bytosti vyznačující za rovné sobě považoval. I kladli někteří obraz Srdcem Pána Ježíše nad Srdce Marie Panny na znamení vyšší moci, ale toto seřazení obrazů není vhodné. Lze volně vystaviti obrazy ty na stěně jako dary votivní nebo umístiti na dva rozličné oltáře.

Na otázku, lze-li vystaviti k veřejné účtě postavy Pána Ježíše a Panny Marie se Srdcem uprostřed prsou, odpověděla svatá Stolice roku 1877., že tomu nic nepřekáží a na závalu není. Schválila pak podobné obrazy belgického malíře. Na těch Spasitel v celé podobě. Na prsou

má srdce, plamenem ozářené a korunou trnovou vodorovně obklíčené. Ani kříže, ani ran na něm není. Pravice jest pozvednuta jako k učení, levice jest pod srdcem a prsty na toto ukazují.

Již roku 1792. papež Pius VI. udělil odpustky sedmi let těm křesťanům, kteří nějaký kostel, kapli neb oltář, kde obraz Srdce Ježíše Krista v příslušné podobě, jak obyčejem, vystaven, nábožně navštíví a na úmysl sv. Otce k Bohu se pomodlí.

Francouzští biskupové se tázali r. 1891. v Římě, lze-li připustiti obrazy k veřejné účtě, na nichž by Srdce Ježíšovo bylo zobrazeno vztažné k nejsvětější Svátosti oltářní? Odpověď došla záporná, poněvadž účta a pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše jiná a rozdílná jest než k nejsvětější Svátosti.

Jest otázka, lze-li Srdce Ježíšovo spojití s jiným obrazem na př. některého svěťce? Tak se stalo, že na ostrově Ischia po zemětřesení do nového kostela byl dodán obraz, představující nejsvětější Srdce Ježíšovo na prsou Spasitelových, před nímž sv. Maria Magdalena klečí. Byla dána odpověď od sv. Stolice, že v tomto případě není nic k namítání. Když však jistý francouzský biskup se tázal, může-li býti k veřejné účtě vystaven obraz, na němž Spasitel Svě Srdce ukazuje blah. Marii Alacoque, došla odpověď záporná. Bez povolení sv. Stolice nemůže býti k veřejné účtě vystaven na oltáři obraz osob, které nejsou za svaté vyhlášeny, ale pouze účty blahoslavených požívají. Zákaz ten však neplatí o vyvěšení obrazů blahoslavených osob na stěny kostelní. Kde pak papežská Stolice dovolí takový obraz na oltář postaviti, tam se může i mše svatá o blahoslaveném čísti.

Úcta k Srdci Pána Ježíše, která za těchto dob tolik se rozšířila a veliké oblibě se těší, má hluboký do sebe význam. Ozna-

čuje nám toto Srdce Ježíšovo onu velikou lásku Syna Božího, že lidskou přirozenost na Sebe vzal a poslušným byl až k smrti kříže, že z lásky k lidem trpěl a zemřel. Tělesné Srdce pak duchovní lásku krásně znázorňuje a tudíž jest předmětem účty ku Spasiteli.

Ačkoliv tato láska v podstatě jedna jest, přece rozmanitě jeví se co do působnosti. Z tohoto Srdce jakoby rozličné paprsky blahodárné činnosti na všechny strany vytryskovaly. Tato láska se ukazuje tím, že Syn Boží člověkem se stal, že za pokrm se lidem dal, že byl ukřížován, že se nad lidstvem smiloval, že nám podal vzor ctností, hodný následování. Dle toho účta a pobožnost k božskému Srdci záleží v lásce, důvěře, pokoji vnitřním a následování.

Jest tedy účel účty té veliký a mnohonásobný a v Srdci Ježíšově mnoho dobrodiní se soustřeďuje.

Toto vnější působení Srdce Páně bývá znázorněno plameny, ranami, trnovou korunou, křížem a nejprůměřeněji podobou samého Spasitele, neboť Srdce jest pouze oznakem lásky Kristovy a skutků, z ní plynoucích.

Co se týče koruny, dlužno připomenouti, že na starších obrazech nespočívala kolem srdce a vedena byla od shora dolů; a teprve když srdce na prsa Spasitelova kladeno, nynější vzala polohu. Vedle těchto příznaků bývají kolem srdcí nápisy a krátké prosby jako: „Smiluj se nade mnou,“ „Oroduj za nás,“ „Zdravas, Královno“ atd., jak zbožnost věřících toho vyžaduje.

Aby obrazy nejsv. Srdce Ježíšova církevním předpisům vyhovovaly a k veřejné účtě vystaveny býti mohly, nutno se držeti následujících pravidel: Na osobě Spasitelově musí býti srdce znatelně vyznačeno a nejenom snad s ranou na prsou nebo pouze s výrazem lásky v tváři. Srdce budiž sourněrně a ne přehnaně

vyznačeno, budiž na prsou a ne snad v ruce nebo někde jinde namalováno. Na šatě jest vhodnější než na pouhých

prsou. Srdce musí býti hlavním předmětem a jako středem a ne jako něco mimořádného a nahodilého.

Otče náš.

Píse Bohumír Hendl. (Č. d.)

6. Odpusť nám naše viny jakož i my odpouštíme našim vinníkům.

V předešlých prosbách učil nás Spasitel modliti se za milost a prostředky vedoucí k životu věčnému, v této pak učí nás prositi za odstranění, odpuštění hříchů našich, které nám vadí ve spasení. Vinou vyznává se zde „hřích“, každé vědomé a dobrovolné přestoupení příkázání Božího ať v myšlenkách či slovech a skutcích, ať opomenutím dobrého, které naši povinnosti jest. Hřích jest vinou, neboť urážíme jím nekonečné Veličenství Boží; jest vinou, neboť jest vzpourou poddaných proti nejvyššímu Králi; jest vinou, neboť jest černým nevděkem dětí proti nejdobrotivějšímu Otci. A za odpuštění vin svých musí se každý člověk k Bohu modliti; neboť není člověka, jenž by před Bohem úplně byl spravedlivým a čistým. Či snad by se někdo z nás opovážiti směl a ptáti se, jako kdysi Kristus Pán: „Kdo z vás může mne vinit ze hřichu?“ Ani lidé tak se tázati nemůžeme, tím méně Boha vševědoucího. Proto praví sv. Jan (I. list 1, 8. 9): „Díme-li, že nemáme hřichu, sami se svádíme a není v nás pravdy.“ Jestliže však lidé hříšní jsme, kteří často a těžce Boha urážejí, jaký asi bude osud náš? Či snad za to máme, že Bůh lhostejným býti může ke hříchům našim? Kde by byla jeho svatosť? Či snad myslíme, že milosrdenství jeho tak veliké jest, že ani hříchy naše za zlé nemá a netresce? Kde by byla jeho spravedlnost?

Vlastnosti Boží jsou v nejlepším souladu, jedna druhou rušiti nemůže. Pohleďme jen na soud lidský! Ve starém, pohanském Římě byly ke službě bohyně Vesty určené panny, zvané Vestálky, které po čas služby své přísnou čistotu zachovávali musily. Stalo-li se však přece, že se některá panna tato proti čistotě prohřešila, byla za živa položena na máry, a provázena jsouce příbuzenstvem jak o pohřbu nesena do podzemního sklepení. Tam dáno jí trochu oleje a trochu mléka a pak otvor zazděn. Tak byla za živa pohřbena. Došel olej, zhasla lampa, došlo mléko, a nešťastnice propadla brozné smrti hladem a udusením se.

Zdali až posud netrestá lidská spravedlnost zločiny veřejné přísně, mnohdy i smrtí? A jak asi dopadne soud a trest Boha nejsvětějšího a vševědoucího, jenž zpytuje ledví i srdce naše a jemuž ani ten nejmenší hřích neujde? Písmo svaté praví o Bohu: „Bůh náš jest oheň zžirající“ a jinde: „Hrozné jest upadnouti v ruce Boha živého.“ Zdaž to vše dosti jasně nám nedokazuje, jak hrozný jest hřích před Bohem a jak přísně Bůh hříšníky trestá? I příkladů v dějinách máme dosti! Vzpomeňme sobě jen na hrozný konec měst Sodomy a Gomorhy pro veliké hříchy obyvatelů! Rozpomeňme se jen na metly, jimiž mrskal Pán lid vyvolený, kdykoliv opustil pravého Boha a přidržoval se Bohů cizích. Jak přísný byl trest zločinného krále Achaba a neméně hříšné jeho manželky Jezabely? Jakou krutou smrt připravil Bůh spra-

vedlivý ukrutnému Herodesovi a svato-krádežnému Antiochovi? A jak hoče plakal sám Spasitel nad městem Jerusalemem, že ve hříšné zatvrzelosti nepoznalo den navštívení svého, a že proto hrozné záhubě vstříc spěchalo? Náhlou smrti potrestal Bůh lež Ananiáše Safiry a zahubil přechetné zločinné pronásledovníky církve své! Ejhle spravedlivého Boha, jenž přísně tresce urážky Velebnosti své! Je-li však trest tento již zde na zemi tak hrozný, jaký asi musí býti na věčnosti! Pro sebe stvořil Bůh člověka ku své cti a slávě; duši vtiskl svůj obraz, ježž vždy čistým, neporušeným mítí chce, a proto běda tomu, kdo hříchem obraz tento Boží na duši své kazí a ničí. I po smrti těla žije duše dále, a jestliže obraz Boží v ní zneuctěn jest a poskvrněn, neuznává jej Bůh; duše taková nemůže vejiti do slávy Boží. A co jí zbývá? Peklo!

Těžký hřích jako vina a peklo jako trest jsou nerozlučně spolu spojeni. Tak mnohý usmívá se posměšně slyše slovo »peklo,« jakoby říci chtěl: »Vždyť to asi tak zlé s tím peklem nebude.« Nuže, co nám o tom praví Pán: »Odejděte ode mne, zatracenci, do ohně věčného, jenž připraven jest ďáblu a andělům jeho,« řekne jednou Spasitel při soudu posledním hříšníkům na levici stojícím. Každé slovo výroku tohoto božského otřásá srdcem naším! Odejděte ode mne, zatracenci! Tedy pryč od Boha, pryč od všeho, co dobrem jest pravým a radostí nekalenou; pryč od světla a lásky Boží; pryč od země a nebe, od všech dobrých lidí a svatých andělů; pryč od tváře Boží nevýslovně krásné; pryč od všeho štěstí a blaha, a to na věky! Oheň bude údělem jejich, oheň nezhasinající a červ neumírající; místo radosti žalost, místo štěstí neštěstí, místo blaha bolesti, neboť bude tam pláč a skřipění zubů. Pláč nad ztrátou nebe a skřipění zubů v malomyslném zoufalství. A by ubohé duše

k žádnému klidu nepřišly, o to postará se ďábel, onen odvěký nepřítel duší lidských, jenž sám pro hřích svůj sem svržen jsa, zlost si vylévá na těch, kdož v moc jeho se dostali. Ó jak hrozné bude prociitnutí těch, kdož v životě v tento spravedlivý trest Boží věřiti nechtěli! Sv. Teresie vypravovala sestrám, že byla kdysi při modlitbě u vytržení a ocitla se v pekle. Co tam zkusila a viděla, nedá se slovy lidskými vypověditi. Citila v údech svých takovou bolest, o níž dříve ani ponětí neměla, ač, jak lékaři uznali, bývala stížena nemocí nejhoršími a bolesti její byly co největší. Oheň, jaký tam duše zžírá, nelze vyličiti, zoufalost zatracených nelze popsat, vše, co si člověk zde na zemi o pekle jen mysliti může, jest u porovnání se skutečností jako oheň malovaný s ohněm opravdovým. Tak vypravuje sv. Teresie.

Přes to vše nesmíme zoufatí, vždyť nechce Bůh, abychom se tam dostali, a proto rád v milosrdenství svém odpouští. Kristus Pán se za nás obětovati ráčil, trest smrti za nás vytrpěl, pro Syna svého má Bůh s námi hříšnými smilování a smiřuje vinu naši, ovšem jen tehdy, chceme-li a činíme-li, co za to od nás žádá, a to jest: pokání. Modlitbou toliko dosahujeme odpustění hříchů vsedních, nikoli hříchů smrtelných; neboť, jak praví sv. Augustin, není modlitby, která by tak mocná byla, aby hříchy smrtelné smazala. Moc tuto mají jen svaté svátosti: křest a pokání.

Modlíme-li se denně, dle rozkazu Kristova: »Odpusť nám naše viny,« tož prosíme vlastně Pána Boha za milost pravé kajenosti, za pomoc, abychom svatým pokáním odpustění hříchů dosáhli. Kdo jsa ve hříších jen modliti by se chtěl a pokání nečinil, zůstává ve hříších a modlitba jeho jest planá.

Snad pomůže nám tedy k odpustění lítost? Tu pravím: Nikoliv! Jaká by to

byla spravedlnost, kdyby soudce všechny zločince hned osvobodil, protože ujistuji jej litosti? I Jidáš cítil litost, a to hodně prudkou, a přece »odešel na své místo.« I zatracenci mají litost a přece nepomáhá jim z pekla.

můžeš, tím jsi Pánu Bohu povinen; polepšení tvé však nesmazalo hříchy předešlé. Nesřizl-li vinař vinnou révu na jaře, málo mu prospívá řezati ji v létě; čas uplynul a réva málo ponese. Až jednou v hrobě ležeti budeme, tu



Snad pomůže nám tedy u Boha k odpuštění polepšení se? I tu odpovídám: Nikoli! Či snad jsou již tni staré dluhy zaplacený, jestliže dlužník si umíní: »Ode dneska nechci dluhů dělati.« Žij a jednej, co nejspravedlivěji

sami od hřešení ustaneme, ale náš předešlý život proto ještě není očistěn.

Co tedy nám dopomáhá k odpuštění hříchů? Toliko Syn Boží a jeho zásluhy! Jen ten, kdo si zásluhy utrpení a smrti Kristovy přivlastňuje,

dochází milosti Boží. A to možno jen svatým pokáním a v tom zase jen svatou zpovědí. Neboť apoštolům svým a jejich nástupcům dal Pán moc: »Komužkoliv odpustíte hříchy, odpuštěny jsou, a komu je zadržíte, zadržány jsou.« Jen kdo má kněžské rozhršení, jen tomu odpustil Bůh na nebi. Ovšem je k tomu třeba litosti, dobrého předsevzetí i hojné a zbožné modlitby, neboť bez toho všeho by hříšník hoden nebyl rozhřešující milosti. Proto jen svaté pokání, upřímná, litostná zpověď pomáhá nám k odpuštění. A přece mají mnozí proti zpovědi mysl zaujatou. Jedni praví: »Nevím, z čeho bych se zpovídal. Nezabil jsem nikoho, neokradl jsem nikoho; co tedy mám říci?« Podivno, dokud jsi byl malým zákem, tu jsi měl hříchů celý rejstřík, a nyní jsi dospělým nevíš, z čeho se vyznávat? Či snad jen vražda a krádež se zapovídá? Projdi 10 Božích a 5 církevních příkazání, rozjmej o sedmi smrtelných hříších a o hříších proti Duchu sv., uvažuj o povinnostech stavu svého, a pak jistě najdeš látky dosti ke svaté zpovědi. Svatý František Xaverský zpovídal se denně, všichni svatí velmi často a zevrubně, a ty snad nad ně světějším býti chceš? Jen zpověď, častá a hodná zpověď pomáhá nám, to jest druhý křest, jímž obmývá se duše naše v krvi Beránkově. Na křtu svatém ospravedlnil a posvětil nás Bůh bez nás, ale při svatém pokání musíme seč jsme spolupůsobili.

Z toho také vidno, proč církev svátá volá k pokání, proč vybízí nás k časté svaté zpovědi, zejména v čase milostiplném velikonočním a v nebezpečí smrti.

Modlíš-li se: »Odpusť nám naše viny,« tu také skutkem ukaž se býti hodným milosti té a přijímej často a hodně svátost pokání. Bůh jest láska a jen z lásky odpouští nám, ale proto také

chce, aby láska mezi námi panovala, a kde porušena jest nepřátelstvím, aby zase obnovena byla odpuštěním a smířením. Proto také dodává Spasitel: »Jakož i my odpouštíme našim vinníkům.« Dodatek tento jest veledůležitý, neboť jest podmínkou, za kterou odpouští nám Bůh, totiž jen tenkrát, jestliže i my se rádi smilujeme nad bližním a urážky jeho nám učiněné ze srdce odpouštíme. Zjevně učil nás o tom Ježíš Kristus v podobenství o nemilosrdném služebníkovi. Sv. Augustin praví: »Bůh učinil s námi smlouvu, a sice následovně: odpustiš-li těm, kdož tebe urazili, odpustím i já tobě urážky mně učiněné; neodpustiš-li, nesmíš ani ode mne odpuštění očekávat.« »Jakou měrou měřiti budete, takovou bude vám naměřeno,« pravil Spasitel, a jindy zase: »Chceš-li obětovati a rozpomenes-li se, že bratr tvůj proti tobě něco má, zanech oběti, jdi a smíř se s bratrem tvým, a potom přijdi a obětuj dar svůj.« Ejhle, kterak horlí Syn Boží o lásku k bližnímu! A sám jak krásný dal nám příklad! Na kříži vise a obklíčen jsi vrahy, přece se ještě za ně modlil: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!« A dle příkladu jeho řídili se praví jeho učenci. Sv. Štěpán umíraje pod kameny naň házenými, modlil se za nepřátele své! Protivná jest Bohu zloba a nenávisť, proto i protivný jest mu ten, kdo tyto nepravosti v srdci chová.

Říkáš sice: »Rád bych mu odpustil, ale nemohu; velice mne urazil.« Odsuzuješ sama sebe. Bylo by ti snad vhod, kdyby Bůh tobě také tak řekl: »Rád bych ti tvoje hříchy odpustil, ale nemohu, jsou příliš veliké.« Či se snad stavíš nad Boha samého, že urážka osoby tvé větší jest nežli urážka Boží? A hle, Bůh přece ti odpustiti chce, jestli ty odpustiš! Zdaž to není laciná a lehká podmínka?

Modlíš-li se »Otče náš« a přece máš

v srdci nepřátelství, jsi pokrytec a lhář; ale také jsi vlastním škůdcem, neboť broušíš meč místo na bližního na sebe samého. Svatý Jan Zlatoústý připomíná nám: »Modlíš-li se tuto prosbu, vzpomeň na peklo a věčný trest, a nepřítel tvůj ti ani na mysl nepřijde.« Ale to je právě příčinou všeho zla, že na vlastní své hříchy sklem zdobňovacím pohlížíme, na urážky jiných ale nám činěné sklem zvěšovacím. Avšak nešalme samy sebe. Jednoho nepřítele máme všichni, úhlavního nepřítele: hřích; proti tomu bojujme, ale sami sobě vespolek rádi odpouštějme, jsouce bratři a sestry dle vůle Páně a

majíce tentýž domov u Boha. Prosba tato nechť utuží lásku bliženskou mezi námi, vypudí veškerou nevoli a hořkost, abychom jedním srdcem a jedněmi ústy ve svornosti se modlili: »Odpusť nám naše viny,« a by se na nás nevyplnilo slovo Spasitelovo: »Neodpustíte-li vy vašim nepřítelům, neodpustí vám ani Otec nebeský hříchy vaše.« Láskou božskou jest hotov Hospodin smazati dluh náš veliký, láskou vespolek smažeme i my mezi sebou naše malé dluhy, abychom naplnili druhé hlavní přikázání lásky: »Miluj bližního svého jako sebe samého!«

(Příště dále.)

Na pondělí svatodušní.

„Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“
(Jan 3, 16)

Když byl Pán Ježíš v rozmluvě své s Nikodémem mimo jiné pravil: »Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znova z vody a z Ducha svatého, nemůže vejiti do království Božího. Co se narodilo z těla, tělo jest, a co se narodilo z ducha, duch jest« (Jan 3, 5—6), a když Nikodém smysl řeči té nemohl pochopiti a se divil domnívaje se, že by on sám jsa starý měl zase v život matky své vejiti a opět se naroditi, tu řekl jemu Pán Ježíš: »Nediv se, že jsem řekl tobě: Musíte se znova zroditi. Vitr kde chce věje, a zvuk jeho slyšíš, ale nevíš, odkud přichází aneb kam jde: takt jest každý, kdo se z ducha narodil.« (Jan 3, 7—8.) I jest jakoby jinými slovy pravil: Nediv se a nedomnívej se, jako že by člověk tělesně znova zroditi se měl, ne tělesně, nýbrž duchovně musí se člověk obroditi či znova naroditi, aby v království Božím

mohl podíl míti. Aby však Nikodém nedomyšlel se, že k tomuto obrození skrze Ducha svatého snad jen někteří jsou povoláni, pověděl jemu Pán Ježíš to, co nám dnešní svaté evangelium vypravuje, totiž, že Bůh chce, aby všickni lidé v království Božím podíl měli.

Zřejmě a jasně jest to poučení, které Pán Ježíš v dnešním svatém evangeliu nejen Nikodémovi, ale i nám na rozum dává, že Bůh chce, aby netoliko někteří, ale všickni lidé v království Božím podíl měli, řka: »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.« Avšak jak zřejmě a jasně jest poučení to, tak jest zajisté i radostné a potěšné. Či kde jest člověk ten, jehož srdce by nezplesalo radostí slyše, že každá duše má v království Božím podíl míti, a že sám jednorozený Syn Boží tuto přepotěšnou pravdu nám zjevil, a nejen zjevil, ale i krví svou zpečetil, že Bůh všecky lidi miluje a chce, aby všickni spaseni byli? Tuto přepotěšnou pravdu projevil nám i Bůh Otec zajisté

tím, že dal jednorozeného Syna svého na svět; tuto přepotěšnou pravdu i sám Duch svatý potvrdil působením svým netoliko ve svatých apoštolech a věřících z obřizky, t. j. ze židův, ale i v pohanec, jak nám to dnešní slavnostní epistola dosvědčuje. Domnívali se věřící ze židů, že by jen oni povoláni a vyvoleni byli

kterž Ducha svatého přijali, jakož i my? (Skutk. ap. 10, 48.) Ó té lásky trojjedného Boha! Láska ta neobmezuje se toliko na vyvolený lid israelský, láska ta vztahuje se na všechny lidi a zasahuje bez rozdílu všechny národy. A přec, ač Bůh chce, aby všickni lidé spaseni byli, ač proto dal i jednorozeného Syna svého



k podílu v království Božím; když však viděli, že i na pohany milost Ducha sv. vylita jest, tu vzpamatovali se, že řekl Pán Ježíš: »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.« A proto také sv. Petr pravil u přítomnosti jejich: »Zdaliž může kdo zabrániti vody, aby nebyli pokřtěni tito,

na svět, ne aby soudil svět, ale aby spasen byl svět skrze něho: přece nebudou mnozí spaseni jediné proto, že sami spaseni býti nechtějí. Ale pomyslíš sobě: vždyť snad málo jest těch, kteří by spaseni býti nechtěli. Kterí by spaseni býti nechtěli, těch snad jest jen tak poridku jako hvězd na nebi, kteréž s oblohy padají, aby v nesmírném prostoru za-

nikly, ale těch, kteréž tam trvají, jest nesčíslný počet, asi jako lidí na zemi, kteří spasenu býti si žádají. Atsi, však oni i z těch, kteříž spasenu býti chtějí, přece spasení nebudou, a to proto, že nechťi splniti podmínku, za kterou se nám věčné spasení zaručuje. A podmínka ta jest, abychom věřili v jednorozeného Syna Božího. Rozumějme dobře slovům těm. Věřiti, že jest Ježíš Kristus vtělený Syn Boží, že jest Bůh a spolu člověk, že jest náš Pán, Zákonodárce a Učitel, to sice veliká jest milost Ducha svatého a nezasloužený dar Boží, ale to ku spasení nestačí; my musíme v něho věřiti, t. j. nejen věřiti, že jest jednorozený Syn Boží a věčná, neklamná pravda, ale i srdcem a celou duší svou jemu se oddati, jím se řídit a řídití dáti, činiti, co přikazuje, zanechatí, co zapovídá, báti se, čím vyhrožuje, doufati, co při-

slubuje. Či reete sami; mohla by nám víra v Ježíše Krista prospěti, když bychom jako nevěřící živi byli? »Jako tělo bez ducha mrtvé jest, tak jest i víra beze skutků mrtvá.« píše svatý apoštol Jakob (2, 26). A proto snažme se, aby víra naše v Ježíše Krista ku spasení nám byla. Kdyby Pán Ježíš, dí sv. Jan Zlatoustý, žádal po nás, abychom prokopali hory, nebo pod nebem lítali, nebo moře vynesli, tu bychom ovšem museli se spasení svého zřeknouti; ale nic takového po nás nežadá, toliko, abychom v něho věřili, či jinak, co činíme, mluvíme, myslíme, v Pánu Ježíši myslili, mluvili, činili, nebo ještě jinak, abychom nejen v Ježíše Krista věřili, ale i ve světle víry živi byli zde na zemi a takto za odměnu kdysi ve věčném světle Boha samého tvář v tvář viděli a věčně požívali. Amen.

F. K.

Na slavnost' nejsvětější Trojice.

„Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi.“ (Mat. 28, 18.)

Kratičké jest to sv. evangelium, jež nám církev svatá dnes ku čtení a rozjímání předkládá. Právě tu Pán Ježíš učeníkům svým předně, že dána jest mu všeliká moc na nebi i na zemi; pak jim káže, aby šli a učili a křtili všechny národy, a posléze praví jim: »A aj, já s vámi jsem po všechny dni až do skonání světa.« (Mat. 28, 20.) Ten jest celý obsah dnešního slavnostního svatého evangelia; slov tu zajisté jen tak málo, že bys na nehet je vepsati mohl, avšak pravdy v nich obsažené jsou tak veliké, vznešené a nedostihlé, že každé duši věřící jest při nich zvolati s udivením a v pokoře se svatým apoštolem: »Ó hlubokosti bohatství moudrosti i vědo-

mosti Boží! Jak jsou nezpytatelní soudové jeho a nevystižitelné cesty jeho! Neboť kdo poznal smysl Páně? Aneb kdo byl jeho rádcem? Aneb kdo prvé dal jemu, a bude mu zas odplaceno? Neboť z něho a skrze něho a v něm jsou všechny věci; jemu sláva na věky.« (Řím. 11, 33—36.)

Ano, tak jest nám zvolati, uvážíme-li kteroukoliv ze tří pravd v kratičkém dnešním svatém evangeliu obsažených. »Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi.« To jest ta první pravda, kterou nám dnešní svaté evangelium předkládá, a jak veliká, vznešená, ano i rozumem našim nepostižitelná jest pravda ta, kdo z nás nepoznává?

Dočítáme se o těch kterých mocnářích tohoto světa, že synům svým odevzdali panování a moc rozsáhlou daleko široko

na zemi. Tak na př. Karel, král španělský. Ten vládl tolikými říši, že se právem mohlo říci, že v království jeho slunce nikdy nezapadá ani nevychází, neboť když zašlo v Evropě, kdež vládl, vzešlo zase v Americe, kde taktéž panoval. Nikde však se nedočítáme, že by ten který mocnář, byť sebe rozsáhlejší byla moc a panování jeho na zemi, odevzdal synu svému nebo dědici také moc a panování na nebi. To mohl toliko Bůh učiniti. A Bůh Otec to také učinil, neboť tak dí Pán Ježíš: »Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi.« Touto mocí stává se každé novorozené dítě, každý člověk dědicem království nebeského, když pokřtěn bývá ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Touto mocí bývají křesťané ve svátosti břimování posilněni od Ducha svatého, aby viru svou stále vyznávali a podle ní živi byli. Touto mocí odpouštějí se nám hříchové naši a tresty za ně zasloužené, když hodně přijímáme svátost pokání. Touto mocí proměňují služebníci církve chléb a vino v nejsvětější tělo a krev Pána Ježíše Krista, a jednak je v obět chvály a dikův a na usmíření nebo na vyprošení jiných milostí Otci nebeskému podávají, jednak sami za pokrm duším k životu věčnému přijímají a i věřícím požívatí dávají. Touto mocí bývají umírající ve svátosti posledního pomazání posilněni, aby pokušením a útokům ďábelským nepodlehli a se ani blížíci se smrti ani nastávajícího soudu nelekali. Touto mocí bývají služebníci církve k rozdávání tajemství Božích uzpůsobeni a udůstojněni. Touto mocí bývají i křesťanští manželé

ve svátosti stavu manželského posvěceni a utvrzeni, aby ve společné věrnosti a lásce živi byli a ditky bohabojně odchovali.

To jest ta vznešená, veliká, nepostihlá moc, kterou Pán Ježíš má na nebi i na zemi, a kterouž mu Otec odevzdal netoliko proto, že Syn jeho jest, ale také proto, že my jsme jeho vykoupenci, neboť tak pravi Pán Ježíš dále: »Protož jdouce učte všechny národy, kritice je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého, učíce je zachovávat, cokoliv jsem přikázal vám.« (Mat. 28, 20.) A to jest ta druhá pravda, kterou nám dnešní svaté evangelium předkládá, stejně veliká, vznešená a nepřepotěšná. Slyšme jen: všickni národové mají poznati, že Ježíši Kristu odevzdána jest všeliká moc na nebi i na zemi, tedy také ti, kteří sedí ještě ve stínu smrti; i oni mají světlá víry Kristovy účastni se státi, jako my jsme ho již bez naší zásluhy účastni se stali.

»A aj, já s vámi jsem po všechny dni až do skonání světa,« to jest ta třetí veliká pravda rovněž tak vznešená jak potěšná. Či který že dobrý panovník může říci věrným poddaným svým: já při vás zůstanu stále, nikdy vás neopustím? A které dobré dítě nemuselo by plesati radostí, kdyby otec jeho nebo matka mohli tak říci: dítě, já tě nikdy neopustím? Ale co nemůže žádný člověk učiniti, to učinil Pán Ježíš. On svých apoštolů neopustil, on byl s nimi i když na nebesa vstoupil; on jest s nástupci jejich a s každou duší věrnou ustavičně zde na zemi a bude po skonání světa ustavičně, věkůvěčně tam na nebi. Amen.

F. K.

Můžeme utrpení, která nám Bůh sešle, aby nás očistil a sete hodnými učinil, nazvati zlem? Co nám veliké dobro propůjčuje nebo zaslouží, nemůže býti žádným zlem.

Konáme-li dle vlastní vůle, nebojujeme proti pekelným duchům, protože naše samoláska sama jest zlým duchem, a to horším než všichni ostatní.

Pastor, opat.

Na slavnost' sv. Petra a Pavla, knížat apoštolských.

„A tobě dám klíče království
nebeského.“ (Mat. 16, 19.)



Kdy budeš nad domem mým, a k rozkazu úst tvých všecken lid poslouchati bude; samou toliko královskou stolicí tebe převyšovati budu.* — Tak čteme v I. knize Mojžíšově (kap. 41.), že pravil Farao k Josefovi Egyptskému. — A u Isaiáše proroka (kap. 22.) opět čteme: „Toto praví Hospodin: Povolám služebníka svého Eliakima, syna Helkiášova, a obleku jej v sukni tvou a pásem tvým opáši ho, a moc tvou dám v ruku jeho, a bude za otce obyvatelům jerusalémským i domu Judovu. A vložím klíč domu Davidova na ramena jeho, a když otevře, žádný nezavře, a když zavře, žádný neotevře.“

I bylo to zajisté veliké vyznamenání a povýšení, kterého se dostalo Josefu Egyptskému rozkazem královským, že slov jeho veškeren lid poslouchati má; avšak většího ještě vyznamenání a povýšení dostalo se Eliakimovi, když ne král zemský, ale sám Hospodin vyvolil jej sobě za služebníka svého a dal mu klíč domu Davidova na ramena jeho, t. j. plnou moc ku spravování všeho království.

Ale kde jest Egypt, kde jsou králové jeho? Kde jest Jerusaleým a kde berla královská, jež druhdy spočívala na rameni potomků Judových? Zmizeli a zanikli, ale království to, kteréž založil sám Syn Boží na zemi, trvá bezmála již plné dva tisíce let a trvati bude až do skonání světa, neboť založeno jest na skále a skalou tou jest sv. Petr a sloupci jeho nezvratnými jsou ostatní svatí apoštolé a jest obzvláště sv. Pavel, jehožto památku se sv. Petrem dnes slavíme. A poněvadž těmto dvěma zvoleným apoštolům sám Kristus Pán

nejslavnější místo v království svém vykázal, proto slují oni právem knížata apoštolská a základové církve.

Sv. Pavla vyvolil Kristus Pán sobě, aby nesl jméno jeho před pohany a krále i syny israelské, sv. Petra pak, aby odevzdal jemu klíče království svého. Kdy se tak stalo, slyšeli jsme právě z dnešního slavnostního evangelia, kde Pán Ježíš praví Petrovi: „A tobě dám klíče království nebeského.“ To království nebeské jest však troje: kolem nás, v nás a nad námi, a proto také ne jeden, ale tři klíče sv. Petrovi odevzdány jsou, aby jimi otevíral království kolem nás, v nás a nad námi.

První klíč jest od pravdy věčné či od víry v Ježíše Krista, jak sám Pán Ježíš modle se pravil: „Tento jest život věčný, aby poznali, Otče, Tebe, a kterého jsi poslal, Ježíše Krista.“ A proto sv. Petr a Pavel byli tak neunavni v hlásání slova Božího, a kteří uvěřili, všech pokřtili a přijímali bez rozdílu národnosti a jazyků do církve svaté, království to Kristova na zemi kolem nás.

Druhý klíč jest od naděje. Základ doufání našeho, zdaž mohou býti zásluhy hříšných lidí? Nikoliv, ale doufání naše zakládá se na nekonečných zásluhách Ježíše Krista, v němž sobě Otec dobře zalíbil, a na milostech, které svým svatým vtělením se, svým svatým životem a svou dobrovolnou poslušností až k smrti kříže zjednal a jako nepřeborný poklad v království svém na zemi uložil. A k pokladu tomu odevzdal klíč sv. Petru, a proto sv. Petr i sv. Pavel byli tak neunavni v přisluhování svatých svátostí, aby víra a naděje v srdcích věřících se mile utvrzovala a posilovala.

Třetí pak klíč jest od lásky. „Kdo nemiluje, zůstává v smrti,“ dí sv. Jan, miláček Páně.

A obrátíme-li pozornost svou ke slavnosti dnešní, zdaž můžeme nepoznávati, kterak se to stalo, že oba knížata apoštolská životem svým i smrtí svou dokázali, jak nade všechno, nad zdraví, čest a slávu světskou a podobné věci pomíjející milovali Boha a věřící milovati vyučovali? Tak se to stalo, že sv. Petru odevzdán byl třetí klíč od

lásky, který jemu samému otevřel království nebeské nad námi, rovněž jako sv. Pavlu a tisícero a tisícero duší věřících, a který i nám otevře branu království nebeského nad námi, budeme-li za příkladem knížat apoštolských viru v Ježíše Krista vyznávat i podle ně živi. Amen.

F. K.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává Fr. Janovský. (Č. d.)

VII.

„Posluhujte sobě vespolek skrze lásku ducha.“ (Gal. 5, 13.)



Učili jsme se lásce k bližnímu, byli jsme ve škole Ježíšově, ve škole sv. apoštola Ondřeje, ve škole sv. Františka Xav.; dnes zajdeme si do školy jiného velikého mistra lásky, do školy sv. Petra Klavera, otroka černých otroků; čím byl sv. František Xav. Východní Indii, tím byl sv. Petr Klaver Západní Indii; právem možno ho nazvati Xaverem 17. století.

* * *

Přes 100 km. západně od ústí řeky Sv. Magdalény do moře karibského leží na břehu mořském přepamátané přístavní město novogranadské Kartagena. Nyní ovšem město ono nevyniká; jestiž přístav opuštěn a zanesen, nedobytná kdysi opevnění sama se rozpadávají, obyvatelstva jen asi 9000. Avšak jinak bývalo v 16. a 17. století. Tehdy byla Kartagena královnou Západní Indie, nejznamenitější pevností španělskou v Jižní Americe, prvním přístavem v království novogranadském a nejdůležitějším skladistěm na obchodních cestách evropsko-amerických; celá loďstva houkala se tenkrát na temnomodré hladině zálivu kartagenského.

Podnebí tamější není sice příznivo, panuje tam hrozné vedro; deště, lijáky, bouře jsou přechasty; větry děsný, nemoci a nákazy hojny. Než ejhle, chtivosť zlata a stříbra, lakota zalidnila i tento nevlidný a nehostinný kraj. Lakotní Španělé zabrali všechnu zemi, zotročili ubohé Indiány, a že tito nestačili na klopotné práce v dolech, pomáhali si africkými černochy. Lodi španělské objížděly západní pobřeží Afriky a dovažely odtud tisíce černochů do osad jihoamerických; v Kartageně přistály. Z počátku bývali zotročeni jen váleční zajatci, kteréž vítězové Španělům prodávali, obyčejně po čtyřech tolarích; později kupování od afrických pohlavářů jejich vlastní poddaní a konečně podnikány na ubohé černochy honby; kde kdo polapen a bez milosrdenství odvěčen. Téměř celé západní pobřeží Afriky bylo od 16. století až do začátku našeho století jevištěm tohoto do nebe volajícího ukrutenství, zejména však Guinea, Angola a Kongo.

Utrpení a strasti nešťastných černochů za plavby z Afriky do Ameriky nelze věru ani vypsati. Bez oděvu, bez lože, téměř i bez pokrmu, železy spoutáni, ve vlastním kalu se povalující, muži i ženy, dívky i hoši pohromadě, bývali na-

tlaceni do nejspodnějších tmavých prostor lodních. Jaký bylo jim dýchati vzduch! Kř div, že jich tolik cestou umřelo! Ti pak, kdož do Kartageny byli přivezeni a tam na tržišti jako nemá tvář prodání, přešli z bídý dosavadní do bídý ještě horší. Musiliť o bídné stravě, více o hladě a žizni až do úpadku pracovati svým nemilosrdným pánům na hrozném vedru slunečním anebo ve hlubokých dolech.

Těmto nbožákům zasvětil sv. Petr Klaver všecek svůj život. Téměř čtyřicet let pracoval o jejich blaho v Kartageně a v okolí jako pravý jejich apoštol, anebo jak sám sebe nejraději nazýval, jako otrok černých otroků. Roku 1610. přistál v přístavě kartagenském; polibil vroucně zemi, svažil ji svými slzami a děkoval Bohu, že zde bude moci pro čest a slávu jeho pracovati a trpěti; bytť si na svých představených schválně vyprosil toto působistě. Svě bohonaděšené dílo začal jako učení slovutného sluhy Páně Patera Alfosa Sandovala, o němž také dlužno zde se zmíniti.

P. Alfons Sandoval narodil se z urozených a ctnostných rodičův. Otec byl v peruánském hlavním městě Limě vznešeným úředníkem. Syna svěřil tamější jezuitské koleji a byl potěšen, že tento jeho milý syn stal se Jesuitou. V Limě zpovídal P. Alfons nejraději chudý lid, zvláště černochy. Po čase poslán do koleje kartagenské. Dalekou tuto cestu vykonal pěšky; nevzal s sebou ničeho leč breviář a několik asketických knih. Kolej kartagenská byla velice chuda; kněží tam byli jen tři: své živobyti musili sobě po městě vyžebrať; také P. Sandoval chodil tři léta den ze dne dům od domu žebrotou, sám nose na zádech pytel, do něhož věci vyprošené ukládal.

Pracovav nějaký čas jako misionář v kraji Kaziků, vrátil se do Kartageny

a smrtelně onemocněl. Zázračně jest uzdraven přimluvou sv. Ignáce. Věnoval se černochům. Poznal však, že nutno černochů se ujeti hned, jakmile jsou do přístavu kartagenského přivezeni. Kdykoliv tedy jaká loď připlula, spěchal na ni s tlumočníkem a ujal se především nemocných, křtil je, a jestliže už byli pokřtěni, zpovídal je a na blaženou hodinu smrti připravoval. Skýtal však nejenom duševní útěchu, ale i útrapy tělesné mírnil pokrmem, nápojem, léky. Za sedm let pokřtil přes 30.000 černochů.

Tato blahodárná činnost Sandovalova pochvalně uznána od předních státníkův i od církevních hodnostářů; blahopřáli mu; několik misionářů nabídlo se mu za pomocníky, zejména náš sv. Petr Klaver; přilnul k Sandovalovi jako dítě k svému otci.

Vida P. Sandoval, že ho Klaver dokonale zastane, vydal se na apoštolské cesty po celé zemi; ušel celkem čtyři sta mil. Vrátil se do Kartageny pracoval neunavně dále, až konečně v 76. roce věku svého svatou pout pozemskou svatě dokonat o hodu Božím vánočním.

Toť tedy učitel sv. Petra Klavera. Pobyl sice jenom rok ve škole tohoto velkého mistra, ale prospěl velice.

* * *

Jakmile se jaká loď s černochy připlavila do přístavu kartagenského, oznámeno to sv. Petrovi; přechásto přinášeli mu tu zprávu i vznešení důstojníci, ba i místodržitel; slibitě pokládě světec těmto poslům, že za ně odslouží několik mší svatých, a věděli nad to, jakou radost mu způsobí. Ano, radoval se sluha Páně; oči mu zasvitly, bledá tvář oživla; poklekl a děkoval Bohu, že má zase nové ovečky. Vyžídal, jakou řečí nově připlulí černoši mluví, opatřil si vhodné tlumočníky, nabral pečiva, ovoce, nápojů, tabáku, a spěchal do přístavu.

Ubozí černoši se nenadáli takového přivítání; dary, laskavá slova a ještě laskavější tvář světcova okouzly srdce jejich. Dítka za plavby narozená ihned jsou pokřtěna. Kdo z dospělých byl smrtelně nemocen, také pokřtěn anebo byl-li už křesťanem, zaopatřen svatými svátostmi. Často se událo, že takovi nepřijavše svaté svátosti skonali blaženě; sv. Petr Klaver viděl v tom prozřetelnost Boží, kteráž zachovala ubožákům život, až se duše jejich milostí obrodila, aby pozbyvše života pozemského vešli do slávy věčné. Umýval nemocné, čistil jejich rány, líbal je, umýval je. Když pak byli otroci z lodí přepravováni na pevnou zemi, byl světec opět přítomen; nemocné sám nosil a do vozů ukládal, do příbytků provázel, přízní nových pánů všechny doporučil. Aby měl dostatek schopných tlumočnicků, žebral a sbíral almužny, by jim mohl zaplatit; svolával na ně v úpěnlivých modlitbách dary Ducha svatého, aby mu jejich pomoc při vyučování černochů byla platna.

Jako na lodi do přístavu se plavivší brával se sluha Páně i do pozemských obydlí černochů provázen tlumočníky a sám nesa ve vaku na zádech vše, čeho bylo potřeby; opíral se o hůl nahoře křížem ozdobenou; druhý kříž, kovový, měl na prsou zavěšený. Bidné byly příbytky otroků, skladiště jakás, či raději dlouhé, tmavé, vlhké, holé žáláře; nářadí nebylo tam žádného, po loži, stole, židli ani pámatky; země byla vším; vzduch skoro ustavičně otráven a zkažen.

Nejprve zašel si sv. Petr Klaver k nemocným. Umýval je, napájel vínem, občerstvoval chutným pečivem a cukrovím, posiloval svatými svátostmi. Po té shromáždil z dravé na prostranném dvoře, kdež si byl postavil oltář a na něm několik obrazů, jež měly nedůvtipu čer-

nochů napomáhati, aby snáze pochopili velebná tajemství našeho svatého náboženství. Prostřední obraz představoval Krista ukřižovaného, jak mu proudí krev ze všech ran a stéká do drahocenné nádoby, z níž nabírá kněz a vylévá na klečícího černocha, uděluje mu takto svatý křest, po němž dychtivě touží. Dále viděti na témž obraze papeže, kardinály, biskupy, knížata a krále, ani obcují křtu černochově, kořice se milosrdenství Božím, jenž chce spásy celého světa. Druhý obraz představoval několik černochů ve slávě nebeské, aby se znázornila odměna těch, kdož svatý křest přijali. Na třetím pak obraze bylo ztiti černochy zohavené, hroznými obludami obklopené; znázorňovalit ony, kdož křtem pohrdli a ve hříchu skonali. Tyto obrazy blahodárně působily, naplňovaly diváky úctou a láskou ke Kristu Ježíši, ale též svatou bázní.

Když byl oltář upraven, přinesl světec židle svým tlumočnickům, a by se i otrokům snáze naslouchalo svaté nauce, snesl jim prken, lavic, slámy, ba i pláště svého propůjčil nemocným, aby se jim lépe sedělo. Pokřtěné označil si olověnou medailkou se jmény Ježíš a Maria, kterouž jim pověsil kolem krku a napomenul jich, by ji nosili až do smrti; nekřtěné označil si jinak. Vyučování se začalo. Svou křtiovou hůl poutnickou drže v ruce, padl na kolena před oltářem a záře svatým zanícením vyzval Ducha svatého. Po té učil vyslovovati a dělati svatý kříž; zašel si ke každému katechumenovi zvlášť. Přednášel pak tajemství svaté víry tak názorně, prakticky a srozumitelně, připomínal svatá přikázání tak něžně a lahodně, vzbuzoval naději slávy věčné tak vroucně a nadšeně, že k němu posluchači s tělem i duší přilnuli a přechoťně po křtu svatém a milosti Boží toužili. (Příště dále.)

Moravané a všichni věrní ctitelé Matky Boží na sv. Hostýně!

Na svatém Hostýně — Vám tak milém, — pomníku to záchrany lidu moravského, kterou Matka Boží při hrozném vpádu Tatarském učinila, koná se letos s povolením nejđ. kn. arcibiskupského Ordinariatu Olomouckého slavnost jubilejní čili památka padesátiletá znovu vzkříšení chrámu Páně, kteréž se k nesmírné radosti Moravanů

l. P. 1845. událo.

V minulém století (1787.) byl pobořen a úplně zruščen chrám na sv. Hostýně; bolestný žal pojímal srdce všech ctitelů Marianských.

Zbožná mysl Moravanů nesnesla úpadu a zřícenin svatého chrámu a postarala se v tomto století, aby chrám byl opět postaven a službám Božím odevzdán.

O zbožném tom činu píše Vincenc Furch:

„Chrám se staví na Hostýně!“
roznesla se zvěst.

Všemožné přispívej každý,
kdož křesťan jest.

Z blízka — z dálky nápomocně
přihrucl se lid,
každý při stavění chrámu
chtěl zásluhu mít.

Aj, tu nastal závod krásný:
nosi k stavění
vzhůru bez rozdílu stavu
cihly, kamení.

Staří, mladí — žebrák, boháč
velikou nosí tíž
podle Pána, jenž též nesl
na Golgotu kříž.

Dokázal tím lid moravský
mysl nábožnou,
od pradávna po svých otcích
zbožnost zděděnou.

Hle, chrám dostavený hlídá
do Moravy zas —
Slyš! lid k modlitbě vyzývá
jeho zvonů hlas!

Dokud bude chrám ten státi,
dokud Hostýn sám;
národ bude vypravovat,
jak se stavěl chrám

Roku 1845. za zbožného jásotu našeho lidu chrám Páně byl požehnán a 2. července na den navštívení Panny Marie v něm opět po 58 letech poprvé nejdražší oběť Bohu konána opatem Viktorem Šlosarem z Rajhradu.

Letos padesát let od té doby uplynulo. Kdo vypraví oběti na další slušné zařízení a výzdobu chrámu hostýnského přinesené, kdo práce a námahy podniknuté, aby při něm zřídila se duchovní správa pro poutníky? Kdo spočítá zástupy poutníků, kteří za ta léta přichvátali na svatý Hostýn? Kdož seče milostí, co jich zde uděleno na přímluvu Vítězné Ochránčyně naší Moravěnky? Putovaly sem dívky, aby ve své nevinnosti pozdravily Marii Pannu; pospíchali sem otcové a matky, synové i dcery z Moravy, Slezska, z Čech, z Vídně, z Uherského Slovenska a odjinud: chudí i bohatí, vznešení i nízcí, aby uctili dceru královskou, chudou a poníženou Matku Boží na Hostýně, o níž nebylo slycháno, že by koho opustila, a vroucí prosby v různých a různých svých potřebách přednášeli.

Padesáte let trůní v obnoveném chrámě Panna Maria a trůn její — trůnem milosti. Matka Boží stále tady divy tvoří, o čemž i Vy svědectví vydati můžete.

Za milosti padesátí let chceme poděkovati, ale i nových si vyprositi, plni jsouce důvěry, že jako požehnávalo bylo padesátému roku, jako že býval jubilejním, milostivým létem, že i pro tento rok bude požehnaným, že bude pro nás přemilostivým létem.

Pročž přijďte všichni ctitelé Marianští uctit Matku naši milostivou, přijďte vyprositi si milosti potřebných, vystupte za slovem a příkladem sv. apoštolů našich Cyrilla a Methoděje k zázračnému stolci Mateře Boží na sv. chlumu hostýnském.

Bude se sice po celé léto oslavovati předahá památka znovuvzkříšení chrámu Páně na sv. Hostýně, ale zvláštní slavnosti konati se budou tři:

1. Na den Navštívení Panny Marie dne 2. července, jakožto dne, na který obnovený chrám k službám Božím opět byl posvěcen; a trvati bude od 29. června do 2. července.

2. Druhá a nejpřednější slavnost konati se bude dne 15. srpna na svátek Nanebevzetí Panny Marie. Tímto názvem ozdoben byl chrám starý a slavně posvěcen r. 1748. od kardinála Troyera; když byl odsvěcen (1787.) a 58 let zpustlým, posvětil jej obnovený slavně r. 1891. na Nanebevzetí Panny Marie za přítomnosti arcibiskupa Olomouckého, kardinála Fürstenberka, František Bauer, biskup Brněnský. Na ten den od pradávna a zvláště ctíla se Vítězná Ochránkyně Moravy na svatém Hostýně. Tato slavnost trvati bude 14., 15., 16., 17. a 18. srpna.

3. Závěreční slavnost konati se bude dne 7. a 8. září na svátek Naroznění Panny Marie.

Při druhé a hlavní slavnosti, která se bude konati okolo svátku Nanebevzetí Panny Marie (14.—18. srpna) hodlají vystoupiti na svatý Hostýn nejdůstojnější arcipastýřové naši, kníže-arcibiskup Olomoucký Theodor a biskup Brněnský František Sal., konati se bude pouť mužů, ponesou se ostatky bl. Jana Sarkandra, pod jehož duchovní správou Hostýn kdysi býval, do kaple jeho počtě zasvěcené; taktéž i nový zvon a nový oltář posvěti se.

Denní pořádek při těchto zvláštních slavnostech bude každého dne asi tento:

Odpoledne: O 6. hodině společný příchod od svatovodní kaple ku chrámu Páně;

uvítání, řeč uvítací;

litanie s požehnáním;

poutní pobožnost;

sv. zpověď (kterou konati lze po celý den);

o 8. hod. večere;

o 1/4,9 společná večerní modlitba, obnova křestní úmluvy, odpočinek;

Ráno a dopoledne: o 1/2,5 se vyzvání, ranní modlitba;

od 5—1/2,7 soukromá pobožnost a sv. zpověď;

o 1/2,7 kázání, pontifikální mše sv., sv. přijímání;

o 1/2,9 kázání a hrubá mše sv.;

o 1 hod. po poledni slavné požehnání, promluva na rozloučenou.

Při větším počtu poutníků bude se současně kázati v kostele i venku, a to na několika místech, rovněž mše se budou v kostele i venku sloužiti.

Před společným uvítáním dle času bude výklad o svatyni Hostýnské.

I v Bystřickém chrámu Páně ve dny svrchu uvedené bude sv. požehnání.

O hlavních slavnostech slouženy budou mše sv. za údy a dobrodince „Matice Svatohostýnské.“

Žvouce Vás na svatý Hostýn postaráme se, aby poutníci i za nepohody měli přístřeší. Než tu třeba, aby se poutníci v čas přihlašovali u důst. pana superiora na sv. Hostýně, pošta Bystřice pod Hostýnem, a udali, kdy přijdou; neb jen tak bude možná o všechny se postarati.

Věrně rádi všelikou starost o Vás míti budeme. V poutní kanceláři vše se Vám vykazovati bude, zde na vše se doptati můžete.

Bývá zvykem na památku a na povzbuzení budoucím popisovati také slavnosti. I prosíme, aby udávala se procesí a též farnosti a osady, odkud jen porůznu poutníci přijdou, aby vše řádně zaznačiti se mohlo. Bude to budoucím na povzbuzení; vždyť pevně doufáme, že Matka Boží nedá hynouti nám ni budoucím.

Opětujeme pozvání své. Přijďtež, ctitelé Marianští, přijďtež dítky, k Matičce Svatohostýnské!

Na sv. Hostýně, v květnu, Panně Marii zasvěceném 1895.

„Matice Svatohostýnská.“

Fr. Kremel,

farář v Bystřici pod sv. Hostýnem.

P. Jan Cibulka T. J.,

superior na sv. Hostýně.

Mučeník lásky k nejsv. Svátosti oltární.



svátcích velikonočních roku 18.. byl kněz Tovaryšstva Ježíšova Artur S. poslán na venek z kláštera, aby staříckému faráři v pohoří Sabinském, kteráž tehda ukrývalo bandy lupičů a zlodějů, v duchovní správě pomáhal. Mladý kněz byl zrozen z rodičů protestantských. Byl v okamžiku, když patřil na průvod Božího Těla tak dojat a milostí Boží proniknut, že se dal vyučiti v pravdách víry katolické, a že vstoupil pak do řádu jezuitského. Od té chvíle přilnul zvláštní, neobyčejnou láskou a úctou ku Svátosti oltární. Proto také nyní přes celý ten čas, jež trávil na venkově, nejčastěji a nejraději prodléval v malém vesnickém kostelíčku, který byl u samé fary, aby tam na stupních oltáře se Spasitelem ve svátosti ukrytým rozmlouvati a touhu srdce svého mu vyjeviti a lásku jeho nestihlou k lidem obdivovati mohl.

Jednoho večera v pozdní hodinu byl farář volán k nemocnému. Čekaje na návrat farářův, stál mladý kněz u otevřeného okna, z něhož díval se na krásnou, hvězdnatou oblohu italskou. Zrak jeho, jenž byl upřen k modrojasné obloze, spočinul nyní na malém kostelíku, který skoro s farou byl spojen, a srdce apoštolské mladého kněze podívovalo se nestihlé lásce Kristově, kteráž donutila Pána, že se stal z lásky k lidem věznem ve svatostánku, aby mohl přebývati se syny lidskými. Najednou zdálo se mu, jakoby stíny se mihly u kostela, a jakous neobyčejnou mocí pobádn, spěchal do chrámu Páně, jehož dveře nalezl otevřeny.

Hruža a strach zmocnila se kněze, an spatřil u hlavního oltáře dva lupiče, kteří právě násilím otevřeli svatostánek, aby drahocenný cibor i se svatými hostiemi odtud ukradli. Co měl činiti? Napadlo mu, že stojí ve výklenku vězním silná, železná lopata, které užíval hrobař, když kopal hroby, a že by bylo věci snadnou oba lupiče lopatou omráčiti. Avšak napadlo mu, nikoliv, nechci ruky, která proměňuje tělo Páně, potřísniti krví lidskou. I přiblížil se po prstech až k oltáři, a než lupiči mohli cos po-

zorovati, stál již mladý kněz vedle nich. Statečná a silná postava jeho vydřela lupičům cibor z rukou.

Poděšení lupiči chtěli sice přehnouti, ale zpozorovavše, že jenom jeden jest proti nim, nechtěli tak drahocenné a řídké kořisti zanechati. Vrhli se oba jako krvelační tygrové na kněze, aby mu cibor z rukou vyrvali. Avšak kněz těsně přilehl na oltář, zastíraje a chráně prsoma cibor, tak že tělo jeho bylo jako pevností nedobytnou, kterouž Pána a Krále svého hájil, a ačkoliv lupiči tloukli kněze mnohými ranami, až i krev z těla řinula, přece se nepoddal a ani o píď neustoupil. Tu popadl jeden z nich železnou páku, kterou vypáčili kostelní dveře, a hodil ji neohroženému knězi na hlavu. K smrti zraněn, padl kněz na zem; avšak silou nadpřirozenou objímaly ruce jeho drahocenný, vzácný nebeský poklad. Přispěj mi, Bože můj, ku pomoci, tak volal, krváčeje z rány hluboké, vždyť síly tělesné již mne opouštějí.

V té právě chvíli vracel se farář s kostelníkem do chrámu, provázen dvěma silnými muži, kteří kněze na cestě k nemocnému měli chrániti. Zloději dali se na útěk; leč jaký výjev spatřil stařícký kněz a muži, kteří spolu s ním vkročili do svatyně! Na stupních oltáře leží skoro mrtev mladý kněz, kterého před hodinou ještě viděli, an byl pln života a kypěl zdravím. Z hlavy rozpuštěné řine krev, a rukama ledovými objímá cibor, který vroucně tiskne k srdci svému. Paprsek nebeské slasti září ze ztrhaných očí tou dobou, v níž cibor odevzdal staříckému faráři, a srdce jeho oplývalo nebeskou radostí, že tělo Páně uchoválo před zneuctěním a potupou.

Neplačte, drahý bratře, volal radostně umírající kněz; vždyť touha srdce mého nejkrásnější jest ukojena. Umírám pro Boha a z lásky ku Spasiteli svému, kterého láska jeho k nám donutila, že jest ve svatostánku mezi námi dnem a nocí přítomen, ač málo koho má, jenž by lásku jeho zveleboval a Králi nebeskému se kořil.

Rychle poskytnuta mladému knězi lékařská pomoc; leč záhy bylo znáti

na obličej mladého řeholníka, že hodina odchodu z tohoto údolí slzavého mu nastává. Na stupních oltáře přijal Boha svého, kteréhož srdcem a prsou před potupou ochránil, kterýž na oltáři jako obět lásky každodenně za nás Otci ne-

beskému se obětuje, a než ranní slunečko ze záhoří se vybralo, patřil slavný mučeník na nezastřenou tvář Kristovu v nebesích, kteréžto slasti byl tím účasten, že Krista na zemi miloval láskou nezměrnou.

F. K.

Dva Savojadi.

(Ostatek.)



Krásná panna vkročila bran-kou do zahrady, Giovanni pak v patách za ní, nesa nemocného Pietra v náručí. Nemohl ani slova promluvit, ba nemohl ani pochopit, co se s ním děje. Konečně přece se mu rozednilo. Sličná panna nepochybně právě tou dobou někde v kapliče v koutku se modlila, když Giovanni hlasitě modlitbu svou konal, poznala tiseň, v níž se nalézal, a smilovala se nad ním pro milosrdenství Boží, a proto pozvala je do domu otcovského. A byl skutečně svrchovaný čas, že dobrota a láska sličnou a dobrou pannu v tom okamžiku poslala; vždyť malý Pietro onemocněl takovou horečkou, že byl v nebezpečení života.

A jistě byl by Pietro upadl v chladný hrob, kdyby pečlivá láska se ho neujala. A zajisté, Pán Bůh nemohl lépe vyplnit, oč Giovanni prosil, nemohl bratři útulnějšího domu najít nad letohrádek p. Seguea, kterýž byl nejenom bohatým, nýbrž i nábožným mužem, a jehož jediná dcera Anežka známa byla pro svou štědrost a dobrotu v celém okolí. Snadno pochopíme, že pobyt v letohrádku byl ubohým dětem nejenom k užtku tělesnému, nýbrž i duchovnímu. Co rodiče spolu s horlivým knězem do srdce dětinského zaseli, zde vpučelo péčí Anežčinou v utěšený plod. Giovanni osmělil se sdělit dobrodincům svým i plán, kterým se obíral, že chce začít nějaký obchod, a ble, i v tomto ohledu Anežka prosbu u otce vymohla, že poskytnuta dětem potřebná summa, a že slíbeno jim, aby i budoucně k dobrodincům svým se uchýlili, kdyby snad bylo jim pomoci třeba. Sama Anežka zajela s dětmi do blízkého města, kde jim sama kupovala věci, které se daly

dobře zpeněžit, a nad to opatřila oba bratry novým, teplým oděvem.

Ó kdo by mohl zapomenouti na hodinu, když malí Savojadi po straně svých dobrodinců klečeli v kapliče Mariánské, obnovující slavně slib svůj, že nikdy nezapomenou, jak dobrotivě a laskavě Pán Bůh prosby jejich vyslyšel, a že po celý život svůj věrně budou kráčet cestou přikázání Božích. A pak rozloučili se, prolévající hojné slzy vděčnosti, kteréž na ruce p. Seguea a dcery jeho Anežky padaly, když sirotci vděčně líbali ruce dobrodinců svých.

„Po roce přijdeme zase,“ slibovali oba Savojadi, ubírajíce se do šířého světa, ale nyní šli se srdcem radostným, a spoléhajíce na pomoc Boží. A Pán Bůh provázel malé obchodníky, zehhaje obchodu malému a nepatrnému. Giovanni byl skutečně výtečným obchodníkem. A když po roce zaměřili do krajiny, v níž stál letohrádek Segueův, bylo znáti na tváři, že nebyla zmořena ani hladem ani nouzí. Ó jak se těšili na shledání! Jak se bude radovati p. Segue a panna Anežka, až uží hojné pozhnání, jež doneslo dobrodiní prokázané chudým sirotkům! — Avšak kdo popíše bol a zármutek obou Savojadiů, když ušli v letohrádku tváře cizí a neznámé, a když spolu jim řečeno, že p. Segue nedávno umřel, a že o dceři jeho Anežce nikdo neví, kam se uchýlila.

Smutně brali se oba na místo, kde odpočival p. Segue, aby na hrobě jeho se pomodlili, potom poklekli oba na stupně kapličky Mariánské, kdež se dlouho a vroucně modlili, aby Pán Bůh hojné pozhnání vyhlil na dobrodělky jejich, Anežku Segueovu.

Uplynulo pětadvacet let od té doby, když malí Savojadi pochovali svíšť pod

křem, nedaleko kapličky Mariánské. — Pětadvacet let, jaká to doba! Mnohá změna nastala tou dobou v nejednom životě lidském.

Paní, která vystoupila z vozu třetí třídy v Roueně, kamž po dráze dojela, mohla o těchto změnách mnoho vypravovati. Štěstí i nehody zakusila, zlých i dobrých dní zažila, ale chvála Bohu, nejenom ve štěstí, nýbrž i v neštěstí Pánu Bohu děkovala. Paní Robertová byla ženou nábožnou, a proto i v nesnázi a protivenství nerepala, oddána jsouc úplně do vůle Boží. Dnes ovšem srdce její bylo velmi stisneno a skličeno. Muž její byl kupcem a obchod jeho stihala pohroma za pohromou, a kdyby největší jeho věřitelé, bratři Bianchi, tlačili na zaplacení smének, pak byl zničen — obchod jeho by padl — rodina uvřezna by byla v hanbu — a spolu s domem jeho padly by i mnohé jiné domy obchodní. Ó kéž jenom nějakou dobu věřitelé ještě mají strpení, vždyť by zase se vzomhl a pak by všem požadavkům učinil zadost! Tak se těšil muž její, a proto nyní manželka jeho přijela do Rouenu, aby vyžádala si u bratří Bianchi pro milosrdenství Boží delší lhůtu, kteráž by poskytla muži vhodnou příležitost, aby mohl se s věřiteli vyrovnati. Manžel ovšem nekojil se velkou nadějí, že by cesta tato měla jaký výsledek. Věděl dobře, že žádný obchodník nedá se snadno pohnouti slzami ženskými. Avšak choť jeho nedala se ničím odvrátiti od tohoto úmyslu; neboť nejenom ji hnětlo vědomí, že by muž úpadku obchodu svého nepřežil, an na zběhlost obchodní mnoho si domýšlel, ale hnětla ji i myšlénka, že úpadkem domu Robertova i jiné rodiny přijdou na mizinu. Ta okolnost dohnala paní Robertovou, že vydala se na cestu do Rouenu, a nyní již byla v městě, a kráčela ulicí, v níž bohatý dům obchodní bratří Bianchi stál; avšak čím blíže k domu přicházela, tím větší skličeność zmocnila se srdce ubohé paní. Ach, až do té doby byla paní tato zvyklá jenom rozdávat, v nouzi a bídě pomáhati, nebylo jí třeba někoho o něco prositi, a ač se domýšlela, že pýcha v srdci jejím nesídlí, nyní teprve poznávala, že v pokoře a poniženosti ještě musí se cvičiti. Neboť kdyby byla

se naučila právě pokoře křesťanské, bylo by se jí nikterak nepříčilo, prositi v obchodním domě bratří Bianchi.

Snad dojem, který na ni dům učinil, snad vladnost a laskavost sluhů, v domě tom zaměstnaných, byla příčinou, že srdce její bilo klidněji, když práh domu překročila. Když pak vkročila do komnaty, v níž dítky bratří Bianchi k jakési slavnosti se připravovaly, vijice věnce, vzpomněla si paní Robertová nejenom na své dítky s povzdechem, že snad v krátké době budou dětmi chudými, ale těšila se také myšlenkou, vždyť mají bratři Bianchi také dítky, a proto budou mítí útrpnost se zarmoucenou chotí a matkou.

A nyní byla předvedena staršímu z bratří, který velmi vlídně a laskavě neznámou paní přivítal, vyptáváje se, v jaké záležitosti by jí posloužit mohl. Leč tvář příjemná značně se zasmušila, sotva zaslechl jméno paní neznámé a žádost, kterou mu přednesla.

»Víte-li pak také, paní, oč žádáte?« tázal se pan Bianchi ostře a přísně. »Obchodní dům p. Roberta má tak malý úvěr, že nepochybně po dvou měsících nebude mítí na zaplacení dluhů ani tolik, čím by nyní zaplatiti mohl. Snad vám paní není povědomo, že směnky byly již jednou prolongovány, a že nám manžel Váš právě takové sliby činil, jako nyní je slyším. A proto sama můžete poznati, že není nám možno ještě déle čekati.«

Hluboký povzdech vydral se z prsou paní Robertové a pro pohnutí a zármutek nesmírný nemohla delší dobu ani slova promluvit. Jenom oči ubohé paní mluvily, ty zbožné, milé oči, z nichž nejednou řinuly slzy nad bídou bližního až konečně také slova pronesla rty, bolem se chvějícími.

»Ó, pane Bianchi, nezapomínejte, že Pán Bůh často skutek milosrdný zázračně a podivně odměňuje! A byť i muž můj nebyl jistým dlužníkem, Pán Bůh nezůstane Vám dobrodiní dlužen! Proto pro lásku Boží a pro dítky mé ubohé, smilujte se nad námi!«

Pan Bianchi hleděl na neznámou paní po těchto slovech zrakem upřeným: zdálo se mu, jakoby řeč její byla hádankou, ač pravdu slov těch nejednou

v životě zakusil. Odvrátiv se od zarmoucené paní, přecházel rychlým krokem sem a tam, konečně řekl: »Promluvím s bratrem, nemohu sám ničeho učiniti, dokud se s ním neporadím.«

A po těch slovech odkvapil z pokoje. Paní Robertová dívala se smutně za odcházejícím mužem. Dotkla se snad slova její srdce jeho? Ruce její byly sepjaty, a rty šeptaly vroucnou a zbožnou modlitbu k Pánu Bohu, jenž řídí srdce lidská jako potoky vod.

Neuplynulo ještě ani deset minut, když p. Bianchi objevil se na prahu.

»Odpusťte, prosím, paničko, že jsem Vás nechal snad dlouho čekat, a že i nyní ještě přicházím, abych Vás poprosil, byste ještě chvilku poshověla. My budeme zítra slaviti památný den. Konáme zítra jubileum, že dům náš obchodní vede obchod pětadvacet let, a proto celý dům k této důležité chvíli se připravuje. Ale jak pravím, nebude Vám třeba dlouho čekat, jáť záhy se vrátím.«

To pověděv, odkvapil p. Bianchi podruhé, zanechav paní Robertovou v tísni nevyřslovné.

Ach, jaká protiva v radostné náladě, kterou v celém domě viděla a v srdci ubohé paní, bolesti skličené! A jak bezstarostně ba chladně mluvil p. Bianchi o slavnosti domácí, nevšímaje si zimního rozechvění, s kterým paní na rozhodnutí čekala. — A přece pozorovala v tváři p. Bianchi cos neobyčejného, ano i hlas jeho zdál se vldný a laskavý, což ji poněkud potěšilo, ano i malý paprsek naděje podávalo. Avšak i tato nepatrná naděje zmizela, když po čtvrt hodině kupec po třetí do pokoje vkročil, se slovy: »Nemohu nikterak bratra přemluvit, aby se věnoval záležitostem obchodním, protože právě nyní má býti hlavní zkouška na divadle pro zítřejší den, a bratr má důležitou úlohu. Jediné, co bych Vám, paní, radil, abyste poshověla a popatřila na zajímavý děj, který se bude hráti, a potom vyřídíme Vaši záležitost.«

A nečekaje ani na odpověď, podal paní rámě, aby ji uvedl do dvorany, kde se měl děj odehrávat. Paní Robertová ucouvla o krok a tváře ubledlé zarudly nevolí.

»Odpusťte, pane, že pozvání Vašeho

přijmouti nemohu, ale jest mi zhoľa nemožno, abych se srdcem skličným brala podíl na divadelní hře. Dovolíte-li, počkám zde, anebo přijdu v jinou dobu, kterou mi dobrota Vaše určí.«

Pan Bianchi byl zaražen a rozpačitost jeho veliká byla zřejma na tváři, když paní Robertová pozvání jeho odmítla. Zajistě, že se mrzel sám nad sebou, vída, že paní Robertovou urazil a zarmoutil. Ale zrak jeho opět se vyjasnil, a hlasem srdečným a upřímným pravil: »Není možno, abych se mýlil. Paní Robertová nejenom truchlí s truchlicími, ale raduje se také s radujícími i tehda, když srdce její zármutkem a bolestí jest sevřeno. Pojďte, paní, přece se mnou! Mám za to, že vřelý podíl budete bráti na neobyčejném ději.«

A skutečně, nyní již se paní Robertová nezdráhala, ale použila pozvání a dala se vésti, anať naděje takřka zmírající opět ožila. Vždyť muž, který s ní tak hovořil, nemohl mítí úmyslu, aby po představení divadelním dal jí odpověď odmítavou a tím srdce její krvácející ještě více zranil. I dala se vésti do dvorany a usedla na místo, kteréž bylo právě naproti malému jevišti, — bylať jedinou, která měla býti hlavní zkoušce přítomna. Byla jako ve snu, nechápala úmyslu p. Bianchi, ba sama byla si nerozluštěnou hádankou. Seděla nyní, aby byla svědkyní veselého děje, kdežto život její podobal se hroznému snu, a nyní nastával poslední smutný děj.

Nyní vytažena opona. Co se tu naskytlo zrakům, co viděla? Spatřila dva malé Savojardy, nuzně oděné, kteří plakali nad ubohou sviští, jediným pokladem, od něhož se musili odloučiti, protože zvířátko v rukou Savojardův umíralo. Paní Robertová hleděla na jeviště zrakem upřeným. Vzpomněla si na léta mladosti své, pak přejela rukou čelo, jakoby chtěla na něco z dávných dob si vzpomenouti, a zase upřeným zrakem sledovala další rozvoj děje. Nyní změnilo se jeviště, a zrakům objevila se kaplička Mariánská, v níž byli oba Savojardi na stupních oltáře, jeden nemocný, an zápasil se smrtí, druhý pak klečel vedle něho, maje ruce sepjaty a k nebi pozdvížený, a prose vroucně Pána Boha; by bratříčka nemocného

uzdravil. A hle, Pán milosrdný a dobrotivý vyslyšel prosbu nábožnou a smíloval se. Blížil se k ubohým dětem sličná panna, kteráž, ukryta jsouc za oltářem, modlitbu slyšela, a nyní mile a vlídně k dětem se skláněla, slibujíc, že se o ně postará, že jim pomůže.

Paní Robertová dívala se na jeviště, nemohlať zraků od výjevu neobyčejného odvrátiti; oči její slzely, a z prsou vydral se výkřik: »Giovanni! Pietro!«

A sotva slova tato byla pronesena, objevili se oba bratři Bianchi, a přikvapivše k paní Robertové, libali ruce i roucho její, a starší, nemoha pohnuti svého děle utajiti, pravil:

»Tedy jsem se přece nemýlil. Vy jste tedy skutečně naše dobrá a milá dobrodějka, po níž jsme marně dlouho a dlouho pátrali; Vy jste Anežka dobrého a vlídného p. Seguea. Ó zdali pak nás také ještě znáte? My jsme ti ubozí a opuštění Savojardi, Giovanni a Pietro, jimž jste byla samým Bohem jako anděl strážný s nebe poslána.«

Přišly i manželky obou bratří, tlačily se i dívky k paní Robertové — a všickni a každý zvlášť chtěl děkovati a děkoval šlechtelné dobrodějce, která před pětadvaceti lety položila základný kámen k budově nejenom časného, nýbrž i duchovního blahobytu obou bratří. Vždyť dobrodiní, kterého se jim dostalo v domě p. Seguea, bylo příčinou, že pevně spoléhali na Pána, dobře vědouce, že svých věrných neopustí.

Paní Robertová nevěděla, co se s ní děje. Ona plakala a spolu se i smála se šťastnou rodinou, v jejíž středu nyní dlela. Bylať sama také blažena i šťastna. Chválila i velebila spolu s rodinou Bianchi milostivého a dobrotivého Pána nebeského, který nepatrný, dobrý skutek, na který během času skoro již úplně zapoměla, zázračným způsobem odměnil. Jakž mohlo ubohé a nešťastné paní kdy na mysl přijíti, že malí Savojardi a bratři Bianchi, v jejichž rukou nyní i zkáza i blaho rodiny Robertové bylo, jsou ti malí kupčící, jimž v městě zřizovala sama malý obchod, kupující a vybírající věci, které by snadno zpeněžití mohli. Vždyť Bianchi byli přeceťně v obchodu jménem zastoupení, a ani

ve snu ji nenapadlo, že by z malé a nepatrné skříňky, kterou Savojardům naplnila zloží, mohl se vyvinouti tak rozsáhlý obchod, který oba bratři provozovali.

Ozřejmeloť zde patrně hojné požeňování Boží. A oba bratři poznávali, že jenom dobrota a láska Boží je provázela, proto vši snahou o to dbali, aby i dívky jejich dobře byly vychovány. Také jubileum pětadvacetileté mělo tak býti slaveno, aby i přátelé zvěděli, kdo byl původem bohatství, kterým vládly — dobrota Boží a láska dobrých lidí. Ale toho se nenadáli, že ta, po které drahně let marně se pídili, dcera p. Seguea, bude svědkyní této rodinné slavnosti.

Hned tehda, když vkročila do komnaty p. Giovanni Bianchi, a když prosbu svou projevila, byla mu paní tato nápadna, ač bledá a ztrápená tvář paní Robertové nikterak se neshodovala se sličnou tváří Anežky Segue. Ale když pronesla slova: »Ó pane Bianchi, nezapomínejte, že Pán Bůh skutky milosrdné často zázračně odměňuje,« — pozoroval jsem i ve slovech i v očích tolik dobroty a útrpnosti, že se mi zdálo věci nemožnou, abych se v domněnce své mýlil. Zrakem zkoumavým prohlížel jsem neznámou paní, a sotva jsem se udržel, abych ji nepadl k nohám. Běžel jsem k bratrovi s radostnou zprávou, že jsem snad našel dobrodějku naši. A mladší bratr navrhl, abychom před ní provozovali děj, kterýž se měl konati na památku pětadvacetiletého jubilea. Je-li paní Robertová skutečně Anežkou Segue, pak sama se prozradí, až bude viděti události, které se před pětadvaceti lety staly. — Giovanni milerád přivoli, a kdyby se snad i v domněnce své mýlil, neměl nikterak v úmyslu a sama paní měla býti v tom ubezpečena, že divadlem nechce se posmívati bolu, který v srdci citila. Mělt úmysl pevný, že neodepře podpory manželovi nešťastné paní; neboť nemohl přivolit, aby bez útěchy dům jeho opustila. Nyní ovšem Pán Bůh hojné radosti jim dopřál, an vyplnil vroucnou touhu jejich, aby mohli spatřiti dobrodějku milou a drahou. Nyní mohli nejenom poděkovati, ale nad to i prokázané dobrodiní oplatiti.

A oplatili bratři Bianchi skutek milosrdný, před pětadvaceti lety jim prokázaný, vrchovatě. Podporovali dům Robertův, úvěrem svým ručili za dům Robertův, že se opět zmožil, ano i předeslým blahobytem oplýval, při čemž p. Robert poznal, že na Božím požehnání a ne na lidském přičinění všecko záleží, a že marně staví člověk základy blahobytu, kde Pán Bůh namáhání lidského nepodporuje. Tím způsobem vy-

plnilo se i dávné přání paní Robertové. Nyní byla s chotěm svým jedna mysl a jedno srdce, vždyt oba spoléhali na lásku a dobrotu Pána nebeského, a v této lásce a důvěře v prozřetelnost Páně hleděli utvrzovati i ditky své.

Vyplnilo se na paní Robertové i na bratřích Bianchi slovo a zaslíbení Spasitelovo, že hojnou měrou odplacen nám bude každý skutek milosrdný, který z lásky k Bohu a bližnímu konáme.

F. K.

Milodary božského Srdce Páně.

Od Kutné Hory. Plním svůj slib a vzdávám veřejné díky nejsv. Trojici, že na přimluvu blah. Panny Marie, svatých apoštolů Petra a Pavla, sv. Josefa a sv. panny Barbory mé srdečné a vytrvalé prosby milostivě vyslyšeti ráčila, totiž: Ačkoliv můj milý otec čestný a šlechtitný muž byl, nevidala jsem ho ke správě Boží choditi (příčinu toho jsem viděla v tom, že otec jeho, můj dědeček, byl vyznání luteránského), mě to však velice rmoutilo a já celým srdcem svým vroucně a stále jsem se modlivala k nejsv. Trojici a úpěnlivě prosila, by otci mému ta milost udělena byla, a jsa již stár, aby jako řádný katolík zaopatřen sv. svátostmi s námi se rozloučil. Budiž nyní chvála nejsv. Trojici vzdána, že prosba má vyslyšena a milost ta od Pána Boha mu udělena byla! Neboť ačkoliv ani týden nemocen nebyl, byl dne 20. března t. r. sv. svátostmi zaopatřen a dne 23. téhož měsíce usnul v Pánu. Kéž milostivý Bůh nám popřeje shledání se v nebesích! Též musím vzdáti díky Matičce nebeské, že již dříve mně milosti u Syna svého vyprosila. B.

Z farnosti tvaroženské. Plnic slib svůj, vzdávám nejsrdečnější díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a sv. Antonínu Pad., že odvráceno bylo z naší rodiny hroziící nám neštěstí. P. H.

Z Olomouce. Dle učiněného slibu vzdávám nejvřelejší díky božskému Srdci Pána Ježíše a Panně Marii vždy trvajícím pomoci, sv. Josefu, blah. Janu de la Salle za obdržení mnohých milostí a povzbuzují všechny, aby se vši důvěrou k těmto světcům se utíkali.

Ditko Mariánské.

— Mnohá soužení, všeliké strasti po léta dopadaly na hlavy naše, a nikde spásy, nikde pomoci nebylo. Ke komu se utéci? Četla jsem toho času o zážracích božského Srdce Páně, a s celou důvěrou, s celou nadějí obrátila jsem se k tomuto nejlepšímu Utěšiteli. Denně jsem jej vyzvala, denně o pomoc volala, a hle, Pán mne vyslyšel! Sňal zármutek s beder našich a nechal opět slunko štěstí na nás se usmáti. Nekonečná, neunavná česť a chvála jemu! Volám v přesvědčení nejpevnějším ke všem nešťastným, ke všem zarmouceným: »Přítulte se jen s důvěrou k tomu nejlaskavějšímu, nejmilosrdnějšímu Srdci Pána našeho a jistě — pravím z nejhlubšího přesvědčení — útechy nalaznete!« Jen to mne zarmoucuje, že okolností nedovolují mi své plné jméno udati ani naše strasti vyličiti.

Od Vltavy. Byvši skličena tísní duševní, vzala jsem útočiště ku blahoslavenému bratru Gerardovi ze shromáždění nejsvětějšího Vykupitele, a hle, byla jsem vyslyšena. Uvěřejňuji řádky tyto na počest novosvětce tohoto, by i jiní hledali pomoci v potřebách svých u blahoslaveného Gerarda, jenž sluje a jest jistě »divotvorce 18. století.« Gerard tak rád pomáhal bližnímu za živa, kterak by nepomohl nyní, kde požívá slávy věčné?! M. A.

Z Nepomuku u Staré Říše. K. P. vzdává nejvroucnější díky božskému Srdci Pána Ježíše a přecistému Srdci Panny Marie za uzdravení z těžké nemoci. F.

Z Chotěboře. Nejsrdečnější díky P. Marii Lúrdské, sv. Josefu a sv. Antonínu za uzdravení ze mnohých nemocí.

M. K.

Z Prahy. Vzdáváme tímto díky nejvroucnější Rodičce Boží za pomoc nám poskytnutou v jisté velmi trapné záležitosti. Konaly jsme 9denní pobožnost, slibivše uveřejnění, pak-li nás Matka Boží vyslyší. Dříve než novenna ukončena — vyslyšela nás Maria Panna, pročez voláme z plna srdce vděčného: »Pochváleno budiž nejvyšší Srdce Panny Marie!« *M. M. P.*

Od Boskovic. Jistý mladík vzdává božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie srdečné díky za vyslyšení prosby v jisté záležitosti a povzbuzuje každého k největší účtě nejsv. Srdce Pána Ježíše. *F. D.*

Z Pačlavic. Vzdávám tímto veřejně povinné díky, jak jsem učinili příslibil, nejsv. Trojici Boží, že jsem na přimluvu blahosl. Gerarda Majely ve věcech důležitých pomoci žádané obdržel a odporučuji uctívání a vzývání blahosl. Gerarda, jehož krátký životopis tiskem a nákladem benediktinské knihtiskárny v Brně vyděl a za 40 kr. k dostání jest. *T. S.*

Z farnosti morkovské. Nejvroucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše, nejsv. Panně Marii Lúrdské a sv. Josefu za své uzdravení po vykonané devítidenní pobožnosti. *J. G.*

Ze Skřejšova u Sedlčan v Čechách. Před rokem onemocněla těžce moje matka. Ve strachu o ni, aby mi nebyla odňata, prosil jsem Matku Boží o pomoc se slibem, že, uzdraví-li se, uveřejním to ve »Škole B. S. P.« Prosha má byla vyslyšena, matka se pozdravila a já jsem na slib zapomenul. Tu seslal Pán na matku mou opět těžkou nemoc. I plním tuto slib svůj s vroucí prosbou, aby Matka Boží ráčila i tentokráte prosbu mou vyslyšeti a ku pomoci přispěti. *K. Š.*

Od Boskovic. Vzdávám tímto díky blahosl. Panně Marii za všechna dobrodiní a všecku pomoc v mých starostech. *V. M.*

Díkůvzdání: Z Přerova K. M. — Z Libice M. V. B. — Z farnosti těšnovské od jistých rodičů.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta.*

Řím a Itálie. Svatý Otec vydal list k národu anglickému jednající o záležitostech sloučení církve anglikánské s katolickou. Papež vyslovuje nejvroucnější přání, aby snahy jeho přispěly ku podpoře velikého díla sloučení křesťanstva; vyzývá katolíky Anglie, aby jej v tom podporovali, vzývá patrona i. svatě anglické a Rodičku Boží, aby před trůnem Božím orodovala ve smyslu tom. Konečně slibuje papež všem, kdož zbožně modlití se budou modlitbu k listu připojenou, desítměsíční odpustky. — V Římě připravuje se oslava 700leté památky s v. Jana z Mathy, zakladatele řádu nejsv. Trojice k vykupování křesťanů ze zajetí tureckého, a společníka jeho sv. Felixe z Valois. Sv. Felix pocházel z rodu královského z Francie a byl odchovancem sv. Bernarda. Řád tento, jenž měl i v Praze svůj klášter, vykoupil v několika letech přes 7000 křesťanů ze zajetí tureckého. Sv. Jan z Mathy zemřel v Římě r. 1213. a jest tam pochován v kostele sv. Tomáše.

Proč se památka jeho připomíná právě nyní? Protože kardinál Lavigerie založil před nedávnou dobou nový řád »bílých bratrů« k osvobození černochů strádajících v nelidském otroctví, které dosud neblaze se provozuje v krajinách afrických. Za celý čas trvání řádu svého vykoupili Trinitáři přes půl millionu zajatých křesťanů. Co tu rodinám zachránili otců, v kolika případech zabránili odpadnutí od víry — to ví jedině Bůh. Mnichové tito, když se jim nedostávalo prostředků peněžitých, obětovali neztrídka svou vlastní svobodu, vlastní osobou vykupující živitele rodin z bolestné poroby a poddanství. Jaký to příklad rekovně obětavé lásky k lidstvu, vychvalované dnešního dne a odporučované jako nejvyšší ctnost a slechetnost duševní! Reholník nabídl se sám za otroka, aby svobody dostalo se člověku, jehož snad nikdy neznal ani neviděl! A potom vrhá mnohý nedouk, sám třeba v klášteře vychovaný a vyživený, blátem pohany po klášterích, které byly přece a

zůstanou i na dále nejutěšenějším útwarem jak cirkve katolické tak společnosti lidské vůbec! — Svatá kongregace obřadů uveřejnila nejnověji dekret, jímžto se zapovídá veřejné zpívání a modlení litaní k sv. Josefu, k sedmeru bolesti Panny Marie a jiných. Církevně schváleny jsou toliko litanie: ke všem svatým, loreťanská a k nejsv. Jménu Ježíš, konečně také zkrácené litanie za umírající.

Rakousko. V posledních dnech pobouřeny byly neklidné hladiny poměrů rakousko-uherských událostí, jež v první řadě se týká katolíků tohoto mocnářství. Papežský nuncius Agliardi při dvoře vídeňském podnikl totiž v dubnu okružní cestu po Uhrách, navštívil některá biskupská sídla a města, a všude pozdraven byl katolickým obyvatelstvem co nejvřeleji a vítán namnoze velmi okázale. Již pouhá cesta tohoto církevního hodnostáře stačila, aby pobouřila jistě živly v Uhrách, živly totiž snažící se o úplné vymýtní všeho církevního vlivu ze života státního i občanského. Ale nuncius »provinil« se ještě daleko více! V několika rozmluvách a promluvách dotekl se také palčivých denních otázek, zejména církevně-politických zákonů, s kterými uherská vláda přes mnohonásobný odpor chce proraziti, a zmínil se i o nepěkném, až nelidském vyhlazovacím boji proti nemadžarským národnostem v Uhrách. A to ovšem dle názoru maďarských státníků bylo útokem na svrchovanost uherského státu, který nesměl zůstat bez řízné odvety. Odveta přišla a věci vyvíjely se tímto pořadem: Dne 1. května předseda uherského ministerstva baron Bánffy odpovídal v uherské sněmovně poslanecké na interpelaci poslance Terenyiho ve příčině cesty papežského nuncia po Uhrách. Odpověď byla příkrá, porušuje hrubě i nejjednodušší požadavky slušnosti ve styku diplomatickém. Baron Bánffy spolu pohrozil, že proti vystoupení nunciovu podán bude v Římě protest ministerstvem věcí zahraničních. Odpověď následovala hned za dotazem Terenyiho a vypadalo to věru hejnak, než jakoby dotaz byl objednan a odpověď předem pečlivě uchystána. Dne 2. května rakousko-uherský ministr záležitostí zahraničních hrabě Kálnoky podal císaři žádost za propuštěnou a odů-

vodnil krok svůj veřejným prohlášením, v němž vytýká baronu Bánffymu nepravdy a hrubou neznalost každého diplomatického zvyku i hrubé porušení nutných ohledů k sv. Otci, takové přehmaty že mu nemožno vlastním jménem krýti, proto tedy že odstupuje. Jakmile se věci zmocnilo časopisectvo, vyličena celá záležitost jako srážka obou ministrů, a to tak vážná, že následkem jejím může býti toliko pád jednoho neb obou ministrů. Po vzájemném vyjednávání obou stran prohlášeno ale všechno za »nedorozumění« a také oba ministři v úřadech svých zůstali. Císař nepřijal totiž žádost hraběte Kálnokyho za propuštěnou (zaslal mu nad to vlastnoruční list, ve kterém mu projevuje plnou důvěru), ale neuznal také za vhodné, aby ministerstvo Bánffyho odstoupilo, poněvadž by pak dojiti musilo na rozpuštění poslanecké sněmovny a na nové volby.¹⁾ Co se pak těchto posledních týká, vyvstává na obzoru uherském nemilý otazník, zda se nerozuztí v říši sv. Štěpána boj tak zvaný kulturní, slibující za dob ustavičných rozmrsek a jítření stran nemalou prudkost a veliké snad ve všech poměrech zmatky. Sněmovna uherská chystá totiž tuhá pouta duchovenstvu katolickému, kdyby se opovážilo vlivem svým poněkud zasahovati do boje volebního. Výbor zvolený, aby vypracoval zákon o zřízení zvláštního soudu, jenž by rozhodoval o platnosti voleb, navrhuje různá opatření proti duchovním, ovšem že jen katolickým. Tak na př. nesmí duchovní již na 3 měsíce před volbou v místnostech, které slouží ku konání obřadů náboženských, aneb na schůzích, které mají ráz náboženský, před voliči učiniti vyjádření, které by na výsledek volby mohlo míti nějaký vliv. Dále nesmí kněz k tomu cíli, aby někteří voličové pro něho neb jiného kandidáta hlasovali nebo nehlasovali, slibovati církevní výhody neb milosti. (Co to znamená? Těžko věru se s pousmáním nepodiviti, na co nepřipadne velemoudrá a pečlivá opatrnost!) Těž nesmí duchovní v místnosti, kde se koná schůze volební, ukazovati nebo míti u sebe předměty, které slouží ku konání církevních obřadů aneb vzbuzují náboženskou úctu. (Viděti tu patrně židovský a kalvinský strach před

¹⁾ Kálnoky přece propuštěn z úřadu.

křížem.) Přestupníci mají se trestati vězením až do 1 roku a pokutou do 1000 korun. Ke všemu tomu nebude nevhodno přidati posudek o nynější vládní politice maďarské vyňatý ze sloupců listu uherského: »Nynější vládní politikou zkazila se politická počestnost a zdravé veřejné mínění v Uhrách. Takový sněm, jehož většina ztratila svůj mravní obsah, jest ne strážcem, ale hubitelem svobody,

neboť přijímá povinnosti, kterých plnit neumí a být i uměl, plnit ani nechce. Veřejný život v Uhrách po zfalšování svých tradicí stane se plemenistěm služebných duší, takové pak společnosti nosí v sobě zárodek jistého úpadku. Tam, kde ani nejpřednější mužové nemají jiných citů, nežli zbohatnouti za každou cenu, tam pád nemůže býti daleko.«

Pan Bůh povolá jak chudobné tak bohaté, aby se zodpovídali, co mají v srdcích svých a nikoliv z toho, co mají ve skříních. *Sv. Augustín*

Život lidský podobá se knize. Blázní ji honem list po listu převrací, moudří čtou ji s rozmyslem, věduce, že jen jednou ji čísti mohou.

Jak spasitelné jsou kříže a jak jich potřebujeme! Co bychom počali bez křížů? Byli bychom sami sobě oddáni a samoláskou zpiti.

Člověče, ty jsi buďto zlato nebo železo; jsi-li zlato, čistí tě oheň soužení; jsi-li železo, sežirá tě rez. *Sv. Josef a Kup.*

Mnozí jsou povoláni k dokonalosti zvláštní milostí, ale málo vyvolených dospěje k ní jediné proto, že se jim nedostává věrnosti a stálosti.

Bernières Louvigny.

Ze sta lidí, kteří jsou modlitbě oddáni, jest více než devadesát svěhlavých, kteří dle své hlavy jednají.

Sv. Ignác z Loyoly.

Spolky a bratrstva nejsv. Svátosti.

Jako měsíc máj, pln květů vonných, zasvěcen jest nejkrásnější květině, jaká kdy na světě byla, neblahosl. Marii Panně, královně máje, tak opět měsíc červen zasvěcen samému Spasiteli našemu, Ježíši Kristu. V tomto měsíci konáme nejkrásnější slavnost Božího Těla, oslavující Pána Ježíše slavnými průvody a velebnými chvalozpěvy jak ve chrámech tak i veřejně. Vedle této překrásné slavnosti kopáme druhou, neméně krásnou, avšak ještě málo rozšířenou slavnost nejsv. Srdce Pána Ježíše, které tolik nás milovalo a dosud miluje, chtíc, abychom i my je vroucně milovali a milovati nikdy nepřestávali. Jest tedy měsíc červen zasvěcen hlavně Ježíši Kristu v nejsv. Svátosti oltářní skrytému, a proto dobře zvolen hlavní úmysl: »Spolky a bratrstva nejsv. Svátosti oltářní.« Modliti se máme, aby tyto tak krásné jednoty víc a více se zmáhaly v této době nevěry a lhostejnosti, aby naplnila se slova Páně: »Oheň jsem poslal na zem, co chci, než aby hořel!« Hořeti bude tento svatý oheň lásky k Bohu, budou-li i spolky a bratrstva nejsv. Svátosti oživeny a více rozšířeny. Jsou pak tyto spolky rozličných jmen, všechny pak směřují k jednomu a témuž cíli: ke cti a slávě Pána Ježíše, Spasitele našeho.

Již oltář sám jest místem, kde se za nás Kristus Pán obětuje Otci nebeskému, každodenně a ustavičně při nekrvavé oběti mše svaté. Kéž by zmáhaly se spolky, mající za účel okrasu oltářův a mešních rouch k větší oslavě služeb Božích! Jest u nás spolek takový věčného se klanění nejsv. Svátosti, mnoho již učinil pro okrasu chrámů Páně, ale přejeme mu ještě více příznivců, dobrodincův a přátel.

Na oltáři jest ještě ctihodnější místo, tabernakul, schránka na nejsvětější Svátost, v níž přebývá Ten, jenž pravil: »Sladkostí mi jest přebývati se syny

lidskými. Zde trůn Krále nebeského, na němž přebývá, z něhož nás navštěvuje a k sobě volá: »Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvim!« Z té příčiny povinni jsme klaněti se Ježíši Kristu ustavičně, jako se jemu andělé a svatí v nebi klaní. Tak povstalo »Bratrstvo ustavičného se klanění nejsv. Svátosti oltářní,« v němž každý člen si vyvolí hodinu pobožnosti, a počtem členův umožněno jest, že se ustavičně ve dne v noci Ježíši Kristu největší čest prokazuje. Jsou i řady, jichž členové ve dne v noci se střídají a mají čestnou stráž u velebné Svátosti oltářní.

V této době utěšeně vzkvétá »Spolek kněží adoratorů,« spolku, jehož členové kněží ustanoví si hodinu, kdy chce pobožnost konati před velebnou Svátostí oltářní a tak napravovati urážky, jakéž od bohaprázdných lidí Kristu činěny bývají. Jakých milostí může si tu kněz vyprositi!

I těch duší jest dosti, které puzeny jsouce touhou po Spasiteli, častěji v roce nebo každého měsíce, ano každou neděli a svátek ke stolu Páně přistupují, aby hodným přijetím Boha Spasitele sami se obohatily potřebnými milostmi, a též za druhé prosily a urážky Kristu Ježíši zneuctěním a svatokrádežemi způsobené napravily. Ó jak krásné jest časté přijímání, jak užitečné! Zkus to a okus, jak sladký jest Pán! Jak krásné jest a Pánu Ježíši milé usmířující svaté přijímání za náhradu za všeliká zneuctění této Svátosti od nevěrců, pohanův, ale i od křesťanů samých! K této účtě Pána Ježíše v nejsv. Svátosti oltářní při každé příležitosti vede své členy obzvláště »Spolek apoštolátu modlitby,« spojen s arcibratrstvem nejsv. Srdce Pána Ježíše.

Ó kéž by tyto zbožné spolky a tato krásná bratrstva vzmáhala se v každé farnosti po celé drahé vlasti naší! Kéž by probuzena byla vira pevná ve skutečnou a podstatnou přítomnost Pána Ježíše v nejsv. Svátosti! Kéž by zaplál oheň lásky k přelaskavému Srdci Pána Ježíše, jež plane dosud láskou horoucí k nám bídňým lidem! Modleme se na tento úmysl a hleďme získati hojných členů buďto tomu neb onomu spolku nejsv. Svátosti oltářní.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymíjaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za spolky a bratrstva nejsv. Svátosti oltářní, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den.

Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červenci: Katolické školy v Anglii.



Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.



Ústa Ježíšova stala se na kříži našimi ústy, jimiž mluvíme k Otci nebeskému, abychom umírnili hněv jeho. Probodnuté Srdce Páně jest naším srdcem, kterýmž Otce nebeského milujeme. (Sv. Ambrož.)

Ke svátku přesvaté krve Páně.

Napsal Jarolím Stanislav Pavlík.

Chvalte, ústa, Srdce Páně,
chvalte jeho krve tok,
kterýmž z lásky v bolné ráně
zrůměnil se svatý bok,
jímžto zrudly nohy, dlaně,
pod nímž Kalvarský vrch zmok'.

Srdce to již v lásce plálo
v Synu Božím od věků,
a že nás tak milovalo,
snížilo se k člověku;
vítající je, zajasalo
Srdce Panny v povděku.

V plenkách božské pachelátka
chová Panna přesvatá.
Neplač, neplač, dobrá Matko,
chudá že's, ne bohatá,
vždyť to Tvoje nevinátka
Srdečko má ze zlata.

Na nebesích vojsko pje
Messiášů oslavu;
Dítě s Matkou, jež se směje,
spřádá němou rozpravu:
Srdce se mu láskou chvěje
v prvním světa pozdravu.

Pastýřové běží hbitě
s touhou v srdci ku stáji,
zářnou hvězdu na blankytě
mudrci zas vítají;
hoří v lících láskou Dítě,
Josef s Pannou plesají.

Ku konci rok když se chýlil
spásy naší žádoucí,
napřed Ježíš zjevit pilil
nám plam lásky horoucí,
který Srdce jeho silil
v moři bolu tonoucí.

Prostné chleba ve způsobě
Srdce Boží plápolá,
Ježíš divem v téže době
krev svou v kalich veolá:
nápoj, jež byl skrýval v sobě,
dává pítí dokola.

Zřídlo lásky kolem stolu
teče proudem růměným,
jásá srdce apoštolů
nad zázrakem vznešeným;
Ježíš na ně se prestolu
patří zrakem milným.

Strmí vzhůru dřevo kříže,
na něm Pán náš umírá...
k políbení hlavu níže
kloní, ruce rozvírá;
vojín v bok mu kopí hříže,
Srdce jeho otvírá.

Teče opět lásky pramen,
teče z rány Kristovy,
rozlívá se v sedm ramen,
v sedmém proud nachový,
hasí v nitru hříchu plamen
v zdroji spasné obnovy.

Ejhle, zřídlo smilování,
Srdce Boží, divů svět!
Viz ty trny, jež je raní,
viz i v boku rány květ!
V nápoji tom milování
svlaž, má duše, zpráhly ret.

Sladké Srdce Jezu Krista,
přijmi od nás díky dar!
Ty's nám spásy čaka jistá,
našich bojů, prací zdar!
dej nám spatřit ona místa,
ráj kde zkvétá věčných jar.

Sláva Otci, Tvůrci světa,
v nebes říši oblačné,
sláva Srdci, v němžto zkvétá
símě lásky přeznačné,
sláva Duchu věčná léta
u milosti zázračné! Amen.

Chléb nebeský.

Dle *Jana z Avilly* předkládá *Fr. Kléma*. (Č. d.)

**Svatost oltární posilou mdlých, smutných
a nemocných. Potřeba řádné přípravy
ke sv. přijímání.**



Za všechny,« praví apoštol,
«umřel Kristus, aby ti, kteří
žijí, nežili jenom sobě, nýbrž
tomu, jenž pro něj umřel.»
Ježíš Kristus tedy umřel za všechny, aby
všichni lidé byli jeho vlastnictvím; aby
ti, kteří pro Krista žijí, nežili jenom sobě,
nepatřili jenom sobě, nýbrž Kristu, jímž
byli vykoupeni. Ježíš Kristus jest dle
výroku apoštolova Pánem naším, my
pak sluhové jeho, a proto jsme k službě
Kristově stvořeni. Protože nás Kristus
vykoupil svou krví, že nás vytrhl a vy-
svobodil z poroby ďáblovy, jsme vlast-
nictvím a majetkem jeho. Protože dal
za nás Pán Ježíš krev svou, jsme po-
vinni, abychom Kristu sloužili, jako
slouží sluha Pánu svému, kterého si za
jistou summu peněz koupil. Ježíš Kristus
jest soudcem živých i mrtvých, kteréž
krví svou si vykoupil.

Nade všemi lidmi Pán náš vládne,
jeho majetkem jest veskeré tvorstvo:
nebesa i země, jakž Pán na mnohých
místech o tom svědčí. Všecko jest
v moci mé, všecko mi Otec můj ode-

vzdal. Proto musíme Pána poslouchati
jako otce, jako pastýře, jako ochránce
a strážce, a musíme se Pána báti jako
soudce. Všecko jest Kristovo. Všichni
jsme jako pokrm, připravený Pánu. «Život
jsem já,« praví Hospodin u Isaiáše; «oděješ
se v národy jako v okrasu, budeš jimi
okrášlen jako nevěstou. Ne méně a ne
více budeš jimi ozdoben jako nevěsta
svadebním rouchem. Já ti dám v dě-
dictví národy, aby ti sloužili, aby ti byli
ozdobou, abys nad nimi vládl, a by ti
byli poddáni.

«Křesťané,« praví prorok, «jsou
ozdobou a slávou Kristovou; oní zve-
lebují Pána svého, a všichni jsou
k tomu určeni, aby nad nimi panoval,
aby jich jako pokrmu požíval.»

Ze skály vyprýštil med. Nejsvětější
Svatost oltární jest ustavičnou památkou
Ježíše Krista ukřížovaného. Milujte, bratři
milí, Ježíše Krista, a pocítíte radost, za-
kusíte slasti a lahody, abyste nepocítili
soužení a protivensství. Ze skály vyprýštil
se med, ukřížovaný Ježíš Kristus. Avšak
namítnete snad: Není-liž Pán náš tichý,
vládný, laskavý a dobrotivý, není-liž
milosný a lásky hodný? Proč tedy
nazýváš Pána skalou? Kristus byl skalou,

a sice tehda, když trpěl mnohá soužení a protivenství. Kolik políčků, kolik zaskříků vytrpěl Pán při umučení svém? Jaká koruna trnová zdobila hlavu Páně? Mnoho-li potupných a rouhavých slov doráželo k uším Kristovým? Jak hrozný byl kříž? Jak ostré hřeby? Jak potupná smrt? A jak pevně, nezvratně a neustupně Pán trpí, jakoby byl skalou! Čím více byl trápen a mučen, tím větší byla síla jeho. Nižádné utrpení nemohlo sije Kristovy skloniti, tak že by byl přestal za nás trpěti, anaf láska Kristova k nám byla pevnější nad skálu. Jaká stálost Kristova až k smrti! Jaká tvrdost Páně, jakoby byl z ocele! Tělo Kristovo panické a přecisté jakoby ničeho necítilo.

•Jako z diamantu a křemene učinil jsem tvář tvou,• praví Otec nebeský ústy proroka Ezechiele. Jakoby chtěl říci: Dal jsem mu takovou tvář, že se zdálo, jakoby ran a trýzně necítil. Nuže, přirovnáváš-li Pána ke tvrdé skále, odkud vldnost a laskavost Kristova? Popatř na Pána, a nepoznáš, kde vldnost Kristova jest? Jaký by musel býti přítel tvůj, pro kterého bys trpěl potupu, pohanu, bezpráví a protivenství, a jemuž bys řekl: Aj, to všechno jsem podstoupil, abych tebe z potupy a pohany vysvobodil.

Vy lidé tak rádi si naříkáte, potká-li vás nepatrné pokušení, namane-li se protivenství, obklič-li zármutek, říkajíc: Kdo bude s to, aby všechny tyto nesnáze a klopoty přetrpěl? Proč nepozorujete a nerozjímáte trpělivost Kristovu? Jest snad bolest vaše větší, nežli bolesti Kristovy? Nepozoruješ-li, co Pán pro tebe podstoupil? A jaká byla trpělivost a stálost Kristova? Jako z diamantu a křemene byla v době utrpení tvář Páně. Hle, jak tichý, trpělivý a mlčenlivý jest Pán ve svém utrpení, že by ještě více trpěti chtěl, kdyby mohl člověk větší utrpení vymysleti. Což jsi snad, Pane, kovářinou, že tak mnoho bolesti trpíš?

Pán Ježíš více zaplatil, než bylo třeba, více než spravedlnost Boží žádala. Pán Ježíš sluje skalou, an trpěl neohroženě a statečně s pevným předsevzetím, že neodvrátí tváře své od těch, kteří Pána v tvář bili. Pán jest tichý a laskavý, a proto všem souženým poskytuje útěchu. Což pak jsi nikdy ještě ku Pánu nespěchal, když pomoci Kristovy bylo ti třeba? Jdi tedy ku Pánu a poznáš, jak tichý a vldný jest, že obejmě tě, potěší a pomůže. Kdo přibližoval se kdy ku Pánu, jehož by byl nepotěšil, a jemuž by byl nepomohl? •Ze skály vyprýstil med,• ze skály tváře Kristovy, která pro políčky byla tvrdá jako skála, že na žádný políček neodpovídal Pán slovy urputnými a nevrlymi.

Tuto Pán dopodrobna vyplnil, co přikázal: •Udeři-li tě kdo v lice jedno, nastav mu i druhé.• Nuž vzhůru, bratře milý, jdi ku stolu Páně. přiblíž se k ukřižovanému Kristu Ježíši! Jdi, a bys mohl přebývati v rozsedlinách skalnatých! Jdi, a bys se pohřížil do ran Kristových. a veškery trampoty a svízele budou se ti zdáti malými a snadnými. •Mučeníci,• praví sv. Bernard, •byli by nemohli odolati mukám a bolestem, kdyby bolesti a muky Kristovy, jež měli stále na mysli, odvahy, síly a statečnosti jim byly nedodávaly. Kdo může pochopiti, že by utlá panna, která vychována byla v domě otcovském v nádehe a přepychu, již sloužila hejna otroků, která tělo své odívala v drahocenná roucha, která spávala na měkkém loži — silou lidskou mohla přetrpěti bolesti a muky, o nichž, čteme-li jenom, mysl naše se děsí a chvěje? Někteří z mučeníků byli za živa smaženi, jiní byli na kusy rozsekáváni, těla mnohých mučeníků byla železnými hřebeny drápána, a při těchto hrozných mukách pozorovali katané na tváři jejich libezný úsměv. Odkud nabyli síly a zmužilosti, že v mukách

neklesli? Byliť utvrzení v rozsedinách skalných, v ranách Kristových.*

Můj Pán a Spasitel Ježíš Kristus, tak pravili, trpěl pro mne mnohem více, (mělť ukřižovaného Spasitele ustavičně na mysli a rozjímali o něm bez přetržení v srdci svém), není-liž slušno a spravedlivě, abych i já toto malé trápení mile nesl? Vzpomínám-li na bolesti a utrpení, jež Pán pro mne podstoupil, jsou bolesti mé jenom pouhou hříčkou. Ježíš sám posiloval útlé a mdlé panny; neboť nebyly by s to bez pomoci jeho v mukách krutých vytrvati.

Ze skály vyprýštil med. Kdo cos podobného kdy slyšel? Z tvrdé skály přesladký med? Tak jest, z klopot, ran a útrap Kristových prýští nejsladší med, kterýž i naše bolesti a trampoty oslazuje. Aby utrpení naše nám osladlo, působí zármutek Kristův v srdci našem útěchu, smrt Kristova otvírá nám bránu v život věčný, a z bolesti Kristových hotoví se koruna vyvolencům Božím.

Rozpomeň se, bratře milý, co Pán Ježíš pro tebe trpěl, a budeš občerstven, bez vody ukojena bude žízeň tvá. Cítíš snad hlad, vzpomeň si na Krista, jenž čtyřicet dní a nocí hlad trpěl, a budeš nasycen i bez chleba. Sotva snad tělo oděvem zakryješ, vzpomeň na Krista ukřižovaného a obnaženého, a nalezneš oděv, byť jsi i vlny, hedvábí a plátna neměl.

Jdeš-li ku stolu Páně, požíváš posilujícího nápoje. Nápoj ten utvrzuje tě v naději, ano dává ti neklamnou jistotu, žeš z počtu těch, za něž Kristus umřel. Proto zmužile si veď. Tyť přijímáš ústy Ježíše Krista, jenž vchází do srdce tvého. K čemu to přijímání, ptáš se? — Abys věděl a věřil, že kdykoliv ku stolu Páně přistupuješ, nic jiného nečiniš, než že si přivlastňuješ zásluhy utrpení Kristova, a že jsi z těch, za něž Pán Ježíš krev proléval. Lito mi vás, vidím-li, že jste malomyslní a smutní, že ten v tom,

jiný v jiném hřeší, ano buď tělo postrach vzbuzuje, nebo marná chloubá a četná pokušení k zlému vábí. Byli by malomyslní, byli by chabí a mdlí, kdyby Kristus byl s námi? Jste-li malomyslní, smutní a beze vši útěchy, vězte, že stalo se tak proto, že neumíte řádně Pána Ježíše ve Svátosti oltářní přijímati. Vidím, že ten jest vlažný, onen nedůvěřivý, opět jiný postrádá naděje, že by Kristus mu pomohl, právě tak, jako by Kristus přítomen nebyl.

K čemu ti ujištění, že, co Kristus na kříži vytrpěl, pro tebe podstoupil? Abys věděl, že žízeň, hlad, únava, potupa, rouhání, bolesti a trápení Kristovo pro tvou spásu vykonáno. Co jest přijímání? Ujištění býti, jsi-li z těch oveček, pro které Pán krev svou proléval. Proto otvíráš ústa a přijímáš, abys věděl, že Kristus pro tebe se trdil, pro tebe plakal a vzdychal, že pro tebe byl bičován, pro tebe trnovou korunou hlavu ozdobil, a že pro tebe na kříži umřel.

Kéž kněz dříve, než přistupuje k oltáři, aby sloužil mši svatou, aspoň krátkou dobu o utrpení Páně rozjímá, kéž na místo osamělé se uchýlí a tam nějaký čas prodlévá, aby rozjímal o zármutku a bolesti, jižto Pán pocítil v zahradě getsemanské! Kéž i ty, bratře, rozjímáš, jak smutně Pán k Otci v modlitbě volal! Kéž cítíš s Pánem útrpnost, abys plačícího a zarmouceného potěšil! Rozjímej často, jak byl Pán zajat jako zločinec, a jak tiše kráčí nevinný a tichý Beránek mezi krvelačnými vlky, aby byl od nich roztrhán. Uzříš Pána, an jde z jedné soudní síně do druhé. Oko tvé pozíratí bude na Pána, přivázaného ku sloupu, kde obnažené tělo Kristovo z tisíceroch ran krev prolévá. Kéž duše a mysl tvá aspoň nějakou chvíli rozjímá před sv. přijímáním, jakou korunou hlava Páně jest ozdobena! Kéž patříš na tvář Páně spanilou, která krvavými

proudy jest zbarvena! Kéž pohlížíš na Pána, an jde cestou křížovou, maje těžký kříž na ramenou, pod nímž k zemi klesá! Kdybys popatřil na Pána, potupou a rouháním přesyceného, ode všech opuštěného, visícího na kříži, kdybys o tom přemýšlel a rozjímal a pak sám sebou mluvil: Kam jdu? Co chci nyní, Pane Ježíši, činiti? Chci přistoupiti ke stolu Tvému, bych Tě přijal? Pane Ježíši Kriste, Tebe mám do srdce svého přijmouti? Požehnaný budiž, Pane můj! Zdaž neomdléváme, vzpomínajíce na lásku Kristovu nezměrnou? Ach, kdyby každý kněz a kdokoliv ke stolu Páně se blíží, kdyby před sv. přijímáním na Pána Ježíše tak pohlížel, pak by každý od stolu Páně odcházel nasycen slastí a lahodou nebeskou.

Avšak vy tak nejednáte, vy se ke sv. přijímání dle tohoto návodu nepřipravujete, jak tedy můžete cítiti sladkost a lahodu ze sv. přijímání? Kéž přátelé milí k sv. přijímání aspoň tak se připravujete, jaké přípravy činíte, chcete-li milého hosta v domě svém utčiti!

Nuže, ukažte, jak pečlivě, starostlivě, horlivě a neunavně to neb ono činíte, čeho k hodnému přijímání nevyhnutelně třeba. Avšak co dím, vy se nepřipravujete. A přece není nic vznešenějšího nad slova: »Půjdu ke sv. přijímání.« Ba vy jste snad na sv. přijímání nepomyslili, až kněz se sv. hostií už k vám se blíží. Vždyť po sv. přijímání jste právě tak roztržiti, jako jste byli, než jste ku stolu Páně přikleli. Procházíte se, chodíte po besedách, veselíte se na hodech, navštěvujete plesy a radovánky, abyste tam zahubili duši svou. Necitíme lahody pokrmu svátostného, protože duchovně pokrmu toho nežvýkáme. Požíváme chléb posilující, a přece jsme slabí a mdlí. Přijímáme chléb, jenž radost působí, a přece jsme zarmoucení. Nabízí se nám chléb života, my pak zůstáváme ve smrti.

Nejsvětější svátost oltární jest po-

krmem slabých, potravou zemdlených, smutných, lkajících a zkormoucených. Přijal-lis nejsvětější Svátost, rei: Přijal jsem tělo a krev Páně, stál jsem se účasten zásluh, které Pán smrti svou nám opatřil. Nyní jest majetkem mým všecko, co Kristus Pán získal. Mám podíl v dědictví, které nám zjednal. Jsem účasten zásluh Kristových. Tak učí sv. apoštol Pavel v listu k židům: »Jsmet spoluúčastníci Kristovi.«

»Jakož křest,« praví sv. Tomáš Aquinský, »jest branou, kterouž někdo vchází, aby byl účasten zásluh Kristových, tak jest i sv. přijímání známkou a rukojmím, že jsi z těch, jimž utrpení a smrt Páně prospěje.« — Co jest: já jsem přijímal? — Mám podíl v tom, co Kristus Pán pro mne trpěl. — Jestliže Pán sv. přijímáním mi to opatřil, proč toho nepocituji? Proč v nitru nemám takých pocitů blahých, jako mnohé jiné osoby? — Toto poskytuje, bratře milý, Pán Ježíš tak, jak sv. vůle jeho určila.

Buď bez starosti, vždyť přijímáš, ač hodně-li ke stolu Páně přistupuješ, rukojmí a závdavek slávy, kterou doufáme. Nuže, co chceš ještě více? Já jsem přijímal, jest tolik, jako bys řekl: já jsem z těch, jimž Pán slávu věčnou slíbil.

Kéž dnem a nocí o ničem jiném nemluvíme, na nic jiného nemyslíme, jediné abychom povinný dík vzdali Pánu za nevýslovnou milost sv. přijímání. Kéž sestoupí Duch sv. na nás, jenž milostí svou nás uschopňuje k hodnému přijímání, abychom mohli říci: »Bratři, mnohý a ustavičný dík vzdávejme Pánu, že nám poskytuje příležitost, abychom mohli nejsvětější tělo Boží přijímati. Ó Pane Bože náš, hudeš věčně velebeno milosrdenství Tvé! Jestliť útěchou duši naší, že můžeme ústa své otevřiti, Tebe přijmouti a důstojný přibyték v srdci svém Ti uchystati. Pot, kterým se Pán Ježíš potil, bolesti, které přetrpěl, dny klopotné a noci bezesné, jež prožil,

jsou naším majetkem a vlastnictvím, ač námaha a práce naše jest pranepatrná.

Požeňnána budiž chvile, v níž jsi, Pane Ježíši, se rozhodl, že nám dáš tělo i krev svou za pokrm. Velikou a neobyčejnou lásku a dobrotu prokazuje Pán tomu, jemuž se dostává milosti, aby po sv. zpovědi mohl přikleknouti ku stolu Páně. »Bych i ve stínu smrti kráčet, nebudu se báti zlého.« A byt mne i hříchy mé pronásledovaly a křičely na mne: »Jdi a viz, žeš člověk hříšný!« — Avšak i tehda nevzdávej se naděje k životu věčnému. A byt i ďáblové bázní a strachem tě obklíčili, ano i celé peklo proti tobě zuřilo, přijímej Svátost oltární, a netřeba se ti čeho strachovati.

Nuže, bratře milý, jdi ke stolu Páně, a jsi-li zarmoucen, pŕjĕdeš od stolu Páně vesel. Přiblíž se ku stolu Páně a potěšíš se takovou sladkostí, která se nedá vysloviti. Raduj se, bratře, vždyť tam jest poklid a občerstvení tvé, tam svatá radost tvá, tam lahoda, tam milost, tam věčná slast!

Vy, hříšníci, kteřížto máte srdce mnohými ostny a trny rozbodané, protože jste Boha urazili — ó hříšníci, kteří upřímně a opravdově chcete se opřiti náruživostem, abyste s Bohem žili v pokojí a mohli zváni býti přátely Božími, a byste hojně odměny dosáhli, budete-li věrně plniti přikázání Boží a církevní: neklesejte, ale mužně si veďte; vždyť v Kristu Ježíši naleznete převýborný lék, jakož psáno: »Vysoké hory skytají útočiště jelenům, skály pak ježkům.«

Nesloužil-lis věrně Pánu Bohu, nekráčet-lis cestou přikázání Božích, a nemůžeš-li po cestě vznešené nevinnosti dojiti spásy věčné, uznej aspoň svou mdlobu a nestatečnost, přiznej se, že nemůžeš kráčet po vysokých horách. Ale potěš se a věz, že Ježíš Kristus jest nejenom nejvyšší svatý, an jako jelen přeskakoval nejvyšší hory dokonalosti a

svatosti, ale že jest spolu skalou, kteráž jest na úpatí hor, že jest i schránou a obydlím na nížině, kde ježci, mnohými ostny hříchův obtíženi, — hříšníci, po hříchu, chtějí-li učiniti pokání, odpočinuti, občerstvení a posily hledati mohou.

Rei Pánu (ač chceš-li upřímně do počtu věrných jeho vzat býti), spoléhaje na nestihlé milosrdenství Páně, čo pravil žalmista Páně: »Ty, Hospodine, přijal jsi mne; Tys sláva má, Tys povýšil hlavy mé.« Já jsem pane upadl v nesnáz a nehodu, kdykoliv jsem smrtelně hřešil a jen Tvé milosrdenství zachránilo mne, že jsem nepadl do propasti pekelné. Stalo se tak ne z té příčiny, že bych byl trestu takového nezasloužil, ale proto jsi mi tak učinil, aby se splnilo slovo přeladké, kteréž jsi pověděl, chtěje naznačiti milosrdenství své veliké: »Upadne-li, nerozrazí se; neboť Hospodin podloží pravici svou.«

Budiž chválena a velebena, Hospodine, dobrota Tvá, že ač zloba má mne přivedla k propasti hříchu, Ty v dobrotě nestihlé nedals mi zahynouti věčně, vytrhls mne z jicnu propasti pekelné, zvals ku pokání, abys mi mohl provinění mé odpustiti. Uznávám Tě jako Pána, jenž mne na milost přijímá, sebe pak považuji za hance a tupitele velebnosti Tvé, kterýž jsem tvrdší kamene, neuznávaje lásky a dobroty Tvé! Já jsem příčinou, že jsi Ty, Pane, byl potupen a zneuctěn. Tvou však potupou a pohanou jsem já uctěn a oslaven, a proto chválím a velebím Tebe celým srdcem. Neboť opovažují-li se volati k Tobě, osmělují-li se oči svých povzněsti k nebesům, doufám-li, že patřiti budu na tvář Tvou v nebi, ač nejsem hoden, abych oči k nebi se země povzněl, láska Tvá a dobrota mne potěšuje a posiluje. Pro krev a umučení Tvé přehořké doufám, že sejmeš s hlavy mé přetěžké břímě hříchů, kteréž jsem na hlavu svou naložil, a že zapomeněš

na ně, jakoby jich ani nebylo, tak že budu s to, bych nových sil nabyl, stud přemohl, a hlavu povýšil, ne snad z pýchy a nadutosti, ale že smím se v Tobě veseliti a radovati, jenž hříšniky z bludu vyvádíš, padlé pozdvihuješ, »a chudé oslavuješ, aby seděli spolu s knížaty lidu Tvého křesťanského.«

Abys pak lépe ještě poznal, čím jsi Pánu povinen, abys vroucný dík vzdával za to, že se s námi spojuje, po kterémžto spojení vroucně toužiti máme, pravím ti: jsme-li Pánu díkem povinni, že pokleslou hlavu naši povýšil, uštědřiv nám odpuštění hříchů našich, musím se přiznati, že dík náš musí býti vroucnější, rozjímáme-li způsob, kterým nás povýšil.

Kéž Pán uštědří nám Ducha svého, před nimž nic není ukryto, jenž i hlubiny božského Srdce proniká, abychom toto milostiplné působení právě poznali. Proč sestoupil Pán, aby povzněl hlavu naší, kteréž jsme pro hříchy mnohé k Pánu povznésti nemohli? Vírou jsme o tom ujištění, že Slovo věčné se snížilo, že přijalo přirozenost lidskou, aby pokolení lidské bylo povýšeno. Avšak toto veliké ponížení nestačilo ještě nesmírné lásce a dobrotě Kristově, proto vtělený Syn Boží poníží hlavu své ještě více v den přehořkého utrpení. Povážíš-li, že hlava Páně, korunovaná trním, bita byla holemi, aby koruna trnová hlouběji do hlavy se vtačila, a že rány tyto zavinily nemilosrdné ruce katanské, bijíce třtinou hlavu nejsvětější, snadno poznáš, že mnohými ranami byla zkrvavena a bolestí k zemi se klonila.

Jak draze platí Pán pyšné vypínání hlavy naší, an podává hlavu přesvatou ranám přechetným, aby nás vybavil z potupy a trápení, jež pýcha naše zasluhuje. Pán naklání hlavu ve velkých bolestech na kříži, a odporoučí ducha svého do rukou nebeského Otce. K jakým díkům,

Pane Ježíši, jsme my lidé zavázáni! Proč tak zřídka Pánu dík povinný vzdáváme? Proč nicnemě hlavy pyšně vypínáme, vidouce hlavu Páně na kříži nakloněnu? Proč neskláníme hlavy své, aby Pán mohl nás povýšiti? Ti, kteří se povyšují, zbavují se léku prospěšného, kterýž jsi nám upravil, aby duše ozdravěla. Oniť raději žijí způsobem takovým, že donucují Tebe, abys hlavy naši se uchopil a dle pohrůžky na kusy ji roztříštil, tak aby se nemohla těšiti ze slávy, již se dostane těm, kteří na tvář Tvou budou patřiti. Vždyť jsi, Pane Ježíši, slávy té došel teprve tehda, až jsi na kříži naklonil hlavy své.

Ale kdo by se opovážil ještě na tom nepřestávati, kdo by se chtěl osmělit, aby otázal se Pána, nebylo-li mu na tom dosti, co vykonal pro nás, zdaž více ještě učinil? Velebeno a oslaveno budiž milosrdenství Tvé nestihlé, Pane, že jsi ponížením hlavy své, ano celým životem a vším úsilím jenom k tomu směřoval, aby byly mi odpuštěny hříchy mé, aby byla povýšena hlava má, kteráž byla pokořena. Žes pak nad to dopřál mi milosti a učinils mne údem tajuplného těla svého, přivlastniv mi zásluhy utrpení a smrti své, jakž za to mám děkovati? Pane Ježíši Kriste, co obmyslíš, že chceš býti hlavou pokolení lidského? Pane, jaké společenství má spravedlnost Tvá s naší hříšností? Anebo může-li světlo spojit se s temností? Jak se spolčí Kristus s Belialem? Jak se srovná chrám Páně s modlami, kteréž v něm jsou umístěny?

Slyštež, vy lidé, slyšte, i andělé, slyš, i Ty Otče věčný, a viz, jakou láskou miluje nás Kristus, hlava naše, že sám na sebe zapomíná, a by mohl nám býti roven, k nám se snižuje. Pokořujet se, aby nás povýšil. Aby prokázal nám milosrdenství své, podniká věci, kteréž s božskou jeho velebností nikterak se

nesrovnávají. Ten, jenž jasnější jest, než hvězdy nebeské, tak vzdálen od hříšníkův a od nepravosti, jako vzdálena jsou nebesa od země — tak se s lidmi spojuje, tak se jich před trůnem spravedlnosti Boží ujímá, že volá: »Smiluj se nade mnou, Pane; uzdrav duši mou, která zhřešila proti Tobě!«

Ó věčný Králi, jak se hanbím a rdím, naslouchaje Tvému pokornému vyznání! Já jsem, jenž jsem hřešil, a jak nesnadno a těžko mi připadá, mám-li vinu spáchanou vyznati.

Ó té nevýslovné útěchy pro ubohého hříšníka, kterýž upřímným pokáním a hodným přijímáním nejsvětější Svátosti s Kristem se spojuje! Jakž by mohl hříšník bázní se chvěti, an slyší útěchoplňná slova: Kristus Pán sám běře hříchy naše na sebe, an praví: Že zhřešil, že prosí za uzdravení, ano prosí, by mu byly hříchy prominuty? Prosí-li Pán, aby mu hříchy byly odpuštěny, jakž by mohla prosba jeho býti oslyšena? Vždyť neprosí nadarmo, an za hříchy naše dal výplatu mnohými bolestmi a hojným utrpením, nadbytečným dostiučiněním, kteréž velmi viny naše převyšuje. Ó toho nepochopitelného tajemství, volá-li Spravedlivý: Já jsem zhřešil, odpusť, Pane, hříchy mé! Tajemství toto, kteréž v Novém Zákoně se objasňuje a vysvětluje, ve Starém Zákoně jen bylo tušeno; avšak nikdy nebylo pochopeno a poznáno.

Mnozí vykladatelé Starého Zákona, kdykoliv četli místo v Isaiši proroku: »Israel bude vysvobozen vysvobozením věčným,« a připadli-li na místo v proroku Oseáši: »Vysvobodím je Hospodinem Bohem jejich«; podívovali se slovům těmto, předvidajíce, jak sami zřejmě vyznali, že místo toto jest velmi podivné a k pochopení nesnadné. Jakž také mohli chápati toto těsné spojení Boha s lidmi? Vizte, co tam bylo nejasno, na to nyní v Novém Zákoně světle patřime.

Bůh člověk jest hlavou, věrní pak jeho tělem, a hlava i tělo jest bytost jedna. Je-li hlavě promínut hřích, je-li hlava osvobozena od trestu věčného, jest zajisté dědicem života věčného, a s hlavou děditi budou život věčný i ostatní údové, kteří tělo tvoří, jimž jsme my lidé. Noha, která byla uzdravena, praví hlavě: Tys mne uzdravila; neboť zdraví, kteréž jest v hlavě, proudí celým tělem. Byť i odpůrce a nepřítel náš ďábel obviňoval a žaloval na nás, jak se mu líbí, jsme-li s Kristem, jenž jest hlavou naší, úzce spojeni, nenajde na nás ničeho, proč by mohl žalovati.

Já žaluji (praví ďábel) na Petra nebo na Jana, kteří toho neb onoho hříchu smrtelného se dopustili, že propadli věčnému zatracení. Uchýlil-li se však Petr anebo Jan ke zpovědnici, přijal-li hodně Svátost oltářní, v níž s Kristem se spojil, tu zajisté Kristus tehda, až ďábel volati bude u brány nebeské: »Já přicházím, abych si vyhledal Petra nebo Jana, proti nimž mám v rukou ortel věčného zahynutí.« — tehda Kristus, jako hlava Petrova a Janova, zastane se těla svého a odpoví: »Zde marně se dovoláváš toho, proti němuž máš ortel smrti věčné! Tento hříšník, jenž ve stavu nemilosti zatracení věčnému propadl, pohroužil se do vod křtu svatého nebo svátosti pokání, z nichž vyšel jako nové stvoření. Onť nemá jména, kterýmž jsi ho jmenoval, onť jest poznamenán jménem mým, jestť živým údem těla mého, a nalezneš-li na těle mém vinu, která by zasluhovala trest věčný, pak můžeš se hlásiti k tomu, který jménem mým se honosí.«

»Máš-li proti mně nějaký právní důvod, vytas se s ním; neboť ten, kterého hledáš, jest se mnou tak spojen, jako ratolesť s vinným kmenem. Onť jest se mnou, a Já s ním tak pevně spojen, že buď oba trpěti budeme muky věčné,

anebo oba budeme z nich vytrženi, a byť také Petr anebo Jan skutečně zasloužil, aby věčným trestem byl trápen, nezasloužil jsem Já trestu věčného. Právo mé, abych nebyl věčně trestán, starší jest a závažnější, nežli vina jeho, kterou trest věčný zavinil. Onť jest mým vlastnictvím, Já pak jsem mu dal právo, aby byl spolunajitelem zásluh mých. Můžeš-li co proti vývodům mým namítati, ozvi se. Ublížíš-li jemu, ublížíš mně; neboť Já a on jsme jedno. Já jsem již jednou řekl těm, kteří přišli, aby mne zajali a svázali: »Hledáte-li mne, nechtež těchto, ať odejdou.« Oni pak mne svázali a zajali, mučili mne a trápili, já jsem život svůj na kříži dokonál, ano tak jsem byl haněn a tupen, jako bych byl největším hříšníkem.

Ó blahoslavené pokání, ó přeutěšené slzy, ó převzácné svátosti, ó přesvaté přijímání, kteréž hříšnika tak povyšuje, že jest jedno s Kristem! Jaké vznešené útočiště pro hříšnika, že metla zatracení věčného nemůže naň dosáhnouti! Ten, jenž souditi bude živé i mrtvé, Pán náš Ježíš Kristus, jakž by mohl sám sebe odsouditi? Vždyť by odsoudil tělo své, kdyby odsoudil křesťana, jenž hříchy své ve svátosti pokání obmyl.

Neníť úkrytu jistého, v němž by hříšník zástity hledati mohl, jediné v domě útěchy, kterýmž jest Pán náš Ježíš Kristus. Vždyť není jiného jména pod nebem, daného lidem, v němž bychom spasení býti mohli, kromě jména Ježíš.

Nic vám neprospívá almužna, nic neprospívají posty a protivenství, ba ani ztráta života. Břečtan nemohl proroka Jonáše ochrániti před vedrem slunečním, vždyť červ poškodil brečtan. Vy pak chcete uniknouti ohnivým a zžiravým plamenům spravedlnosti božské?

Běda tomu, koho spravedlnost Boží nalezne bez přístřeší a útulku, mimo dům, kterýmž jest Ježíš Kristus! Záhuba jeho bude větší a hroznější, než byla záhuba těch, kteří ve všeobecné potopě nechtěli vejiti do korábu. Kdo bude s to, by opřel se nepostihlé spravedlnosti Páně, která pro jediný smrtelný hřích odsuzuje k zahynutí věčnému? Chraňte se zla tak velikeho! Pojdte ke mně všickni! Spěchejte, utíkejte, leťte ku Pánu, jenž jest zde přítomen, s živou věrou a hlubokou lítostí! Vrhňtež se k nohám Páně a volejte (vyznávajice hříchy své, a důvěřujice milosrdenství Božímu): »Přicházím k Tobě, Pane, v tísní své veliké! Utíkám před božskou spravedlností, budiž Pane útočiště mé! Nebuď mi, Pane, Bohem rozhněvaným, ale buď mi Bohem spásy, buď mi příhytkem útočištným, a zpomoziž mi!« — »Tys, Pane, útočiště mé v den souzení,« kteréž jsem zasloužil. Tys radost a útěcha má, vysvoboď mne z ruky sužujících! Postav mne vedle sebe; zavři mne do Srdce svého! Ukryj mne v Srdci svém, zakryj mne všemohoucí rukou svou, aby nenalezli mne ti, kteří chtějí zahubiti duši mou.

(Přistě dále.)

Bůh nenávidí pokoj těch, které k boji vyvolil. On jest tak Bůh zástupův a bojů jako Bůh pokoje. Či bylo kdy slyšeti, aby vinaři a ženci nařikali na velikou úrodu a veliký výtěžek?

— Sv. František Sal.

Může sice pokání bez nevinnosti, ale nikdy nevinnost bez pokání svatou býti.

P. Faber.

Každý dokonalý, asketický člověk jest pravým pramenem moci v církvi, ať jest sebe více skryt, neznám a nepatrným.

P. Faber.

»Miluj bližního jako sebe sama,« toť přikázání Boží. Milujme bližního více než sebe podle evangelické rady: »Milujte se vespolek, jako já miloval jsem vás.«

Sv. František Sal.

Svatá Maří Magdalena,

vzorem našim v úctě k nejsvětější Svátosti oltářní.

(Ke 22. červenci.)



Clověk, křesťan, má a musí se ustavičně vzdělávati. Sama přirozenost jeho pudí jej ustavičně, aby vědomosti své stále doplňoval, neboť vrozena jest člověku touha po vždy nových a nových věcech. Tak dospělo lidstvo k znamenité výši vědomostí a obohatilo se vynálezy obdivuhodnými ve všech oborech lidské působnosti. Jestliže však člověk tak pilně zdokonaluje poznání svoje, co se týká světa a věcí světských, zdaž dobře jest, aby pozadu zůstával v poznání nejvyšším, v poznání Boha, kteréžto poznání duši jeho ušlechťuje a pravý směr vůli jeho dává? Zejména jest povinností křesťana svého Boha, pokud lze, co nejvíce poznávati, neboť jest křesťanskou zásadou povždy platnou věta: »Jednoho jest potřeba, a sice Boha poznávati, jej milovati, jemu sloužiti.«

Ano, poznání Boha vede nás k lásce jeho a láska tato nutí nás k zachovávaní jeho svatých přikázání; toto vše dohromady však činí nás Bohu milými, posvěcuje nás. Boží věda a svatost života jdou ruku v ruce. Odkud je však čerpati máme? Odkud čerpali je svatí a světice Boží? Ne tak z knih, jako spíše z důvěrného a dětinného obcování s Bohem. Bůh pak bydlí mezi námi v prevelebném tajemství nejsv. Svátosti oltářní, kteráž jest nevyčerpatelným pramenem vědění i svatosti, na něž poukazuje zalmista. Páně řka (45): »Prudkost řeky obveseluje město Boží.«

Tu jest Ježíš Kristus, Syn Boží, uprostřed nás, s námi a v nás i podle své svaté lidské přirozenosti. A kde je Spasitel a s ním duše lidská, zajisté ne odchází duše tato s prázdnotou. Lační-li,

nasycuje ji, žízni-li, napáji ji, je-li slabá, posiluje ji, neboť pravil: »A já posilím vás.« I smutkem zakalená mysl rozjasňuje se u milého Spasitele, neboť jako on nedovede těšiti nikdo.

Vzorem vroucí lásky ke Spasiteli v nejsv. Svátosti oltářní jest nám ona světice, která zakusila hojných milostí lásky Spasitelovy a která také lásku tuto láskou svou splácela, svatá Maří Magdalena, kající učenice Ježíše Krista.

Čtème jen příběh, jež nám sv. Lukáš v evangeliu (7, 37) vypravuje, a poznáme, jak i my se ke Spasiteli blížiti, jak u něho se chovati a co u něho činiti máme. Příběh ten v domě Simonově máme bráti dle slov sv. Augustina ne »tělesně, nýbrž duchovně.« Ačkoliv již přes 18 století uplynulo od onoho dne, přece i dnes platí příklad sv. Maří Magdaleny, neboť i nyní přítomen jest v domě svém, byt i ve způsobě pokorné, ve způsobě chleba a uzavřen ve svatostánku. Tu najdeme jej jistě, tu navštěvujeme jej často a činíme, co Magdalena činila.

1. Magdalena věděla, kde Ježíš jest; to postačilo srdci jejímu, i šla bez pozvání k němu a nepřemýšlela teprve, zdali se to sluší či nesluší, zdali přijde vhod či nevhod. My nepotřebujeme teprve čekati, kdy a zdali Spasitel tu bude, vždycky máme k němu přístup, neboť sídlí ustavičně v našich chrámech. Vždyť víme, kde nás Pán nás očekává, není třeba daleko k němu jiti; malinké světlo věčné lampy jest hvězdou, která ukazuje nám, kde Král náš jest, a to nám postačí.

2. Kajicnice Magdalena nepřišla s prázdnými rukama. Nakoupila drahé masti a tuto přináší s sebou, jak praví evangelista: »I přinesla alabastrovou ná-

dobu masti.« A co přinášíme my s sebou do chrámu před obličej Páně? Chudé, roztržité, pokušenými zmítané srdce! Avšak úmysl: »Já chci k Ježíšovi« dodává daru našemu váhy a ceny, neboť jest úkonem duše naší, který Srdce Ježíšovo radostí naplňuje. Mastí naší má být přemáhání sama sebe, má být oběť, v níž rozličné dárky duše naší přinášíme, na př. sebezapření, úkor, jež nám trpěti jest, přemožený hněv, nepřítelství atd. Trochu píce a dobré vůle a naplníme ruce své dary takovými pro návštěvu nejsvětější Svátosti oltářní.

3. Magdalena přišedši k Ježíšovi, neodvážila se mu do obličeje hleděti, nýbrž »stála vzadu u nohou jeho.« Tak i my, ačkoli nás láska a touha pudí, co nejbližší Spasiteli býti, přece úcta a posvátná hrůza musí nás pobádati, abychom povzdáli zůstali a jako nehodni jsouce, ke Kristu Pánu s vroucí touhou hleděli. Pokora naše musí ukázati nám místo, na němž trvati máme před Pánem svým.

4. A co činila Magdalena na místě onom? »Počala jeho nohy slzami smáčeti a utírala je vlasy hlavy své a libala.« Nohy Spasitele našeho jsou nyní probodené, a svaté rány tyto podržel Pán i v nebi i v nejsv. Svátosti. Rány tyto jsou nevyčerpatelným zdrojem milosti a milosrdenství. A i když srdce naše vysýchá a naše pobožnost vázne, libejme jen v duchu rány přesvatých jeho nohou, až se srdce rozehrěje, lítostí naplní a duše naše v nitru svém hojných slz proleje. Mysleme si, že na místě Magdaleny klečíme, také ubozí hříšníci, a zajisté za nedlouho lítost probudí se v nás.

5. Když pak byla Magdalena nějaký čas v této pokorné kajcnosti a důvěrné lásce setrvala a Pán tak laskavě ji to

dovolil, dodala si myslí, vzala masť a mazala svaté nohy Ježíšovy, jak praví sv. Lukáš: »A mastí mazala.«

Vytrváme-li nějaký čas před nejsv. Svátostí, tu spočine milostné oko Pána našeho na duši naší, srdce naše rozšíří se v důvěře a lásce, a pak bude ten v nás a s námi se modliti, jenž city pobožné v nás vzbuditi ráčil. To jest pomazání Ducha sv., jenž nás všemu učí.

A zlíbí-li se pak Pánu ze svatostánku k nám zvolati: »Dej mi, synu, srdce tvé,« pak i s důvěrností odpovíme: »Hotovo jest srdce mé, Pane, hotovo jest srdce mé!« Pak zjeví se nám v myslí svatá pravda, že Bůh od nás nic menšího požadovati nemůže, že to jen jeho starým právem, kterého se dovolává. Srdce naše s láskou svou patří Bohu, a to tak, že nikomu nepřináší právo, srdce toto úplně jen pro sebe žádati: ani otcí ani matce, ani bratru ani příteli, ani manželé ani kterému tvorů na zemi a na nebi. Pán náš chce, a to právem, jediným Pánem, Bohem srdce našeho býti, a jako takový má být milován, jako takovému má se srdce naše klaněti. »Bůh srdce mého a díl můj jest Bůh na věky.« (Žalm 72.)

Ejhle, tak jest sv. kajcnice Magdalena pro nás krásným a poučným vzorem, kterak Krista v nejsv. Svátosti vyhledává, kterak před ním objevovati se a co u něho dělati máme. Proto také byla ona první ženou po nejsv. Rodiče Boží, která uzléla vzkříšeného Spasitele. Jestliže tedy často ve hříších ji podobnými jsme, budme i v pokání; jestliže ji mnohdy následujeme v lásce ke světu, následujme ji i v lásce k Ježíši Kristu, aby i nám platila slova Páně o ní pronesená: »Odpouštějí se jí hříchové mnozí, neboť milovala mnoho.« (Luk. 7, 47.)

Boh. Hendl.



Otče náš.

Píse Bohumír Hendl. (Č. d.)

7. Neuvod' nás v pokušení.

Jak, bude se tak mnohý tázati, »jak mám věřit, že Pán Bůh nás pokouší? Vždyť jest nejvyšší svatý a hřích tedy od něho vycházeti nemůže!«

Máš pravdu, milý křesťane! Bůh sám nás nikdy nepokouší ke hříchu, proto také slovo »pokušení« v prosbě této dvojí význam má. Předně znamená tolik jako »zkouška« a za druhé »dopuštění«, aby kdo ke hříchu sváděn byl.

Bůh velmi často lidi »zkouší«, t. j. sesílá na ně mnohé útrapy, trampoty, žádá od nich skutky s velikou obětí spojené atd. A proč to? Aby jim příležitost dal ukázati a dokázati stálost ve víře, stálost v dobrém a ve ctnosti, zejména lásku k Bohu, aby takovým způsobem si lidé hojně zásluhy u Boha získali. Takovéto pokušení jest důkazem zvláštní milosti Boží, jak již naše přísloví praví: »Koho Bůh miluje, toho křížkem navštěvuje.« V písmě svatém máme hojnost příkladů takovéto »zkoušky« Boží. Již naše prarodiče zkoušel Bůh v ráji. Zakázáno jim jísti plody stromu »poznání dobrého a zlého.« Zkouškou touto měli se utvrditi v dobrém a v lásce Boží, a sice na vždy, a netoliko oni sami, nýbrž i všichni jejich potomci. Bohužel neobstáli ve zkoušce této, a místo milosti a odměny uvalili na sebe a potomstvo hrozný trest. Jinak jednal Abraham. I toho zkoušel Bůh nařídív mu, aby jediného miláčka svého, syna Isáka, obětoval v obětí zápalnou. Ač se všecek cit otcovský proti takovému přikázání vzpíral a Abraham velice sama sebe zapřítí musil, přece zvítězila u něho láska k Bohu a poslušnost k svatému jeho rozkazu nad vlastním jeho srdcem, a hle, Bůh odměnil měrou hojnou Abrahama! I zbožného a

spravedlivého Joba zkoušel Pán, tak jako i starého Tobiáše, seslav na oba utrpení tělesné a ztrátu majetku. Obě šťastně zkoušku přestáli, zůstavše věrni Bohu svému a víře v něho, a Bůh odplatil jim.

Nekonečná jest řada těch, které Bůh zkoušel, zdali se osvědčí jako zlato v ohni. Vzpomeňme si jen na svaté a svěťce Boží. Kolik útrap, kolik těžkých křížů na ně seslal Hospodin? Za to však odměnil je slávou věčnou.

I v obyčejném životě vidáme, že tak mnohý řádný, zbožný a spravedlivý křesťan trpí, ba velice trpí, kdežto tak mnohý bohaprázdňý, zpusťlý člověk si ve štěstí hoví! Bůh chce onomu hojnou odplatu dáti v nebesích, proto příležitost mu skytá zásluh sobě dobytí co největších. »Tak jako v bouři osvědčuje se síla kormidelníka, v boji statečnost vojína, tak v pokušení věrnost křesťana,« praví sv. Basil. Nikdy nemůžeme lépe ukázati lásku svou k Bohu nežli v bouřích tohoto života, kdy celé naší vnitřní síly třeba jest, abychom Bohu věrnými zůstali a od svatých jeho přikázání ani navlas neodstoupili. Zkoušky takové jsou nám nanejvýše prospěšné a spasitelné, proto nemáme se modliti, aby je Bůh od nás odejmul, nýbrž aby pomocí svou nám pomáhati ráčil, abychom ku spáse duše své v nich obstáli mohli. Tak volal svatý Augustin: »Zde pal, zde řež, ó Pane, ale ušetři mne na věčnosti!« A svatá Teresie, která po mnohá léta zkouškám takovým, a to nejprísnejším podrobena byla, říkala: »Nechci umřít, nýbrž trpět.«

Mnohdy však takovéto útrapy sesílá Bůh za trest za naši liknavost, nevěru a hříšnost. I tu jeví se otcovská láska jeho a moudrost. Trest tento má i stránku

léčivou, neboť ukazuje nám na původ zla »hřích,« vzbuzuje v srdci našem odpor ke hříchu a lásku ke ctnosti bohu-libé. Trestá-li nás zde Pán, děkujeme mu za trest ten, neboť lépe jest zde za hříchy trpěti nežli na věčnosti proto zavrženu býti. I když pak upřímně se polepšíme, pokání činíme a »pokoušení« přece ještě

»svádění« od Boha nepochází, neboť jest svatost sama, a jak praví sv. apoštol Jan: »Nikdo neříkej, když pokoušen bývá, že od Boha pokoušen jest; neboť Bůh nemůže k zlému pokoušen býti, nepokouší ale sám také nikoho.«

Bůh »dopouští« pokoušení na nás, t. j. ačkoli v moci jeho jest, je odvrátiti,



na nás doléhá, neztrácejme mysl, nýbrž bojujme tím úsilovněji, volejme tím úpěnlivěji: »Neuvoď nás v pokušení!« Neboť »věrný jest Bůh a nedá vás pokoušeti nad síly vaše, nýbrž učiní s pokoušením také prospěch, abyste mohli snést,« praví sv. Pavel (I. Kor. 10, 23).

Obraťme se ke druhému významu slova »pokušení,« t. j. »svádění« ke hříchu. A tu věděti musíme, že toto

přece tak nečiní. Tak vykládati si musíme výroky písma sv., na př.: »Bůh zatvrdil srdce Faraonovo,« »Bůh zaslepil srdce lidu israelského a zapal uší jeho« aneb »On odevzdal pohany chťičům nejhorším« atd. To vše znamenati má, že Hospodin toto vše nezamezil, nýbrž dopustil. Tak dopouští až posud, abychom i my ke zlému pokoušení, svádění byli.

A pokoušení býváme 1. »vlastním

tělem,« t. j. »naší žádostivostí,« neboť »tělo vždycky se protivuje duchu,« praví svatý apoštol Pavel (Galat. 5, 17). Svatý Pavel zakusil sám v hojné míře pokušení těžkých, proto volá: »Nešťastný já člověk, kdo mne vysvobodí z těla smrti této?« (Řím. 7, 24.) Smyslná žádostivost, která v nás následkem hříchu prvotného se rozpoutala, lahodí duchu našemu, jako kdysi ďábel Evě v ráji, a hledí nás ošáliti a ke zlému svěsti. Proto každý bojovati musí proti zlým myšlenkám, pudům, chťičům, proti návalům zlosti a mstivosti, proti pocitům závisi a pýchy, nelaskavosti a tvrdosti. Naše duše jest neustálým bojištěm, na němž zlé s dobrým zápasí. Zdaž v boji tomto nemáme pomoci Boží potřebi?

Ale netoliko uvnitř nás, v duchu, býváme pokoušeni, i mimo nás; neboť pokouší nás 2. svět, t. j. jeho marnivá sláva, nicotná radost, špatné příklady a zásady. Jak často bývají světské statky lidem jamou, do níž padají? Omamují pozlátkovým leskem svým oči jejich, lákají chuť a vzbuzují touhu po nich; lidé ženou se po nich v nenasytné chťivosti své a odvracejí oči i srdce od statků nebeských. Tak mnohým staly se statky vezdejší hrobem, v němž pochována byla duše.

Zhoubněji ještě působí na nás špatný příklad světa, t. j. špatný život lidí bohaprázdných anebo ve víře lhostejných, mravně kleslých. Mnohé hříchy nezdaří se nám již tak těžké a ošklivé, neboť přecho často vidáme, že se jich dopouštějí lidé stavem a vzdělaností ve světě vynikající, ba že se mnozí tací jimi i veřejně vychloubají. Takový zlý příklad kazí dobré mravy nejvíce, neboť praví přísloví: »Slova sice člověkem hýbají, ale příklady táhnou.« Proto nevolal Kristus Pán nadarmo: »Běda světu pro pohoršení,« neboť pohoršení vzbuzené zlým příkladem zabíjí nesčetné duše, předrahou krví

Kristovou vykoupené. Jaké duševní síly zde potřebí, abychom vábivému příkladu světa odolali? A té dostane se nám jenom od Boha, jenž utvrdí v nás lásku k sobě a poslušnost ke svatým příkázáním svým. Proto potřebí volati z té duše: »Neuvoď nás v pokušení,« t. j. chraň nás mocí svou před zhoubným vlivem světa zkaženého.

Svět svádí nás i převrácenými, špatnými zásadami, které se buď ústně ve společnostech, schůzích, zábavách atd. nebo písmem v novinách a knihách hlásají. Zásady takové jsou přímo na odpor zásadám křesťanským, proto kazí dobrý mrav, podřývají zbožnost, seslabují víru, následkem čehož mizí křesťanský život vždy více. Tak volá svět pokolení mladému: »Mláď se musí vybouřiti, musí užívat, dokud čas jest; člověk musí růže trhati, dokud kvetou; ve světě musíme se světem žiti; člověk nesmí býti podivínem a modličem; vždyť jsme jen jednou na světě, proto užívejme; beztoho nevíme, co přijde; čeho člověk užije, to má, není nebe ani pekla, proto dělejme si nebe na zemi. Co má člověk z modlitby? dá mu něco? Co máš z toho, že jdeš do kostela? dostaneš tam něco? Víra jest už překonané stanovisko a hodí se jen, aby se prostý lid na uzdě držel.«

Tak a podobně učí svět, a mnoho jest těch, kteří mu věří. Bohu a slovu jeho neomylnému věřiti nechťejí, to pokládají za sebe nedůstojné, ale lidem pochybné pověsti nebo i zpustlého života věří a podle nich se řídí! Zásady takové jsou čistě pohanské, protivící se duchu křesťanskému, a kam dovedou lidstvo, vidíme z četných odstrašujících příkladův. Ovšem lahodí a lichotí takovéto převrácené zásady duchu lidskému, toužícimu vždy po zapovězeném ovoci; ovšem chytá se jich rádo zejména mláď, ale jsou to jen jablka zevně červená, uvnitř

červivá, nějaký čas snad člověka těší, později však zbude po nich jen hnus, škoda, lítost a u mnohých i ztráta spásy duše. A takovými zásadami špatnými hemží se nyní celý svět, proto tím usilovněji třeba nám Boha o pomoc prositi: »Neuvoď nás v pokušení,« t. j. nedej, aby zásady zhoubné ujal se v srdci našem!

3. Hrozným a mocným pokušitelem jest ďábel sám, tento nepřítel lidí od počátku. O něm praví svatý apoštol Petr, »že obchází jako lev řvoucí hledaje, koho by sežral« (I. ep. 5, 8). Odvěký boj, a to na život a na smrt vede s námi zlý duch a nikdy nedá nám pokoje. Není místa, není času, není ctnosti, která by nás před nájezdy jeho dostatečně chránila. Satanáš pokoušel prarodiče naše v ráji, přepadl spravedlivého Joba, odvážil se i na Spasitele našeho, ukládal apoštolům, »aby je třibil jako pšenici,« jakož praví Pán Ježíš sám (Luk. 22, 31). Proto nazývá se také v písmě sv. »pokušitelem.« Čteme-li životy svatých a světic Božích, tu dovidáme se, s jakou zlobou, s jakou potouchlou chytrostí ďábel je pokoušel, dovidáme se, jakých krutých bojů tu třeba bylo, aby nezvítězil, ba že mnohdy i u dosti zbožných a pevných ve víře opanoval. Mnozí za dob našich sice se smějí učení o pokušení ďábelském, vydávajice je za smyšlenku, ale právě tací jsou v jeho moci, že již ani pokušení jeho necítí. Ďábel nečiní na ně zjevné útoky, neboť již jest jistý, že mu neujdou duše jejich. Proto praví sv. Vavřinec Justinianův: »Nejnebezpečnější všech pokušení jest, buďto nebyti pokoušenu nebo pokušení již ani necítiti. Praví, šlechetní bojovníci Boží však nemají ani na okamžik pokoje.« Kdo však jediné může satanu, tomu přemocnému a vzteklému nepříteli, odolati? Jen ten, s kým jest Bůh, jehož moc i sílu satanovu láme. Proto třeba nám úpěnlivě k Bohu se

modliti: »Neuvoď nás v pokušení,« t. j. posiluj nás mocnou milostí svou v boji se zlým duchem, abychom nepodlehli!

Avšak netoliko Boha za pomoc v pokušení, ať přichází odkudkoli, prositi musíme, nýbrž i sami se vzbopiti a seč jsme se přičiniti musíme, abychom nebezpečí od sebe odvrátili.

Kdo by jen na Boha spoléhal, sám však ničeho nečinil na své zachránění, hřešil by, neboť důvěra jeho by byla všetečná a nezřízená. Proto nesmíme se nikdy pokušení oddávati nebo s ním zahrávati. Kdo neopatrně s ohněm zachází, popálí se. Zde jest na místě útěk. Proto nesmí nikdo příležitosti vyhledávati, o nichž ví, že jej ke hříchu vedou, nesmí s osobami se stýkati, s nimiž by hřešiti mohl, nesmí špatné rodiny a domy navštěvovati, nesmí zhoubné knihy a noviny čísti a na nemravných zábavách podíl bráti, nesmí tělu svému příliš hověti a je hýčkati, aby nepanovalo nad duchem, zkrátka všeho a všude se střežiti, co by nás k zlému pokoušení mohlo. »Dvoji jest pokušení,« praví svatý Basilius, »jedno, které sami vyhledáváme, a druhé, které vyhledává nás. V tomto stojí při nás Bůh s pomocí svou, v onom nikoli.«

Býti pokoušenu není ještě hříchem, ale pokušení se poddati, ve hřích svoliti, to je hříšné; ono není v moci naší, toto však ano. I svatí bývali pokoušeni, a to hrozně, proto však nejsou Bohu méně milí; naopak vítězství jejich jest tím skvělejší a práce jejich tím záslužnější, čím větší pokušení přemáhali. A tak i my činiti máme. Bůh dal nám dosti vydatných prostředků proti pokušení: modlitbu vroucnou a bdělost neochablou. Spasitel sám napomíná apoštoly: »Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení,« neboť duch jest sice hotov, ale tělo jest mdlé.« Protož budme vždy na stráži, neboť nepřítel nespí nikdy. »Kdykoli pokušení cítíš,« praví sv. František Sal.,

„dělej, co dělají malé děti: když spatří býka nebo zlého psa, běží hned k otci, matce anebo volají je alespoň na pomoc. Tak i ty utec se k Bohu a pros jej za pomoc!“

K modlitbě patří dále i rozjímání o posledních věcech člověka: smrti, soudu, peklu a nebi, neboť rozjímání také utvrzuje dobrou vůli v nás; dále časté poslouchání slova Božího, přijímání svatých svátostí, svěcená voda a jiné svátostniny, zvláště však vzývání Rodičky Boží, sv. anděla strážného, sv. patrona a všech svatých a zbožný pohled na ukřižovaného Spasitele. Užijeme-li všech Bohem nám daných prostředků pilně a

s křesťanskou důvěrou, pak i naději se smíme, že s pomocí Boží dobudeme skvělého vítězství nad všemi nás pokoušejícími nepřáteli spásy naší, jak nad vlastním tělem a chťi jeho, tak nad světem, zlým jeho příkladem a zhoubnými zásadami, tak i nad nejhorším pokušelem ďáblem, a že jednou po dokonaném boji vzdejšísm připočtení budeme k oněm, jimž slibuje Pán Ježíš: »Kdo zvítězí, dám jemu seděti s sebou na trůnu mém, jako jsem i já zvítězil a sedím s Otcem svým na trůnu jeho.«

S touto důvěrou, v té naději modleme se tedy vždy vroucně: »Neuvod' nás v pokušení!«

(Příště dále.)

Na slavnost sv. Cyrilla a Methoděje.

„Kdož tedy jest ten věrný a opatrný služebník, kteréhož ustanovil Pán jeho nad čeledí svou?“
(Mat. 24, 45.)



nes koná církev svatá památku sv. Cyrilla a Methoděje, vyznavačů Páně. Pro zvláštní zásluhy, kteréž sobě tito služebníci Boží a vyznavači Kristovi zjednali o národ slovanský vůbec a o předky naše na Moravě zvlášť, slují oni apoštolé slovanští, a o nich zajisté platí slova dnešního sv. evangelia: »Blahoslavený služebník ten, kteréhož, když přijde Pán jeho, naleznе, an tak činí.« (Mat. 24, 46.) Či kdo že to byl; jenž dával pokrm k duchovnímu životu předkům našim? Ano, sv. Cyrill a Method to byli, kteréž sám Pán ustanovil nad čeledí svou a kteří věrností a opatrností svou zalibili se nejen Pánu svému, ale i zavděčili se předkům našim a skrze ně i nám veliká dobrodíní prokázali.

Tři jsou příčiny či pohnutky, z kterých církev svatá svátky svatých ustanovuje. Chceť ona, abychem o dnech takových

milým svatým a světicím Božím zasvěcených 1. pobožně rozjímali o milostech, jež Bůh pokolení lidskému vůbec, svatým pak zvlášť udělil, a bychom za milosti ty Bohu děkovali. 2. Chceť ona, bychom sobě připomínali ony ctnosti, kterýmiž svatí a světice Boží vynikali, a bychom z nich sobě příklad k následování brali, a 3. abychem v potřebách svých u Boha přimluvou svatých pomoc hledali.

Dle tohoto úmyslu cirkve svaté rečeť tedy sami, co více máme dnes sobě připomínati, nežli tu milost zvláštní a velikou, že Pán jako sobě z lidu israelského vyvolil dvanácte apoštolův, i z lidu slovanského vyvolil sobě dva muže, aby nesli jméno jeho k pohanským předkům našim? Ó kdož katolik jsi a nalézáš se v bezpečném lůnu cirkve Kristovy, vzpomeň tedy, že to nebyl ani otec tvůj, ani matka tvá, ani rodiče jejich, kteříž uvedli tebe do ovčince Kristova, ale sv. Cyrill a Method to byli, kteří již před tisícem roků předkům našim zjednali přístup ku knězi věčnému, k Ježíši Kristu, kterýž

jedině, jak di sv. Pavel, •věčně spasiti | nebyl to vroucnou nábožností vynikající
může, jsa vždycky živ k orodování za | bratr jeho Method, kteří předkům našim



Príchod svatých apoštolů na Moravu.

nas. (Žid. 7, 25.) Ale co dím? Nikoliv | a skrze ně i nám přístup k Ježíši Kristu
tak. Nebyl to ani znamenitý učenec Cyrill, | zjednali, nýbrž byla to milost Boží,

kteřáž tam v Soluni pravila k matce zbožné: »Ne pro svět, ale pro mne odchováš tyto syny své, které jsem ti svěřil, a já, až přijde čas a hodina, ustanovím je nad čeledí svou.«

Ó jaká to milost, jaké to štěstí! U ráje, jehož blaženost ztratili hříchem neposlušnosti první rodiče naši nejen pro sebe, ale i pro nás, potomky své, postavil Bůh cherubíny s mečem plammným, aby ostříhali cesty ke stromu života: na pomezí a do krajů lidu slovanského postavil Bůh dva syny matky soluňské, aby světle pravdy a mečem slova Božího přivedli předky naše k poznání, že jen v Kristu Ježíši spása naše a bezpečná cesta k životu věčnému. Ale co dím? Nikoliv tak. Za šťastného můžeš se, křesťane milý, ovšem pokládati, že jsi poznal Pána Ježíše a uvěřil v něho. Za a pro tuto milost pokládali se za šťastné také král Rastislav i poddaný lid jeho veleříše Moravské; avšak ani sv. Cyrill, ani sv. Method to nebyli, kteříž předky naše naučili Pána Ježíše znáti, v něho věřiti, doufati a jej milovati, nýbrž milost Boží to byla, která slovům sv. Cyrilla a Methoděje připravovala cestu k srdci jejich.

Děkujeme tedy Pánu Bohu za milost tu předkům našim a skrze ně i nám prokázanou, a nemysliž nikdo jinak, nežli smýšlel svatý apoštol Pavel, který takto praví o hlasatelích slova Božího: »Služebníci jsou (toho), jemuž jste uvěřili, a jak jednomu každému dal Pán. Já jsem sázel, Apollo (totiž spoludělník jeho na vinici Páně) zaléval, ale Bůh dal vzrůst. Protož ani ten, kdo sází, jest něco, ani ten, kdo zalévá: ale Bůh dává vzrůst. Ten pak, kdo sází a ten, kdo zalévá, dělníci jsou, (vy pak) jste Boží roli, jste Boží stavení.« (I. Kor. 3, 5—9.) A roli dobrou a úrodnou byli zajisté oni předkové naši, kteří nejen slova sv. Cyrilla a Methoděje do srdcí svých ochotně přijímali, ale i ve skutek uváděli.

A tak i my činme. Prokažme vděčnost svou k Bohu za milosti sv. Cyrilla a Methoděje a skrze ně předkům našim a skrze tyto i nám prokázané. »Odvrhňeme,« jak dí svatý apoštol Jakub, »všelikou nečistotu a hojnost zlosti, s tichostí přijmeme vzaté slovo, které může spasiti duše naše.« (Jak. 1, 21.) A k tomu což nás může více povzbuzovati, ne-li ta horlivost, neunavnost a věrnost, kterou sv. Cyrill a Method o čeleď sobě svěřenou pečovali. Nabízeny jim světské hodnosti a důstojnosti, bohatství a sláva, ale oni věci ty pokládali za marné a pomíjiví. Osočováni a i obžalováni byli, jakoby nevěrní byli k čeledi, nad kterouž je ustanovil Pán; ale mysl jejich neklesala, a ty ostatky sv. Klimenta, kteréž na důkaz pravověrnosti a oddanosti své k nejvyšší viditelné hlavě církve svaté všude na cestách svých jakožto drahý a vzácný poklad s sebou nosili, byly jim tím dražší a vzácnější, čím více jim krivděno bylo. Buďmež následovníci jejich! Pečujmež horlivě o čest Boží a spasení duší svých a podporujmež důvěrou, oddaností, poslušností a láskou ty, jež sám Pán ustanovil nad čeledí svou. Necht' není nikdo vrtlavý a nestálý u víře v Ježíše Krista, protože jini tak činí a nejdražším pokladem víry pohrdají nebo v lehkost a potupu jej uvádějí. Vzpomeňmež jen na ty oběti, které sv. Cyrill a Method tak ochotně přinášeli, jen aby Bůh i od pohanických předků našich poznán a jeho nejsvětější jméno i mezi národy slovanskými všude vyznáváno a chváleno bylo. Či nestojíme, díky mocným přimluvám svatých patronů našich, posud na půdě, kterouž posvětili kroky svatých věrověstů našich Cyrilla a Methoděje? Na půdě té nestojí však duchem ti, na něž již ve Starém Zákoně nařikal Hospodin ústy proroka Jeremiáše: »Dvoje zlé učinil lid můj: mne opustil, studnici vody živé a kopali sobě cisterny,

cisterny rozpukané, kteréž nemohou držeti vody.* (Jer. 2, 13.) Ó nechť nikdo nezapomíná na dědictví, kteréž nám zůstavili sv. Cyrill a Method, a kteréž oni tak věrně opatrovali a neporušené podali

živé a kopali sobě cisterny, kteréž nemohou poskytnouti vody živé ani rozumu, ani srdci našemu: ó pak neváhejme prositi a vyzývati milé a svaté patrony naše, aby tam u Boha za nás orodovali a přimluvou



Křest knížete Bořivoje.

nám, čeledi své! A bude-li dorážeti pokušení lákající nás, abychom přestali si vážit oněch sedmero svátostních pramenů, kteréž oblažovaly nábožné předky naše, abychom opustili studnici vody

svou, nám potřebného světla, síly a pomoci vyprosili, aby i nás kdysi Pán Ježíš jakožto věrné a opatrné služebníky shledati a nade vším statkem svým v nebeském království ustanoviti mohl. Amen! F. K.

Na neděli 6. po sv. Duchu.



„Kolik chlebů máte?“ (Mar. 8, 5.)

Stalo se kdysi, že dva mužové společně cestovali. Jeden měl několik set zlatých, druhý toliko láhev vína a bochnik chleba. Dokud cestovali krajem lidmi obydleným, oběma dobře se dařilo; ten, který měl peníze, koupil sobě, čeho nejnevýhnutelněji k živobytí potřeboval; ten, který měl jen láhev vína a bochnik chleba, šetřil co nejvíce zásoby své, a čeho potřeboval, od lidí sobě vyprosil. Když však přišli z krajin lidmi obydlených na poušť, tu bylo jinak. Tu onoho, který měl peníze, trápil hlad a žízeň, neboť nemohl za peníze své nic dostat, čím by hlad a žízeň svou mohl upokojiti, a byl by zajisté hladem a žizní zahynul, kdyby ten, který měl láhev vína a bochnik chleba, ze zásoby své nebyl uštědřil jemu.

A tak dle dnešního sv. evangelia i ti zástupové lidu byli by zahynuli, kdyby sám Pán Ježíš nebyl je nasýtil ze zásoby sedmi chlebův. On sám praví: »Aj, již tři dni trvají se mnou, aniž mají, co by jedli, a rozpustím-li je lačné do domů jejich, zahynou na cestě, neboť někteří z nich zdaleka přišli.« (Mar. 8, 2—3.)

A zástupům těm zdaž i my se nepodobáme? I my jsme tu na zemi všickni jen na cestě a hynuli bychom zajisté, kdyby dobrotivá a mocná ruka Boží se zavřela. Ale nezavřela se. A jestliže nedává vždycky, jak bychom chtěli, nebo jestliže někdy ukáže a nedá, nebo nedá, kdy bychom chtěli, neb tolik a to, co bychom chtěli: činí to proto, aby ukázal nám, že ne my, ale Bůh jest Pánem všeho, či, jak dí svatý apoštol Pavel, aby nám ukázal, »že ani ten, jenž sází, ani jenž zalívá, jest něco, ale ten, který vzrůst dává.« (I. Kor. 3, 7.)

A jakoby hynulo tělo naše, kdyby

dobrotivý a všemohoucí Bůh přestal rozmnožovati ta zrna a ta semínka do země zasetá, tak by hynula i naše duše, kdyby vyschly ty prameny, z kterých ona občerstvení, posilu a život přibírá. Ale nevyschly prameny ty, a slyšeli jsme to z evangelia o slavnosti knížat apoštolských z úst Pravdy věčné, že dokud lidé na zemi bydleli budou, prameny ty nikdy nevyschnou, neboť za tím účelem byl Pán Ježíš založil církev svou a jest sám při ní a říditi a oživovati ji bude Duchem svatým až do skonání světa.

»Kolik chlebů máte?« tázal se Pán Ježíš učeníků svých na poušti, a oni řekli: »Sedm.« A kolik jest svatých svátostí v církvi Kristově? Sedm. První křest, druhá birmování, třetí Svátost oltářní, čtvrtá pokání, pátá poslední pomazání, šestá svěcení kněžstva, sedmá stav manželský. A to jest ten sedmý chléb duchovní na cestu života; to jest ten sedmý nepřeborný pramen občerstvení, posily a života duší lidských. Ined jak člověk se narodí, nastupuje dráhu života, a křest svatý to jest, jímž duše na cestu tu posvěcena bývá. Dítko, jež Bůh záhy po křtu svatém povolá k sobě, stává se andělem. Koho však Bůh déle na živě ponechá, ten má před sebou cestu dalekou, a by s cesty té nesešel, ale na ní setrval, toho posiluje sám Duch svatý ve svátosti birmování, a to jest ten druhý chléb duchovní.

Poutník, když jest mu déle putovati, zemdlí, slabne, klesá, jednak z přirozené křehkosti, jednak i pro kameny urážky, jež nepřítel spasení jemu v cestu klade, a zavdy jest v chůzi své tak zřaněn, jak onen člověk sestupující z Jerusálema do Jericha, a musel by zahynouti, kdyby milosrdný Samaritán sám Ježíš Kristus jej nevyléčil ve svátosti pokání a neposilnil v nejsv. Svátosti oltářní, a to jest

ten třetí a čtvrtý chléb duchovní. — A bére-li křesťan na sebe zvláštní povinnosti stavem duchovním nebo stavem manželským, i tu Pán Ježíš pomoci a posily své jemu ve svátosti svěcení kněžstva a stavu manželského hojně poskytuje, a to jest ten pátý a šestý chléb duchovní.

A poněvadž posléze na šťastném

vykročení člověka z tohoto světa závisí šťastná jeho věčnost, proto obzvláště posilněn bývá ve svátosti posledního pomazání.

Tot ten sedmý chléb duchovní, jímž sám Pán Ježíš nasycuje a posiluje všech, kdož ho jsou žádostivi a po spravedlnosti lační a žízní, aby nasyceni byli radostí života věčného. Amen. *F. K.*

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává *Fr. Janovský*. (Č. d.)

Křest udělován slavně. Po desíti v řadách stály děti, jinoši, muži, dívky a ženy. Pomodliv se vroucně ukázal vodu křestnou ve stříbrné nádobě a volal: »Ejhle, voda spásonosná, která silou zásluh Ježíše Krista duši umývá, čistí a jasností slunečnou ozdobuje! Ejhle, pramen milosti, kterýž tvoří děti Boží a dává právo slávy věčné! Chcete-li se státi hodni této přízně Boží, musíte hříčů litovati, musíte se zřici ďábla a hříšného světa. Poslechnete? Věříte v Ježíše Krista? Chcete vejiti do jeho církve? Chcete býti pokřtěni?« Tato slova opakoval světec dvakrát, ba třikrát. Katechumenům, kteří přisvědčili, udělil svatý křest, podělil je medailkami se jmény Ježíš a Maria, a promluvil pak ještě srdečnou řeč závěrečnou. Radost a blaženost zářila na tvářích pokřtěných otrokův a projevována mnohobásobným způsobem.

Tato práce světceva opakovala se každý týden, ba mnohdy několikrát za týden s touž horlivostí, s týmž bohodradšením. S jakou láskou ujímal se katechumenů, takovou věnoval též už křesťanům černochům. Den ze dne je navštěvoval, těšil, poučoval, pokrmem a nápojem občerstvoval, k přijímání svatých svátostí, k obcování službám Božím po-

vzbuzoval, sám je o nedělích a svátcích do kostela vodil. Obyvatelé kartagenští žasli, vidouce zástupy černochů do kostela se ubírajících; někteří Španělé, zvláště dámy, stěžovali si, že prý jim nelze v kostele býti pro zápach otrocký; svatý Petr Klaver však obhájil svých miláčků; říkával: »Tito ubožáci jsou křesťané jako vy, musejí plniti přikázání Boží i církevní jako vy; já jsem jejich pastýř, oni jsou mé ovečky; pastýř musí mši svatou sloužiti, ovečky musejí mši obcovati.« Zvítězil.

* 4 *

Horlivý sluha Páně dbal z té duše počestnosti mravů svých milých otroků. Tito rádi si zahráli na hudební nástroje, na flétny, bubny a jiné, a při tom druzí tančili a radovali se. Světec jim dopřál této radosti; soudil, že lidem až do únavy pracujícím potřebí občas obveseliti se. Zpozoroval-li jakou neslušnost, přichvátal s křížem a melou, trestal a káral. Zvláště pečoval o nevinnost svobodné mládeže, a běda tomu, kdo by byl v té příčině nedbal rozkazů světcových. V advent a půst zavládlo všude posvátné ticho z úcty a lásky k božskému Spasiteli.

Abý ubohým otrokům jeho zmírnil, choďval světec k pánům jejich, při-

mlouval se za ně, nabízel své vlastní služby, nahrazoval vyžebzanými penězi škody, které byli jeho duchovní svěřenci pánům svým nerádi a mimovolně způsobili. Přechasto navštěvoval otroky v žaláři uvězněné, měl se k nim laskavě, dobrotivě a něžně; napomínal jich, aby zasloužený trest trpělivě nesli, s Bohem se smířili, by nemusili jednou daleko přísněji býti trestáni na věčnosti. Věrn, že se takový podruhé do žaláře nedostali; dali si na sobě záležeti.

Co říme o činnosti sv. Petra Klavera ve zpovědnici! Zejména o svátcích zpovídal už od třetí hodiny ranní a byl kajicník téměř obležen; věnoval se především černochoům; teprve po těchto mohli jiní přistoupiti.

Roku 1622. bylo našemu hrdinovi uchýliti se do zátíší klášterního, aby se připravil na poslední sliby tak zvaných professů. Ve své pokoře neměl se hodným tohoto vyznamenání, namítaje, že se nevyzná ani ve vědách, ani ve ctnosti, kteréž dvě vlastnosti jsou podmínkou, má-li komu býti dovoleno sliby ony učiniti. Podrobil se však, vyprosiv si, aby se směl nad to zavázati také slibem, že až do smrti věnuje se spáse černochoů. Slibní formulí podepsal slovy: »Petr, ustavičný otrok černochoů.« Ký div, že vyšed ze zátíší klášterního chopil se milého díla svého s vroucností a horlivostí ještě větší!

V době velikonočního svatého přijímání napjal všechny síly, aby jeho milácci svatou povinnost vyplnili. U zpovědnice měl zásobu růženců, kajicích nástrojů, žiněných opaskův a jiných předmětů, jež kajicníkům rozdával. Naproti zpovědnici na stole byly obrazy trpícího a umučeného Spasitele; nad zpovědnici znázorněna duše v mukách pekelných. Nemocné sám si přiváděl, ba přinášel. S Bohem smířené věřící ke stolu Páně doprovázel a potom po mši svaté na nádvoří častoval. Pomněme

přehojných exhort, kázání, promluv řečí, jež v té době konal; pomněme jeho cest s velebnou Svátostí do příbytků nemocných otrokův, aby nebylo ani jednoho, jenž by nebyl učinil zadost velice noční povinnosti — a divme se svaté horlivosti jeho.

Byl však nejenom duchovním lékařem nýbrž též tělesným; jeho cella byla jak lékárna a nad to i spižirna; v tlumok na zádech nosíval léky i pokrmy svým nemocným svěřencům; zamilovaným mstečkem byly mu nemocnice a hospitaly, v nichž živořili slepí a nezhojitelně nemocní stížení otroci a otrokyně opuštěnému jednomu starému černocho jenž bydlel v bídné chatrči poblíž města sloužil čtrnácte let jako nejzdrárnější svému otci; dochoval ho až ke hrobu.

Pán Bůh odměňoval věrně služebníka svého zvláštním způsobem; dopráltě mu častokrátě v pravou a svrchovanou chvíli přijíti tam, kde byl jeho přítomnosti na výsost potřebí; po učitě ho častokrátě o osudu zemřelých. Případů takových jest velmi mnohých; průvodci světcovi potvrdili je přísahou zmiňujeme jen některé.

Dva černoši sloužili u dvou španělských důstojníkův; oba už pozbyli vědomí, a byli na úmor; nikdo jich nedbal. Přišel sv. Petr; padl na kolena a modlil se; ubožáci se vzpamatovali jsou pokřtěni a skonali.

Opuštěná pohanská černoška právě dokonala, ale právě též přišel náš světec. Pán Bůh vyslyšel úpěnlivou prosbu jeho zesnulá ožila; jest pokřtěna a znova skonala.

U španělské dámy sloužil černocho mysleli, že jest křesťan, ale nebyl. Smrtelně onemocněl. Řízením Božím přichvátal sv. Petr, pokřtil ho a v milosrdí Boží propustil ho na věčnost.

Jednou odpoledne vracel se od nemocných do koleje. Náhle stanul u jednoho

domu a vzdechnuv pravil průvodci: »Vejděme, milý bratře, neomeškáme se.« Vešli. V bídné jizbě dokonávala ubohá stařena. Vyzpovídala se a zemřela.

Jindy spatřil otrokyni před domem sedící a dobrého rozmaru. Zavolal ji, vešel s ní do domu k domácí paní a vyzval, aby se vyzpovídala. Divila se paní, proč že tak náhle má se otrokyně vyzpovídati. »Ničehož nenamítejte,« pravil světec, »obě byste toho litovaly.« Poslechly. Otrokyně vyznala hříchy své a týž den zemřela.

Někdy předpověděl, kolik dní nemocný pobude si ještě na světě, kolik dní zůstane zesnulý v očistci. I zázraky oslavil Bůh svatého kněze; také těchto jest množství veliké. Na matku smrtelně nemocnou položil svůj kříž, a ihned uzdravena jest. Otroku zšílenému modlitbou vrátil zdravé smysly. Služebné, kterou už obnášeli hromičkou, nepatrným prostředkem dopomohl ke zdraví. Otrokyně Antonia, kteráž byla se sv. Petrem v nemocnici sv. Lazara velehorlivě nemocným posluhovala, sama na smrt onemocněla. Světec bděl u ní tři noci. Byl právě předvečer svátku sv. Lazara. I řekl sluha Páně: »Antonie, zítra oslavujeme vzkříšení Lazarovo; děkuj Bohu, že i tebe uzdravil!« A věru uzdravil. Druhý den zanesla Antonia do nemocnice sv. Lazara všecko, co si za rok byla uspořila.

Někdešnému důstojníku Vinc. Villalobesovi zemřela otrokyně, nepřijavši svatých svátostí. Chystán pohřeb. Přišel sv. Petr Klaver. Prosil, aby se s pohřbem počkalo. Vešel k umrlé, volal ji jménem; ale nadarmo. Padl na kolena, vroucně se modlil. Mrtvola sebou hnula; po chvíli vyhrhlila krev a zvolala: »Ach, Ježíši, jak jsem unavena!« »Proč?« zvolal světec. »Dalekou cestu jsem vážila, blížila jsem se krásné zahradě, avšak uloženo mi ještě se vrátiti na svět.« Přítomní trnuli

a zasli svatou hrůzou. Sluha Páně kázal jim odejíti, aby mohl ožilou vyzpovídati; shledal však, že nebyla ani pokřtěna. I pokřtíl ji. Po té opět skonala. Zázrak tento potvrdil Vincenc Villalobes slavnou přísahou a ctil světce našeho od té chvíle tak, že kde ho potkal, ruce mu líbal a věci od něho obdržených jako svatých ostatků si vážil.

Podobný zázrak vykonán v domě Františka Silvy, jakož také jindy černoch vzkříšen, ježž už pochovávali.

* * *

Miloval Pán Bůh sluha svého a osvědčoval lásku svou zázraky, ježto i srdce sluhovo háralo vroucí láskou křesťanskou, milujíc Boha nade všecko a bližního — zejména otroky — jako sebe. Nemocní byli zvláštní miláčci světcovi. Zapáchající kouty, díry a brlohy, v nichž ubožáci leželi nemocí a bolestí sevření, byly sv. Petrovi jako půvabné zahrady; hrozná rána a puch z nich pochodící byly mu libovonnými květinami. Neunavně je navštěvoval, mnoho hodin u nich meškal, lože jim stlal, rány vymýval, ba i ústy svými vyssával.

Jistý mladý jezuita přišel ze Santa Fe do Kartageny, aby tam přijal svatá svěcení. Sv. Petr vzal ho jednou s sebou na svou pochůzku nemocenskou. Novosvěcenec se zhrozil, co viděl, a vyznal, že by si jaktěživ nepomyslí, a nepředstavil, čeho byl svědkem. Jiný průvodce světcův omdlel, a vzpamatovav se pravil, že není lásky jako láska Petrova; přišel potom do Říma, zvěstoval i tam hrdinnou obětavost jeho.

Neobyčejná moc byla propůjčena pláští sv. Petra, který, ač na tolika nakažlivě nemocných spočíval, anebo jim za podušku sloužil, nikterak nebyl nákazou znečištěn, ale vždycky libě zaváněl.

Roku 1633. řádily v Kartageně neštovice. Paní Marii Mazové onemocněla

otrokyně a zohavena jest tak, že se už ani člověku nepodobala. Štítily se jí a dali ji do bídné komůrky, aby nikomu nebyla na očích. Přišel sv. Petr Klaver. Ukazoval jí kříž a pravil laskavě: „Doufej, dcero, Pán Ježíš tě uzdraví.“ Smířila se s Bohem; naříkala si však, jak tvrdé jest lože její. I rozprostřel světec svůj plášť na zemi a položil naň nemocnou. Uzdravěla.

Otok městského soudce Frant. Ca-vallera umíral za děsných bolestí a hrozného úpění. Náš sluha Páně dopravil ho na zahradu, rozprostřel nad ním plášť a uzdravil ho.

Několik otroků vážilo vodu ze studně. Přihnala se bouře, zablesklo se, zahřmělo a uhodilo do studně. Jeden otrok spadl do vody, ostatní omráčeni leželi na zemi. Sběhl se kde kdo, aby pomohl. Ubožák ze studně vytažen a křisen, jakož také křiseni ostatní omráčení. Všecko marno. Přišel sv. Petr Klaver.

Padl na kolena, pomodlil se vroucně, a po té kladl plášť svůj s otroka na otroka, až všichni ožili.

Toť jenom několik ukázek zázračné působnosti světcovy; všech nelze nám napsati. Veden jsa vroucí láskou k bližnímu obrátil sv. Petr Klaver za dobu svého apoštolování skoro 400.000 černochů. Jaké to vítězství! Konečně zmořen a vysílen tolika pracemi a útrapami zemřel roku 1654. v 74. roce věku svého. Když mrtvola jeho v kostele jesuitském vystavena, přišel kde kdo, aby zvěčného ještě jednou spatřil. Libali ruce jeho a každý by si byl rád vzal z rakve něco na památku. Pláč a nářek, zejména otroků, neměl konce. Pohřeb vystrojilo město Kartagena; účastnili se všichni obyvatelé, hodnostáři duchovní i světští a otroků davy nespočíslné. 15. ledna 1888 prohlásil sv. Otec náš Lev XIII. „otroka černých otroků“ za svatého. Sv. Petře Klavere, oroduj za nás! (Příště dále.)

Rozjímání o nejsvětější krvi Páně.

Božský Spasitel náš Ježíš Kristus mohl nás vykoupiti zcela lehce. Byl Synem Božím a proto každý jeho kající skutek měl nekonečnou cenu u Boha Otce. Jedinká jeho slza, jedinký povzdech nad našimi hříchy, jedinká kapka jeho předražené krve za naše hříchy vylitá by postačily, abychom spasení byli. Ale aby nám ukázal, jak přísná jest spravedlnost božská a jak velikou láskou nás miluje, všecku svou krev za nás vyliti ráčil. Rozvažujme sobě blíže o tomto proliti božské krve a svém vykoupení, abychom se více přísné spravedlnosti Boží báli a Ježíše Krista svého Spasitele více milovali.

I. Ježíš Kristus všecku svou krev pro naše spasení proliti ráčil, abychom hřích v největší ošklivosti měli. Víš, milý křesťane, co jest před Bohem jediný těžký hřích?

Vzpomeň sobě na hřích Adama a Evy v ráji. Bůh Adama a Evu jak na duši tak i na těle tak vyvýšil, že málem podobní byli andělům, že Bůh sám k nim do ráje docházel, s nimi rozmlouval, a svať andělé se s nimi v ráji bavivali. Když se však jediného těžkého hříchu dopustili, vyhnal je z ráje, musili těžkou, mozolnou prací dobývat si potřeb pro živobytí, mnoho vytrpěli za dobu svého živobytí (Adam žil byl dle Písma svatého 930 let), musili umřít a nemohli dostat se do nebe; nebo jak nás vira sv. učí, když zemřeli, dostaly se jejich duše do předpekli, kdež vykoupení Ježíšem Kristem očekávaly, a teprve když Syn Boží po svém vzkříšení na nebesa vstoupil, s ním do nebe se dostaly.

Víte, rozmilí, jak Bůh přísně lidi trestal potopou světa. Noe s celou svou rodinou a zvířata, která v korábu byla,

jen se zachovala, na živě se nalézající všechny lidi a všechna ostatní zvířata Bůh ve vodách zahynouti nechal. A hle, nedlouho po potopě světa zase Chám těžce zhřešil a přece viděl, jak všechny lidi Bůh strašnou potopou trestal.

Po čtyřicet let vodil Bůh národ židovský po poušti, provinění jejich často přísně trestal, mnohé z nich na poušti pro jejich hříchy zahynouti nechal, samému Mojžíšovi pro jediný hřích nedůvěry v pomoc Hospodinovu do země zaslíbené, oplývající mlékem a veškerou krásou, vejíti nedopustil; Židé byli všech těch trestů na poušti svědky, a báli se s dostatek hříchu? Často před tváří Hospodinovou největších nepravostí i v zemi zaslíbené se dopouštěli. A kterak Bůh trestal nevěrnost Israelitů zajetím v zemi assyrské a babylonské!

Oh, jak ty tresty Páně často málo pomáhaly! Co tedy Bůh, když zaslíbený Vykupitel světa, jeho nejmilejší Syn, na svět přišel, učinil, aby lidem největší osklivost před hříchem vnuknul? Svého Syna, ve kterém se mu dobře zalíbilo, nechal proliti všechnu krev! Jeho nejmilejší Syn Ježíš krví se potil, u Kaifáše veliký policek, jak mnozí se domýšlejí, železnou rukavicí, do tváře obdržel od služebníka Kaifášova, až krev mu vytryskla a velké rány na tváři se objevily, jak je viděti na rouchu sv. Veroniky, jež se v Římě ve chrámě Páně sv. Petra uschovává, byl bičován od hlavy až do paty, tak že celý byl zraněn, byl trním korunován, těžký kříž nesl a posléze na kříži poslední kapky své nejdražší krve vycediti ráčil.

Zdaž se nesplnila slova Písma sv. na božském Spasiteli: »Proč jest tedy červené roucho tvé? a šaty tvé jako šlapajících lis? Lis (pres) jsem šlapal sám.« (Isaías 63., 2. 3.) Věru, co jest dražšího člověku jako život, jako krev? Co více možno žádati od člověka? Kdybys žádal od něho peníze, všechny jeho šaty, jeho celý nábytek, drahokamy, všechno by ti raději dal, než život a vlastní krev. Život je člověku nejdražší.

Viz, milý křesťane, božská spravedlnost žádala od Syna Božího za vykoupení lidského pokolení život a krev, statky to člověku nejdražší!

Kdyby i stokrát Bůh v Písmě svatém

jako ve knize Ecclesiasticus přikazoval: »Jako před hadem jedovatým, utíkej před hříchem« (kap. 21, v. 2.), přece bychom ze hříchu si málo dělali, kdybychom takorča na vlastní oči neviděli, jak nejvýše spravedlivý Bůh trestá svého nejmilejšího Syna krutou smrtí na kříži za hříchy naše. V jakých holestech prolévá svou svatou krev!

Hleď, rozmilý bratře a sestro! přikázání Boží se ti často zdají nadmíru těžká, často i jhem nesnesitelným; poslouchati přikázání Božích se ti protiví. Bůh Otec však žádá, aby jeho Syn ti ukázal, jak on poslouchati umí i přikázání nejtěžších. Svému nebeskému Otci přináší sotva máje osm dní obět své krve, an se dává o b ř e z a t i. Nechce se ti mnohdy krátě krotiti nezřízené žádosti a zachovávatí vůli Boží, i když to vyžaduje obět vlastního života, a Vykupitel vede boj proti žádosti svého těla, že až v zahradě Getsemanské se smrti zápasí a takorča již napřed umírá: »a učiněn jest pot jeho jako kapky krve tekoucí na zem.« (Luk. 22, 44.) Jak rád hoviš, milý křesťane, svému tělu, i nedovolených, hříšných radostí mu dopřáváš, pýše a nečistým rozkošem tělesným se oddáváš — a Syn Boží za tvá provinění se dává bičovat a trním korunovat v domě Pilátově! Aby ti ukázal, že cesta do nebe vedoucí je trnitá a utrpení plná a za tvou netrpělivost zadost činil, nese si kříž na horu Kalvarii a celou tu cestu křížovou svou předrahou krví smáčí. Kolikráte chceš vše jen podle své hlavy činiti, ve všem chceš býti volným a na druhých nezávislým, a Pán Ježíš plní vůli Otce nebeského poslušen jsa až k smrti kříže! Vida Spasitel, jak to naše srdce je kořenem všeho hříchu a zlých žádostí, dává proklátí kopím svůj bok a srdce své, aby i poslední kapky krve z jeho srdce činily zadost za převrácenost srdce tvého. Přikázání svého nebeského Otce tedy Syn Boží svou vlastní krví podepsal a potvrdil.

II. Spravedlnost a láska Boží se při utrpení Spasitele našeho políbily. Krev Ježíše Krista Syna Božího obmývá nás od všelikého hříchu. (I. ep. Jan K. G. v. 17.) Ježíš Kristus mýval nás a sám sebe vydal za nás, abychom jsouce očištěni jeho krví byli hodni býti účastní jeho

slávy v nebesích. Krev z jeho ran se prýstici vylila na odpuštění našich hříchů. Všichni jsme byli zajatci ďablovými, ďablu jsme sloužili, avšak krví jeho jsme byli vykoupěni z krutého otroctví ďablova. Sami jsme se vykoupiti nemohli, Ježíš Kristus se Spravedlnosti božské nabídl, vydal jako cenu výkupnou za nás svou krev. Celý svět vykoupil, všechny národy, jak praví sv. Augustin. A víte, co z nás synů hněvu učinil? Syny a dcery Božími, svými bratřími a přátely Božími učinil. Není to veliké důstojenství? A když si povážíme, že jsme jeho vlastními nepřáteli byli, není jeho láska k nám at tak dim nepochopitelná? Vylil bys, milý příteli, svou krev za svého nepřítele? Umřel bys za něho? Zkoumáme-li jeho nezpytatelnou lásku k nám, shledáme, že ještě více pro nás učinil. Jak praví sv. Otcové, dal si otevřítí bok a z toho boku jako z boku Adamova stvořil sobě ženu — to jest církev svatou. V církvi svaté máš, milý křesťane, všechny poklady, které nám svou krví vydobyl, uschovány. Všecky milosti, které on nám zjednal, v církvi svaté jsou uloženy. Tam najdeš jeho pravé učení, svaté svátosti a všechny prostředky ku své spase.

Jeho přesvatá krev neustále se vylévá na tebe ve svátosti pokání. Kdykoli se dobře zpovídáš, krev Krista Ježíše tě obmývá od hříchů. Strachuješ se přísného soudu Božího? Jdi ke svaté zpovědi, skroušeně a upřímně se ze svých hříchů vyznej a krev Páně tě očistí od nejhorších hříchů. Ještě jiný pramen božské krve teče. Při mši svaté krev Páně se vylévá za tebe na oltáři pod způsobami vína a prosí Otce nebeského o slitování. Kdyby nebylo mše svaté, světa by už dávno nebylo. Chceš mít hojnost Božího požehnání? Poradím ti. Jdi na mši svatou, krev Páně prosí za tebe Otce nebeského. Máš strachu, že příkázání Boží nezachováš a nebudeš spasen? Hle, i proti tomu jest lék. Krev Páně v nej-světější Svátosti oltářní tebe posilní, jeho Páně ti bude příjemné a brěmě jeho lehké. Opravdu, k čemu by nebyla krev Krista Pána dobrá? Nejsme-li trpěliví,

krev Páně nás upomene: Posavad jste až do krve neodporovali, netrpěli, krev Kristova nás zalhřívá, lásku Boží v nás rozplameňuje. Či mohl nás více Bůh milovati, když krev svého Syna za nás obětoval? Krev Kristova nás v horlivosti svaté udržuje. Kdybychom i všechny své povinnosti dokonale vyplnili, přece pro Krista Ježíše jsme svou krev neobětovali. Proto krev Páně ve svatých mučenicích vzbuzovala touhu vlastní krev pro svatou viru proliti. Tato přesvatá krev povždy odchovávala svaté panny. Krev Krista Ježíše jest to sladké víno, jež panny rodí. Čistotu svatou není možná jiným prostředkem snáže zachovávat jako ná-božným přijímáním nej-sv. krve Páně ve sv. přijímání. Proto budme Kristu Pánu za jeho velkomyslnou oběť jeho krve vděční. Krev Páně vroucně uctívejme zvláště v měsíci červenci. Všickni věřící, kteří konají nějakou pobožnost ke krvi Páně po celý měsíc buďto modlitbami, nebo nějakými dobrými skutky, mohou získati každého dne neplnomocné odpustky 300 dní a odpustky plnomocné jednou v měsíci buďto posledního toho měsíce, kdy konali zmíněnou pobožnost ke krvi Páně anebo některého dne v následujícím týdnu, když skroušeně se vyzpovídají, nej-sv. Svátost přijmou, navštíví chrám Páně a tam se na úmysl sv. Otce nábožně pomodlí (na př. 5krát Otče náš, Zdrávas a Sláva Otci). Můžeme též o umučení Páně ke cti nej-sv. krve rozjímati a Pána prositi, aby nás svou krví pokropiti ráčil. Podobně když půjdeme ke sv. zpovědi, pomysleme si, že když nás zpovědník zpovídá, zastupuje Krista Pána a dává nám svaté rozhrěšení nás předrahou krví Páně kropí. Jsme-li na mši svaté a u sv. přijímání, budme v duchu pod křížem a zachycujme přesvatou krev Kristovu z boku Jeho se prýstici. Zvláště pak říkávejme rádi modlitbičku: »Věčný Otče, já ti obětuji předrahou krev Ježíše Krista na odpuštění mých hříchů, za potřeby svaté církve, za obrácení hříšníků a za duše v očistci.« (Odpustky 100 dní pokaždě možno získati.)



Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Střední Afrika. (Apoštolské vikářství Viktoriá Nyanza. Apoštolská okružní cesta územím Buddu.) Jsou-li ve vlastní Ugandě poměry katolíků dosud velmi neutěšené, přicházejí z katolické provincie Buddu zprávy poněkud lepší. »Dokončil jsem právě,« píše P. Streicher z Villa Maria msgru Livinhacovi, »14denní okružní cestu v jednom okresu, a při té příležitosti navštívil jsem polovici kyalů (obydlených území). Popsání této apoštolské cesty mohlo by snad vás jakož i přátely naší misie v Evropě zajímati.

Zemi močálů. Cesty v Bugandě jsou dnes zrovna takové jako dříve: úzké, hadité, často bahnitě a vroubené vysokou travou neb rákosím, jehož zarosené chocholy cestujícího úplně promočí. Někdy jest cesta stěžována kalužinami stojaté, zhnílé vody, jež sahá člověku po pás, ano až po prsa. Několik hodin brodili jsme se takovými zaplavenými rovinami. Kdykoliv jsem se nějakou kaluží šťastně přebrodil, volali na mne moji průvodcové svým radostným: Sebe webale (na zdar, otče), na což já jsem odpovídal: Aó, banange (děkuji, děti). Přechod touto močalovitou rovinou byl nejobtížnější částí naší cesty, horší nežli cestování žářem poledního slunce.

Přední voj misionářů v. Před sebou poslal jsem několik katechistů, kteří zahnuli v pravo i v levo do malých kyalů (území), jež jsem musel minouti, aby lidem oznámili, kde jsem se zastavil, a zároveň aby zvláště matky poprosily, by tam své dosud nekrtěné děti donesly. Kdykoliv nás únava přinucuje zastaviti, padají moji křesťané na kolena a modlí se »Otčenáš« a »Zdrávas.« Nikdy nevidíte katechumena a tím méně nověobrázence něco jisti, byť to byla třeba jen jahoda, neb hlt vody učiniti, aby se dříve nepoznamenal sv. křížem. Tento zbožný obyčej vešel úplně v jejich mrav.

Dary na uvítanou. Při svém příchodu na ustanovené stanoviště odebirám se vždy hned se svými průvodci do kaple, abych tam krátkou pobožnost vykonal. Na to jdu do malé, chudé chatrče, za byť mi vykázané, a brzy na to vidím

přicházeti Černochoy dary obtěžkané. Nikdy nepříjde host do kyalu, aby mu nebyl podán bugenyi (dar na uvítanou). Takovýmto způsobem byl jsem za čtrnáctidenního pohybu několika ovce, kozami, kuřaty, dále vejci, máslem, mlékem, soli, banánovým vínem atd. obdarován. Jest to zajisté zřejmým důkazem pohostinnosti a přitulnosti našich černých křesťanů.

Krvavá příhoda. V Boere, jednom to v nejzápadnějším koutě okresu ležícím kyalu, dostal jsem darem kůži ze lvice. Dravé toto zvíře bylo osm dní před mým příchodem zabito. Bylať devět lidí rozsápala a celou krajinu zastrašila. Jedné noci vnikla do chatrče, což nebylo pro ni valně těžkou prací, poněvadž jí bylo jen díru do tenké slaměné zdi udělati. V chatrči odpočíval černoch se svou ženou a s dítětem. Lvice roztrhala ženu a rozdrtla lebku dítěte. Praskání kosti vzbudilo otce, jenž se takto octl tváří v tvář před svou hroznou návštěvou. V témž okamžiku chopil se sekery a útočil na lvici, jež se byla mezitím s hrozným řevem na něho vrhla. Bleskurychle vyhnul se černoch hrozným tlapám zvířete a rozdrtil ji dobře mířenou ranou přední nohu. S děsným rykem padla šelma k zemi, a nechala mu dosti času, že mohl dřevce uchopiti a ji probodnouti. — Prál jsem si statečného černocha viděti. Byl to mladý muž, asi 20 let star, veliký a pěkně rostlý. Jeho ramena jakož i prsa byla hluboko rozdrápána. »Hleď,« pravil mi, ukazuje na své dosud čerstvé rány, »sem zasáhla mne lvice svými tlapami.« Na to hodil se zlostným rozmachem kůži před mé nohy. Když jsem však v kůži asi dvacet děr pozoroval, tázal jsem se ho, proč tolik ran svému mrtvému nepříteli zasadil. Tu vzplanuly oči jeho jako dva uhliky a on děl: »Což jsem neměl ženu a dítě pomstíti?«

Jednu noc měl jsem stráviti v osamělé chatrči z trávy, bez ohrady, asi 200 kroků od kyalu vzdálené. Spávám jinak v chatrči zcela sám; ale tentokrát jsem si pozval dva mladé průvodce, aby se mnou chatku sdíleli. Nebylo mi totiž

zcela volno, zvláště když jsem slyšel za soumraku nedaleko svého domku řvát leoparda. Musím se přiznat, že má mysl značně poklesla, když jsem viděl, že mne dělí od něho jen hrstka trávy.

Ošetřování nemocných. Kdykoliv jsme dorazili do nějakého kyalu, rozešli se moji katechisté beze slova po banánových plantážích, a otázali se po nemocných. Když jsem pak ves obcházel, viděl jsem své mladé průvodce nakloněné nad nemocnými a zaměstnané vymýváním jejich ran aneb jich vyučováním. Činili to s očividnou radostí a s přesvědčením, že svou láskou a přívětivostí srdce udivených pohanů dojmou, a k jich obrácení takto více přispějí, nežli já svými kázáními. Co se mne týče, byl jsem všude s neživější a neupřímnější radostí vítán. Avšak nic se nevyrovná radosti oněch nemocných, kteří do misie sami přijít nemohli, aby si odtud odnesli útěchu sv. náboženství. »Ó otče,« pravil ke mně jeden nemocný na prsa, »jak jsem šťasten, že tě vidím! Jest tomu již 22 neděl, co jsem se naposled zpovídal.« — »Již se dvakrát od té doby žala rýže,« žaloval druhý, »co jsem se pokoušel dovléci se do Villa Maria.« — »A já,« stěžoval si třetí, jehož nohy byly od ran všechny rozežrány, »jsem se již 40 neděl nezpovídal.« A skutečně zpozoroval jsem, prohlédnuv si rány tohoto mladého muže, že nemá na nohách ani jediného prstu; všechny byly totiž od tamějšího hmyzu jménem »Junza« nakaženy, následkem čehož uhnily a odpadly. Na své okružní cestě viděl jsem ještě asi 50 takových ubožáků. »Zmužilost, děti,« těšil jsem je, »dnes bolesti vaše přestanou. Přinesu vám milého Pána Boha (nejsv. Svátost oltární). Připravte se na zpověď, zitra můžete přistoupiti ku sv. přijímání.« Všeobecná radost následovala na tento slib. S největší pokorou a upřímností vyznávali se pak nověobrácení ze svých chyb a poklesků.

Misijní duchovní správa. Obsluhuj nemocné, věnoval jsem se ostatním nověobráceným. Z pravidla shromažďoval jsem je v kapli kyalu, kde jsem je buď chválil, buď káral, dle toho, jak svou kapličku udržovali a opatrovali. Dále dotazoval jsem se, mnoho-li z nich již umí čísti, jak vyučují pohany, jak

obsluhují nemocné, zdali udělují křest svatý umírajícím atd.

Nyní přijdou na řadu katechumeni. Misionář táže se jich na modlitby, na katechismus, rozdává pokročilejším medaile, obrazy a pod., poučuje je, objasňuje jim pravdy náboženské, vysvětluje některé obrazy, na př. duše v řetězech hříčův úpící, vyobrazení pekla a pod. Na pohany činí vysvětlování takovýchto obrazů veliký dojem. Ostatně není nikterak snadno plachou nedůvěrou a chladnou zdržlivostí pohanů přemoci. Mnozí vyhýbají se misionáři zúmyslně, mnozí opět odhánějí jej s nepřívětivým pohledem a drsným slovem od svých prahů. P. Streicher vypravuje o několika případech takového zuřivě zatvrzelosti. Ale za to potěšují opět misionáře případy neobyčejné milosti, která až v poslední hodině ukazuje mnohdy svou působivost. Tak pokřtil misionář na své okružní cestě kromě 182 dětí také 8 odrostlých, většinou starců, v hodině smrti. Životopis jednoho z těchto »kajících lotrů« jest příliš krásný, abychom ho mohli pominouti mlčením. Jmenoval se Mbogo. Našel jsem jej nataženého v banánové plantáži. Podobal se více kostře než člověku. Rány, jimiž měl nohy rozežrány, působily mu kruté bolesti. Zočiv mne, pozvedl se stařec, sepal své vychrtlé ruce a volal úpěnlivým hlasem: »Otče můj, já jsem tě očekával!« Uchopiv jeho ruce do svých tázal jsem se ho: »A proč jsi mne očekával?« Nemocný vzal místo odpovědi džbán s vodou do rukou a pravil: »Po tři dni jsem prosil o trochu vody a nikdo neměl se mnou slitování. Jen mladý muž, tvé dítě (— mnil mého katechistu, kterýž jej byl nalezl —), měl útrpnost s mojí bídou. Vy jste příliš dobří!« A ubohý černoch se dal do hořkého pláče, že tak pozdě Boha poznal. Přivedl jsem ho nyní k tomu, aby vzbudil úkon víry v hlavní pravdy sv. náboženství, a hříchů svých litoval. Když jsem pak přišel k úkonu lásky, tázal jsem se ho: »Můj příteli, miluješ Boha?« — »Otče,« pravil, »měl jsem ženu a miloval jsem ji; jest mrtva. Mám tři děti; avšak ode tři let, co krátím smrti vstříc, nepřišlo ani jedno ke mně, aby mi řeklo: Otče, zde máš banánové

vino, pij; zde máš sůl, dej si ji do pokrmů. A tak jsem ve své bídě ode všech opuštěn.« A nyní mi ukázal bidný kout, kde měl ducha svého vydechnouti. Bylo to několik větví položených na čtyři sloupy. Stařec se odmlčel. Na to pravil, hasnoucí oko na mne upíraje: »Otče, nemiluji-li Boha, koho pak mám milovati?« Ach, jak jest sladko vylíti křestnou vodu na duši tak pěkně připravenou!«

V y h l í d k a d o d á l k y. Nyní dostihl

misionář nejzáhadnější hranice svého území. Před jeho zrakem vynořovaly se vysoké hory, za nimiž se rozprostírala celá říše, — bydlisté to nadaného lidu, jenž však dosud jest ve tmách pohanství. S touhou patřilo tam oko misionářovo. Ach, žeň jest hojná, dělníků málo! Ve své chatce vrhl se na kolena a modlil se vroucně za obrácení Bassagrů. »Ach, jak jest smutno,« končí, »viděti tolik tisíc duší záhubě vstříc kráčet, poněvadž není věrověstců!«

„Katol. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Ze Svitávky. Tuto podepsaný kněz, farář, nyní 61 roků stár, býval po dobu svého kněžství častěji postižen velkým veletrapným duševním pobouřením, tak zvanou perturbačí. Posledně roku 1895. záhy po novém roce byl opět mocně zachvácen jednak tímto valným duševním pobouřením, následovně silným děšením, častěji větší neb menší bezsenností a i částečně tělesnou nějakou chorobou. V těchto nesnázích počal bráti mimo silné důvěry v Boha i veliké důvěrné útočiště k přesvaté Panně Marii, zvlášť k nepokvrněnému jejímu Početí v Lúrdch zjevenému. Prosil tedy o její přemocnou přímluvu. Následkem čtení knížčky »Obrana Panny Marie Lúrdské« od Dra. Jana Arkerle, opatřil si tentýž zázračnou vodu z jeskyně Panny Marie v Lúrdch zjevené, konal v měsíci květnu 1895 devítidenní pobožnost k přesvaté Panně Marii, totiž denně slavný růženec a litanii k Panně Marii, umýval se dotčenou vodou denně a pil ji. A ejhle! zázračným způsobem byl úplně vyléčen. Nad svým velemohutným duševním rozruchem stalse zázračným způsobem pozvolna vítězem. Rozruch onen duševní silný se utišil, potřebný přiměřený klid duševní u dotčeného opět nastal, prostředky k zachování onoho duševního, znova nabytého klidu jemu od přesvaté Panny Marie stále vyprošovány a zvěstovány bývají; mimo to vše i tělesné zdraví, poněkud porušené, zcela uspokojivě se navrátilo. Mysl nová, dokonaleji toužící po ctnostech a dobrých skutcích, směřujících k zvelebení Boha, k oslavě přesvaté Panny Marie a ku spase

své, svých svěřených, a i jiných jemu na mysli tanoucích, u něho mocnější se vzbudila. Z té příčiny tentýž předně nejvroucenější díky vzdává přesvaté Panně Marii za její přenesmírnou mateřskou pomoc a za vyprošení tak přehojných duševních i tělesných milostí. Za druhé činí tentýž nezvratné předsevzetí pro příště čest a slávu přesvaté Panny Marie slovem a skutkem při každé vhodné příležitosti co nejvíce rozšiřovati a k ní povzbuzovati. Za třetí všem, jakýmkoli způsobem trpícím útočiště k nepokvrněnému Početí přesvaté Panny Marie, konání devítidenní pobožnosti k ní a užívání zázračné vody lúrdské totiž mytím a pitím jí, všemožně odporučovati, kteréžto odporučování se tímto veřejným prohlášením uskutečňuje.

Ve Svitávce, diecése brněnské, dne 31. května 1895.

František Špilla,
farář.

Z Prahy. Božskému Srdci Páně, Rodičce Boží bolestně vroucí díky vzdávám za vyslyšení ve velké tísní duševní. Ó Maria, Matko bolesti, Matko lásky, měj slitování!

J. H.

Ze Starviček. Při těžkém porodu své manželky učinil jsem slib, že vykonáme v rodině devítidenní pobožnost k božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie, k sv. Josefu a Andělu strážnému, bude-li má manželka zachráněna a že to uveřejním ve »Škole B. S. P.« Prosba má byla vyslyšena. Vykonali jsme slíbenou pobožnost. Prosím, by i druhé částce slibu mého zadosť učiněno bylo.

J. D.

Z Prahy. Prosím o uveřejnění dikůvzdání božskému Srdci Pána Ježíše a nejčistšímu Srdci Panny Marie za vyslyšenou prosbu v jisté záležitosti.

Sestra III. ř. sv. Frant.

Ze Svitávky. Vzdávám díky nejvřelejší božskému Srdci Páně a Panně Marii za uzdravení těžce nemocné matky mé.

Z Brna. Jistá odběratelka „Školy“ děkuje božskému Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za navrácení ztracené věci.

A. P.

Od Slavkova. Jistá osoba vzdává vroucí díky sv. Josefu za vyslyšení v jisté záležitosti po vykonané modlitbě. *R. Č.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Řím a Itálie. Z Říma rozesla se neuvěřitelná na první pohled téměř zpráva týkající se proslulých nepřátel církve i státního pořádku, svobodných zednářů, z níž však jakožto z pramene zaručeného srozuměti možno, zda srovnávají se s pravdou ona obvinění ustavičná metaná ve tvář zednářům, zda sluší jednání a působení lóží nazvatí zlopověstným a nebezpečným čili nic. Zednáři dostali poslední dobou výpověď z paláce Borghesů, položené proti Vatikánu. Zástupce knížete Scipiona Borghese a jeho choti vévodkyně z Ferrari doprovázen několika řemeslníky žádal, aby mu byly zotvirány všechny komnaty a síně za příčinou nutných oprav. Stalo se — až na jednu, kterou zednáři otevřít se zpěchovali. Teprv když plnomocník Borghesův pohrozil násilím, byla otevřena, a co k velikému úžasu bylo v ní shledáno? Oltář na počest Satana. Na oltáři stála veliká socha Satanova, kolem ní několik menších soch pekelných duchů, po obou stranách byly zavěšeny záclony z červeného a černého hedvábí. Kolem byly trojhranné satanské odznaky a symboly jakož i knihy obsahující satanský ritus. V zadu zářilo veliké, elektricky osvětlené oko a uprostřed stál satanský trůn. Hrůza pojala všechny přítomné. V časopise „La Croix“ píše k této události vystoupil zednář Dr. Margiotta: Zpráva tato jest pravdivá a přejí si, aby katolický tisk ji rozšířil na doklad, že zloděj a vrah Adriano Lemmi se svou pekelnou družinou jsou důstojní reprezentanti Satana.

Rakousko. Ministr zahraniční hrabě Kálnoky podal opětně žádost za propuštěnou, která — jak z poznámky mi-

nulého čísla čtenářům našim již známo — byla přijata. Národové veleříše naší a celá Evropa vyslechla zajisté s velikým pohnutím zprávu o tak skončené krizi. Zasluky hr. Kálnokyho za jeho 14leté činnosti o velmocenské postavení říše a o mír Evropy jsou nezapomenutelné, dostalo se mu proto od císaře pána lichotivého uznání za zdárné působení jeho. Novým ministrem záležitostí zahraničních jest hrabě Agenor Goluchowski. Hrabě Kálnoky sám na něho císaře upozornil a doporučil ho za svého nástupce. Veřejné mínění v Rakousku i za hranicemi uvítalo jmenování nového ministra s uspokojením. Hrabě Goluchowski jest prý dobrým katolíkem. Narodil se dne 23. března 1849, jest tedy nyní mužem 46letým, a v dosavadní kariéře diplomatické přivedl to na vyslance u dvora rumunského. Hr. Goluchowski jest synem onoho rakouského státního ministra, k jehož jménu se pojí uveřejnění říjnového diplomu z roku 1860. a který později po mnoho let jako rázný mistodržitel Halič spravoval. — Apoštolský nuncius Agliardi, který nedávno po Uhrách cestu konal, katolíky tamní v obraně za práva jich nejsvětější upevňoval a za to od ministra Bánffyho zlehčen byl, obdržel ze všech částí říše od náboženských společností, katolických spolkův i vysoce postavených a vynikajících jednotlivců značné množství blahopřejných telegramův a příspěvů. Všecky zprávy o odvolání jeho označeny jsou dosud jako pouhé domněnky nebo výmysly. Kdyby mělo dojít ke skutečnému odvolání, stalo by se to — může se již říci jistě — ne následkem zakročení uherské vlády či Bánffyho, nýbrž prostě

jakožto následek přání sv. Stolice, aby jejímu uraženému zástupci poskytnuto býti mohlo zadostučinění. — Ve Vídni sešla se schůze důvěrníků všech rakouských politických stran katolických a uzavřeno na ní, aby pro letošní rok 1895. od svolání všeobecného sjezdu rakouských katolíků bylo upuštěno. Za to sbor důvěrníků všech rakouských politických stran katolických vyzývá katolíky jednotlivých království a zemí rakouských, aby letos pořádaly samy katolické sjezdy zemské či diecesánní a spolkové, které by byly přípravou a průpravou příštího všeobecného katolického sjezdu rakouského. — V Olomouci zesnul v Pánu nejdp. světici biskup olomoucký, Gustav hr. Belrupt Tissac, biskup germanicijský, doktor богослові, první infulovaný prelát a děkan kapitoli, papežský prelát a assistent trůnu, apoštolský protonotář atd. Zvěčnělý hodnostář narodil se dne 11. září 1818 v Opavě, kde navštěvoval též nižší gymnasium. Oddal se zprvu po 3 léta

studiu právníckému, jež konal ve Vídni v šlechtickém ústavu Theresianu. Odtud odebral se však do Olomouce, kde se věnoval studiu věd bohoslovných a byl též r. 1842. na kněze vysvěcen. Dvě léta po tom stal se adjunktem theol. v Olomouci. R. 1846. udělena mu fara v Pavlovicích u Přerova, odkudž odebral se jako farář r. 1848. do Velké Herlice ve Slezsku. R. 1853. zvolen kanovníkem a r. 1868. proboštem chrámu Páně u sv. Mořice v Olomouci. R. 1871 stal se arcijáhmem a r. 1879. děkanem metropolitní kapitoly v Olomouci. R. 1881. konsekrován byl na světícího biskupa. Zemřelý byl vynikajícím členem šlechtické hraběcí rodiny Belruptů na Moravě, ve Slezsku a Vorarlberku, původu italského, již vévoda parmský František Farnese r. 1700. udělil titul hraběcí. Roku 1825. udělen rodině Belruptů také incolát český. Nával veliký, s jakým doprovázeny tělesné jeho pozůstatky k hrobu, svědčil jasně, jak veliké oblibě se zesnulý p. hrabě ve všechkruzích obecnstva těšil. Ať odpočívá v pokoji!

Katolické školy a náboženské vychování mládeže.



ne 4. ledna tohoto roku měli katoličtí biskupové provincie Westminsterské v Anglii sněm za předsednictví kardinála Vaughana. K biskupům, jichž bylo kromě kardinála pět, přidali se vévoda z Norfolk a pět zástupců škol katolických. Jednalo se o školách katolických a náboženském vychování mládeže. V Anglii mají katolíci také své privatní školy, jako my Čechové máme své matiční školy, jež si sami vydržují, a kromě těchto mají ještě školy pensionáty, které však jsou od státu vydržovány. Nyní chce bezpochyby vláda anglická dostati také do své moci katolické školy privatní, aby z nich vypudila katolické učitele a náboženství a zbudovala osnovu na základě protestantství nebo anglikánství. To katolíky bolí, když už takový náklad nesli na školy své, aby ditky jejich byly dobře a zbožně vychovány, a nyní se jim mají školy sebrat a ditky odkřeslanit. Proto se katolíci brání mocí svou a prosí, aby se členové apoštolátu modlili na tento úmysl, aby se dostalo Anglii skrze katolické školy brzy také jiného smýšlení a vrátila se zase k nejvyšší hlavě církve, římskému papeži. Neschází již mnoho. Dosavadní roztržka a odloučenost Anglie jest více jen uměle nebo násilně udržována od anglikánských pastorů, kdežto lid lne sám sebou ke katolické církvi. Tak přece simé od katolických misionářů, sv. Augustina a soudruhů z řádu benediktinského zaseté, se vzmáhá víc a více a nedá se úplně udusit. I v Anglii platí výrok Tertullianův: »Krev mučedníků jest semenem křesťanů.«

Ale modleme se také za naše školy a vychování naší mládeže, aby se zlé a neblahé poměry jednou obrátily k lepšímu a vyplnila se na mládeži naší slova Knihy přísloví: »Počátek moudrosti jest bázeň Boží.« Není zajisté drahocennějšího pokladu nad náboženství od Ježíše Krista nám zjevené. Ono vždy osvědčilo moc a sílu svou na ducha lidského; ono jest a zůstane vždy pramenem

života, z něhož pravá ctnost a zbožnost se prýští a ke všemu dobrému síly dodává. Bez náboženství Ježíše Krista není pravé ctnosti, a nezakládá-li se ctnost na náboženství Kristově, nemá ceny před Bohem, jest pouze taková ctnost věci zevnější, navyklou, obyčejnou. A proto dobře pravil věhlasný biskup mohučský Ketteler ve svém pastýřském listu: »Vyučují-li se dítky náboženství Kristovu, podává se jim chléb, který Ježíš Kristus s nebes, z lůna Otce svého, snesl na tento svět. Vyučují-li se jiným předmětům, poskytuje se jim pokrm, jaký z této země byl vyšel. V tom spočívá pravý poměr našeho svatého náboženství k ostatním předmětům učeným, v němž však není žádného opovržení předměty těmi; neboť i předměty ty mají svou zvláštní důležitost. Vždyť upravují duši pro vychovávání náboženské, slouží k nabytí užitečných, prospěšných, ano potřebných vědomostí pro život vezdejší, přivádějí poznáním tvorů k poznání a chválení Tvůrce věčného, jenž těmi tvory a v nich vlastnosti své zjevil. Přece však jsou a zůstanou chlebem pozemským, ze země vyrostlým, a právě proto bývají i svůdnými, skrývající v sobě na způsob onoho ovoce rajského ve zdánlivém poznání lež, v domnělém životě smrt. Proto mají také jen potud ceny, pokud učením Kristovým, od Otce světel pocházejícím, osvětlovány bývají.«

Má-li náboženství přinášeti žádoucího ovoce pro čas i věčnost, nutno, aby záhy v srdce lidská vštěpováno bylo; nutno, aby člověk hned z mládí Boha svého dokonale znáti, milovati a přikázání jeho vždy věrně plniti se naučil, potom i ve stáří od ctnosti tak snadno se neuchýlí. Dítky patří hned Pánu Ježíši, který je volá: »Nechte malíčkových přijíti ke mně!« A poněvadž církev ustanovena jest od Krista Pána jako strážkyně lidstva, patří v první řadě vychování mládeže všim právem božským i lidským církvi Kristově, která jedinec dovede vychovati ctnostné a bohabojné lidi. To uznávajice, prosíme nejsvětější Srdce Pána Ježíše, aby nedalo hynouti mládeži, kterou tolik miluje, ale aby nalezla všechnu útěchu a posilu k dobrému ve svatém náboženství Kristem nám zjeveném a církvi jeho nám dosud hlásaném.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanské školy a zbožné vychování mládeže naší, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v srpnu: Stav rolnický.



Ejhle, brána rajska otevřena! Moc, která ji zavřela, jest kopím vojina, jímž proklál Srdce Kristovo, zlomena. Klenotnice věčné lásky a moudrosti jest otevřena; vejďte do ní skrze rány Spasitelovy. (Sv. Bonaventura.)

Věřím.

Věřím, Bože, že Tvá ruka svatá sobě vyhranila srdce mé: proto k Tobě s lubů zemských chvátá hledajíc své štěstí ztracené...

Věřím, že v něm zažhla teplo citu, světlo ducha — proudy myšlenek. Jak lesk kovu v slunce třpytu Tvůj z nich září sladký paprsek.

Když mou duši jako slunce temnem svitne touha vykvést v dobrý čin, že až rozplývá se v chvění jemném, že až přehá pochyb, obav stín;

a když činem dobrým, dokonalým, prací zdárnou přišla Tobě blíž, jako plavec propluv lživým skalím, ve přístavu vjíždí jistou tiš;

bolesti když snesla trpělivě, urážky když s Kristem přijala, už jen vzpomíná si na ně snivě a slasť odpuštění poznala;

když had hříchu v srdci hlavu zvedá, motýlem se něžným zachvívá, který v svíce plamenu hrob hledá, jak ji bázeň hříchu zalívá;

po hříchu když plna hanby, studu choulí se v kout s okem slzavým, lkajíc, plačíc, klnouc svému bludu, u pokoře padá k nohám Tvým;

a když jasný paprsek odpuštění svitne duši bolem ztemnělou, nové lásky blahohřejné chvění zní jí nebes písní zjemnělou:

věřím, Bože, že v ní duch Tvůj žije, vede k dobru, od zla odvrací, perutí ji svoji v hrůze kryje a ji nikdy s očí neztrácí!...

Věřím, Bože, středem nebezpečí že mne jistě v přístav provedeš, vysvobodíš z nastražených léčí, k sobě — blaha zdroji — povzneseš!

J. P—ka.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klma. (Č. d.)

I hřích všední jest zlo. Svátost oltární lékem hříchů všedních.

Resvědčili jsme se, že Ježíš Kristus krví svou na kříži zjednal nám odpuštění hříchů, že ve Svátosti oltární přivlastňují se nám zásluhy Kri-

stovy, bychom pro hříchy své nebyli věčně zatraceni. Třeba ještě nyní vyložit, že Pán Ježíš opatřil nám také lékařství, na vyléčení hříchů všedních. Vždyť láska, kterou nás miloval, jest tak veliká, že nebylo dosti Pánu Ježíši, aby nás osvo-

bočil od hříchů smrtelných, kterýmiž od Boha býváme odloučeni, a na něž věčný trest v pekle uvalen, ale nad to vykoupil nás i od těch hříchů, jimiž tresty očišcové jsme zasloužili, a kteréž působí, že nemůžeme s Bohem tak důvěrně obcovati, jako dítky obcují s otcem svým. Nahlížíte-li pravdu tuto, pak vyhnete se bludu, do něhož mnozí upadají, domýšlejíce se, že všedních hříchů netřeba dbáti, a že netřeba také pokání za hříchy tyto činiti. Obava, jakou působí všední hříchy, sluší prý jenom svatým, a nikoliv takovým obyčejným lidem, jakými jsme my.

Chcete-li věděti, co všední hřích jest? Řekl jsem dosti, pojmenoval-li jsem jej hřichem, čímž nikterak jsem nemínil cos malého a nepatrného. Všickni svatí jménem tímto jej označují, utíkají před ním, oplakávají jej, jestliže se ho někdy dopustili.

Kdo by však se domýšlel, že svědectví svatých Božích jest nedostatečné, nechať naslouchá a pozoruje výrok Kristův: »Komu odpustíte hříchy, jsou odpuštěny; a komu zadržíte, jsou zadržány.« Těmito slovy ustanovil Pán Ježíš svátost pokání, ve kteréž těm, kteří se náležitě zpovídají, nejenom těžké, nýbrž i všední hříchy se odpouštějí, neboť velmi se zmýlili ti, kteří učili, že všední hříchy ve svátosti pokání se neodpouštějí.

Snad chcete míti ještě jasnější výrok Páně u věci této, než jest shora uvedený? Dáť nám Pán návod nejenom jak bychom se měli modliti, ale jak nám třeba i o prominutí hříchů volati. Právě u jednoho evangelisty, totiž Matouše: »Odpusť nám naše dluhy,« u druhého pak, totiž Lukáše: »Odpusť nám naše viny,« a nepraví velké, nebo malé, protože těmi slovy i malé a velké dluhy a viny jsou zahrnuty. Vždyť prosby tyto vysílají k nebesům nejenom ti, kteří těžkými hříchy

jsou obtíženi, nýbrž i ti se tak modlí, kteří, ač svatě žijí, nicméně všedními hříchy jsou poskvřeni. A rozjímáme-li o prosbě této hlouběji, musíme se přiznati, že v modlitbě této Boha otcem zvátí větším právem mohou ti, kteří v milosti Boží žijíce, dítkami Božími slují, anif všedními hříchy milosti neztratili, nežli ti, kteří těžkými hříchy jsou obtíženi, kteří z přátelství Božího vypadli, dítkami Božími nejsou, a Boha otcem zvátí nemají. Zovou-li tito nicméně Boha otcem, může jim právem vytýkati: »Vy máte otcem ďábla.« A chcete-li míti jiný název všedního hřichu, an se vám tento zdá býti příliš šeredný, poslyšte sv. Jarolima:

»Uraziti Boha není věci nepatrnou, byť se tak stalo ve věcech, které nepatrnými zdají se býti.«

Abyste se však nedomýšleli, že Pán Ježíš se neosmělil dáti šeredný název věci, která se zdá býti nepatrnou, naslouchajte výroku Ducha svatého, propověděnému ústy sv. Jakuba, jenž takto praví: »Bratři moji, nechtějte mnozí jmenováni býti mistry, abyste neuvalili na sebe většího soudu; neboť ve mnohých věcech hřešime všickni.« Že pak tomuto výroku pravdivosti upříti nelze, proto nesoudí dobře, kteří praví, že hřích smrtelný jest urážkou Boží, ale že všedním hřichem Bůh nebývá uražen. A byť i hřích všední nedal se nikterak s hřichem smrtelným porovnat, kdo jest mezi námi, jenž by urážku Boží považoval za věc malichernou? Vždyť jest hřích tento Srdci Páně odporný, a byť také Pán pro hřích všední chotě své ze svadební síně na věky nevyloučil, přece se nemá k ní tak vlídně a laskavě, jak si toho každá duše, která Boha upřímně miluje, přeje. A jsou zajisté okamžiky, v nichž všední hřích důvěrně s Bohem obcování a rozmlouvání ruší.

Kdo tyto rozmluvy považuje za věci nepatrné, ten jich ještě neokusil, kdo

však pro hřích všední zbaven byl důvěrného obcování s Bohem, o tom mohu s jistotou tvrdit, že želi ztráty této jako věci velmi drahocenné a vzácné. Nenahlížíte-li šerednost hříchů všedních z uvedených důvodů, pak musím vás o tom přesvědčiti podobenstvím. »Všední hřích,« praví sv. Bernard, »jest skvrnou duše naší.« »Hřích všední,« praví na jiném místě, »podobá se blátu a prachu, jimiž duše naše jest pokálena. Vizte, vy muži a ženy, kdo z vás se těší, má-li tvář pošpiněnou blatem anebo prachem. Mám za to, že mi odpovíte, ani na rukou, na nohou a na ramenou, nerci-li na tváři, nechceme mítí bláta a prachu. A já pravím ještě více, vy muži a ženy, nestrpíte prachu a bláta ani na čepici a čepci, ani na oděvu, ani na odolku roucha svého, ba ani na obuvi nenecháte bláta a prachu.«

»Z úst tvých, soudím tebe, sluhu nešlechetný!« Tak zahřímá Pán, až v hodinu smrti přísně souditi bude celý život váš, všecky hříchy vaše, malé i velké, a až usvědčí vás o vině bez žaloby, bez svědka a bez právních důvodů. Ty nemůžeš strpěti bláta na oděvu, na sukni, na kalhotách, na obuvi, a nieméně trpíš bláto na lepší částce bytosti své, na duši a na schopnostech duše, rozumu a vůli? Ó toho převráceného smyslu! Ó té klamně lichoty! Jak pravdivě označil žalmista Páně lidi toho zrna výrokem: »Lživí jsou synové lidští na váhách.«

Proč jste tak neteční ohledem zla duchovního, jakoby ani zlem nebylo, proč zla toho se smíchem a žertem se dopouštíte, proč když zlo toto vykonáno, přámalo dbáte o to, aby bylo odstraněno? Chcete, abych vám udal příčinu? Slyšte sv. apoštola Pavla: »Lidé, tělesně smýšlející, hledají toho, co tělu lahodí, lidé pak, kteří jsou duchovní, vyhledávají těch věcí, které jsou z Ducha svatého.« Mám za to, že kdo všední hřích blatem a

prachem neuznává, ten buď milosti Boží vůbec nemá a neví a necítí nic po spůsobu člověka mrtvého, anebo má tak malou lásku k duši své, že není-li smrtelně zraněna, menších jizev, políčků a zášijků si ani nevšímá.

»Přišel jsem,« praví Pán náš, »aby život měli a hojnější měli.« Proč by se měl křesťan spokojiti, aby žil životem mdlým a chabým, ano aby takřka ani nežil, aby život jeho byl ustavičným umíráním?

Radujete-li se ze života tělesného, ano tělo vaše jest zdravé a silné, proč nepečujete také, aby i duše, dražší část bytosti vaší, byla zdravá a silná? Smrtelný hřích duši zabíjí a usmrcuje, všední pak jí působí rány. Nemoc seslabuje člověka, že nemůže tak pracovati jak by chtěl. Nemoc podrývá sílu člověkovu, že nemůže nésti břemen, a že jest nevrlý a netrpělivý. Ano někdy choroba tato jest tak hrozná, že by obětoval veskeren statek svůj, kdyby mohl z ní vyvážnouti, a že by i chudoby se neštilil, kdyby si mohl kousek zdraví opatřiti.

Přiblíží se jistě den, v němž sami poznáte, že všední hříchy nejsou před tváří Boží věci malichernou, a že hřích všední jest velikou urážkou dobroty a lásky Páně. Pán spravedlivý ukáže vám šerednost hříchu všedního, když trestati bude hřích ten v plamenech očišcového ohně. Kdo by uvěřil, že hřích všední takovým trestem bude kárán, kdyby Bůh sám toho nezjevil? Avšak Pán vyřkl na hřích všední očišcový trest a tudíž nesmí nikdo se domnívati, že hřích všední jest nepatrnou urážkou. Kristus Ježíš, pravda věčná a neomylná, propověděl slovo, o jehož pravdě pochybovati nesmíme, že lidé vydají v den soudný počet z každého marného slova. Jak se výroku tomuto vzpírá pýcha jednoho člověka! Ó té váhy spravedlnosti Boží, kteráž pečlivěji váží slova

a myšlenky marné, než váha zlatníková zlato, stříbro a drahokamy! Má-li ta která strana váhy klesnouti k zemi, třeba k tomu dosti malého závaží. A na váze spravedlnosti Boží stačí i marné slovo, aby váha klesla, a by ten, který je pronesl, přísné spravedlnosti Páně propadl. Svátý Řehoř zřejmě dí, že muky očistcové jsou krutější a trapnější, než byly muky Kristovy.

•Na dobrém základě,« praví apoštol, •kterýmž jest víra, naděje a láska, který-mižto ctnostmi křesťan žije v stavu milosti Boží, stavějí někteří (svatí a spravedliví křesťané) zlatem, stříbrem a drahokamy budovu, která se základem pevně stojí. Avšak jsou kromě těchto i jiní stavitelé nebezpeční, nemoudří a váhaví, kteří nespojují základu s dobrým stavivem, oniť budují dřevem, slámou a strništěm, věcmi, které ani ceny ani trvanlivosti zlata, stříbra a drahokamů nemají, kteréž nejenom jsou bezcenné, ale z nichž i ztráta a zkáza staviteli vzejde.

A kdyby i někdo napomenutí toho nedbal, pravdy hořejší neprijal, •den Páně,« praví apoštol, •den smrti, v němž Bůh každého souditi bude dle skutků jeho, ohněm zjeví a ukáže, jakou budovu kdo provedl. Stavěl-li zlatem, stříbrem a drahokamy, netřeba se báti, že by budova ohněm byla ztrávena. Ale běda tomu, kdo budoval senem, slámou a strništěm, — takovému stavivu neublíží oheň, ztraví-li je, vždyť jsou to látky hořlavé, které nejenom snadno ohněm dají se zanítiti, ale nad to i plamen udržují.

A byť i oheň tento nehrozil někomu ztrátou věčnou, jelikož stavěl na pevném základu víry, naděje a lásky, přece bude trápen pro hříchy všední, ale ohněm tímto přečistěn, bude nicméně spasen. Oheň tento bude zžiravý, když páliťi bude dřevo (totiž: zálibu v jídle a pití, nádheru v oděvu a nestydaté myšlenky),

menší a méně palčivý, když trávití bude seno a slámu, marná slova. Nejsou stejny všechny přibytky v nebesích, rozličné jsou i tresty pekelné, nestejné jsou i muky očistcové.

Všední hřích, kteréhož se někdo dopustí z přenáhlení anebo i s rozvahou, není zlem tak velikým, jako když hřích kořen pevně zapustil v srdci, když někdo má náklonnost ku hříchu anebo hříšný návyk buďto k nečistotě anebo k lakotě, nebo ku ctižádosti anebo k jiné neřesti, z níž jako z kořene strom a ze stromu ovoce hříchu vyrůstá. Kdo chce duši svou pro věčnost dobře opatřiti, pamatuj, že srdce jest zřídlem a pramenem skutků, a že vůle má v srdci sídlo. Měj tedy srdce čisté a prosté, nechovej v srdci lásky nezřízené k některým tvorům, byť i láska tato nebyla právě příčinou, že duši ztracuje věčně. Jako hlína, smíchaná s vodou, tvoří bláto, jímž se pošpiní ten, kdo vodu s hlinou míchá, tak i ten, kdo miluje bytost nějakou, nemiluje-li ji pro Boha, může býti ujistěn, že v srdci chová bláto a byť i bytost ta byla krásná, uslechtilá a vábná, nicméně vyplní se, čím Duch svatý takovému hrozí: »Kdo se dotýká smůly, pomaže se.«

Nevyklidi-li někdo těchto náklonností ze srdce, povstávají z nich často všední hříchy, jichž člověk ani nelituje ani se jich nechrání. A byť se z nich i vyznali, přece jim nedají výhosť, protože v nich mají zálibu, a nerádi vytrhují kořen, který v srdce zapustili, proto netřeba se diviti, že z kořene, byť i výhony byly osekány, v krátkce opět nové vyrůstají. Protož zkusiž sám sebe člověk, aby věděl, kde stojí, jaké žádosti v srdci chová, jakou láskou manželku a dítky miluje. Nechť dobře uvažují výrok sv. Augustina, jenž praví: »Pane, malou lásku prokazuje Tobě, kdo kromě Tebe něco jiného miluje; protože nemiluje věci té z lásky k Tobě.«

Nemilujeme-li něčeho z lásky k Bohu a pro Boha, pak ovšem láska Boží takovou újmu trpí, jakou něco mimo Boha milujeme. Proto napomíná sv. apoštol: »Kdo má manželku, budiž tak živ, jakoby jí neměl; kdo kupuje, jakoby neměl; kdo užívá tohoto světa, jakoby neužíval; neboť tvářnost světa zahyne.« Přeji vám, abyste nebyli skličeni přílišnou starostí a péčí, kteráž má zřídlo v nezřízené lásce. Byť i taková nezřízená náklonnost nebyla hned hříchem, bývá často podnětem ku hříchu. »Může-li někdo chovati v lůnu svém oheň, aby oděv jeho neshořel?« Třeba tedy oheň tento setřásti, nechceme-li slámy a sena nésti na věčnost, kdež bychom v něm hořeli tak dlouho, až by spravedlnost Boží byla ukojena. Kdo spravedlnosti božské a ohni věčnému se vyhnul, užívá milosti a milosrdenství Božího, měj se na pozoru, a máš-li duši čistou, varuj se i všedních hříchů, kteréž se označují slámou a senem. Ač sláma i seno v ohni shoří, nemá té ceny a hodnoty jako zlato a stříbro. Tyto hříchy všední jsou tak subtilné, že mnozí, kteří jsou jimi poskvrněni, vedou nicméně život zbožný. Možno právem říci, že kromě Syna Božího a přemilé Matky jeho není ani jednoho člověka a nebude také nikoho, kdo by některého všedního hříchu se nedopustil. Ano lidé nábožní více méně těchto hříchů se dopouštějí, čím jsou buď větší nebo menší slámou.

Že pak krev Kristova, na dřevě svatého kříže za hříchy naše prolitá, nám ve svátostech odpustění hříchů zabezpečuje, čím více Svátost oltářní, v níž předrahá krev Kristova, na kříži prolitá, ustavičně se chová, jest odpustěním a lékem hříchů všedních. Tělo, kteréž pnělo na kříži, krev, kteráž byla prolitá, jsou ustavičnou památkou utrpení Kristova, kteréž při svaté oběti ustavičně se obnovuje, a při níž se nám tělo a krev

Páně za pokrm a nápoj podává. Při svaté oběti představuje se prolévání krve předrahé, kteráž skutečně a opravdově na oltáři se nalézá, a proto netřeba se diviti, že se nám uděluje při ní také odpustění hříchů, kteréž nám Pán na kříži zjednal, ač jsme-li nábožně a uctivě mši sv. přítomni. »Obnovuje-li se při sv. oběti smrt Kristova a spolu s ní odpustění hříchů,« praví sv. Ambrož, »třeba nám, chceme-li odpustění hříchů dojíti, tuto oběť ustavičně konati, musíme, jsouce vědomi mnohých hříchů, ustavičně tohoto nebeského léku užívati.«

Jaké milosti mohlo by se nám nedostávat, přijímáme-li Pána Ježíše, jenž jest pramen veškerých milostí a mnohého milosrdenství? »Jakž by neměl Otec,« praví apoštol, »dát nám všeho, an nám dal Syna svého? Ať tedy nikdo o tom nepochybuje, že nebudou mu hříchy odpustěny, vi-li, že oběť tato jest touž obětí jako byla oběť na kříži, hodně-li oběti této jest přítomen. Třebať ovšem, abychom bedlivě uvažovali, jakých připrav třeba, chceme-li z příchodu Páně se radovati. Přípravy tyto jsou naznačeny výrokem, který Kristus ve čtvrtek před ustanovením Svátosti oltářní apoštolům pronesl. Sám Pán Ježíš hotovil a připravoval apoštoly, očistiv je od obyčejných poskvrn, bez nichž nikdo není, osvobodiv je od každodenních poklesků, zvláště pak od sváru, kterýmž v nepřítomnosti Kristově se hádali, kdo by z nich byl větším v království Kristovu, každý se domýšlel, že jemu přísluší prvenství. Pán je pokáral pro slavomam, a nad to je také poučil, že takové hádky jsou bezúčelné. »Nuže,« pravil jim, »vy jste čisti slovem, kteréž jsem promluvil k vám.« A však nehněvej se, Pane, jsou-li učeníci tvoji čisti, k čemu nádoba s vodou? K čemu, Pane, ledví chceš přepásati rouchem lněným? Proč ponižuješ se k nohám apoštolův, aby svatýma rukama nohy jejich umýval?

Že by úkon ten byl bezúčelný, o tom nikdo mne nepřesvědčí, dilem že jest všeho podivu hoden, dilem žes Ty, Pane, jenž tak jednáš.

Chtěl Pán nejenom dáti svým věrným příklad hluboké pokory, ale chtěl také dle výroku sv. Bernarda tímto činem dokázati nám lásku, kterouž nám hříchy odpouští a duši naši očisťuje. »Neumyji-li tebe,« praví Pán Petrovi, »nebudeš mítí podílu v slávě mé.« Chce-li někdo do slávy Kristovy vkročit, musí býti prost nejenom hříchů těžkých, nýbrž i všedních. Pán chtěl, aby apoštolé dokonale byli očistěni. Hříchů smrtelných byli prosti, ale ne také hříchů všedních. A proto Pán Ježíš obmyl apoštoly uvnitř i zevně, aby byli úplně čisti, a by hodně nejsvětější a nejčistší tělo Kristovo přijali. Musíte-li i vy všechno učiniti, čeho třeba, abyste všedních hříchů zbaveni, Pána Ježíše mohli hodně přijmouti, slušno a spravedливо, abyste po svaté zpovědi celou noc byli mysli sebrané, rozjímajice bedlivě slávu a velebnost Ježíše Krista, kterého ráno přijímati chcete. Treba také, abyste vroucně Pána poprosili, by duši vaši, která má býti přibýtkem Kristovým, očistil a obmyl, a abyste z tajného úkrytu srdce vyhostili všechno, co by se Pánu nejvyššímu protiviti mohlo. A cokoliv nečistého z úkrytu se vynoří, obmyjte slzou upřímné lítosti, aby pro

bolest vaši odpustil vám Pán a přijal vás milostivě do počtu svých věrných.

Svatý Jan, miláček Páně, dí: »Krev Kristova očisťuje nás od všeliké nepravosti.« Chcete věděti, jak se očisťování to děje? Pán Ježíš jest ohněm, který těší, ale nepálí, ohněm, v němž si oblibuje, kdo ohně toho zakusil, a nežádá si, aby z ohně toho byl vysvobozen jako ti, kteří v jiném ohni se nalézají. Svátý Augustin volá roznícen: »Ó svatý ohni, jak sladce hoříš, jak sladce trávis! Ó kéž mohu tebou, ohni nebeský, dokonale býti roznícen a ztráven!« Nejsv. Svátost oltářní sluje svátostí lásky a úzkého spojení. Vždyť láska nestihla tuto svátost ustanovila, láska v ní přebývá, lásku rozhojňuje v srdcích našich. Svátost tuto můžeme nazvati rukojmím lásky. Pán Ježíš, jenž ve svátosti té bytuje, jest ohněm, a proto i ten, kdo svátost tuto hodně přijímá, bývá roznícen ohněm lásky. Spojí-li se tyto dva plameny lásky v plamen jediný, nedomníváte se, že by i všední hříchy plamenem tímto byly ztráveny? Nemůže žádný oheň tak snadně a prudce strávití tenkého zbla slámy, jak Svátost oltářní tráví a ničí všední hřích.

»Spojí-li se oheň žádostivosti naší,« praví svatý Jan Damascenský, »s tímto božským ohněm s Pánem Ježíšem, zničí a ztráví naše hříchy a osvíti a zahřeje láskou srdce naše.«

Dle ducha žítí znamená: Skutky konati, slova mluvit, myšlenky mít, jak Duch Boží od nás žádá. »Jsem smuten, a proto nechci mluvit«; tak činí i vozkové a papoušci. »Jsem smuten, ale že láska toho žádá, abych mluvil, proto mluvím«; tak činí duchovní osoby. »Jsem pohrdán, a to mne mrzí«; tak činí pávi a opice. »Jsem pohrdán, a raduji se tomu«; tak činili apoštolé. *Sv. František Sal.*

Svět pohrdá tím, čeho Pán Ježíš si váží, a chválí, co před Bohem ohavou jest. *Bernières L.*

Co prospívá královskému orlu síla perutí jeho, je-li na nohou provazem uvázán? Nemůže létat. Ó kolik jest duší, které jak orel vysoko k Bohu by zalétly; ale že jsou pozemskými náklonnostmi vázány, nelétají a neprospívají v dokonalosti. Každá nitka dostačí zadržení duši, aby nemohla k Bohu se povznést.

Sv. Alfons Lig.

Mnozí chtějí mého ducha, chtějí jej ale, jak jim se líbí a kde se jim líbí, a proto jsou neschopni přijmouti jej.

Slova Boží ke sv. Magd. z Pazzi.

Otče náš.

Píše Bohumír Hendl. (O.)

8. Ale zbav nás od zlého!

Na konec nechal Spasitel prosbu nejpůběžnější, prosbu, v níž celá modlitba se zahrnuje: »Zbav nás od zlého,« zbav nás ode všeho zlého jak těla tak duše, obzvláště od toho, které vadí našemu spasení — od hříchu. Vždyť proto co nejčastěji obrací se člověk k Hospodinu, aby sprostěn byl doléhajících naň nehod a neštěstí, vždyť proto co nejvřeleji prosí zbožný křesťan, aby zbaven byl hříchu, největšího, ba jediného pravého zla, které zamezuje mu cestu k nebi a Bohu.

Člověk touží po »štěstí,« a toto jest dvojí: pozemské a věčné. Není však štěstí tam, kde je zlo, neboť zlo jest protivou dobra, jest člověku nepřátelským, protivným a kalí štěstí jeho. A kolikerému zlu býváme na světě podrobeni! Uvažujme jen všechny ty časné svízele a hořkosti života: chudobu, nemoc a bolest, zármutek, pronásledování, neštěstí všeho druhu a uznáme, že člověk dosti příčiny má, by k Bohu za odvrácení takového zla volal. A Bůh nám toho nezapověděl, ano vyzývá nás, abychom v neštěstí všelikém k němu o pomoc se utíkali: »Vzývej mne v den souzení, a já vytrhnu tebe a ty budeš mne oslavovati.« (Žalm 49. 15.) Takové časné nehody bývají trestem časným za hříchy naše. Bůh nás určuje nám trest, v jeho moci jest zase i tento zmírniti; proto k němu volati musíme: »Zbav nás od zlého!« Církev svatá učí nás, ano nařizuje, abychom Boha za odvrácení časných neštěstí a svízeli prosili. K tomu konci nařídila »kající dny a pobožnosti,« prosebné průvody a prosí všechny svaté za přímluvu a volá k Nejvyššímu, aby nás »od blesku a bouře, od metly zemětřesení, od moru, hladu a

války vysvoboditi ráčil.« Metly takovéto často sesílá Bůh na lidi, kteří naň zapomněli, aby zase v modlitbě k němu se navrátili, aby poznali, že jen Bůh jejich pomocníkem a jejich záštitou jest. Přehrozným neštěstím jest zajisté zemětřesení. O takovém, a sice skoro nejhroznějším, vypravuje nám dějepis říše východořímské. Za času císaře Theodosia mladšího slyšán 24. ledna 447, právě v neděli ráno, hrozný hluk, jakoby nesčíslné množství těžkých vozů za sebou po srázné cestě jelo. Obyvatelé poznali v hlomoze tomto znamení blížícího se zemětřesení a utíkali houfně z města; kdož jiti nemohli, byli vynášeni, nemocní na postelích, dítky v kolébkách. Netrvalo ani hodinu a ohromné město bylo jako po vyměnění. Brzy potom otřásla se země, a to tak prudce, že hradby městské staré i nové, 52 věží, množství kostelův a paláců, většina občanských domů, všechny sochy a pomníky se sesuly. Několik dní za sebou otřásala se země menšími, většími záchvěvy. Celé okolí nešťastného města podobalo se však také při tom ohromnému chrámu, v němž každé na smrt ustrašené srdce lidské spolu oltářem bylo, na němž prosící člověk osud svůj a osud svých milých Bohu obětoval. Tu naučili se zase mnozí modlitbě. Ti, kdož dříve modlitbě se smávali a jiné haněli, volali nyní z hloubi duše své k Hospodinu za pomoc. Neštěstí toto bylo jakoby očistou hříšného města. A Bůh ušetřil životů lidských; ani jediný člověk nepřišel při tomto hrozném zemětřesení o život.

Z toho vidno, že i takové »zlo« milosti Boží jest, neboť učí nás zase Boha si vážiti a moc jeho nad námi uznávati. Proto praví svatý apoštol Pavel: »Synu, nezamítej kázně Páně, aniž ustávej, když

od něho trestán bývaš. Neboť koho Pán miluje, toho tresce, a mrská každého syna, kteréhož přijímá.« (Žid. 12, 5, 6.)

Proto by hříšné bylo, kdybychom časné tyto tresty nechtěli snášeti a proti Bohu reptali, pakli by nás hned od nich neosvobodil. Ve všem tomto pamětlivi býti musíme příkladu Spasitelova, jenž

se jeviti vůle Boží, i tuto má býti jméno jeho posvěcováno. Proto modlice se za odvrácení časného zla, prosme s tímto úmyslem: »Zbav mne, ó Pane, časného zla, jestli mně není záslužnější dle vůle Tvé, abych je vytrpěl. Pakli ano, tedy dodej mně trpělivosti a síly, abych všechno toto zlo tak snášel, aby mně k životu



modle se na hoře Olivetské, dodal: »Ne má, ale Tvá vůle se staň!« Vždyť někdy více našemu spasení prospívá, když všechna zla časná snášíme, nežli kdybychom od nich ušetření byli. Proto předeslal Spasitel i prosby: »Posvěť se jméno Tvé« a »Buď vůle Tvá« dříve nežli nás naučil prositi: »Zbav nás od zlého.« Neboť ve všem, i v trestání musí

věčnému prospívalo.« Horší však, daleko horší nežli zlo časné a tělesné jest zlo duševní, t. j. hřích a následek jeho, trest věčný.

Nejposlednějším cílem člověka dle vůle Boží jest dosažení života věčného, jest nebe. Dosáhl-li cíle toho, jest to proň štěstím nejvyšším, nad něž jiného není; nedosáhl-li, jest to neštěstím nej-

horším, nad něj horšího není. A příčinou tohoto neštěstí není zlo tělesné, nýbrž zlo duševní, hřích. Proto dobře praví Písmo svaté: »Hřích bídné činí národy.« Hřích jest také to jediné zlo v pravém toho slova smyslu. Ostatní vše, co »zlým« nazýváme, nemusí nás dělit od Boha, ano spíše nás k Bohu vede, netrvá také věčně a může býti zásluhou; hřích však trhá svazek náš s Bohem, následky jeho jsou věčné a pro duši naši co nejzlobnější. Bůh jest nejvyšším dobrem, co nás od Boha vzdaluje, jest nejvyšším zlem, a to jest hřích. Proto není hroznějšího neštěstí, nežli smrt v těžkém hříchu, neboť »hrozné jest upadnouti v ruce Boha rozhněvaného« a »smrt hříšníka jest velmi zlá,« praví Písmo sv. A toto »zlo« máme mít na mysli, kdykoli se modlíme prosbu: »Zbav nás od zlého.«

Ovšem jsme v předcházející prosbě volali: »Neuvod' nás v pokušení,« pomoz nám milostí svou všecko pokušení ke zlému přemáhati. Avšak zkušenost nás učí, že i při pomoci Boží často ve hříchy upadáme proto, že nedostí s milostí Boží působíme. Proto dosti příčiny máme, abychom v opětné prosbě k Bohu se modlili, aby nám, když ve hřích upadneme, v tomto hříšném stavu umítní nedal, aby nás od náhlé a nenadálé smrti vysvoboditi ráčil a nám milostivě času a příležitosti popřál, hříchů želeť, z nich se kajicně vyzpovídati, rozhřešení dosáhnouti a nejsv. Tělem Páně na cestu do věčnosti se posílniti. Obzvláště večer, kdy na lůžko se klademe, máme se zbožně tuto prosbu modliti. Člověk neví, kdy jej Pán povolá, a přísloví praví, že noc není člověka přítelem. Také zjištěno jest, že poměrně nejvíce lidí umírá v noci. Proto velmi dobré a užitečné jest na večer svědomí své zpytovat i dokonalou lítost nad hříchy vzbuditi, lítost totiž takovou, která původ má v lásce k Bohu. Uvedeme-li si na paměť, co Bůh pro nás

učinil, že po celý čas života našeho otcovsky o nás se stará, že každý okamžik života láskou jeho oplývá, že nám Syna svého obětoval, že nám nebe stvořil a tam nás očekává, že prostředky nám k tomu skytá, rozpomeneme-li se, že on jest Pánem světa i naším, že nejdokonalším jest a dobrem nejvyšším, a na druhé straně že my, jeho děti, lásku nevděkem odplácíme, že my, jeho stvoření, proti Stvořiteli se vzpouzíme, že my Boha, nejvyšší Dobro, urážíme hříchy, tu zajisté by srdce naše z kamene býti musilo, aby se k litosti nepohnulo. A tato dokonalá lítost jest před Bohem tak mocná, že nebylo-li by času a příležitosti sv. svátosti před smrtí přijmouti, ona sama nám odpuštění hříchův a posvěcující milost Boží zjednává. Tak-li se připravujeme na odpočinek, tu klidně spáti a do vůle Boží se odevzdati můžeme. Proto nezapomínejme na večerní zpytování svědomí a lítost. Čím pilněji a upřímněji toto činiti budeme, tím ošklivější objeví se nám hřích, tím více budeme na stráži, abychom se ho vyvarovali, a tím pevnější bude naše předsevzetí: »Již nikdy nechci zhřešiti!« Pak zajisté i poslední prosba »Otčenáše«: »Ale zbav nás od zlého« nebude marná, Bůh vyslyší a přispěje nám jak v časném životě tak i k dosažení věčného, a tím bude cíl náš šťastně dosažen. Aby pak modlitba naše prospěch měla, končíme slovem »Amen,« což znamená: »Kéž se tak stane!«

Slovo »Amen« má význam potvrzovací; v takovém smyslu užíval ho Kristus Pán často řka: »Amen, amen, pravím vám,« t. j. v pravdě, opravdově pravím vám. Při modlitbě pak značí přání, aby Bůh, zač jsme prosili, také opravdově udělití ráčil. Závěrečné slovo toto obsahuje touhu naši po vyslyšení a také pevnou naději, že modlitba naše pro zásluhy Ježíše Krista, Syna Božího, vyslyšena bude.

Nuže, to jest v krátkosti výklad modlitby, již nás Syn Boží naučiti ráčil. Není modlitby světější, vznešenější a obsahuplnější nad »Otče náš.« Všecky ostatní jsou dilem lidským, »Otče náš« jest dilem Božím. Jest zlatým klíčem, kterým si otevřítí můžeme bránu ku všem pokladům nebeským, kdykoliv chceme. Avšak kolikráte modliváme se »Otčenáš« roztržitě, bez pobožnosti a sebrané mysli? Kolikráte plynou sice slova modlitby této z úst našich, ale jen ze zvyku, srdce o nich neví. Kolikráte modliváme se přesvatou tuto, ústy Syna Božího posvěcenou modlitbu s tak malou úctou, že i pohoršení u jinověrců budíme? Odkud toto zlo? Zajisté odtud, že často zapomínáme, že jest to modlitba Páně, že Kristus Ježíš ji nařídil; že si nedáváme záležitosti, abychom vnikli v obsah její hlouběji a poznali krásy jeho. Spokojujeme se se slupkou, jádro pak, sladkostí svou vše převyšující, nehledáme. Ó modleme se »Otče náš« vždy s pobožností a pozorností největší, pomněme, že to nejsou slova lidská, nýbrž božská, modleme se jej vždy s novou radostí, neboť jest to odkaz Spasitelův. Máme-li něco na srdci, zač Boha prositi chceme, modleme se jen »Otče náš«; v něm jest vše obsaženo, zač prositi máme, můžeme a smíme, a Otec nebeský dá zajisté nám, prosíme-li slovy Syna jeho. »Otec zná slova Syna svého,« pravi sv. Cyprian, modlíme-li se Otče náš. A praví-li Pán, že nám Otec vše dá, zač ve jménu jeho prositi budeme, čím spíše dá nám, pakliže slovy jeho vlastními k němu volati budeme.

Vy, milé matky křesťanské, učte maličké své, jakmile mluvíti začínají,

modlitbě této, učte je však také modlití se s vroucností a uctivostí, učte je ruce sepínati a oči na kříž anebo k nebi zvedati. Netrpte, aby »Otčenáš« komolily nebo tuze rychle bez pozornosti odříkávaly; jednu prosbu hezky po druhé, pomalu a zřetelně, tím více obrátí pozornost k obsahu.

I vy, křesťanští učitelé a vychovatelé, hleďte, ať ve školách »Otčenáš« se nezanedbává, ať mládež s úctou se modlí, častěji pojednávejte o té neb oné prosbě, příležitost naskytá se vždy. V modlitbě této máte veliký a účinný prostředek zdárného, mravného a náboženského výchování.

Vy pak, všichni dospělí, dávejte dětem dobrý příklad jak v domácnosti tak v kostele. Modlice se Otčenáš, mluvíte k Bohu, rozmlouváte s Bohem, tedy na kolenou klečte a s pozorností, zbožností se modlete. Příklad váš bude nejlepším naučením dětem.

Kéž by řádky naše přispěly k oživení zbožnosti, kéž by uvedly zase na paměť velikou důležitost, obsáhlý smysl, vznešenost a svatost modlitby Páně! Máme za to pevně, kdyby modlitba Páně tak ode všech lidí pochopena, uvážena byla, kdyby obsah její v život náš se vtělil, abychom, co ústy pravíme, také skutky jevíli, máme za to, že by lépe bylo na světě. Ctnost by vzrůstala a hřích by mizel, víra by panovala a nevěra zanikala, láska by se rozhojňovala a nenávisť a nepřátelství by vzaly za své, celý sociální řád lidský by se obnovil, Bůh by byl s námi a pomoc jeho při nás, blaho a spokojenost by vzkvétaly a lidstvo by šťastně dospělo k cíli, k Bohu, do nebe!

Čistá, jasná voda nemá barvy ani podoby, nýbrž má barvu a podobu od nádoby, ve které jest. Tak buď naproti Bohu tvému!

P. Huguet.

Jednomu každému v povolání potřebná zaměstnání nepřekážejí nábožnosti, ale povznášejí ji a pozlacují skutek pobožnosti.

P. Huguet.



O 50leté památce znovuvzkříšení a posvěcení chrámu Páně na svatém Hostýně.

Jsou předměty, slova nebo hesla, kteráž jen vyslovena uchvacují mysl i srdce naše. Jsou to jiskry, kteréž v útrobě naší rozněcují plamen nadšení. Takovým kouzlem bez odporu po vlastech našich zajisté jest »sv. Hostýn.« Slovo to, a hlavně od dob Cyrillo-Methodějských, přes půl sedma sta let rozradostňovalo a oživovalo předky naše. Ono bylo olejem přilítým do shasínajícího a dohořívajícího ohně lásky. Ono srdnatosti, zmužlosti a útěchy poskytovalo chudým i bohatým, vznešeným i nízkým, malým i velikým. Svatý Hostýn vpleten zrovna do věnce dějů naší milé vlasti. Až kdysi »kniha života« otevřena bude, uvidíme, jak mocně zasahoval svatý Hostýn do života našich předků. Jak vyniká nad naši milou Moravěnkou a nad ní vévodí, tak i vyniká, obrazně řečeno, v životě našich spoluvlastenců.

Ký div, že všeliká slavnost na sv. Hostýně uspořádaná vábí poutníků ze všech krajů na tisíce! Tak děje se i při letošním jubilejní slavnosti čili památce 50leté znovuvzkříšení a posvěcení chrámu Páně. Ustanoveno bylo, že konati se budou zvláštní tři slavnosti. První byla na Navštívení Panny Marie dne 2. července jakožto dne, na který obnovený chrám ke službám Božím opět byl posvěcen. Trvala dle pořádku ustanoveného od 29. června do 2. července.

Veliké slavnosti mívají své předhody a pohody, a tak i tato Svatohostýnská první zvláštní slavnost měla, řekli bychom, své předhody a bude zajisté mít i své pohody. Předhody započalo již čtvrtou nedělí po velikonočních. S toužebností očekávají poutníci začátku pouti Svatohostýnských. Opětne na paměť si uvádějí slova písně Šalomounovy: »Vstaň, pospěš..., neboť zima již pominula, prška přestala, kvítí se ukázalo v zemi naší.« A tak bylo i letos. Pospíchali sem, aby v době milostné uctili Matku Boží a na mateřské Srdce její složili všelikou slast a tiseň. Není nad lásku mateřskou! A což teprve nad lásku Té, která po Pánu největšího údělu má na spasení našem!

Sv. Otec Lev XIII. a posv. Hostýn.

Mezi první oslavitele Svatohostýnské Matky Boží dlužno vřaditi po přednosti samého sv. Otce. Opětne zvláštními listy okružními vyzval nás sv. Otec Lev XIII., abychom neumenšovali úcty k Panně Marii. Nadšenými slovy nás povzbuzuje, abychom k ní se utíkali. A nyní opět dokázal, jak mu záleží na úctě Matky Boží. Uděliti na povznesení pobožnosti Svatohostýnských zvláštním přípísem čili indultem za obvyklých podmínek plnomocné odpustky těm, kdož chrám na sv. Hostýně kterýkoliv den tohoto roku navštíví.

Matice Svatohostýnská.

»Matice Svatohostýnská« s povolením nejd. kníž. arcib. ordinariatu olomouckého pozvala na slavnosti Svatohostýnské Moravany a všechny věrné ctitele Matky Boží; i musela sama dobrý příklad dáti, vždyť jest dle stanov i k tomu zavázána. Jest »Matice Svatohostýnská« spolkem, který za účel sobě klade: Povznášeti poctu blah. Panny Marie na sv. Hostýně; zvelebovati tamní služby Boží; křisiti, obnovovati a zvelebovati svaté památky na sv. Hostýně; zvyšovati pobožnosti v kostele i mimo kostel; zabezpečovati lépe tamní duchovní správu i rozmnožovati přísluhu kněžskou v poměru k nastalé potřebě; ale zároveň i pečovati o tělesné potřeby poutníkův, aby přistřeši a ostatní zaopatření jejich přiměřené a slušně řízeno býti mohlo, přihlížejíc při všem ku platným při tom předpisům církevním.

I uspořádala dne 4. června t. r. ustavující valnou hromadu. Sešli se tu následující p. t. členové: ndp. J. Weinlich, generální vikář z Olomouce, vysokorodý p. Julius hrabě ze Seilernů z Loukova, vdpp. A. Buřinský a F. Hanák, kanovníci z Kroměříže, vdpp. msgr. Dr. J. Pánek a Dr. K. Wisnar, professoři богослові z Olomouce, vdp. Ed. Wolff, děkan z Holešova, vdp. Dr. J. Schneider, děkan z Křižanovic, p. Zbobickey, starosta místní školní rady z Val. Meziříčí,

p. Dr. J. Pištěcký, advokát a p. B. Pištěcký, bohoslovec z Kroměříže, dp. J. Lužný, farář z Prusenic, vp. J. Černý, kaplan z Val. Meziříčí, p. k. arcib. dvorní lékárník J. Harna z Kroměříže, dp. J. Blažej, farář na Rusavě, dp. J. Žváček, farář z Domaželic, dp. F. Mikšánek, farář z Němčic, vp. A. Pavlíček, katecheta z Přerova, vdp. F. Hynek, děkan z Drahotuš, pp. K. Zapletal, V. Rozkošný, A. Omasta, K. Skopal a K. Dohnal, rolníci z Ilulina, vdp. F. Perůtka, k. rada a inspektor z Uh. Hradiště, dp. K. Bilčík, farář z Roketnice, dp. J. Dvořák, farář ze Střebetic, vp. V. Kubiček, kaplan z Loštic a dp. A. C. Stojan, farář z Dražovic.

Členové tito vykonali napřed poutní pobožnost, při níž měl mši svatou vdp. kanovník A. Buřinský z Kroměříže. Po vzývání Ducha sv. a požehnání uvítání byli jmenováni od vdp. superiora na sv. Hostýně, P. J. Cibulky, načež zvolen byl předsedou schůze vdp. gener. vikář J. Weinlich, zapisovateli dpp. K. Bilčík a A. C. Stojan, a porada byla zahájena. Připomenuta byla blahodárná činnost bývalého družstva Svatohostýnského, jehož pokračováním je »Matice Svatohostýnská.« Sděleno bylo vše, co doposud se stalo s povolením nejd. kn. arcib. ordinariatu olomouckého na oslavu tohoto jubilejního roku, načež přijaty návrhy na další zvelebu svatého Hostýna. Přijat jednomyslně, nadšeně a upřímně s radostí návrh p. lékárníka J. Harny z Kroměříže, aby díky vzdány byly Továřství Ježíšovu za všeliké oběti přinesené pro svatý Hostýn.

V přípise poděkovacím na vysoce důstojného p. P. provinciála vyjádřeno, že vděční jsme hlavně dp. superioru P. Janu Cibulkovi za výzdobu chrámu Svatohostýnského, jakož i za jeho nevšední a neumornou píli a obětavost, jakou věnuje se svými spolupratry jak na sv. Hostýně, tak na sv. misích ve vlastech našich časné i věčné spáse našich rodáků.

Za starostu »Matice Svatohostýnské« zvolen byl vdp. gen. vikář J. Weinlich, za mistostarostu vdp. kanovník Al. Buřinský, za jednatele dp. A. C. Stojan, za pokladníka vdp. Dr. Schneider.

Dobrodinci.

Jakožto podporovatelé a zvláštní dobrodinci »Matice Svatohostýnské« kromě již jmenovaných pánů dlužno, aby uvedeni byli p. t. pp.: K. Beránek, kanovník v Újezdě, F. Věrný, děkan v Dřevohosticích, F. Porazil, farář na Moravici, K. Sláma, děkan v Přerově (daroval 500 zl.), A. Pavlíček, katecheta v Přerově, J. Vyhňálek, farář v Pavlovicích, F. Špička, farář v Mor. Ostravě, J. Krátký, farář v Ptení, F. Hála, farář ve Vrchoslavicích, J. Tománek, kaplan v Kojetině, F. Fučík, farář v Měrovicích, F. Vyplel, farář ve Staré Vsi, J. Knapp, kaplan a F. Knopp, farář v Těšeticích, J. Secký, farář v Kojetině, F. Harna, farář ve Chvalkovcích, J. Florián, děkan v Tasově, J. Stáhala, farář v Bohuňovicích, E. Pavlík, kaplan v Krnově, L. Holain, k. rada ve Slavoníně, A. Benýšek, kaplan na Kladkách, Fr. Rozkošný, kaplan v Plesné, P. Hradkovský, k. rada v Nákle, V. Valenta, kpl. v Březoloupech, V. Kubiček, kaplan v Lošticích, J. Lžičar, farář v Plumlově, Dr. J. Láska, farář v Penčicích, F. Hejdušek, farář v Lipniku, A. Zbořil, farář v Konici, J. Baďura, farář v Kurovicích, J. Kaláb, farář v Roštíně, T. Krstek, kaplan a J. Ryšavý, farář v Rohli, R. Holub, kaplan a F. Ermis, farář v Bludově, J. Rygal, kaplan v Náměšti, J. Pospíšil, administrator v Majetině, T. Wagner, kaplan v Mor. Ostravě, S. Spáčil, kaplan v Bohuslavicích, F. Vaculík, děkan v Hustopeči, A. Suchánek, kaplan v Komárově, Kl. Humplik, kaplan ve Velkých Herlicích, F. Košut, farář v Loděnicích, V. Pecháček, kaplan ve Zborovicích, F. Svoboda, farář na Klásteru-Hradisku, A. Jeřábek, farář v Nezdenicích, A. Pospěch, kaplan v Kostelci, J. Nezdařilek, kaplan ve Slatině, F. Ostravský, farář v Krásné, F. Solanský, kaplan v Nivnicích, J. Lízal, kaplan v Hnojicích, J. Strouhal, děkan v Dolanech, A. Dolák, farář v Bochoři, N. Malachta, kpl. v Pavlovicích, B. Hoch, farář v H. Újezdě, Dr. V. Klein, prof. v Těšíně, J. Klinkáč, kons. rada v Telnici, A. Kleveta, farář v Pratici, F. Pohanka, kaplan v Bzenci, T. Šilinger, augustinián na Starém Brně atd.

Přípis msgra. J. Vykydala.

S velikou důvěrou přicházejí poutníci z blízka i daleka; v důvěře té posilnění

bývají různými milostmi, udělenými na přimluvu Matky Boží. Osvědčuje se, že »tato Matka Boží divy tvoří.«

Veliké povzbuzení způsobil přepis v Pánu zesnulého druhdy děkana velehradského, monsgra. J. Vykydala. Přepis ten hlavně nyní vešel ve známost, budiž i zde uveřejněn :

Veledůstojný Pane! Dříve, nežli mě povolá Pán Bůh k soudu, nemohu tajemství — patrně zázrak — zamlčeti, neboť bojím se, abych snad pro své mlčení nebyl trestán. Moje nebožka maměnka, Pán Bůh jim dej slávu věčnou, jednoho dne sešlela. Duch její zahalen byl choromyslností. Stalo se to r. 1844. Nemoc trvala až do r. 1851. Ačkoli všemožných lékův užívala, přece nemoc ustavičně trápila ubohou maticíku moji. Celou noc mnohdy probděla, běhala po jizbě, plakala, ustavičně vzývala nejsvětější jména Ježíše, Marie a Josefa o pomoc. Šaty na sobě trhala. Sotva se rozednívalo, opustila domácí krb, po osadě se toulala a stále na sobě šaty trhala. Nikdo nevěděl rady ani pomoci. Bylo to však r. 1851., když jsem jako kooperator v Hovězí doprovázel poutníky na svatý Hostýn, kdy maměnka nabyla své veselé mysli; bez lékův a bez pomoci lékařské okřála. Psal jsem domů, že 4. neděli připutuji (na sv. Hostýn), aby tam také přišli. A skutečně dostavili se tatiček, maměnka, sestry, bratr a téměř celá přízeň. Já jsem obětoval mši svatou za milost uzdravení nemocné. Když jsme se byli rozloučili, všichni jsme si zaplakali, maměnka nejvíce. Když přišli příbuzní domů v neděli večer, nemoc ještě nebyla zlomena; ale v pondělí ráno maměnka šla do kuchyně a pravila Josefě, jež u nás vařila a hospodářství vůbec vedla, mé tetičce a sestře otce mého: »Josefo, já dnes budu vařit!« Tetička pravila s podivením: »Co chcete, švagrová, dělati?« Maměnka na to: »No, vařit chci.« A hned si podpálila a počne vařit. »Josefo, běž pro starého, at hned přijde!« pravila maměnka. Tetička hned běžela za tatičkem a netrvalo dlouho, přišli. Tatiček vida, co se děje, počal plakati, ale maměnka jim řekla: »Neplač, Jane, tu máš snídání, už dlouho jsem tobě nic neuvařila.« A od té doby byla maměnka zdravá, až r. 1854. usnula v Pánu. Kdo

by tu neviděl zázračný skutek Boží, kdo by tu neviděl, že jen pomocí a na vzývání blah. Panny Marie zázrak ten se stal? Kdo by se odvážil zázrak ten popírat, neodsuzují ho, ale přimluvě Panny Marie Hostýnské a její mocné ochraně odporučuji. Na důkaz, co tu všechno napsáno jest, podepsali tuto listinu v Cholině, dne 23. ledna 1894 Josef Vykydal, děkan a farář cholinský, vlastní syn, svědek, jenž všechno viděl a slyšel. Františka, vlastní dcera, Josefa Čápová, vlastní dcera, svědkyně. Františka Vykydalová, výměnkárka v Bilanech. Co v listině psáno a podepsáno, potvrzujeme, že nám od vdp. děkana P. J. Vykydala ústně vykládáno bylo. Podpisy všechny jsou právě všech svědků zde podepsaných. V Cholině, dne 25. ledna 1894. P. Frant. Ševčík, kooperator, P. Frant. Odstrčil, kooperator.

Listina ta před smrtí s velikou námahou psána v těžké nemoci bývalého strážce posvátného Velehradu.

Podobných listin již více uschováno na posv. Hostýně. Ký div, že s takovou důvěrou vystupují poutníci k Maticce Svatohostýnské. Kdož dovede popsati zbožnost různým a různým způsobem zde projevovanou? Kdož dovede líčiti dojmy při rozmluvách přetajných mezi Bohem a Matkou jeho a poutníky po sv. svátostech? Toť vše knihou uzavřenou zůstane, kteráž až v onen den se otevře.

Poutníci se všech stran.

Zdržovali od Matky Svatohostýnské, od pouti svatohostýnské, Slováci uherské, ale ti se nedali. Mnozí v Uhrách nechťejí, aby z Uher se putovalo. Jsou ovšem lidé na světě podivní a podivnější ještě jejich názory. Poznali jsme opět, jak zbožnost u těchto našich spolubratrů hluboce je zakořeněna a jak velice se prohřešují na tomto národě, kdo o jeho duševní i tělesnou porobu usilují. Přišlo na 500 uherských Slováků s vpp.: A. Behunkem, farářem v Laučari (Ostřih.), J. Strakou, koop. z Pištan a E. Czaykowskim z Beryndy, farnosti Veselské z Uher. Pravý podiv vzbudily jejich korouhve v různých barvách rakouských, jejich krásný zpěv s průvodem dovedných hudebníků, jejich vzorný pořádek poutní, jejich večerní pobožnost.

Mile dojmá rozmanitost poutníků, jejich pobožnosti a zvláštnosti. Po Slovácích přicházejí Hanáci, jejichž krásné vlastnosti při příležitosti té lze pozorovati. Krásná a povzbuzující byla pobožnost na př. Zborovického průvodu s vp. Pecháčkem; zpěv za řízení ct. p. učitele Kedrutka přemile dojmá a mocně k pobožnosti, jakž to má býti, povzbuzoval. Ale jak již praveno, kdož dovede vše vypsati o každém průvodě? O mnohých ani se neví, odkud jsou. V knize naznačeny jsou následující průvody: Z Lubna, Lidečka, Vlčnova, Loučky, Drnovice, dva neznámé průvody, z Mostkovic, Prostějova, od Prostějova, z Vysokého Pole, Slavičína, Polanky, Derfle, Smoliny, Dubnice na Slovensku, Dobré na Slovensku, Čitova, Lačnova, Újezda, Francových Lhot, ze Štítné s p. farářem Filipem, 5—7 průvodů neví se odkud, z Pozlovic, Smržic, Luhačovic, z Nemšové na Slovensku, 6 neohlášené odkud, z Bánova s knězem, z Brumova, Velkého Ořešového s knězem, z Vlčovic u Frenštátu, Duban, Frýdlandu, Bezděchova, Bratřejova, Roustky s p. farářem, z Horní Bečvy, Hluku, Troubek, Frýdku, Frenštátu, ze Zlámanky, ze Zlína, z Halenkova, z Újezda, Nezdenic, Staré Bělé, Poruby u Hustopeče, z Bojkovic, Komné, Praksic, Velikové, Tiché, Ivaně, Lichnova, Vlachovic, Klobouk Val., z Bilnice, Halenkova s knězem, z Kunovic u Kelče, Vřesovic, ze Šumic, z Hrubšic, Pitína, Kralic, Slušovic, Trojanovic, Týnce, Přibora, Opavy, Tiché, Lichnova a asi 10 neznámých, z Hudslavic s hudbou a družicemi, z Bernatic, Hôrky, Hrubšic, z Loučky u St. Jičína, z Dětrichovic u Opavy, z Věřinovic, Lhoty u N. Jičína, z Pitína, St. Jičína, Janovic, Kralovic, Slušovic, Veselé, Beckovic u St. Jičína, Mořkova, Hovězí a asi 6 jiných, z Ostravy, Velkých Prosenic, ze Štítý a asi 10 průvodů jiných, ze Všeminy, z Podštátu, Březiny a 1 neznámý průvod, z Vracova, Hvozdné, Oder, Vyzovic, Veselí u Oder, Hynčiny, Lubné, ze Vsetína s knězem, z Těšnovic, Čitova, Nového Hrozenkova s knězem, z Kašavy s knězem a jiné 3, z Buchlovic, Velehradu, Tupes, Syrovina, Domanína, Kostece u Kyjova, ze Žeravic, z Věrovan, Ježova, Osvětiman, Lidečka, Slavičína, okolí Podštátu, ze Stříbrnic, z Mořic, Libhoště, Bilan, St. Města, ze

Bzence a 10 jiných, z Příluk, Tečovic, Val. Meziříčí, Uhřic, Mlacova, Zlatavy, Chropíně, Obětkovic, Kvasic, Kostece, Hradiska u Kroměříže, Hrubé Lhoty, Milovic, Nivnic, Bránek s knězem, Nov. Hvězdic a 5 jiných, jichž jména neznáma, společný průvod od Mor. Krumlova s vpp.: Fr. Korcem z Řeznovic, J. Zelničkem z Dolních Kounic, J. Koubkem ze Zbejšova, J. Rosendorfem z Rosic, Jos. Šilhanem z Ivančic, A. Vrzalem z Domásova, J. Hrubešem z Oslavan. Společný průvod z opavského a pruského Slezska s vpp.: A. Harazimem z Kravař, Pavlem Pleškou z Byčiny, J. Vyhliďalem z Jaktáře, J. Rajmanem z Raduně, I. Černochem z Hradce, J. Nezdařilíkem ze Slatiny, A. Suchánkem z Komárova.

Zvláštní zmínky zasluhuje první dětská pouť z Kojetína. Děti to byly, které letos první pospíšily pozdraviti Pannu Marii na sv. Hostýn a takto zahájily první zvláštní slavnost jubilejní. Ve středu dne 26. června o 6. hod. ráno po mši svaté vydalo se na 400 školních dětí z Kojetína za průvodu svého katechety P. J. Filipa a P. J. Coufala, kooperatora, se svými rodiči a domácími zvláštním vlakem na pouť na sv. Hostýn. Všeck, jak malých tak velkých, bylo daleko přes půl tisíce. Po 7. hodině dojel vlak do Bystřice, kdež průvod uvítal a městem vyprovodil vdp. rada P. Fr. Kremel. Za zpěvu a hudby nohy těm malíčkým jen hrály, kopec vzaly zrovna útokem a první byly u kapličky s pramenem. Tam se opět uspořádal průvod a za zpěvu vystupoval starými nápěvy k svatyni, uvítán byv před ní vdp. superiorem P. Cibulkou, strážcem sv. Hostýna. Mimovolně přišlo na paměť při pohledu na dětský průvod křížácké tažení dětí. Radostí srdce ušedalo všem, kdož je spatřili. Když malí poutníci Pannu Marii pozdravili, popřána jim volná chvíle k oddechu a posile. O 10. hod. seznámeno se na slavné služby Boží s kázáním, které vykonal veld. p. superior. Když ty malé poutníky vítal, jim o Panně Marii vypravoval a je povzbuzoval, aby zůstali věrnými, dobrými dítkami jejími, tu hned oči jejich radostí zářily, hned slzami se rosily. Při slavné mši sv. s assistencí zpíval celý kostelní zpěvácký sbor z Kojetína za řízení svého zasloužilého ředitele kůru p. J. Jančíka

mši sv., jaké dlouho nebylo na svatém Hostýně slyšeti dle výroku znalců. Po službách Božích, které skončily až v poledne, tábořili malí poutníci na svatém Hostýně, živili se a kupovali pouti. O 4. hod. zvonilo se na požehnání, před nímž ještě vdp. superior vykládal dětem dějiny svatohostýnské. Po požehnání rozloučivše se s Pannou Marií, spěly děti s kopce k Bystřici na čekající vlak. O 8. hod. večer vrátily se šťastně domů a tam ve chrámu Páně ukončena velebným chvalozpěvem »Tebe Boha chválíme« a sv. požehnáním tato první dětská jubilejní pouť na sv. Hostýn. Poutť tato zajisté svědectví vydává o dobré výchově, o zbožnosti rodičů.

První slavnostní pouť.

Nadešla první zvláštní jubilejní slavnost. Bylo-li předhodí bohaté na různých projevech nelíbené zbožnosti, byla na nich bohata u větším množství slavnost slavená od 28. června do 2. července, ano u velikém počtu poutníci na slavnost se dostavili. Tu teprve rozmilá svéráznost, jak uvykli jsme říkati, u zbožnosti a různých jejích výkonech těch kterých našich milých krajanů přemile dojímala a slzy radosti vynutila. A slzím těmto neubráníl se ani muž otužilý. Zpíváme-li o muži bez slz »Uviděl národ v porobě a ponejprve zaplakal,« proč bychom totéž říci nemohli opáčně: »Uviděl národ plesati radostí duchovně a též radostí zaplakal.«

Poutní pořádek po celou tuto slavnost byl až na malé výjimky tento. Po 6. hodině odpoledne seřadili se poutníci u kaple svatovodní, rozřídili se dle míst a farností, kteréž tabulkami označeny byly a u vzorném, v pravdě slavném průvodě ubírali se okolo slavo-brány, kdež poutníci a kdož měl hlavní služby Boží den na to, se vši slávou uvítání. Ve chrámě vital poutníky s nadšeností řídkou dp. superior P. Cibulka, zapěny litanie lorelánské a po nich uděleno sv. požehnání. Po krátkém odpočinku shromáždili se všickni poutníci na společnou večerní modlitbu — na modlitbu, jak ji naučila nás matka naše — tak jednoduchou, ale při tom přece tak dojemnou, od tolika poutníků různých z krajů různých na místě tak posvátném

vykonána. S nevšední a opravdovou oddaností a rozhodností obnoven křestní slib a zvláštní zbožnost s vroucností vykonána za duše v očistci.

Ráno o půl páté trubač a zvon svolával poutníky; většina jich ovšem již ve chrámě Páně byla, neb tam probdělí za příkladem křesťanů při vpáde Tatarů na modlitbách celou noc. I vykonána modlitba ranní a nyní zapěny písně, které »Matice Svatohostýnská« pro tyto pobožnosti zvláště byla upravila, a které se všem poutníkům zamlouvaly.

Po páté hodině bylo sv. přijímání, kteréž rovněž svým pořádkem ku zvýšení pobožnosti povzbuzovalo a po němž předepsaná odpustková pobožnost vykonána.

O půl 7. hodině bývala slavná mše sv. s kázáním; po kázání modlitby za sjednocení u víře. O 10. hod. byly slavné služby Boží. Po nich po krátkém odpočinku světily se růžence atd., byla rozmluva předojemná dp. superiora P. Cibulky na rozloučenou se sv. požehnáním. Chvilé to všeobecného vzlyku a pohnutí. Jen stěží prodralo se konečně u mohutném pohnutí naše národní a tak krásné »s Pánem Bohem.« V slově tom vrcholila všecka touha; vše — vše, co srdce projádríti chce a může ve chvíli tak úchvatné a posvátné.

A po chvíli sv. Hostýn osamotněl a jen chrám, jedle a lesík úkol jako by ozvěnou se ozývaly mnohonásobnou všech těch prosb a písní Matce Boží Svatohostýnské pronášených a jí znova na srdce kladených, aby vyslyšeny byly, aby povznesly se k nebes trůnu a odtud aby sestoupilo milosrdenství a smilování.

Oněměly písně na chvíli, neb již jiní poutníci a poutničkové pospíchají jako děti k Matce a opět těši se Matka Milosrdenství s přítomných poutníků, neb radost její jest, býti mezi syny lidskými.

Slavné mše sv. odsluhovali: První jakožto starosta »Matice Svatohostýnské« ndp. generální vikář J. Weinlich z Olomouce. Vše při bohoslužbě slouží ku povznesení, úzce souvisí s tím, což vyznačiti má. Ndp. generální vikář po vši námaze zasednul do zvěděnice a zde do umdlenosti a se vzornou trpělivostí zpovídal.

Po dvakrátě měl slavné služby Boží nejdůstp. praelát A. Horný z Vidně. Ba postačí říci praelát Horný, neb komu není znám obětavý ochránce a zastance našich rodáků vídeňských? Jest on vzácným zjevem. Poutníci s nelíbenou radostí a upřímností ho vitali. Každý chtěl vděčnost svou po našem způsobě políbením ruky čili ostatků v prstenu projevit, ale nešlo to, nebylo to možným, ač opravdovou těžkostí bylo poutníkům to odepřít.

Pan praelát sám velmi dojat byl. Oč, že v té chvíli si umínil, jako jiní setrvati při obětavosti a horlivosti pro tento národ v kořenech ještě zdravý a tak mnohoslibný.

Při odchodě připravena njdp. praelátu ovace u slavobrány, při níž toliké zástupy poutníků se nakupily, že laik — když již tak zvykli jsme říkati — intelligentní nemohl se ani prodrati, aby jménem Moravanů poděkoval p. praelátovi. I učinil tak pořadatel slavnosti. Slova děkovací nalezla ohlasu přeživého u poutníkův a ohlavena byla, jak náš Sušil říkával, přáním, aby ho Pán Bůh na přímluvu Matky Boží Svatohostýnské dlouhá léta ještě zachoval nám a rodákům našim ve Vidni pro časnou a věčnou spásu.

Dalším celebrantem a zároveň kazatelem byl vp. Al. Vychodil, farář z Milvauke v Americe. Již to pozornost na něho obrátilo, kterou jeho zjev a nadšená a srdečná výmluvnost jen zvýšila. Uvítán od poutníků srdečně z daleké Ameriky, odkud nám pozdrav přinesl od milých krajanů vzdálených. Že díme pravdu, nasvědčuje tomu, že byla hned shánka po něm po službách Božích. Tak mnohý chtěl se poplati na své krajany a něco o nich se dovědět.

Slavné služby Boží měl též vp. K. Lorenz z Olomouce za přísluhy olomouckých bohoslovců, kteříž při veškeré obsluze bohoslužebné svým vzácným zpěvem, svou vzácnou dovedností a zbožností nemálo přispěli ku zvýšení pobožnosti.

Vysocedůst. kollegiální kapitola kroměřížská zastoupena dvěma kanovníky celebranty vdp. mons. Hanákem a J. Droběnou, o kterých bez lichocení a upřílišování platí slova sv. Františka,

druhdy ku bratřím pronesená: »Pojďte a budeme kázati« (to jest zjevem svým a povšechným chováním svým).

Celebrantem o výroční slavnosti na Navštívení Panny Marie byl ndp. praelát rajhradský P. Benedikt Korčič jako na přemilou památku v Pánu zesnulého pěstitele chrámu Páně Svatohostýnského opata Šlosara a na památku obětavosti rajhradských benediktinů pro sv. Hostýn vůbec. Srdečné uvítání a ještě srdečnější rozloučení s nejd. praelátem zajisté jesti důkazem vděčnosti Moravanů za blahodárnou činnost benediktinů rajhradských.

Pravda, že živé slovo působí mocněji nežli litera, osvědčila se při kazatelích o této slavnosti.

Kázal opětě — však každý již ví ve vlastech našich z vlastní zkušenosti, s jakou vroucností — vdp. superior P. Cibulka, a to opětě. Dalším kazatelem opětěm byl jednatel hývalého družstva Svatohostýnského, vp. Ant. C. Stojan, farář Dražovský.

Svou výmluvností, myšlenkami hluboce proniknutými, promyšlenými i nadšenými uchvátili posluchače kazatelé: vdp. Dr. Kupka, professor bohosloví z Brna a p. farář G. Friebe z Kartouz. Poutníci proniknutí přesvatou náladou zajisté v životě svém uskuteční, což jim na srdce vloženo od kazatelů. I tu stvrzena pravda, že srdce nadšené a horoucí posvátným plamenem zanítí jiné.

Co říci o kazateli vdp. monsignoru Bergerovi, faráři Hnojickém? Odkud je ten »stařeček«? ptali se s pohnutím poutníci. Myslíme, že do slova toho vložili všelikou něhu, dobrotu, úctu, kterou projevití chtěli »panáčkovi« velezasloužilému. Kazatel zažil udalosti Svatohostýnské, zkusil vše, srdcelomné bylo jeho odprošení a odporučení se Panně Marii.

Při bohoslužbách s ochotou vypořádali vpp. Možný, farář z Jalubí, Cizmař ze Štěpánova, Blažej, farář na Rusavě, Sauer, farář z Napajedel, Weiser, farář z Vlkoše a jiní vpp.

Velkolepý ohňostroj na svatém Hostýně.

Po společné večerní modlitbě o čtvrtě na 10. hod. zarachotily 3 rány z hmoždířů a nad sv. horou vzlétly rakety rozličných barev, vyzývající k podívání na sv. horu.

V oblacích vzplanul velký kříž v šarlatové barvě ozářen velkým točícím se sluncem, které celý sv. Hostýn osvětlilo. Kříž sv. na památku sv. věrověstů slovanských sv. Cyrilla a Methoděje, kteří sv. kříž u příchodu na sv. Hostýn jako znamení víry vztýčili.

Druhá dvě slunce jako assistance po obou stranách zářila svými různobarevnými paprsky. Nejdále však zářil daleko do kraje kříž svatý. Rakety tvaru rozličného vzplanuly ve výši 500 metrů nad temenem hory do kraje a hlásaly předvečer památného dne, vzdávající čest a slávu Matce svatohostýnské a holdující hodnostářům církevním na posvátném Hostýně. Bludičky, rozlétnuvše se na vše strany s výstřelem, ve vzduchu se ztratily. Hvězdy s mohutnou září nad svatyní se vznese — ohnivé koule daleko do kraje hlásaly slávu a povznesení sv. Hostýna.

Byla to práce nemalá známého kníž.-arcib. dvorního lékárníka pana Jana Nep. Harny z Kroměříže, který po mnohá léta s pílí neúmornou vždy za příčinou církevních slavností nejen na posvátném Hostýně, jak známo při konsekraci r. 1891. na Velehradě a jinde se věnuje ku cti a chvále Boží — a své se značným nákladem zdařile sestavené ohňostroje sám zapaluje, zanechávaje u poutníků dojem nezapomenutelné.

Přislíbil pan lékárník Harna, že při hlavních slavnostech letoších na svatém Hostýně ještě velkolepější ohňostroje připraví, a bylo by jen přání, aby počasí provedení šlechtetného toho díla jak tentokráte umožnilo.

Vídeňské procesí.

Zvláštní pozornost vzbuzovalo a také jí zasluhovalo procesí lidu českého jednoty sv. Methoděje s vp. M. Křesadlem O. S. Fr. a P. Prokopem, katechetou škol vídeňských. Na naše rodáky vídeňské mnoho se nařikává; kdo však viděl tyto poutníky, jejich uspořádaný průvod s družičkami i droužkami nesoucími sochu Panny Marie, s mládenci i muži, zajásal a radosti srdce mu ušedalo. V té chvíli tím více ocenil obětavost, kterouž jim věnují svrchu udání velební páni, ač jen přikoří různá jejich údělem. Zaslouhují oni plnou měrou náš dík a jsou nám vzorem,

jak i my starati se máme o rodáky své. Při tétož příležitosti přesvědčiti se mohl každý, že podpora duchovní potřeby vídeňských rodáků našich mnohonásobně nese ovoce a že by tím vydatnější býti měla. Školačky české školy, Krémařovy, za pláče všeobecného pozdravovaly jménem poutníků Matku Boží svatohostýnskou a s ní pak se loučily. Průvod vídeňský vzbuzoval obdiv a byl pobídkou i nám, abychom i veřejně osvědčovali smýšlení své.

Průvody.

Průvody o slavnosti této byly, jak dalece možno bylo jejich jména zjistiti: ze Zdounek s vp. farářem A. Horákem, z Předmostí s vp. Hradilem, z Lišné u Brna s vp. M. Novotným, z Přerova s vp. J. Závělem, ze Staříče u Místku s vp. Ed. Zlámalem, z Břeštské a Žalkovské farnosti s vdp. mons. dr. Teplíčkem a Fr. Hammrem, s pány učiteli děti vedoucími, z Jaseně u Vyzovic s vp. A. Sopúchem, z Těšetic s vp. J. Knappem, ze Staré Vsi s vp. Staněckem, z Kokor, Lidečka, Malenovic, z Blasic s vp. Snopkem, z Ústí u Hranic, Karlovic Velkých, Halenkovic, Tršic, Bohuslávka u Lipníka. Drnovic u Vyskova, z Měrovic, Bučovické farnosti, Domažlic s vel. p. Žváčkem, Modřic u Brna, Jestrábské farnosti, Běloutina s vp. Nejezchlebem, Kozlovic u Frenštátu, Kašavě s vp. A. Bednářem, z okolí Příborského, Loučky, z farnosti Sukdolské, z Kozlova u V. Újezda, z Rybí u Štramberka, z Valče na Krumlovsku, ze Zahnašovic s vp. S. Doleželem, z Brusného, Jankovic. Porůznu a menší houfky přišly: z Uher z Trebatice v nitř. stolici, ze Senice, z Nov. Jičína, Koprivnice, z Bráněk, Grygova, Frýdku, Místku, Francové Lhoty, Tvarožné Lhoty, Popovic, Lačnova, Klenovic, Mrlinka, z Kosmonos a Č. Budějovic, ze Štětiny ve Slezsku, z Křižanovské farnosti u Slavkova, Tuřina, Spytinovské farnosti, Lipovce u Sloupa, z Prešpurku v Uhrách, Nového Jičína, Jezernice a odjinud ze všech krajů naší vlasti. Kdož doveče jich všech vypočítá?

Počet poutníků byl tak veliký, že některý den i venku se muselo kázati a mše svaté sloužiti, ač kostel svato-

hostýnský přemnoho poutníků pojme, neb jest bez lavic. Přemnoho poutníků přistoupilo ku sv. svátostem. I byla první slavnost bohatá na milostech. Budiž Pánu Bohu za vše chvála i za pohodu a překrásné noci. Srdečné »Zdař Bůh!« dalším jubilejním slavností!

Zakončení slavnosti.

Po hrubých službách Božích na Navštivení Panny Marie nesčetné zástupy poutníků shromáždily se u slavobrány a

tu poděkoval vdp. superior ndp. opatu B. Korčianovi, řádu benediktinského. Poděkováno a sláva povolána vdp. kanovníku baronu Ehrenbergrovi a monsig. Bergrovi. Jsoutě z těch kněží, kteří na kolečkách ssutiny vyváželi ze zřícenin Svatohostýnských. Vzpomenuto všech zemřelých dobrodincův a jim zvláštní zbožná vzpomínka věnována. Odpoledním sv. požehnáním a promluvou na rozloučenou a o přípravě na hlavní slavnost srpnovou zakončena první jubilejní slavnost.

Školákem do smrti.

Kdo's do školy již přestal chodit,
ty dobře věz a pamatuj,
že školákem být nepřestáváš,
až přiblíží se konec tvůj.

Dnes školou tvou jest Srdce Páně,
to sladké Srdce, přesvaté,
jež dosud bije na oltáři
jak pro chudé, tak bohaté.

Tu stále žije pro nás v lásce
a zve nás k sobě každý den,
a těší se, když jeho stánek
jest žáky jako obležen.

Nuž, pojď' jeu rychle, bratře milý,
a vstup v tu Srdce duchem svým,
tu přiučís se dokonale
pravd všechnuých pravdám nejvyšším.

Tu poznáš, jak máš Boha cítiti
a bratra svého milovat,
jak radostné kříž obejmouti,
a drahou duši zachovat.

Tu naučíš se k nebi zříti,
kde domov tvůj a otcina,
kde svatých sbor na bratra čeká
a Otec, Máti na syna.

Tož pilně choď v tu školu svatou
a Učitele slov vždy dbej,
vpiš hluboko je v srdce svoje,
dle nich pak žij a umírej.

Až při smrti se loučit bude
pak s školou tou tvůj zbožný duch,
tu vysvědčením nejkrásnějším
té odmění tvůj věčný Bůh.

P. Karel Kraus.

Na neděli 10. po sv. Duchu.

„Kdo se povyšuje, bude ponížeu.“
(Luk. 18, 14.)



sv. Antonínu, poustevníku, se dočítáme, že jednoho dne měl následující vidění a zjevení. Zdálo se mu, že se octnul pojednou na vysokém kopci, odkudž mohl daleko široko se rozhlédnouti. I viděl, kterak celá země vůkol potažena jest léčkami, do nichž ďábel lidi lapá. Vida na všech stranách nástrahy spasení lidského zvolal: »Ach, Bože můj! Kdo vyhne se nebezpečným nástrahám těm, když jich tolik jest na té zemi a všude člověka obkličují?« I odpověděl hlas s nebe: »Jen ten nástrahám ujde, kdo jest pokorný srdcem.«

A v pravdě zdaž není tomu tak? Kde jest člověk ten a kde místo to, aby se oň nepokoušela pýcha, toto nejnebezpečnější osidlo ďáblovo? I v tom domě Božím není člověk jist. I do toho chrámu Páně ďábel je zanašl. Vidíme to patrně z dnešního sv. evangelia. Sám Pán Ježíš praví: »Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili.« (Luk. 18, 10.) Však do chrámu také ďábel vstoupiti se odvažil a nalíčil tam nástrahu svou. Farizeus, který mnoho dobrého činil, v nástraze uváznu; publikán, který mnoho zlého byl spáchal, vyváznu. A jak se to stalo? Farizeus poddal se pokušení pýchy a proto uváznu; publikán však, pamětliv jsa své nehodnosti před Bohem, pokořil se a proto vyváznu. Sám Pán Ježíš

praví: »Pravím vám: tento sestoupil do domu svého ospravedlněn nad onoho (totiž farizea); neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.« (Luk. 18, 14.) I jest, jakoby slovy těmi pravil Pán Ježíš: Chceš-li ujíti naštrahám ďablovým, opatruj pokoru v srdci svém. Ale v čem záleží ta pokora, již opatrovati třeba v srdcích našich,

vedliví nebo hříšníci. Avšak nebyli bychom spravedlivými, kdyby nás Bůh nebyl ospravedlnil, kdyby nás nedržel milostí svou. A proto také příčinu máme, abychom se rádi za příkladem samého Pána Ježíše pokořovali před Bohem, který, jak svatý Petr v jednom z listů svých dokládá, »pyšným se protivi, ale pokorným dává milost.« A jsme-li jak onen publikán ne-



abychom neupadli v nejnebezpečnější osidlo ďablovo? Pokora záleží v živém vědomí velebnosti Boží a vlastní nehodnosti a malichernosti naší, jakož i ve snižení se plynoucího z toho vědomí, či kratčeji a pochopitelněji: pokora záleží v tom, abychom se považovali za toho, kým vlastně jsme. A kým vlastně jsme? Jsme lidé, ale nebyli bychom jimi, kdyby nám Bůh nedal tělo a nesmrtelnou duši, kdyby nás nebyl stvořil. Jsme buď spra-

spravedliví, jsme-li hříšníci, ó tu tím více příčinu máme pokořiti se a pamětliví býti své nehodnosti a ničemnosti, z nepravostí svých se upřímně a úsilovně káti a pokáním neodkládati, až by ďábel ubohou duši v tenatech svých tak spoutal, že by ji pak až nemožno bylo vyváznoti. Proto také napomíná svatý Petr a dí: »Pokořte se pod mocnou rukou Boží, aby vás povýšil v čas navštívení.« (I. sv. Petr 5, 6.) Amen.

F. K.

Píseň skřivánčí.

Skřivan vzlétá výš a výše
vzduchem, jenž už jarem dýše;
třepotá se pod nebem,
pěje, šveholí a jása,
hlučné trilky dolů stráša,
„jaro, jaro, láska!“ hlásá,
až se chvěje celá zem...

Paprsek kde hřejný, vlídný
padal na louku v kout klidný,
fialka tam vzpučela...
Za lístkem se cudně kloní,
a jak skřivan k jaru zvoní,
otvírá svůj květ a voní
skromná, tichá, veselá...

I mé srdce zachvívá se,
se skřivanem rozlétá se,
pučí, voní s květinou...
K Tobě letí, Tobě pěje,
Tobě voní a se směje,
v Tobě žije a se směje,
Bože, jenž jsi vesnou mou!

Slunce moje, Jaro moje,
ó kéž teplo, světlo Tvoje
led mých řader roztaví,
abych uměl světu, sobě
a žil, Bože, jenom Tobě,
k Tobě spěje v každé době
bez podzimní únavy!...

J. P—ka.

Srdce Páně.

Jak ku Markóš Alacoquo kdys děl
Pán Kristus, na lidstva když bídu zřel,
tak jeho ret dí dosud, radu skýtá,
z níž útěcha a pomoc věchném svítá.

Hleď Srdce mé, dí, a ten lásky plam!
Ó miluj ho nad cenný drabokam!
V něm milosti vždy kyne pramen spasný
pro věčnost tvou i pro život tvůj časný.

Kde Srdce mého obraz zavěšen
a vše milován a v pravdě ctěn,
tam štěstí, zdar a Boží požehnání
nechť s nebes jasna bohatě se sklání.

Kdo v lásce zemdlel, jako v letu pták,
čí duši lhostejnosti obestřá mrak,
zjev Srdce mého v paměti nechť chová,
žár lásky Boží vznítí se v něm znova.

Kříž tvou-li šij tu k zemi schyluje,
a žití radost ničí, práci stěžuje,
pak Srdce mé ho ve jho sladké změni
jak noci temný stín ve světlo denní.

Kdo tuto účtu svatou ve hrudi
též jiných zaseje a v život probudí,
tož jméno jeho vryjí v Srdce stěnu,
tu na věky se skvěj mu za odměnu.

Kde otec, máť též dítka pilně zvou
ctít Srdce mého lásku plameunou,
tam vděčnost vzácná uzraje svým časem,
a smutku bouře nehne jejich vlasem.

Kdo s Bohem v míru, lásce žítí mněš,
věz, mnohou bouř že ještě zakusíš,
však Srdce mé tě spásí v kruté seči
a nedá klesnout tobě v nebezpečí.

Jsi bříšníkem, pak svaté Srdce mé
jest slitování moře nezměrné,
v ně s důvěrou se pevnou ponoř cele,
a zmizí zoufalosti chumůry ztmělé.

Jsi knězem, věz, že žhavý oheň plá
ve Srdci mém pro svatá slova tvá,
jím roztavíš pak ledy zatvrzelce,
jím zničíš choutky rouhavého smělce.

Až života pak veďer přikvačí,
kdy síly mdlé víc k boji nestačí,
v mé Srdce uteč se a nezahyneš,
v něm vítězíš a blaze odpočineš.

P. Karel Kraus.

Na Nanebevzetí blahoslavené Marie Panny.

„Jako palma v Kádes jsem
vyvýšena.“ (Šir. 24, 18.)



romský dějepisec pohanský,
Suetonius, vykládá, kterak za
cisáře Augusta vypučela před
cisářským palácem mezi ka-
mením krásná palma. Cisář považoval to
za zvláštní znamení, a proto dal palmu

tu přesadit do prostřed paláce svého mezi
své rodinné bůžky, a tudíž na místo nej-
čestnější. Jak palma ta prospívala, vy-
dala-li nějaké ovoce, nebo hledal-li cisář
odpočinutí ve stínu jejím, o tom děje-
pisec Suetonius nic nevypravuje, ale na
tom nezáleží a zbytečné bylo by mluvit
o tom, neboť k jiné vzácnější palmě

obrací dnes církev svatá mysl naši, a palmou tou jest Maria. Jako v kamení — v chudobě a poníženosti — vypučela v Nazaretě z rodičů bohabojných Joachima a Anny a v Betlémě vydala nejpožehnanější plod života svého, a dnes, dnes přesazena jest od Krále králů na místo slávy do nebe, na místo, jež jest po místě Krista Pána v nebeském paláci nejčestnější.

čistší tělo její, ale andělé v nebi plesali a i my z odchodu jejího dnes se radujeme. Maria zemřela, ale nezemřela následkem nemoci; Maria zemřela, ale nezemřela následkem slabosti a smrtelnosti těla; Maria zemřela, ne že by byla musela jako my lidé hříšní, ale zemřela, že chtěla ve všem Synu svému nejmilejšímu podobna býti; Maria zemřela žarem lásky,



Svatý Jeronym zaznamenal nám, že když přiblížila se hodinka smrti Marie Panny, a když se její nejsvětější duše od těla odloučila, slyšány byly radostné zvuky andělské. Když zemřel Lazar, bratr Marie Marty, o nichž jest řeč v dnešním svatém evangeliu, tu čteme, že sám Pán Ježíš zaplakal nad smrtí přítele svého Lazara, a když zemřela Maria, Rodička Boží, tu sice také truchlili svatí apoštolé a se slzami v oku pochovali panenské, nej-

žarem touhy po společnosti se svým Synem a s celou nejsv. Trojicí. Maria zemřela, ale co dím zemřela? Maria nezemřela, ale odebrala se, odešla k milému Synu svému na nebesa! Ano, Maria dnes nejen s duší, ale i s tělem svým na nebesa jest vzata a jako palma nade všechny stromy, tak povýšena jest dnes nade všechny svaté a anděly Boží.

Či neměl Ten, jenž pravil: »Chci, kde jsem já, aby byl i služebník můj,«

Marii, Matce své, v paláci svém vykáží místo nejčestnější? Ó, o ní platí a na ni proto také právem obrací církev svatá slova Písma sv.: »Jako palma v Kádes jsem vyvýšena.« A proto plesali andělé při smrti Marie Panny, a i nám jest dnes, jako bychom slyšeli radostné zvuky s nebe, že se andělům dostalo nejslavnější Královny, nám pak nejmocnější orodovnice u Ježíše Krista a nejpotěšnějšího důkazu příslibení Kristova: »Chci, kde jsem já, aby byl i služebník můj.« A proto služme Ježíši Kristu jeden každý s tou ochotností a láskou, s jakou pečovala Marta o

občerstvení a uctění Pána Ježíše, prokazujme bližnímu svému každý dle možnosti a povolání skutky tělesného a duchovního milosrdenství; poslouchejme jako sestra její Maria s dychtivostí a pokorou svatou učení Ježíše Krista a upravujme dle něho život svůj, a i my, když přijde hodinka naše poslední, neumřeme, ale toliko odejdeme, abychom přesazeni byli z údolí pláče a bolesti na místo věčného pokoje a věčné radosti v paláci nebeském, kde Bůh vyvoleným svým se zjevuje a věčně poživati dává. Amen.

F. K.

Svatá Růžena Limanská. († 1617.)

(Ke dni 30. srpna.)



V dobách, kdy půda Evropy přesycena byla krví mučeniků Páně, kdy Afrika již ani nemohla sčítati všechny svaté rodáky, kdy Asie již od staletí oslavena byla nesčíslným počtem hrdin křesťanských, v dobách těch ležela Amerika a Austrálie ještě v stínu smrti duševní, v pohanství. Jakmile však světlo pravdy křesťanské i tam zazářilo, jakmile láska Kristova i tam hřáti počala, ihned jevílo se mohutné působení milosti Boží a v Americe vypučel krásný květ čistoty panenské a svatosti křesťanské, Růžena Limanská. Vlasti její jest země Peru v jižní Americe, země to krásná, úrodná a zlatonosná. R. 1531. zmocnili se zlatachtiví Španělé pod vůdcem Pizzarem země této, povallili dosavadní vládu Inků, knížat to peruanských, a usadili se pevně v zemi. Pizzaro založil r. 1533. město Limu, a sice v krajině úrodné, na rovině nedaleko břehu mořského, kolo kolem vrchy chráněné. V městě tomto, kde nejdříve nauka křesťanská hlášána byla, narodilo se děvčátko, na němž Bůh tak podivuhodně milost svou zjevití ráčil. Bůh vychovává často a poučuje své milé krásnými příklady; křesťanství vítězí skvělými důkazy

pravdivosti své nad nepřátely. Takovým příkladem a důkazem, takovým nástrojem v ruce Boží bylo dítko, které se r. 1586. vznešeným manželům Kašparovi de Floribus a Marii de Oliva v Limě narodilo. Děvčátko obdrželo na křtu svatém jméno Alžběta. Roztomilost rozeňátka a zevnější jeho sličnost naplňovala každého, nejvíce ovšem rodiče, radostí. Poněvadž obličej děvčátka v kráse své se nápadně podobal rozpuknutému poupěti růžovému, jmenovali ji místo Alžběta Růžena, kteréžto jméno také při sv. biřmování od arcibiskupa obdržela. »Co asi bude z tohoto dítěte?« Tato otázka tanula rodičům i všem, kdož Růženu znali, na mysli.

Růžena rostla jak na těle tak na duchu, a s věkem rozvíjela se jak zevnější milostností tak vnitřní svatostí. Vnímavá mysl její milovala zvlášť krásnou přírodu, a proto také ráda vyhledávala samotu. Příroda byla jí otevřenou knihou, v níž četla o všemohoucnosti a lásce Boží k nám lidem. Každý tvor žil s ní v přátelství. Ptáčekové zpívali k jejím modlitbám, moskyti obletovali její hlavy, aniž jí cititi dávali žihadlo, žádné zvířátko nebálo se jí, neboť srdce Růženino bylo plno lásky a útrpnosti ke všemu

stvoření. Růžena pokládala léta dětská za školu pro budoucí život. Denně cvičila se ve zbožnosti, v sebezapírání a mrtvení, a činila vše, vše jen z lásky k Pánu Ježíši. Bývala-li v zahradě a slunko jižní tak ji páliło, že práhla žízni, tu mohouc jen ruku vztáhnouti a sladké a šťavnaté ovoce si utrhnouti, tu odvrátila zrak svůj od tohoto občerstvení, snášela úpal sluneční i žízeň dále, vzpomínajíc na Spasitele, na kříži pnějícího a volajícího: »Žizním!« Tak činila Růžena i sebe menší skutek záslužným.

Nepatrnou událostí naučila se Růžena i ostražitosti před ješitností. Bratr její napsal jednou při hře písek do jejich krásných vlasů. Rozhněvaná odesla od něho, ale bratr běžel za ní a polo vážně a polo žertem pravil k ní chtěje ji udobřiti: »Proč bys se, Růženko, hněvala, že jsem vlasy tvé poprášil; což nevíš, že v krásných těchto kadeřích ďábel ješitnosti a marnivosti číhá?« Růžena byla řečí touto velice dojata. Se slzami v očích padla bratru kolem krku, děkujíc mu za jeho napomenutí a chvátala do svého pokoje, kde hned bujně kadeře své ustříhla.

Od té doby měla se Růžena před každým pokušením k marnivosti pilně na pozor. Jen s bolestí poslechla vždy matku a oblékala se v šaty skvostné, a když při obzvláštních slavnostech jí na hlavu věneček z růží vlétali, plakala a schválně trny růží do hlavy své tlačila.

I jemná, růžová barva jejich tváří, kterou jí tak mnohá dívka záviděla, byla příčinou bolesti vnitřní; ba často brávala indický pepř a dřela tváře své, aby zbledly. Bůh však zachoval svou milou Růženu ve stálém květu, jakoby chtěl anděla mezi lidmi viděti. Při tom však záhy dopustil i na Růženu utrpení a bolesti, aby ji cvičil v trpělivosti a stálosti; Růžena také snášela vše s myslí hrdinnou, nehlesnouc ani slovem. Citila sice bolest,

ale rozjímajíc o bolestech Páně, obětovala mu bolest svou.

Tak ubíhaly doby dětství Růženina; všichni obyvatelé Limy dávali svým dětem Růženu za příklad. Všichni milovali ji tak, že ji ani nejmenovali po rodičích, nýbrž »Růženou z Limy,« jakoby byla vlastnictvím celého města.

Z Růženy vyrostla panna stejně sličná na těle i duši, obrněná brněním víry, horoucí lásky k Bohu, poslušnosti, kajivosti a pokory. Ó jak moudře jednala Růžena, že se takto na strohý a nebezpečí plný život připravovala! Písmo sv. praví: »Koho Bůh miluje, toho křížkem navštívuje.« Bůh miloval Růži Limanskou, a proto na ni seslal těžké boje.

Bohatství pozemské jest velice vrátké a nestálé, toho doznali i rodiče Růženini. Nestěstím všelijakým a ztrátami zchudl jindy tak bohatý Kašpar, otec Růženin, na žebráka. Jak věk tak i neštěstí toto podkopaly zdraví jeho i jeho choti; slabá Růžena však byla nyní jedinou podporou rodičův, a to podporou pevnou, neboť Bůh sám ji silil. Ačkoliv nikdy v domě rodičů pracovati nemusila, chopila se nyní práce s horlivostí. Dala se do služby k pokladníku Consalvovi a nesla jeho služby s radostí, že mohla rodičům pomáhati. A poněvadž nikdy při práci na modlitbu nezapomínala, žehnal Bůh, cokoli činila, a hospodář odměňoval ji skvěle. Jak plesalo dobré srdce Růženino, když večer rodičům mzdu za denní práci svou dáti mohla! Požehnání drahých jí osob bývalo jí odměnou.

I při všem namáhání tělesném vyvíjela se Růžena utěšeně, tak že mnohý bohatý mladík se o ruku její ucházel. Rodiče doufali zase, že se bídny stav jejich o mnoho zlepší, a proto i nutili dceru, aby některého za muže pojala. Ale Růžena, jindy tak povolná, v tomto případě nechtěla uposlechnouti. Čisté, zbožné srdce její toužilo po ženichu

jiném, po Spasiteli. Ráda by bývala do kláštera vstoupila, jediné starost o rodiče ji ve světě zdržovala. Proto obětovala tuto povinnost Pánu Bohu a hleděla co nejsvědomitěji své křesťanské povinnosti plniti; nic jiného ji také ve světě netěšilo. Kdykoli ke stolu Páně přistupovala, zářila blahem a u vroucnosti srdce svého volala: »Ó Pane, kdy pak Tě všichni lidé tak budou milovati, jak Ty miluješ je? Jak dlouho dopustíš ještě, aby Tě lidé hříchy uráželi? Ó kdy pochopí všichni lidé, že Tě ne ze strachu před trestem ani z naděje na odměnu, nýbrž jediné pro Tebe samého milovati mají?«

Po několika letech zemřeli rodiče Růženini a tím byla i její úloha ve světě dokonána, a od té doby žila jen pro spásu duše své. V zahradě vystavěla si chudobnou chýžku, v níž několik hodin ve dne i v noci na modlitbách trvala. Přátelé její se sice nabízeli, že jí větší a pohodlnější dům vystaví, ale Růžena odmítla je řkouc: »Pro mého Spasitele a mne je tato chýže dosti veliká.« A hle, i tato andělská bytost neušla pomluvě. Zlí lidé nevymrou nikdy a také nepochopí nikdy ctnost dobrých, neboť soudí jen podle sebe. Tak dělo se i Růženě. Mnoho pohany strpěla, mnohé pronásledování zažila, ale to vše nezvlikalo jí ve způsobě života; ano Růžena se radovala, že mohla vstoupiti v slépěje Ježíšovy.

Konečně seslal Pán na ni dlouhou,

bolestnou nemoc, a tu teprv ukázala se celá její zbožnost v nejkrásnějším světle. V nejhroznějších bolestech volávala: »Pane, rozmnož moje utrpení, rozmnož ale také moji lásku k Tobě!« Po dlouhém boji a krutých mukách konečně odloučila se svatá a čistá duše její od vetchého těla, a krásná Růžena ležela bleďa na smrtelném lůžku, jsouc teprve 30 let stará. Celá Lima lkala u rakve její, občané nejvážnější nesli její mrtvolu ke hrobu a sám arcibiskup ji poželhal a pochoval. Že duše její do nebe se dostala, zjevně ze zázraků, kterými Bůh hrob její oslaviti ráčil. Po přísné zkoušce zázraků těchto prohlásil svatý Otec Klement X. r. 1671. Růženu Limanskou za svatou a ustanovil den její 30. srpna.

Hle, jak krásným příkladem v pravdě zbožného, křesťanského života jest Růžena Limanská! Neznala jiného pokladu nežli milosti Boží; za tuto dala vše, pro tuto pracovala, sama však také s ní co nejvíce spolupůsobila. A pilnost její vlastní a milost Boží učinily z ní vzor panen křesťanských, učinily z ní nevěstu Kristovu, ozdobu církve a velikou světici Boží. Ani bohatství, ani chudoba neodvrátily Růženu od Boha; obou dovedla podle vůle Boží užívat k spáse. Růžena hledala jediné Boha, Bůh ji dostačil v životě, Bůh ji oslavil po smrti. Kéž svatý příklad její nadchne i nás k lásce a službě Boží, jejíž odměnou jest spása věčná!

Boh. Hendl.

Tolik milostí jsi již obdržel, tolik dobrých předsevzetí učinil a — přece tak málo v dobrém prospěl! Nemá to mysl tvou skličiti? — Ne! srdnatě a vesele začni opět a opět, a čeho jsi dosud nedosáhl, přece jednou dosáhneš! Jen srdnatost a pilnost, jen pokoru a trpělivost a konečně vydobudeš přece bránu nebeskou. Musíš se všemi lidmi míti trpělivost, ale se sebou největší!

Sv. Ignác z Loyoly.

Kdo chce Bohu a lidem zároveň se libiti, ten obyčejně se lidem nelíbí a vždy vypadá z lásky Boží.

P. Croiset.

Všechna srdce, všechny vůle musí se řídit dle vůle Boží, jako se všechny hodiny dle slunce řídit musí. Proto svou vůli protiviti se vůli Boží nebo Boží vůli podle své vůle chtít řídit, jest nesmyslem větším, než chtít slunce řídit podle svých hodin.

P. Faber.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává Fr. Janovský. (Č. d.)

VII.

„Učiněn jsem mdlým jako mdlý, abych mdlé získal. Všechněm všecko učiněn jsem, abych všechny k spasení přivedl.“ (I. Kor. 9, 22.)



chtějící se naučiti, kterak talentu lásky k bližnímu užívati, ohlížíme se jako učeliví žáci po vzorných učitelích. Už jsme byli ve škole Pána Ježíše, ve škole sv. apoštola Ondřeje; dnes vejde se do školy velikého apoštola Indie a Japonska, do školy sv. Františka Xaverského. Světec tento může právem o sobě říci, co svatý Pavel, totiž: „Učiněn jsem mdlým jako mdlý, abych mdlé získal. Všechněm všecko učiněn jsem, abych všechny k spasení přivedl.“ (I. Kor. 9, 22.) Snížil se k slabostem a křehkostem lidským, obcoval přelaskavě s ubohými hříšníky, aby je získal Kristu a milosti.

* * *

Dne 7. dubna r. 1541. vstoupil svatý František na loď, aby se plavil do daleké Indie; lidí na lodi bylo mnoho, přes tisíc, různých stavů, různého povolání. Jak už za takové plavby bývá, baví se cestující různými hrami, z nichž však povstávají hádky, nesvornost a zlost. I nabídl se sv. František, že bude také hráti, a zavedl takto hry nevinné, jež došly obliby, při nichž nikterak nehřešeno. Jestliže někteří přece hráli v karty nebo v kostky, přistoupil k nim, aby alespoň svou přítomností zamezil hřích a nepravost. S každým pohovořil. S námořníky mluvil o plavbách, s vojáky o válce, s kupci o obchodě, s urozenými o věcech státních. Jeho přívětivost získala kde koho; brzy nebylo slyšeti na lodi ani jedinkého hříšného slova.

Mezi spolucestujícími byl též portugalský šlechtic, který hned na sebe

obrátil zraky sv. Františka; bylť to člověk svobodomyšlný, patřil k těm, kdož se od Boha odvrátili, a tím se i chlubil. Světec se k němu přidružil, vesele s ním rozprávěl. Portugalci se libila zábava s hovorným knězem; veleochotně naslouchal též učeným jeho rozpravám; ale jakmile sv. František jenom poněkud zavádil o věci nadpřirozené, vysmál se mu slechtic a odešel. Světec neustal. Znova a znova hovořil s nevěrcem a ukazoval mu poněmhu, jak mu nezbytně potřebí své pochybené, nepravé snýšení napravití a svátostí pokání s Bohem se smířiti. Ó jak byl podrážděn šlechtic slovem „pokání“! Co urážek bylo slyšeti sv. Františku! Než ani nyní nevzdal se naděje; jednal s ubožákem jako s člověkem horečkou nemocným.

Zatím se připravili do přístavu Kananorského, kdež jim bylo několik dní čekati. Sv. František vystoupil se šlechticem z lodi na pevninu a procházeli se v blízkém palmovém háji: dělali to den ze dne. Poslední den obnažil se světec náhle a zmrskal se do krve. „To z lásky k Vám, příteli,“ řekl šlechtici; „ještě více bych pro Vás učinil; ale což by to bylo proti tomu, co pro Vás podstoupil Ježíš Kristus! Nepohnou Vaším srdcem jeho hrozné utrpení, jeho přehorká smrt, jeho nejsvětější krev?“

Toto divadlo, tato slova ohromila Portugalce; láska sv. Františka odměněna upřímnou zvědě šlechticovou; na loď se vrátily dvě svaté duše.

* * *

Jiného portugalského šlechtice obrátil v městě Meliaporu. Byl to člověk nemravný; jeho rozkoši bylo míti hezké otrokyně. Se sv. Františkem nebyl mnoho znám; ale jednou právě v poledne přišel k němu světec a prosil, by ho dnes při

obědě přijal hostem. Divil se Portugalec této návštěvě; avšak zakryv svou ne-libost uvítal sluhu Páně a hostil ho. Za jídla mluvil Xaver o různých věcech, ale ani slovem se nezminil o prostopášném životě hostitelově, ačkoli posluhující dívky svým necudným oděvem a drzým chováním zavdávaly dostatečnou příčinu. Ani po obědě nepromluvil světec káravých slov, nýbrž poděkovav uctivě, odešel.

Slechtic nemálo se divil zamlklosti Františkově; brzy se ji zhrozil; myslil, že ho sluha Páně pokládá už za ztracena; sevřen úzkostí chvátil za něj, a došed přibytku jeho pravil skroušeně: »Otče můj, Vaše mlčení povědělo mně více než sebe výmluvnější ústa. Nejsem-li na dobro ztracen, ujměte se mne: poručte mi, co chcete, všechno vykonám.«

Xaver objal kajcníka přelaskavě a velebil milosrdenství Boží.

* * *

Osm portugalských válečných lodí vypraveno z Goy do Adena. Mezi námořním vojskem byl též statečný jeden a neohrožený hrdina, který však také daleko široko byl znám svou hříšnou neurvalostí, prostopášností a hanebným životem; už 18 let nebyl u zpovědi.

Sv. František Xaverský věnoval to-muto nešťastníku zvláštní pozornost a čekal toužebně příhodné chvíle, kdy by ho s Bohem smířil. Slyšel, že se vojín onen také poplaví z Goy do Adena. I vstoupil též na válečnou loď, vyhledal si zastaralého hříšníka, přidružil se k němu, seděl u stola, na němž jiní vojáci s oním hrdinou hráli, viděl jeho sprostotu, slyšel rouhavá slova. Kde kdo se divil, že sluha Páně obcuje s takovým člověkem, ba myslili si, jako kdysi fariseové o Kristu Pánu, jenž laskavě přijal hříšnou Maří Magdalenu: »Kdyby tento byl prorok, věděl by zajisté, kdo a jaký jest člověk ten.«

Hříšný vojín nemohl přes všelikou svou surovost odolati laskavosti Xaverově;

rád s ním obcoval, rád s ním rozprávěl, nejen o válečnictví a námořnictví, nýbrž též o náboženství; poněmhu se obměkčovalo srdce zatvrzelé.

Jednou ptal se sv. František vojína, u koho se zpovídal v Goe, než se vydal na moře. »Ach, drahý otče, už mnoho let jsem se nezpovídal!« nařikal kajcník. »Proč pak jsi zapomínal této svaté povinnosti?« pravil světec. »Ocitáš se ve válce tak často v nebezpečení života. Kam bys se podál, kdybys ve svých hříších padl!«

»Chtěl jsem se jednou zpovídati,« namítal hříšník; »ale bylo mně řečeno, že jsem zavrženec, že mně není pomoci, že mne peklo nemine.«

»To byla příliš přísná slova,« vece sv. František; »milosrdenství Božího není konce; kdyby tvé hříchy byly tisíckrát větší a horší, vyslechl bych ochotně zpověď tvou a nikterak bych se nerozpokoval dáti tobě rozhřešení; ovšem musil bys se podrobiti citům, jež bych v tobě vzbuzoval.«

Vojín se nikterak nezpěchoval. Svatý František připravoval ho na doživotní zpověď. V přístavě coulanském přistáli. Světec a kajcník vystoupili na pevninu a odebrali se na samotu. Tam ulehčil vojín svému svědomí upřímnou zpovědí, jsa ochoten sebe těžší pokání podstoupiti. Xaver libal nového přítele Božího a oznámil mu, že jenom k vůli jeho spáse vydal se na moře, nyní že se spokojen vrátí do Goy. Vrátil se. Polepšený vojín vykonav posláni své, nechal vojenciny, stal se členem přísného řádu, posvěcen jest knězem, blahodárně působil a svatě skončil.

* * *

Rozhlédněte se, milí přátelé, po svém domě, po svém okolí, po svých svěřencích. Možná, že shledáte také nějakou ubohou duši, která se už léta vyhýbá zpovědnici, které jest milejší,

stůl v hospodě než stůl Páně, která kráčí raději po krivých cestách nepravosti než po rovné cestě ctnosti. Ujměte se upřímně duše takové po příkladu svatého Františka Xaverského, domlouvejte, napomínejte, modlete se, až božský Přítel duší lidských, snahu a lásku vaši šťast-

ným výsledkem odmění; bez trpělivosti se při dle tom ovšem neobejdete; pomněte slov sv. Pavla: »Učiněn jsem mdlým jako mdlý, abych mdlé získal. Všechněm všecko učiněn jsem, abych všechny k spasení přivedl.« (I. Kor. 9, 22.)

(Příště dále.)

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza*.

Japonsko. (Diecése Nagasaki. Činnost katechistek.) Jak důležitou jest pro japonskou misii, získati pro ni dobrého katechety, o tom nám P. Corre, misionář v Kummamotu, již častěji vypravoval. Nyní učinil zmíněný onen zasloužilý kněz pokus také s katechistkami a docílil skvělého úspěchu. »Ze tří katechistek, jež dosud mám,« píše, »působí dvě v Kummamotu, třetí pak v Jatsaširu, dvanáct mil odtud vzdáleném. Zmíněné dvě jsou domorodé sestry. Jedna z nich, Markyta Marie, složila již slib, druhá pak jest dosud novickou. Jest to myslím poprvé v této provincii, ano snad i v celém Japonsku, že ustanovil misionář řeholnice za katechistky. Pokus se zdařil. Jsem všecek u vytržení nad jejich činností. Zvaný jsouce všech svazků pozemských a starosti o věci časné hledí poznání Ježíše Krista a jeho sv. církve s ohnivou pílí rozšiřovati za dozoru misionáře a jich představené. Obě náležejí ku francouzské kongregaci, jež se byla v Kummamotu usadila. Činnost svou rozvíjejí jednak v klášteře, jednak také mimo něj, v městě a okolí. V klášteře vyučují katechumenky, ženy a děti, jež se tam

pravidelně scházejí, a zasévají do srdcí návštěvníků, již se tam o radu otáztu přicházejí, první pojmy vznešeného náboženství křesťanského. Mimo klášter navštěvují rodiny, je těšice a vyučujice. Jest to vskutku krásný pohled na ně, any se ubírají ve svém řeholním rouše ulicemi velikého města pohanského v průvodu dítěte, sloužícího jim za vůdce. Přece však chodívají nejvíce sestry porůznu, aby mohly větší činnost vyvinovati. Třetí katechistka z Jatsašira jest jedna paní jménem Jamamoto-Saki. Skolu, v níž vyučuje, sama založila, a připravuje tam nověobrácené paní na křest svatý.

Výsledkem činnosti katechistů obou pohlaví bylo v roku 1894. 85 křtů; počet od nich obrácených, dosud nepokřtěných katechumenů obnášel 72, nečítaje v to příležitostné vyučování dosti velikého počtu lidí. Díky Bohu a milým dobrodincům misie! Připomínám, že roční náklad na jednoho katechistu obnáší asi 500 franků, na katechistku pak 300 fr. Chce-li tedy kdo být misionářem Japonska, ať nadá katechistu nebo katechistku!«

„*Katol. misie.*“

Milodary božského Srdce Páně.

Z Kolína. Čtenářka »Školy B. S. P.« vzdává nejvroucnější díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a nejčistšímu Srdci P. Marie, sv. Josefu a mocnému divotvůrci sv. Antonínu Pad. za mnohá vyslyšení prosby, za mnohá dobrodíní.

M.

Z Velešína. Srdečné díky vzdávám blah. Panně Marii Lúrdské za ulevení, které po vykonané devítidenní pobožnosti a užívání vody lúrdské nastoupilo. Prosím za modlitbu za úplné mé uzdravení.

M. V.

Ze západních Čech. Jsem velikým dlužníkem božskému Srdci Páně a chci těmito řádky aspoň poněkud dluh svůj splatiti vzdávaje, dle učiněného slibu, nejvřejiší díky nejsv. Srdci Ježíšovu, neposkvrněné Matce jeho jakož i sv. Josefu za vyslyšení mých úpěnlivých proseb, jež jsem k nim v těžkých úzkostech vysílal. Již před rokem byla naše rodina ze zla nevinně vpletena do nemilého processu, kterýž hrozil vzíti na se obrat pro nás kormutlivý. I vzývali jsme všickni co nejvroucněji přelaskavé Srdce Páně, kteréž nás dosud v žádné úzkosti bez pomoci nenechalo, slibili též uveřejnění ve „Škole B. S. P.“, jestliže vyslyšení dojdeme, a duším v očistci 10 mší sv. A hle, mimo nadání srovnala a vyrovnala se pře zcela pokojně a uspokojivě pro všechny! — Letošní zimy zase navštíven jsa nenačalým úrazem, byl jsem po delší čas na lůžku upoután, a to právě v čas, kdy mne očekávala těžká a neodkladná práce. Jižjiž pochyboval jsem, budu-li s to, abych tentokráte ji podstoupil! V této úzkosti obrátil jsem se opět k nejsv. Srdci Páně, k Marii, ustavičné Pomocnici, a ke sv. Josefu, slibiv zase v případě vyslyšení veřejné poděkování. A hle, neduh můj ku podivu rychle se zhojil, tak že jsem beze vší překážky úlohu svou vykonal. Ó budiž tedy za to vše tisícery dík vzdán nejsv. Srdci Páně, nejmilostivější Matce Boží Marii Panně a ženichu jejímu sv. Josefu! *F. H.*

Z Kelče. Nejsrdečnější díky vzdávám dle učiněného slibu božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie jakož i sv. Josefu za vyslyšení mých proseb. Chváleno, ctěno, milováno a oslavováno budiž vždy a ve všech místech nejsladší Srdce Ježíšovo a neposkvrněné Srdce Panny Marie! *A. R.*

Z Plzně. Nejsrdečnější díky vzdávám tímto dle učiněného slibu božskému Srdci Ježíšovu a přecistému Srdci Marie Panny jistě šťastná matka za vyslyšení proseb, že jí dáno těžkou chorobu šťastně přestati a všeho nebezpečí zbavenou býti. *K. Š.*

Z Prahy. Vzdávám tímto vroucí díky božskému Srdci Páně a Panně Marii Svatohorské za své zachránění ve velikém nebezpečeství. *A. R., členka „Školy.“*

Z Lysic. Činíme milou povinnost a plníme daný slib za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. Byli jsme již vícekrát ve mnohých věcech vyslyšeni, a proto i tentokráte s důvěrou obrátili jsme se k mocné přímlovkyni naší Panně Marii, a byli jsme vyslyšeni. *J. a F. N.*

Z Milotic. K. Ř. vzdává díky božskému Srdci Páně za uzdravení z těžké nemoci.

Z Lišně. Jistá osoba děkuje božskému Srdci Páně a sv. Rodině za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. *P. P.*

Z Pravčic. Nejsrdečnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Otci Františku a sv. Antonínu za uzdravení mé manželky. *A. D.*

Z Kateřinek u Opavy. Srdečné díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Aloisiu za mnoho obdržených milostí na duchu i na těle. *M. H.*

Z Vídně. Vzdávám nejvroucnější díky božskému Srdci Páně a blah. Panně Marii, Matce ustavičné pomoci, za šťastné a dobré vykonání generální zpovědi. *A. B.*

Od Lanškrouna. Nejsrdečnější díky se vzdávají božskému Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie a sv. Janu Nepomuckému za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. *J. H.*

Z Telče. Božskému Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie, andělskému světi Aloisiovi vroucí díky vzdává za vyslyšení ve věci důležité *F. J.*

Z Hlavna u St. Bol. Byla jsem při mlácení žita náhodou poraněna na oko; osina se mi zabodla právě vedle samé žitělnice. Obávala jsem se, že docela oslepnu, takové jsem měla v oku píchání a řezání, a to po 13 týdnů. I prosila jsem v bolestech svých Pána Boha a Rodičku Boží, by milostí a mocnou přímlovou svou mně podle vůle Boží zdraví navraceno bylo. Nyní jsem vyslyšena, uzdravena a plním z vděčnosti slib svůj. *O. R.*

My lidé jsme opravdu rozumní potud, pokud se radíme s vůlí Boží, abychom svou vůli pak srovnali s vůlí Boží.

»Samoláska činí v duši to, co červ, který hryže kořen stromu, a zničí ne-
toliko ovoce, ale i život jeho.«





e moři, ve moři,
tam též hvězdy táboří —
když nadejde míru chvíle,
všecky hvězdičky ty milé
do moře se ponoří!

Hvězdo Maria!

V pokoře, v pokoře
díval jsem se do moře —
spatřil jsem tam celé nebe,
poznal jsem tam též i Tebe
ve hvězdnatém táboře.

Do hlubin, ve moři
když se koráb ponoří —
každé srdce touhou vzplane,
v moc Tvou doufat neustane,
láskou k Tobě zahoří!



Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta*.

Řím a Itálie. Sv. Otec učiní zvláštní projev, který bude odpovědí na poslední trůnní řeč krále italského. Rozešle totiž u příležitosti 25leté oslavy zabrání Říma všem diplomatickým mocnostem pamětní ohrazení, ve kterém bude protestovati proti uloupení státu církevního. Papež Lev XIII. promluví také o této věci delší řeč. Ona část trůnní řeči, o kterou právě se jedná, považuje se v katolických kruzích za velkou neslušnost, protože byla promluvena v okamžiku, v němž Crispi zvláště má potřebi šetrnosti ze strany katoliků.

Rakousko. K vůli celkovité úplnosti zpráv těchto zaznamenáváme tuto i překvapení, které učiněno národům přední polovice říše krisi ministerskou a pádem tak zvané »koalice.« V parlamentu se jednalo prudce o spravedlivých a očividně nutných požadavcích Slovinců, kteří ústy poslanců svých žádali, aby zřízeno bylo v Celji slovinské gymnásium. Následkem drzého odporu, který žádosti této kladla německo-židovská levice, vyvinuly a přistrily se poměry do té míry, že předseda ministerstva, kníže Windischgrätz, podal žádost celého kabinetu za propuštěnou. Císař přijal demissi a tak po 19měsíčním úřadování ministerstva koalčního sestaveno ministerstvo nové, prozatímní, jehož předním úkolem má býti vyřízení záležitostí rozpočtových. Správcem předsednictví ministeria a zároveň definitivním ministrem vnitra jest

hrabě Erich Kielmannsegg, pocházející z Hanoverska a dle vyznání protestant. Dle znějících zpráv jest přítelem židův a židovsko-německé levice. — Vláda **uherská** přičiňuje se nyní úsilovně o to, aby nové církevně-politické zákony, hlavně povinný státní občanský sňatek, nabyly platnosti již dnem 1. října t. r. Z té příčiny bylo již úředně uveřejněno k těmto zákonům 12 prováděcích nařízení. Jeden z těchto zákonů se týká státních ustanovení o náboženské výchově dítek ze smíšených manželství. Zákon tento znamená zlepšení potud, že rozhodnutí o náboženství dítek bude záviseti v první řadě na volné úmluvě rodičů, kdežto dosud museli chlapi vychovávaní býti podle náboženství otcova, dívky dle matčina, byt i rodiče sami si přáli, aby dítky v jednom a témže náboženství vychovány byly. Poněvadž mnozí katolíci duchovní bývali od samých rodičů dožadováni, aby pokřtili dítky ze smíšených manželství, jelikož chtěli je — proti zákonu — vychovati po katolicku, a poněvadž obráceně také protestantští pasto-rové křtili po přání rodičů dítky, jež podle zákona měly býti katolickými, docházelo nezdídka k tak zvanému »odekřtívání« a s tím i na mnohé spory s mocí státní. Hlasovali proto z těchto důvodů pro nové upravení náboženského vychování v dolní i magnátské sněmovně také katolíci zástupcové lidu.

Jinak má se věc s novou osnovou zákona, týkajícího se zavedení občanských matrik. Konservativní zástupci lidu hlasovali proti, poněvadž nebylo předně prázdné příčiny, aby dosud od katolického duchovenstva svědomitě a zdarma prováděné vedení matrik bylo nahrazeno státními občanskými matrikami, a by pořízena byla tak práce nákladnější a dvojnásobná! Kladnými důvody proti této tak zvané formě matriční byly zbytečné státní výdaje na nové úředníky jakož i okolnost, že vláda zamýšlela touto opravou (!) další krok k pomaďaření nemaďarských obyvatelů země. Ještě rozhodněji bránili se katolíci proti zavedení státního povinného nuceného sňatku. Zavedením závazného sňatku občanského popírají Uhry, které staly se velikými za 900 let, po která byly státem křesťanským, jedno z nejdůležitějších dogmat viry katolické. Uhry sesvětšují a uvolňují posvátnou a nejpevnější pásku řádu společenského, pro katolíky nerozlučné, svátostné manželství. Ba Uhry donucují trestním zákonem své katolické poddané, aby se podrobili před církevními oddavkami občanským ceremoniím, které vydávány za uzavření manželství a které lid obluzují, jakoby vlastní podstata manželství nespočívala v církevní svátosti, nýbrž v prohlášení manželství ústy občanského úředníka. Uherský stát osobuje si právo, klásti dle své libovůle manželství překážky, stavěti proti církevně nerozlučitelnému manželství roz-

lučitelný sňatek občanský a klade tak základy k boji kulturnímu mezi církví a státem, působí neshody tam, kde dosud panoval oblažující soulad.

Anglie. Blahoplný účinek papežského okružníku, v němž poukazuje se na žádoucí znovuspojení odpadlých sekt s církví katol., jeví se velmi patrně zvláště v kruzích anglických protestantů. Tak bude předložena letošního výročního valnému shromáždění protestantsko-anglické církevní unie následující resoluce: „Unie želi hluboce neblahého rozštěpení, které dělí křesťanstvo a vítá s vřelou pociťovanými díky list, který adresoval Lev XIII. lidu anglickému; Unie myslí s Jeho Svátostí, že opravdové a společné modlení je tou nejjistější cestou, aby na Bohu opětné spojení křesťanstva vyprošeno bylo, i vyzývá proto své členy, aby tímto papežským listem se řídili a v souhlasu s posledním papežským okružníkem arcibiskupa v Canterbury spojenou a vytrvalou modlitbou se snažili přivoditi onu dokonalou jednotu ve víře a lásce, ve které přál si Pán v předvečer své oběti vykoupení spatřiti spojené všechny ony, kteří v jeho jméno věří.“ Takové projevy naplňují pevnou naději, že smíření a spojení Anglie s Římem jest jen pouhou otázkou velmi blízkého času. Neboť kerak by do daleké budoucnosti posunuto mohlo býti smíření dvou stran, které s takovou vroucností po tomto smíření dychtí a za ně k Bohu se modlí? Znovuspojení Anglie s mateřskou církví stalo se jaksi psychologickou nutností.

Tiseň a úpadek stavu rolnického.

Vsude spolu s voláním dělnictva o zlepšení stavu jeho, ozývá se stejně naléhavě i volání rolnictva po záchraně. Není to pouze v našich vlastech, není to ani pouze v Rakousku, ale v celé Evropě i v Asii, Americe, ba i v nejmladším dílu světa, v Australii. Ba není u nás ani nejhůře, jinde jsou trudnější poměry — ale právě proto třeba se brániti všemi možnými prostředky, aby nebylo hůře, aby neklesl náš stav rolnický v tak bezmocné, žalostné postavení, jako na př. v Itálii, v Anglii v Irsku a ve Škotsku. Tvořit u nás rolnictvo právě nejdůležitější třídu společnosti a národa našeho, na jeho blahobytu záleží rozkvět a uchování celého zdravého dosud venkova našeho. Práce rolníkova živí lidstvo — nuže, práce tato vyžaduje též uznání pro sebe, jaké jí náleží, ale více než uznání, dnes potřebuje i ochrany.

Práce rolnická, ač živila vždy celou společnost, v dřívějších dobách právě pro těžkost a namáhavost svou za nejhorší téměř byla považována. Ve starověku u Římanův i u jiných starých národů konali ji otroci, a ve středověku rovněž rolníci a venkované vůbec dostali se všude téměř ve větší nebo menší odvislost od pánů — robotice na ně. Teprve v minulém a v tomto století stav tento nehodný rolnické práce pominul a vzdělavatel živitelky země ceněn jako všichni jiní pracovníci. Osobně tedy rolnictvo povzneseno, za to ne všude a ne vždy i hmotně, to jest na majetku a živobytí svém.

Ve velikých převratech celého života našeho, jaké se staly v minulém a tomto století následkem vynálezův a výzkumů, zůstalo právě rolnictvo nejméně tknuto, jemu nejméně to vše prospělo, ba právě proto, že nedovedlo všeho toho využívat k prospěchu svému, využívali toho jiní na škodu jeho. Železnice, zdokonalené parní stroje lodní usnadnily převoz plodin polních, a kraj už teď není ani odkázan na úrodu vlastní, na obili vlastní, když téměř stejné dráho je dostane odjinud. A rozmnožené obdělávání půdy, zdokonalené hospodářství vyrábí nyní tolik, že málokdy se nedostává, ale skoro vždy z úrody ještě přebývá. Tak vidíme teď mnohdy ten nepřirozený zjev, že velika úroda na všech stranách bývá zrovna nestějším rolníkovým: nemůžeť pak ani mnohdy plodin svých odbyti za cenu jakoukoliv. A ačkoliv plodiny polní stále kolísají v ceně a klesají, ostatní potřeby rolníkovy zůstávají vždy stejny a stále stoupají. Cena věcí a mnohost potřeb rolníkových nezávisí dnes na úrodě a zisku jeho, ale docela jest oddělena od ní. Měří se mu tak, jako pánům, k nimž povznesen. Páni mají stálý důchod, stálou službu a když si tedy dobře vše rozpočítají, nemusí přijíti do úzkých; rolník ne tak: jeho výdělek a užitek je stále v rukou Božích.

Právě snad proto tato závislost blahobytu rolníkova na Božím požehnání způsobila, že rolník a venkovan vůbec nejlépe udržel si v dnešní rozryté a nevěrecké době ducha zbožnosti. Jakkoliv se časy změnily, on zůstal stejně oddán Bohu a náboženství a jen řídké jsou smutné ty výjimky, kdy městská lhosejnost i jeho nakazila. Vsaak i v tomto ohledu jest čím dál hůře. Pokrok průmyslový naší doby nahnul zvláště do velikých měst, v nichž se scustředil, tolik přepychu a tolik pohodlí, že lid z venkova hrne se za tím, jako noční hmyz za světlem — aby, jako ten hmyz se spálí, on nevinu a spokojenost prosté duše venkovské tam ve viru města utratil.

Není tedy divu, kdy i nepříznivé okolnosti hospodářské i svůdnost jiného zaměstnání, městského stavu, na rolníka naléhá, že upadá stav rolnický stále, že klesá na majetku svém a mnohdy i duševně. — Šťastná ta země, která má ještě silný a zdravý stav rolnický — zámožný i mravný a zbožný! Ani majetnost sama, ani zbožnost sama před pádem neuchrání, proto obě aby byly ve stavu tom před důležitým spojeny, přáti si jest. Zbožnosti zajisté nedostává se ani italskému rolníku, ale země, půdy se mu nedostává; neníť rolníkem, ale pachtýřem půdy, která patří pánovi, a z které tolik musí odváděti, že sotva na živobytí mu zůstane a že přes zimu nucen živiti se v mnohých krajích jako lesní zvěr polními a lesními kořínky. Podobně neméně zbožný katolický rolník irský, který po celá století hájil víry své proti protestantským Angličanům a raději půdu svou a všecken majetek svůj sebrati si dal, než by byl od víry své ustoupil — otročil v pravém slova smyslu anglickým pánům po dvě století a teprve v tomto století vymaněn z otroctví toho, leč ani teď nepracuje na půdě vlastní, nýbrž obdělává ji pro jiného. Zbožný neméně ruský rolník — ale což když uživiti se nemůže na rodné půdě své a po tisících nucen se stěhovati do krajů, kde by více půdy si opatřiti mohl. Nechut k práci zemědělské a špatná cena za plodiny polní, mnohé druhy vzdělané krajiny proměnily v pouště a pastviny. Tak pánové ve Škotsku a v Anglii povyháněli pachtýř-rolníky ze statků svých a zemi, která tisíce lidí živila, dávají teď spásati ovčím, jež se jim lépe vyplácí; nebo ji proměnili v zahrady a lesy, které ničeho nerodí, a v nichž nasazena jen divá zvěr pro radost pánova. Tam už to došlo v Anglii, že vlastní domácí půda živí jen asi třetinu svého obyvatelstva a ostatní musí se dovážeti z ciziny.

Jak důležitým jest stav rolnický pro pořádek a mrav ve společnosti lidské, nejlépe svědčí snaha podvrtné strany socialně-demokratické, dostat rolnictvo na svou stranu. Dokud nemáme rolnictvo ve svém táboře, praví si, ničeho nepořídíme. A podařilo se už jim mnohé, přemnohé získati, zvláště ty malorolníky, kteří přišedše o větší díl otcovského svého statku, z nedostatku půdy sotva živoří a na cizím nyní pracovati musejí. Nespokojení, proti všemu popuzení, jak snadno takoví se pak svěsti dají naději, že když ne přirozenou cestou, pílí a přičinlivostí, tedy aspoň násilím a převratem budoucím dosáhnou opět jmění a blahobytu bývalého!

Svatý Otec Lev XIII., který už tak vřelá a moudrá slova promluvil k vládčům tohoto světa v encyklikách svých, aby snažili se zlepšiti osud továrního dělnictva, nenechává nepovšimnut ani stav rolnický. Ve znamenitých pokynech jeho zahrnut už byl beztoho i stav rolnický jako stav strádající třídy pracovníků; leč i zvláště teď vyzývá věrné členy apoštolátu modlitby, aby tento měsíc modlili se za ochranu stavu rolnického, aby Bůh neodtáhl ruky své od důležitého stavu toho. On; jenž první a nejvyšší jest Hospodář, jenž trávu polní šatí a klasům zrání dává, on sám nejlépe ochrání zamilovaný stav svůj. Právil sice Adamovi: »V potu tváře své jisti budeš chleba svého,« ale přece ani praotce našeho ani bidné potomky jeho neodsoudil výrokem tím k úpadku, zničení a zahynutí, nýbrž pouze k lopotné sice, ale přece plodné práci rolnické. A více ještě než majetek a práci rolníkovu aby hájil jeho mravní neporušenost a náboženskou věrnost. Aby zůstal stav rolnický tím, čím dosud byl, hlavní oporou vlasti, státu i církve.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za stav rolnický, aby zachoval svéráznost křesťanskou, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zacheňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!



Úmysl v září: Řeholní misionáři.





Velkou lásku Srdce Ježíšova ke sv. Janu lze poznati po třech darech, které Ježíš udělil Janovi, a sice v životě kříž, při poslední večeři své Srdce, při smrti svou Matku. (Bossuet.)

K ř i v k a.

Do to šustí v místě svatém, kdo tam ruší svatý klid?
Hejno ptáků kolem kříže poletuje blíž a blíže!
Jeden z nich se oetnul v kvapu tam, kde bolný úsměv vryt;
trn, co čelo poranil, zobákem svým odstranil —
druhý used' v pravé paže, hřeb se vytáhnouti snaže,
v ruku něžnou jež se vryl.

A pak celé hejno ptáků zprostit chtělo Krista muk —
lidstvo, jehož žízeň hasil, pro nějž tolik blaha nasil,
pro které se krví potil, — dvě proklálo svatých ruk!
Kdyby pták ten mluvit znal, který hřeb se tahat jal,
jistě by nám jal se pravit, proč chtěl Krista hřebů zbavit
a proč chtěl zas, aby vstal!:

Chtěl jsem, by dál kázal, učil, moudrá byla jeho leb,
poznal jsem, že hnusné mravy ovládají lidstva davy —
ted' již víte napolovic, proč jsem z rány tahal hřeb.
By v něm bydlel Kristus — Bůh, není hoden lidský duch;
proto hřeb jsem k sobě přivil tak, že zobák jsem si skřivil —
velký, velký je váš dluh!

K. E. Vojtěš.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klůma. (Č. d.)

Velmi prospívá duše, spoji-li se s Kristem.

Bůh stvořil duši dobrou a dokonale. Podrobil ji tělu, aby duši bylo vedeno, a by tělo pro duši žilo. Viz, Pane, nyní poměr ten velmi jest převrácen.

Může-liž Srdce Tvé přesvaté tuto převrácenost trpěti? Může-liž milosrdenství Tvé patřiti, aby dílo, které z rukou Tvých vyšlo dokonalé a dobré, ďablem bylo zkaženo? Viz, Pane, zkažen tvor Tvůj, protože nezřízenou láskou přilnul

k tělu svému! Ach, uzdrav chorobu tuto! Proč to Jericho jest půdou neplodnou a vyprahlou? Proč jest vodou trpkou a zemí suchoparnou? »Doneste mi,« volá prorok, »nádobu novou a vložte do ní soli.« Když rozkaz prorokův byl vykonán, šel ke studni, do níž vhodil sůl se slovy: »Toto praví Hospodin: »Já jsem uzdravil vody tyto, a nebude v nich již ani smrti ani neúrody.«

Jindy zase vydal se syn prorocký na pole, aby sbíral zeliny, i našel ovoce podobné třesním, a vzav z ovoce, okusil, ale poznal ihned, že ovoce to jest hořké jako žluč. I zvolal poděšen: »Smrt jest v hrnci!« Zase pomohl prorok jménem Páně. Vzav hrstku mouky, vysypal ji do hrnce řka: »Jezte nyní z hrnce, proměnilať se smrt v život.« Pane, i naše vody jsou velmi trpké, jakž o tom každý den svědectví vydává. Odpor a zápas zuří v nitru našem, kterýž nás zžírá, smrt jest v pokrmích, jimiž se živíme, smrt jest v hrnci, t. j. v těle našem.

Pane, muži Boží, Messíáši, jenž jsi od Boha poslán, Spasiteli světa, mohou-li oči Tvé patřit na tuto bídu naši, abys se nad námi nesmíloval? — Já vám poskytnu pomoci a útěchy.

Tělo Pána našeho Ježíše Krista jest novou nádobou. Kéž stane se Bůh člověkem, kéž vezme hrstku mouky, přijme nejčistší tělo lidské v životě blahoslavené Panny Marie! Kéž tělo to ponoří se do hořké vody do hrnce smrtelného, a pak hořkost ihned osladne, neúrodnost se oplodní, smrt ožije. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně zůstává a já v něm.« — »Kdo jí mé tělo, má život věčný!«

Ó toho božského zázraku! Kdo slyšel kdy o takových věcech, že má člověk jisti tělo, aby byl věčně živ? Tent jest vynález Boží, jímž vám opatřil život, aby ďábel věděl, s kým se má potýkati. Bylo-li tělo příčinou smrti, proč

by nemělo býti opět tělo zřídlem života? Ano, mocnější jest tělo toto, z něhož máme život, než bylo tělo, kteréž nám způsobilo smrt. Bůh jest zajisté silnější a mocnější nežli tvorstvo. Tělo Adamovo bylo tělem člověka stvořeného. Tělo Ježíše Krista jest tělem Božím. Bylo-li mi tělo člověkovu ku škodě a záhube, bude mi tělo Boží k prospěchu a ku spáse.

Tělem zaviněna smrt, tělem dostává se nám život. Tomu-li tak, jsme v Kristu všickni obživeni, a mouka sypě se do hrnce. Nyní smrt přemožena, nyní nastává nám život. Tělo naše neuskočí nám, leč přilneme-li k němu láskou nezřízenou. Tak i tělo Kristovo neprospěje vám, nebudete-li toho těla požívati. A budete-li jísti s vírou, budete živi. — Nepravili tak sám Pán Ježíš: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně zůstává.« Aby nám tělo a krev Páně prospěla, třeba nejenom požívati, nýbrž i věřiti ve skutečnou přítomnost těla a krve Kristovy. Mnohým však tento pokrm nebeský jest tak neznámý a nezvyklý, že ani nevědí, jak tělo a krev Páně mají požívati.

Věřte mi: kdyby lidé tajemství tohoto rozuměli a v ně věřili, dostačilo by jim, aby naplnění byli útěchou nebeskou, aby byli obohaceni, aby pohrdali tímto světem, aby ve štěstí se nenadýmali a v nehodách nezoufali. Nenahližte-li pravdivost výroku tohoto? Co jest, požívati tělo Kristovo? Přistupovati k oltáři a přijímati tělo Páně často a hodně. Zdali i Pán Ježíš pravdy té nepotvrdil slovy: »Není-li ducha, tělo nic neprospívá.« Požívati tělo Ježíšovo znamená: přičiniti se, aby Ježíš Kristus žil ve vás, vy pak v něm, když jste požili těla jeho tak, jak je požívati dlužno s náležitou přípravou.

Na stole Páně má býti dle nařízení Kristova chléb a světlo. Přistupujete-li ke stolu Páně, abyste potmě požívali

tělo Páně, jste podobni pohanům. Nevíte, proč ke stolu Páně přistupujete, také vám není známo, jaký tento stůl jest, ba ani nerozvažujete, čeho potřebí, abyste hodně ke stolu tomu přistoupiti mohli, také nedbáte toho, jak chléb tento má se požívat, ba ani na mysl vám nejde, oč byste měli žádati. Vy jdete ke stolu Páně bez světla, a odcházíte od stolu Kristova v temnotě.

Co musím tedy činiti, jdu-li ke stolu Páně? Zač mám prositi? Čeho mohu se nadíti? O čem mám rozmýšleti?

Víte, co znamená slovo »jísti.« Duše, která pevně věří, že nežije, nežije-li v Ježíši, že není odpuštění hříchů kromě u Ježíše, že jest Bohu jenom tehdy milá, je-li spojena s Kristem, duše, které jest Pán Ježíš chlebem života, ta již zakusila, čeho třeba, má-li Ježíše požívat. Avšak ani to ještě nestačí; ale musíte porozuměti výroku, kterým svatý Augustin živou viru označil, musíte nejenom věriti, nýbrž spolu také milovati.

Ó Pane Ježíši Kriste, jenž jsi sebe samého dal nám za pokrm! Jak se nám dávaš? Jak pokrm tento připravuješ?

Hospodin přikázal ve Starém Zákoně, aby beránek velikonoční na kůle byl pečen, čímž byl zřejmým oznamem Beránka Božího Ježíše Krista, jenž na kříži byl usmrcen. Byloť tělo Kristovo na kříži takřka pečeno a smaženo, aby vám lépe chutnalo. Aby se vám nepřejedlo tělo Kristovo, byl při utrpení nad ohněm, a bylo tělo jeho obráceno semotam, byla mu chystána muka hrozná a nebývalá, kterouž jen sám trpěti mohl.

Jak chutná Pán všem, kteří jednou lahody těla Páně okusili! »V dobrotě a lásce své upravils, Pane, pokrm chudému!« Jaká dobrota a láska Tvá nestihlá, že jsi tak ustanovil a poručil! Jakou přeutěšenou chuť a lahodu má pokrm tento! Té noci, v níž Pán zrazen byl, vzal chléb, dobrořečil, lámal a řekl:

»Vezměte a jezte, totoť jest tělo mé které za vás vydáno bude.« Jaká slova, kteráž mohou i ledová srdce rozehráti!

Abraham seděl v parnu denním u dveří stanu svého, když zval pocestné, aby ve stínu stromu odpočinuli, jimž také nohy umýval a chléb předložil. U dveří příbytku svého stál i Pán Ježíš, nebyl vnitř ani vně — stál uprostřed — v ohni lásky své tehdy, když tuto nej-světější oběť ustanovil. Neboť tehdy, když Svátost oltářní ustanovil, měl již se životem vezdejší se rozloučiti, bylť okamžik takový, že oheň božské lásky ze Srdce Páně mocným plamenem šlehal. Kdo by tehdy, Pane Ježíši, byl mohl do Tvého přesvatého Srdce nahlédnouti? Tou dobou, v níž člověk na prahu smrti se nalézá a na všechno, čím obdán, zapomíná, pomýšlí Pán na spásu a blaho naše. V této chvíli vzal Pán Ježíš chléb do svatých rukou, žehnal a podával, aby pak umřel; já však přijímám, abych žil. Ty's přichystal pokrm tento chudým, a proto jenom chudí smějí ke stolu tomu se přiblížiti, a bohatí hrdopýškové dotud nebývají připuštěni, dokud se nepokorí a neponíží. Jak blažen křesťanský chudáš, jak bohata křesťanská chudoba! Bratře, nechť nezdržují tě od stolu Páně poklesky tvé, nechť neodstrašují tě od svatého přijímání tvé nedokonalosti, neboť pokrm tento uchystán nejenom zdravým. Zdaž i Pán sám pravdy té nepotvrdil? Nepotřebují zdraví lékaře, ale nemocní. Pro nemocného jest pokrm ten připraven. Kdo jest chudým? Ten, který srdčně vzdychá po této maně nebeské, v níž všechna slast a lahoda ukryta. Chudým jest i ten, kdo v srdci vzbuzuje touhu, aby byl uzdraven, kdo žádá Bohu se zalibiti, kdo má pevně předsevzetí, varovati se hříchů, kdo Boha prosí o potřebnou milost k nápravě života. Tento, jenž poznává, že sám v sobě nemá pevné opory v dobrém, jest chudý! Pro

toho, kdo sám sebou jest nespokojen, kdo přistupuje k oltáři, aby tam nalezl lék, kdo o něj prosí a věří, že Kristus mocným jest lékařem, který veškeré neduhy léčí, pro toho jest Svátost oltářní nebeským lékem.

Proto prvním požadavkem hodného přijímání jest víra, že zde duši se chystá lék, že jest zde přítomen nebeský lékař, jenž duši mou uzdraviti může, uzdraviti chce a skutečně také uzdraví. Zde mám Otce, bratra, přítele, kterýž mne více miluje, než já sebe milovati inohu. Zde jest světlo pro mou neumělost, zde síla a podpora mé slabosti, zde výkupné mých dluhů, zde odpuštění všech hříchů. Zde mám nejvyšší dobro, kteréž mi Pán dáti může a chce. Kdybyste o pravdivosti těchto výroků byli přesvědčeni, pak byste jinak ke stolu Páně přistupovali. »Vrabec nalézá hnízdo i hrdlička, v němž mláďata svá krmí.« I člověk nalézá hnízdo neboli přibytěk dítkám svým. »Já mám oltáře Tvé, Pane zástupů!«

I vy měli byste býti vábeni k oltáři, tam by měly směřovati vaše myšlenky, tam se zastavujte, vcházejíce a vycháze-

jíce z přibytku, a třeba byste nemohli ustavičně býti u oltáře tělem, aspoň tam buďte přítomni duchem. Jste-li na poli nebo na kterémkoliv místě, odevšad spěchejte ke hnízdečku. V tísní budiž oltář útočištěm vašim, kdež naleznete ochrany a zástity, ve štěstí budiž místem, na němž Pánu vzdáte povinný dík. Kdybyste milovali Ježíše, ukrytého na oltáři, častěji byste Pána svého tam navštěvovali a horlivěji a vrouceněji volali: »Tvé oltáře, Hospodine zástupů, Králi můj a Bože můj!« Kdyby víra vaše ve přítomnost Kristovu na oltáři byla živá, jistě byste v nehodách a tísní nenaříkali. Jak bolno, pozorují-li lidé, že jenom z přinucení k oltáři přistupujete! Potřebuješ těšitele? Jdi k Otci svému, jdi ku příteli, který tě zve a prosí, abys k němu zavítal, který ti pomůže a mnohými poklady obohátí. Ó Israeli, jak prostranný jest dům Hospodinův! Jaký dům? Nebe? Jest ještě jiný přibytěk větší a prostrannější, než jsou nebesa. Který dům jest větší: nebe, nebo ten, který nebe učinil? Kterýž jest ten dům Boží, ve kterém počestný a cizinec Srdce Ježíšovo nejlaskavější nalézá?

(Přístě dále.)

Pozdravení andělské.

Podává Boh. Hendl.

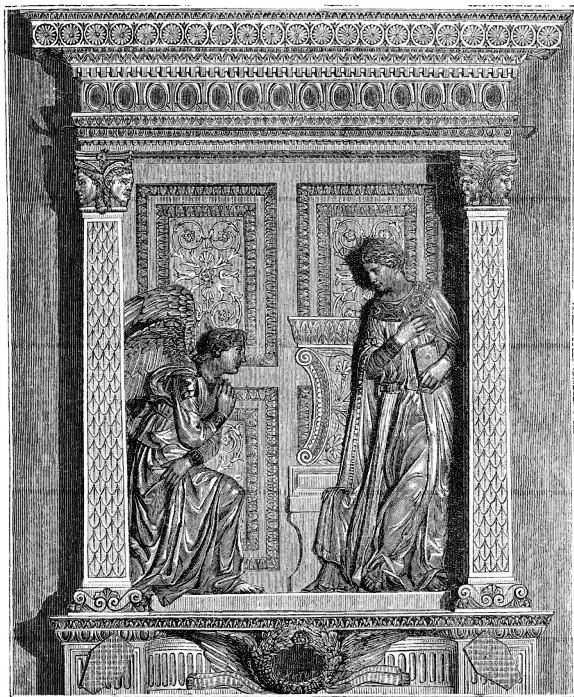


d nejstarších dob již připojují katoličtí křesťané všeobecně k modlitbě Páně »Pozdravení andělské« na počest nejbl. Matky Ježíšovy, Marie Panny. Činíme tak proto, abychom jednak Marii v její povznesené důstojnosti jakožto Matku Boží uctili, jednak abychom si přemocnou přimluvu její vyprosili. Toto obojí, jak důstojnost mateřství Božího tak mocnost přimluvy pochází od Boha; Maria samým Bohem nade všechny anděly a svatě povýšena a vyznamenána jest,

jelikož ji učinil neposkvrněnou Matkou Syna svého, proto zajisté všim právem ji naše úcta přísluší; ona i Bohem obdržela moc účinné přimluvy, proto všim právem k ní za orodování voláme. Pravdou sice jest a nepopíráme toho, že k Bohu přímo se modlíti a prosby své přednáseti můžeme, vždyť to také činíme a »Otčenáš« toho nejlepším jest důkazem. — Avšak rozum sám nám dává na ruku, že vždy radno jest a prospěšno prosbu pokud možno podporovati, ji důraz dáti zakroččením a přimluvou jiných, kteří větší přízně a lásky požívají u toho, koho prosíme.

I modlitba naše, je-li podporovaná
přimluvou miláčkův a přátel Božích,
bude zajisté Bohem spíše vyslyšena, nežli
ostane-li samotna. Tím se moci Boží
pranic neubírá. neboť Bůh zůstává vždy

jest panenská Matka Páně! Neboť koho
kdy ze svatých dal Bůh pozdraviti po-
zdravením takovým, jako Marii Pannu?
Koho nazval Bůh sám »milosti plným,«
jako ji? Kdo smí říci k Bohu: »Syn



Pánem, k němu směřuje všechna prosba,
on jediný může vyslyšeti; ba i přimlůva
svatých rozmnožuje čest Boží, neboť
Bohem stali se, co jsou, a Bůh těší se
z toho, že pozemšťané milácky jeho cti
a v ně důvěřují. A mezi svatými první

můj jsi ty, já pozemský život tobě jsem
dala,« jako Maria Panna k Ježíši Kristu?

Andělé jsou sice tvorové mocní, ale
jsou přece jen »služebníci Páně,« Maria
jest jeho Matkou. Králům a knížatům
tohoto světa poddáni jsou nesčíslní lidé,

ale jaká je to slabá důstojnost u porovnání s důstojností Marie Panny, již poddán byl sám Syn Boží? A kdo z lidí i ze světců největších smí o sobě tvrditi, že by pro Ježíše Krista tolik učinil, tolik vytrpěl, jako Maria Panna? A při tom nesmíme zapomínati, že ostatní svatí, byť i svatosti byli dosáhli, přece jen křehkými, hříchu podrobenými a mnohdy i hříšnými lidmi byli; Maria Panna zachovala však milost Boží posvěcující od narození až do smrti, nejsouc poskvrněna žádným hříchem.

Nuže, zdaž to vše nemá u Boha ceny, jenž přece nejvyšším svatým jest: dobro miluje, zlo nenávidí; jenž přece nanejvyšším spravedlivým jest: dobré odměňuje a zlé trestá? Ano, proto povýšil Marii Pannu nade všechny ostatní tvory a učinil ji Královnou andělů i svatých a naší milou Matkou a orodovnicí. Proto utíkají se křesťané od dob prvotných k této mocné Matce a přímluvkyni, proto volají k ní modlitbou nejkrásnější, »Pozdravením andělským.«

Modlitba tato, již matka katolická dítky své již v útlém mládí učí, sestává ze dvou hlavních dílů: v prvním díle jest chvála, v druhém díle prosba.

První tvoří slova anděla Gabriela a sv. Alžběty, druhý pak prosebná slova církve svaté. Slova: »Zdravas Maria, milosti plná, Pán s Tebou, požehnaná jsi mezi ženami« jsou původu božského; neboť těmito slovy pozdravil archanděl Gabriel z nařízení Božího Marii Pannu v klidné její kobce nazaretské. Svata Alžběta pak, teta blahosl. Panny, k níž Maria na hory spěchala, poučena jsouc Duchem sv., opakovala na pozdrav slova andělova: »Požehnaná Ty's mezi ženami« a přidala: »A požehnaný plod života Tvého.«

Jaká to překrásná, významuplná slova chová v sobě tento pozdrav andělský a Alžbětín! Jako nám »Otče náš« je mo-

dlitbou nad jiné ctihodnou a drahou, že vyšla z úst Spasitele samého, tak i pozdravení andělské první místo zaujímá mezi všemi Marianskými modlitbami a chválami, neboť z rozkazu Božího vyšlo ústy andělskými a z »osvícení Ducha sv.« ústy matky předchůdce Páně, sv. Jana Křtitele.

»Zdravas« zní v latině »ave« a jest téhož původu jako slovo »Eva,« znamenajíc v obém případě: »Žij!« »Necht žiješ!« »Buď zdráva!« Byl to úctyplný a zároveň radostný pozdrav, tak jako až posud voláme: »Zdráv buď, králi!« »At žije král!« kdykoliv jej s radostí vítáme. Že to byl pozdrav obzvláště úctyplný, vidno i z toho, že Jidáš s tím Pána pozdravil a že i žoldnéři klekajíce před Pánem na posměch jakoby před králem, těchže slov užívali řkouce: »Zdráv buď, králi židovský!«

Tak byl i pozdrav andělův a již první slovo jeho výrazem vysoké úcty k Marii, prosté sice panně, ale budoucí Královně. Jaká to byla čest Marie Panny, že přijala posla nebeského a z jeho úst uslyšela tak uctivý pozdrav, a jaká to čest pro nás, že i my slovy těmi Marii Pannu zdraviti smíme! »Ave — Eva!« Jak hluboký význam pro nás mají obě tato slova! Eva ztratila nám neposlušností svou nebe, Maria, druhá neposkvrněná Eva, poslušností svou dala nám Spasitele. Eva byla matkou kletby, Maria Matkou požehnání. Jak svatí Otcové praví, hřešila Eva v pátek, v pátek zvěstoval anděl Marii Panně poselství a v pátek zemřel Spasitel za nás. Proto upomíná nás slovo »Ave« na Evu, pamatuje nás na prvotní hřích i na vykopení. Připojujeme jméno Maria, ač je anděl neřekl, neboť stál před Marií, a jiné pozdrav jeho nepatřil. My však pravíme »Zdravas Maria,« naznačiti chtějíce, koho pozdraviti chceme. Jméno Maria jest po nejsv. jméně Ježíš jménem nejkrásnějším a nejsladším,

dobrým duchům nejmilejším, zlým pak nejhroznějším.

Dle významu znamená jméno Maria hvězda mořská, jak vykládá svatý Jeronym. Církev svatá zpívá o svátcích Mariánských a o jejich hodinkách chvalo- zpěv počínající slovy: »Zdráva buď, hvězdo mořská!« Ó jak případné jest porovnání Marie Panny s hvězdou mořskou! »Ona jest,« praví svatý Bernard, veliký ctitel blah. Panny, »skvělou, svítící hvězdou, která nad velikým mořem tohoto světa vychází, záříc zásluhami a svítíc příklady ctností.« Jako když lodník, jenž v bouřné noci větrem zahnán jsa na dráhu nepravou, na úsvitě s jásotem pozdravuje »hvězdu jitřní,« dobře známou, a podle ní pak směr lodě své opravuje: tak ukazuje i nám Maria cestu pravou, kdykoliv jsme zbloudili v životě, abychom dospěli k určenému cíli, k zálivu nebeskému. Proto volá k nám sv. Bernard: »V soužení a trápení hleď k Marii, volej k Marii, v nebezpečích, úzkostech, bédách a ve starostech myslí na Marii, volej k Marii. Nikdy necht' nezmizí toto jméno se rtů tvých, nikdy ze srdce tvého. A bys vždy zažil ovoce její přimluvy, ne- uchyluj se od příkladu jejího života.«

Jméno Maria znamená dle vý- kladu jiných: »paní,« »vládkyně.« I tento význam srovnává se s důstojností Mariinou. Jako Matka Ježíše Krista jest Maria Panna paní naší, naší vládkyni, Královnou všeho stvoření. Odtud pochází ta hluboká úcta, kterou katolická církev Marii Panně vždycky proukazovala. Tak

nařídila kněžím, že při vyslovení jména »Maria« při bohoslužbě mají hlavu ukloniti. V Polsku bylo po 400 let za- povězeno dívkám na křtu svatém jméno Maria dávati, z veliké úcty před svatou Pannou. Sv. Gerhard, biskup kandijský, radil svým ovečkám, aby jméno Maria zřídka vyslovovali, za to slova »Paní naše« užívali. Kdykoli však již jméno Maria vyslovují, aby hlavu obnažili a klekali.

Hle, jakou úctu chová církev svatá ke jménu blah. Panny! Proto i my jméno Marie s největší úctou a radostí jako jméno Královny a jméno Matky naší vy- slovovati máme, a ne nadarmo bráti a zlehčovati. Každá urážka Marie Panny dotýká se Ježíše Krista, neboť nelze Matku od Syna odtrhnouti, a jako úcta Matky odnáší se k Synu, tak i veškerá neúcta a urážka Marie Panny jest urážkou Syna Božího. Všichni, kdož na světlé ze zloby Matku Boží urážejí, ji hanobí a tupí, úctu povinnou jí odpirají, zhrozí se jednou, až po smrti poznají, koho urá- želi. Až poznají, jak velice ji sám Bůh ctí, jak velikou důstojnost v nebi zaujímá, s jakou láskou se o ně starala jako Matka pečlivá a jak nevděčně se k ní zachovali: tehdy zhrozí se nad svou vinou a klnouti budou poblouzení svému. Proto držme se učení a příkladu svaté církve katolické, této pravé, neomylné učitelky víry a dobrých mravů, ctíme Matku Páně co nejvíce a volejme často s úctou a radostí pozdrav: »Zdráva s Maria!« (Příště dále.)

Ctnost nezáleží ve schopnosti dobré činiti, nýbrž ve skutku samém.

Sv. František Sales.

Jedno deka dobrého příkladu platí více než sto kilo slov. Bez nábožného života bývají slova na pohoršení, podobají se zvonu, který zvoní a hlaholí, ale sám přeče do kostela nejde. *Sv. František Sales.*

Chybou, která jest matkou všech ostatních chyb, jest samoláska, pro kterou všechno konáme, místo abychom pro Boha vše konali.

Jest velkou bezbožností, zemřelé tupiti a haněti a jednati po příkladu hyén, které mrtvolvy vyhrabávají, aby je sežraly. *Sv. František Sales.*

Pamatujme na svatého anděla strážce!

(K slavnosti svatých andělů strážných.)

„Aj, já pošlu anděla svého, kterýž by šel před tebou a ostříhal na cestě a uvedl tě na místo, které jsem připravil tobě.“ (II. Mojž. 23, 20.)

K nejutěšenějším naukám našeho svatého náboženství patří bez odporu i učení o svatých andělech strážných. Rozum náš nemůže sice učení toto sám sebou dokázati, ale také říci se nedá, že by snad rozumu odporovalo; za to však máme důkazů jiných. Dosti. Vira naše předkládá nám církvi svatou k věření článek o jsoucnosti duchů strážných. Písmo svaté mluví o nich zřejmě na mnoha místech i uvádí příklady jejich mocné ochrany, mnozí svatí dosvědčují zřejmě zázračnou ochranu anděla strážného, tak na př. sv. Dominik, sv. Benedikt, sv. Laureanus a j. Církev ustanovila na počest jejich zvláštní svátek, ba i mnozí pohanští národové věřili v duchy ochranné; proto pro věřícího katolíka dosti příčiny, aby s církví svou vyznával: „Jsou andělé, t. j. bytosti nad člověka dokonalejší, pouzí duchové, mající osvícenější rozum a dokonalejší vůli, ale bez těla. A z andělů těch přidělil Bůh lidem ochrance, průvodci neviditelné, mocné a dobrotivé, jež nazýváme anděly strážnými.“

Nechci se zde šířiti o tom, co zamestnáním andělů jest v nebi, aniž blíže vykládati jejich povahu a přirozenost, nýbrž toliko odpověděti chci na otázku: Čím jest anděl strážce jednomu každému zvlášť? aby tak naše úcta, láska a důvěra v mocného tohoto přítele nebeského v nás se rozhojnila a my nikdy na svého anděla strážného nezapomínali. Svatý anděl strážce jest, jak to již slova Pisma sv., jež jsem za text zvolil, praví, naším průvodcem na cestě životem vedlejším od kolébky až ke hrobu, prů-

vodcem duše pak po smrti až k místu které nám Bůh vykáže. A není tato od pověď, založená na Písmě sv., pro nás nanejvýše útěšná? Vždyť život náš zde podoben jest bludišti, jehož cesty často se křižují a v němž plno jest úskalí, hlubokých propastí, v němž co chvilky skoro nepřemožitelné překážky v cestě se stávají; kdo by si nepřál zde vůdce obezřelého a obeznaného, při tom mocného a nám přejícího? Na zemi takového nenalézáme — díky Bohu, že nám posílá průvodce takového s nebes. Neboť svatý Bernard praví: „Andělé strážní jsou moudří, věrní a mocní.“ Proto jest anděl strážce jednomu každému z nás:

1. obezřelým vůdcem,
2. věrným přítelem a
3. mocným ochráncem.

1. Jakmile jsme, jako staří Izraelci Rudým mořem, prošli obrodem křtu, již počíná pro nás putování pouští, pouští tohoto života. První nebezpečí, které nám zde hrozí, jest zblouzení; první, čeho nám potřebí, jest vůdce, jenž by nám vždy cestu pravou ukazoval.

Ba, tuze brzy ukazuje se nevinnému dítěti vedle cesty dětinné zbožnosti také cesta mladické lehkovážnosti; vedle úzké cesty pilnosti široká cesta pohodlné lenosti, vedle cesty pravdomluvnosti i cesta lži, vedle cesty poslušnosti i cesta vzdoru a svévole; kolik kamenův úrazu leží zde na cestě životem, kolik pohoršení a zlých příkladů, které srdci dětskému zkázu hrozí! Proto pečuje i Bůh o ditky obzvláště a jak Spasitel praví: „Přikázal andělům jejich, kteří patří na tvář Otce nebeského, aby je na ruku nosili, aby tak o kámen pohoršení nezavadila noha jejich.“ Ano, vším právem říci můžeme, že jen andělům strážným co děkovať jest, že ještě tolik dětské nevinnosti a

zbožnosti jest na světě za doby naší, kdy i vzduch, ježž ditky dýchají, otráven jest, v době, kdy zhusta i sám otcovský dům pln jest pohoršení a kamenův úrazu, kdy škůdcové a svůdcové lidu právě na útlou mládež namířeno mají, a ve spisech pro děti určených a od dětí čtených jed nevěry a mravní zpustlosti jim podávají. Zlaž zde není nebeského vůdce nanejvýše potřeby?

A jak brzy ocitá se poutník pozemský, i když za dětství neodchýlil se od cesty pravé, jak brzy ocitá se u křižovatek a neví, po které cestě by se bráti měl? Nadejdou léta mladická, léta sice krásná, ale i nanejvýše nebezpečná. Se všech stran číhají nepřátelé, lící sice slíčených, i med majíce v ústech, ale uvnitř vlei hladoví. Panic, panna vidí zhoubný příklad života névazaného, bujného; ó jak jest jim potřeba vůdce obezřelého, který by je udržel v mezích cesty mravné, aby neztratili nejkrásnější ozdobu svou, svatou čistotu?

A ve věku mužném bojuje tělo proti duchu. Starosti o chléb vezdejší spolu s užíváním radosti světských vadí vzrůstu duše, čím více tělo prospívá, tím více hyne duše, neboť tělo panuje a duše je spoutaná. Všeljaké vášně a náruživosti opanují člověka a tento vězí v tenatech jejich mnohdy až do stáří kmetského. A tu jest to anděl strážce, jenž na Pánu Bohu nám vyprošuje světlo poznání cesty dobré, horlivost, abychom na ní se dali, jak to krásně praví sv. Bonaventura. A jestliže jsme k neštěstí svému odchýlili se od cesty Boží, tu zdvojnásobňuje horlivost svou a starostlivost, tu mluví k nám buď hlasem vnitřním v myšlenkách anebo zevnitř domlouvou jiných; tu vede nás do chrámu na kázání, nebo maně nám dobrou knihu do ruky dává a způsobem jiným, přerozmanitým o to usiluje, aby nás k Bohu zase zpět uvedl. A po-

štěstí-li se mu to, tu se raduje s ostatními anděly nad obráceným hříšníkem radosti větší nežli nad 99 spravedlivými pokání nepotřebujícími, jak praví Kristus Pán. Takový jest vůdce, ježž nám Bůh dal! A hle, kolik lidí ho neposlouchá? Kolik se oň nestará? Kolik lidí se vedení jeho protiví? Ó jakou bolest cítí tento nebeský vůdce nad zbloudilým svěřencem svým, neboť není vůdcem našim z povinnosti toliko, nýbrž i z lásky, neboť jest i našim

2. věrným přítelem.

Je-li pravda, co praví jistý pohanský básník, že přátelství spočívá na sobectví nebo smyslnosti, je-li opravdu těžko na světě přítele pravého, nezištného, obětavého a vytrvalého naléztí, a jestli proto moudrý Sirach blahoslavi toho, kdo by takového přítele nalezl: pak musíme se za přešfastné pokládati, neboť Bůh sám dal nám takového přítele. Anděl strážce jest nám přítelem pravým, jenž ve štěstí našem nehledá prospěchu svého; přítelem věrným, jenž nikdy nás neopouští, ani tehdy, kdy lásku jeho nevďekem splácíme. »Ať bdíme nebo spíme,« praví svatý Vavřinec Justinianův, »chodíme či stojíme, odpočíváme či pracujeme, přítel náš nejvěrnější neopouští nás nikdy. On bdi, když my spíme, on těší nás, když smutni jsme, pomáhá nám v povinnostech, v neštěstí nám ulehčuje.« Jak je Jakub ve snu viděl, jsou andělé strážní ustavičně činní na žebříku tajemném, spojujícím zemi s nebem, donášejí slzy i prosby pozemšťanů ke trůnu Božimu a za to snášeji s nebe útěchu a vyslyšení. Ó kdybychom je mohli očima tělesnými spatřiti, jak bychom se o jejich přátelství a věrnosti přesvědčili! Pak bychom svatého anděla viděli co hosta drahého v domech našich, jako viděl Abraham; co ochránce čistoty, jako sv. Anežka; co učitele ve víře, jako sv. Cecilie; co silitele v slabosti, jako Eliáš; co rádce v pochybnostech, jako sv. Josef. Ptejme

se však, jak chováme my se k němu? Jakou lásku cítíme a jevíme k tomuto něžnému příteli? Zdaž zastydět se nemusíme do té duše, že k jiným sice jsme srdce měkkého, k andělu však tvrdého, že mnohemu stvoření lásku darujeme, příteli nebeskému však ji od-píráme. Zdaž to není nevděk nejčernější? Jak zřídka naň myslíme, jak malou úctu proň máme, jak často před ním pášeme, co bychom před lidmi nepáchali! Ne-voláme k němu v modlitbě, neděkujeme mu, ba i dnešní svátek jeho bez zbožnosti slavíme; mnozí jim opovrhují, ba i hříchy těžkými jej od sebe odpuzují. To jest náš vděk za jeho 20-, 30-, 50-, 70-, 80leté přátelství! Avšak tu jsme ještě všechno o našem příteli nerekl; neboť anděl strážce není toliko našim vůdcem a přítelem, on jest i

3. mocným ochráncem.

Dvoji věc musíme zde dokázati: a) že anděl mocným jest a b) že moci své na ochranu naši užívá. Přirozenost andělů jakožto pouhých duchů, pojmenování jejich v Písmě sv. jakožto moci, sil, panství, slova žalmistova, jenž o nich praví, že vůli Páně «silou mohou» konají, vypravování Pisma sv., že anděl v jedné noci 185.000 Asyrských zabil, tři mládence v ohnivě peci zachránil, proroka Habakuka rychlostí blesku z Judska do Babylona nesl, a mnohé podobné příklady Písmem svatým potvrzené dokazují tvrzení naše, že andělé mocní jsou. Neméně však čtené jsou příklady, které nám ukazují, že andělé Páně moci své na ochranu naši užívají. Kdy potřebuje člověk ochrany nejvíce? Ve věku dětském. A hle, právě zde jeví se ochranná péče andělova co nejčastěji, a to způsobem očividným. Proto mluví Kristus Pán také o andělech »jejich,« t. j. dítek, kteří patří na tvář Otce v nebesích. Sami jsme byli jednou zázračné ochrany andělské svědky. S třetího patra domu

vysokého v Praze spadlo s okna dítě asi dvě léta staré na dláždění ulice. Všichni, kdož to viděli, vykřikli hrůzou a mysli, že dítě na padrti rozbito bude. A hle, co se stalo? Dítěku tomu se nestalo pranic! Sami jsme dítě zblízka viděli, když je matka velkým zástupem provázená do týnského chrámu Páně nesla a tam na poděkování obětovala. Kdo smí zde tvrditi, že se vše toto snad náhodou stalo? Každý musí uznati, že vyšší moc zde chránila, moc Boží skrze anděla strážného. Proto pověsila zbožná matka vedle okna, odkud dítě vypadlo, obraz anděla strážce na památku. I zemřelý papež Pius IX. blahé paměti vypravovával o zázračném zachránění svém ve věku chlapeckém andělem strážným. Jednoho totiž dne přísluhoval jak obyčejně knězi při mši sv. v domácí kapli. Pojednou pocítil neobyčejný strach a maně oči pozvednuv, viděl proti sobě u oltáře stát anděla, jenž mu kynul, aby k němu přišel. Hoch byl však zvyklý s největší uctivostí a pozorností při mši svaté přísluhovati, a proto neodvážil se s místa hnouti. Anděl kyne mu po druhé, malý Mastaj (toť rodinné jméno papeže Pia IX.) se posud nehýbá; tu anděl s tváří ustrašenou a zarmoucenou rychle mu kyne po třetí; hoch puzen nevýslovným strachem vyskočí a běží k andělu, a hle, v tomtéž okamžiku řítí se veliká socha s oltáře a padá právě na místo, kde byl hoch dříve klečel. Ještě okamžik a malý Mastaj nebyl by býval již mezi živými.

I jedenkaždý z nás by našel v životě dětství svého příklad, že jen vyšší ochranou (andělskou) nebezpečí buď úrazu nebo nemoci unikl. Na to však mnohdy ani nedbáme a lehce zapomínáme.

Pismo sv. vypravuje, jak anděl zachránil Juditu v táboře Holofernově, mladého Tobiáše na cestě a sv. Petra ze žaláře. Ó kolikráte vězeli jsme v po-

dobném nebezpečí? Kolikráte již chtěl pohltiti nás ten, o němž praví sv. Petr, že obchází jako lev řvoucí hledaje, koho by sežral. Kolikráte byli jsme v tenatech zlých žádosti a naruživosti jako v žaláři, a jestliže přece jsme nezahynuli, není to ochranou vyšší? A kolikráte nepomýšleli jsme na pokání a nekonali dobré skutky, a Pán již nad námi jako nad neplodným fíkem chtěl vynésti rozsudek, a hle, tu anděl strážce prosil jak onen zahradník za nás: »Pane, poshov ještě rok, snad ponese ovoce.« A když nadejde poslední hodinka a hrůzy smrti obkličí nás, tu »svatý anděl,« jak praví Písmo svaté, »usadí se u těch, kdož se ho báli, aby jich zachránil.« On brání nás před úklady ďábelskými, on hledí v nás oživití víru, naději a lásku, on pečuje, abychom sv. svátostmi se zaopatřiti dali, on stojí při nás v bolestech a úzkostech smrtelných, jako stál při Pánu Ježíši v zahradě Getsemanské. Avšak ani smrti nekončí ochrana jeho. I u soudu jest nám přítomen. Svatý Bonaventura praví: »Po smrti přidružuje se anděl k nám a představuje duši naši Soudci.« Tu jest našim právním obhájcem: vše, cokoli dobrého jsme učinili, uvádí na naše obhájení;

každé sousto, jež jsme chudým dali, každý krejcar almužny, každé slovo útěchy, každou slzu lítosti, vůbec vše dobré, byť sebe menší cenu mělo, klade na váhu božské spravedlnosti k našemu prospěchu. A podařilo-li se mu naší duši pro nebe zachrániti, ó s jakou radostí uvádí ji do tohoto božského Jerusalema, jako kdysi Lazara do lůna Abrahamova.

To jest anděl strážný, to jeho moc, jeho láska, jeho péče. Dobře zajisté ptal se Tobíáš: »Co máme průvodci svému datí?« I my tazeme se: »Co dáme anděli svému za lásku, péči a ochranu?« Troji odporučuje nám svatý Bernard: úctu k jeho přítomnosti, zbožnost za jeho přátelství, důvěru v jeho ochranu.

A ještě jednu otázku! Jak jsme se mu posud odpláceli? To ať každý sám sobě zodpoví. Hleďme jen vždy, abychom tak si ochrany a lásky anděla svého vážili, abychom, jak dnes církev svatá se modlí, na věky s anděly se radovali; hleďme takový život vésti, aby anděl náš jednou u soudu mohl Pánu říci: »Fjhle, Pane, tu Ti přivádím duši, již jsi mi svěřil v ochranu. Neztratil jsem ji, nýbrž zachoval pro život věčný.«

Boh. Hendl.

Jsem celý Tvůj...

Mé nitro, Bože můj, chorálem
zvučívá velebným, svatým,
cittů mých žertva když plápolá
k nebeským stanům Tvým zlatým.

Mé srdce kalichem skvostným jest,
nebe tam celičké svítí,
když mi je andílci písní mých
ve hymnus nadšení vznítí.

Můj jazyk, Bože můj, otecké
Tvé lásky brevífem jesti —
ó by tak světy moh' přesvědčít,
v Tobě že jediné štěstí!

Oči mé obětné svíce jsou,
plamen z nich serafů plaje —
ó by tak mohly kdys proniknout
nebeských síní Tvých taje!

Kdyby tak ve světě, Bože můj,
pro Tebe všecko jen žilo,
ó kolik méně by na světě
útrap a bolestí bylo!

Jsem celý Tvůj, ó Bože můj,
má duše Tobě se koří,
kéž mi jen plamen Tvé milosti
ve srdci do smrti hoří!

Fr. Chramosta.

Milujme se!

(čtenářům „Školy B. S. P.“ podává *L. Janovský*. (Č. d.)

VIII.

„Za to se modlím, aby láska
vaše víc a více se rozhojňovala
v umělosti a ve všelikém smyslu.“
(*Filip. I, 9.*)

L minili jsme si, že talent lásky k bližnímu vytríbíme ve škole vzorných učitelů, a meškali jsme už za tím účelem ve škole Pána Ježíše, sv. apoštola Ondřeje, sv. Františka Xaverského a sv. Petra Klavera. K vůli rozmanitosti zajděme si ještě do škol jiných; naskytujíť se nám u všem věku, u všech stavech a povoláních vzácní vzorové lásky k bližnímu, takže nikomu nelze se vymlouvat, že by ve svých poměrech neměl příkladu.

Sv. František Saleský naučil se už jako šestileté dítě mnohým pravdám katechismu. I vycházel radostně z paláce otcovského, svolával dítky sousední a tak dlouho jim předříkával, co z katechismu uměl, až se i ti mali posluchači těm pravdám naučili. V zámecké zahradě vystavěl si oltářičky, modlil se u nich a přiváděl tam i jiné dítky; učil je svaté písně zpívat i říkat: »Sláva Bohu Otci i Synu i Duchu svatému, jakož byla na počátku, nyní i vždycky, i na věky věkův. Amen.« Jindy chodil se svými malými přáteli kolem křtitelnice v procesi, modlili se »Věřím v Boha« a na konec křtitelnici polibili. Také jim zde učinil kázáníčko, jež končival těmito slovy: »Milí přátelé, učme se časné Bohu sloužiti.«

Ejhle, milé dítě, jak vzácný příklad lásky k bližnímu máš na dítku Františkovi!

Vizme jiné dítě. Jak se dočítáme ve zprávách misionářských, odpadl před několika roky v Číně jeden křesťan od viry; byl to otec, jenž měl synáčka, a tento byl horlivým křesťanem. Den ze dne modlilo se dítě za nešťastného

odpadlého otce. Jednou prosilo misionáře za Marianskou medailku; misionář mu ji dal a napomínal je, aby se snažilo obrátiti svého otce: dítě to slíbilo, a hned se dalo do díla. Uctivými, pokornými, skromnými slovy jal se synáček otce něžně napomínati. Otec se zprva vymlouval a na konec dítě vyplisnil; ale toto nedalo se zmásti; uteklo se k Rodičce Boží a vroucně ji vzývalo. Po té šlo opět k otci a líčilo mu, jak nešťastna jest duše ve smrtelném hříchu. Tu se rozhněval otec a nemilosrdně synáčka od sebe odstrčil. Znova se obrátilo dítě k Panně Marii, znova ji prosilo a pak po třetí přišlo k otci; ale tento rozohnil se zlostí tak, že synáčka na zemi povalil a nemilosrdně ho bil. Dítě ležíc na zemi zapomnělo na sebe samo, sepjalo ruce, vztáhlo je k otci, a hoře plačíc připomínalo mu věčné muky, jež ho čekají na onom světě, jestliže se neobráti. Toto kázání maličkého kazatele pomohlo. Otec se zarazil, zbledl, byl přemožen: pojal dítě do náručí, objímal je, své slzy kajené misil v nevinné slzy synáčkovy; stal se opět křesťanem. — Kdyby zachránilo dítě otce svého od předčasné smrti, od předčasného hrobu, vykonalo by veliký skutek; když ho však svou láskou, svou modlitbou zachránilo od smrti hříchu, když ho znova probudil k životu milosti, vykoná nejkrásnější skutek dětinné lásky. — Ten příběh o malém čínském křesťanu, jenž obrátil svého otce, vypravoval jednou kněz ve škole dítkám, které měly jíti poprvé k svatému přijímání; napomínal jich, aby se podle toho krásného příkladu po svatém přijímání také vroucně modlily k Pánu Ježíši za své rodiče, aby jim takto pomohly do nebe. Tato slova dojala zvláště jedno dítě. Plačky přišlo

ku knězi a nařikalo, že jeho matka není katoličkou, nýbrž protestantkou. Kněz těšil děvčátko, co mohl a vše mu doporučoval, jen aby se za matku vroucně modlilo a v modlitbě neustávalo. A ejhle, matka se obrátila.

Toť několik příkladů, jak mládež může působiti, když se řídí heslem »Milujme se.«

* * *

Chce, rodičové, otče, matko, též nějaký doklad? Před lety žil v Německu jistý studující mladík, který byl pro svou bohaprázdnost a nepravost jednoho dne zatčen, odsouzen a na pevnost Ehrenbreitstein odveden. Otec mu již dávno byl umřel; trpěla tedy matka sama tu velikou bolest nad nezdrným synem. Ó co se nalkala, co se naplakala! Duše však mladého zločince zůstala temnou, jako žalář, v němž seděl; o lítosti, skroušenosti nebylo ani zdání. Ký div, že matka tímto hořem onemocněla, a to smrtelně? V této své nemoci prosila velitele pevnosti, aby laskavě dovolil přivést k ní nešťastného syna. On ji prosbu splnil. Ozbrojení vojáci přivedli druhého dne nešťastníka k loži umírající matky. Ubohá žena jsouc už více na onom světě nežli na tomto, nepromluvila ani slova, jen na něho dlouho, dlouho smutně, přesmutně hleděla; po té se obrátila ke stěně a dala znamení, aby syna zase odvedli. Tento odešel, jak byl přišel, všecek zamračen a zatvrzelý, jako by byl ďáblem posedlý. Teprve v žaláři nastala změna. Nemohl se zbavit a od sebe zapuditi pohledu usouzené, umírající matky; ten její smutný pohled všude viděl a v něm všecko: výčitky, trest, napomenutí, prosbu, starost, lásku! Kdyby s ním bývala celý měsíc ve dne v noci mluvila, nebyla by mu tolik řekla, kolik tím svým přesmutným pohledem. Ó, jaké to city zmocnily se duše nešťastného mladíka! Jal se plakati,

naříkati, div mu srdce bolesti nepuklo: ve své bolesti volal co chvíle: »Ó Bože, co jsem to spáchal, kam jsem se dostal!« Obrátil se jako kdysi sv. Augustin, a když byl vytrpěv si trest puštěn na svobodu, odebral se do kláštera, stal se řeholníkem a horlivým misionářem.

Z toho jest vidno, jak mocnou silu vložil Pán Bůh do lásky mateřské, do její hořlosti a zármutku, že působí jako budiček, že probouzí srdce pobloudilého dítěte.

* * *

Chceš také ty, křesťanský řemeslníku, viděti vzor lásky k bližnímu? Zajdeme si do Belgie.

Belgie byla velice zubožena bohaprázdnou smečkou svobodných zednářů, úhlavních to nepřátel svaté víry naší a mravopočestnosti; avšak s pomocí Boží se vzpamatovala, a jsou za dnů našich mužové belgičtí vzorem pravé a živé víry; skoro žádná země nemůže se nyní prokázati takovým účastenstvím mužů v podnicích katolických, jako právě Belgie; skoro v žádné zemi nepřistupuje poměrně tolik mužů ke stolu Páně, jako v Belgii. Kterak se to stalo?

Byl oktáv svátku sv. Františka Xav. roku 1853. Večer po požehnání přišel v Brusselu zámečnický mistr ke bráně jezuitské koleje a přál si mluvit s velebným pánem P. Van Caloenem. Kněz přišel. I pravil zámečnický: »Právě přicházím z kostela. Modlil jsem se u sochy sv. Františka; i vnuknuto mi za modlitby, že by bylo dobře založiti spolek mužů.«

»Ovšem bylo by dobře,« řekl kněz; »poohlédněte se napřed po několika, kteří by smýšleli, jako Vy.«

Mistr zámečnický hledal a nalezl. Za několik týdnů — v neděli 15. ledna 1854 — zřime v dílně zámečnickové 14 mužů. Mluvil napřed s každým zvlášť, a dnes je poprvé shromáždil, aby se

vespolek poradili. Litoval, že služeb Božích v den nedělní a sváteční tak zanedbáváno; nařikal si na tovaryše, kterým jest náboženství věcí poslední, kteří si libují ve sprostých, surových, nestoudných řečích a vtipcích. Ostatní mu v tom dávali za pravdu a souhlasili. Ale co učiniti?

»Co učiniti?« pravil zámečník. »My, kteří si svaté víry vážíme, musíme se spojit, musíme slovem, modlitbou, skutkem ujet se svých spolubratrů, musíme je probudit ze lhostejnosti a nedbalosti.«

»Ano, to učiníme,« zvolali přítomní;
»Vy však budete naším vůdcem.«

»Chcete-li, budu,« vece bodrý náš mistr, a zavedl ihned svou družinu k P. Van Caloenovi. Tento sluha Páně napsal stanovy »Spolku Xav.,« a 23. ledna 1854 přijalo prvních 15 členů Tělo Páně z rukou radujícího se kněze; bylo to první jenerální sv. přijímání mužů; 28. května přijali z rukou papežského nuntia, pozdějšího kardinála Honelly, medailku sv. Františka Xaverského; dne

20. července potvrzen spolek od kardinála mechelského. Za 25 let čítala Belgie takovýchto spolků 342 a v nich 82.000 mužův a jinochů. Sdružili se bohatí i chudí, urození i lidé prostí, učenci i ne- učení, řemeslníci, rolníci, továrníci, dělníci. Snahám těchto tisíců mužů pomáhaly modlitby 250.000 žen, řeholníkův a řeholnic; svolávali požehnání Boží na tak vzácné dílo.

V jubilejním spise ze dne 25. srpna 1879 podává P. Van Caloen o činnosti »Spolku Xaverského« mimo jiné také tuto zprávu: »Přičiněním členstva obráceno 13 478 osob, posvěceno 4860 »divokých manželstev,« 204 osoby ze židovstva a protestantismu přivedeny do svaté církve, 273 opuštěných dítek vychováno v katolických ústavcích, zničeno 12.140 špatných spisův a knih.«

Ejhle, jak krásný to účinek lásky k bližnímu, již bylo zaníceno srdce zámečnického mistra v Brussellu!

»Za to se modlím, aby láska vaše víc a více se rozhojňovala v umělosti a ve všelikém smyslu.« (Filip. 1, 9.)

(Přístě dále.)

Na slavnost Narození blahoslavené Marie Panny.

„Jakob pak zplodil Josefa, muže Marie, z nížto se narodil Ježíš, jenž slove Kristus.“ (Mat. 1. 16.)



elickou zajisté měl radost arciotec Noe, když uzel holubici, kterouž byl z korábu vypustil, ana se navracela nesouc zelenou ratolest olivovou v ústech svých. Ratolest ta byla mu znamením a svědectvím, že již opadly vody, kteréž zatopily veškerou zemi a obyvatelstvo její. A jakou radost musel teprve mít, když se ponejprv na obloze nebeské sklenula překrásná sedmibarevná duha a Hospodin řekl jemu: »Když povleku nebe oblaky, ukáže se duha má na oblacích a rozpo-

menu se na úmluvu svou s vámi, i se všelikou duší živou, kteráž obživuje tělo, a nebude více vod potopy k vyhlazení všelikého těla.« (1. Mojš. 9, 14, 16.)

A touto zelenou ratolestí olivovou, již čistotná holubice přinesla Noemovi, touto duhou libeznou, kteráž se ukázala Noemovi ponejprv na obloze nebeské, zdaž není nám Maria, jejížto narození nám církev svatá dnes připomíná? Ó jen popatřme v duchu tam do Nazareta do toho příbytku, kdež bydleli ctihodní manželé sv. Joachim a sv. Anna. Obou zraky září radostí, oba plesají a velebí Hospodina, že je obdaril přemilostným dítkem,

nejmladší sice, ale nejspanilejší ratolestí z kmene rodu krále Davida — a ditko to jest Maria, budoucí Matka Pána a Spasitele našeho. Ó kterak že i my nemáme se z narození jejího radovati, jako

stalo, hříšných lidí nebude již trestati potopou, a co zvěstuje narození dítěte Marie nám? Ono nám zvěstuje, že se rozpomenul Hospodin na smlouvu svou a příslibení své, kteréž hned prvním ro-



Anděl se zjevuje sv. Joachimovi.

se radoval Noe, když mu čistotná holubice přinesla zelenou ratolest olivovou a když se nad ním na obloze nebeské sklenula čarokrásná duha? Holubice a nebeská duha zvěstovaly Noemovi, že již opadly záhubné vody a že Hospodin, jak se

dičům učinil, ono nám zvěstuje, že již brzy nadejde doba a opět otevrou se oblaky nebeské, nikoliv aby záhubné vody, nýbrž aby dštily Spravedlivého, a země aby vydati mohla Spasitele. Či není ono přemilostné ditko, kterýmž Bůh

obdaril ctihodné rodiče sv. Joachima a sv. Annu, a jehož narození nám dnes církev svatá připomíná, není to Maria od věčnosti předřízená k tomu, aby byla Matkou Ježíše Krista, Syna Božího, jenž

Panny Marie se radovati a velebiti Boha, že se rozpomenul na úmluvu svou, kterouž již první rodiče naše potěšil, když pravil ke svůdci hadu, ďáblovi: »Nepráteleství položím mezi tebou a



Sv. Joachim a sv. Anna setkají se u brány.

jest odlesk Otce nebeského a přišel spasit nás? Zjistě, neboť tak dí sv. evangelium: »Jakob pak zplodil Josefa, muže Marie, z nížto se narodil Ježíš, jenž slove Kristus.« (Mat. 1, 16.)

Ano, i my příčinu máme z narození

ženou... onať potře hlavu tvou.« (I. Mojž. 3, 15.) Avšak my příčinu máme také i ze svého narození se radovati, kdykoliv pomníme, proč i my na tento svět jsme vkročili. — Jistý vysoce postavený a vážený muž, dvořenin, rozjímaj kdysi

o určení a cíli člověka, a když všechno to, co Bůh pro člověka učinil, uvážil a poznal, sepal ruce své k nebi a zvolal: »Díky Tobě, Bože, že's mi dnes oči otevřel! Když jsem byl malým, vždy mi říkali: ty's se narodil, abys oslavil rodinu; když jsem odrůstal, říkali: ty's se narodil, abys sloužil vlasti a ji povznesl; když jsem jevil náklonnost k duchovnímu stavu, zase mi praveno: ty's zrozen, abys se stal biskupem nebo kardinálem; když jsem později přednost dával službě vojenské, opět mi říkáno: ty's zrozen, abys se stal generálem. Bohatství moje a smyslná přirozenost má mi zase pravily: ty's zrozen, abys světa užíval a rozkošný život vedl. Toto rozjímání však rozžehlo mi světlo, že k ničemu ze všeho toho zrozen nejsem, nýbrž proto, abych Tobě, Bože, po Tvé svaté vůli sloužil a pak do nebe se dostal a z věčné odplaty se radoval.«

Ano, tak jest. Ani papež není zrozen, aby byl papežem, ani král, aby byl králem, ani chudák, aby byl chudákem, ale k tomu všickni stejně zrozeni jsme, abychom Bohu po jeho nejsvětější vůli sloužili a kdysi věčně blaženi byli. A proto zajisté příčinu máme, jakékoliv jest postavení naše a byť i sebe chudší život náš byl, z narození svého se radovati.

Či může někdo říci, že by nemohl Bohu po vůli jeho sloužiti? Papežem, králem, generálem nemůže každý býti, ale Bohu sloužiti můžeme všickni. Ó jen popatřme na Marii, jejížto narození dnes sobě připomínáme! I ona byla chudičká, ale ona chudý život svůj zasvětila Bohu. Čiňmež i my tak, a i z našeho narození bude se celý svět nebeský radovati a i my sami kdysi s ním věčně plesati budeme. Amen.

F. K.

Na slavnost Jména blahoslavené Marie Panny.

„A jméno panny (bylo) Maria.“
(Luk. 1, 27.)



Písmě svatém Starého Zákona v knize Tobiašově v 5. kapit. čteme, že otec Tobiaš takto pravil k mládenci, jenž se byl nabídnul za průvodce syna jeho do země médské: »Prosím tebe, pověz mi, z které jsi rodiny, aneb z kterého pokolení?« A mládenec odpověděl: »Rodu-li hledáš nájemníka, čili toliko nájemníka, kterýž by šel se synem tvým? Ale abych snad starosti tobě neucinil, já jsem Azariáš, Ananiáše velikého syn.« I řekl na to Tobiaš: »Z velikého (t. j. slavného) jsi ty rodu. Ale prosím, nehněvej se, že jsem chtěl zvěděti o rodu tvém.« Byl mládenec ten vedle zevnitřní postavy a trvátnosti po-

doben Azariáš, synu velikého Ananiáše, vskutku však byl jeden z andělů, jak sám po šťastném návratu ze země médské pověděl řka: »Já jsem Rafael, jeden ze sedmi, kteří stojíme před Pánem.« (Tob. 12, 15.)

Příklad a událost tato hodí se zajisté dobře ke slavnosti Narození blahosl. Marie Panny jakož i ku slavnosti nejsvětějšího jména jejího. O slavnosti Narození blah. Marie Panny předkládá nám církev svatá k rozjímání onu část svatého evangelia, kde se vypisuje vznešený rod oné chudé sice, ale nejblahoslavenější z dcer lidských, již Bůh Otec sám ne za průvodce, ale za Matku vyvolil Synu svému, a o slavnosti dnešní připomíná nám opět vznešené jméno její. I praví Písmo svaté, že když starý Tobiaš a

manželka jeho, syn a příbuzní jejich Achior a Nabath uslyšeli řeč andělovu, všickni zkormoutili se a třesouce se padli na tvář svou. Avšak anděl řekl jim: »Pokoj vám, nebojte se, neboť když jsem byl s vámi, skrze vůli Boží byl jsem; jemu dobrořečte, jemu zpívejte.« (Tob. 12, 17—18.) — A podobně mluví církev svatá slavností dnešní také k nám. Ustanovivši po slavnosti Narození blahoslavené Marie Panny také slavnost jejího jména, jakoby pravila nám: Slyšeli jste, z kterého rodu a pokolení pochází ona z deér lidských nejbl. Panna, již Bůh Otec sám ne za průvodce, ale za Matku vyvolil věčnému Synu svému; ale nelekejte se vznešené hodnosti Panny, jejíž jméno jest Maria. Čím ona se stala, stala se skrze vůli Boží, a proto jemu dobrořečte, jemu zpívejte!

Když rodina Tobiašova uvážila všechna ta dobrodíní, jež jí průvodce svatý prokázal, tu chtěli se mu odměniti a počali ho prositi, aby ráčil polovici všech věcí, kteréž jsou přinesli, zavděk přijmouti. Ale průvodce svatý věci nabízených nevolil přijati a pravil: »Dobrořečte Bohu nebeskému a přede všemi živými vyzná-

vejte ho, neboť jest učinil s vámi milosrdenství své.« (Tob. 12, 6.) Podobně slavnosti Narození blah. Marie Panny a slavnosti dnešní církev svatá jakoby slovy vybízi nás, abychom uvážili všechna ta dobrodíní, jichž se nám narozením blahosl. Marie Panny dostalo, a přede všemi živými velebili jméno její. Či není to Maria, která z vůle Boží stala se Matkou Spasitele našeho a tím i Matkou naší? Není to Maria, která více činí pro nás, nežli z vůle Boží učinil anděl Rafael? Ten vzal pod ochranu svou zbožného syna Tobiašova: Maria vzala pod plášť své ochrany všechny vykoupence Kristovy bohobojné a i za hříšné se přimlouvá. Rafael vedl Tobiaše do krajiny médské: Maria příkladem svých bohumilých ctností ukazuje nám cestu do krajiny nebeské. A kdo umdlévá na cestě té, tomu jako dítěti slabému pomáhá Matka, i Maria Panna pomáhá mocnou svou přimlouvu u Ježíše, Syna svého a Vykupitele našeho. A proto dobrořečme Bohu a vyznávejme jej přede všemi živými, neboť i s námi učinil milosrdenství své pro Marii a milého Syna jejího, jemuž chvála, čest a díky buďtež na věky věkův. Amen.

F. K.

Výroční schůze Apoštolátu Cyrillo-Methodějského na posvátném Velehradě.

Dne 30. července po 6. hodině večer blížil se četný průvod vedený vysoce důst. panem kons. radou Ant. Stojanem, farářem dražovickým, diec. brněn., od Uh. Hradiště k posvátnému Velehradu, jemuž vyšlo velehradské duchovenstvo s družičkami v ústřety. Na tabulkách bylo čisti jména zastoupených měst: Praha, Vídeň, Brno, Olomouc a jiná města. Ve velebném chrámu Páně zastaveni byli u kazatelny, kde je důst.

p. Ant. Rejzek oslovil, uvítaje všechny na posvátném Velehradě. Na to vytknul úkol Apoštolátu cyrillo-methodějského řka, že úkol tento není jiný nežli misijní. A misie tato záleží v zastavení proudu moderního života všemi silami, který nazvati lze odvrácením od Boha a jeho jednorozného Syna Ježíše Krista; neboť bez náboženství a víry v Ježíše Krista hrozí jednotlivci a rodinám a národům záhuba časná i věčná. A misie tato týká se na předním místě našich vlastí.

Proto nechať se horlitelé Apoštolátu, kněží i nekněží, zasazují o to, aby dosáhli úkolu svého. Z té příčiny mají pracovat na Apoštolátě tímto modlitbou, příkladem křesťanského života a jinými vhodnými prostředky. A jelikož přebíhá. Rodička Boží Maria Panna jest prostřednicí mezi Ježíšem Kristem a námi: tudíž úcta Marie Panny jest cestou k Spasiteli našemu a k pravé víře v něho. Poukázav, jak naši sv. apoštolé Cyrill a Methoděj si vedli ve svém Apoštolátě povzbudil všechny, by podobně činili a v svých modlitbách a svém snažení pamětlivi byli sjednocení všech Slovanův u víře sv. katolické pod jednou viditelnou hlavou papežem římským. Na to se vše odebralo k oltáři hlavnímu, kde uděleno sv. požehnání. Hned pak započato sv. zpovědi, což trvalo do 8 hodin večer.

Ráno časně dne 31. července na svátek sv. Ignacia, zakladatele Tov. Jež., od 4. hod. slouženy mše sv. (byloť cizích kněží přes 20), zpovídání, o 5 $\frac{1}{2}$ hodině společná mše sv. se sv. přijímáním.

Po snídani o 7 $\frac{1}{2}$ hodině započato jednáním Apoštolátu na nádvoří velehradském, k tomu zvlášť upraveném. Vysoce důst. p. předseda arcikněz Monsignor Jan Pospíšil, doktor bohosloví a děkan bzenecký, zasedl. Vld. p. místopředseda Dr. Jan Schneider, děkan a farář křižanovický, zahájil jednání. Zapěno jest všemi účastníky »Hospodine pomiluj nás.« Na to obdržel slovo důst. p. Tomáš Šilinger, člen řádu sv. Aug. na Starém Brně, jenž nám představil v obraze Matku Boží a zbožné ženy mezi apoštoly při seslání Ducha sv. Vytknuv naše historické ženy slovanské, které vynikaly apoštolátem jako sv. Ludmilu, kněžnu Důbravku, křestní matku národa polského, Miladu, bl. Anežku a j., pojednal důkladně o apoštolátě ženy křesťanské, jenž záleží v modlitbě, životě příkladném a skutky obětavosti se osvědčují v životě rodinném

vůbec a najmě ve výchově dítek. — Po řečníku tímto ujal se slova důstojný p. Vychodil, kněz americký, roz. Moravan, jenž před 8 asi léty do Ameriky se odebral a v návštěvě národopisné výstavy amerických Čechů se zúčastnil. Mluvil velmi k věci a posvětil všem účastníkům Apoštolátu na poměry našich českoslovanských krajanů v Americe řečí velmi střízlivou a na pravdě založenou po stránce dobré i zlé. »Když byla před rokem v Chicagu výstava,« tak jal se mluvit, »měli i Češi své oddělení v ní. I přijde jednoho dne elita americká, vedená starostou hlavního ohromného města Chicaga, do oddělení českého. Obdivovali se všichni obrazu kultury Čechů tu zastoupené; načež rozpředli řeč o vzdělanosti Čechů v Americe. I tázali se po kostelích a katolických školách. Tudíž jádro křesťanského života jest spolu jádrem vzdělanosti a kultury. A jádro toto jest v poměru ke chrámům Páně a katolickým školám.« Věru výborně a určitě jest vytknut takto i nám úkol apoštolátu. Napotom vzpomenuť úvodní řeči včerejšího dne a dle ní zobrazil všem přítomným zdařile poměry Čechů v Americe. — Druhý americký kněz, důstojný p. Polášek, byl vyzván, aby několika slovy stvrdil, zdali předešlý řečník vše dle pravdy věrně nám sdělil.

Vld. p. assessor Jan Vychodil, farář želechovický, promluvil o mocné modlitbě, jak se byla osvědčila na bratrstvu cyrillo-methodějském, založeném velikým apoštolským mužem kn. bisk. Antonínem Slomškem r. 1852. doklady z historie jeho vzaté. Důst. p. Matěj Bezděk, kněz kongregace bož. Salvatora, jenž v Římě letos studia svá bohosl. dokončil, vyprávěl všem s velikou prostosrdečností, jak milí a vážení jsou v Římě chovanci koleje české a Čechoslované vůbec těší se tam prý nejlepši pověsti, dovolávaje se na doklad výroku nejdůst. generalního

vikáře kard. L. M. Parocchiho, který se vyslovil, že všichni Češi, jež dosud poznal, činili naň dojem výborných křesťanů.

Následovala řeč důst. p. Františka Žáka, redaktora »Obrany« v Praze a kaplana na král. Vinohradech, zmínivšího se o poměrech náboženských Čechů na Rusi. I vyzval všechny k úsilovné práci na roli naší dědičné, aby zachována byla u krajanů našich víra otců doma i v cizině. A v jakém světle stojíme, zvolal, když jednak se modlíme a pracujeme ku sjednocení u víře a obrácení Rusů, jednak 90% Čechoslovanů na Rusi přistěhovaných odpadá od víry katolické k církvi odbojné a víře rozkolných!

JUDr. Bedřich Weber, starosta uh.-brodský, promluvil o stanovisku katolicko-politických jednot. Začínaje s pozdravem »Pochválen buď Ježíš Kristus,« načež hlučné následovalo »Na věky. Amen« pravil: Poctivá i správná je snaha naše. Proto všeliké podezřívání naší práce zavrhuje tak dlouho, dokud nám nepřátelé nedokáží nějakou nepoctivost a nepravost. Úpadek náboženství v inteligenci naší jest zjevný, a přece tím vzdělanější a osvícenější jest člověk i národ, čím bližší jest Bohu, zřídlu světla a moudrosti pravé.

Ž Valašska se přihlásil ke slovu důst. p. kaplan ze Frenštátu, který poukázal na kříž, jenž na hoře »Radhošť« září od té doby, kdy jej sv. Apoštolé Cyrill a Metoděj tam zarazili. Zmínil se o moci modlitby, následkem čehož obdrželi valných příspěvků na kostelík radhošťský, jenž se právě stavi, jakož i v obraze blah. Jana Sarkandra svatým Otcem naším Lvem XIII. posvěceném pro kostelík tento s vlastnoručním podpisem a slovy »ut omnes sint unum« (t. j. aby všichni byli jedno).

Z mladistvých a nadějných sil vystoupil JUDr. Mořic Hruban z Olomouce. Vykládaje o pravém přátelství a sou-

sedstvu pronesl se v tom smyslu, že naše nejbližší přátelství založeno jest ve křesťanství. Apoštolát cyrillo-methodějský pracuje o sjednocení u víře. Nuže, cíl tento jest totožný s cílem, jež si vytknul sv. Otec Lev XIII. Pojí nás krev všeslovanská, pravil; než více jedna víra v srdcích všech nechať nás spojuje jako jedním pásem. Ku znázornění věci pak vyprávěl, že v králové-hradeckém Museu jest drahocenný pás darovaný císařem Karlem IV., otcem vlasti, milené matce vlastní Elišce s nápisem: »Ty's na tom světě jediná.« Na to přivěsil své přezádné přání, aby slovanské ženy a dívky společně vyšívaly neb alespoň pomáhaly vyšívati pás kolem slovanského světa, jediný pás, totiž katolické víry, lásky a svornosti svou modlitbou, svou činností v užších kruzích křesťanského života. Schůze tato trvala od 1/2,8 až přes 10 h. Provoláno »Sláva« na sv. Otce Lva XIII. a zpívána papežská hymna; svoláno »Sláva« na Jeho Veličenství císaře a krále Františka Josefa I. a zpívána císařská hymna. Na to následoval průvod do chrámu Páně, kde vld. pan farář buchlovický Karel Lysý započal slavnostní kázání o sv. Ignáci, po němž vysoce důst. p. arcikněz Monsignor Jan Pospíšil, předseda apoštolátu, měl velké služby Boží. Tak přispěl shromážděný Apoštolát rovněž k oslavě sv. Ignáce, zakladatele Tov. Jež., jehož všichni synové duchovní téhož patriarchy ve svých chrámech oslavují.

Po společném občerstvení sešli se všichni účastníci Apoštolátu o 1 1/2 hodině společně v chrám Páně, kde jim uděleno jest sv. požehnání, odkudž odebravše se do Cyrillky líbali na rozloučenou posvátné ostatky sv. Cyrilla. Odešli pak s posvátného Velehradu, aby místa učinili pp. akademikům, kteří v 3/4,6 h. měli zavítati společně na místo, kde kolébka křesťanství slovanského stávala.

Apoštolát Cyrillo-Methodějský vzmohl se dobou tříletí na 60.000 členů, jenž má své členy po všech zemích mocnářství rakouského a mimo to i v jiných zemích slovanských. Střediska odborná má rovněž v rozličných zemích slovanských. Bohda zachová se, vzmůže

se a sesílí Apoštolát Cyrillo-Methodějský v počtu členův a prostředkův, aby mohl podnikati i dalekosahající věci na obranu sv. víry, na obhájení křesťanství mezi Čechoslovany a na sjednocení u sv. víře pod jednou viditelnou hlavou všech bratří slovanských. — Bůh zehnej!

I. Ant. Rejzek.

Stesk.

Zatoužila duše moje,
slunko víry, po Tobě,
když viděla, kterak vzpoura
duchů pyšných vzpurně bourá,
co jsi stavěl s svatou láskou
kterak faleš pravdy maskou
tíží lid 'Tvůj v porobě!

Zatesknilo srdce moje,
naděje má, po Tobě,
když vidělo, kterak k cíli
cizímu teď lidstvo pili,
kterak blouzní, úpí, chřadne,
kterak brzy již as padne
vlastních bludů ve hrobě!

Zavolala ústa moje,
lásko moje, po Tobě —
dej jim rozum, sílu, světlo,
by zas rostlo, žilo, kvetlo,
co jsi zasel! Ať zas v krásce
víra, láska usmívá se
na svět v nové podobě!

Fr. Chramosta.

Cestou spásy.

Být dobrým — zcela dobrým býti
mou nejvroucenější jest vždy touhou — —
Než k tomu cíli třeba jíti
tak dlouhou cestou — dlouhou — dlouhou!

V ní přijdeš velké na nesnáze,
druh mnohý odvádět tě bude,
a všude znějí tčpytné fráze:
Nech dobře činit duchem chudé!

Svět širý nepodá ti ruky,
jež vedla by tě dobrotivě,
bys nepad' do výčitek muky —
vždyť — pádu tvého čeká chtivě — —

Buď zlým — a máš jej za přítele —
Chtěj dobrým být a jednou padni —
smích otráví ti žití celé,
jinž obdarí tě soudci chladní!

Jen jeden přítel — Zákon věčný — —
Nos v srdci jej a netrať s očí!
Tak mnohý úklad nebezpečný
ti s úctou s cesty poodkročí — —

J. P—ka.

Věno Boží.

Bůh vypravil nás jako matka děti,
své požehnání přidal k mému věnu
a rouchem bílým kázal přioděti — —
A život — jakou provedl v tom změnu!

Zda ještě poznáš, Duchu všehomíra,
svou duši ve zkaženém rtů mých dechu?
A v bolesti, jež slabé tělo svírá, —
svou sílu utracenou v divém spěchu?

Tvé snadno utratí se svaté dary — —
Vos, štířů naléhne se ve svědomí,
jež pružnou perut ducha servou v cáry — —
Ta pouta tvrdé pokání jen zlomí — —

J. P—ka.

Hrdinové víry.

Podává Fr. Janovský.

„Jestliže vás svět nenávidí, vězte, žeť mne prve než vás v nenávisti měl. Kdybyste byli ze světa, miloval by svět, co jeho jest; ale že nejste ze světa, nýbrž já ze světa vyvolil jsem vás, proto vás svět nenávidí.“
(Jan 15, 18. 19.)



svědčila se na svatých apoštolích zmíněná slova božského Pána u Mistra. Přes všecku lásku, s kterou do světa vyšli, aby jej oblažili poklady sv. víry, přes všecka dobrodiní, jimiž dilo své doprovázeli, nenáviděl jich svět, jako dříve nenáviděl Pána Ježíše. Syn Boží umřel na kříži, svatí apoštolé brali se taktéž smrti mučnickou s tohoto světa. Sv. Petr ukřižován v Římě, tamtéž šfat sv. Pavel; sv. Ondřej ukřižován v řeckém městě Patrách; sv. Tomáš v Persii kopim probodnut; sv. Jan, miláček Páně, umřel sice smrtí přirozenou, avšak i on napřed vržen v Římě do kotle vařícího oleje, z něhož zázrakem vyšel neporušen; sv. Matěj dokonal svůj svatý život v Africe v Ethiopii, kdež ukamenován a sekerou mu hlava sfata; na sv. Marka, jenž biskupoval v africkém městě Alexandrii, vrhla se při mši svaté rota pohanská, vhodila mu provaz na krk a vláčela ho po ulicích, až duši vypustil; sv. Filip ukřižován a na kříži kamenován v městě Hierapoli v asiatské krajině Frygii; svatý Jakub Menší, biskup jerusalémský, svržen jest se střechy chrámové a palici valchářskou tak zraněn, že ihned skonál; sv. Jakub Větší šfat od krále Heroda Agrippy I.; sv. Bartoloměji v Armenii návodem Astyaga, bratra králova, za živa kůže s těla sedřena, a po té hlava sfata; sv. Matouš v Ethiopii u oltáře zavražděn; sv. Šimon a Juda umučeni v Persii.

Ejhle, jak se naplnilo na sloupech církve proročké slovo Páně svrchu uve-

dené, jakož i další jeho proroctví, jež přidal pravě: „Pamatujte na mou řeč, kterou jsem já mluvil vám! Není služebník větší nežli Pán jeho. Jestliže se mně protivili, i vám se protiviti budou.“ (Jan 15, 20.)

Osud apoštolů byl osudem prvních křesťanů, než nejenom prvních, nýbrž celými dějinami křesťanskými všech věků, od Krista Pána až po naše časy, vine se utrpení církve učící i slyšící, představených i poddaných. Není jednoho století, v němž by neplatilo slovo Páně: „Že nejste ze světa, nýbrž já ze světa vyvolil jsem vás, proto vás svět nenávidí.“

Velesmutný, ale zároveň velcevlivný toho doklad máme zejména z konce minulého století, z hrozné revoluce francouzské. Tehdáž zvolili sobě zapřisáhlí nepřátelé Krista i křesťanů heslem „Svoboda, rovnost, bratrství,“ jakoby až do té doby nebylo svobody, nebylo rovnosti, nebylo bratrství. Chtěli ti lidé skutečně pravou svobodu? Nikoliv! Jejich jednání jest nesmírnou urážkou všeliké svobody, jejich jednání jizlivě se posmívá všeliké svobodě. Jako dravá zvěř požírali veškera práva, práva svatá, historická, práva po staletí, od nepaměti trvajících. Zničili práva majetku, brali, kradli, kde mohli a co mohli. Upírali svobodu náboženskou veliké většině lidu: zacházeli s věrnými katolíky a s věrným kněžstvem jako s největšími zločinci, vraždili o překot, krev tekla takřka proudy po ulicích a náměstích. Nic nedbajíce ústavy svaté církve naší, prohlásili v národním shromáždění roku 1790. národní konstituci pro duchovenstvo, ničili vsí silou autoritu papežovu, chtěli od něho odtrhnouti biskupy a veškeré kněžstvo. Nalezlo se ovšem několik Jidášů, kteří Krista a nevěstu jeho církve

zradili, na onu, národní konstituci přísahali — nazváni »přísežnými«; avšak 127 biskupův a s 50.000 kněží odmítlo přísahu tu, nazváni »nepřísežnými«; jsou týráni, zahánění, vraždění.

Revolucionáři vedrali se do posvátných řeholí, do klášterů, ničili sliby řeholné, vyháněli řeholníky a řeholnice, aby tak provedli své pekelné záměry. To byla ta vychvalovaná svoboda, rovnost a bratrství! Ve své zběsilosti prohlásili, že není Boha, a místo Boha ctili nestydaté ženštiny, jež u slavných průvodech na nosítkách nosili, do chrámů zanesli, na oltáře postavili, tam před nimi bohopusté a nemravné zpěvy zpívali, ohydné tance provozovali, modlitební knihy, svaté obrazy, kostelní náčiní, zpovědnice pálili. Konečně i nevinného krále Ludvíka XVI. i chof jeho sprostě a surově zavraždili (1793).

Z této hrozné revoluce francouzské vynímáme zprávu o utrpení světských i řeholních kněží, kteří odepřevše přísahu na národní konstituci, jsou schytáni a jako zajatci držáni na lodích »Dva spojenci« a »Washington«, v letech 1794. a 1795.

Zprávu tu napsal průčastněný hrdina M. Labiche de Reignefort; podáváme jeho slova.

I.

V měsíci únoru 1794 vybralo se nás 40 z našeho kraje. Vezli nás na vozích. Byli jsme doprovázeni národní obranou a četníky. Za osm dní dorazili jsme do Rocheforta. Cestou zkusili jsme všelichos. V městě Cognacu pravil nám velitel národní obrany, jež nás doprovázela: »Kdybyste byli zvířaty, mohl by s vámi míti člověk soustrast; ale že jste nestvůrami, nezasluhujete soustrasti.« Jednoho churavého spolubratra našeho kázal zastřeliti.

V Angoulému nocovali jsme v káznici.

Dobrotivá žena snesla nám slámy a jiných potřebností. bychom si alespoň v noci odpočali. V Jarnacu doznali jsme taktéž mnoho lásky od hodných katolíků. Odtud měli jsme se přeplaviti do Cognacu. Dalo se do deště. Zašel jsem do obchodu koupit si deštník. Shledal jsem tam plačícího kollegu, jenž také kupoval. Ptám se, proč pláče. Soustrast, pláč a nárek hodné obchodnice tak ho dojaly, že se rozplakal. Spínajíc ruce volala smutně: »Můj Bože, můj Bože! Drazí, dobří pánové!« K pláči matčinu přidal se nárek syna jejího, slíčeného mládence. Nabízeli nám, abychom si zadarmo vybrali ze zboží jejich, co se nám líbí.

Když jsme se přes řeku přeplavili, přichvátal bodrý venkovan, objal jednoho z nás, líbal ho a nabízel všechny peníze, co měl. Ukázal mu, kde bydlí, a prosil snažně, aby, až bude puštěn na svobodu, poctil ho svou návštěvou.

Zde i onde měli se k nám laskavě i nižší státní úředníci. Nemálo k tomu přispěla štědrost jednoho z bratří našich farářů, který v jisté obci zašel si k obecnímu úřadu a daroval tamějším chudým 800 lir a zlaté hodinky.

Spávali jsme v hospodách, káznicích i žalářích. Večer před popeleční středou dostali jsme se do Rocheforta. Zavřeli nás s 15 galejními trestanci do refektáře zpusťšeného kláštera kapucinského. Trestanci oni byli by se s námi rádi spřátelili; chovali se však nadutě; myslili, že jsou stokrát lepší než my. Bylo však v refektáři málo místa; i odvedli deset z nás do vzdálené trestnice u sv. Mořice. Od té chvíle jsme jich nespátřili. až jsme společně vstoupili na loď. Ono rozloučení způsobilo nám nemalý zármutek. Neměli jsme ani lůžka, ani ohně, ani světla; jenom chleba nám poskytli; ostatní mohli jsme si koupiti. Oknem posluhovaly nám tři ženy; ale chuderky nestačily; většina nás musila vzítí zavděk s chlebem

a vodou. Trvalo to pět neděl. Horší dne byla noc. Spali jsme na stolech, lavicích, na zemi; galejní otroci však měli slušná lůžka. Bylo nám poslouchati rouhavé, nevěrecké řeči těchto zločinců; bylo nám patřiti na jejich hříšné hry, hádky a krvavé rvačky; bylo se nám strachovati, že nás okradou. Den ze dne nás přibývalo, den ze dne přicházeli noví nešťastní spolubratři; přivedeni též někteří poctiví občané, také několik »přísežných« kněží, ba i Židé.

Jaký nám bylo dýchati vzduch! Na procházku nebylo ani pomyslení; bylť refektář pln zavazadel, a co zbývalo prázdné podlahy, bylo prachu jako na silnici. Okny jsme viděli na zahradu, ale do ní se dostatí nebylo možná. Trestanci v ostatních prostorách klášterního vězení byli šťastnější; bylotě jim ob čas dovoleno v zahradě se projíti, třebaš provinění jejich podle soudu »vlastenců« bylo tak veliké, že jich několik popraveno. Návštěvy státních úředníků byly nám mukou a nikoliv ochranou.

Laikovi s námi zavřenému ukradeny peníze; žádal úřadu za vyšetřování. Obecní úředníci se už dávno těšili, že nás oloupí; jen čekali příležitosti; tu ji měli. Přišli. Právili, že nastane přísna prohlídka. Stáli v slově; Bůh sám ví, jak svou zlobu provedli. S námi začali; pokládati nás za horší než galejní trestance spolu vězněné. Vodili nás po jednom z refektáře do sousední světnice. Všecky vaky a zavazadla bylo nám

zotvírati. Věda, že bude o všecko okraden, schoval jsem knihy náboženského obsahu: o světské jsem se tak nebál; i nechal jsem v cestovním vaku latinskou knihu »Colloquia Erasmi« (Rozmluvy Erasmovy). Vrhli se na ni. Latina zdála se jim nebezpečna; rozuměli ji asi jako arabštině, které jakživi neslyšeli. Prosil jsem, aby mně té drahé a milé knihy nebrali. Marně. Vzali »Colloquia,« vzali i malý atlas, s kterým jsem ještě smutněji se loučil než s Erasmem. Těšil jsem se však velice, že jsem uchránil jejich rouhavých rukou nádobku se svatým olejem nemocných, kterýž později na lodích posloužil mnohému bratru při posledním pomazání.

Jizlivě říkajíce, že prý se nám věci zase vrátí, brali kde co; smáli se, rouhali se. hnusně žertovali, hrozili. Tato zlodějská komise trvala od jedenácté hodiny dopolední až do deváté večer. Na konec zašli na chvíli do refektáře; dali několik hloupých otázek galejním trestancům a vězňům laikům, a zloděje nevyptávaje, avšak sami nás okradše, odešli. Byla to druhá krádež na nás spáchaná; před tím oloupili nás o modlitební knihy zejména o breviáře; jenom jeden zůstal, a toho jsme pak všichni užívali. Byli jsme velice skličeni, nešťastní. Divili jsme se, proč nás neposílají do Afriky, kam jsme byli odsouzeni; nadátiť jsme se do barbarův afrických více lásky, než jak jsme doznávali od vzdělaných Francouzů. (Příště dále.)

Jest to bída, že každý pravé křesťanství vkládá do něčeho jiného a tak je srovnává, jak se mu líbí. A přece jest jen jeden Kristus, cesta, pravda a život. Cesta tato jest plná trní, pravda se nalézá v zapírání sebe a v poznání vlastní bíd, a život jest nadpřirozený a v milosti, nikoli ve přírodě.

Bernières-Louvigny.

Ustavičně musíme se na pozorování a samolásce naší předcházeti, která nepozorovaně vždy k tomu se nese, aby přilnutím na rozličné malichernosti vynahradila si obět, kterou Bohu přinesla.

Fenelon.

Jeden jest způsob Boha milovati, a ten jest, abychom ani kroku nečinili, leč s Bohem a pro Boha.

Výroční zpráva

nemocnice a konventu řádu sv. Jana z Boha (Milosrdných bratří), zasvěceného
svaté Rodině, v Nazaretě v Galileji,

od 1. července 1893 do 31. prosince 1894.

Rád sv. Jana z Boha vznikl na počátku 16. století v městě Granadě ve Španělsku. Zakladatel jeho sv. Jan z Boha, ač chudobný a opovržený, ano i za blázná a šílence považovaný, vida tolik chudobných, kteří ve své nemoci vši duševní i tělesné pomoci postrádali, umínil si vystavěti pro ně velikou nemocnici. Boží prozřetelnost, ve kterou vroucně důvěřoval, vzbudila mu brzy tolik dobrodinců, že v krátkém čase nemocnici zřídil a tím základ položil řádu Milosrdných bratří. R. 1882. založili členové jeho řádu nemocnici v Nazaretě v Galileji, kde svatá Rodina prodlévala až do té doby, kdy Kristus Pán veřejně učiti počal. Účel, jež při tom na zřeteli měli, byl, aby nejen tělo, nýbrž i duši tamějšího lidu léčili. Vidouce totiž, že rozličná náboženská vyznání mají přednost před náboženstvím katolickým, chtěli v obyvatelstvu jeho úctu a vážnost povznést, ne tak učenými rozmluvami a přednáškami, jako skutky křesťanské lásky. — Doufalit vším právem, že jinověrci takorčaka donuceni budou vážit si onoho náboženství, které bratřím tolik síly dává, že se neštítí přinést jakoukoliv obět pro blaho bližních svých bez rozdílu náboženství a jazyka.

A že se bratří neklamali, to ukázal výsledek; požívát nyní po nedlouhém čase jejich působení náboženství katolické nebývalé úcty u jinověrců, kteří z celé Galileje, Samarií, ano i z dalekých pustin východu přicházejí rady a pomoci hledající, a jest oprávněna naděje, že podle úradků Božích dříve nebo později se jimi rozmnoží spore dosud řady katolíků ve sv. zemi.

Nezištné snahy bratří nalezly v Evropě dosti podpory, než vše to ještě nestačí, poněvadž počet nemocných a tudíž i vydání na léky a jiné potřeby stále vzrůstá. Jest nezbytná potřeba rozmnožit počet bratří — dosud byli jen čtyři — a zvěštiti nemocnici, aby v ní mohlo aspoň 24 nemocných býti umístěno.

Vedle toho vzrostla vydání minulého roku o půl pátá tisíce franků tím, že bratřím bylo hájiti vlastnictví svého v Nazaretě proti úradům tureckým, které teprve po dlouhých sporech majetek bratřím přiklky. Tím se stalo, že veškerá vydání převyšují příjem více než o šest set franků.

Kéž vzbudí Pán Bůh bratřím hojně nových dobrodincův, aby mohli se zdarem pracovati o tělesném i duševním blahu svých bližních ku slávě Boží a ku rozšíření Jeho svatě církve! Za každé dobrodiní všeho dobrého na Pánu Bohu svým dobrodincům žádati budou nejen bratří, nýbrž i tisíce těch, jimž pomoci se dostane.

Příspěvky přijímá vdp. Dr. Jan Kisling, professor bohosloví v biskupském alumnátě v Brně.

Na konec podáváme seznam nemocných tuzemcův i cizinců, kteří v nemocnici ošetřováni byli, jimž lékařské rady v domě se dostalo a kteří doma navštíveni byli.

Tuzemci.

Náboženství	Katolíků latin- ských	Katolíků maronit- ských	Katolíků řeckých	Rozkol- níků	Prote- stantů	Koptů	Moha- medá- nů	Židů	Po- hanů	Celkem
V nemocnici oše- třováno bylo	35	18	17	20	2	2	40	—	—	134
V domě se lékař- ské rady dostalo	1135	357	477	1684	86	—	1001	—	—	4740
Doma navštíveno bylo	2238	702	575	3554	253	31	5690	13	17	13063
Celkem	3398	1077	1069	5258	341	33	6731	13	17	17937

Cizinci.

	Němců	Rakušanů	Francouzů	Vlachů	Španělů	Amerikanů
V nemocnici ošetřováno bylo	6	4	2	4	—	—
V domě se rady lékařské dostalo	7	9	46	11	4	2
Doma navštíveno bylo	9	8	14	28	7	2
Celkem	22	21	62	43	11	4

Ošetřování byli nemocní v nemocnici po 1094 dní.

Fr. Petr Dam. Amschl,
t. ř. převor.

Různé zprávy a drobnosti.

Vroucí prosba

ku všem zbožným ctitelům sv. Josefa, pěstouna Páně.

Luhačovice jakožto místo lázeňské jsou daleko široko známy, přicházejí sem ročně na sta a sta lidstva z různých krajův a zemí, aby tu buď hledali úlevu v rozličných nemocích, buď aby po námáhách ročních osvěžili své síly ku pracím novým. A mezi těmito sty a sty lázeňských hostů bývá mnoho lidí zbožného, který rád své povinnosti křesťanské v neděle a ve svátky plní, mnoho spěchává z nich do chrámu Páně, aby tam tomu lékaři nebeskému přednesli svá přání a své prosby. A hle, jak bývá každý příchodů překvapen, když uvidí ten malý, nepatrný náš kostelíček, vlastně bychom říci měli kapličku luhačovickou! Jak každý se diví, jak na místě tak malém může se sméstnati téměř 2400 farníkův a v létě k tomu ještě onen veliký počet zbožných hostů lázeňských!

Když jsem, — bude tomu již brzy 25 let, — se stal farářem Luhačovickým a spatřil tento malinký kostelíček, bylo mi divno u srdce a hned tenkrát umínil jsem si, že vše vynaložím, abychom si mohli v Luhačovicích vystavěti kostel nový a prostranný, jenž by též pojmul i mohl všecky farníky. Toto moje předsevzetí a tento můj úmysl však narazil na překážky nepřekonatelné, o nichž nechci se tuto zmiňovati; než přece proto úmyslu svého jsem se nevzdal a vždy a po všechna ta léta svého působení zde v Luhačovicích důvěřoval jsem v pomoc a přispění sv. Josefa, jenž nás kostel zasvěcen. A nyní téměř po 25 letech trpě práce překážky odstraněny a moje přání tak dalece splněno, že aspoň možno na stavbu kostela nového pomýšleti. Kraj zdejší slovácky jest neúrodný a lid chudobný; on musí tu, co mu kraj zdejší dáti nemůže, — totiž svou výživu, — hledati u dobrých lidí ve světě, a proto, ač farníci luhačovští jsou velmi obětaví a svůj kostel milují, přece pro jejich velikou chudobu nelze tu očekávati, že by tu potřebný náklad na stavbu kostela nového sami složití mohli. Odkázání jsme

tudíž na pomoc všech dobrých a zbožných lidí a ctitelů sv. Josefa.

A za tím účelem právě založena v Luhačovicích „Jednota sv. Josefa“, jejíž účelem, jak stanovy této jednoty právě od vys. c. k. místodržitelství v Brně a od Nejvyššího k. a. Ordinariátu v Olomouci potvrzené v §. 2. praví, jest: „příspěvky řádných přispívajících údů Jednoty, dary, fundacemi a odkazy peněz anebo movitého a nemovitého jmění nasbíráti potřebný peněžitý fond na vystavění nutného nového kostela v Luhačovicích.“ Tyto stanovy praví dále v §. 3.: „Údem Jednoty čili řádným členem může se státi každý katolický křesťan, kteréhokoliv stáří a pohlaví; údem se stane přihlášením se na farním úřadě v Luhačovicích.“ A §. 4.: „Každý úd bere na sebe závazek měsíčně 2 kr., čili ročně 24 kr. r. č. na výše udaný účel platiti. Příspěvky větší s díkem přijaty budou. Úd zavazuje se přispívati do své smrti, anebo do ukončení stavby; avšak vystoupení z Jednoty nikomu zabráněno býti nemůže.“ A §. 6.: „Mimo údy řádné pomáhají naznačenému účelu i dobrodincové Jednoty. Dobrodincem se stane každá osoba, která aspoň 1 zl. r. č. jednou pro vždy na zbudování nového chrámu Páně v Luhačovicích uštědří.“

A proto se s prosbou co nejvroucenější obrácíme předně k Vám, Vy věrní ctitelové pěstouna Páně, sv. Josefa. Dobře víme a přesvědčení jsme, že podobných proseb přichází z mnohých a mnohých stran, ale také jsme přesvědčení, že sv. Josef, pod jehož ochranou náš kostel, jakož i Jednota k vystavění nového kostela se nalézá, má tolik a tak upřímných ctitelů, že žádný z Vás, Vy upřímní ctitelé sv. Josefa, nás neoslyší, když jménem tohoto velikého patriarchy sv. Josefa Vás snažně prosíme, by každý z Vás dle možnosti nám pomohl a třeba i sebe menším darečkem přispěl na stavbu kostela nového. Sv. Josef, pěstoun Páně, znal dobře, jak chudoba bývá, a proto jistě hojně Vám odpustí, když i Vy z lásky k Němu nám v naší chudobě přispějete a svými dary nám umožníte, bychom

co nejdříve důstojný chrám Páně k jeho cti a chvále postavití mohli.

K Vám, zbožní terciáti, Vy obzvláštní ctitelé sv. Josefa, vroucí pronášíme prosbu, byste nám nápomocní byli v provedení díla tohoto bohumilého, jež podnikáme ku větší cti a chvále Boží a na oslavu obzvláštního patrona Vašeho, sv. Josefa. Ve Vás skládáme svou naději a pevně jsme přesvědčeni, že když Vy nás podporovati budete, v brzkú v Luhačovicích v novém chrámu Páně zazní zbožný chvalozpěv ku cti a chvále Boží, brzy státi bude tu důstojný, sv. Josefu zasvěcený chrám Páně, jenž hlásati bude úctu a lásku zbožných terciářů k sv. patriarchu Josefovi.

Podobně prosíme i Vás, zbožné spolky a jednoty sv.-Josefské, které nesete jméno sv. Josefa, Vás, zbožní mužové a ženy, Josefové a Josefsky, kterým sv. Josef jest zvláštním patronem, abyste na nás pamatovali a jeden každý z Vás ke cti a chvále svého patrona sv. Josefa a z lásky k Němu nám nějaký dáreček poslali k uvedenému účelu. Sv. Josef, Vás patron, ne nechá bez odměny, co z lásky k Němu učiníte; On jistě Vám mocnou přímluvou svou každý dáreček odplatí!

A konečně s prosbou snažnou přicházíme i k Vám, velectení hosté lázeňští, kteří jste za pobytu svého v Luhačovicích nejlépe posouditi mohli, jak nutně potřebí jest zde nového, prostranného chrámu Páně. Vy nejlépe jste vídávali, že přes polovici farníků musí při službách Božích státi venku mimo kostel, jelikož v malém tom kostelíčku nemají místa; Vy sami jste to přecasto zakusili, co vystojí ti, kdož v kostele při službách Božích se nacházejí; Vy přecasto byli jste svědky, jak od náramného v malém tom kostelíčku panujícího horka lidé omdlejí a ani dýchat nemůžou; Vy však také poznali jste tu chudobu a bídu zdejšího lidu slováckého a proto zajisté nám přisvědčíte, že ten lid bez dobrodincův a příznivců nikdy by nemohl na nový kostel ani pomysli. Smilujte se tedy nad námi a každý z Vás pomoz nám dle možnosti! Za každý i sebe menší dáreček Vás budeme Vám povděční a prositi budeme za Vás, aby to zdraví, které jste zde v lázních našich hledali, milý Pán Bůh Vám zachoval a na přímluvu sv. Josefa Vás chránil a opatroval.

Dárky každé přijímá a s díkem uveřejní: Farní úřad v Luhačovicích na Moravě.

Denně při mši sv. za všechny živé a zemřelé údy a dobrodince Jednoty sv. Josefa kněžstvo luhačovicé vysílá k Pánu Bohu vroucí prosby a v oktavě svátku sv. Josefa slouží se za ně slavná mše sv.; mimo to každého čtvrt roku slouží se tichá mše sv. za všechny údy a dobrodince Jednoty a při každé příležitosti na ně s vroucí modlitbou bývá pamatováno.

Pomáhejte nám tedy všichni, kdož jen můžete, a je odměňovati se Vám budeme vroucí modlitbou, aby Bůh všemohoucí na přímluvu sv. Josefa byl Vaším odplatitelem již zde na zemi a jednou tam na věčnosti!

Svatý Josefe, rač mi nám hojných dobrodincův, aby brzy zavazili mohli chvalozpěv zvonit v novém kostele Tobě zasvěceném!

Jménem Jednoty sv. Josefa v Luhačovicích:

František Tauffer,

assessor, děkan a farní jakožto předseda Jednoty.

Slavnostní svěcení oltáře sv. Františka Seraf. na sv. Hostýně dne 7. září, jež ze zvláštní ochoty vykoná sám nejdůst. pan biskup brněnský, Dr. František Sal. Bauer. Již v předvečer téhož dne, totiž dne 6. září, půjde slavný průvod z Bystřice p. Host., sestávající ponejvíce z terciářů, ze všech konců k této slavnosti se sešlych. V čele půjde hudba, pak družičky ponese sochu Matky Boží a terciáři opět sochu sv. Františka, a vystoupivše za nábožného zpěvu budou konati ve svatyni hostýnské své hodinky za průvodu varhan. Večer bude velikolepý průvod s hořícími svícemi kolem svatyně, pak následovati budou církevní hodinky za mrtvé. Dne 7. září ráno modlení se žalmů, pak bude Jeho biskupská Milost nejdůst. p. světitel slavně uveden do chrámu, kdež nastane ihned svěcení oltáře, pak promluva Jeho biskupské Milosti, načež ihned sloužiti se bude mše sv. u téhož oltáře. Odpoledne slavné nešpory se sv. požehnáním. Kdož jsi věrným a pravým ctitel Rodičky Boží a sv. Františka Serafinského, dostav se k této závěrečné a významné slavnosti na sv. Hostýn a povzbuď ještě i ostatních k hojnému účastenství, neboť věz, že tím vykonáš skutek, který tebe povzdý, až do smrti blažiti bude nevýslovně. Dítky Mariánské, shromážděte se u Maticky Svatohostýnské!

Nekle! V jedné hospodě, tak vypravují noviny, stal se tento smutný a výstražný případ. Jeden kořalečník, jménem Danz, vypil již hodnou láhev toho pekelného nápoje, a ještě chtěl říka: »At mne čert vezme, ještě musím dostat!« Byl napomenut, že nemusí právě tak kleti, odpověděl Danz: »Není čerta, a jest-li je, at si mne vezme!« To byla jeho poslední slova. Za dvě minuty raněn byl mrtvici a padl na zem mrtv. Ostatní se zděsili a nechavše kořalky, utekli, slibující, že více té otravy pít nebudou.

Krásná podívaná při uctění nejsv. Svátosti oltární. Jedné zprávě cestopisné ve Španělsku vyjímáme následující: Těchto dnů šel pochodem v Bilbao pluk pěchoty rychlým krokem ulicí de la Infantas. Právě vstoupily dvě setniny na hlavní náměstí, když tu najednou jede proti nepatrný povoz, v němž seděl kněz, nesa Nejsvětější k nemocnému. Plukovník

se vzpřimil na koni, zatočil šavlí a velel: »Stát!« Jedna setnina po druhé zastavila před »Králem všech králů.« Pluk zastavil svůj pochod, zazněla trubka a všecko vojsko padá na kolena a obnažuje hlavy své. Plukovní kapela hrála královský pochod a za těchto velebných zvuků ubíral se Kristus Pán podél vojska nesen jsa v rukou kněze. Vojsko pozdravovalo puškami a hudba hrála, až zajel povoz za roh do jiné ulice. Opět zazněla trubka, vojsko vstalo a šlo pochodem dále. Není to krásné? Mimovolně tu vzpomínáme setníka ve sv. evangeliu, jenž klaně se Kristu Pánu pravil: »Pane, nejsem hoden!« — Také »Hlas« přinesl zprávu o podobné zbožnosti našeho milovaného císaře pána. V sobotu dne 13. července, o půl 8. hodině večer šel kněz v obci Jainzen u Išlu s Nejsvětějším k nemocnému. Jak jistý očitý svědek vypravuje, potkal kněze císař pán, jdoucí pěšky. Když se kněz přiblížil, klekl císař pán a přijal, žehnaje se sv. křížem, požehnání nejsv. Svátosti.

Tristaletá památka bl. Petra Kanisia. Za tři léta bude tristaletá památka bl. Petra Kanisia, původce nynějšího katechismu. On byl tak říkajíc vlastním zakladatelem nábožného spolku za obrácení německých zemí. Na radu Petra Kanisia přijal sv. Ignác z Loyoly do své řehole nařízení, aby všichni kněží celého tovaryšstva Ježíšova každého měsíce jednu mši sv. a nekneží jeden různec obětovali za obrácení severních krajin a kacířů. Toto nařízení zachovávalo se dosud. Čítá se nyní asi 70.000 mší svatých ku blahu krajin a jich národů.

Uctění nejsv. Svátosti oltářní mezi mouřeniny. Z Ugandy v Africe dočítáme se v časopisu »Kříž a Meč« o horlivosti nově obrácených na víru mouřeninů, která nám připomíná doby prvních křesťanů. Zpráva zní: »Každou neděli jest náš z rákosí zbudovaný kostel přeplněn křesťany, z nichž mnozí vykonají cestu i na 5 hodin dalekou. Nic je nezadrží, bouře, déšť, cesta zhoubným pískem a močály jim není dostatečnou překážkou. Nejméně 300 osob přistupuje každou neděli ke stolu Páně. Ve všední dny jest při mši sv. přítomno z pravidla 300 až 400 osob, z nichž přichází každodenně průměrně 30 ke sv. přijímání. Od 5. hod. ranní až do 6. hod. večerní lze každé chvíle přes den spatřiti věřící, kteří konají hodinu klanění před nejsv. Svátostí oltářní. Někteří zůstávají celé hodiny před svatostánkem v modlitbu pohřížení.«

„Pelikan“ 1895, č. 7.

Kterak Maria Panna při mši svaté odpovídala místo ministranta. Kdysi, tak vypravuje P. Eymard, sloužil jistý zbožný kněz mši svatou. Ministrant jeho nebyl asi velmi hodným; po offertorium odběhl do sakristie, snad pro zvonek, který tam zapomněl, a zdržel se tam až do »Sanctus.« Nábožný kněz nepozoruje, že ministrant odběhl, začal: »Per omnia saecula saeculorum,« »Dominus vobiscum,« »Sursum corda.« Tu za nesmírného žasnutí kněze a všech přítomných odpovídá místo ministranta socha Panny Marie nad oltářem umístěná hlasem jasným: »Amen,« »Et cum spiritu tuo,« »Habemus ad Dominum« atd. Kněz byl tak dojat, že pak jen stěží dokončil sv. obět.

„Pelikan“ 1895, č. 7.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Polské Ostravy. Já nížeapsaný dělník uveřejňuji tuto své nejsrdcečnejší díky nejsladšímu Srdci Pána Ježíše a Panně Marii Lúrdské za vyslyšení mé prosby. Byl jsem v dole těžce poraněn; o uzdravení mém pochybovali, a chvála Bohu, jsem opět zdrav. Vykonal jsem devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské a užíval vody ze zázračného pramene.

W. C.

Z Velké Byteše. Za obdržené jisté milosti a za vyslyšení mých proseb vzdávám díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu a sv. Františku Xaveriu.

F. K.

Z Kelče. Nejsrdcečnejší díky vzdávám dle učiněného slibu božskému Srdci Páně, neposkrvněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu jakož i sv. Antonínu za vyslyšení mých proseb.

A. R., III. ř. sv. Fr.

Od Třebetic. Ve veliké tísni a skličnosti vzala jsem útočiště k blahoslavené Panně Marii Lúrdské a ke sv. Josefu i slíbila jsem zároveň, budu-li vyslyšena, že to uveřejním ve „Škole B. S. P.“ Prošba má byla vyslyšena, uveřejnění však jsem dosud opomenula. Nemajíc pokoje, že jsem slibu svému zadosť neučinila, vzdávám tímto nejvřelejší díky blah. Panně Marii Lúrdské a sv. Josefu za milostivé vyslyšení své vroucí a důvěrné prosby.

M. P.

Od Rokytnice. Jistý kaplan z králíckého vikariátu v Čechách děkuje Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti oltární, jež často navštěvoval a vzýval, za své úplné uzdravení z mnohých chorob. Zároveň prosí na kolenou veřejně Pána Ježíše za milostivé odpustění, že po tak dlouhý čas s uveřejněním tímto trestuhodně odkládal.

Od Brankovic. Čest a chválu vzdávám božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Antoinu za všechny dary a milosti, které jsem po 4 léta s nevděkem užívala, an jsem slibu svému dosud nedostala. Nyní jej plním s radostí a vděčností.

M. S.

Od Jilemnice. Plním slib učiněný a volám: „Neskončené díky buďtež Prozřetelnosti Boží, nejsv. Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za všechny dary a milosti, kterých se nám nehodným dostalo!“

Z Prahy. Prosila jsem za svého nemocného otce. On se částečně pozdravil. Proto plním svůj slib, jež jsem byla učinila. Ježíšek mne ráčil vyslyšeti. Budiž čest a chvála milostnému Jezulátku, nejsv. Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie! Prosim ještě všechny milé čtenáře a čtenářky o jeden „Otčenáš“ a „Zdravas“ za duševní uzdravení otcevo.

Čtenářka „Školy.“

Z Vidně. Díky vroucí buďtež vzdány nejsv. Srdci Páně a bolestné Matce Boží za vyslyšení prosb mých v těžké nemoci mé.

Odběratelka „Školy.“

Od Vidně. Díky božskému Srdci Pána Ježíše a Panny Marie za vyslyšení prosby, že jsem dosáhla té milosti, působiti na spase dítek nevinných. Kdo chce být vyslyšen, vezmi útočiště své k božskému Srdci Páně a budeš vyslyšen.

K. M., školní bratr.

Od Cerekvice. Jest tomu již několik let, když poprvé jsem slíbila, že, budu-li

vyslyšena, dám to uveřejnit ve „Škole.“ Odkládala jsem s psaním dlouho a dlouho, ačkoliv opět a opět jsem byla vyslyšena. Nyní však již nemám pokoje. Proto budiž tisíckrátě velebeno nejsvětější a milostné Srdce Spasitele, budiž chválena a uctěna sv. Rodina, Ježíš, Maria a Josef! Slibujeme vděčnými býti, seč síly naše stačí.

M. N. za rodinu.

Od Přerova. Jistý studující vzdává tisícere díky božskému Srdci Páně, přecházejícímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Aloisiovi, patronu studujících, za šťastnou zkoušku.

Od Tachova. Po devět let byl jsem stížen strašnými bolestmi v hlavě, které mě mnohdy ve dne v noci trápily a přímo k zoufání přiváděly. Mohu smělé říci, že v celém okolí nebylo lékaře, kterého bych nebyl o radu a pomoc žádal, ale každý krčil rameny a mě odbýval s podotknutím, že nervy v mé hlavě jsou již tak zesláblé a umrtvené, že na uzdravení již mysliti nemohu. V opuštěnosti přišla mně do ruky knížka „Panna Maria Lúrdská, aneb: Kdo má pravdu?“ Posílněn vírou v nebeskou Královnu, uzdravení to nemocných, začal jsem v oktávu nejsvětějšího Srdce Páně devítidenní pobožnost k naší milé Paní Lúrdské a k nejsv. Srdci Páně s užíváním vody z jeskyně lúrdské. A hle, tu, kde všechna pomoc lidská zdála se marnou, tam nebeská Královna opětně ukázala, že neopouští nikoho, kdo se k ní důvěrně utíká! Bolesti mé úplně zmizely, že ani nejmenšího nepozoruji. Znova vzkřísen, uzdraven spěchám opět ke své práci, které jsem celých devět let nebyl schopen konati. Volám tedy s plným srdcem vděkem přeplněným: „Pochváleno a velebeno budiž nejsvětější Srdce Páně a neposkvrněné Početí blahoslavené Panny Marie!“

J. S., majetník statku.

Z M..... Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně a Panně Marii sedmi-bolestné za milostivé uzdravení. Po vykonané pobožnosti před milostným obrazem bolestné Panny Marie ve chrámu Páně v K. pocítila jsem rychle osvobození od obtížné nemoci, která přes wszelik hledání pomoci lidské neodcházela. Nyní cítím se tak zdravou, že mohu své povinnosti a práce zcela dobře konati, což mně dříve možno nebylo. Pokládám tedy

za svou povinnost prokázati svou vděčnost veřejným dikůčiněním a povzbuditi jiné nemocné a sklícené k účtě a důvěře k božskému Srdci Páně a k nejčistšímu Srdci Marie Panny.

V. H.

Z Rájce. Jsme dvě sestry a chtěly jsme putovati na sv. Hostýn. Sestra se rozstala, ale přece jsme se vydaly na pouť odevzdány jsouce do vůle Boží. V Bystřici se sestra ještě více rozstala, otekla celá. Ale šly jsme pomalu k zá-

zračné vodě, napily jsme se, umyly se, v kapli jsme prosily o uzdravení. Sestra se cítila silnější, oteklinu mizela. Proto vzdáváme díky božskému Srdci Páně a Panně Marii Svatohostýnské chceme vždy zůstatí vděčné

sestry M. a J.

Z Tachova. Nejsv. Srdci Páně, Panně Marii Lúrdské, sv. Josefu, sv. Antoninu Pad. vzdávám veřejné díky za vyslyšení v záležitostech rodinných a v těžké nemoci za uzdravení.

M. S.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Řím a Itálie. Ústř. komitét „Jednoty protizednářské v Italii,“ založené se schválením Lva XIII. pod předsednictvím hraběte Attilia Pecciho, právě vydal provolání k žurnalistům katolickým za příčinou sjezdu, na němž by se konečně ustanovila organisace tisku proti zednářské internacionále. Pozoruje se totiž, že drzost těchto ctitelů Satana jest stále větší a že velmi povážlivě ohrožuje zatopiti a otrávití křesťanskou vzdělanost národů původně katol. církví odchovaných. Proti těmto snahám má býti utvořen komitét z katolických žurnalistů celého katol. světa, zvláště však bere se zřetel k Italii a Francii, kde zednářská republika právě postavila „suchou guillotin“ na zničení klášterů za pomoci daně z přírůstku. Nejspíše a nejhorlivěji se této myšlenky chopili Franconzi. Jinde by ovšem něco takového potřebovalo dlouhého radění, ještě delšího uvažování a — tajení, až by všecko vrabci na střeších vyzpívali a celý mnohoslibně započatý úmysl se rozplynul. Doba naše jest svrchovaně důležitá. Běžit o protržení celého křesťanského života národův, a tu by se věru mělo jednati s větší pružností sil. — Když král Viktor Emanuel usadil se v apoštolském paláci kvirinál-ském, dal kapli svatého Pavla proměnití v taneční síň. Po nějakém čase princezna Markéta — manželka následníka trůnu Humberta — přála si míti v paláci tom kapli ke mši svaté. Pius IX. svolil k tomu pod výminkou, aby na kapli upravena byla místnost v některém ke Kvirinálu přiléhajícím domě, v němž bydlívali

hodnostáři papežští, což se i stalo. Od té chvíle, kdykoliv nyní královna do Kvirinálu zavítá, obcuje se svými dámami v neděli mši svaté. Až do nedávné doby nikdo neviděl krále Humberta s královnou v neděli jíti na mši sv. Tu však najednou změnu v tom způsobil příjezd novomanželů, vévody z Aosty a princezny Heleny z Orleanu. Počátkem července rozesla se zpráva, že král, královna, princové, princezny a nejvyšší dvorní hodnostáři byli přítomni mši sv., kterou sloužil msgr. Anzino. Div ten způsobila princezna Helena, která vystupuje jako anděl smíru mezi Vatikánem a Kvirinálem. Podáři-li se jí to? Král Humbert jen při nejdřívších příležitostech sčastňuje se služeb Božích, jakoby tajná jakási ruka zabráňovala mu vkročiti do chrámu. — Kardinál Ledochowski, arcibiskup poznaňsko-hnězdeňský, který byl od Pruska v době kulturního boje nejdříve žalářován a pak vypovězen, slavil dne 13. července t. r. 50leté jubileum kněžské. Oslavenci dostalo se hojně blahopřání, darův a projevův úcty i z míst nejvyšších. Za dob kulturního boje, rozdmýchaného proti církvi pověstným Bismarkem, trpěl tento hodnostář církevní poměrně nejvíce. Ale nic ho nezdrželo, aby nekonal povinnosti své. Tehdejší jeho výnosy jsou díly mistrovskými. Jeden peněžitý trest stíhal ho za druhým, až konečně vzrostly pokuty na 90.000 marek. Tu přikročila vláda k zabavení. Arcibiskupský palác byl vyklizen. Na to byl arcibiskup odsouzen a dne 3. února 1874 uvržen do žaláře. Pruský

stát sesadil ho s úřadu biskupského — směšný to pokus! Papež Pius IX. jmenoval jej brzy na to, a sice 12. března 1874 s výrazy největší pochvaly kardinálem. Po dvou letech, 3. února 1876, byl arcibiskup z vězení propuštěn. Dne 2. března 1886 vzdal se Ledochowski na žádost papežovu svého úřadu v Poznani a Hnězdně a jest od roku 1892. prefektem propagandy v Římě.

Rakousko. K církevně-politickým otázkám promlouvají hlasy časopisů ve smysl asi následující: Chce-li **uherská** vláda míti v zemi náboženský mir, má pro to pouze jediný lék, a tím je — čím dříve, tím lépe — zrušení oněch zákonů, jimiž byla do země vhodila po-

chodeň neblahých náboženských rozmišek a svárův. Avšak člověk pozoruje, že zkaženost a surově násilí liberální strany mají jakožto prostředky další panovačností činit v »maďarském« království své divy. Košut žil dlouho v Itálii a zednářstvo se nyní snaží zavést i v Uhrách poměry novoitalské. Liberální vláda si tím ukládá velkou zodpovědnost a trest zasloužený nemůže ji minouti. Také v Uhrách nadejde chvíle, kdy se tento proviněním přetížený liberalismus sesype v žalostné zříceniny. Tvrdí se také bezpečně, že primas Vaszáry již zrozesal uherským biskupům oběžník stran civilního manželství a že oběžník ten obsahuje ustanovení passivního odporu proti zákonům o civilním sňatku.

Katolické misionářky.

ak smutný byl stav ženy, když hříchem porušena přirozenost lidská! Kdož jest s to, aby vyličil pokoreni ženy u pohanských národů? Ženám bylo pracovati na poli i obstarávati domácnost, konati práce otrocké. Žena pohanská nebyla muži více jako otrokyni, pouhým zbožím, s nímž mohl nakládati, jak se mu libilo. Ježíš Kristus, jenž přišel na svět, aby smazal vinu hříchu, a napravil, co první člověk Adam pokazil, vrátil učením svým ženě zase důstojnost její, aby byla družkou muže rovnoprávnou. Kamkoli vniklo učení Krista Pána, tam všude polepšen i stav ženy. Proto zvláště ženy mají vděčnou láskou ke Spasiteli a církvi jeho tím více lnouti, čím více povzneseny jsou ze stavu poníženého. Jako učení Pána Ježíše působilo na zušlechtnění mysli i srdce národů pohanských, tak zase naplňuje zvláštní šlechetností, obětavostí a láskou Boží ženy křesťanské, že nespokojí se mnohé doma pracovati ke blahu rodiny, ke blahu svých spolubližních, ale opouští svůj domov a odcházejí plny nadšení do dalekých, zámořských krajín, aby i ony měly podíl na velikém díle našich misionářů. Počítá se 36.000 Bohu zasvěcených panen, které jen z Francie odešly v tomto století do pustin pohanských. Ovšem, že kněz jedině jest hlavním misionářem, on má poslání od Boha skrze církev svatou. Jemu platí slova Páně: »Jděte do celého světa a učte všechny národy!« Avšak vedle kněze vždy dobře působí i misionářky, ano v mnohých případech musí kněz míti takové nábožné sestry po ruce k pomoci.

Velikou naději každé misie jest mládež a s ní budoucí pokolení. Mládež musí vychována býti často od kolébky v sirotčincích, v ochranovnách a školách. U vychování malých dětí nejvíce prospěje matka, žena, sestra misionářka. Tyto mají velikou zásluhu o vychování křesťanských rodin a obcí mezi pohany. A jaké teprve služby prokazují tyto obětavé sestry v nemocnicích, v ústavech slepých, hluchoněmých a jinak zmračených lidí! Kdo lépe hodí se k ošetřování nemocných, jako taková sestra? Misionář káže Krista ukřižovaného, a snad nedocílí ničeho u tvrdohlavých pohanů, tu zase přijde sestra s účinnou láskou a ošetřováním nemocných získá srdce i sebe zatvrzelejší. Ať si je to třeba Zulukafr, přece má také duši nesmrtelnou.

A co máme říci o těch ubohých dítkách, které sotva narozeny již bývají smrti vydány, pohozeny, utopeny, a to bez křtu svatého. Jakou zásluhu mají tedy

ty sestry, které taková ubohá robátka pohozená sbírají, z vody vytáhnou a křtem svatým pojistí jim spasení a možno-li také vezdejší život v ústavech pro takové děti určených a spolkem svatého dětství ponejvíce vydržovaných. Kam misionáři není vstup možný pro houževnaté pohanstvo, tam jistě volně přijíti může sestra misionářka s léky a láskou křestanskou. Jedna opatruje nemocného otce, druhá již chová dítě jeho nebo křtí umírajícího synáčka jeho, a již získaly si srdce pohanů. Jak velká jest tedy služba, které tyto sestry prokazují misionářům, kněžím a misiím katolickým vůbec! A proto máme se tento měsíc za ně vroucně modlití, protože takové povolání ženy k dílu misionářskému jest velikou milostí Boží. Pán sám přikazuje nám: »Proste, aby Pán poslal dělníky na vinici svou!« My potřebujeme netoliko dělníky kněze, ale i dělnice pilné, obětovné sestry řeholní, které se misiím věnovati chtějí!

Ó jak vznešený to úkol, jak vznešené povolání! Co tu může apoštolát modlitby dobrého působiti, modle se za tyto šlechtné duše! Kdo miluje Krista Ježíše, komu je líto těch 800 milionů pohanů, ten jistě pozdvihne rukou svých k nebesům a prositi bude: »Pane, vyvol hodně mnoho takových obětavých duší a šlechtných srdcí, aby šly k nešťastným pohanům a přinesly ovoce hojné, aby Srdce Tvé plesalo nad zachráněním tolika duší, pro něž až do poslední krůpěje vykřvácelo na kříži!«

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvřené Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za řeholní misionářky, aby jim Bůh žehnal a je silil v těžkém povolání, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!



Úmysl v říjnu: Katolické zájmy ve Švýcarech.



Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.



V čas pokušení utec, ó duše má, rychle k milování hodnému Srdci Ježíšovu; představ si jeho dobrotu, jeho lásku a uvažuj tvé nezřízené city, tvou zlobu, nevěrnost a pýchu. (Bl. Petr Kanis.)

Pod kříž.

Vy všichni, jejichž skráň pot vřelý smáčí,
kdo denně pod námahou umdléváte,
kdo za potravu suché kárky máte,
či noha stále trním útrap kráčí —

vy, které na svědomí hříchy tlačí,
kdo v pochybnostech, v pokušeních lkáte,
kdo dnem i nocí marně nařikáte,
vy všichni, kdož kol jdete v bolu, pláčí —

vy všichni přistupte sem ke mně,
jenž nesl za vás všechny těžké břímě,
bych shladil neštěstí, běd draží plémě —

já do srdcí vám vložím těchy símě,
jež vzkličí v úpalu vám skytne stínu,
neb krví svojí smyl jsem světa vinu!

Jakub Pavetta.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klíma. (Č. d.)

Vizme tedy. Proč chtěl Pán Ježíš, aby Srdce jeho bylo otevřeno, leč aby nám dal nahlédnutí do přibytku, v němž třiatřicet let nás, bratry své, nosil. V Srdce své vás pojal a tam vás ochránil. »Já nosím vás v Srdci i v okovech svých.« Mohl-li tak učeník Kristův svědčiti, čím spíše Pán a Mistr? Pozorujete-li nezměrné nebe, vzpomeňte i na nejsladší Srdce Ježíšovo. Mám za to, že by pak srdce vaše celé Srdci Ježíšovu se od-dalo, že byste byli naplněni důvěrou k Srdci Ježíšovu, tak že byste ve všeliké nesnázi střelbitě ku Pánu spěchali.

Komu mohu důvěrněji vypravovati o bolesti a nesnázi, ne-li Srdci Ježíšovu? Kdo sdělí se mnou radost i žal jako Srdce Ježíšovo? Že pak pravdy té ne-uznáváte. proto žehroníte semotam o útěchu, hledajíce opory u slabé a mdlé třtiny, kteráž náhle se zlomí. Až pak konečně, bratře milý, zůstáváš bez útěchy vzdor tomu, že Pán Ježíš sílu a útěchu ti nabízí. Prvním zubem ¹⁾ jest víra. Druhým zubem? Lásky. Kdo nemiluje Pána Ježíše, nemá podílu v milosti jeho.

¹⁾ Ctihodný Jan z Avilly často používá zubu jako odznaku, kterýmž zachytiti, zadržeti a rozmělniti můžeme, aby spíše dalo se ztráviti.

Třebas by ti, ač máš-li srdce právě šlechetné, nabízel někdo veškeren svět, nedej se přemoci jediné láskou. »Kdyby dal člověk veškeren statek svůj za lásku, za nic považuje Miláček obět tuto,« jak sám praví v písni Šalomounově. Milujte, milujte Pána Ježíše, a Ježíš Kristus bude vaším majetkem. Více netřeba, chcete-li Ježíši patřiti. Kdo v Ježíše věří, kdo k Ježíšovi volá, tenť jest tělem jeho, ten z těla Ježíšova žije, tenť Ježíšovým tělem život duchovní zachová. A co učini Pán Ježíš, vidí-li, že člověk na Ježíše spoléhá, že Ježíše celým srdcem miluje? Onť po způsobu Jonathy vysvětle roucho své, aby přioděl pastýře rouchem královským, ano opáše milovníka i mečem mocným.

Jak se zachová Pán Ježíš k tomu, kdo hříchy své skroušeně vyznává, a nespolehaje na sebe, nýbrž na Pána Ježíše, v ruce jeho úplně se odevzdává slovy: Tys, Pane, dal mi sebe, já pak se celý odevzdávám Tobě. U přítomnosti svatých andělův odevzdávám se v ruce Tvé, Tvým chci býti se vším, co jsem a mám. — Neučiníš-li tak, nesvěří se ti Pán Ježíš. Záměna tato nemůže se státi, leč oba- polnou výměnou. Nevidíte-liž cosi podobného ve stavu manželském, kde muž oddává se ženě, žena mužovi? Když pak Pán Ježíš za to, že jste se mu oddali, sám se vám podává, ještě-li se budete rozpakovati, co byste měli učiniti? Tenť jest výklad pravého přijímání, kde Kristus se podává nám, abychom i my Kristu Pánu cele se oddali.

Kněz bere chléb do rukou, nad nímž vyslovuje slova proměnná. Sotva slova tato byla pronesena, není chléb již více chlebem, ač způsoby chleba zůstávají nezměněny, není již chléb po pozdvihování na oltáři. Kdo tedy jest na místě chleba? Pán náš Ježíš Kristus. Jest tedy chléb proměněn v tělo Kristovo předpodstatněm; neboť slova, zevně pronesená, působí vnitřnou proměnu. Jsouť zajisté svá-

tosti toho způsobu, že co zevně ukazují, vnitřně působí. Tak na křtu svatém zevně tělo dítěte vodou se umývá, duše pak milostí Ducha sv. jest očištěna. Jdete-li ke svatému přijímání, můžete si představit, že i vy jste chlebem, kterýž má býti proměněn v tělo Kristovo, abyste mohli volati s apoštolem národů: »Živ jsem já, ale nežiji více já, žije ve mně Kristus.« Uraží-li mne kdo, neuráží mne; neboť nyní nejsem já, ale jest ve mně Kristus. Ó toho blaženého života! Ó toho daru nesmírného!

Kristus žije ve mně, ne pak já. Kdo Krista uráží, ten uráží spolu i mne, kdo Krista chválí, spolu i mne chválí, kdo Kristu slouží, také mně slouží; neboť nežiji sobě, ale žiji Kristu. Kež Kristus žije ve mně, já pak kež umru sobě, abych mohl žiti v Kristu! Totof jest hodné přijímání, po takovém přijímání musíte toužiti, o takové přijímání prositi. Pane Ježíši Kriste, kež mohu proměněn býti v Tebe! Byť i ten a onen odcházel od stolu Tvého, nejša v Tebe proměněn jako chléb, který v tělo Tvé se mění, kež aspoň já žiji v Tobě!

Jdete-li k svatému přijímání, proč nejste úplně sjednoceni? Rozpor, rozklad a rozdvojení má původ v Adamu; neboť z něho bere každý člověk tělo své. Odkud pak svornost a jednota? Z těla Kristova. Neboť není více leč jedno Kristovo tělo. Neboť z těla Adamova proudí i pud tělesný. Z toho pudu rodí se nesvár a odštěpenství, tak že ten pláče, onen se směje. Nuže, praví Pán, dám vám tělo jedno, a bude tělo mé, kteréž bude silnější těla vašeho, abyste z těla toho byli tělem jediným, a byste tělem svým nemuseli se různiti v těla mnohá.

Vždyť láska duši s tělem Kristovým těsněji spojuje, nežli s tělem vlastním. Pozorujte pravdivost výroku toho u mučovníků. Já miluji tělo své, tak volali, ale více ještě miluji tělo Kristovo.

Nechť se rozváže páska, která duši mou s tělem spojuje! Ať umru, abych Kristu žiti mohl! — Jste mnozí a četní ohledem těla lidského; já vám dám tělo jedno a budete sjednoceni, tenť jest účinek sv. přijímání. Jakže? Vy nevíte, co jest přijímání, aniž vám známo, co znamená jedno tělo požívati, ani toho nemůžete pochopiti, že jste všickni jedno tělo? Aby byli všickni jedno srdce. Množství věřících bylo jedno srdce a jedna mysl. Toho moc a moudrost lidská provésti nemohla. Jak se tedy taková jednota utvořila? Jsou-li všickni lidé jednoho srdce, komu náleží srdce jejich, ač mají-li býti všickni srdce jedno? »My všickni máme,« volá sv. Pavel, »mysl a srdce Kristovo.«

Ó blaženého člověka, který takové srdce má! Byť i neměl na zemi stálého místa, byť i byl nemocen, potupen ode všech, chud, bez přístřeší a příbytku, jen když spojen jest se Srdcem Kristovým. Vidíte na oltáři věc nepatrnou, vidíte nepatrnou způsobu chleba. Může býti co obvyčejnějšího nad kousek chleba? A přece — pod způsobou chleba jest přítomen živý a pravý Bůh. Vy jste lidé, tvorové prostí a ničemní; avšak máte v nitru Srdce Ježíšovo. »My máme smysl Kristův.« Proč nazýváme se křesťany, co znamená slovo křesťan? Křesťan jest, který má smysl Kristův. Ó jak moudrý jest Bůh! Jak nezpytatelné úradky Páně, že věděl, kterak svět od hříchu odvrátiti

a vysvoboditi! »Otče,« volá Pán Ježíš po poslední večeři, »prosim Tě, abychom byli jedno, aby i tito byli jedno, aby svět uvěřil, že jsi mne poslal; aby i nevěřící, vidouce takový pokoj a jednotu, mohli říci: Není možno, aby Bůh, který takové neobyčejné skutky působí, nebyl — Bůh pravý.«

Tuto snad již poznáváte, co znamená přijímání Pána hodně. Jste zajisté jenom potud křesťany, pokud řídíte se smyslem Ježíše Krista. »Učte se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný Srdcem. Učte se z lásky, kterou vás miluji. Totot jest přikázání mé, abyste se vespolek tak milovali, jako jsem miloval vás.« Co znamená výrobek tento, leč mítí Srdce Ježíšovo? Poroučíš-li mi, Pane, abych činil, cos Ty učinil, dej mi Srdce své a snadné bude mi přikázání Tvé.

Přijímání jest: jakož chléb přestává býti chlebem a proměňuje se v tělo Kristovo, tak i člověk křesťan přestává býti tím, čím byl, aby po svatém přijímání ožívován byl Srdcem Kristovým. Nedomnívejte se, že při svatém přijímání býváte oblaženi jenom tělem Kristovým. Pán vám dává i krev svou, dává i duši svou, spojenou s tělem. Při svatém přijímání přijímáte celého Ježíše Krista s tělem i duší i Srdcem jeho přesvatým, a s ním spolu přijímáte i Otce i Ducha svatého, kteří zároveň se Synem vcházejí v srdce vaše.

(Příště dále.)



Povyš v srdci tvém Ježíše ukřižovaného, a všechny kříže a trny budou ti jako vonné růže. *Sv. František Sales.*

Čím více v dobrém prospíváš, tím více se boj marnivosti. Ostatní chyby živí se hříchy, marnivost však chce ze etností zlučnění. *Sv. Eucherius.*

Když život svůj každou chvíli Bohu obětujeme, máme bezmála tolikéž zásluh, jako když bychom život svůj v okamžení ztratili smrtí mučnickou.

Ponecháme-li celé své srdce Pánu Bohu, budeme pokojni a plni radosti Ducha svatého.

Pozdravení andělské.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

**Milosti plná, Pán s Tebou. Požehnaná
Ty's mezi ženami.**

Ve slovech těchto, která Bůh skrze anděla svého k Marii Panně pravil, jeví se nám celá vnitřní hodnota Mariina. Jak^a svatá, jak čistá, jak Bohu milá byla duše Marie Panny, když Bůh sám, jenž zpytuje ledví a srdce naše, takové svědectví o ní vydává! Kterému člověku kdy pravena byla slova taková? Ovšem pravil kdysi anděl ku Gedeonovi (Soudců 6, 12): »Pán budiž s tebou!« ale k Marii Panně pravil: »Pán jest s Tebou.« Slova tato nejsou jen pouhým přáním, nýbrž vyjádřením skutečnosti; nemají smysl: milost, pomoc, ochrana Boží hudiž s Marií, nýbrž praví: to vše jest již s ní, toho všeho jest již účastna, neboť předchází slova: milosti plná.

Krásným odleskem vznešenosti Boží jest viditelný svět! Pozoruj jen velikolepý zjev slunce, jehož zář celou zeměkouli osvětluje, jehož teplo všecko stvoření zahřívá, pozoruj obrovské hory, na jejichž temenech věčný sníh leží a u jejichž pat nejkrásnější květy kvetou, pozoruj nedozírné moře, jež velebností mysl tvou mocně dojmá, pozoruj však i nejmenší kvítko, zelenou travičku, která libě oko tvé občerstvuje, zdaž nemusíš zvolati: »Ó jak veliký, jak vznešený musí býti teprve Ten, jenž vše toto stvořil; jestliže dilo již tak vznešené a uchvacující jest, jak mocný, jak moudrý musí býti Mistr!« A přece není svět nejlepším odleskem Boží krásy; duši lidskou stvořil Bůh k obrazu a podobnosti svému; v ní chtěl se také zhlédnouti, ona měla krásou svou celé ostatní stvoření zastihovati, ona jest nejvznešenějším tvorem Božím na viditelném světě. A duši takovou miluje Bůh láskou celou, vždyť jest nej-

lepším jeho dítkem, duše taková jest milosti jeho plná.

Kdo z lidí však může se honositi, že si takovou duši zachoval? Adam a Eva — první rodiče — měli sice milost Boží po stvoření svém v míře největší, bohužel ztratili všecku hříchem svým, a po nich? Ve hříchu se lidé rodili, ve hříších žili; i když pokáním dosáhli milosti a odpustění, nelze o nich říci, že by milosti plni byli. Jen o sv. Panně Marii platí slova: milosti plná. V milosti se narodila, neboť od hříchu prvotného osvobozena byla již v početí svém, v milosti Boží žila, neboť neměla hříchu osobního, a v milosti také zemřela, proto duše její hned do slávy nebeské se dostala.

Jak vznešenou učinil Pán sám Marii Pannu O svatých pravíme: »Ten aneb onen papež prohlásil toho či onoho za svatého.« Kdo prohlásil Marii Pannu za svatou? Bůh sám, neboť o ní pravil: »Milosti plná.« Lidé se za svaté prohlašují až po smrti; Marii Pannu prohlásil Bůh za svatou již za živa, neboť anděl Páně pravil k ní: »Milosti plná.« Svatí byli milosti účastni až ku konci života, Maria Panna po celý život, ba ona k náplni milosti, kterou již měla, obdržela ještě milost jinou, totiž mateřství Syna Božího, či lépe řečeno: právě proto, že již milost Boží měla měrou vrchovatou, hodna byla té nejvyšší důstojnosti, býti Matkou Syna Božího.

A z této vznešené důstojnosti Marie Panny srdečně se radujice, voláme k ní tak často »milosti plná,« ne že by snad ona o tom nevěděla, ani proto, že bychom ji tím lichotiti chtěli, neboť povznesena jest nade všecku ješitnost lidskou, ale proto, abychom sami vždy na to pamtováli, odkud Maria Panna milosti náplň obdržela, totiž od Boha, jenž pramenem

a dárce vši milosti jest. Pravíme to proto, abychom se cvičili v té krásné ctnosti křesťanské, totiž radovati se z milosti bližnímu dané, a takto bojovati proti neřestí závisti.

Jak krásně září očko dítěte, když s radostí pohlíží na dítě jiné, jemuž něco uděleno bylo! Podobně krásnými

máme Marii Pannu uctívati, praví svatý Bernard, »když nejvyšší Pán sám náplň všeho dobra v ní uložil, a my proto víme, že je-li naděje, je-li vůbec pro nás milosti a spásy, toto vše z ní na nás splývá?« A jinde dokládá tentýž světec: »Z plnosti její dostáváme všichni: nemocní zdraví, zarmoucení útěchu, spra-



činí nás před Bohem, jestliže ze srdce se radujeme z vyznamenání Marie Panny a jestliže od srdce rádi k ní voláme: milosti plná!

Maria Panna není však »milosti plná« toliko pro sebe, nýbrž i pro nás, neboť právě na této její milosti, již našla u Boha, budujeme svou naději v její pomoc. »S jak zbožnými pocity

vedliví posilu, hříšníci odpuštění, andělé radost, celá nejsv. Trojice čest a oslavu.«

A svatý Bonaventura praví: »Jako v moři všechny vody se sbíhají, tak spojují se v Marii všechny milosti.« Proto volá nadšený ctitel Mariánský, Ondřej z Krety: »Ó svatá, ó nade všechny svaté svatá, Ty nejsvětější poklade vši svatosti, Panno Maria!«

Kde milost' Boží jest, tam jest i Bůh; proto také pravil anděl k Marii Panně: »Pán s Tebou!« S ní, s Marií přechystou a Boží milostí plnou, byl Pán Bůh způsobem obzvláštním, proto vším právem se zove »vyvolenou dcerou Boha Otce, pravou Matkou Boha Syna a nejčistší nevěstou Ducha svatého.« Takového spojení s Bohem nedosáhl žádný člověk, neboť mateřstvím Syna Božího vstoupila Maria Panna v úzký svazek s Bohem samým. Každá čistá, zbožná duše může se svým způsobem sice nazývat dcerou Boha Otce, nevěstou Ducha sv., ba i matkou Syna Božího, neboť praví Pán ústy žalmisty: »Slyš, dcero, hled' a nakloň ucho své« (44, 11), a skrze proroka Oseáš: »Zasnoubím se s tebou na věky« (2, 9). A Kristus Pán sám pravil jednou: »Kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, tenť jest bratr můj, sestra a matka má.« (Mat. 12, 50.) To znamenati má dle výkladu sv. Augustina: Každá zbožná, čistá duše, která plní přikázání, jest matkou Kristovou, neboť účinnou láskou svou působí, že Kristus i v jiných duších duchovně se rodí. Avšak Maria Panna, ač i v tomto smyslu zasluhuje nazývána býti dcerou Otce, Matkou Syna a nevěstou Ducha sv., přece ještě způsobem zcela zvláštním, ve smyslu vyšším a užším pojmenování těchto zasluhuje. Ona jediná ze všech lidí došla cti, býti v pravdě a skutečnosti Matkou Syna Božího, jenž člověkem se stal. Tajemství toto převznešené nelze lidským jazykem vyjádřiti aniž lidským rozumem pochopiti; ba svatý Augustin praví: »Odvažuji se tvrditi, že Maria sama docela jej vysvětliti nemůže, co počíti mohla, a také vskutku počala.«

Proto také praví sv. Anselm: »Nic není Tobě, Panno, rovného; neboť vše jest buď nad Tebou nebo pod Tebou. Co nad Tebou jest, jest Bůh sám; co pod Tebou jest, jest vše, co mimo Boha

jest.« A svatý Albert Veliký dokládá: »Svatá Panna nemohla s Bohem úžeji spojena býti, leč by se sama Bohem stala.«

Na jak vysokém stupni slávy a vznešenosti stojí Maria, tak vyvýšena byla od Boha samého! Což divu tedy, že i církev svatá na zemi ze sil svých se přičiňuje, aby Matku Páně ctíla, slávu a čest její rozšiřovala! Což divu, že se jí na čest chrámy a oltáře staví, že uctívají se obrazy její a sochy, že z nesčetných úst ozývá se modlitba a zpěv na počest Té, s níž Bůh sám jest? Ctíce Marii Pannu ctíme Boha v ní, a to způsobem Bohu zajisté nejmilejším.

Maria stojí na stupni vysokém, neblíže trůnu Božímu, a kde jsme my, kteří chceme býti a se zoveme jejími dětmi? Ó jak hluboko pod Matkou stojíme my, dívky její! S ní jest milost, neboť má náplň milosti Boží. Ó kolikráte jsme již milost Páně nadobro ztratili! S ní jest Bůh! Ó kolikráte jsme jej od sebe odpudili! A přece kde jest naše bydlo, kde mají dívky býti? Tam, kde Matka jest.

Ó pozvedněme se k Matce naší, odvrzme, co tíží nás a dolů stahuje, hřích, a okem lichotivým, srdcem kajícím obrátme se k Matce milé a mocné, aby nás přitáhla k sobě, aby nebylo rozkolu a nepřátelství mezi Synem jejím, Kristem, a námi, dítkami jejími. Volejme s církví svatou: »Paní naše, prostřednice naše, orodovnice naše, se Synem svým nás smíř, Synu svému nás poroučej, Synu svému nás obětuj!«

Maria Panna náleží pokolení ženskému, jest nejkrásnější jeho ozdobou, přesvatým vzorem pannám, chloubou a ctí matek a žen; proto slaví ji anděl slovy: »Požehnaná Ty's mezi ženami.« Pozdravení toto opakovala i sv. Alžběta z vnuknutí Ducha sv., neboť poznala v Marii »Matku Pána svého.« Maria jest jediná ze všech panen, žen

a matek, které kdy žily a žítí budou, která také cti a slávy dosáhla od Boha. Maria jest Matkou Boží. Jaká to důstojnost! Jest tak veliká, že jen božstvi vyšší jest. »Větší svět, větší nebe mohl Bůh stvořiti, ale větší Matku než Matka Boží jest, nikoli,« praví sv. Bonaventura.

Maria jest Matkou a při tom Pannou neporušenou. Jsouc nejvyšší mezi matkami, zůstává nejčistší mezi pannami, čistotu a ctnost panenství spojuje s radostí a důstojností mateřství; jsouc Matkou, zůstává Královnou panen. »Ó v pravdě požehnaná Panno,« volá svatý Petr Chrysologus, »která máš ozdobu panenství a spolu důstojnost mateřství!«

Kdo by neměl Marii oslavovati, požehnanou nazývati, uváží-li, že jí milost dána jest pod panenským srdcem Toho nositi, jenž celý svět obsahuje, nej-

čistšími prsy kojiti, jenž všemu, co žije a tyje, pokrm dává v pravý čas, a cudnými rty líbatí Toho, před nímž Serafové v bázni a úctě tvář svou zahaluji? Ó ano, Bůh sám chce, abychom Marii Pannu ctili, Bůh sám nás tomu učil a sám slova úctyplná nám v ústa vložil. Proto často, rádi a zbožně oslavujeme Matku Páně pozdravením andělským, neboť není krásnějšího a Matce Boží milejšího. Zejména když zazní zvonek s věže chrámové, buď ráno či v poledne nebo v hodině večerní, obraťme mysl svou k milované Matce Ježíšově, k milostiplné a požehnané Matce naší, a jak na pravé, zbožné křesťany a dítky Mariánské se sluší, volejme srdcem i ústy: »Zdravas Maria, milosti plná, Pán s Tebou. Požehnaná Ty's mezi ženami!«

Hrdinové víry.

Podává Fr. Janovský. (Č. d.)

II.

Jednoho dne v postě za poledne ohlášeno nám náhle, že odcestujeme. Ani nám nedopřáli, abychom si své věci sebrali a svázali, ale hnali nás o překot ve dvou řadách do přístavu rochefortského. Byla to dlouhá a klopotná cesta. Byli jsme lační. Kdo měl kdy zavazadlo své si vzíti, nesl je na zádech, nemilosrdně poháněn a tupen od národní obrany. Došli jsme. Octli jsme se na veliké lodi, nazvané »Dva spojenci.« Tam jsme se setkali s duchovními spolubratry z dalekých provincií francouzských, i z Elzaska a Lotrinska. Těžko vypsati, co jim bylo na cestách trpěti; jen zmiňuji, že kněží z Macona přivedení byli cestou po dvou řetězy svázáni; kněží allierští přinuceni v jednom

městě obcovati rouhavému procesí a patřiti na popravu mladého spolubratra, při čemž jim hrozeno, že budou všichni guillotinou stati. Setkali jsme se též s 39 spolubratry z našeho departementu (kraje). V téže době zavléčeno téměř 700 kněží z jižních krajů do Bordeauxu, kdež jim bylo podobně strádati jako nám a podobný osud jich čekal na lodích. Dopraveno nás takto na lodi 1500; byli jsme všichni hotovi sebe horší muka snášeti pro svatou víru naši; byli jsme nejnešťastnější z lidí, ale nejšťastnější z křesťanův. Octli jsme se mezi vyvrheli společnosti lidské; smáli se nám, tupili nás, rouhali se Bohu, rouhali se svatému náboženství. Naši jedinou oporou byla milost Boží, byla víra, byla naše přísaha kněžská a naděje, že nám Bůh na věčnosti vynahradí, co pro něho snášíme. Na

palubě »Dvou spojenců« složili jsme si pravidla, jichž jsme se v tomto svém vyhnanství věrně drželi.

* * *

Všecko nám pobrali. Ctihodnému kartuziánovi Béquinotovi vzali drahocenný kříž, dováděli kolem něho, že jsem pomněl slov žalmistových: »Obklíčili mne psi mnozí, rota zlostníkův oblehla mne.« (Ž. 21, 17.) Důstojník srazil šavlí hlavu Kristovu; způsobil tím velikou radost lodníkům; volali: »Ať žije národ, ať žije republika!« Mladí i starí lodníci rouhali se co chvíle Bohu trojjedinému, co chvíle klnuli a strašně proklínali. Byli to modláři; neznali jiného božstva, leč svou vlast, neznali jiné modlitby, leč svou revolucionářskou píseň marseillaisi, kterou dvakrát denně společně s velkým nadšením zpívali.

Bylo na lodi též několik »přísežných« kněží, kteří přes svou věromnost k církvi nebyli uznáni dosti vlasteneckými a proto také s námi do vyhnanství jsou vypraveni. Proč se neobrátili, když viděli, že se jim národ tak špatně odsloužil? Pýcha jim bránila. Jakmile však vypukl mor mezi námi a oni takto na konci života se octli, začali jinou. Zdaž bylo obrácení jejich, smrtelnou úzkostí vynucené, pravé? Bůh to suď. Dokud byli zdraví, kořili se lodním důstojníkům, udávali nás a mnoho zlého nám způsobili. Hanebným, lživým udavčstvím octl se mnohý spolubratr v železech, ba jeden zastřelen. Byl to Ant. Roulhac, kanovník u sv. Marciála v městě Limoyes. Pronesl jen neopatrné slovo, proč že nás tak přísně střežou, že kdyby nám běželo o vzpouru, lehko bychom si pomohli i přes všecku ostrážitost jejich. Nebyl souzen, nebyl vyslýchán, nebyli voláni svědci, ale přivázan ke sloupu, a dvanácte ran z vojenských pušek roztrátilo hlavu jeho. Ani vypovídati se před smrtí nedovolili

ubožákovi; potajmu však dal mu spolubratr rozhršení.

Někteří z nás chtěli jakousi petici podati okresu rochefortskému; sedmáct se jich podepsalo. Prosili kapitána, aby petici do Rocheforta poslal; avšak člověk ten tak se rozzuřil, že všech 17 žadatelů dal řetězy vespolek spoutati. Takovéhoho trestu doznali jsme co chvíle pro sebe nevinnější slovo, pro sebe spravedlivější prosbu, pro sebe podstatnější stížnost. Tak-li s námi nakládali, ač už byl Robespierre mrtev, jaké ukrutenství bylo by teprv bývalo naším údělem, kdyby ten ohavník byl ještě žil!

Vidouce tudíž, že všeliké spravedlivé prosby naše dráždí naše tyrany k větší surovosti, k většímu bezpráví, neprosili jsme už za nic; bylo tím ovšem velice skličeno srdce naše a jenom převelebné důvody lásky k nepřátelům, jak nás jim učí křesťanství, jenom ty zdržely nás, že jsme nevolali pomsty s nebe na naše katany, že jsme nevolali se žalmistou Páně: »Dejž jim, Hospodine, podle skutků jejich a podle nešlechtnosti nálezků jejich. Podle skutků rukou jejich dej jim, zaplat jim mzdu zaslouženou jejich.« (Ž. 27, 4.)

Marné jsme se dovolávali spravedlnosti, byli jsme vydáni na pospas hrubosti, hrabivosti, zlodějství našich mučitelů. Zloději v Rochefortě byli takorůzka novačky proti zlodějům na lodi. Drancovali nás tak dlouho, dokud u nás něco čenichali. Hrozným trestům propadl, u koho nalezena nějaká kniha, posvátný předmět, peníz. Přes to však podařilo se mi ukrýti vzácný exemplář Nového Zákona a drahocenný křížek s ostatky svatých. I byla takto naše loď výbornou školou stálého postu, stálého sebezapírání.

III.

Byli jsme velice pokořováni, hanbou a potupou zahrnováni. Držela nás jenom svatá víra. Všeho se nám nedostávalo,

kdežto dříve přece jakémusi blahobytu jsme se těšili na svých působistích. Roucho naše sešlo, bylo chatrné a rozedráno. Pánovitým choutkám podřízených úředníků bylo se nám podrobiti; jen zapískali a nás 400 kněží musilo poslechnouti. Bylo nám přeslýchati surová slova surových námořníků; sebe mladší pomocník lodní směl nám spilati a nadávati.

Kdo by nebyl pomněl slov žalmistových: »Já červ jsem, a ne člověk; pohanění lidí a povrhel obce,« anebo slov sv. Pavla: »Jako smetl tohoto světa učinění jsme a jako povrhel u všech!«

Nad to soužila nás ustavičná, nucená zahálka duševní; duch náš neměl osvětlení pocházejícího z práce uslechtilé; jen bolest se zármutkem se střídaly. Nebylo věru ani možná na nějakou práci pomyslití uprostřed děsného křiku a vřavy, jimiž nás lodní lid ohlušoval.

Vzdálení z vlasti nevěděli jsme ničeho o našich miláčcích a přátelích; nevěděli jsme, zdaž třeba není už polovice Francie divou revolucí zpustošeno; nevěděli jsme, zdaž se dožijeme vysvobození. Umíralo nás mnoho.

Svatý Pavel napsal: »Majice pokrm a čím bychom se odivali, dosti na tom mějme.« (I. Tim. 6, 8.) My však jsme neměli ani dostatečného pokrmu, ani dostatečného oděvu; mnohý žebrák byl lépe opatřen než my. Za kruté zimy tráslí jsme se a chvěli; nikdo se nad námi neslitoval, nikdo se neustrnul. Skrovný pokrm dávali nám na palubě; bylo to něco chleba, bobů, někdy kousek tvrdého masa, nechutné tresky. Jedli jsme stojíce, stlačeni, v dešti a sněhu. Noc nám bylo dole trávit na holé zemi; přikrývkou byly kusy lodních plachet.

Kde který nemocný skonal za hrozné zimy roku 1795.

Práce duševní jsme neměli, ale namahavou, klopotnou práci tělesnou, se kterou síly naše nebyly, co chvíle nás obtěžovali. Musiliť jsme ob čas všecka zavazadla na palubu nositi, aby prý se dolní místnosti řádně provětraly. Byla to práce úplně zbytečná a jen na naše trápení vymyšlená. Jindy bylo nám podlahu umývati, vodu vytahovati. Nejvíce jsme zakusili ošetřující nemocné.

Stále jsme patřili smrti tváři v tvář, ježto jsme za celý den z nebezpečenství ani nevyšli, nesnáze pak denní bývaly převýšeny nesnázemi nočními. Duše má skličena bolestí, sotva že pomyslím na hrůzyplné noci na lodi. Bylot nám je trávit v bídné, nízké prostore zavřené; natlačili nás tam 400; leželo se na zemi, leželo se na bidných prknech skoro až ke stropu nastavených; podobali jsme se egyptským mumii, podobali jsme se mrtvolám v kryptě. Já jsem si léhal po delší dobu pod lodní trám. Byla to trapná poloha, ale přece výhodnější; ležet jsem alespoň sám a nebylo se mně báti, že na mne někdo stoupne. Do tohoto hrozného brlohu bylo se nám každý večer na zavalanou odebrati. Zavřeli nás, a nikdo se o nás už nestaral. Ani hromobiti bychom nebyli slyšeli pro hřmot, jenž nastal, když 400 lidí potmě hledalo svých míst, na něž by ztrmácené své tělo k nočnímu trmácení uložili.

Jednou se chytly saze v komíně kuchyňském. Oheň byl by snadno celou loď zničil. Lodníci už už se chystali spasiti se na záchranných člunech. Po nás se nikdo neptal; byli jsme dobře zavřeni v bídné naší kajutě. Co pak jim na nás záleželo!

(Příště dále.)



Církev.

„Já s vámi jsem po všechny dny.“

Žár letního dne slavně dohořoval...
Jen tichý váněk větévkami kýval
a čeřil zralé klasy pod lesem,
jež zvaly kosu snivým šelestem...

Jak chladna rozžhavený do běla
kus železa se barví do krvava:
tak obloha se rudě zastkvěla,
jak krvácející roztržštěná hlava,
že téměř slyšíš vzdechy bolestné,
jež těžce plynou se rtů zmirajících,
že vidíš svaly chvět se, tuhnout v lících...

Plá obloha v té záři velebné
jak věštba války, jež se rozhoří
a drsnou dlaní strhá míru květy:
chrám, školu, palác, chatu rozboří
a v srdce vrývá se spár její kletý...

* * *

V stín borovice sed' jsem, klikaté
jež větve dlouze střela kolem sebe...
Přes louku svěží, pole klasnaté
jsem zableděl se na planoucí nebe...

Hle! Naproti, kde záře zdroj
se chýlí — zlaté slunce — ku západu,
jak strmá bašta obrovského hradu,
jež s hrdým čelem silný čeká voj,
ční horou gigantická, pustá skála...

Bok v stínu sní — však vrchem v záři plála.

Jak dávných věstců bájně vidění
v háv purpuru se hálí kamení
a od ní strou se blesky oblohou,
jak táh' by nebem brázdou světla pluh.
Svit zrůžovělý naplňuje vzduch,
jak stopa zbylá slunce pod nohou.

Než co to ční tam hory na vrchole?

Snad strom to výšky úžasné,
jak žebrák páže v chvíli nešťastné
dvě větve k prosbě rozepíná holé...
Když v žáru léta listí uvadlo,
dech větru sežeh' je a opadlo,
blesk rudý vrchol urazil mu náhle,
jen pahýly dva zbyly — větve spráhlé?

Či stožár jakés ztroskotané lodi,
jenž ztratil plachty bouří servané,

vrak, který vlna pyšně na břeh hodí,
kde v písku bídně trčet zůstane?

Těch chladné srdce tvrdých kamenů,
co větrají tu deštěm omývány
a pyšně kolem hledí v chudé lány,
se dosud netkly prsty kořenů.
Zde moře nebouří a nehučí,
jen potok šumí prostřed palučí,
v němž modré rybí očko bledí snivě
a rybek několik se honí živě...

To strmí maják srdcí pobloudilých,
jež sešla s cesty ve směrech i cílech —
ční k nebi dřevěný to prostý kříž...

A kříž ten roste před mým okem výš —
výš — výše... Oblaků se dotýká — —
A na něm tělo Krista živne divem...
Zrak svítě se až ke mně proniká...

Zřím v přísavitu tom tajuplně snivém:
jak stádo ovcí běží ku pastýři,
tak k němu přicházejí věřící,
naň upírají pohled zářící.

Hlas proseb tichých, tklivých vzduchem víří.

Být zdálo se mi jich jen málo, málo,
jak po žních zbylých v polích řídký klas,
a přec jich oko moje nesčítalo...
Z jich srdcí zvučel jeden lásky hlas.
Zrak jejich na Krista se upírá...
Bol — štěstí taje slzou v jejich oku...
Jak matce srdce se mu otvírá
a důvěrně se vinou k jeho boku.

Děd potáci se krokem nejistým,
a chvějící se ruce v prosbě spiná.
Vnuček malý okem jasným, přečistým,
hle, vzhlíží k němu z klínu matiččina.
Král přišel... Skládá s hlavy diadém,
tich kleká na pokrytou prachem zem...
Jde žebrák v šatě vetším, s tvrdou holí
a vykládá, co trápí ho, co bolí...
Ten s úsměvem své radosti, své štěstí,
ten se slzami bolest, rány, vzdech,
ten pochyb zápas má svých ve slovech.

(Přístě dále.)



Modleme se za jednotu víry.



vlastní, nanejvýše potěšitelný úkaz jeví se nám za dob nejnovějších. Časy totiž, kdy o viru a náboženství málo kdo se staral, kdy falešní učenci posměšně o víře vůbec a o křesťanské zvláště se vyslovovali, kdy nedouci všelicos v náboženství opravovatí chtěli, co se jim do krámu nehodilo, kdy každý zbožný katolík na výsměch se připravití musil, kdykoli své povinnosti křesťanské plnil: časy ty bohudik minuly. Nová nastává doba; lid vidí, kam vlažnost náboženská dospěla, totiž k holé nevěře a zpuslosti mravů, lid vidí, že se mu soustavně víra brala, aby se mu také majetek z rukou vyrval, lid vidí, že za uzmutou víru se mu ničeho lepšího nedostalo, že oklamán byl, sveden a že málo schází, že by do starého otroctví upadl těch, kdož kapitálem vládnou, ale srdce nemají; lid se probudil a volá po spáse, volá po záchráně.

Když vrah Nobiling na starého císaře Viléma I. úkladně vystřelil, zhrozil se celý svět skutku toho; císař sám však dobře vystihl původ takových zločinův a dobře poznal protijed, proto vyřkl svatou pravdu ve slovech: »Zachovejte lidu náboženství!« Ano, náboženství jest nám všem třeba, nejenom lidu obecnému, jak mnozí páni za to mají, nikoli, nýbrž všem: prostým i vznešeným, bohatým i chudým, učeným i neučeným, mladým i starým, všem jest náboženství třeba. Doba naše naučila nás, že bez náboženství člověk dospívá v šelmu, která neživí a nešetří nikoho, která se zločinův neštítí, která jen své nezřízené chťiče ukájetí chce, neohlížejíc se na škodu bližního. A mělo-li by se kdy státí, že by náboženství v lidstvu úplně vymizelo, pak bude ze světa peleš lotrovská, lidé se na potkání požíratí budou, silnější

potíratí slabší, ne právo, nýbrž síla bude panovati. Tam to však bohudiky již nedospěje, neboť v celém světě mají lidé zkušenosti dosti na letech posledních, proto ten obrat k lepšímu. Lidstvo poznává, že žalostný stav mravní, v němž se nalézá a následek toho žalostný stav hmotný jen proto nastal, že se lidstvo v celku od Boha odvrátilo, že Boha a příkazy jeho ze života jak soukromého tak veřejného vypudilo. Rozrušen tím byl život států, neboť vydávány byly zákony protibožské; rozrušen tím byl i život rodinný, neboť roztržena byla páska, která nejužejí členy rodiny spojuje: náboženství. Člověčenstvo touží, volá po Bohu jakožto jediném pomocníku, touží zase po víře a náboženství jakožto neomylném a nejlepším vůdci a učiteli.

Ale tu naskytují se obtíže. Náboženství a věr jest tolik ve světlé — která asi jest ta pravá, která asi nejspíše pomoci může? Ano, to jest za dob našich předmětem úvah duchů nejšlechternějších a nejučenějších.

Co jest vlastně náboženství? Jest to poznání Boha, nejvyšší bytosti, jaká jest a jaká vůle její vzhledem k nám; náboženství nám má podati a určití poměr náš k Bohu, Pánu našemu; čím lépe které náboženství poměr tento vystihne, tím lepší a pravdivější jest. Pohledme však na svět, kolik jest tu odrůd náboženských! Jsou tu náboženství pohanská, jest tu náboženství židovské a jest tu náboženství křesťanské. Toto pak opět rozštěpeno jest v náboženství katolické a mimokatolické, sekty totiž od církve katolické odpadlé, jichž se na 200 čítá. Zdaž může tato různorodost náboženská dobré ovoce nésti? Nikoli. neboť jest mezi nimi zhusta odpor v učení o mravech; i zjevné nepřátelství panuje mezi nimi.

Že jest tolik různých odvětví náboženských, jest následek zpupnosti lidské, neposlušnosti k Bohu, následek hříchu. Bůh zajisté stvořiv člověka, poučil jej o pravém člověku mezi sebou a jím, dal mu pravý zákon, ježž plniti měl, aby došel cíle, života věčného. První lidé měli náboženství pravé. Avšak hříchem v ráji porušili poměr přátelský mezi sebou a Bohem, ztratili nevinnost a svatost, ztratili bystrost rozumu a svatost vůle, pravé poznání Boha vždy více v lidu mizelo, až vymizelo a lidé si dle zatemnělého rozumu svého Boha představovali, jak oni se domnívali a ne jak vskutku jest. Následkem tohoto pochybného názírání bylo mnohobožství a nutný výron toho falešná bohopocta: modlářství. Tak jeví se nám národové pohanští.

Pravé náboženství zachoval Bůh v národě israelském tím, že sám účinně zasahoval v jeho osudy skrze svaté patriarchy a proroky; náboženství židovské mělo připravovati půdu pro náboženství dokonalé, které zvěstovati měl sám Syn Boží, jenž se vtěliti ráčil, na zemi žil, trpěl, umřel, zmrtvých vstal a na nebe vstoupil, Ježíš Kristus, Spasitel světa. On přinesl náboženství pravé, čisté, určené pro všechny lidi až do skonání světa; on založil jednu církev, v níž se toto jeho náboženství hlásá a udržuje v prvotní čistotě; on chtěl, aby všichni lidé v této jeho jediné církvi »jedno byli.« A počátek byl velmi slibný. Svati apoštolé a jejich nástupcové přiváděli národy a země do lůna této církve Kristovy; náboženství Kristovo neslo nejkrásnější ovoce v životě lidstva: lásku vespolečnou a bezúhonnost mravův. Ale zloba lidská, podpichována jsouc zlým duchem, roztrhla církev křesťanskou, roztrhla roucho Kristovo. I v církvi křesťanské povstali falešní proroci a učitelé svádějící lid, učíce dle rozumu a vůle své a vykládající učení Kristovo

ne dle Ducha sv., nýbrž dle ducha svého. A lid jim uvěřil; odpadl od staré církve a zařídil si církev svou. A během století vznikly tak troje veliké církve od prvotní odpadlé, totiž církev řecká čili východní, církev protestantská s četnými sektami a církev anglikánská, církve to vespolek sice se velice různící, v jednom však svorné: v nepřátelství proti církvi prvotní, katolické.

Zdaž může však tato různost křesťanských vyznání lidstvu prospívati? Nikoli, neboť kde není jednoty, není také svornosti. Jeden jest Bůh, proto i jedna pravá víra, jedna pravá církev! Papežové jakožto nejvyšší hlava církve katolické namáhali se po všechny časy, aby odpadlíky zase k jednotě církevní zpět přivedli. Podařilo se jim to u valné části církve východní čili řecké, z níž četní národové k církvi katolické se navrátili a mají jméno »uniaté« čili sjednocení. Nynější sv. Otec Lev XIII. obral si za životní úkol pracovati k tomu, aby všechna křesťanská vyznání sjednotila se v církvi jedné, pravé, katolické. Proto vydal ku všem odstěpencům listy v pravdě otcovské, napomínaje a vyzýváje je jménem Páně k jednotě víry. A hlas jeho neostal neslyšán. Všude jeví se proud přející spojení, všude jsou slechetní mužové, kteří otevřeně k jednotě radí. Krásným zjevem v ohledu tomto byl náboženský sněm na světové výstavě v Chicagu v Americe r. 1893. Jest to jediný zjev svého druhu, neboť na sněmu tomto zastoupena byla náboženství celého zemského okrsku jak křesťanská, tak pohanická, mohamedánská i židovská. Na sněmu tomto byly všechny spory vyloučeny; klidně a věcně měli zástupcové jednotlivých vyznání ukázati, co k povznesení člověka a jeho ušlechtnění, co pro jeho časné a věčné blaho učinili. Tím drženo se přesně věci a láska vespolečná nebyla urážena. A jaký duch vanul sněmem tímto světovým? Všichni

svorní byli v tom, že jest Bůh a že člověk tvorem Božím jest; odsouzeno tedy bylo slavně neznabožství veškeré. Řečmi všemi i zástupců pohanstva vyznívalo přání sjednotiti se ve víře a lásce. Zástupci pak vyznání křesťanských slavně vyznávali, že jednoty ve víře nade vše potřebí jest a že jen tehdy křesťanství obrátí pohany, když křesťané sami spojení budou ve víře a církvi jedné. Církev pak katolická objevila se na sjezdu tomto opět ve světle své vznešenosti a moci: ona jediná měla tolik síly, že zvolati mohla: »Naše víra jest pravdivá, naše víra jest věrou budoucnosti!« Křesťanství slavilo na tomto sněmu vítězství, neboť Kristus Pán ode všech co nejvíce ctěn a uznáván byl a jeho slovo za nejvznešenější vyhlášováno. Modlitbou jeho, Otčenášem, započat byl sněm a modlitbou touto, od rabína Hirsche říkanou, sněm ukončen.

Z celého tohoto velikolepého sněmu poznati možno, že lidstvo tihne k Bohu a hrozí se úplného bezbožství, že zejména křesťanství si co nejvíce přeje jednoty ve víře v jediné církvi. A jelikož tato církev jen církev naše býti může, neboť ona jediná jest církví prvotní,

církvi Kristovou, proto podporujeme modlitbou snahy sv. Otce po jednotě. Zejména my, ctitelé nejsv. Srdce Páně, nemůžeme Spasiteli lepší radost učiniti, nežli modlíme-li se za jednotu všech. Vždyť Srdce jeho přesvaté práhlo po jednotě všech vyznavačů, vždyť nechtělo, aby mezi apoštoly bylo hádek a sporů, vždyť jest to láskyplné Srdce svornosti a pokoje. Každý rozkol bolí zajisté nejsv. Srdce Páně, jednota a svornost však je těší. Vzyvejme svaté naše věrozvěsty Cyrilla a Methoda, aby u trůnu Božího orodovali za národ náš a celé Slovanstvo, aby spojeno bylo jednou věrou a v jedné lásce Boha oslavovalo a jemu sloužilo. Spojí-li se mohutný národ slovanský v jedné církvi, bude to krásný příklad pro národy ostatní, aby zanechavíce sporův a ješitnosti hledali pravdu. A až jednou Bohu se zalíbí spojití všechny rozvaděné křesťany v církvi jedné, aby »jedno byli,« pak rychle pokračovati bude obrácení pohanů na viru křesťanskou a vyplní se prorocká slova Spasitelova: »Bude jeden ovčinec a jeden pastýř.« K těmto koncům pracujeme, den co den modleme se za jednotu víry! *B. Hendl.*

Hlavní slavnost srpnová

50leté památky znovuvzkříšení a posvěcení chrámu Páně na sv. Hostýně.

Tam, kde pohan modlu mrtvou ctíval,
Cyrill, Method povýšili kříž,
Živého by Boha národ vzýval,
K nebesům se vznášel výš a výš;
Se Synem pak mocná Matka Páně
Na hostýnské zavítala stráně,
Aby nad moravskou otčinou
Držela vždy strážnou ruku svou.

Milostivé léto jest na svatém Hostýně! Ký div tedy, že brány chrámové se nezavírají! Vcházejí sem do svatyně, nebeskému Snoubenci důstojně ozdobené, poutníci, poutnice a poutničkové z blízka

i z daleka, bohatí i nuzní, poutníci všech stavův a povolání. Přicházejí porůznu, v houfích i u velikých průvodech. Milosti zde vytryskuje zřídlo, »proto jako jelen k studnici národ chvátá k božské Rodici.« — Minulá slavná první jubilejní slavnost v červenci měla své pohodí, bohaté na projevy zbožnosti a nadšenosti Bohu milé.

Jubilejní slavnost srpnová.

Na hlavní tuto slavnost konány veliké přípravy, vždyť oslava ta zvláštního lesku nabyla pouti vznešeného poutníka,

nejd. p. arcipastýře olomouckého. Přichvátali na ni záhy, ač déšť znesnadňoval pouť, zdaleka poutníci, aby zahájili svatvečer slavnosti. Bylo zde procesí z Břeclavi a s okolí vlp. Cyrilem Součkem v malebném a vkusném kroji, na nichž by poutníci ostatní oči nechávali. Divali se jaksi tesklivě se sv. Hostýna na Moravu, která zrána mlhou pokrytá podobala se moři rozvlněnému. Čarovný to pohled, ale pramálo naděje poskytoval, že by pohoda nastala. Semotam ozývala se obava, že bude jako při posvěcení chrámu Páně roku 1891. Brzy se obava splnila. Začalo pršet a přšlo hned ve svatvečer s malými přestávkami po celý den. Z počátku všichni se deště jaksi štítili, ale jakmile přiblížila se chvíle příchodu vznešeného poutníka, na nic nedbali, sprátelili se všichni s deštěm. Déšť neděšť, vše pospíchalo, účastnit se oslavy připravené. Přšlo ve svatvečer slavnosti, o slavnosti však lilo a přece poutníků neubývalo. Láska trpělivá jest, ona všechno strpí. vše snáší, ničeho se neleká, všemu se oddává. Vše to plnou měrou platilo o poutnících. Co tu nepohody podstoupili! Co tu obětí přinesli! Poutníci uskutečnili krásné pořekadlo naše významné: »Pro milého nic těžkého!« Mimovolně na paměť přišla slova pisuše o Matičce Castochovské: »Ni dešť, ni zima, nic mne od Tebe nezdrží.«

Pouť Jeho Excellence nejdůstojnějšího pana knížete-arcibiskupa olomouckého, Theodora, na svatý Hostýn.

Zlaté jubileum znovuvzkříšení svého, ježto se radostně r. 1845. událo, slavi svatý Hostýn. Aby Pánu Bohu v čele Moravanův a ctitelů Marianských poděkoval, ráčil nejd. p. kníže-arcibiskup vykonati pouť na svatý Hostýn o nejslavnější a nejpřednější jubilejní slavnosti dne 14. a 15. srpna.

Jestí den 15. srpna, svátek Nanebevzetí Panny Marie, přepamátným dnem pro svatý Hostýn, vždyť téhož dne předkové naši, stateční vítězové nad Tatary, z vděčnosti Matce Boží se zasnětili. Nynější nově zřízený chrám témuž tajemství zasvěcen a r. 1891. téhož dne slavným obřadem posvěcen.

Jest zvykem u nás přinášeti něco na památku z pouti; ale náš nejd. pan

arcipastýř ve své lásce změnil řád ten k veliké radosti a ku zvelebě slavnosti svatohostýnské. Přinéstí ráčil na pouť převzácný dar: svaté ostatky blah. mučenika a kněze Jana Sarkandra, jenž jako farář holešovský na svatý Hostýn putovával a pod jehož správou duchovní druhdy svatý Hostýn býval.

I byla to pouť slavná, bohatá na díky a projevy dětinné oddanosti a úcty i vzájemné lásky. Nejd. pan arcipastýř slavně uvítán na nádraží od města a farnosti hulinské, farnosti střebečické atd. Na ozdobeném nádraží bystrickém se stoupiti ráčil. doprovázen svými dpp. ceremoniáři vpp. Dr. Botkem a Frant. Koupilem a uvítán na nádraží od dp. děkana holešovského Ed. Wolfa, pana c. k. okresního hejtmána Wachy, obou vys. pp. baronů Loudonů, patronů svatého Hostýna. Když vyjítí ráčil z nádraží, nebralo volání »Sláva!« konce. V předu a vzadu na koních ozdobených jeho banderium v kroji na 250 koních. Ač od rána přšlo, nesčetné davy lidstva z blízka i daleka stály s obou stran silnice, na niž město Bystřice mnoho stožárů s prapory postaviti dalo. U slavo-brány, ozdobené nápisy: »Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně« a »Bože, zachovej nám nástupce sv. Methoděje, arcipastýře Theodora!« uvítán od vdp. kons. rady Fr. Kremla jménem duchovenstva, pak od náměstka starostova p. Ratzra v čele výboru jménem města a od žákyně J. Müllerové. Byly-li projevy úcty srdečné, byly odpovědi J. Excellence tím srdečnější a laskavější a hluboký dojem zanechaly. V krásném pořádku stály zde honorece, ctěné učitelstvo, zemský rada Švanda, bystrický katolický tovaryšský spolek, sbor hasičský, spolek vysloužilců, hasičský spolek vitonický a přes 90 velmi vkusně oblečených družiček bystrických a mnoho jiných z okolí. Hudba bystrická zahrála a za zpěvu ubíral se průvod městem prapory početnými ozdobeným do chrámu Páně ve vzorném pořádku, o nějž pečoval policejní komisař p. Zbořil. V kostele bylo svaté požehnání. Po něm na farní přijal nejd. p. kníže-arcibiskup v audienci velebné duchovenstvo, městské zastupitelstvo, c. k. okresního hejtmána, c. k. sudiho, komandéra Dra. Webra z Uh. Brodu atd. Z du-

chovenstva přítomni byli při uvítání kromě již jmenovaných p. t. pp. kanovníci kroměřížští V. Blažek a J. Droběna, mons. Dr. Paněk, professor z Olomouce, Dr. Fr. Srbecký, farář z Blanska, děkan Zaoral ze Sptytinova, děkan Parobek z Uh. Brodu, farář Fr. Martilík z Hluku, Fr. Chudáček, farář velko-ořechovský, děkan J. Věrný z Dřevohostic, probošt Palasek z Dubu, farář Uhýrek ze Slavkova, farář Flašar z Nového Rousinova, kaplan Janku ze Starého Rousinova, kaplan Matonoha z Vážan, kaplan Pecháček z Tvrdonic, Dr. V. Klein, professor z Těšina, Dr. A. Gruda, poslanec z Mokřých Lazec, farář Weber, zemský a říšský poslanec z Milotic, Karel Lysý, farář z Buchlovic, J. Künsler, farář z Hodslavic, Blažej, farář z Rusavé, Lužný, farář z Prusinovic, Fr. Přikryl, farář z Rudslavic, Žváček, farář z Domaželic, Híkl, farář z Kostelce, J. Krystýnek, farář z Loukova, Fr. Petráš, farář z Bilavska, Fr. Snopek, farář z Blazic, A. Filip ze Štítné, J. Bačura, farář z Kurovic, Loveček, kaplan z Mysločovic, J. Zavřel, kaplan z Přerova, Rutta, kaplan z Kostelce, A. Janda, koop. ze Švábenic, J. Harna, koop. z Rataj, A. Nevřela, koop. z Kelče, Em. Janků, koop. ve Slaném, P. T. Šilinger, O. S. A. z Brna, J. Černý, koop. z Val. Meziříčí, Vitásek, katecheta z Jevíčka, Daněček, koop. z Loukova, F. Dostál, koop. z Bilavska, Fr. Kynický a K. Hoený, dědic z Bystřice. S. Doležel, kaplan z Holešova, V. Vorel, kooperator z Bystřice, pp. bohoslovci olomoučtí. Po audienci odebrali se ráčila J. K. arc. Milost na návštěvu vys. p. barona Loudona.

O 2. hod. odpol. ubíral se nejd. pan arcipastýř za jásotu lidu a jsa doprovázen banderiem na svatý Hostýn. U slavkovské slavobráný uvítán byl po našem slovanském způsobu podáním chleba a soli od starosty a výboru slavkovského, u chrámových dveří od důst. kolleje Tovaryšstva Ježíšova a shromážděného duchovenstva, načež vykonáti ráčil soukromou pobožnost poutní.

Svěcení zvonu.

Svatohostýnský chrám dosud neměl větších zvonův. I nezdálo se býti dosti slavným a přiměřeným zvonění zvony svatohostýnskými vdp. děkanu Dru. Fr. Srbeckému, faráři v Blansku, i pojal my-

šlenku dáti uliti zvon pro svatý Hostýn. Provedl záměr svůj slechetný a dal uliti zvon za 1000 zl. Zvon jest asi 12 centů těžký a všeobecně poutníkům se líbil a chvály došel hlavně při první jubilejní slavnosti. Opatřen je následujícím nápisem: »Vrah svatyni na Hostýně rozbořil. Moravan opět postaviv ozdobil l. P. 1845. Proto za 50 let mne Hiller brněnský lil. Daroval farář z Blanska Fr. Srbecký. Světil na své jubilejní pouti Theodor, kníže-arcibiskup olomoucký, l. P. 1895. Volám Tě, Moravane, k Bohu, Kristu, k jeho Matce a své vítězné ochraně Panně Marii Hostýnské.«

Nejdůst. pan kníže-arcibiskup ráčil zvon za četné přísluhy posvětit, načež ihned na věž byl vytažen. I rozezvučel se po svatém Hostýně k oslavě Boží, ke cti Matky Boží Svatohostýnské. Zvonili nim při průvodu s ostatky blah. Jana Sarkandra Poutníci žehnali se, když zvon zavzněl, aby zvuky jeho povždy požehnání zvěstovaly. I rozezvuč se často, pozdravuj Matku Svatohostýnskou a přinášej jako pozdrav od Matičky dětem a celé vlasti! Zněj všem a takto od zlého jich varuj, při slibech udržuj!

Svaté ostatky blah. Jana Sarkandra a průvod s nimi na svatý Hostýn.

Jak již podotknuto, daroval nejd. kníže-arcibiskup svatyni svatohostýnské svaté ostatky blahosl. Jana Sarkandra. Ostatky jsou ve vzácném reliquiáři. I seřadil se ohromný průvod u kostela bystrického. Duchovenstvo neslo na nosítkách reliquiář v čele s dp. děkanem holešovským Ed. Wolfem. Před nim kráčely družičky z okolí, které před tím vily nejd. knížete-arcibiskupa. Vzdor nepohodě a dešti chutě vykračovaly, jsouce sama radost, že při takovém průvodu družičkami býti mohly.

Po přeoštině cestě dorazil průvod ku slavobraně slavkovské na valech, kamž mu přišel vstříc nejd. arcipastýř za četné assistance. I pozdraven byl tudy od dp. superiora Cibulky nadšeným proslovem o pouti a převzácném daru svatých ostatcích. Banderisté a průvod seřadili se a průvod za hlaholu zvonu posvěceného a zpěvu ubíral se do chrámu, kdež bylo uděleno svaté požehnání od Jeho kníže-arcibiskupské Milosti.

Banderium.

Na uvítání nejdp. knížete-arcibiskupa sjelo se z osad z okolí sv. Hostýna vzácné banderium v národních krojích. Nedbali nepohody. Odpoledne doprovodili nejdp. arcipastýře až na svatý Hostýn a na sv. Hostýně doprovodili ostatky blahosl. Jana Sarkandra.

Výzdoba svatohostýnská.

Pěčí dp. superiora P. Cibulky byl svatohostýnský chrám zvenku vkusně a velmi důmyslně koberci brokátovými ozdoben. V průčelí nad hlavními dveřmi byl koberec znázorňující obraz hlavního oltáře. Na levé věži byl koberec se znakem sv. Otce, na pravé věži znak nejduš. p. knížete-arcibiskupa. Níže pod věžemi byly koberce znázorňující zbožené presbyterium starého kostela a zříceniny kostela. Pod sochami sv. Petra a Pavla byly koberce s nápisy: »Salve Theodore, Bohem daný a salve arcipastýři náš!« V kostele byl vkusně upravený baldachýn a presbyterium vyzdobeno. Na řeholním domě zavěšeny byly skvostné koberce se znaky řádu Tovaryšstva Ježíšova. V bytě, v němž dlel nejdp. arcipastýř, vyobrazeno město Olomouc z r. 1500., Kroměříž, nový dóm olomoucký, rodná osada Jeho Excellence Březnice, rodný dům nejdp. arcipastýře a nad lůžkem Matička Svatohostýnská. Vedle Sarkandrovky postavena byla věž a dále kaplička Cyrillo-Methodějská. Na valech byla na hranicích slavkovských slavobrána.

Kaple Cyrillo-Methodějská.

Neunavný horlitel pro sv. Hostýn a neúmorný badatel v dějinách svatohostýnských, dp. superior P. J. Cibulka nákladem Tovaryšstva Ježíšova postavil kapličku Cyrillo-Methodějskou na místě, kde kaplička stála v dobách Cyrillo-Methodějských, ku počtě Panny Marie. Sem utekli se křesťané k Matce Boží a na její přímluvu zvítězili. Zachránili osvětu, neboť kdyby nebyli zvítězili, byli by se hrnuli Tataři stále, vše ničíce a jen spoustu po sobě zanechávající. Kaplička přemile svou úpravou dojíma. Jest tak upravena, aby se mohla v ní mše sv. sloužiti. Poutníci mohou před ní stát a vidí dobře na oltář. Při pohledu

na ni ožívá se toužebné přání, aby i ostatní svaté památky na sv. Hostýně mohly obnoveny býti.

Věž neb rozhledna na sv. Hostýně.

Před slavností srpnovou najednou objevilo se všem, kdož na sv. Hostýn z blízka patřili, kromě kostela a kaple i jakési lešení vysoké a druh druhá se ptal, co je to za věž neb za »rozhlednu« na sv. Hostýně. Jest to rozhledna nákladem Tovaryšstva Ježíšova zbudovaná pěčí dp. superiora Cibulky. V přízemí má způsobu kaple s oltářem a vybihá pak ve věž a lešení 21 metrů vysoké, na němž sedm metrů vysoká socha Panny Marie stojí a se otáčí patříc na všechny strany. Zůstaňme při prvním pojmenování od udivených diváků — při rozhledně. Je to po lidsku mluveno jako rozhledna Panny Marie svatohostýnské. I shlížej na nás, Matko milostivá! Říkáva se, že oko matčino nejlépe a nejspíše postřehne, co dítě trápí, a že je také nejspíše na cestu uvede. I pronikaj se svatohostýnské rozhledny okem svým útroby naše a uváděj nás na cestu spásy! Po stranách rozhledny jsou znaky rakouský, český, moravský, slezský, slovinský a uhersko-slovácký s transparentními obrazy, dle návrhu vdp. superiora P. Cibulky dovedně provedené od p. Františka Svobody, dekačního malíře na Žižkově v Praze. Obrazy představují dějiny sv. Hostýna, a tak mnohou posud neznámou událost na paměť uvádějí, a sice: na levé straně prosící Moravané, na pravé straně porážka Tatarů na sv. Hostýně, nad oběma obraz sv. Cyrila a Methoděje přinášející obraz P. Marie na sv. Hostýn, uprostřed veliký nápis:

Vítej, knížecí poutníče,
nástupce sv. Methoděje,
prvého poutníka Moravského!
Bohem daný arcipastýři náš Theodore.
Vítej u milostivého stolce Matěře Boží
na našem sv. Hostýně!
Vítej se skvostným darem ostatků
blahoslaveného mučenika Jana Sarkandra,
faráře a poutníka Hostýnského!
Děkuj Bohu za zlaté jubileum svatyně
Hostýnské,
plesej, žehnej věrnému lidu svému!

Pod nápisem tímto jsou dva obrazy: Boření starého kostela r. 1787.
 levý představující udeření blesku do skály, Moravané chvátají ke zříceninám,
 kde nyní vodní kaple jest, a druhý, jásavý opět zbudovat chrám Páně.



Kníže-arcibiskup olomoucký Theodor žehná lidu moravskému
 o jubilejní pouti 15. srpna 1895.

jící zachránění Moravané. — Bytovský
 dívá se na starý hořící kostel, který
 kázal zapáliti.

Škola B. S. P. 1895.

Původní starý chrám, vystavěný
 hrabětem Kotalem. Na zadní straně jest
 tento nápis:

Zachránila's od záhuby jistě
předky naše,
Boží Rodičko,
k synu pozvedni své ruce čisté,
zastaň i nás, milá Matičko.

Vše dokola jest chvojím opleteno
a vkusně ozdobeno. Uvnitř jsou dva
románské oltáře, by při pohodě mohly
se venku mše sv. sloužiti a kázati.

Telegram holdovací sv. Otcí a císaři a králi.

Večer ve středu shromáždili se tisíce poutníků před rozhlednou a za nadšeného souhlasu přijali návrh, aby vyslána byla deputace od poutníků, která by poprosila ndp. kníže-arcibiskupa, aby zaslal ráčil telegram s projevem dětinné oddanosti a s prosbou o sv. požehnání sv. Otcí a holdovací telegram věhlasnému našemu císaři a králi. I zvoleni k tomu: pp. J. Harna, lékárník, Dr. Pistěcký, advokát z Kroměříže a v kroji pp. Štěpán Stojaspal z Nivnice, Fr. Prachar z Pozlovic, Jakub Moštěk z Vlčnova, Mitáček Matouš z Hluku, J. Biček z Huštěnovic, Ig. Jehlár z Říkovic, J. Šulák z Halenkova a Jan Štěpka z Hroznové Lhoty.

Jeho Excell. přijal deputaci s obvyklou laskavostí i projádlil ndp. arcipastýř radost z projevu toho a ihned telegramy dotčené odeslal. Od J. Veličenstva došla následující odpověď: Kabinetní kancelář cis. král. apoštol. Veličenstva. Jeho Excellenci nejd. knížeti arcibiskupovi olomouckému Dr. Theodoru Kohnovi v Bystřici na sv. Hostýně. Jeho Veličenstvo Císař Pán vyslovuje Vaši Excellenci za hold jménem duchovenstva a poutníků shromážděných na Hostýně přinesený a projádlřený nejvyšší svůj dík. Parasini, cis. a král. dvorní sekretář.

Velkolepý ohňostroj na sv. Hostýně.

•Bude-li slíbený ohňostroj dnes večer?« tak a podobně byl pořadatel poutnických slavností vp. kons. rada P. A. C. Stojan a jiní kněží, jakmile se nebe při příjezdu kníže-arcibiskupa na sv. Hostýn vyjasnilo — tázání, aniž by mohli co přislíbiti, neb znalci rozhodně možnost provedení ohňostrojů popírali, poukazující na vlhké, deštivé a pro velký vítr nepříznivé počasí. Litovali velice, že ohňostroj bude zmařen, mnozí zůstali

k vůli ohňostrojům na hoře, neboť průhledný obraz Panny Marie sv.-Hostýnské (transparentní), postavený na věži prozatímní dřevěné kaple, měl býti večer bengálským ohněm osvětlen, jakož i obrazy na stěnách rozhledny.

Proto bylo tím příjemnější překvapení, když po osmé hodině večerní po vykonané modlitbě lesy hostýnské zahučely ozvěnou střelných ran. Lid se hrnul k místu, kde v krátkosti rychle dal pan lékárník Harna postavití lešení k provedení svých ohňostrojů. Byla to skutečně odvážlivost nemalá, že za takových nepříznivých okolností odhodlal se k tak obtížnému a nejistému dílu, kterému by se sotva který pyrotechnik za těch okolností byl podrobil.

A přece celý ohňostroj vydařil se mu nad očekávání znamenitě, ku slávě Boží, k uctění Bohorodičky sv.-Hostýnské a na počest dlicího na posvátném Hostýně nástupce svatého Metoděje, arcipastýře Theodora, jenž byv o ohňostroji přiměřeně zpraven, vyšel na prostranné místo ve společnosti svých pánů ceremoniářů mezi poutníky, kteří z velké části podobného divadla, jak z udivení slyšeti bylo, neviděli.

Pořad ohňostrojů, jak jsme je sledovati mohli, byl: Na význam Nejsv. Trojice vystřeleny tři rány z hmoždírů, zároveň vznesla se velká raketa nad chlumem sv.-Hostýnským, v okamžiku objeví se mohutný červený kříž z bengálského ohně, z téhož vznáší se po levé jeho straně M, začáteční písmeno jména »Marie« Bohorodičky, v pravo T na počest jména »Theodore«, jméno arcipastýře našeho, obě písmena ozářena slunečními paprsky zlatou a bílou glorií, několik menších sluncí, pak nesčíslné množství raket rozličných barev do výše stoupajících a rozličné obrazy tvořících, vlasatice, bludičky a jiné hvězdy se jen za sebou honily, což vše s pochvalou sledováno bylo.

Silný vítr poněkud obrazy té které části kazil a ohrožoval samého ohňostrojce, který v pravém smyslu slova téměř úplně v ohni stál. Čtyři magnesiové svíce po celou čtvrt hodiny horu a průčelí kostela osvětlovaly svým bílým magickým světlem. Bylo nám sděleno od poutníků, kteří ve svátek na horu

došli, že daleko v kraji ohňostroje viděny byly, ačkoliv poněkud někde mračna rozhled obmezovala.

Podobné ohňostroje bylo již po druhé o letoších jubilejních slavnostech viděti, které pan kníž. arcib. dvorní lékárník kroměřížský jako roku 1891. o posvěcení kostela na sv. Hostýně nákladem svým s nemalou obětí zdařile provedl, a tak zajisté k oslavě Panny Marie sv.-Hostýnské, sv. Hostýna a svaté církve přispěl, a svým uměleckým provedením u poutníků památku sobě zachoval.

Služby Boží o srpnové jubilejní slavnosti.

Pršívá-li na svatbě, říkávame, že snoubenci budou bohatými. Posvěcení chrámu Páně připodobňuje se svatbě, kdež farnost neb osada Pánu Bohu se zasnuhuje. Zde na sv. Hostýně oslavuje se tedy zlatá svatba a tu obrátíme-li na ni, co říkávame o obyčejné svatbě, děst, který po 3 dni slavnostní jen se lil, má býti předzvěstí, že oslava tato sva-tební bohatá je a bude na milostech. A jest a bude tím bohatější, ani poutníci s příkladnou a vzornou trpělivostí vše-líké obtíže snášeli. Vede-li se nám někdy zle na pouti, snašíme to, dodávajice sobě odvahy a chuti, však je to na pouti. Než tentokráte to bylo hodně horší než na pouti, ač to bylo na pouti. Kdo sečte různé a různé projevy nelicénné pobož-nosti! Jak různé a krásné byly kroje poutníků, tak různé a krásné byly dů-kazy pobožnosti vroucí. Majit ovšem veliké poutě své vady, než dobré a světlé stránky jejich vady převyšují. Tu po-vzbudí se každý, kolísavý stane se roz-hodným, klesající se pozvedá, co na-lomeno, se svazuje. Také veřejné osvěd-čení víry zlomí mnohý ohled, pro který mnohý ostýchá se veřejně vyznati víru svou. Pouť taková dodává zmužilosti a odhodlanosti. Pontifikální mše sv. byly už v neděli. Ač to nebylo umluveno, sloužili slavné mše sv. na Hostýně už skoro všichni představení řeholí v našich vlastech blahodárně působících. Ndp. opat J. Karásek z Nové Říše, nejdp. Dr. Horák, generál a velmistr křižovnického řádu z Prahy, pontifikovali, první i v so-botu. Na ranní kazal známý ve vlastech našich nadšený kazatel P. J. Cibulka, na hrubé o Velehrad velezasloužilý dp:

P. Ed. Vostatek, rektor na Velehradě. Na Nanebevzetí Panny Marie kázali: vdp. mons. Dr. Pánek, prof. z Olomouce, dvakráte, důstp. Dr. A. Gruda, farář z Mokřých Lazec, dp. Weber, farář z Mi-lotic, dp. Dr. V. Klein, professor z Těšína, česky a německy, vp. A. Janda, koop. ze Švábenic. V pátek a v sobotu kázali: dp. farář Kubánek a důstp. superior P. J. Cibulka.

Hlavní a nejslavnější služby Boží byly ve čtvrtek na den Nanebevzetí Panny Marie. Pontifikální mši sv. sloužil a slovo Boží kázal sám Jeho Excellence nejdůstojnější kníže-arcibiskup olomoucký Theodor. Kde kdo chtěl slyseti slovo Boží z úst nástupce sv. Metoděje a rozsáhlý chrám hostýnský ani nestačil pojati tisíce zbožného lidu. Slzy radosti a mocného pohnutí zarosily mnohé oko, když nejdůstojnější arcipastýř dojmavě na srdce kladl povinnosti křesťanské, povzbuzoval k důvěře k Matce Boží a všechny odporoučel ochraně Matičky Boží. Po kázání sloužil nejdůstojnější kníže-arcibiskup slavnou pontifikální mši svatou.

Ndp. kníže-arcibiskupovi přísluho-vali: ndp. gener. vikář J. Weindlich, nejdůstp. kanovníci olomoučtí B. rytíř Premierstein, A. hrabě Potulicki, ndp. probošt J. baron Grimenstein, ndp. bar. Linde, vdp. kanovníci kromě-řížští V. Blažek a J. Droběna. Ve zpovědnici a při službách Božích vy-pomáhali: ndp. opat Karásek, dpp. Dr. Frant. Srbecký, Blažej, farář Rusavský, Fr. Snopek, farář Blažický, Fr. Chudáček, farář z Velkého Ořechového, Fr. Kreml, k. rada Bystřický, J. Hřiva, koop. Napa-jedelský, Ant. C. Stojan, farář Dražovský, J. Künstler, farář Hodslavský, P. Tom. Šilinger z Brna, Zaoral, děkan Spytinovský, J. Zváček, far. v Domaželicích, přehorliví zpovědnici P. Türk a P. Ryšánek Tov. Ježíšova a m. j.

Apoštolské požehnání na sv. Hostýně.

Často na paměť se nám uvádějí slova Pisma sv.: »Aquae multae non potuerunt extinguere charitatem (vody mnohé nedovedly uhasiti lásky)«. Slova ta bezděčně napadla, když oznámeno bylo, že ndp. kníže-arcibiskup po hrubých službách Božích i při dešti venku pod rozhlednou »Matky Páně« udělovati bude

apoštolské požehnání. Vody nejen mnohé, ale přemnohé a přehojné, které s nebe se spustily, nedovedly uhasiti lásky arcipastýře ku stádcí přčetnému. V dešti ubíral se ku rozhledně. Zde v polokruhu drženy byly tabulky s nápisem osad a larností, odkud poutníci byli. Byla to opravdová směsice. Hned vesnice z blízka, hned zase z daleka, z Brněnska, ze Slezska i z Uher a Pruského Slezska. Tabulka pětáctýřicátníků, t. j. těch, kteří rum vyváželi ze ssutin chrámu svatohostýnského a cihly nosily v čtyřicátých letech, vynikala ozdobena jsouc praporečkem. Ndp. generální vikář J. Weindlich přečetl dekret, kterýmž sv. Otec Lev XIII. ndp. arcipastýře splnomocňuje, by apoštolské požehnání udělil. I pozvednuv ruce, žehnal kníže-arcibiskup před tváři Moravy tisícům a tisícům poutníkův, kteří, ač ustavičně pršelo, přece vytrvali až do poledne, aby jen účastni býti mohli apoštolského požehnání. — Slavným »Bože, chválime Tebe« apoštolské požehnání zakončeno.

Matice svatohostýnská a její příznivci.

Spolek tento již z části znám, vždyť již počítá mnoho dobrodinců různých. Zamlouvá se všem ctitelům svatohostýnské Matky Boží, neboť sobě za účel klade: »Povznášeti poctu blahoslavené Panny Marie na sv. Hostýně; zvelebovati tamní služby Boží; křísiti, obnovovati a zvelebovati sv. památky na sv. Hostýně; zvyšovati pobožnosti v kostele i mimo kostel; zabezpečovati lépe tamní duchovní správu i rozmnožovati přísluhu kněžskou v poměru k nastalé potřebě (aby čtyři kněží tam pracovati mohli; nyní jsou toliko dva), ale zároveň pečovati o potřeby poutníků tělesné, aby přístřeší i ostatní zaopatření jejich přiměřené a slušné řízeno býti mohlo a přičiniti se o to, aby svatý chlum v obvodu náspů byl svůj a patřil Matičce Boží hostýnské, přihlížejíc při všem ku platným při tom předpisům církevním.«

I jsou dalšími dobrodinci a zakládajícími členy této matice p. t. p.: pí. Adéla Koudelová, choť posl. v Brně, kons. rada Fr. Lerch v Krnově, commandeur Dr. Fr. Weber v Uh. Brodě, P. Bernard Plaček, ředitel tiskárny v Brně, vikář J. Hejtmánek v Nēm. Bělé, kano-

vník Al. Buřinský v Kroměříži, V. Worel, kaplan bystřický, kanovník Fr. Hanák v Kroměříži, sl. Marie Jurková v Kroměříži, inspektor Perútka v Uh. Hradišti, Dr. Pospíšil v Hulíně, revírník Vojt. Mišenský, rodina p. revírníka Josefa Scharfa, listovní Holzer na Vsetině. Trčka, kaplan brumovský, kons. rada Leopold Hrubý, farář v Kdousově, pí. Krátká v Přerově, K. Bilčík, farář roketnický, kanovník Satke v Kroměříži, T. Střebský, farář v Mikulovicích v Čechách, Fr. Kreml, kons. rada v Bystřici, p. sv. H., pí. Hermanová v Bystřici, Návrat, kaplan v Horní Moštěnici, Hradil, farář v Slušovicích, August Jerábek, farář v Nezdenicích, spiritual Spisar v Loukově, J. Kupčík, farář v Topolanech, J. Sládeček, rolník v Řečkovicích, farníci z Břestu u Hulína s mons. Dr. Teplíčkem, farářem. farníci němčičti na Haně s dp. farářem Kubánkem. J. Havránek, rolník v Čelechovicích, J. Baďura, farář v Kurovicích, Frant. Moravus, hodinář v Brně, A. Klíčník, optik v Brně, a m. j., jichžto jména později uvedena budou.

Matice svatohostýnská a vídeňští dělníci a řemeslníci čeští.

Na druhém sjezdu katolickém ve Vídni přišla řeč na vídeňské Čechy a jejich poměry. Za řeči zmíněno, že čeští dělníci a řemeslníci sami si platí kněze kazatele. Tu pln úžasu radostného cizí vynikající vyslanec opětně doráží na toho, který se o tom zmínil, zdali to pravda. Tot prý neuvěřitelné. Tu povstává kněz kazatel dělníků a dotvrzuje vše a radostnému podivu není konce. I dokládá cizinec, těchto lidí opravdu »z Boha« se třeba ujeti a nedati jim zahynouti. Tot snad jediný příklad takové obětavosti a horlivosti dělnického lidu v celé Evropě.

A hle, tyto šlechetní horlivci nezapomínají i na podniky různé ve vlastech našich. Svým těžce, ba krvavě zaslouženým krejcarem přispívají tu na sv. Hostýn, tu Bratřejov, Roustku, tu Hodslavice atd. Tu překrásně uskutečňuje se pravda příslovím projádněná: »žebřák žebřáka podporuje.«

A nyní opět podali důkaz své zbožné mysli, své obětavosti. — Na své pouti svatohostýnské, na které tak krásný příklad všem, kdož jich viděti mohli, dal,

seznali spolek »Matici svatohostýnskou« a hlavně její účel, a tu doma ve Vídni zařídili sbírku a poslali Matici svatohostýnské po svém velezasloužilém českém kazateli vp. Blahovi 128 zl. Tu třeba přidati, jak to při důležitých věcech činíváme, pravím jedno sto osmadvacet zlatých.

Vzdejme čest také šlechtivosti a sami kde můžeme na jejich podniky pamatujme!

»Krejcar,« říkávame, přináší po-
žeňání, jako bychom chtěli říci, že právě
peníz peprně zasloužený, aneb když někdo
hlavně chudý si něco odepře, podniku
nejvíce prospěje, a tu doufáme, že i tyto
krejcarey přinesou požeňání. Dejž to Bůh!

Dle „Hlasu.“

Na slavnost nejsv. růžence blah. Marie Panny.

„Naplnění buďte Duchem svatým,
mluvíce vespolek ve chválách a
písničkách duchovních, zpívající a
plesající v srdcích svých Pánu.“

(K Efes. 5, 18.)



ři poklady mám, s kterýmiž
bych rád umřel,« pravil kdysi
veliký ctitel svatého růžence,
ctihodný Berkman: »kříž,
růženec a knihu řeholních
pravidel.« A proč že nazval
muž ten bohobojný a veliký
ctitel blahosl. Marie Panny růženec svůj
pokladem? Snad že byl ze zlata nebo
z drahých perel? Ó k takovýmto věcem
nepřikládá srdce svoje ten, kdo Boha
nade všecko miluje. Bohobojný muž tento
nazval růženec svým pokladem zajisté
proto, že věděl dobře, jak výborná a
účinnivá jest modlitba na růženci. Ona
jest výborná pro svůj vznešený, svatý
obsah, rovněž jako pro snadnost a jedno-
duchosť. A co obsahuje růženec? Zlato
z nejvzácnějších dolů, perly z nečistšího
moře. Či jak máme nazvati snešení apo-
stolské, které se hned na počátku rů-
žence modlíme? Jak nazvati máme mo-
dlitbu Páně, kterouž při růženci tak často
opakujeme, a jak to pozdravení andělské,
kteréž desetkrát ke každému Otčenáši
připojujeme? Každý článek víry jest ryzí
zlato, každé slovo modlitby Páně jest
vzácná perla, každá část pozdravení
andělského jest zajisté jako drahokam
z nadvězdného světa. A co víra, naděje

a láska, o jejichžto rozhojnění hned na
počátku prosíme? Nejsou tyto tři božské
ctnosti dražší a vzácnější nad všeliké po-
klady tohoto světa? Za zlato můžeš si
zjednati všelijaké věci skvostné a nádherné,
přeče však jen pomíjející; živá víra však
pojišťuje nám nehynoucí statky nebeské;
naděje pevná, ta již zde k nebeským
radostem nás unáší, a bez lásky k Bohu,
kdybys hory přenášel a jazyky anděl-
skými mluvil, dí sv. Pavel, nic nejsi. A
ta svatá tajemství ze života, utrpení a
oslavení Páně i Rodičky Boží, zdaž
nejsou ona jako moře hluboké, z něhož
vynořila se všeliká spása naše? Ó za-
jistě výborná jest modlitba na růženci
jak pro svůj vznešený, svatý obsah, tak
i pro svou snadnost a jednoduchosť.
Učený i neučený, bohatý i chudý, dítě
i dospělý může se jí snadno naučiti; na
růženci můžeš se modliti jak veřejně ve
chrámě, tak i soukromně v komůrce své,
cestou i při mnohém denním svém za-
městnání, jež zvláštní pozornosti nevy-
žaduje; na růženci se můžeš modliti i
tenkrát, když zrak nebo i paměť tě
opouští. Proto také ode dávna bohobojní
křesťané modlitbu tu si oblíbili a rádi
konali. Sv. František Saleský modlival se
na růženci každý den, ač mnohými a
unavujícími pracemi zaměstnán býval, a
když mu kdysi tajemník jeho pravil, že
jest již pozdě do noci, a že by tudíž
pro veliké unavení mohl obvyklou po-

božnost svou na příští den odložit, řekl: »Příteli, co se dá dnes učiniti, tím neodkládejme na zítřek.« Proto také ku zvelebení pobožnosti růžencové zakládána záhy bratrstva a spolky živého růžence, jejichžto údové každodenně ne sice celý růženec, nýbrž jen jeden desátek modlití se uvolili.

Bratrstvo živého růžence také již svatým Otcem Řehořem XVI. církevně schváleno a mnohými odpustky obdařeno jest. A právě v tomto církevním schválení a omilostnění modlitby růžencové můžeme viděti účinnost její. Či není to veliká milost, veliký duchovní zisk státi se účastným plnomocných odpustků? Zajisté, neboť jaké že bývá pokání i nejkajenějšího hříšníka? Často i při nejlepší vůli velmi nedokonalé a nedosta- tečné, a tu již církev svatá spěchá k po- moci věřícím, slabým dítkám svým, a z nekonečného pokladu neskonalech zásluh Ježíše Krista jakož i z pokladu zásluh blahosl. Marie Panny a svatých a světic Božích uděluje jim plnomocné odpustky, jestliže pobožností růžencovou na její úmysl zbožně konají a svátost pokání a nejsv. Svátost oltářní hodně přijímají. Milost ta jest však tím větší a žádoucnější, že takovéto odpustky na

způsob přimluvy i duším v očistci při- vlastněny býti mohou. A jakých zvláš- tních milostí udělil Bůh horlivým ctitelům pobožnosti růžencové, kdo z nás neslyšel, nečetl nebo i sám třeba na sobě ne- zkusil? Svatý Alfons z Liguori rozjímaje kdysi o účinnosti modlitby růžencové, zvolal: »Jak mnoho dobrého přijal svět skrze tuto pobožnost! Jak mnozí byli od hříchův očistěni, jak mnozí byli skrze svatý růženec k ctnostnému životu přive- deni! Jak mnozí, kteří nyní v nebi se radují, zjednali sobě skrze růženec šťastnou hodinku smrti!« Ó kéž by pro tuto milost, kteréž zajisté všickni si pře- jeme, kéž by i pro ostatní milosti, kterých každému zvlášť jest potřeba, pobožnost růžencová nám všem vždy milá a příjemná byla! Sám svatý Otec Lev XIII. si to žádá, a proto také ráčil zasvětili měsíc říjen pobožnosti růžencové či lépe Růžencové Marii Panně, a přeje-li sobě tento veliký ctitel Rodičky Boží, aby Panna Maria na celém světě křesťan- ském co nejhojněji pobožností růžencovou uctívána byla, zajisté jest žádost jeho, aby každý z nás dosáhl mimo jiné také té milosti, aby umíraje říci mohl: »Tři poklady mám: kříž, růženec a svaté evangelium.« Amen.

F. K.



Všecky cesty Boží jsou o sobě dobré, ale pro nás jest nejlepší ta, kterou nás Bůh vede. Co prozíratelnost Boží pošle, hodí se mnohem lépe k dokonalosti tvé, než co si sám zvolíš. Nermut se, máš-li kříž, nevol si sám, ale nechej si ho dáti prozíratelnosti.

Bernières-Louigny.

Nepřeháňli se, neboť jsi-li v proudu, pozdě budeš litovat. Manželství jest řád, ve kterém již před noviciátem slib se složití musí. Kdyby byl při manželství noviciát jako v klásterě, málo by lidí sliby skládalo.

Sv. František Sal.

Kořen rostliny jest v zemi skryt a nohama bývá šlapán; nemá ani krásy ani vůně a přece dává život stromu. Tak bývá pokorná duše ponížena, sla- pána, zapomenuta, a tím právě roste.

P. Nonte.

Sebemrtvení bez modlitby jest tělo bez duše, a modlitba bez sebemrtvení jest duše bez těla. (Duše sama nemůže více něco záslužného vykonati.) Obě nemá rozděleno býti, nýbrž jako Marta a Maria bez hádky jednomyslně ve službě Kristově se spojit.

Sv. František Sal.



Na slavnost' posvěcení chrámů křesťanských.

„Dnes stalo se spasení domu
tomuto.“ (Luk. 19, 9.)



stal se pláč veliký v Izraeli, a ve všelikém místě jejich: i úpěli knížata a starší; panny i mládenci omdleli, a krása žen proměnila se. A země pohnula se nad těmi, kteříž bydleli na ní, a veškeren dům Jakobův oblekl se v hanbu (t. j. ve smutek).« Tak čteme v I. knize Makabejské v 1. kapitole. A v téže knize hned v kapitole 2. čteme zase: »I padl veškeren lid na tvář a klaněl se a dobrořečil k nebi... I bylo veselí v lidu veliké velmi.« A proč byl pláč veliký a proč opět velmi veliké veselí v Izraeli? Pohanský král, ukrutník Antioch Epifanes, vtrhl tehdy s vojskem svým do Judska a zmocniv se Jerusalema, tam nejen svatyni Boží zneuctil, oltář podvrátil, ale i všeliký zákon Boží převrátil zakázav ve dny sobotní obětovati a přikázav modlám se klaněti, a smrti trestati každého, kdo by tak neučinil. A proto stal se pláč veliký v Izraeli; proto úpěli knížata a starší; proto omdlely panny a mládenci; proto krása žen se proměnila.

Avšak za nedlouho porazil Judas, statečný syn Mathetiášův, vojsko Antiochovo a vzdělal oltář nový podle onoho, kterýž byl prve a kterýž byli pohané znesvětili, a na něm opět obětovaly se oběti zápalné a obět spasení a chvály. A proto ustoupila žalost a bylo v Izraeli veselí veliké velmi. Ano, tentýž statečný obránce svatyně a národa a bratří jeho a všeckó shromáždění israelské ustanovili, aby držán býval den posvěcování oltáře časy svými, rok po roce po osm dní... s veselím a radostí.

A bylo-li tak již ve Starém Zákoně, proč bychom nesměli i my s veselím a radostí konati den a památku posvěcení

chrámů našich? Či měli bychom my křesťané méně sobě vážiti oltářů, na nichž ne již oběti zápalné, ale sám Syn Boží Otci nebeskému ku chvále a nám ku spasení se obětuje? Ó jen nahlédneme do dnešního sv. evangelia a s vděčností a s radostí uznati musíme, že totéž platí o chrámech křesťanských, co platilo o přibytku Zacheově, v němž spasení se stalo jemu. Praví tu sám Pán Ježíš těm, kteří reptali, že se k člověku hříšnému obrátil: »Dnes stalo se spasení domu tomuto.« Zacheus žádal toliko sobě Krista Pána viděti; že by však Kristus Pán volil do domu jeho vstoupiti a tam zůstatí, toho a takové cti a milosti ani se nenadál. A hle! Kristus Pán přišed ke stromu planého fiku, na němž Zacheus stál, praví: »Zachee, sestup spěšně dolů, neboť dnes v domě tvém musím zůstatí.« (Luk. 19, 5.) A když Pán Ježíš skutečně do domu Zacheova zavítal, když pravil, že i Zacheus jest syn Abrahamův a že Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo, ó kdo jest s to, aby dolíčil radost Zachea hříšného, kterémuž se takové cti a milosti dostalo!

A kde že se i nám pravilo, že jsme více nežli Abrahamovi, že povýšení jsme na důstojnost synovství Božího, že dědici učinění jsme království nebeského? Zdaliž ne zde ve chrámu Páně, kdež křest svatý jsme přijali? A kde že přijal Ježíš Kristus sám na sebe, co jsme my nikdy splatiti a napravití nemohli? Zdaliž ne zde ve chrámu Páně při oběti nejdražší a ve svátosti pokání?

A což ta nejsv. Svátost oltářní, v níž Ježíš Kristus sebe samého zůstavil za pokrm duší věřících k životu věčnému, zdaž ona není jako přelíbezný hlas jeho ustavičně dnem i nocí k nám volající: »Zachee, sestup spěšně dolů, neboť u tebe a s tebou chci zůstatí?«

»Úpěli knížata a starší, panny i mládenci omdleli a krása žen proměnila se,« dí knihy Makabejské, když zbořen byl a podvrácen oltář svatyně jejich.

A kde že vy, zbožní kmetové, kteří zkušeností svou rádcové a vůdcové máte býti věku mladému, kde že jste hledali a našli lepší útěchu v rozličných souženích a trápeních tohoto světa, ne-li v milostném učení Ježíše Krista, které se nám ve chrámech našich zvěstuje? A zdaliž nehyne moudrost panen a síla mládenců, kteříž přibytku Božího málo nebo nic si nevšímají? A kdo neví, jak se mění krása žen, kteréž opustily cestu bohobojnosti, kteréž se ve chrámě naučily? Samo Písmo svaté dí: »Klamná jest milost a marná jest krása: žena, která se bojí Hospodina, ta bude chválena.« (Přisl. 31, 30.) Žena bohobojná jest chloubou muže, sluncem rodiny, a nebyti žen bohobojných, co by tu rozmetáno bylo v rodinách oltářů svatě spojo-

nosti, pravého domácího štěstí a blahobytu! »Síla a krása,« dí dále řeč z Přisloví, »jest oděv její a smáti se bude v den nejposlednější.« (31, 25.) A rcete sami, není to právě chrám jako nějaká studnice nepřeborná, z níž se prameny bohobojnosti nejen do srdcí žen, ale všech milovníků jeho vylévají?

A proto nebudme nevšímaví k darům a milostem, jaké se nám ve přibytcích Božích poskytují! Nezneuctvíme jich, ale važme si jich a užívejme jich hojně k spasení svému! Také Zacheus použil vzácné milosti té, že Pán Ježíš zavítal do domu jeho, a napravil život svůj, tak že nepodobal se již onomu planému fíku, na němž stál, ale stromu plodnému, jenž dobré ovoce vydává. A proto také stalo se spasení domu jeho, a stane se i nám, neboť sám Syn Boží nás ujišťuje, že přišel, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo. Amen.

F. K.

Ze života a spisů blah. Markéty Marie Alacoque.

(Část další. Viz r. 1894.)

Když strávila čas svého ústraní se zvláštní horlivostí, utvořila si dobrou předsevzetí pro dokonalost, jak to sama napsala následovně: »Toto jsou má dobrá předsevzetí pro celý život; Pán nejvyšší Dobro mi je sám diktoval. Když jsem ho ve své srdce přijala, pravil mi: Hleď ránu mého boku, v té máš ráda a účinně dlíti, a to proto, abys si mohla zachovati roucho nevinnosti, jímž jsem tvou duši přioděl, abys od té doby žila život Syna Božího; ty máš žiti, jako bys nežila, abych já žil úplně v tobě; myslíc sice na své tělo a přece vše, co se ti stane, jako by se nestalo; činná sice, ale tak, jako bych já v tobě působil. Proto jest třeba, aby všechny tvé síly a všechny tvé pocity byly ve mně jako pohřbeny; abys byla němá, hluchá, slepá a necitná pro všechny pozemské věci; ty máš chtíti, jako bys nechtěla, bez úsudku, bez žádosti, bez citu a vůle, leč mně se libiti, což má býti tvou jedinou rozkoší; nehledajíc ničeho mimo mne, nechceš-li mi jakési bezpráví činiti a velice těžce uraziti, protože já ti chci býti vším. Budiž vždy v stavu mne přijati, já budu vždy pohotově tobě se dáti, ačkoliv ty budeš často na pospas dána zuřivosti nepřátel. Ale neboj se! Já tě budu svou mocí brániti a budu cenou tvého vítězství. Příčin se, když se prohousíš, abys na nic dříve nepohlédla nežli na mne. Při lásce a utrpení budiž tvým bezvýmínečným heslem: jediné srdce, jediná láska, jediný Bůh!«

Následující slova psala svou vlastní krví: »Já bidné a ubohé nic, chci se mému Bohu podrobiti a obětovati cele se vším, co bych sama pro sebe mohla

požadovati, obětující své srdce jeho zalíbení, nevymínějící si nic jiného, než jeho velkou slávu a čistou lásku, již se posvěcují, opouštějí svou vlastní bytost a svůj veškeren čas. Já jsem pro vždy otrokyně, služebnice a stvoření mého milovaného, protože on náleží mně a já jsem jeho nehodná nevěsta, sestra Markéta Marie, světu odumřevší. Vše Boží a nic mého; vše Bohu a nic mně; vše pro Boha a nic pro mne.*

Ježto byla dobře připravena, vykonala pro svou a naši útěchu slavné sliby dne 6. listopadu r. 1672. To byl den, kdy její nebeský ženich ji za svou nevěstu přijal. On ji ozdobil a dal jí hojnost milostí jako na vrchu Tábor jemu se dostalo, což bylo pro ni kruto, protože byla zvyklá viděti jej pohaněného a ukřižovaného na Kalvarii.¹⁾ Ale on ji řekl: »Nech mne jednati, vše ve svém čase. Ale má láska chce se radovati z tebe dle své záliby, bez sebe menšího odporu, ježto chci se s tebou spokojiti na tvé útraty, ačkoli ty při tom ničeho neztrátiš.« Slibil jí též, že ji neopustí: »Buď připravena mne přijati, neboť chci od nynějška u tebe zůstat, s tebou se obírat a tebe úplně zaujímat.«

Od toho okamžiku ji dal milost své přítomnosti takovým způsobem, jaký ještě nepoznala; ona cítila, že jest u ní, užívaje všech prostředků, aby udržel její smysly tak, by nemohla stát se roztržitou.

Ona pravila, že nemohla uvéstí žádných překážek, nemajíc na své bytosti valného účastenství; neboť on vtisknul jí v mysl takové ponížení, »že jsem se cítila,« pravi, »hned pohřížena v ohromnost své nicotnosti, které jsem se nebyla mohla zbýti z ohledu a z úcty k jeho vznešenosti, před níž bych se chtěla vždy na kolena vrhnouti.« Což také činila, pokud její práce a její nemoce ji toho dovozovaly, ježto nebeský ženich jí nedal žádného pokoje, když by se octla v posici méně aktivé. Ona se neodvážila téměř posaditi se leč při klášterních shromážděních nebo ve přítomnosti někoho pro povinnou úctu, a to všecko činila proto, že sebe za nehodnou považovala, kterýmžto sebeopovržením tak byla proniknuta, že se zdálo, jako by byla zmatena; ona toužila, by si nikdo na ni nevzpomněl leč s opovržením a pokořováním, maje za to, že jinak nesmí o ni smýšleti; to vše bylo pro její srdce sladkým dostiutčiněním a pro její duši vzácnou stravou.

V době slavných slibů naší milé sestry nebyl klášter již řízen matkou Hersant, o níž svrchu byla řeč; Pán nám dal ve své dobrotě matku Marii Františku de Saumaise z Dijonu.²⁾

¹⁾ Vzdor radostem, jimiž Ježíš Kristus potěšil na tento krásný den milovanou dceru svého Srdce, chtěl ještě její touhu vyplniti, darovav jí několik kapek hořkosti; nalézáme to v následujících slovech: »Od té doby, co jsem se stala nevěstou Boha ukřižovaného, nepamatuji se, že bych někdy bez milého znamení byla počínaje ode dne mých slavných slibů; neboť v tom ohledu jsem velice citlivá, ale vyznávám, že se musím vždy obdivovati dobrotivosti Boží.«

²⁾ Matka Marie Františka de Saumaise z Dijonu, byla představenou v Paray v letech 1672.—1678. Ve svých mladých letech již zakusila matka de Saumaise s'adkosti jha Kristova. Narozena v Dijonu z vážené a ctuě rodiny, byla dána k našim sestrám jako žačka ve věku 10 nebo 11 let. Byla oblečena v malý habit až do 15. roku, pak stala se novickou a pak složila slavné sliby. Když na své poslední cestě Dijonem naše slavná zakladatelka (Janna Františka Fremiot de Chantal) ji spatřila, chtěla s ní zvlášť mluvit a shledala, že jest moudrá a že má zralejší úsudek, než by na její věk se dalo očekávati, a předpověděla, že bude jedenkrát jedna z nejlepších představených řádu. A vskutku ona byla pravě povahy, čistého srdce a vůle Bohu docela oddané v rukou svých představených. S něžnou úctou pojila se u ní zvláštní zručnost u vedení záležitostí časných, pročez byla vyslána, aby veliké služby v tom ohledu prokazovala více našim klášterům. Bylo to zajiště k našemu dobru, že prorocví naší svaté zakladatelky se počalo vyplňovati; neboť když se byla ve svém klášteře prokázala jakožto ctnostná řeholnice a dobrá hospodyně, byla sestra Marie Františka určena pro nás jakožto představená v r. 1672. Vzdor své znalosti nechťela matka Saumaise, když přišla do Paray, rozhodovati dle svého náhledu o povolání Markéty Marie, která tenkrát byla novickou od 9 měsíců. Dříve než by jí připustila ke svatým slibům, myslila, že musí to, co na ní neobyčejného poznala, podrobiti úsudku záslužné matky Anny Serafiny Boulrier. Ježto tato byla účastna mnoha božských milostí, nebylo jí těžko upokojiti naši hodnou představenou, ano jakousi zvláštní úctu jí vnuknouti k té zvláštní duši, kterou Bůh tak vzácnými milostmi obdařil. Dvě léta potom, když prazvláštní úkazy jí po druhé k pochybnosti nutily, tu uvedla moudrá rozhodnutí velebného otce do la Colombière opatrnost matky Saumaise do pravé míry a upokojily sestru Markétu Marii. Potom spojily se tyto tři osoby v úzkou jednotu v nejsv. Srdci Pána Ježíše, jak to ukazují jejich dopisy v té věci velmi zajímavé. Po svém návratu z Anglie nalezl velebný pán de la Colombière

Naše milá sestra Markéta Marie nerozpakovala se úplnou svou důvěru nově představené věnovati; ta s ní též jednala jako s milovanou dcerou, nešetřujíc ji zkoušek a pokořování, jichž se ta duše ukázala tak žádostivou.

Sestry, které sestru Markétu, jakožto jednu nejlepší se svého středu ctily a milovaly, pozorovaly s radostí její pokroky na cestě k dokonalosti. Byla to radost pozorovati její věrnost milosti Boží, která na ni tak působila, že ona hned od počátku si předsevzala následovati vnučnutí svého ducha, aniž by proto povolila ze své přesnosti v plnění svatých regulí, ba ona byla v té věci obdivuhodnou, hlavně co se týče poslušnosti, mlčení a přisnosti nad sebou, zůstávajíc při obyčejné stravě a kroji, a při tom se obyčejně mrlvíc, aniž by ztratila jemnosti letory, milujíc klášterní chudobu a jednotu.

Ona ukázala dobré své vlastnosti ve všech úřadech a postaveních, které klášter jí poskytl. Všechny přijala se svou obyčejnou horlivostí a ve všech nalezla příležitost mrlvíti a ponižiti se. Byly pak jí určovány hned od počátku namahavé práce. Když byla v nemocnici,¹⁾ chápala se těch prací, které jí ku sebezapírání

matku Marii Františku v Dijonu, když tam ukončila dvě svoje třetiletí (jako představená kláštera); potom byla ředitelkou (školy), ale po roce jí bylo nové břemeno uloženo. Ten kříž, který blahoslavená její dcera z Paray jí předpověděla, bylo, že byla naše pokorná matka vyvolena od našich sester v Moulins za představenou, a ty ostaty předvídané od Markéty Marie znamenaly nemoci, které trápily tu hodnou představenou po celá léta nemoci tak těžké, že její klášter myslil, že již nepovstane. Ona však zatím slíbila, že zařídí v Moulins pobožnost k nejsv. Srdci Pána Ježíše a vypoví svým dcerám duševním, co ví o zjeveních účtyplného Srdce jeho věrné žačce. Když se vrátila do Dijonu, neustála ve své horlivosti, nalezla tamtéž horlivou pomocnici v osobě sestry Johanny Magdaleny Joly. Od té doby nastala čilá korespondence mezi Dijonem a Paray. Jako v prvních letech svého klášterního života, tak i nyní pověděla Markéta Marie své dobré matce o všech milostech, kterými jí Pán obdařil: „Mně jest potěšením, že Vám mohu vyjádřiti své myšlenky,“ psala blahoslavená r. 1684. (10. srpna); „ale papír není věrný, já jsem se již mnohokrát zmyšlíla. Tu se musím mluvit ze srdce k srdci a Vy pak uvidíte, že mé srdce chová vždy tytéž přátelské pocity k Vám, pocity úcty, uznalosti, že jsem měla štěstí býti pod Vaším vedením... Ale já odvažuji se vždy doufati, že mne vždy jako svou starší dceru budete milovati a pamatovati na mne v nejsv. Srdci Pána našeho Ježíše Krista, jemuž bych nejraději všechny zasvětila.“ Pokorný nástroj nebeské vůle, naše blahoslavená, sděluje božskou vůli úplně prostě své milé duchovní matce: „Mně se zdá, že Vy velice příjemnou obět přinášíte nejsv. Srdci Pána Ježíše, totiž sebe samu jednoho pátku po sv. přijímání... Vy jste již v tom ohledu učinila vše, ale já myslím, že má na tom největší zalíbení, že Vy tu obět často obnovujete a věrně plníte, aby odměna Vaše byla dokonalá v nebesích... Co se týče nejsv. Srdce, cítím se nutkána Vás požádati, abyste dala udělati otisky obrazu toho svatého Srdce, aby všichni, kteří mu chtějí vzdáti úctu, mohli mítí obrazy ve všech našich domech.“ Ty laskavé pokyny snadno vnikly v srdce matky Saumaise; pomalu rustla a prospívala úcta v klášteře dijonském. Dopisy blahoslavené (které svým časem, milý čtenáři, také do ruky dostaneš) nám ukazují, jaký toho byl šťastný výsledek. Jestliže matka Marie Františka pomáhala své milé duchovní dceři při vzácném poslání pro úctu Srdce Ježíšova, tedy jí poskytovala vedle toho nemalou pomoc, aby pomohla dobrým přátelům, trpícím duším v očisti; tak obdržela roku 1685. následující potěšitelné řádky: „To jest pravda, že jsem Vám díky zavázána pro dobro, které jste jim prokázala, jako kdybyste mně samé je prokázala a nemyslete si, že za to budou nevďěční.“ — „Můžeme tvrditi,“ praví současnice o matce Saumaise, „že po svém životě nalezla v Srdci Spasitelově více milosrdenství, než vyžádala pro jiné s tak nežnou láskou.“ Naše blahoslavená, jejíž oko pronikalo tajnosti nebeské, viděla dvanáct hvězd skvoucích, které v nebi měly býti korunou nejsv. Srdci; matka Marie Františka byla též z toho počtu; jsouc pak přesvědčena tato matka, že v tom záleží přednost dcer Navštívení Panuy Marie, ubírala se každodenně podle možnosti do ústraní. Dne 31. července 1694 pak opustila toto slzavé údolí ve stáří 73 let, z nichž 57 prožila v klášteře.

¹⁾ Byla dána k ruce sestry Kateřiny Augusty Marest. Sestra Kateřina Augusta Marest, vznešená duše v čilém těle, narodila se v Bourbon-Lancy (departement Saône et Loire). Strávila první léta u našich sester ve svém rodném místě a chtěla navždy zůstat v jejich klášteře; ale božská Prozřetelnost jí přivedla do Paray, a to v šestnácti letech. Obledena byvši jako služebnice Páně a věnovavši se neodvolatelně životu klášternímu, oddala se bez milosti nejtěžším pracím, čistila oběvi, prala prádlo, myla zem, pomáhala sestrám služkám při válení chleba ráda a ochotně, tak že podle současnosti to byla radost na ni při práci se podívati. Jsouc povahy živé, nalezla přece prostředek, aby prudkost své letory zkontrolovala duchem pokání, který u ní vždy převládá. Pokora a horlivost, které ji oduševňovaly, propůjčily jí takovou činnost, že pracovala za více, ale vždy jsouc s myšlenkami u Boha; proto byla pokládána za jednu z nejlepších jeptisek. Když se stala dozorkyní v nemocnici, tu rozvinula neunavnou činnost. Ona ponechala pro sebe vždy nejnamáhavější zaměstnání; ale ona požadovala také od svých pomocnic velikou horlivost pro práci. Sestra Markéta Marie byla dvakrát k pomoci sestře Kateřině Augustině v nemocnici. Mysleme-li si naši milou blahoslavenou, laskavou, tichou, pokornou, přívětivou a vždy ponovenou v nevyslovitelnou blaženost božské přítomnosti spolu

příležitosti dávaly; a tak činila po celý život, pokud jí jen poněkud poslušnost toho dovolovala.

Když jí byla přidělena špižirna, oddělila pro sebe tak malý kousek, jaký by se nebyla odvážila jiné dání; v této hodnosti měla mnoho co dělati; bylo sice známo, že má mnoho práce, že to i její síly přesahuje, ale ona nechtěla, aby se jí pomohlo aneb aby byla od některé práce osvobozena, byť byla sebe menší. Jak zvonec zazvonil, zanechala všeho a odebrala se tam, kam jí zvonec volal, a netrpěla žádné výpomoci; to ovšem nebylo často některým vhod, které nemajíce tolik chuti k práci, nejevily touhy jí následovati.

s její neumavnou dozorkyní, tu můžeme si mysliti, že s obou stran konány hojně ctnosti. Časté nehody, ba možno říci neohrabanosti, kterých se blahoslavená dopouštěla, zahanbovaly mladou jeptišku a připravovaly jí mnoho pokoření a zarmucovaly zároveň sestru Kateřinu Augustinu, jejíž obratnost, starostlivost a oduševněnost vynikaly vždy a všude. Proti sobě byla tato naše milá sestra krutá a dávala si velikou práci, aby jiným dobře posloužití mohla. Při nebezpečných nebo nakažlivých nemocích dělala si jakési právo na všechna namáhání a nebezpečí, které jí dle práva jako dozorkyní náležely. Bylo dobře známo, že kdysi po celý půst posluhovala jedné nemocné, která vyžadovala ustavičného opatrování, a vydržela až k Velikonoci bdění a půst, položivši se toliko o 5. hod. večer a vstavši před matutinem (ve 3/9; to nejsou ani čtyři hodiny odpočinku), aniž by byla povolila, aby se s ní někdo o tu námahu dělil. V jedné epidemii (prohlázi-li se staré seznamy v Paray, nalezne, že prostřední úmrtnost od r. 1680.—1690. byla 70 v roce; ale tři léta byla nešťastná, totiž r. 1680., kdy bylo 90 úmrtí; r. 1682., kdy bylo 113 úmrtí a r. 1684. dokonce 126) bylo jí svěřeno 8—10 nemocných. V noci ležela si úplně oblečena na slavník v prostřed místnosti, vždy hotova jsouc pospíšiti na první zavolání na pomoc, a posluhovala všem stejně s upřímnou radostí. Byloť pro ni uráskou ji politovati; krátce řečeno, byla přítomnost této milé sestry ve smutných časech kláštera pravým dobrodiním s nebe poslaným. „Nebylo to nic zvláštního pro tuto milou sestru žiti mezi mrtvými a umírajícími,“ a když ukončila u mrtvých své láskyplné poslání, vrátil jí krátký spánek mezi mrtvolami zase její předešlé síly. Neohroženost její povahy se ukázala ve mnoha případech. Jedné noci, když spala u jisté těžce nemocné představené, prosila poslední zemřelou, aby jí vzbudila, bude-li u nemocné třeba jejich služeb. Asi hodinu po půlnoci seznala, že někdo jí klepe na rameno; byla to zemřelá. „Jaky to vtip,“ odpověděla sestra Kateřina Augustina a vstala ihned. Pak šla ku představené, která zmirala strachem. Tato volala nadarmo a nemohla sestru zbudit z jejího těžkého spánku. Tato milá sestra vyvrtila si ruku a lékař jí oznamoval, že bude musiti mnoho bolestí snést. Ona odpověděla: „Čiňte svou povinnost při operaci, já chci též svou povinnost konati; nešetíte mně, já chci všechny bolesti bez hlesnutí snášeti.“ Ona stála v slovu, neboť jediný vzdech se neozval po celou dobu operace; lékař nemohl dosti se nadiviti takové hrdinnosti. Když matka Anna Alžběta de la Garde zařídila výrobu sukna, pomáhala jí sestra Kateřina Augustina při tom až do své smrti. Velice zřídka napila se vína, ve své cele netopila, nosila tentýž habit v zimě jako v létě, chtěla vždy ten oděv mítí, které jiné sestry pohodily a spokojila se vůbec ráda s věcmi položenými, které našla po domě. Její svědomí nebylo nikdy prudější znepokojeno; ona sama pravila, že učila ve svém životě toliko jedenkrát těžké výčitky svědomí. Když byla požádala a obdržela zvláštního zpovědníka pro tu příčinu, počala se mu zpovídati na počátku primy a ukončila ku konci toho officia, osvobozena byvši pro zbytek svých dnův od výčitek toho rázu. Konec jejího života se dostavil: avšak vrhnutí a chlzení krve nemohly jí přece přesvědčiti o její nemoci jako jiné, které o ni měly péči. Aby jí přesvědčily, řekly jí, že jakési ochrnutí ranilo polovici jejího těla; ona však pozdvihnuvši se, pravila: „To jest hanba a zahanbení ležeti v posteli a ničeho nedělati; jak špatný to příklad pro mládež!“ V okamžiku, kdy tato naše sestra očekávala povolání své k Pánu, přišel z kláštera v Annecy list do našeho kláštera. Matka Peroune Rosalia Greyffé jsouc na smrtelném lůžku, poroučela se modlitbám svých milých dcer v Paray, zvláště však modlitbám sestry Kateřiny Augustiny, která jí tak dlouho věnovala své přátelství a jí tak ráda posluhovala v jejích častých nemocích. Přemílá ta matka oznamovala, že sestře Mareš brzy bude následovati, ačkoli tato nebyla nemocná, když dopis docházel z Annecy. Umírající sestře bylo řečeno, že jsme obdrželi zprávu o matce Greyffé; aniž by věděla, co dopis obsahuje, ani zdaž matka Greyffé jest nemocna, odpověděla: „My se uvidíme v jiném světě, a tak obnovíme naše přátelství v nebesích.“ Vskutku zemřela obě v měsíci únoru r. 1717. (Matka Greyffé 26. února.) Dříve ještě než vypustila ducha, pronesla naše dobrá sestra Kateřina Augustina potěšitelná slova: „Cítím, že jest dobře, když se člověk neváže na věci související s tímto světem; já opouštím svět lehko a jdu s radostí k Bohu.“ Pak sladce usnula v Pánu dne 9. února 1717 ve věku 75 let, z nichž 55 jako jeptiška v klášteře prožila.

Konáš-li dobré skutky, nehleď libiti se tvůrám, nýbrž jen Bohu samému. Oči lidí jsou tolikéž zlodějí, kteří chtějí tě oloupiti o poklady tvých zásluh.

Sv. Alois.

Ze starých a špinavých hader zhotovují lidé nejbělejší papír. Tak činí Bůh z ubohých, ztrápených lidí nejčistší svědomí, ale právě jen bitím.

Sv. Josef a Kupert.

K nejsladšímu Srdci Pána Ježíše.

Ó překrásné Srdce Ježíše mého,
jak líbá k lásce zveš mne nehodného!

Jesu, Jesu, sladké Srdce Tvé
srdce moje k lásce mile zve.

Ó dej mi, Ježíši, poznat Srdce Tvé,
jiného nežádám; toť má touha je. — Jesu, atd.

Pozná-li Tvé Srdce, poklad drahý mám,
jemnu v celém světě rovného neznám. — Jesu, atd.

Tvé Srdce nám dává pravou kajcnost,
plakati nad hříchy, prosit o milost. — Jesu, atd.

Tvé Srdce nás učí pokorným býti,
když nepřítel trápí, zaš se modlíti. — Jesu, atd.

V kříži a bolestech Srdce Ježíše
učí nás trpěti za hříchy tise.) — Ježíši, atd.

Ó Beránku tichý, rač naše zlosti
krotit vždy v Tvé lásce a v smířlivosti. — Jesu, atd.

Ó Srdce, čistější nad křišťál jasný,
ó vstip srdci mému svůj obraz vzácný! — Jesu, atd.

„Pojďte ke mně všichni,“ voláš, Ježíši,
„zde na mojim Srdci bolest se tiší.“ — Jesu, atd.

„Pojďte ke mně všickni, vy zarmoucení;
já jsem ta útěcha v vašem trápení.“ — Jesu, atd.

Pojďte k němu všickni slabí, churaví;
Ježíš vás posilní, jistě uzdraví. — Jesu, atd.

Ó vy spravedliví, též pospěchejte;
Ježíš radost vaše, k němu zvolajte! — Jesu, atd.

Ó pojd' sem, bříšník, světu oddaný,
pohled, jak krev teče ze svatě rány! — Jesu, atd.

1) V orig. „naše.“

Jak to Srdce tebe vroucně miluje,
že krev svou poslední za tě věnuje! — Jesu, atd.

Jak to Srdce tebe vroucně miluje!
Moře milosrdenství ti slibuje. — Jesu, atd.

Té lásky nenajdeš nikde na světě,
co v Srdci Ježíše pro tebe kvete. — Ježíši, atd.

Ó nechtěj meškati, uslyš tento hlas,
pojd' k Srdci Ježíše, pojd', dokud máš čas! Jesu, atd.

Neb hříšný svět tobě pokoje nedá;
pojd' k Srdci Ježíše, on tebe hledá. — Jesu, atd.

Jak to Srdce poznáš, hřešit přestaneš,
z hrobu hříchu svého jistě povstaneš. — Jesu, atd.

To Srdce je magnet, ježto srdce tvé
k sobě vždy potáhne mocí síly své. — Jesu, atd.

Ó dobrý Ježíši, slasti andělů,
ó dej Srdce svoje poznat každému! — Jesu, atd.

V Tvého Srdce ráné radost nabývat,
v každém utrpení sobě zazpívat. — Jesu, atd.

„Koho Pán Bůh zkouší, toho miluje,“
Srdce Ježíšovo tak mně zvěstuje. — Jesu, atd.

Již nechci reptati v žádném trápení,
neb to mně přivede jistě k spasení. — Jesu, atd.

Ó nejsladší Srdce mého Ježíše,
dejž, ať miluji Tě vždy víc a více! — Jesu, atd.

Ó drahý Ježíši, toho dopřej mně,
bych směl v smrti zvolat poslední:

„Jesu, Jesu, sladké Srdce Tvé
duši moji do nebe již zve!“

Em. D., dělnice.



Různé zprávy a drobnosti.

Eucharistický sjezd v Olomouci. Moravské kněžstvo obou diecézí konalo na den sv. Augustina svůj druhý eucharistický sjezd; první byl roku minulého na Velehradě, druhý pak letos v Olomouci v kněžském semináři. Účastníků se sešlo 95. Po slavném vzývání Ducha sv. zahájen byl v semin. oratoriu sjezd již dne 27. srpna o 5. hod. odpoledne od mor. zem. ředitele kněž. spolku eucharistického, vdp. kan. Jos. Droběny z Kroměříže, jenž podav některé zprávy spolkové požádal přítomného gener. vikáře a kanovníka olom. nejdp. Jana Weinlicha, aby ráčil sjezdu předsedati. Nejd. gen. vikář ujav se předsednictví, přivítal vřelými a srdečnými slovy přítomné kněze cítěle nejsv.

Svatosti oltární, načež měl první řeč vdp. Rudolf svobodný pán z Linde, kanovník olomoucký, v níž jasně a důtklivě podal příčiny a pohnutky, proč máme zvláště v nejsv. Svátosti Spasitele svého uctívati a za příklad postavil nám zvláště sv. Augustina. Po té odebrali se všichni účastníci do semin. kaple, v níž před vystavenou Vel. Svátostí oltární po celou hodinu konali společnou adoraci; první půlhodinu řídil nadšenými, vroucnou láskou k nejsv. Svátosti prochnutými slovy eucharistické rozjímání redemptorista z Litvle dp. P. I. Richtarský. Druhou půlhodinu konal každý svoje rozjímání soukromě, pak slavným sv. požehnáním byla pobožnost ukončena. Druhý den na sv. Augustina, když byli

v různých kostelích všichni kněží své sv. mše odsloužili, shromáždili se již o osmé hodině opět v sem. kapli, kde měl výtečnou řeč eucharistickou vdp. Karel Wisnar, superior kníž. semináře, ve které podal příklad, kterak předkové naši v Olomouci pod chrabrým vůdcem Jar. ze Šternberka, posilnivé se nejprv zbožným přijetím nejsv. Svátosti, dali se provázeti knězem nesoucím zbylé po sv. přijímání sv. Hostie do boje proti ukrutným Tatarům, a tak mocí nejsv. Svátosti porazili nepřitele u Olomouce a pak pomocí Panny Marie i u Hostýna a dovodil pak, kterak i my máme a můžeme mocí a silou z Eucharistie vycházející vítězně bojovati proti všem svým nepřítelům vnitřným i zevnitřným. Po něm řečnil dp. P. Richtarský a vřelými slovy povzbuzoval na základě učení a příkladu sv. Alfonsa Ligurského k účtě vroucí k nejsv. Svátosti oltářní. O 9. hodině sloužil s četnou přísluhou slavnou mši svatou před vystavenou vel. Svátostí olt. nejd. p. gener. vikář a po té po krátkém zotavení měl vdp. Dr. Jan Schneider, děkan v Křižanovicích, delší velmi praktickou řeč o tematě: »Eucharistia a školská výchova.« — Při společném obědě v kněž. semináři učinili shromáždění kněží přítomného hostu dp. Petru Kopalovi, redaktoru »Čecha«, srdečnou ovaci a vdp. hostitel superior Dr. Wisnar pronesl vroucí připitek všem účastníkům sjezdu, připomenuv případně, že jest-li, jak dp. Kopal pravil, Morava mohutnou zdi, o kterou se Čechy v mnohém ohledu opíratí mohou, dp. redaktor »Čecha« ji

svou činností mocně podepírá. — Po obědě řečnil ještě dp. Dr. A. Kubiček, prof. náboženství v Opavě, o Eucharistii a výchově na školách středních. Při rozhovoru po jednotlivých přednáškách projevena byla různá přání, jmenovitě aby kostely, pokud možná, po celé dny byly otevřeny a lidu k návštěvě nejsv. Svátosti oltářní přístupny, aneb aspoň siné chrámové opatřené skleněnými vnitřními dveřmi; aby vydáván byl přílohou ke »Škole Božského S. P.« časopis jako »Eucharistia« pro kněze, a pro lid aby bývaly ve »Škole B. S. P.« četnější eucharistické články; aby spolek ustavičného klanění nejsv. Sv. olt. byl u lidu co nejvíce šířen atd.; zároveň bylo brněnským členům oznámeno, že nejd. pan biskup brněnský jmenoval diecézním ředitelem spolku kněží ctitelů nejsvětější Svátosti olt. dp. A. Adamce, regenta v bisk. bohosl. alumnátě v Brně, na něhož v té příčině všichni kněží brněnské diecése nyní se ve všem obraceti mají. Pak měli snad ještě řečniti dp. Jan Bloksa, prof. v Sovinci, »o Eucharistii a umění«, a dp. Fr. Skalík, kaplan v Dobroměřicích, ale poněvadž většina účastníků pospíchala k odpoledním vlakům, skončen jest sjezd slavným »Te Deum«. — Spolek kněží ctitelů nejsv. Svátosti olt. má v arcidiecési Olomoucké na 150 a v diecési Brněnské na 50 údů. Povinnosti údů kněží jest nejméně jednou týdně po celou kteroukoliv hodinu klaněti se nejsv. Svátosti olt. a za 1 zl. ročně dostávají krásný a poučný časopis »Eucharistia« prozatím německy.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Rudkova. Nejvroucenější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše, nejčistšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu, sv. Anně a sv. Janu Nepom. za uzdravení z těžké nemoci. *F. R. K.*

Od Kroměříže. Osoba mně milá onemocněla nebezpečným neduhem, který smrti hrozil životu jejímu. Vzal jsem útočiště modlitbou k nejsv. Srdci Pána Ježíše a k blah. mučéníkovi Janu Sark. a slibil jsem, že vyslyšení uveřejním ve »Škole B. S. P.« — a hle, nemoc šťastně

pominula, pominula tak rychle, že zvláštní pomoc nejsv. Srdce Páně a přimluva blahosl. Jana Sarkandra očividnou jest! Ó díky nejvroucenější Tobě, nejdobrotivější Srdce Spasitelovo! Oroduj za nás i na dále blahosl. mučéníku Jene Sarkandře!

Z Čech. »Vzývej mne v den soužení a já vytrhnu tě, a ty mne budeš oslavovati.« (Žalm 49, 15.) I nám oslavovati jest Srdce Páně, že na přimluvu sv. Jana Nepomuckého a sv. Antonína Pad. v těžké záležitosti nám skvěle spomoženo bylo,

když vykonaly jsme devítidenní pobožnost a uveřejnění slibily. Dík, čest a chvála neskonala budiž předobrotivému Srdci Ježíšovu a mocným orodovníkům těmto!

M. M. A.

Z Brna. Nejvroucnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, přecistému Srdci Panny Marie, a sv. Josefu za vyslyšení dvojí důležité prosby po vykonané devítidenní pobožnosti.

B. M.

Z farnosti Zdounecké. Činím zadost slibu učiněnému v nemoci své a díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše za uzdravení.

Tercidška.

Od sv. Hory. Jistý otec vzdává nej-srdečnější díky Panně Marii Svatohorské, že jeho syn, horník, z těžkého poranění v dolech příbramských se pozdravil a tak smrti vyváznu.

F. D.

Z Plzně. Proším za uveřejnění díky-vzdání božskému Srdci Pána Ježíše, nej-

čistšímu Srdci Panny Marie za vyslyšení proseb v jisté těžké záležitosti.

A. S.

Z Českých Budějovic. Vzdávám vroucné díky božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie vždy trvající pomoci sv. Josefu a sv. Alfonsu za vysvobození v jisté záležitosti.

J. V. C. S. S. R.

Z Vidně. Nejvřelejší díky vzdávám božskému Srdci Páně, bolestné Matce Boží Marii, sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby v jisté záležitosti.

J. A. H.

— Tisícere díky nejsv. Srdci Páně, nejlaskavější Matičce Boží a sv. Josefu za mnohá vyslyšení a dobrodiní mi prokázána.

B. J., čtenářka „Školy“

Žádáme, aby díkyvzdání byla plným jménem podepsána jako záruka pro sebe. Jména však se neuveřejní, leč kdo výslovně toho žádá.

Redakce.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Rakousko. Dny 9. a 10. září t. r. byly pro arcidiecési pražskou a pro celé Čechy vůbec chvílemi mocné a dá Bůh, že také v následcích svých účinné demonstrace katolické — odbývali se těch dnů v Příbrami první sjezd katolíkův arcidiecése pražské a zároveň první sjezd katolíkův v Čechách vůbec. Súčastnilo se ho množství katolické šlechty, četní hodnostáři církevní a veliké zástupy lidu všech stavů. V Čechách byl sjezd katolíků něčím novým, ačkoliv se sjezdy takové pořádají nyní hojně v celém světě. Nejmohutnější se vyvinuly v Německu a v Anglii. V zemích převážnou většinou katolických sjezdy ty teprv jaksi počínají. Jest to zcela přirozené. V zemích katolických nebylo toho popudu čili nátlaku zvenčí, aby se katolíci sjednocovali podobně jako v zemích nekatolických. Tlak všude budí protitlak. Teprve, když i v říších katolických zednářství spojené se židovstvím, liberalismem a kapitalismem jalo se život katolický podlamovati a časopisy svými zejména v katolickém našem Rakousku drže a hanebně podrývati — tu duchové z počátku jako v mlhách rozpětíleni jali se srážeti

a spojovati, k čemuž v době nejnovější mnoho přispěl bezbožecký radikalismus, který i mnohým liberálům počíná na háněti strachu a otvírati rozum i oči. Počátek ke katolickým sjezdům v Rakousku položen byl již na počátku období liberálního. Kulturní boj u nás zůstal skoro utajen, nevystupuje aspoň křiklavě na veřejnost, ale potají přece mocně to vrlelo, až přišel konečně k místu první sjezd katolíkův rakouských ve Vidni na počátku let sedmdesátých ve chvíli, kdy se liberalismus dodělal prvního krachu národohospodářského. Co ve vlastech našich ruchu katolickému bylo na překážku, bylo — jak se nyní veřejně vyznává i připouští — spojení se Staročechy, kteří bohužel ve příčině náboženství nebyli ani věři, ani studeni, a kteří pod heslem národní svornosti a kázně zdržovali náš postup. Když vydání byli na pospas Mladěčechům, dostala strana katolická konečně volné ruce a počala se hbitě organisovati samostatně. Katolické spolky jakoby ze země vyrůstaly, vzrostlo i katolické písemnictví nad očekávání. První sjezd katolíkův národa československého konal se před léty na

Moravě, na půdě stopami apoštolů našich posvěcené. Nynější sjezd v Příbrami jest důsledkem českého katolického spolko-
vého života, jakoby první generální přehlídkou vlastních sil, po níž snad záhy následovati bude takových projevů více. Do politiky jednotlivých stran v národě se strana katolická nechce míchati potud, pokud ony samy nebudou směřovati proti základům víry. Heslem jejím jest: blaho národa, blaho českého lidu. A blaho to spatřuje především v povznesení křesťanského života, bez něhož žádný blahobyť hmojný není možný. Ve příčině této mnoho práce jest a bude ještě jmenovitě v Čechách se směrem tak zvaným »pokro-
kářským.« Takový program budoucnosti má strana katolická, takový jest význam ruchu jejího, který se krásně projevil sjezdem katolíků v Příbrami. — V **Uhrách** odbyvala se ve příčině známých zákonů církevně-politických biskupská konference, o níž následovně se píše: Uherský episkopát zasedal jakožto sbor hájící dogmata katolické církve. Usnesení konference zní: Katolická církev vidí se nucena respekto-

vati zákony dle jejího náhledu nešťastné a toto respektování také věřicím doporučuje. Matriky narození, sňatkův a úmrtí budou vedeny i dále k vlastním účelům církve. Konsistoriální úřady nevydají za žádných podmínek akta k žádosti za rozvody u nich podané civilním úřadům. Konsistoriální úřady budou v případech, ve kterých se věřící na ně obrátí, roz-
suzovati a rozvody jen tenkrát povolovati, když tyto také církevně budou odůvodněny. Ohlášky budou se i na dále dít, jako dosud. V případech, ve kterých manželé děti ze smíšených manželství neurčí pro náboženství katolické, nastane trpná assistance. Duchovní bude při sňatku přítomen, avšak nebude vykonávati žádné funkce. Manželství mezi křesťany a ne-
křesťany církevně zehnána nebudou. Zbývá ještě rozhodnouti o otázce, zdali katolíci duchovní jako manželští soudcové v processech o rozvod církevně oddaných manželů smějí spolupůsobiti, dále zdali katolíci duchovní mohou zehnat manželství, která civilně uzavřena nebyla.

Katolické zájmy ve Švýcarech.

Památnými zůstanou vždy slova sv. Anselma říkajícího: »Nic nemiluje Bůh na tomto světě tak, jako svobodu své Církve.« Ale kde je tato svoboda Církve, choti Kristovy? Právě v Itálii slavili 20. září t. r. 25 let, kdy oloupili sv. Otce o majetek Církve a o svobodu a učinili jej zajatcem! Jak může volně působiti v celém katolickém světě, maje takoruka ruce svázané? A jak jest svobodná církev v Uhrách, to víme; právě ukovali ji nepřátelé ke sloupu, právě nastal kulturní boj! A jak se měla Církev v Německu? Tam již kulturní boj vybojován ve prospěch katolické Církve, aspoň částečně. Ó bychom měli u nás tak horlivé katolíky, muže zastance zájmů Kristových, jako měli v Německu! Ale co jest se Švýcary, zemí to volnosti a svobody? Snad zde Církev svatá těší se též svobodě a volnosti, jakou mají nepřátelé její, obzvláště zednáři? Velice bychom se mylili, domnívajíce se, že tomu tak. Ano, dříve se měli katolíci lépe, ale nyní — musí bojovat na život a na smrt, musí hájit každou píď své země proti rozličným nepřátelům, obzvláště zednářům. Dříve byli Švýcaři lidem zbožným a svou věrností k římskému papeži proslulým, tak že vyznamenáni byli jménem obhájců víry a církve. Ale jakmile počala od západu reformace vtírat se také do Švýcar a nalezla tam přivržence a druhý domov svůj, roztržena páska s Římem a náboženská nesvornost mezi katolíky a protestanty byla čím dál větší. Až do francouzské revoluce byla ve Švýcarech tato biskupství: v Baselu, v Churu, v Konstanci, v Lausaně, ve Vallisu a v Komo. Revoluci francouzskou, která i Švýcary nakazila a s sebou do proudu divokého strhla, staly se mnohé změny. Mnohé biskupství se odtrhlo, jiné bylo zrušeno, až po mnohém vyjednávání roku 1830. následovně se poměry církevní utvářily: Bylo biskupství v Baselu, v Churu, apoštolské vikářství ve Svatém Havlu, nyní jest biskupstvím; pak biskupství ve

Frýburku, biskupství ve Vallisu, nějaká část patří k biskupství milanskému a biskupství Komo. Také vnitřní záležitosti církevní byly rozličným neblahým vlivem roztrhány, až pak konečně vláda republiky zvítězila a Církev katolická stala se takorba služkou jeho. Nemělo se díti nic v Církvi bez svolení vlády světské. To byla ta svoboda! Ještě více! Nyni pozůstávají Švýcarsy ze 22 kantonů či okresů, které jsouce rozličného vyznání ustavičně proti sobě jsou nepřátely, a tyto sebe vespolek potírající kantony jsou pod společnou vládou. Předseda vlády sídlí v Bernu a má po ruce radu národní a státní. Většinu hlasů mají helveti, kalvinisté; ti rozhodují, ti fabrikují zákony. Není divu, že nešťastné pro katolickou Církev vydány zákony r. 1873.—1874., kterými potřeena byla všechna dosavadní svoboda katolíků. Zákony těmi zrušena poslanectví ode dvora papežského, jesuité ze země vypuzeni a ostatní kongregace jim přivtělené, zrušení řádů církevních a zákaz proti novým; úřady duchovní světskými nahrazeny; založeny školy beznáboženské na místo škol jednotlivých vyznání a mnohé jiné Církvi nepřátelské věci zavedeny. Nastal slovem kulturní boj! Nyni kdo jest tam katolíkem, musí jím býti s tělem i s duší a ne snad jen jménem. Tam musí bojovat za svou víru, zájmy Krista Pána a jeho Církve hájit. V tomto krutém boji jest jim potřebí pomoci, a sice modlitby celého apoštolátu. Brání se sice katolíci švýcarští sdružováním se, spolky katolickými, jako jsou: Unie katolická, Spolek Pia, Spolek křesť. dělníků, Spolek katolických učenců. Vydávají také své katolické listy, kterými hájí své zájmy proti nepřátelským nájezdům. Zřídili si katolickou universitu (vysoké školy), na niž by vychováni byli pro budoucí časy katolíci mužové učenci. Kéž by také bylo tak u nás! Zvláště kvete mezi katolíky švýcarskými úcta nejsv. Srdce Pána Ježíše, úcta bl. Mikuláše de Flue a bl. Petra Kanisia. Kéž by je Pán Bůh silil v tomto kulturním boji, aby zahanbení nepřátelů uznati musili brzy pravdu slov Kristových: „Ty jsi Petr, t. j. skála, a na té skále (na tobě) vzdělám Církev svou a brány pekelné ji nepřemohou!“

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za katolíky ve Švýcarech, aby hájili práv svých, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomoce. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v listopadu: Katolické zájmy v Německu.



Aj, vizte Toho, jehož jste ukřižovali! Vidíte rány, které jste mu způsobili? Poznáváte Srdce, které jste probodli? Od vás a pro vás jest otevřeno; vstoupiti v ně však jste nechťeli. (Sv. Augustin.)

Co zbylo mi...

Co zbylo mi z té štěstí chvíle,
kdy v náruč matky hlavu chýle
jeem dlaň jí tvrdou líbával —
kdy v oko její velké, tmavé
jsem nořil zraky svoje smavé,
s jejím si vlasem pohrával,
ji hladil dobré čelo bílé — —
co zbylo mi z té štěstí chvíle?

Co zbylo mi z té chvíle štěstí —
Jak blížící se bouři věští
sbor poděšených skřivánek,
tak temný stesk mou zmitá duši
a čekám jen, až vichr vzruší
záplavu zlatých červánek,
až blesk si cestu k srdci skloští — —
co zbylo mi z té chvíle štěstí?

Z té chvíle štěstí co mi zbylo?
By srdce Boží neblážilo
mne v lepší příští naději,
že rozplynou se chmury zlostné
života, báni na výsostné
se hvězdy štěstí zasmějí — —
Ó naděj, viro, práce, silo —
kdy vás jen mám, to dost mi zbylo!

Fr. Chramosta.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Kléna. (Č. d.)

Není lásky větší nad lásku Ježíšovu,
kterou lidem prokázal. Mimo církev Kri-
stovu není spásy.



uch sv. dí: »Cesta spravedli-
vého jest jako jasné světlo,
kteréž vychází a roste až do
dne dokonalého.« — Platí-li
pravda tato o každém člověku spra-
vedlivém, platí mnohem více o Spra-
vedlivém všech spravedlivých, skrze

něhož všickni spravedlnosti nabývají, o
Bohu, jenž každého ospravedlňuje, a
jemuž, připodobněn-li bývá člověk, ani
spravedlivým nazván býti nemůže, jako
i dobrý není, jedině Bůh sám. Jakou
cestou jsi se dal, Pane, an jsi zavítal
na svět, cestou tak jasnou, že moudrosti
obdaruje nevědomé a ohněm rozehtívá
studené. Mohlť jsi vším právem říci:
Dokud jsem ve světě, světlo jsem světa.»

Světlé bylo Tvé narození, světlé Tvé obřezání, světlý Tvůj útěk do Egypta, světlé Tvé opovrhování slávou a cti světskou, a světlo to rostlo až do dne dokonalého.

Světlým dnem jest dnešek a zítřek, v nichž konáš věci tak podivuhodné, že se zdá, jakoby všechny předešlé skutky Tvé měly býti zastíněny, věci tak světlé a jasné, že zatemňují i skutky ty, kteréž byly velmi zářivé. Jak neohrožen jsi, l'ane, dnes, když konáš skutky, o kterých svět před tím neslyšel, jichž nikdy nespasil, na něž nikdo ani nemyslel. Kdo kdy viděl anebo slyšel, že by Bůh dal sebe za pokrm lidem? Že by Tvůrce se stal pokrmem tvorů svých? Kdy vstoupilo kdy komu na mysl, že by Bůh sebe vydal, aby byl potupen, zneuctěn a umučen, až i z lásky k lidem, kteří Boha svého trápili, na kříži dal život svůj? Skutkové tito, Pane, jimiž nám dokazuješ lásku, které nás mají potěšiti, jsou rozdílní od těch, které jsi konal za starodávna, kdež jsi ukazoval přisnost a spravedlnost svou, aby se lidé báli a tráslí. »Děkuji Ti, Pane, žes byl na mne rozněván, že zlost Tvá se změnila, abys mne potěšil.« Rozjímajte o velikém rozdílu a nekonečné protivě, kteráž jest mezi přísným soudcem a tichým beránkem, jenž umírá, aby vrahové jeho živi byli.

Titof jsou, Pane, nálezkové Tvé lásky, kteréž rostou do dne dokonalého. Nemůže láska většího stupně dosáhnouti, než kam dnešního dne (o zeleném čtvrtku) se vyšinula, a kam vyspěje zítra (o velikém pátku). Dnes dáváš se za pokrm všem, kteří láskou k Tobě jsou lační, zítra pak trpěls, abys ukojil a nasýtil hněv a zášť nepřátel svých, kterýž chovali v srdci dotud, dokud Tě neviděli umírajícího na kříži. Jasný den září v lásce Tvé, jasnější v Tvém utrpení. Tys, Pane, miloval své až do krajnosti; neboť láska Tvá sahá tam, kam lidská láska dospěti nemůže. »Milovalť Pán své až do konce.«

Leč jedna pochybnost mne trápí, že totiž spravedliví někdy prospívají v lásce, rozhojňují se i v zásluhách, že jednou mají lásku dokonalou, jindy zase patří k těm, jejichž láska jest nedokonalá. Ježíš Kristus, Pán náš, který nás nejvíce miloval, nebyl nikdy začátečníkem v lásce; neboť tehdy, když duše jeho byla stvořena a se Slovem věčným sloučena, dostalo se jí spolu i lásky a milosti takové, jaké jenom tvor lidský schopen jest. A lásky té nepřibývalo, onať nerostla, jako i záru plamene nepřibývá. který tak jest roznicen, že již více hořeti nemůže. »Bůh náš,« pravi Písmo sv., »jest oheň zžirající,« nejenom jako Bůh z podstaty své božské jako neskončená láska, ale také jako člověk, jenž zhlazuje naše hříchy. Vždyť za nás trpěl, ano strávil úplně tělo své, an z lásky k nám na kříži se obětoval. »Muž svatý,« připomíná Duch Páně, »stojí v moudrosti jako slunce; ale blázen jest měnlivý jako měsíc.« A kdo jest z lidí, který by měnlivosti té byl nezakusil? Jedni jsou v stavu milosti, jiní tráví život svůj ve hříších. Někteří, ač žijí ustavičně v milosti Boží, jsou nicméně buď vlažní, horliví, nyní jest láska jejich větší, pak menší, nyní prospívají ve ctnosti, jindy zase z cesty ctnostné vybočují.

Avšak Spravedlivý ve smyslu nedokonalějším jest podoběn slunci; neboť nikdy spravedlnosti jeho ani neubývá ani nepřibývá; vždy jest pln horlivosti ohnivě a živé; vždyť miluje takovou měrou, jakou vůbec milovati lze. A tato láska k lidem naplňovala Srdce Ježíšovo, buď že chodil nebo odpočíval, buď že jedl nebo se postil. A nemiloval lidí měrou menší, když buď chodil aneb odpočíval, buď jedl anebo se postil, jako když z lásky k lidem na kříži umíral. Táž láska řídila kroky Kristovy, které konal pro spásu naši, která donutila Krista, že i život svůj za nás dal. Rozjímáme-li, co Pánu Ježíši bylo drahé, co miloval a

vykonat, tedy poznáváme, že každým činem svým opatřil nám i vykoupení i milost. Avšak Otec nebeský tak všecko zřídil, že Syn jeho jednorozený, ač jediným povzdechem mohl nás vykoupiti, nicméně musel umřítí a smrtí svou nás spasiti, abychom, uvažující cenu vykoupení svého, uznali i nesmírnou cenu lásky Kristovy, kterouž nám měrou vrchovalou prokázal, a tudíž nastává i nám povinnost milovati Ježíše láskou nesmírnou a touto láskou zabezpečiti si spásu věčnou.

Ó jak jsme my, dítky Adamovy, zlé a nehodné, že Bůh, chtěje si lásku naši pojistiti, nás cestou ctnosti vésti, nespokojil se pouze tím, aby pro nás člověkem se stal, pro nás se postil, cesty mnohé pěšky konal, mnohé soužení a protivenství pro nás trpěl, aby pro naši vlažnost přemnohé namáhavé práci se podvolil, onť Pán a Vládce náš i poličky, ostré hřeby a smrt samu trpěl.

Styď se, křesťane, zardi se, nauč se prohlédati, an vidíš zkaženou přirozenost svou, které takových důkazů třeba, aby láska ke Kristu v srdci tvém se ujala, ač jsi povinen dobrovolně a ochotně Pána milovati pro mnohé útrapy a bolesti, kterými tě Pán vykoupil. A kdyby snad srdce tvé bylo tak tvrdé a necitelné, že bys vzdor těmto námahám k lásce nemohl býti pohnut, aspoň tak daleko neklesej, že bys Kristu Pánu, jenž za tebe umřel, lásku odpiral. Nemiluješ-li Pána Ježíše, již tím dopouštíš se veliké nepravosti. Komu mám přirovnati toho člověka, který, ač Bůh jej velmi miloval, že i život zaň obětoval, nicméně Ježíše Krista milovati nechce? »Kdo nemiluje Pána našeho Ježíše Krista, budiž proklat.«

Tato láska, která Krista přinutila, že se stal tvým pokrmem, a že za tebe umřel, tato tak veliká a podivuhodná láska měla tě na mysli od toho okamžiku, v němž Kristus pro tebe člověkem se

stal, miloval tě láskou ustavičnou. Touto láskou zapsal tě Pán do Srdce svého, v němž nosil tě tak, jako matka nosí nemluvnátko na loktech svých, tak že se naplnilo, co dí prorok Isaiáš: »Slyštež mne, kteří jste nesení v mém životě mateřském, kteří odpočíváte na lůnu mém.« Láska v životě a lůnu mateřském utajená, nyní se objevila. Jak? Láska Boží nemůže se rozhojniti, nemůže se však ani měniti jako měsíc; neboť jest stálá jako slunce. Avšak rozhojňuje se tou měrou, kterou bývá lidmi poznána. V těchto dvou dnech takovou měrou se nám objevila, žeť větší ani mysliti se nedá. »Kdo může vypověděti veliké skutky Boží, kdo hlásati všecku chválu Páně?«

A není-li nikdo s to, aby vyslovil a vypravil velebnost Páně (mocné skutky Boží), kdo teprve vypraví a vypoví účinky jeho lásky a milosrdenství? »Kdo jest moudrý, aby srozuměl, a kdo zná milost Boží?« Ó přijď, rozumee andělský, rozjimej milosrdenství Hospodinovo, kteréž rozum andělský tak přesahuje, že není s to pochopiti milosrdenství Páně velikého, čím méně tedy dostačí rozum lidský? Vznáší-li se Pán nad Cherubiny, jakž teprve neměl by se vznésti nad kusý rozum lidský?

Poslušnost, vzor poslušnosti, volil Starý Zákon naplniti do poslední litery, aby lásku Otci svému dokázal, nás pak starozákonných pout zbavil. Tak rozkazuje Pán učeníkům, aby šli do Jerusáléma a tam připravili beránka velikonočního, i vše ostatní, čeho dle zákona ku slavnosti velikonoční bylo třeba, což vše dalo se na památku té události zázračné, kterážto splnila se v Egyptě, když Pán přecházel vedle domů lidu svého, když lid svůj pozdravoval, nepřátely lidu svého hubil.

Obrazem osvobození byl rozkaz Hospodinův, dle něhož krví beránkovou musily býti poznamenány dvěře jejich. Ale nyní pozorujme, do kterého domu

Pán učeníky posílá, aby tam beránka velikonočního připravili? Který jest ten dům, v němž Kristus věc neobyčejnou vykonati míní, kterouž Starý Zákon představá, Nový pak na místě jeho má začíti. Z domu toho vychází nový zákon, nová bohoslužba, nové kněžstvo, nová oběť, tak že se vyplňuje výrok proroka Isaiáše: »Neohlížejte se po starém.« Necht' nám dům tento není domem nepatrným a všedním, anť představuje naši svatou, římsko-katol. církev. Běda tomu, kdo domu tohoto znáti a v něm přebývatí nechce! Není možno, aby ten, jenž mimo ten dům jest, došel spásy, jako v potopě všeobecné neušel nikdo zahynutí časnému, kdo do archy Noemovy se neuchýlil. Ano tuto jest ještě větší nemožnost. — Kromě svaté, římsko-katolické církve není spásy, ba ani dobré skutky, jak svědčí sv. Cyprian, nic neprospívají. »Umírá-li někdo pro Ježíše Krista, a není-li údem svaté, římsko-katolické církve, nepřisluší mu palma mučnická, také mu smrt ta neprospívá ku spáse. Takovou smrt musíme nazvati spíše zatvrzelostí a nevěností, nežli mučnickým. Vždyť nemůže Pánu Bohu býti taková smrt ke cti a slávě jména jeho, když choť jeho, církev svatá jest zneuctěna. V této církvi snadno dosáhneš spásy, jelikož mnoho se nežádá, zde i vira i dobré skutky, kerých ku spáse třeba, jsou s milostí Boží snadny, mimo církev nic ku spáse neprospěje.

»Dobré skutky,« praví sv. Augustin, »které koná člověk, jenž není údem církve Kristovy, lze přirovnati pocestnému, který zbloudil s cesty, a který, čím rychleji jde, tím více spěchá k místu, na němž věčně zahyne.« Byť tedy i ten, jenž jest mimo církev (zúmyslně a vědomě) mnohé skutky dobré konal, nezasluhuje, neopírají-li se o pravou víru, ani názvu skutků dobrých. Oklamán a nicméně pobádán důvěrou, že pravou cestou kráčí, nevyhledává člověk ten ani dobra, nýbrž

bývá ve zlém ještě více utvrzen, a tak se vzdaluje od pravdy vždy více. Upřete, bratři, upřete zraky své na dům, v němž Pán Ježíš požívá beránka velikonočního, ve kterém proměňuje, kde kněze světi, kde učeníkům vůli Otcovu hlásá, a kde také Duchem svatým je naplňuje.

Neboť jako není více než jedna pravá církev, jakož jenom v této církvi lze dojíti spásy, nikde však jinde, již snadno poznáte, mnoho-li na tom záleží, abychom v ní spasení byli. Jaké pak známky má Tvůj dům, aby dle nich mohl býti ode všech Tvých věrných poznán? — Jaké známky má dům ten? »Když vejdete do města, potká vás muž. Vite dobře, že v Jerusalemě je mnoho ulic a ještě více domů a obyvatelů, proto třeba vám, abyste ve směsici té se neztratili, jistě známky, dle nich byste dům ten poznali. Jděte za mužem, který nese džbán vody. Ó té věci přepodivné, jaká podivná, významná a při tom nicméně všední známka! Voda znamená v Písmě svatém moudrost. Vodou se však označuje v Písmě svatém i milost. »Kdo žízní, pojď ke mně a napij se.« — »Kdo věří ve mne, z těla jeho počinou,« jak dí Písmo, »proudy živých vod.« To pravil Pán o Duchu, kterého měli přijmouti, kteří uvěří v Ježíše.

Tam, kde jest moudrost nebeská, naleznete snadno církev Páně. Džbán naplněn jest nebeskou moudrostí, tento džbán jest obrazem Pisma svatého, v němž i umění i slovo Boží se nalézá. Co jiného jest ve džbáně, leč svaté svátosti. Milost nebeská, kterouž zlé náklonnosti bývají zhlazeny, kterouž duše bývá orosena, aby ovlažena rosou milosti, plodila ovoce života věčného. Vždyť sv. svátosti nejenom jsou nástrojové milosti, ale spolu i milost udělují. Ó těch drahocenných nádob, v nichž štáva nebeská se chová, v nichž síla a milost krve Kristovy přebývá, a kteréž nám pomáhají, bychom nejenom nábožně živi byli, ale také šťastně umřeli.

Pozdravení andělské.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

A požehnaný jest plod života Tvého, Ježíš!

Tak pozdravila z návodu Ducha svatého Alžběta Marii Pannu (mimo poslední slovo: Ježíš), když po zvěstování andělském k ní na hory byla přišla. Duchem prorockým poznala svatá stařenka, co se bylo právě s Marií stalo, dříve ještě nežli tato vyprávěti mohla, to totiž, co sv. Jan Evangelista vyjadřuje slovy: »A slovo tělem učiněno jest.« A bychom věděli, kdo plodem života Mariina jest, přidal papež Urban IV. jméno Ježíš, jméno nejsvětější a moci převeliké, které s největší úctou v této Mariánské modlitbě vyslovovati a oslavovati máme. Že Ježíš Kristus, Syn Boha živého, z čisté Panny Marie tělo lidské přijati ráčil, veliké toto významání jest příčinou vši chvály a úcty, jež se od nás Marii Panně vzdává. Jako nelze odtrhnouti Matku od Syna, Marii od Ježíše, tak nelze roztrhnouti úctu a chválu Spasiteli vzdávanou od úcty a chvály Matce jeho prokazované. Všecka česť a sláva, již účastna jest Maria Panna, odnáší se konečně k Bohu; jenž ji vyvolil za Matku Syna svého, a k Ježíši Kristu, skrze něhož Maria »požehnanou se stala mezi ženami.« Čím větší důstojnosti má Syn, tím větší úcty požívá i Matka, nuže Syn Marie Panny jest Synem Božím, pravým Bohem, proto i Bohu nejbliže státi musí Maria Panna, proto povýšena jest nade všechny anděle a svaté, proto ji i od nás větší česť a chvála náleží nežli andělům a svatým vzdáváme. Dobře ovšem rozeznáváme my katolíci mezi Marií Matkou a Ježíšem Synem. Dobře víme, že Marii nesmíme Bohu po bok stavěti a ji takorka bohyni činiti, dobře víme, že i ona jenom tvorem Božím, byť nejlepším, jest:

proto všecka naše úcta jí vzdávaná jest jen úcta lidská; jenom Bohu a Ježíši Kristu se klaníme, jen tomu božskou poctu vzdáváme, jen on jest středem i posledním cílem, kam všecka pocta Marie Panny i svatých směřuje, jen on jest jejím původem a příčinou, neboť jeho milostí dosáhla ona i všichni svatí tak vysokého stupně dokonalosti a svatosti.

Proto na ospravedlnění veškeré úcty Mariánské a na důkaz pravosti víry naší pravíme: »Požehnaný plod života Tvého,« t. j. vši slávy a chvály největší hoden jest Ježíš Kristus, jež jsi, ó požehnaná Panno, světu byla darovala! Tím jako bychom říci chtěli: »Proč bychom Tě, o Maria, neměli milovati, neměli ctiti a chváliti, která jsi přece nevýslovné štěstí měla, že's Matkou se stala Toho, jemuž všecka sláva, dík a chvála náleží na věky? Proč bychom Tě neměli požehnanou nazývati, když Tobě Bůh sám jakožto Matce Syna svého udělil náplň milostí všech a důstojnost ze všech nejvyšší?« Ano, mateřství Marie Panny jest příčinou, původem veškeré naší pocty Mariánské. Od toho okamžiku, kdy Duch svatý na Marii Pannu sestoupil, ji zastínil, tak že Syna Božího počala, ukazuje se již také veliká moc Marie Panny. Pohledme jen do onoho skromného příbytku tam na horách Judských, kde Maria Panna Alžbětu, příbuznou svou, byla navštívila. Jaké jen milosti přinesla do rodiny této! Alžběta sotva Marii zočivši, byla »naplněna Duchem svatým,« a s tímto Duchem sv. obdržela i jeho božské dary: dar poznání, že vtěliti se ráčil Syn Boží, neboť plna obdivu a radosti zvolala: »Požehnaná Ty's mezi ženami a požehnaný plod života Tvého! A odkud mi to, že Matka Pána mého přichází ke mně?« Alžběta obdržela i

dar prorocký, neboť pravila v nadšení k Marii Panně: »A blahoslavená jsi, že jsi uvěřila, neboť vykonány budou ty věci, kteréž jsou povědiny Tobě od Pána!«

Alžběta byla o šest měsíců dříve počala Jana Křtitele, ale ještě neporodila, když Maria Panna k ní přišla. A hle,

zázračné dary své: dar osvěcení, neboť ještě v životě matky cítilo ditko Jan a poznalo přítomnost Spasitelovu a jásalo nad tím, jakož praví sv. Lukáš: »I zaplesalo nemluvnátko v životě jejím.« Proto praví sv. Petr Chrysologus: »Jan obdržel dříve dary božské milosti nežli



Narození Páně.

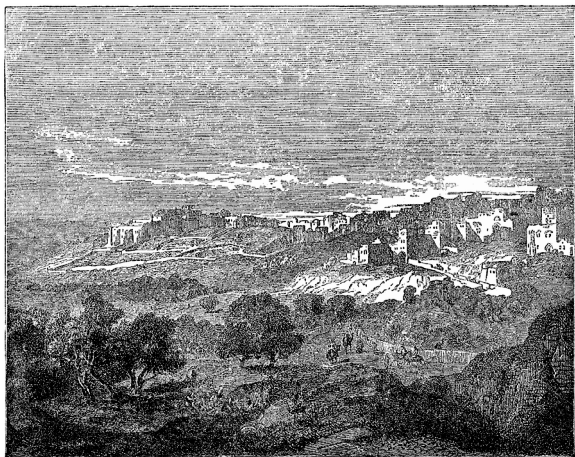
sotva že Maria Panna v rodinu vkročila, očištěn byl Jan v životě Alžběty od hříchu prvotného dle přepovědi anděla Gabriela, dané Zachariášovi ve chrámě slovy: »A naplněn bude Duchem svatým ještě v životě Matky své.« To byl zázrak navštívení Mariina.

Duch svatý však také vylil na Jana

údy těla lidského. Již tehdy zasvěcen byl Jan v posvátný úřad největšího proroka, jenž netoliko Spasitele předpovídati, nýbrž i prstem naň ukázati měl. Zachariáš, otec Janův, oněměl, protože se vzpouzel uvěřiti slovům andělovým. Nyní však přišla Maria Panna, která pokorně andělu uvěřila, a proto i

milost měla jiné u víře utvrzovati. Proto její příchod obdařil i Zachariáše požehnáním jak na těle tak na duchu. Neboť při narození syna svého dostal řeč nazpět i osvícen byl Duchem sv., že poznal vtělení se Syna Božího, a duchem prorockým jal se mluvit: »Požehnaný Pán Bůh israelský, že navštívil a učinil vykoupení lidu svého!... A ty, dítě,

Nuže, jestliže Bůh Marii Panně takové dary uděliti ráčil, chtěl snad, abychom Marii za to nectili, k ní se neutíkali, ji neprosili, jak protivníci víry naši pravi? Či uděluje Bůh dary své tomu, koho nemiluje? Zajisté nikoliv! A není ten hoden naší úcty, koho Bůh sám cti? Zajisté ano! Proto jest vůlí Boží, abychom Marii jakožto Matku Páně a právě proto



Betlém.

prorokem Nejvyššího slouti budeš, neboť půjdeš před tváří Páně připravovat cesty jeho, aby dáno umění spasitelné lidu jeho na odpustění hříchů jejich.« Alžběta, Zachariáš, Jan a celý dům naplněn byl požehnáním příchodem Marie Panny; proto zvolala Alžběta: »Požehnaná Ty's mezi ženami a požehnaný plod života Tvého!« O domě tom platila již tenkrátě slova Spasitelova, která tento vyřkl o domě Zachaeově: »Dnes stalo se spasení domu tomuto!«

ctili, oslavovali a vzývali. A v tom jest nám učitelkou církev svatá od nejstarších dob. Jestě za života Ježíšova uctěna jest veřejně Matka jeho, neboť zvolala jednou žena ze zástupu: »Blahoslavený život, který Tebe nosil, a prsa, která jsi požíval!« (Luk. 11, 27.) A sv. Jan, miláček Páně, viděl u vytržení svém na ostrově Patmu Matku Boží v její důstojnosti, již popisuje následujícími slovy: »I ukázalo se znamení veliké na nebi: žena oděná sluncem a měsíc pod nohama jejima,

na hlavě její koruna dvanácti hvězd.* Jak prastaré podání dotvrzuje, proměnili sami svatí apoštolé domek Marie Panny v Nazaretě v kapličku na její počtu. Již za prvních dob bylo jméno Marie Panny při slavení nejsv. oběti jmenováno, jakož dokazují nejstarší liturgie a jakož posud u všech křesťanských církví obyčejem jest. V římských katakombách, v nichž křesťané v prvních třech stoletích za častých krutých pronásledování se ukrývali, bohoslužbu konali a své mrtvé pochovávali, shledáváme mnoho obrazů Marie Panny. Tak v katakombě zvané sv. Priscilly jest tolik obrazů Marie Panny, že by se katakomba tato dobře i »Marianskou« nazývali mohla, a katakomba tato sahá až do časův apoštola sv. Petra, neboť založila ji Priscilla, matka Pudensova, žijící za dob, kdy sv. Petr v Římě biskupoval. Odkud tedy křesťané čerpali úctu svou k Marii Panně, již obrazy vyznačovali, ne-li z útst samého apoštola? Jakmile církev svobody dosáhla, tu také úcta Mariánská ntěšeně se rozvíjela. Obrazy, sochy, oltáře a nádherné chrámy jí na počest stavěny jsou. V Římě samém počítá se přes 80 chrámů Marii Panně zasvěcených, z nichž nejkrásnější jest kostel Panny Marie Větší (Santa Maria Maggiore) na pahrbku Esquilinském za papeže Liberia (roku 352.—366.) vystavěný. Nejstarší Mariánský kostel v Římě jest Panny Marie v Zátiběři (Santa Maria in Trastevere), vystavěny papežem Kallistem (r. 223.) na místě, kde v den narození Spasitele za císaře Augusta hojný pramen oleje ze země vytryskl a tak silně po celý den vytékal, že až k Tibeře proudil. Křesťané poznali v prameni tomto obraz hojného požehnání, které se proudí na

lidstvo z narození Spasitele, a proto vystavěli na místě tomto chrám Matky Boží.

K obrazům a chrámům Mariánským přidružily se také svátky Marie Panny. O nejstarším svátku takovém (Zvěstování) děje se zmínka r. 429., kdy patriarcha konstantinopolitánský, Nestorius, Proklovi nařídil, aby na »svátek Mariánský« kázal ve chrámě sv. Žofie. Musil tedy zajisté svátek ten již dříve zaveden býti.

Ke svátkům přidružily se rozličné pobožnosti Mariánské: anděl Páně, svatý růženec, litanie Loretánská, písně, modlitby, poutě, Mariánské spolky atd. Tak po celá století od nejstarších dob až po dobu naší církve uctívala Rodičku Boží proto: »že požehnaný jest plod života Ježíš Kristus, Syn Boží.*

Tuto Mariánskou počtu 18stiletými dějinami církve dokázanou a posvěcenou zavrhuji nepřátelé viry naší a vyčítají nám proto modloslužbu. Ó jak jsou na omylu! Naše úcta Mariánská není modloslužbou, neboť se Marii Panně neklaníme jako Bohu. Naše úcta Mariánská neubírá ničeho povinné úctě Boží, neboť uctíváme Marii jenom skrze Boha, jen proto, že on ji ctil a vyznamenal, a úcta naše směřuje k Bohu samému, skrze něhož Maria tím se stala, jakou ji ctíme.

Naše úcta Mariánská nevybočuje z mezí, ba my ubozí potomci Evini ani nejsme s to, abychom Marii jako Matku Boží tak uctívali, jak toho vysoké důstojenství její vyžaduje. Katolíci znajíce tu něžnou pásku, která spojuje Marii Pannu s Ježíšem Kristem, ctí jí po Bohu seč jsou nejvíce, jsouce si toho vědomi, že taková úcta a chvála právem náleží Té, jejíž požehnaným plodem jest Ježíš Kristus, Syn Boží!



Zachovejte křesťanský ráz hřbitovů!

(K dušičkám.)

Je to zajisté tklivý den, den všech věrných dušiček. V paměti naší ožívuje se památka těch, jež jsme milovali, již nám tak blízcí byli jak rodem tak věrou a již nás předešli do věčnosti. Je to den, kdy i ten nejlehkomyslnější a nejhostejnější člověk přece k vážným nachyluje se myšlenkám a úvahám, kdy tak jasně vidí před sebou jakoby velikým písmem napsaná slova: smrt — věčnost. A tu maně připadají na mysl i jiná slova: pomíjivost a marnost všeho pozemského, tak že mnohý, jenž tak rád lpí na této hroudě zemské, jenž tak rád užívá radosti světských, se otřeše a sama sebou namítne se mu otázka: jak dlouho ještě? Ba mnohého již, jenž cele se světu a službě jeho oddal, vzpomínka na smrt obrátila k Bohu. Proto církev svatá jako matka moudrá a pečlivá všim možným způsobem hledí využítkovati náladu dne dušičkového, proto vede nás na hřbitov, aby i oči naše hleděly na rovny, pod nimiž naši milí odpočívají, aby tím zřejměji vstoupil na mysl naši konec života našeho — smrt. A jelikož podle naší svaté víry po smrti nastává soud a po sondu takový život, jakého si kdo zasloužil, buď v nebi či v očistci nebo v pekle, tu zajisté stojíce u rovu našich drahých se ptáme: »Kde asi jsou duše jejich?« To ví jedině Bůh! Nám nezbyvá nežli Boha za ně úpěnlivě prositi, aby, jsou-li ještě v mukách očistcových, se nad nimi smilovati ráčil a dobu utrpení ukrátil.

Návštěva hřbitova však i nám má býti užitečná, neboť má v nás vzbuditi touhu po tom, co jedině trvá, po věčném a nebeském, a naplniti nás dobrými úmysly časnosti tak užívati, abychom

věčnost neztratili. Proto je hřbitov velice podoben chrámu; jako tu shromažďují se věřící, aby se modlili za živé, tak na hřbitově shromáždění jsou po smrti, aby užitek modliteb měli po smrti; jako ve chrámě tvoří věřící obec živých, tak na hřbitově obec mrtvých; jako ve chrámě všichni rovni sobě jsou bez rozdílu stavu, jmění atd., tak i na hřbitově chudšas s bohatcem stejně odpočívá. Proto však má hřbitov křesťanský již celým zařízením, celou ozdobou svou na jevo dávatí, že nerozlučně spojen jest s chrámem, že obec mrtvých jen pokračováním jest obce živých katolických křesťanů. Ke křesťanskému rázu hřbitovů náleží:

1. církevní posvěcení,
2. pohřbívání toliko katolických křesťanův a ne spolu jinověrců.
3. křesťanské pomníky a odznaky na hrobech,
4. oddělené místo (neposvěcené) pro nekřtěnátká a samovrahy.

Křesťané přijali zvyk pohřbívati do země po židech, neboť i podle způsobu tohoto byl pohřben sám Spasitel Kristus Ježíš. Místa pohřební bývala jim posvátná. V Římě na hrobech mučedníků v katakombách slavena bývala mše sv. I nyní jest příkazem, aby v každém oltáři, na němž se mše sv. sloužiti má, byly ostatky svatých; jest tedy až posud oltář náš jakýmsi hrobem.

Abý věřící, jdoucí do chrámu, tam za mrtvé se modlili, bývaly hřbitovy kolem kostelů, jak posud někde na venku vidno jest. Jak krásně byl zde znázorněn článek víry o obcování svatých! Ovšem není to všude možné, aby hřbitov byl u chrámu, zejména ne v městech, kde obyvatelstvo vzrostlo a město se rozšířilo; ale byť i hřbitov od kostela byl oddělen, přece úzce souvisí s ním, a

proto má býti vždy a všude církevně posvěcen. Tělo křesťana jest chrámem Ducha sv.; bylo posvěceno na křtu sv., dále při sv. břimování, posledním pomazání a nejvíce svatým přijímáním nejsv. Těla Páně. Tělo bylo přibýtkem duše, tolikráte posvěcené, duše, která jest výhradným majetkem Božím. Tělo má býti také jednou účastno slávy při všeobecném vzkříšení; proto klade církev svatá těla mrtvých křesťanů za modlitby a žehnání do hrohu posvěceného, seje takofka těla mrtvá v půdu svatou, aby jednou vyrostla z nich těla oslavená pro život věčný. Proto světi církev svatá i pole dříve než na něm pohřbívá, vylučuje je z užívání světského a věnuje účelům posvátným.

Církev jest společnost viditelná, ale také uzavřená, v níž nemají místa jinověrci neb odpadlici. K církvi patří ti, kdož toutéž věrou spojení jsou, těmitéž svátostmi se posvěcují, v též naději na život věčný žijí a také téže a jedné hlavě Kristem ustanovené — papeži — podřízeni jsou. A jako za živa neměli nevěrci, jinověrci a odpadlici v církvi účastenství, mají také na církevně posvěceném katolickém hřbitově toliko katolici pohřbívání býti. Ať nám nikdo nevyčítá nesnášlivost! Hájíme jen právo své. Ti, kdož za živa nechťeli s námi ničeho míti ve víře, bohoslužbě, poslušnosti, proč po smrti v řady naše se vtírají? Ať má každé vyznání své oddělení, jedno mezi druhé ať se nemíchá! Hřbitov jest místem posvátným, proto vyloučeno má býti vše, co by jej zneuctívalo nebo rázu církevnímu na odpor bylo. Proto buďtež odznaky a pomníky na hrobech přesně křesťanské.

Již staří křesťané vtiskovali na hroby v katakombách odznaky posvátné: nejčastěji shledáváme zde zkrácené jméno »Kristus« s křížem jakožto původce spásy. Přicházejí i jiné odznaky dämýslné,

jako: beránek, odznak trpícího Spasitele, holubice, odznak Ducha sv., páv nebo kohout, odznak nesmrtelnosti a vzkříšení, palma, odznak vítězství nad hřichem a světem, koruna, odznak odměny nebeské, kotev, odznak naděje křesťanské atd. Nejvýznamnějším odznakem a pomníkem na našich hrobech má býti kříž se Spasitelem, neboť smrtí svou zjednal nám Syn Boží milost za živa i milost v životě věčném po smrti. Bolestně nás vždy dojmá, vidíme-li na hrobě křesťanů pomníky pohanské: sloup s nápisem nebo tabulku s fotografií, nebo urnu — vše bez kříže a všeho křesťanského odznaku. I z takových pomníků lze souditi na víru a zbožnost nejen zemřelých, nýbrž i pozůstalých. Pomníky takové ubírají hřbitovu ráz katolický a proto nemají se stavěti. Lepší jest jednoduchý kříž dřevěný nežli nádherný mramorový pomník bez kříže. Onen vzbuzuje city náboženské, tento nikoli.

Konečně patří k dobře spořádanému hřbitovu i oddělené místo pro samovrahů a nekřtěňátek. Obojí nepatří, přesně vzato, k církvi. Nekřtěňátka nebyla účastna milosti křestní a samovrahové, kteří při dobrém rozumu zločin tento spáchali, sami sebe z církve vyloučili, neboť tato zakazuje přísně samovraždu. Tím ovšem církev nikoho neztrácuje, nýbrž hájí jen právo dítek svých jak za živa, tak po smrti.

Hřbitov takto upravený dojmá tklivě každého, kdož jej navštíví; jest útulným místeckem, kde žijí se zemřelými miláčky aspoň v duchu obcují, vyzývá však také vážně všechny živé k modlitbě za zemřelé. Kříž pak uprostřed a na hrobech vztýčený těší nás tou blahou naději, že Spasitel všem zemřelým, kteří za živa pod křížem žili a bojovali, milostivým soudcem jest, učí nás, abychom i my, pokud nám dopřáno jest, pod

praporem kříže Kristova bojovali tak, aby chom jednou pod křížem lehce odpočívali a duše naše spásy s křížem

plynouce účastny byly. — Proto, katolíci, zachovejte křesťanský ráz svých hřbitovů!

Boh. Hendl.

Hrdinové víry.

Podává *Fr. Janovský*. (Č. d.)

IV.



o chvíli napadlo našim utiskovatelům, že prý se chceme vzbouřiti; jejich proradnost a nevěra stále je strašila; platilo o nich slovo žalmistovo: »Kteří Hospodina nevzývají, tam se třesou strachem, kdež není strachu.« (Ž. 13, 5.) Podávám smutný toho doklad:

Spolubratr náš Josef Coudert, karmelitán, zachvácen hroznou horečkou. Trápen zlou nemocí mluvil s cesty a konal skutky pomatenosti. Jednou večer vyřít se z kajuty, vrhl se mezi nás, bědoval, hořekoval, vedl si jako šílenec, hrozil smrti. Místo soustrasti prohlásili ho důstojníci náčelníkem vzpoury, nás za buřiče. Kde který voják svolán do zbraně; chtěli nás všechny pobiti. Za chvíli se však přece rozmyslili. Ubožáka řetězy spoutali a s námi sehnali do našeho bídného brlohu. Po té sešel se vojenský soud a věc pojednávána. Konec soudu bylo, všechny nás postřílet. Když se však lékař přece přesvědčil, že P. Coudert skutečně jest horečkou nemocen, nechali nás na živu.

Abý prý nám občerstvili vzduch, pouštěli do bečky dehty rozpálené koule; hrozným dýmem mohli jsme se zalknouti. Krticemi a zapálením mozku stíženo nás velmi mnoho; na ostrově Citoyenně ve dvou bídných chatrčích leželo jich sto; ostatní zůstali na lodi; o léku nebylo řeči; každý trpěl, až dotrpěl. Posluhoval jsem jim, seč jsem byl; jeden zachvácen šíleností, byl by mne roztrhal. Bílým praporem oznamováno lodi nedaleko ostrova

Citoyenny stojící, že v nemocnici někdo z nás umřel; lodníci zamávali klobouky, jakoby vítězství slavili, a volali nadšeně: »Ať žije republika!« Zesnuli pochováni na ostrově Aixu; sami jsme byli hrobaři. — Ostrov Aix možno právem nazvali ostrovem svatých.

Když jsem se pozdravoval z těžké nemoci, liboval jsem si, že mohu dliti na ostrově Citoyenně. Viděl jsem po drahé době opět milé živočichy, těkavé motýle, ptáky a jiné. Zvláštní péče jsme tam nedoznali, hlad nás trápil jako dříve; jedli jsme, co se nahodilo; ovoce, raky, ryby, hlemýžďe. Přistřeším byly nám prostranné stany. Nebylo nám patřiti na surové lodníky a vojíny.

Když nastaly na podzim lijáky, byli jsme opět dopraveni na lodi. Shledali jsme se tam s novými spolubratry, jimž jako nám bylo trpěti pro svatou viru; plakali, vidouce nás tak zubožené; dali nám, co měli.

Nadešla hrozná zima; pochybovali jsme, zdaž ji přebudeme.

* * *

Konečně na začátku února 1795 octli jsme se v městě Saintesu. Oddychli jsme si. Láska, přívětivost, slechetnost obyvatelů sainteských byly nám ubožákům blahodárným balsámem po tolika strastech a utrpeních. Když nás vedli ulicemi do velebného kláštera »Naší milé Paní,« pršelo, jen se lilo; ale ulice byly plny soustrastných diváků; plakali, vidouce naši bídu, naše zmoření. Sotva že jsme vešli do prázdného kláštera, přichvátali slechetní Saintesští; přinesli nám šatstvo,

nábytek, peníze, pokrm, nápoj: závodili v lásce. Zdálo se nám, že jsme se octli v první obci křesťanské, v Jerusalémě; zdálo se nám, že jsme z pekla přeneseni do nebe. Slouženo nám přelaskavě nejen první, druhý den, nýbrž po všecek čas, až se nám dostalo drahé svobody. Zámožnější rodiny přijaly nás i do svých bytův a těšily se nemálo, že nám alespoň jistou měrou mohou nahraditi naše mu-

čeníctví. Všecka tato milosrdná láska Sain-teských byla ovoce jejich živé víry, kteréž zůstali věrni přes všecka pronásledování. Sláva tobě, zbožné a šlechetné město!

Končím slovy žalmistovými: »Všecko to přišlo na nás, aniž jsme zapomenuli na Tebe, Bože, a neučili jsme nepravě proti zákonu Tvému. A neodstoupilo srdce naše od Tebe, aniž se uchýlily stezky naše od cesty Tvé.« (Ž. 43, 18 19.)

Církev.

(Časť další.)

Kvít všecken srdci lidských zřím tu kvěsti.
Tu v srdci vězí ostrý smutku šíp,
tam radosti se chvějí ňadra mladá;
tu na hlavu snih trudů, prací padá,
tam popel chladný — vědomí svých chyb.
Žal, nářek slyším — hřmění vodopádu...
Zřím srdce v siroby se chvěti chladu
i vášeň, která šlehá jako blest
s rtů nutic bolestivý, hrozný stesk —
však neslyšel jsem zoufání, ni klení...
Vál všude jen duch tiché pokory,
jenž sladce šeptal sebe o zapření
a u Boha jenž hledal podpory...
Ti děkuji mu, oni tklivě prosí,
ti lkají, ti jen oko slzou rosí
a všichni v jeho srdce kladou naději,
své tužby na víru pak v něho stavějí.

A roste — roste vidění mé divné...
Jak první jarní teplý paprsek
zrak Kristův mile jasní se a živno,
že duše plesá jako skřivánek,
jenž letě s roztáleného pole do azuru
plu radosti a blaha zajásá,
tón za tónem jak perly setřásá
a oko, srdce pne se za ním vzhůru.
Zrak Páně na nich utkvěl laskavý
a pravice se ku žehnání zvedla...

Jak okamžik ten ústa vypraví,
ježž duše moje tonouc v blahu shlédla?
Všem žehná jeho bílá pravá ruka
a všecky béře pod svou záštitu...
Kam dosáhla, tam neproniká muka,
tam rdí se štěstí v jitru zásvitu,
tam zívisti had jedem neškodí,
smrť nemá hrůzy a hněv nemá moci,
tam zora naděje plá z bídý noci,

msty není tu jiskra neblahá.
Kam pravice ta svatá dosahá,
tam spokojenost, radost, láska kvete,
jichž kořen mocí z ňader nevyrvete...

A pravice ta sahá širým světem,
jak slunce, které zlatí horstva štít,
jak déšť, jenž spadl pole ovlažít,
jak vánec, který jemně kývá květem.
Zem celou obejmá... Stíny pralesa,
šum moře, klasy polí, chaty lidské,
trav útlý stvol i duby gigantické,
i nekonečná snívá, sinná nebesa,
i hvězdu, která právě vychází
a za ní sester, jak když jisker nahází.
Vše objal, vše se k němu láskou tulí,
čtou z oka jeho svatou jeho vůli...

Ta svatá ruka jeho sahá vysoko,
neb nejvyššího nebes bodu dosáhla;
ta svatá ruka jeho sahá hluboko,
neb srdcí lidských mohutně se tknula.
Ta svatá ruka jeho sahá převysoko,
kam nedohlédne žádné lidské oko,
kam nadšení svou mocnou perutí
jen v chvíli největšího pohnutí,
kdy všedních péčí opustí ho ruci,
v svůj svátek nejvyšší se vznáší duch,
kde mrtvé oživují ideály,
jež za mládí mu na obloze plály...
Tak svatá ruka jeho sahá vysoko
a výše, výše pozvedá se stále...
Ta svatá ruka jeho sahá široko,
kde stojí v pyšném lesku palác krále,
jenž o bodáky podpírá svůj trůn,
až k lkajícímu v nouzi ku žebráku,
jenž hledí k němu se zívisti v zraku...
Tak sahá od hader až do koruny. —

Jest pravda mocnou jeho pravici,
z níž štěstí, blaho v srdce věrných plyne,
a hvězdou ve tmách bludným svitíci,
jež ku života všeho cíli kyne...

* * *

Zrak jeho byl-li roven bouře blesku,
jenž pronikal až v srdce hlubinu,
hlas úrodů se ozval v zbroje třesku,
jak hromu děs v posvátnou tišinu...
Jich přival vzrůstal jako mraků shluk,
když ku mrakům se mraky černé kupí,
jak letělo by divé hejno supů...
Hlas jejich padající hory zvuk...
Jich přival vzrůstal jako voda divá,
jíž překypuje řeka na jaře,
kdy slunce shlédne zemi do tváře
a s hor a s polí závoj sněhu splývá.
Jich přival rostl v rozbourené moře,
jež zmitá sebou v divém víru vln,
jichž hřbet tu břehy libá pěny plu,
tu vstává roven zachmuřené hoře...

Rost' přival národů a bouřili
se huěvem, zlobou, touhou zhladit Krista
i srdce, které přijat jej se chystá...

Žid začal boj, dál pohan vyžilý...

Žid, který ulpěl na svých tradicích,
pln jedu v očích ohněm soptících,
jenž zhoubu, zhoubu dokonalou věští,
zved' tvrdý kámen hamiznou svou pěstí,
v tvář svatou sliny hnusné metá...
Zbraň jeho — tvrdý kámen závisti
a rouhající svatému se slova kletá...
Však sotva kolem kříže zasvistí,
zas padá bídně k zemi odražena,
by znova vstala záští pozdvižena
a kolikrát se zvedne k útoku,
tolikrát padá s bělmem na oku.
Jak pravý nezmar svíjí se v své bídě,
kde uškodit, kde uštknout slídě
a nehyne — jak věčná výstraha,
že pomsta lidská v nebe nesáhá...

(Ostatek přístě.)

Jubilejní slavnost v Rajhradě.

Svěcení mosaikového obrazu Panny Marie
na průčelí klášterního chrámu Páně.

Památným zůstane jak nynějšímu tak i budoucím pokolením Rajhradu a okolí den 22. září t. r. jakožto krásná jubilejní slavnost. Byl totiž na 850letou památku původního založení kláštera benediktinského v Rajhradě Břetislavem I., knížetem českým (18. října 1045) zakoupen krásný mosaikový obraz Panny Marie od nynějšího nejdůst. pana opata Benedikta Korčiana a umístěn na průčelí chrámu klášterního mezi oběma věžemi. K tomu vzácnému obrazu bylo potřeba také jiných ozdob, kterými celé průčelí nyní okrášleno jest, tak že jest nyní chrám klášterní chloubou Rajhradu a celého okolí.

Základy nynějšího chrámu položeny roku 1721. za probošta Antonína Pirma (1709—1744). Plán zhotovil pražský

architekt Jan Santini, který také stavbu vedl a po jeho smrti dále ve stavbě pokračoval stavitel František Klíčník z Brna a stavba nynějšího chrámu dokončena r. 1839., tak že téhož roku dne 7. června Jakobem Arnoštem z Lichtenštejna, biskupem olomouckým, vysvěcen byl. — Bohužel utrpěl klášter i s chrámem velikých škod za válek pruských vpádem a drancováním nepřátelského vojska.

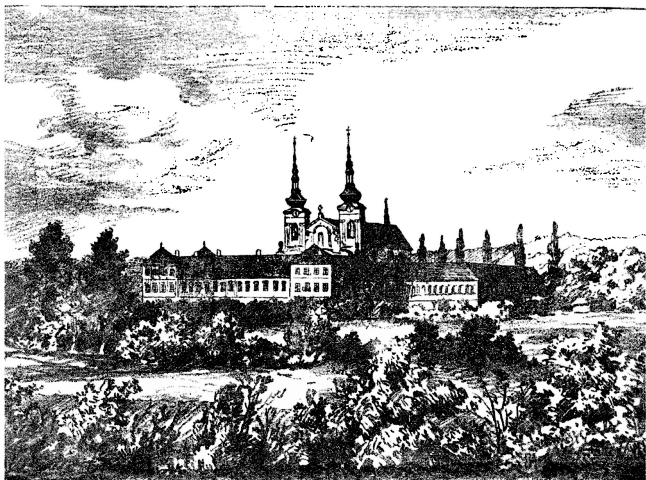
Jmenovitě r. 1742. utrpěl klášter mnoho škody hrabivostí nenasytných Prusáků, kteří brali, kde co bylo, nešetřili ani budov klášterních ani kostela. Skvostné roucho, jimž přioděna byla starobylá socha Panny Marie, rozedráno, soše samé useknuty ruce i hlava a proti nejsv. Svátosti páchány takové hanebnosti, že se péro vzpírá o nich se rozepisovati. Škoda byla ohromná. A novou ztrátu



Benedikt Korčian,
opat kláštera rajhradského.

velikou utrpěl klášter rajhradský za válek napoleonských r. 1805., kdy utábořila se v něm část francouzských vojáků po bitvě svedené nedaleko Slavkova. Klášter i chrám proměněn tehdy ve vojenskou nemocnici. Škoda tehdejší paří se na 50.000 zl. Není divu, že stavba chrámu nemohla přesně podle navrženého plánu provedena býti a mnohé ozdoby hlavně na průčelí chrámovém musely býti vynechány.

inženýr Vilém Dvořák, professor na vyšší průmyslové škole v Brně. Střed celého okrášlení tvoří přemilý obraz mosaikový na skle, představující Neposkvvrněné Početí Panny Marie. Dle návrhu zemřelého professora Kleina zhotoven byl obraz ten ve světoznámé dílně Neuhausera v Innsmostí, jest $5\frac{1}{2}$ metru vysoký, $3\frac{1}{2}$ metru široký a umístěn mezi oběma věžemi pod střechou lodě chrámu



Benediktinský klášter v Rajhradě.

Již předešli opatové kláštera rajhradského pomýšleli na provedení ozdob na průčelí chrámu. A teprve letos na památku původního založení kláštera (1045) proveden dávno zamýšlený plán, a sice nynějším nejdůstojnějším panem opatem Benediktem Korčianem (26. června 1883 zvoleným), letos pravím, kdy slavíme památku 850letou trvání kláštera benediktinského v Rajhradě. Plán k celému průčelí chrámu co do ozdob navrhl pan

ve výši asi 30 metrů. Představuje v krásné harmonii barev Neposkvvrněnou Rodičku Boží stojící na zeměkouli, na níž v levo letopočet 1045, v pravo 1895 napsán jest. Jest to obraz plný velebnosti, nebeské vlnivosti a krásy. V obličeji přesvaté Panny září svatý klid, pokora a láska k nám lidem. Oděna jest zářícím sluncem, jak viděl svatý Jan ve zjevení svém, na znamení vznešené hodnosti a vítězné slávy. Dva andělé pak drží korunu nad hlavou pan

Panny, poněvadž milost jejího neposkvrněného početí korunou všech ostatních milostí a základem veškeré její slávy jest. Nad obrazem k vůli souladu celkovému umístěna jest baroková ozdoba, v jejíž středu jest štít s heslem řádu benediktinského U. I. O. G. D. (aby ve všem veleben byl Bůh). Pod obrazem připojena 10 metrů široká balustrada z vápence, od brněnského sochaře p. Tomoly zhotovená — Portál chrámu na obou stranách rozšířen novými sloupy s vázami a nad sochami sv. Vojtěcha a bl. Gunthera zbudovány nové přístřešky.

S touto prací zároveň dřevěný kůr v kostele sejmut a nahrazen novým, na železné konstrukci, s krásným, částečně pozlaceným zábradlím, kterýžto kůr jest nyní pravou okrasou celého chrámu. Tak dokončena práce tato šťastně pod dohledem nynějšího pro krásné umění obětovného opata Benedikta Korčiana ke cti a chvále Boží, blahoslavené Panny Marie a sv. Benedikta, patriarchy řádu našeho.

Práci zednickou vykonali zdejší odvažliví dělníci pod vedením stavitele rajhradského p. Fr. Mátl. Dlouho již tázali se lidé, kdy bude ten nový obraz posvěcen. Těšili se na to všichni nejen obyvatelé Rajhradu, ale celého okolí. Konečně nadešel den radostný, kdy vyplněno přání všeho lidu. Byla to neděle 16. po sv. Duchu, památka sedmera bolesti Panny Marie, dne 22. září. Den překrásný! Na ranní služby Boží přicházející věřící pohlíželi jeden po druhém k obrazu Panny Marie, před nímž kamenná balustrada vkusně věnci ozdobena byla. Již ráno přicházeli i cizí lidé, vábila je neobyčejná slavnost.

Téhož dne také mimo jiné byla pobožnost před nejsv. Svátostí oltární po tři hodiny, a sice za církev svatou a za sv. Otce Lva XIII., aby jej Hospodin zachoval, obživiti, blahoslaveného na zemi učiniti a z rukou nepřátel vysvoboditi

ráčil, neboť 20. září slavili 25letou památku oloupení sv. Otce o jeho území a o Řím. Tak věřící lid tiše ponořen u vroucí pobožnost klaněl se Kristu Ježíši v nejsv. Svátosti oltární, modle se za sv. Otce. Přes to nicméně sešel se odpoledne u farního chrámu sv. Kříže ohromný počet lidu domácího i přespolního, mezi nimi naše spolky veteránů z Rajhradu a z Holasie s prapory a obětaví hasiči z Rajhradu. Před 2. hod. sestaven průvod. Byl to průvod vítězoslavný ke cti a chvále neposkvrněné Rodičky Boží. Průvod byl tak veliký, že vzdálenost chrámu sv. Kříže v Rajhradě až ke klášteru byla jediná řada lidstva. Školní dívky s praporem a za dozorní sboru učitelského mládež s praporem velikým a korouhvemi, družičky a královničky v malebném kroji národním velmi zdobily průvod tento, který vedli tři kněží při duchovní správě jsoucí. Za hudby a písně Mariánské ubíral se průvod ke chrámu klášternímu, kdež očekával ho nejdůst. pan opat Benedikt Korčian se slavnou assistencí, důst. konventem rajhradským a čtyřmi zástupci kláštera Králové ze Starého Brna. Obraz Panny Marie posvěcen, načež opět veškeren lid zapěl »Tisíckrát pozdravujeme Tebe« s průvodem hudby. Zatím se plnil chrám věřícími, jichž mohlo býti jen v kostele přes 4000, a plně nádvoří. Následovala slavnostní řeč, v níž dp. farář rajhradský Petr Illobil vyložil význam slavnosti, líčil krátce dějiny kláštera, obzvláště chrámu sv. apoštolům Petru a Pavlu zasvěceného, a dokázal, že klášter i okolí má dosti příčin oslavovati Matku Boží, jež v mnohých bouřích a dobách těžkých byla jim ochranou, a vyzýval věřící, aby i budoucně vroucně Matku Boží ctili a s důvěrou v potřebách svých pod ochranu její se utíkali. Po kázání byla litanie Loretańska s příslušnými modlitbami, pak »Te Deum«, které nadšeně a mistrně

zapěla Cyrillská jednota rajhradská. Celá slavnost pak ukončena hymnou papežskou, již zapěl veškeren lid ve chrámu shromážděný.

Nechť den tento překrásný i se slavností církevní zůstane v milé památce všem, kteří se jí účastnili! Matička pak Boží ať žehná a chrání brat rajhradskou

i se všemi obyvateli okolními před budoucími úhonami, aby pod ochranou její klášter benediktinský i budoucně působil ke blahu církve, vlasti a národa našeho! Čest a sláva Rodičky Boží vzmaňej se víc a více a zapust ještě hlouběji kořeny do srdcí lidu slovanského! P. H.

Závěreční hlavní slavnost

50leté památky znovuvzkříšení a posvěcení chrámu Páně na sv. Hostýně.



čísle říjnovém o jubilejní slavnosti na svatém Hostýně udáno, že ráčil nejduš. pan kníže-arcibiskup olomoucký Theodor na prosbu zvláštní deputace od poutníků zvolené zaslati telegram do Říma; i došla následující odpověď od sv. Otce: »Sv. Otec milerád přijal telegramem Tvým pojištěnou oddanost a projevenou zbožnost; i uděluje tudíž s největší radostí Tobě, Tvému duchovenstvu a svěřenému lidu, obzvláště ale věřícím jubilejní slavnost svatohostýnskou oslavujícím apoštolské požehnání.

M. Card. Rampolla.«

Odpověď tou skvěle zakončena hlavní slavnost jubilejní.

Avšak dveře chrámové se nezavřely; chlumen svatohostýnským opět zaznívaly převzácné Mariánské písně končící slovy: »Maria Panno, my jsme přišli k Tobě.« A opět těch dětí a ctitelů Mariánských na tisíce vchází do velebného chrámu Páně, aby se potěšili s Matičkou svatohostýnskou. Kdož zví o všech milostech jim propůjčených! Opět přišli z blízka i daleka, přišli malí i velcí, nuzní i bohatí. Kdož jich seče! Den jak den přicházejí bez záznamu, avšak pouti jejich zaznamenány jsou v knize života.

Svatý Hostýn a apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou bl. Panny Marie.

Známý tento spolek jest církevním spolkem pobožným a misijním, kterýž za účel sobě klade sv. katolickou víru

mezi Slovy rozšiřovati, hájiti a zvelebovati, následovně všecko podnikati a podporovati, co by k tomu konci prospěšným se vidělo, a jest pod ochranou bl. Panny Marie. Důvod pro toto zasvěcení jest dvojit: aby spolek zabezpečil sobě žádoucího zdaru a pak aby jevil se v pravdě jako apoštolát sv. Cyrilla a Methoda.

Církev Boží vždy potřebovala a potřebuje apoštolův, apoštolé pak vždy potřebovati budou ochrany bl. Panny Marie, z nížto těšili se jak apoštolové první, tak jejich nástupci. Než »apoštolem býti« a »apoštolovati« jistou měrou jest povinností nás všech křesťanů, i jest nám všem utíkati se pod ochranu bl. Panny Marie. Pročež i apoštolát svatého Cyrilla a Methoda doprošuje se ochrany Matky Boží a jejího požehnání, aby jako spolek povzněl se a v účelích svých aby šťastně prospíval. Účel spolku jen tehdy zajisté nadějí poskytuje, když ve spolku objeví se hojná pocta Matky Boží.

Vrcholem touhy a snahy apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda zajisté jest usmíření rozkolu a návrat velikých národů slovanských na východě evropském a na jihu do jednoty sv. římsko-katolické církve, kterýž až bude docílen, tvárnost země zajisté se obnoví. Církev sv. významně prozpěvuje: »Raduj se, Maria, neboť veškeré bludy jsi potřela po celém světě,« a tu třeba dovolávati se prosebně pomoci její. Na to vše spojili nás sv. bratři Cyrill a Method svazkem společné úcty k Rodičce Boží Panně Marii a tento svazek nedáme trhati sobě od nikoho, ani

od cizích ani od svých, ale utužovati jej budeme. Jaký by to byl Slovan bez Matky Boží? Slovan ve všem Matku Boží má; vplývá do všeho účtu mariánskou, a uctíváním Matky Boží protká život Slovana, on chce, aby ve všem a na všem podílu měla, on jí vyhráváti dává: viztež tam ve Frýdku, v Příboře o slavnostech Matky Boží se vyhrává. I nemůže spolek náš objeviti se bez účty bl. Panny Marie. Mysl něžná k Matce Boží, kteroužto svatý Cyrill a Method lidu svému věrně svítili, zrcadlí se na sv. Hostýně od dob Cyrillo-Methodějských.

Za tou příčinou olomoucký arcidiecéšní odbor apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda pozval členy své na společnou pouť na sv. Hostýn, kteráž konána 28. a 29. srpna, která se velmi vydařila. — Poutníků-členů dostavilo se veliké množství ze všech stran vlasti naší, tak že prostranná svatyně Mariánská byla naplněna. — Zvláštní vlak vypraven z Němčic, Měrovic, Vrchoslavic, Stříbrnic a Kojetína. Spolek čtenářský z Němčic na Hané súčastnil se pouti této s praporem s obrazem sv. Václava. Přes 700 přistoupilo ke stolu Páně. Kázání a velké služby Boží konal ku všeobecnému povzbuzení nadšenému vdp. kanovník J. Droběna, starosta olomouckého odboru apoštolátního.

Vše svým pořádkem tak se zalíbilo, že vysloveno opětě přání, aby podobná pouť apoštolátní i příští léta se vykonávala.

Konsekrace oltáře sv. Františka. Třetí řád sv. Františka na svatém Hostýně.

V památné encyklice o sv. Františku Assiském ze dne 17. září 1882 dí svatý Otec: Vysvoboditel pokolení lidského, Ježíš Kristus, živým a ustavičným je pramenem všech věcí dobrých, ježto od neskonale dobroty Boží na nás splyvají a to měrou takovou, že spasiv svět jednou, po všechny věky zůstane mu Spasitelem; neboť není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom měli spasení býti. Stane-li se tedy někdy, buď za příčinou přirozenosti porušení aneb vinou lidskou, že člověčenstvo na zlou stranu se svaluje a zvláštní pomoci od záhuby vymáhá: tož naprosto nezbyvá nic jiného, než vrátiti se ke Kristu Ježíši, a pokládati o návratu tom, že to

útlek nejlepší a nejjistější. Jeť zajisté božská jeho moc tak veliká a tak působivá, že jí všeliká nebezpečnosti mohou býti odpuzena a všeliké strasti vyléčeny. Budou pak vyléčeny jistotně, jakmile vrátí se člověčenstvo ku vyznávání křesťanské moudrosti a ku plnění evangelických pravidel života.

Když byl pak svatý Otec vypsál, jak užitečně řád ten svého času působil a jak veliké obliby, zvláště v Itálii, požíval, pokračuje takto: Že však duch člověka toho (sv. Františka), skrz naskrz a po výtece jsa křesťanský, obdivuhodným způsobem s každým místem a s každou dobou se srovnává: nikdo zajisté pochybovati nebude, že by řád svatého Františka i za našeho věku s velikým byl prospěchem. A to tím více, ježto povaha doby naší v nejedné příčině povaze oněch dob se podobá.

Je-li nemoc našeho věku podobná nemoci 12. století, zajisté v léku, který tenkrátě pomohl, i za naší doby spásy hledati a jí nadíti se náleží. I odporučil sv. Otec třetí řád sv. Františka, který se velmi ujal i ve vlastech našich.

Údové téhož řádu scházejí se na sv. Hostýně na společně shromáždění hlavně příčiněním vdp. Hejtmánka, vikáře v Něm. Bělé v Čechách, a jiných vp. ředitelů. I zjednali si zvláštní oltář sv. Františka, který od nejd. pana biskupa Brněnského, Dra. Frant. Salesia Bauera, slavným způsobem byl posvěcen 7. září.

Dne 6. září odpoledne vyšel průvod terciářů z Bystřice na svatý Hostýn se sochami Panny Marie a sv. Františka. Průvod ten vyšel původně s družičkami z Rouštky za vůdcovství dpp. Františka Procházky, faráře z Rouštky, Dra. Ehrmanna z Veverské Bytýšky a p. Fr. Kašíka. Ve Valašském Meziříčí přidali se terciáři z Val. Meziříčí s vpp. kaplany P. Černým a P. Spáčillem a ze Zašové s družičkami a hudebníky znamenitě vyskolenými. V Bystřici přidružili se terciáři Vyskovští s vp. P. Bedřichem Bednářem a z farnosti Loukovské s vlp. Daněčkem. Kromě toho přítomni byli terciáři, jak jich dalece bylo možno zaznačiti: z Choryně, Lešné, Loučky s 11 družičkami, Bránek, Vel. Bystřice, Říkovice, Žalkovic, Břestu, Halenkova, Ostrohoty, Blatnice, Nov. Hrozenkova, Životice, Frenštátu p. R.,

Mistku, Příbora, Ondratice, Choliny, Hradiska u Kroměříže, Zdounek, Hlinska, Vídně, M. Ostravy, Přerova, Olomouce, Uh. Hradiště, Veselí, Brna, Uh. Brodu atd. ze všech krajín naší vlasti.

Na svatém Hostýně uvítá i Jeho Biskupskou Milost, při čemž Vídeňské družičky kytice podaly. Na to zpívány hodinky o sv. mučenicích a nejd. pán biskup kázal o pokoře svatého Františka způsobem úchvatným a srdce pronikajícím za napjaté pozornosti všech přítomných.

Poutníků hlavně tertiářů víc a více přibývalo. Po večerním sv. požehnání seřadil se průvod tertiářů na pozdravení nejd. biskupa. Byl to čarokrásný pohled na sta a sta hořících svíců v rukou poutníků a poutnic. Hudba Zašovská zahrála několik slušných pochodů, načež po zapění písně ponocného od dp. Dra. Erhmanna vesli poutníci do chrámu Páně a zde společně s průvodem varhan za vůdcovství dp. faráře Frant. Procházky modlili se Marianskou jitřní a chvály, načež celé officium za mrtvé se modlili. Pobožnost tato mnohému zcela neznámá za to tím dojemnější a povzbuzující trvala až do půl noci.

Sotva poutníci trochu si podřímli, již zase Zašovská hudba ranním budíčkem je k pobožnosti vybízela. Započato i ranní modlitbou a hodinkami a sv. přijímáním.

O 7. hod. započal velebný výkon konsekrační oltáře sv. Františka. Pravda, že obřady vštěpovati mají tajemství různá, že podněcovati mají pobožnost, plnou měrou se osvědčila. Tu proniknut člověk pravdou, že přesvatým místem jest oltář. Poutníci po celý dlouho trvající výkon oka nespustili s nejdůst. pána světitele. Při konsekraci přihluhovali a zpěv obstarávali: vdpp. kanovníci z Kroměříže, mons. Al. Buřinský, V. Blažek, assessor R. Homolka, Frant. Procházka, farář, Dr. Ehrman, Fr. Mikšánek, farář Němčický, Frant. Mokroš, Jos. Spáčil a Jiří Černý, kaplani z Val. Meziříčí, Filip Novák, kaplan z Vlčnova, Bednář Bedřich, kaplan z Vyskova, J. Demel, praefekt z Kroměříže, vp. jáhen Janík z Olomouce a páni bohoslovci Olomoučtí. Antifonářem byl pan učitel z Rousky, Julius Macháček. Zpěv hned rozrýval útrobu, hned zase povznášel, tu k slzám radosti, tu zase k lítosti

povzbuzoval. Roznícenost vrcholu dostoupila, když nejd. biskup započal s nevšední výmluvností a zápalením obřady svcení vykládati, poukazovati na články věroučné a jejich uskutečňování v životě. Tu bylo uskutečněno, že i poukazovati se má, jak víra naše rozumná a radostná.

Na to sloužena mše svatá na konsekrovaném oltáři, provedena byla oblačka, obnova sv. professe a uděleno apoštolské požehnání.

I nastala tiseň okolo oltáře svatého Františka, která po celý den a po celou pouť potrvála, neboť kde kdo chtěl u oltáře pokleknouti a sobě nějakou milost vyprositi.

Když byli tertiáři poděkovali Jeho Bisk. Milosti, ubírali se plni jsoouce radosti, ze všeho, co viděli a co zakusili, do domova svého; přemnozí zůstali ještě na poslední hlavní pouť jubilejně.

Zastaveníčko — večerní modlitba — noc — a poděkování.

Po 8. hod. 7. září večer seřadili se zástupcové průvodů se svými tabulkami před obydlím ndp. biskupa, aby uspořádali J. Mil. B. zastaveníčko. Toto jednoduché zastaveníčko J. B. Mil. bylo asi sotva kde uspořádáno. Bylo jednoduché a přece tak významné a dojemné. Byliť tu zástupci ze všech končin Moravy, láska je sem přivedla; viděli lásku ndp. biskupa, ano seznali ji opětě a nemálo se jí podivili, když ndp. biskup sobě za těžko nepokládal navštívit a potěšit v poutní kanceláři poutnici nemocnou, která zaopatřena byla. Slzy polily tváře spolupoutní, když to viděly.

Hudba z Březolup zahrála, poutníci hlavně z Vlčnova ve svém překrásném kroji za vedení vp. Filipa Nováka zapěli píseň Marianskou. I provolána »sláva« J. B. Milosti. Ndp. mile byl překvapen, poděkoval všem, provolal sv. Otci a císaři a králi s poutníky »sláva« a přál všem dobrou ba svatou noc. —

A byla v pravdě to svatá noc. Celý kopec byl lůžkem, tisíce a tisíce nocovali pod širým nebem prozpěvující píseň po celou noc. Na spánek nikdo ani nepomyslil. Škoda, že tam nebyl básník, tent mohl básně složiti plnou néhy a krásy, plnou oslavy Matky Boží a zbožnosti našich poutníků. Převzácnou látkou ku



Nejdůstojnější pan biskup brněnský
Dr. František Saleský Bauer
káže poutníkům na sv. Hostýně
o jubilejní pouti dne 8. září roku 1895.
na den Narození Panny Marie.

vznešené básni byla i večerní modlitba společná. Tu živě na paměť se stavil obraz předků našich, kterak prosí Pannu Marii a kterak po 600 letech na těchže místech tisíce potomků společně se modlí. Jednoduchá byla večerní i ranní modlitba, a přece tak dojmala všechny.

Když byl odpoledne vdp. superior P. Cibulka se s poutníky rozloučil a když uděleno sv. požehnání, seřadili se opět poutníci před klášterem a zde slovy srdečnými p. ředitel měst. škol z Napajedel, Leopold Červenka, jménem poutníků poděkoval za vše J. B. Milosti. Pak poděkoval strážci sv. Hostýna vdp. superiori P. Cibulkovi za výzdobu sv. Hostýna, za péči, kterou věnuje na misích rodákům našim, a neunavným zpovědníkům vp. P. Türkovi a P. Ryšánkovi za všelikou námahu při udělování sv. svátostí. Ndp. biskup poděkoval jménem všech a laskavě se rozloučil s poutníky, při čemž vzácně hrála hudba z Val. Klobouk.

Služby Boží o závěreční slavnosti.

Pán Bůh dal pohody, a proto přišlo poutníků na tisíce a tisíce; přeskoda, že nemožno udati počtu! Jaký to velikolepý projev, jaké to veřejné osvědčení víry taká velkolepá pouť! Tam zástupy obléhají zpovědnice, tam ve zbožnosti pohroužení přijímají tělo Páně, onde zástupy z té duše, z toho srdce prozpěvují mariánské písně, tam zase s pozorností nevšední naslouchají slovu Božímu, tu zase před obrazem Matky Boží rozmlouvají s Pánem Bohem, s Pannou Marií řečí tak něžnou a dětinnou! Tamo slzy poutník roni, tu s odhodlaností povstává a s útechou v srdci odchází. Tisíce to projevy zbožnosti nadšené. A což teprve, přidružily-li se k tomu slavné služby Boží, jakých lid náš velkým jest milovníkem!

Hlavní služby Boží ráčil míti nejd. pan biskup brněnský, Dr. František Saleský Bauer. Kázati ráčil venku pod věží čili rozhlednou Panny Marie k veliké radosti poutníků. Znatelé páčili posluchačstvo na 40 až 50 tisíc. Kde kdo chtěl aspoň slovo zachytnouti, čehož všem se nedostalo. Jeho biskupská Milost ráčila hlavně poukázati na obnovu světa skrze Pannu Marii. Byla to sláva úchvatná, kteráž podávala svědectví o hlubokém

proniknutí pravd. Tak mnohý prohodil: »Co jsem toho již přečetl o Panně Marii, ale něco takového ještě jsem se nedočel ani jsem neslyšel!«

Po kázání byla biskupská mše sv., při níž obvyklé obřady zbožnost zvyšovaly. Cyrillská jednota z Val. Meziríči za řízení vp. P. Spáčila zapěla mši sv. čtyřhlasnou ke cti sv. Kunegundy od Hallera, Ecce sacerdos od Vitta, graduale od Křížkovského, obětování a Tantum ergo 6hlasné od Mitterera. Tu opět jsme se mohli přesvědčiti, co zmůže dobrá vůle a obětavost. Byl to zpěv služeb Božích předňstojný, unášející a pravou pobožností podněcující. Veškeré chvály hodna snaha této jednoty. Nad to vše ještě nás přemile dojalo, že zpěváci před výkonem přistoupili ke stolu Páně; odtud i vroucnost zpěvu. Účinkovaly následující dámy: Barvičova Kam., Barvičova Leop., Bučkova Ad., Drozdova Math., Endersova Kam., Holešovská M., Kašlikova Bohum., Kaubaufova M., Lihaříkova M., Majerova Emilie, Malá Johanna, Mičunkova L., Mistecká B., Novotná M., Plesnikova R., Potočná Fr., Pokorná Zofie, Staveníkova Kam., Tichá Anna, Vitkova Anna, Zlámalova Anna, Zrunkova Marie, Segetova Kam., Heinrichova Marie, Plesnikova Anna. Pánové: Bránka Aug., Černocký Ferd., Černocký Josef, Holešovský Jan, Chlebovský Vojtěch, Pokorný František, Poruba František, Sopůch Frant., Zgabaj Pavel, Zrunek Karel, Plesnik Antonín, Demel Josef.

Kromě toho byla zde i jednota Napajedelská, která nemilým nedorozuměním nemohla se účastniti; i obět jejich uznání hodna.

Nadšeně kázali o Panně Marii ndp. mons. Al. Buřinský, kanovník z Kroměříže, a vdp. Dr. J. Pospíšil, kanovník z Brna, a opět německy všem nám známý a milý vdp. superior P. J. Cibulka. Tak, jak tito kazatelé kázali, dovede ovšem kázati jen srdce nadšené. Byla to řeč od srdce a proto šla k srdci. Tu plnou měrou splněna a stvrzena pravda slovy projádněná, že srdce se všemi mohutnostmi řečníka výmluvného činí.

Po hrubé mši sv. bylo požehnání před tváří celé Moravy, venku pod rozhlednou Panny Marie. Zde tisíce a tisíce poutníků modlilo se »Věřim« s nejd.

biskupem. Pohled na vše slzy radosti vynutil. Velebný to okamžik, kdy pozvednův ndp. biskup ruku žehnal tisícům a tisícům a celé Moravence. Po té připomenul, že půjde na jinou horu, na sv. Horu u Příbrami, i otazuje se, má-li na katolickém sjezdě v Příbrami vyříditi pozdrav. I zavznělo odevšad: »Ano, ano.«

Pozdrav ten potěšil nemálo Čechy; pišit o tom noviny:

Radostným překvapením bylo pro všechny přítomné, když povstal pak J. M. nejd. p. biskup brněnský, Dr. Bauer, aby promluvil několik slov pozdravných. Poukázav na to, že ani loňský katolický sjezd brněnský nebyl uskutečněn bez mnohých a velkých překážek, a že mohli jeho pořadatelé vykazati se o něm jak representací, tak cennými promluvami, což bylo z velké části zásluhou bratří z království, začez: »Zaplat Pán Bůh!« Pripomenul, že konána byla včera záverečná slavnost, konaná na sv. Hostýně, tam, »kde Máti Boží divy tvoří,« 50letá památka okamžiku, v němž tamní chrám opět počal býti obnovován. Dnes skví se ve slávě, o jaké nikdo ani nesnil. Bylo tam přítomno přes 45.000 osob, jichž většina nocovala na sv. Hoře a po celou noc divotvornou Matku Boží písněmi oslavovala. Byla to noc svatá, svatá! Ndp. biskup měl k nim promluvu, v níž připomenul, že ze sv. Hostýně odjede hned na jinou sv. horu, Marianskou sv. Horu to nad Příbrami, a že když veřejně se otázal, zda má sjezdu příbramskému vyříditi pozdrav z Moravy, zvolali všichni: »Ano! Ano!« Vyřizuje tudíž pozdrav ten a přeje zdaru co největšího a Božího požehnání.

»Zaplat Bůh! Zaplat Bůh!« ozvalo se po těchto krásných, procitěných slovech sálem.

Na to zapěno: »Bože, chválíme Tebe« s průvodem hudby z Horní Moštěnice a Vlkovské obou veteránských spolků.

Matice Svatohostýnská.

I na této pouti dařilo se dobře »Matici Svatohostýnské,« vždyť účelem jejím: Povznášeti poctu blahoslavené Panny Marie na sv. Hostýně; zvelebovati tamní služby Boží; křistiti, obnovovati a zvelebovati sv. památky na svatém Hostýně; zvyšovati pobožnosti v kostele i mimo

kostel; zabezpečovati lépe tamní duchovní správu i rozmnožovati přísluhu kněžskou v poměru k nastalé potřebě; ale zároveň i pečovati o potřeby poutníků tělesné, aby přístřeší i ostatní zaopatření jejich přiměřeně a slušně řízeno býti mohlo, aby byl Hostýn svůj a přináležel Matičce Svatohostýnské.

Mezi dobrodince dlužno vřaditi: dp. D. Deutsche, kons. radu v Kokorách, vp. J. Zavřela, kaplana v Přerově, dp. Františka Ostravského, faráře v Krásné, Františku Hruškovu z Kunovic, p. Fr. Moravusa, hodináře z Brna atd. atd. O slavnostech pamatováno na dobrodince a členy Matice svatohostýnské při mši svaté, obětovány za ně mše svaté.

Na rozloučenou s Matkou Boží Svatohostýnskou.

Loučíme se, ó Matičko Svatohostýnská, o letoší jubilejní slavnosti s místem tímto, kdežto se svou přimlůvou a pomocí přítomna jsi. Se sv. arcibiskupem Jakubem zde voláme: Ó jak hrozná a vznešená, jak svatá a velebná jest toto místo! Zde nebes brána otevřena! Zde, Matičko Boží, divy stále tvoříš. Není snad místočka ve vlasti naší, odkud by Tebe nepřišli pozdravit o letoší pouti jubilejní. Pozvedaly zde k Tobě ruce své děti nevinné, spínali k Tobě ruce kající, prosby přednášeli nuzní i bohatí. Tys útěchy skýtala a oni s Bohem smíření ve sv. svátostech odcházeli za povoláním svým. Ó pros za nás, abychom zůstávali v milosti Boží, abychom zůstávali s Bohem a Bůh s námi. Kdykoliv užijeme svatý Hostýn, pozdravíme Tebe a opětně obnovíme předsevzetí zde učiněná, jakž činíval věrný sluha Tvůj, náš František Sušil. Dáváme se uchvátiti citem, jak týž Sušil opětně na to poukázal, a tu, aby neovládal nás cit a někdo zneuživ tělo stránky naší nesvedl nás ku zlému, dodej k citu, ó Matko milostivá, řekli bychom železa, železné vůle, abychom se nedali oblomiti. Tys potřela bludy, zachovej Svou mocnou přimlůvou nás u víře, vzdaluj od nás různé bludy, vždyť »nezhyne rod, jenž věřit neustane.« Sv. Otec opětně o nás dí, že Prozřetelnost božská ku velkým věcem nás vyvolila, a tu pros za naše rodáky, aby stali se hodnými a vhodnými nástroji v ruce

Boží k úradě božské, hlavně ku sjednocení u víře našich pobratimů.

Rozhárané jsou naše poměry; skrze Tebe, jakž překrásně zdůvodnil nejd. pan biskup brněnský, všeliká obnova, i budiž nám k obnově blahé nápomocnou!

Dejž milosti potřebných všem nemocným a všem, kteří nemohli přichvátat sem, Tebe uctít; buď jim matkou milostivou a milosrdnou! Odměň přehojně všem, kdož letoší jubilejní slavnost

nám přichystali, ochraňuj a posiluj strážce svatyně této! — S důvěrou odcházíme odtud, neboť Ty za nás prosit nepřestaneš, vždyť opětně jsme pěli: »Pokud náš národ v hloubi srdce chová — důvěru k Matce, která divy tvoří, — Maria za nás prosit nepřestane.«

Ano, oroduj za nás, Matko milosrdenství, se Svými cititeli sv. Cyrilem a Methodem i bl. Janem Sarkandrem, a v posledním tažení ukaž nám svého Ježíše.

Dle „Hlasu.“

Na slavnost Všech Svatých.

„Království nebeské násilí trpí, a ti, kteříž násilí činí, uchvacují je.“

(Mat. 11, 12.)

Milé a přeutěšené bylo zajiště podívání na zem Chananejskou, kterouž Hospodin v dědictví byl přislíbil lidu israelskému, neboť byla velmi bohata na všeliké plodiny a tak úrodná, že i ze skal med se prýštil a hrozny neobyčejné velikosti v ní vyžíraly.

Mnohem krásnější a přeutěšenější však jest podívání na onu zem či krajinu, kterouž ve svatém zánícení již za živa viděl miláček Páně, svatý Jan, a kterouž Bůh také nám v dědictví přislíbil, neboť bohata jest ne na plodiny zemské, nýbrž na požitky a radosti nehynoucí, poněvadž v ní Bůh sám vyvoleným svým tváří v tvář se zjevuje a požívati dává.

Ale kdo z nás vejde do zaslíbené země té? Podívání na zem tu jest ovšem pěkné, tak pravili ti, kteříž z lidu israelského vysláni byli na zvědy do země Chananejské, ale kdo z nás dojde země té? »Země ta v pravdě teče mlékem a medem, ale obyvatele má silné a města převeliká a ohrazená.« (IV. Mojš. 13, 28, 29.) A co říkáme my, když nám církev svatá každým rokem v den dnešní

na paměť přivádí nesčíslné zástupy svatých a světců Božích, kteří již vešli v zaslíbenou zem nebeskou a tam věčných radostí požívají? Zdaž i my neříkáme: země ta jest ovšem krásná a přeutěšená, ale kdo z nás do ní vejde?! Bez pomoci Boží ovšem nikdo, ale s pomoci Boží všickni. Každý věk, každé stáří, každé pohlaví, každý může vejíti do zaslíbené země nebeské, bude-li jí dle sil svých a vůle Boží opravdově a usilovně dobývati. Písmo svaté Starého Zákona nám vypravuje, že lid israelský chtěl se v dědictví otců svých uvázati a zaslíbenou zem v podíl vzíti, musel země té sobě násilím dobývati. My však víme a poučení jsme, že Starý Zákon a všecko, co se v něm dělo, bylo toliko předpodobněním a vyobrazením Nového Zákona. Museli-li synové israelské, chtěli-li zaslíbenou zem v podíl míti, ji násilně dobývati, musíme i my tak činiti, chceme-li v zaslíbenou zem nebeskou vejíti. Sám Pán Ježíš proto pravil: »Království nebeské násilí trpí, a ti, kteříž násilí činí, uchvacují je« (Mat. 11, 12), t. j. kteří ho usilovně dobývají, sebe a všeliká pokušení přemáhají a se zapírají, dosáhnou ho. Ano, tať jediná cesta, kterouž do zaslíbené země nebeské vejíti můžeme; v této cestě zajisté sbíhá se všech oněch osmero cest, kteréž nám

božský Pán náš ukazuje v dnešním slavnostním evangeliu. Právě tu Pán Ježíš: »Blahoslavení chudí duchem...«, ale co to znamená jiného, ne-li, že násilí činití musíme očím svým, abychom po vezdejších statcích nezřízeně netoužili, a přemáhati sebe, abychom majíce vezdejší statky ke zlému jich neužívali a s nimi nezahynuli? — Pán Ježíš praví: »Blahoslavení tiší...«, ale co to znamená jiného, ne-li, že třeba násilí činití převrácené, ctižádostivé myslí, aby pýcha a hrdost jí nepodmanily a nás nebeské slávy nezbavily? — Pán Ježíš praví: »Blahoslavení lkající...«, ale co to znamená jiného, ne-li, že násilí činití třeba srdci, aby světské radosti a rozkoše nedusily v něm nábožnost a kajicnost, a my pro rozkoše hynoucí nemuseli pozbyti rozkoší nehynoucích? — Pán Ježíš praví: »Blahoslavení, kteří lační a žízni po spravedlnosti...«, ale co to znamená

jiného, ne-li, že násilí činití musíme sobě, abychom pozemských statků nevážili sobě, nýbrž těch, které mol ani rez nekazí, ani zloději kradou a které jediné hodny jsou, abychom po nich toužili a bažili. — Pán Ježíš praví: »Blahoslavení milosrdní...«, a kdo z nás neví, jak těžko to přichází nám, když máme nepříteli odpustiti a dobře činití těm, kteří nám ublížili? — Pán Ježíš praví: »Blahoslavení čistého srdce...«, ale kde jsou ti šťastní mládenci a panny, aby nemuseli násilí činití smyslnosti těla, chtějí-li čistotu a nevinnost srdce zachovati?

A ti blahoslavení pokojní a ti, kteří pro spravedlnost trpí, zdaž i oni nemusí jako násilí činití sobě, aby, pokud na nich jest, s každým pokoj zachovali a zlým za zlé se neodsluhovali? Zjistě, a proto také dí božský Spasitel náš: »Království nebeské násilí trpí, a ti, kteří násilí činí, uchvacují je.« Amen. F. K.

Na neděli 24. po sv. Duchu.

(Z neděle 6. po zjevení Páně.)

„Podobno jest království nebeské zrnů horčičnému.“ (Mat. 13, 31.)

Vám dáno jest znáti tajemství království Božího, tak pravil Pán Ježíš k milým učeníkům svým, když se ho tázali, jaké by to bylo podobenství o rozseváči, kterýž vyšel, aby rozsíval símě své.

A když pak jim pravil: »Símě jest slovo Boží,« a když jim ještě vložil, proč tři díly semene rozsetého přijde na zmar, a když jim v jiném podobenství také ještě pověděl, že i ten čtvrtý díl na půdě dobré koukolem dusen a huben bude: tu praví sv. Jan Zlatoústý, klesala mysl učeníků Páně, neboť mimoděk musili tázati se: kolik tedy bude těch, kteří uvěří kázání našemu a jací budou ti věřící, když tři díly símě nebeského přijde

na zmar, a když i ti, kteří obstojí a setrvají u víře, koukolem sužováni a hubeni budou?

Než nechtěl Pán Ježíš, aby se strchovali učeníci jeho, a proto jim ku potěše pověděl podobenství dnešní o zrně horčičném, které jest malé a nepatrné mezi semeny, ale když zroste, jest větší mnohé jiné byliny, anot bývá jako strom veliký a mohutný, tak že ptáci nebesi přilétají a bydlí na ratolestech jeho.

Také kvas, kterýž bere hospodyně a zadělává do mouky, jest nepatrný, ale dobře uhnětený prostoupí všecko těsto, aby z něho zdravý a záživný chléb připraviti se mohl.

I jest jakoby podobenstvími těmi řekl Pán Ježíš učeníkům svým, což i jindy pravil: »Neboj se malické stáde,

neboť se zalíbilo Otci vašemu dáti vám království.« (Luk. 12, 32.) A jako se Otci mému nebeskému zalíbilo dáti vám království a znáti tajemství jeho, tak i mně se zalíbilo vyvoliti a povolati vás k tomu, abyste království mé rozšiřovali po veškerém světě, aby i jiní, anot všichni lidé království Otce nebeského účastni státi se mohli.

A kdo z nás neví, jak horliví byli učeníci Páně v dile a povolání svém a jak Pán sám pomáhal jim a potvrzoval řeč jejich následujícími na to divy?

Dokud Pán Ježíš na zemi meškal, tu ovšem teprv klíčiti se počalo to nepatrné zrno horčičné, když však dokonav dílo své vstoupil na nebesa a svatí apoštolové posilnění jsouce Duchem sv. rozešli se do celého světa, tu sklíčené zrno horčičné očividně se zmáhalo; a když židé po tisících žádali účastnu býti křtu Kristova, když i pohané u počtu rostoucím prosili, aby přijati byli do obcování svatých, t. j. do společnosti či církve křesťanů, tu zajisté vzpomenu si svatí apoštolé na podobenství o zrna horčičném a o kvasu, a díky vzdávali Bohu za zdar a požehnání, jakýmiž spro- vázel apoštolské práce jejich. Důkazem toho jest nám dnešní sv. epistola; přečtu tu sv. Pavel a praví: »Bratři! Díky činíme vždycky Bohu ze všech vás, připomínajice vás na modlitbách svých bez přestání, pamatujice na skutek víry vaší, a na práci a lásku a stálost naděje v Pána našeho Ježíše Krista před Bohem

a Otcem naším.« (K Tesal. 1, 2—4.) — Avšak nebyl by mohl svatý apoštol tak psáti, kdyby učení Kristovo nebylo prostoupilo srdce pohanských obyvatelů v Tessalonice, kteříž k slovu jeho odvrátili se od model a sloužili Bohu pravému a živému s takovou horlivostí, věrností a stálostí, že učinění jsou krásným příkladem všechněm věřícím v Macedonii a v Achaji! A což jest nám říci o těch ostatních ratolestech, kteréž na jiných místech již za časů sv. apoštolů vypučely na stromě víry Kristovy? A kdo spočte všechny ty ratolesti, kteréž na stromě tom po čase sv. apoštolů vypučely a den co den, rok co rok mohutněly a molutni až do časů našich? Po celém světě, ve všech dílech světa křesťanství rozšířeno jest a my sami jsme ratolestmi na stromě tom. Ó kým bychom byli všichni ratolestmi živými, jako byli Tessaloníci, kteréž sám sv. Pavel nám za příklad staví! A kteří že křesťané jsou živými ratolestmi na stromě ze zrna horčičného vyrostlém? Zajisté ti, kteří sv. viry Ježíše Krista nejen vysoce si váží, ale podle ní také ctnostně a bohumile živi jsou. A protož snažme se, aby duch Kristův a milost jeho prostupovali a řídili všechna naše myšlení, všechny naše řeči, všechno naše jednání, a tak budeme i my živými ratolestmi na stromě víry Kristovy, jakž i samo Písmo sv. ubezpečuje, když dí: »Spravedlivý jako palma kvéstí bude, (a) jako cedr na Libanu rozmnoží se.« (Žalm 91. 13.) Amen. *F. K.*

Z poslušnosti zdvihnouti slámku se země větší má cenu, než mučeníctví ze svévole.

Sv. Teresie.

Pánu Bohu jest i nepatrný skutek dobrý ve skrytě vykonaný, bez touhy světu býti povědoma příjemnějším než tisíc jiných z marnivosti po chvále lidské vykonaných.

Sv. Jan z Kréje.

Polibky pochlebovače jsou mi protivnější nežli rána toho, který mi pravdu mluví.

Sv. František Sales.

Vstupuje-li pýcha třeba až do nebe, musí do propasti pekelné svržena býti, a poníží-li se pokora až do nehlubších útrob pekla, bude přece až do nebe povýšena.

Poustevník z Theby.

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Severní Amerika. Texas. (Misionářský život v Texasu.) Texas jest největším státem celé unie a ačkoli má rozsah Rakousko-Uherska, čítá pouze 2 miliony obyvatelů: bělochů, černochův a smišenců. Rozsáhlými pak preriemi prohání se dosud hojně svobodných kmenův. Ačkoliv jest Texas u porovnání s jinými státy, na př. Illinois, krajinou krásnou a příjemnou, přece jest málo obydlen, tak že má dosud ráz území misijního. Duchovní správa jest zde pro nedostatek kněží a velikou rozsáhlou krajinu velmi těžká. Na důkaz toho uveřejňujeme dnes zprávu misijního obláta z vikářství Brownswilleského, jehož východní hranice tvoří záliv mexický, západní pak mocný Rio Grande.

Poměry jsou zde velmi neutěšené. Z 54.000 katolíků jest 45.000 Mexikánů, kteří sobě sice viru dosud zachovali a následkem nedostatku kněží a škol málo ji osvědčují. Vikářství má dosud 22 kostelův a tolikéž kněží, mezi nimi 12 oblátů Neposkrvněného Početi, kteří již od několika let velmi péknou činnost zde rozvíjejí. Ze tří středisk: z hlavního města Brownswille, Rio Grande-City a Romy vycházejí do širošířeho okolí katolické Mexikány v jejich roztroušených a osamělých usedlostech navštěvovat.

Provázíme jednoho z misionářů, třeba P. Eugena Chevriera O. M. J., na takovéto vycházce.

Právě mám po 45denní vyjízdce. Tu třeba poznamenati, že takovéto návštěvy konám koňmo. A byl skutečně nejvyšší čas, že jsem je skončil. Neboť od stálého ježdění jest všechno zničeno: sedlo, jízdecký bičik, šatstvo i — kožená jízdecká kalhoty. Za stálého ježdění velkou krajinou opálí slunce obličej člověku tak, že vypadá jako africký černoch. Ale zdrav a vesel zůstává při tom až do konce. Proto vzhůru do mého Texasu! Zde několik ukázek z mého denníku. Jest právě po obědě. Jedeme čistým vzduchem a kouříme cigaretu, neboť vedro jest strašlivé. Tu učiní jeden z obyvatelů kousavou poznámku: »Kromě misionářů jest tímto časem asi málo lidí na ulici.« Všechno se směje a dívá se na mne.

Jest to skutečně pravda, neboť od 9 do 3 hodin odpoledne neustále jezdíme. Tu však vidíme k nemalému svému udivení na ulici muže. Na náš pokyn vešel k nám do domu a poněkud neohrabaně se sháněl po mé ruce, chtěje ji polibiti. Na to obrátil se klopýtaje k přítomným a pozdravil je. Pak otevřel svůj tlumok, vyňal různé maličkosti a podělil jimi děti, jež mu s hlasitými výkřiky radosti za ně děkovaly. Já pak jsem zatím onoho muže pozoroval. Jeho obličej se mi ani trochu nelíbil. Tahy byly pravidelné a nikoli bez ducha, ale cosi prohnatého bylo v tom člověku. Jeho šedé, štětinaté vlasy mu stály jako kartáče na boty. Jeho šaty zdály se býti schválně rozedrány, neboť děrami bylo viděti jemné lněné prádlo. Veliké, zaprášené boty a veliký nůž za pásem dovršovaly jeho ústroj. Zvědavě vyňal jsem machetu (nůž) z pochvy a zkoušel její ostří. Byl to nůž nebo dýka nejhoršího druhu. Na to zavřel onen člověk rychle svůj tlumok, a jakkoli měl vzezření podomního obchodníka, přece nám ničeho ke koupi nenabídl. Pak jsme mu dali kukuřicových koláčův a kávy. Poživ to prosil nás, aby si zde směl zdržimnouti a odpočinouti. Když se ustranil, tázal jsem se domácích tiše: »Kdo jest ten muž?« — »Kdož to ví?« Na to jsem šel se na něho podívat. Jak mne užířel, hned si počal oči protírat a zívát. Na to vstal, pozdravil mne a odešel. Teprve později mi napadlo, jak si bedlivě všiml našich koní. Večer pomodlili jsme se růženec, oddali se na nějakou hodinku zábavě, načež jsme ulehli. Ale jak veliké bylo ráno mé překvapení, když jsem svého koně nenašel! Hned vsedlo všechno na koně a šlo mého koníčka hledat. Dráha vedla k blízkému křoví, načež se ztratila. Kůň byl ten tam!

Zde v Texasu na mexických hranicích jest velmi mnoho koňských zlodějů! Přistihně-li jej majitel, učiní se s ním krátký proces. Přiváže se k divokému hřebci a vede se k velikému dubu. Nyní přehodí se provaz přes silnou větev, a klička se mu dá na krk. Šlehnutí bičem — a koňský zloděj houpe se v povětří. Kromě takovýchto koňských zlo-

děšť potlouká se krajem mnoho tuláků, tak že není radno člověku samotnému cestovati, a zvláště ne v noci! V ohledu tomtó mám již trpké zkušenosti, následkem čehož stal jsem se obezřetnějším.

Jednou jsem jel k dětskému křtu. Poněvadž jsem neznal cesty, nabádal jsem svého konika k ostřejšímu klusu, abych alespoň za dne na místo dorazil. Jedu a najednou slyším drsný, silný hlas. Myslím si, že to snad volá nemocný, a jedu po hlasu. Tu najednou vyleze z křovi silný, otrhaný a podezřele vypadající kreol. »Nemusíš se mne báti, nic ti neudělám, chci se jen na něco zeptati,« promluvil na mne. Na to počal tak nesmyslně a spleteně mluvit, že jsem myslel, že jest to blázen. Noc se blížila, my byli sami v pustině. Při pohledu na jeho ostrý nůž za pásem trčící nebylo mi příliš volně okolo srdce, ale přemohl jsem se a statně dále rozmlouval. Pojednou onen muž skočí a chce uchopit mého koně za uzdu neb aspoň za hřív. Ale já jsem závčas zpozoroval jeho nekalé úmysly, bodl koně ostruhami do slabin a uháněl s větrem o závod. Tulákovi ušel lup!

Brzy na to přijel jsem do jedné vesnice a seděl a rozmlouval s tamějšími obyvateli u strážného ohně. Mezi jiným přišla také řeč na lupiče. Každý věděl něco vypravovati a také já se vytasil se svým dobrodružstvím. Tu mi řekli, abych děkoval Pánu Bohu, že jsem ještě tak šťastně vyvázl; s cizincem nemám prý se dávat nikdy za tmy do řeči. Jest prý zjištěno, že na tom místě, kde se mi zmíněná nehoda stala, bylo během 18 měsíců spácháno 7 vražd.

A ještě slovo o našich pracích ve správě duchovní. Jsou dosud skutečně málo vábívé a povzbuzující. Co můžeme ještě činiti, jest: děti křtiti, umírající zaopatřovati a uzavírání sňatků přítomni býti. Když do nějaké osady přijdu, přicházejí lidé také k růženci, ale ale —

Buďte s Bohem a modlete se za naši misii. — A ještě slovo: Pomyslete si, můj konik přiběhl až po krk od bláta zamazaný domů; zlodějům se asi nepodařilo jej přes řeku Rio Grande převrátiti. Jest tedy všechno opět v nejlepšímu pořádku.

Různé zprávy z východu.

Stavba protestantského kostela v Jerusalemě. Na rozkaz císaře Viléma započalo se se stavbou »německého evangelického kostela« v Jerusalemě. O věci té sepsaná listina přivádí katolíky na různé myšlenky a rozjímání. Tak praví listina, že se bude kostel stavěti na základech starého kostela Panny Marie Latinské. To však byl prastarý chrám. s nímž bylo spojeno slušné benediktinské opatství. Pak stojí v listině dále, že budoucí chrám zde má státi »jako vyznání spasitelného evangelia z milosti Boží, jak bylo službou reformatořův evangelickému křesťanstvu znova vráceno, jako viditelné svědectví vzájemnosti víry, kterou jsou církve německé jakož i mimoněmecké mezi sebou spojeny.« Věduce dobře, jak to s tou »vzájemností víry« u evangelických církví jest, nemůžeme se při tom zdržeti smíchu. Své myšlenky o přání, aby se na místě, odkud radostná zvěst spásy do celého světa vyšla, po všechen čas čistější evangelium zvěstovalo, nechceme raději ani vyjádřiti.

Maria, Matka Boží, a moslemínové. Severozápadně od Nazaretu směrem k místu St. Jean d'Acri, leží u vzdálenosti asi 10 hodin ves jménem Damoun. Jež jest obývána moslemíny. Zde žil desítiletý chlapec, jenž byl schvácen smrtelnou nemocí. Matka jeho, jsouc blízka zoufalství, vzpomněla sobě, že jest v Nazaretu velmi uctívána svatyně Panny Marie, jejíž nevstihlá dobrota má se všemi nuznými a trpícími slitování, a která nikoho ze srdce svého nevyklučuje; tu modlila se z celé duše a zaslíbila svého beznadějně nemocného syna svaté Panně, o jejíž moci tolik byla slyšela. Dítě se na to náhle a neočekávaně uzdravilo. Touto radostnou událostí bylo obyvatelstvo celé krajiny vděčností a nadšením pro Matku Boží nadchnuto a umínilo si, že bude putovati do Nazaretu, aby svaté Panně, jež jest ku všem tak slitovná, poděkovalo. Dne 12. července byli klidní obyvatelé nazaretští svědky velmi tklivé události; 150 Turků připutovalo za vedení muchtara do městečka. Mužové dávali své radosti průchod tím, že ze svých ručnic stříleli, ženy pak prozpěvováním chvalo zpěvův.

Účastníci tohoto průvodu stanuli na prostranství před svatyní. Tu vyšel jeden františkán a tázal se zástupu, co by si přáli. Ti pak prosili, aby byli vpuštěni do svatyně Matky Boží, aby zde mocné a dobrotivé Panně své díky vyslovili. Prosbě jich bylo vyhověno, svatyně byla otevřena, obraz Matky Boží odhalen a svíce rozžaty. Tu blížili se Turci se vším klidem a příkladnou uctivostí a děkovali dojemně za obdržené dobrodini. Zázračně uzdravený chlapec obětoval svaté Panně svici, kytilci, balíček kadidla a pak si poklekl; před ním stojící kněz dotekl se jeho hlavy knihou evangelii a pak četl nahlas evangelium podle sepsání sv. Jana. Všichni přítomní byli velmi dojati a libali knězi na znamení vděčnosti ruce, Dobří a pohostinní františkáni zavedli pak celý zástup do svého hospice a pohostili jej.

Zde můžeme skutečně s těmi dobrými mosleminy zvolati: »Ó jak dobrotivá jest Matka P'áně! Není Královnou apoštolů?«

Při této příležitosti nemůžeme opomenouti, nezminiti se o zvláštní příhodě: OO. františkáni mají ve svém klášteře kříž s Ukřižovaným v životní velikosti; všichni jej obdivovali a tázali se, koho představuje. Když se od františkánů dověděli, že Ukřižovaný jest Syn svaté Panny, tázali se s dychtivostí, kdo ho ukřižoval, a když slyšeli, že židé, byli na ně tak rozhořčeni, že je musili OO. františkáni mírniti, dodávajíce, že jsou již dosti za to od Allaha (Boha) potrestáni. Tento projev vděčnosti jest tak tklivý a zároveň zahanbující pro mnohé křesťany, kteří se namnoze podobají deseti malomocným, z nichž přišel pouze jeden Spasitel se poděkovat.

Různé zprávy a drobnosti.

K eucharistickému sjezdu v Olomouci.

Generální ředitel kněží spolku věčného klanění poslal účastníkům sjezdu eucharistického dne 27. a 28. srpna srdečný list, který omylem až v měsíci září doručen byl. S radostí uveřejňujeme list tento všem účastníkům, ano k úvaze všem kněžím na Moravě, v Čechách a ve Slezsku. Zní takto:

»Shromážděnému kněžstvu spolkovému v Olomouci. První pozdrav náš vzdán budiž Ježíši Kristu ve všech svatozáncích zemí slovanských. Náš druhý pozdrav platíž Marii, Královně krajů slovanských, kdež trůn Svůj zvolila na tak četných omilostněných místech. Pozdrav náš třetí ať hlaholí v počtu světců slovanských, Cyrilla a Methoděje, a onoho svatého krále Václava, jenž jako žádný kníže jiný Ježíše v Eucharistii ctil jako Krále, Jeho království rozšiřoval a tak stal se pravým obrazem Krále svátostného v Jeho mírnosti, tichosti a heroické, otcovské lásce k svému lidu. Čtvrtý pak pozdrav náš, ježž posílám ve jménu všech 6400 sodalů našeho gener. ředitelství, platíž Vám, shromáždění důstojní spolu-
bratři!

Jak velice nás těší, že Vy, synové sv. Cyrilla a Methoděje, vši silou o to se

snažíte, aby Kristus svátostný byl všude mezi Slovany uznán Králem! Naším ideálem jest všeobecné poznání a klanění se Ježíši Kristu, častější spojení všeho lidu s Ním skrze sv. přijímání, všeobecné účastenství in Jeho oběti.

V přítomné době pozdvihuje satan svůj prapor u všech národův a pomocí svobodného zednářstva šíří říši Antikristovu. Proto vysoko pozdvihněte Krista v monstranci, provolejte Jej jediným, pravým králem všech národů, provolejte Jej jako našeho Boha a Vykupitele, jako náš cíl a konec. Za tím účelem však musíme sami nositi v prsou svých oheň lásky Kristovy, neboť bez ohně nelze zapáliti; týdení pak hodina adorační zachová u nás tento oheň a roznutí jej u vysoký plamen; buďme tudíž dbali této pobožnosti. Pracujme proti skutečnému popírání přítomnosti Kristovy v Eucharistii, jež se děje zavíráním dveří katolických chrámů za dne; kde lidé v domě bydlí, tam vstup bývá volný, kde však nikdo nebydlí, tam přístupu není. Pracujme tudíž proti této haeresi in actu, proti tomuto protestantsko-židovskému zavírání kostelů! Kde by mohlo býti nebezpečí zneuctění chrámu, tam se postarejme, aby věřící za dne navštěvovali Nejsv. Svátost.

Ano, Slované, kteří zplodili toho velebného, v celém světě jediného krále, sv. Václava, zajisté nebudou posledními ve spolku věčného klanění. Osm set německých farností klaní se věčnému králi v bělostné hostii po všechny neděle celého roku od rána až do večera.

Spolubratři, bratři sv. Václava, zdaž se nepříčiníte všemožně, abyste i svůj lid ku Kristu přivedli? A když jednou jste zavedli věčné klanění, přidruží se poznenáhlu častější sv. přijímání jakož i život vřelý.

Jak často jen lze, voďte milé dítky k božskému Příteli dítek. Připouštějte hodně záhy o 11 ba i o 10 letech — po dobré přípravě — dítky ku sv. přijímání; navádějte je, aby často jak jen mohou ku stolu Páně přistupovali; tak v brzku užití vznešené ovoce své práce: hodně jinochy a mnoho povolanych ku stavu kněžskému.

Ačkoliv my, dítky sv. církve, různíme se řečí, vlasti i vychováním, přece jedno jsme v Ježíši Kristu v Nejsv. Svátosti, jsme jedno tělo, neboť jíme z téhož chleba u téhož stolu, jsme tak úzce přibuzní, jak jen bratři býti mohou, neboť denně požíváme Tělo a Krev Ježíše Krista. A též jedno kdysi budeme bez rozdílu pozemského původu, až kdysi revelata facie Toho spatříme, ježž zde vidíme a uctíváme pod spůsobou chleba v hostii sv.

Ó pracujme hodně mnoho pro Krista! On jest náš dobrý, velkomyšlný nebeský Král! On nás královsky odmění! A tak konejte před očima nebeského Krále a Jeho božské Matky slavnostní schůzi k Jeho cti a slávě. Sv. Cyrill a Method, sv. Václav nechť vás chrání a vedou, ut in omnibus glorificetur Jesus Christus in augustissimo altaris Sacramento!

Ve Feldkirchu, 29. srpna 1895.

Jan Künzle, gen. ředitel. *

Umrlí hlava pod křížem. Na mnohých křížích vidáme často umrlčí hlavu. Toto má základ svůj v následující krásné pověsti: Jakob z Edessy vypravuje, že patriarcha Noe při potopě světa kosti Adamovy sebral s sebou do archy a pak, když voda opadla a Noe vyšel z korábu, že rozdělil kosti ty svým synům. Sam, který dostal lebku Adamovu, pochoval prý ji na hoře Kalvarské, odkudž tato hora také se nazývala hora lebek. Když

Kristus Pán na kříži pněl, tekla krev jeho přesvatá po dřevě kříže dolů, a tedy také na lebku praotce našeho Adama, a sice skulinou rozpuklé skály. Až dosud se na Golgotě kaple Adamova ukazuje jako místo, kde krev Spasitelova lebku prvního člověka potřísnila. Význam to zajisté krásný!

Prameny špatného vychování mládeže:

1. Zlý příklad rodičů.
 2. Zanedbávání domácí pobožnosti a služeb Božích.
 3. Manželská nevěrnost, hádky a sváry rodičů.
 4. Velká přisnost otcova a velká dobrota matčina.
 5. Nadávání na kněze, učitele atd.
 6. Špatné noviny a knihy.
 7. Příliš svobodné obcování se špatnými lidmi.
 8. Přehlínění rozumu všelikým učením a ubíjení šlechtetné mysli a srdce.
- Chcete-li vychovat naši mládež dobře, aby byli z ní lidé spořádaní a hodní křesťané, musíte se nutně všech těchto osmi jedovatých pramenů zlé výchovy chrániti.

Napoleon I. a růženec. Napolen I., podmanitel celé téměř Evropy, v době kdy na nejvyšším stupni slávy své se nacházel, navštívil jednou se svým pobočníkem, knížetem z Leonu, jménem Rohan Chabot, divadlo. Císař málo dával pozor na představení, tím více rozhlížel se po obecnstvu, prohlížeje řady jeho. Obrátiv se pak, pozoroval děle svého pobočníka, který pražádného zájmu pro divadelní hru nejevil, a maje ruce pod řasnatým kabátcem zdál se něčím jiným zaměstnaným. Najednou chopil Napoleon pravici jeho a uviděl v ní — růženec. Pobočník se ulekl, znaje smýšlení pána svého a očekával ostrou domluvu. Než nastojte! Napoleon jej upokojil a pravil: »Vy jste nad tuto mizernou hru daleko povznešen. Vy máte pravého ducha. Z vás bude jednou pořádný muž. Pokračujte jen dále v pobožnosti růžencové, nebudu vás více rušiti.« A skutečně z mladého knížete byl opravdu »statečný muž«. Za několik let stal se princ Rohan arcibiskupem v Besançonu a zanechal ve své diecési svým apoštolským působením mnohé památky upřímné zbožnosti a dobročinnosti.

Toto sděleno od jeho generalního vikáře Vypravování toto by si měli zapamatovat všichni ti, kteří myslí, že modlitba růžencová je toliko pro prosté duše a že nehodí se vážnému a rozumnému muži.

Napoleon I. měl zajisté ducha velikého a moudrosti měl též dosti, a přece uznal modlitbu růžencovou za rozumnější než divadelní hry, z nichž mnozí osvícenci čerpají své „vzdělání.“

Milodary božského Srdce Páně.

Od Holešova. Nejsrdečnější díky vzdávám, dle učiněného slibu, božskému Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a blah. Gerardu Majella za vyslyšení ve velmi trapné záležitosti.

Tercidřka.

Od Holešova. Nejvroucnější díky vzdávám nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše, Matičce Boží Svatohostýnské a blah. Janu Sarkandru za milostivé uzdravení. Plním tedy slib svůj a uveřejňuji ve „Škole B. S. P.“ Se všim pospíchejme k božskému Srdci Pána Ježíše, neboť jest moře milosti, k Matce Boží, která divy tvoří, jakož i k blah. Janu Sarkandru, našemu věrnému přímluvci! *Odběratelka „Školy.“*

Z Luhačovic. Nejvroucnější díky vzdávám za uzdravení z těžké nemoci po vykonaných několika 9denních pobožnostech k nejsv. Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu. *M. K.*

Z Řisana. V nemoci se nacházející a nevěda si pomoci, byl jsem povzbuzen mnohými dikůvzdáními ve „Škole B. S. P.“ I konal jsem pobožnost k nejsv. Srdci Páně a k Panně Marii s úmyslem, že vyslyšení v tomto užitečném časopise oznámím, což nyní s radostí plním. *K. P.*

Z Horažďovic. Ve své době trvající a obtížné chorobě obrátila jsem se s prosbou k nejbлагосlavenější Panně Marii, Uzdravení nemocných, příslibivši, že vyslyšení oznámím ve „Škole B. S. P.“ Činíc to, vybízím všechny ctitele Mariánské, aby v každé potřebě těla i duše tuto dobrou Matku o pomoc její vzývali.

M. C. v Horažďovicích.

Od Prahy. Díky vzdávám božskému Srdci Páně a nejčistší Panně Marii, Matce Boží, za obdržení nespočíslných milostí pro mou duši a za vyslyšení prosby v jisté záležitosti, jakož i za ochranu v nebezpečí. *A. P. V.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Posílává Pl. Buchta.

Řím a Itálie. Dne 20. září t. r. slavena v Římě památka obsazení věčného města vojskem italským, což srozumitelněji vyloženo znamená: oslavován skutek surového násilí a loupeže, který před 25 lety spáchala sjednocující se Itálie před tváří civilisované, ale mlčící Evropy na církvi a nejvyšší její hlavě, papeži římském. Dne toho, pro srdce panujícího velikého papeže zajisté velmi bolestného, obdržel sv. Otec na 1500 telegramův a dopisů, nejvíce z Rakouska, Horní Itálie a Belgie. Zasiřatelé projevují úplnou oddanost k sv. Stolicí a vyslovují naději, že bude papežům opět vráceno světské jejich panství. Z Rakouska obdržel sv. Otec 400.000 fr. petrušského haliře. Časopis „Wolffs Bureau“

uveřejňuje list sv. Otce v italštině sepsaný a sekretáři Rampollovi ku sdělení kollegiu kardinálů zasláný, v němž se vzhledem ku 20. září praví: Pocit lidskosti, jež si i duchové vášniví zachovají, připouštěl naději, že bude nějaké zření k mému stáří. Leč způsobem hrubým se toho nedbalo. Stalo se, že jsme byli skoro bezprostředními svědky oslavy italské revoluce a oloupení sv. Stolic. Byli jsme zvláště dotknuti, že neshoda, jejíž následky jsou nedozírné, má býti na věky prodložena. Kromě toho byl učiněn další krok k ideálu protináboženskému, neboť poslední účel obsazení Říma nepozůstává pouze v politické jednotě. Prolomením hradeb občanské metropole měl na du-

chovní moc papeže učiněn býti ostřejší útok. Účel jejich byl, osudy Říma změnit, opět jej pohanským učiniti, a tak Římu třetímu počátek dáti. Tímto však trpí národ; slib hmotného blahobytu nejen že dodržen nebyl, nýbrž Italie rozdělena jest nad to též mravně a strany podvratné nabývají vrchu. Postavení Naše jest prý zaručeno, avšak posledně ozvala se hrozba, že záruky ty budou odklizeny. Sv. Otec na to vzpomíná blahých účinků vrchního panství papežů. Svrhnou-li Italové zednářské jho — končí sv. Otec list — obživnou v Nás opět blahé naděje, jinak však spatřujeme v budoucnosti nebezpečí nová a pohromy větší. —

Sv. Otec dal v poslední době také Malorusům či Rusinům nový důkaz své starosti a péče. Řecko-katoličtí Malorusové žijí zvláště v Haliči a na Malé Rusi. Dle sčítání jest jich v Haliči našem přes 3,000,000 duší. Liturgickou řečí jest staroslověnština. Lev XIII. má v úmyslu otevřít pro ně v Římě zvláštní bohoslovecký seminář. Skutečně stál již jeden s kostelem sv. Sergia a Bakcha. Poněvadž nebylo prostředků, zůstal zavřen a hrstka maloruských studentův umístěna prozatím v koleji řecké, která nazývána odtud kolejí řecko-rusínskou. Nyní chce papež rusínskou kolej oddělit jako samostatný ústav; císař rakouský, jehož poddanými řecko-katoličtí Rusinové větším dílem jsou, daroval prý k účelu tomu větší peněžitý obnos.

Rakousko. Zatímné ministerstvo Kiellmannseggovo odstoupilo a nahrazeno jest ministerstvem novým. Hrabě Badeni jest předsedou ministerstva a ministrem vnitra; ministrem financí Bilinski, ministrem obchodu Glanz z Eichů, ministrem orby hr. Jan Ledebur, ministrem spravedlnosti hr. J. Gleisbach, ministrem kultu a vyučování baron Pavel Gautsch, ministrem zemské obrany hr. Welsersheimb. Hrabě Badeni narozený

r. 1846. těší se veliké přízni císaře pána, od něhož při svém nastoupení byl vyznamenán velmi pochvalným přípisem. Nové ministerstvo vyloží svůj program říšské radě, která byla svolána na den 22. října.

Polovice září t. r. připravila celému světu neobyčejné překvapení výsledkem obecních voleb, které se tou dobou odbývaly v hlavním městě veleříše naší, ve Vídni. Zvítězila tam totiž strana antisemitů s pověstným drem. Luegrem v čele a poražen byl dokonale liberalismus, jehož hlavní baštou hyla Vídeň od mnoha a mnoha let. Mravní dosah vítězství toho pocítován bude jistě v celé říši i v Uhrách, kde se právě liberalismus za pomoci zednářů vyšinul na vrchol své moci. Co se vítězů týče, jest mezi nimi rozhodný živel křesťanský a pak živel německonacionální, rozvoji katolického ducha a smíru národnostnímu nepřející. Jednota mezi oběma vypěstovala se na základě antisemitismu, tento však sám výhradně a pouze nestačí ku zabezpečení štěstí národů rakouských. Nastane proto straně vítězné nová práce, k níž třeba bude nových programův a vytrvalosti i obezřetnosti největší. Vítězství právě zmíněné připravovalo se v tichosti již hezkých pár let. Zmínky vděčné zasluhují tu zvláště duchaplné konference znamenitého jesuity P. Abela. Jeho populární a duchaplné přednášky probudily starou křesťanskou víru v tisících srdcí. Vedle něho pracovalo vídeňské kněžstvo s pilí opravdu mravenčí na probuzení ducha křesťanského. Vídeň ve příčině křesťanství slavila svůj obrod, který se nyní osvědčil a projevil při volbách — vyhozením liberálův a židů z veřejné správy. Kdy as v našich vlastech českomoravských dočkáme se vítězství ducha křesťanského, proti němuž brojí a hřeší se nyní od lidí hodnoty nejpodřízenější a způsoby více namnoze než povážlivými?

Katolické zájmy v Německu.

Památnými zůstanou slova staříckého Molke: »Nebude lépe, dokud se nevrátíme ke katolické církvi.« A na čem zakládal tuto svou naději? Na společenském řádu, na vlivu katol. sjezdův a na soustředění se katolických mužů v politickém ohledu; na katolické vzdělanosti a na zdárném prospívání katolického tisku, který jest chloubou německého duchovenstva. Země, které dříve byly výhradně katolické, jejichž panovník měl

název »pokorný ochrancer církve, ve všech věcech pomocník apoštolské Stolicе,« země tyto bludným učením odpadlého kněze Lutera strženy do bludu, odloučeny od pravé církve. Ó kolik tu bojí povstalo proto! Kolik to krve prolito! Odloučením od pravé církve odtrženy jsou i od Boha. Smutno jest pozřítí na tyto země protestanty obydlené! Vira v Boha, vira v Ježíše Krista, Syna Božího, mizí víc a více, ano, u většiny protestantův úplně zahynula, apoštolské vyznání viry zamítly a nyní panuje pochybovačnost anebo čirá nevěra. Ó prosíme nejsv. Srdce za tyto zaslepené lidi, aby se opět vrátili ku pravé víře a tím i k církvi katolické! Modleme se i za katolíky mezi protestanty bydlící, kteří pravidelně duchovní správy nemají a dítky své do protestantských škol posílati musí. Jest těchto ubohých dítek podle jistého listu 55.367; tyto dítky nemají žádného katolického vyučování náboženství. Mimo to v krajinách průmyslem proslulých jest všecko rozháráno sociální demokracií a pak smíšená manželstva, a to všecko velmi zle působí na výchovu dítek, tak že již od mládí stavají se lhotejnými u víře a později stanou se buď protestanty nebo nevěrci. Odtud ta hrozná bezbožnost a ta rouhání na školách vysokých slovem i písmem se rozšiřuje! V pravdě nebudě lépe, leč až se vrátí odloučení národové opět do církve katolické. Ostatně není žádného tajno, jaké u nás v Rakousko-Uhersku nastávají poměry, které hlavně zavinili liberalové a s nimi spojení židé. Také u nás jsou mnohé hlavy a rozumy pomatené liberalismem a z něho pocházející nevěrou. Také u nás z lidové strany sočí se na církev, kněžstvo, na zřízení církevní. A nyní ty proticírkevní zákony v Uhrách, smíšená manželství od židů vymyšlená, sestátnění matrik a jiné ještě úmysly z protestantské strany, zabrání totiž statků církevních. Ale tu nepomůže jen nařikání. Mnozí již poznávají, že jsou na cestě zlé a pomýšlí vrátiti se ku křesťanství. Pomozme jim modlitbami o osvětlení jejich od Ducha svatého, dávejme místo špatného čtení četbu dobrou do rukou lidu, vedme lid do chrámu a ke svatým svátostem. My pak sami zanechavše svárů spojme se v jeden šik, abychom bez bázně vždy a všude víru svou neohroženě vyznávali, hájili a podle ní živi byli. Takovým způsobem přilneme víc a více k církvi, ke sv. Otci, náměstku Kristovu, a tím přiblížíme se ke Spasiteli samému, z jehož nejsv. Srdce potřebnou posilu a útěchu čerpati budeme k hájení práv a svatých zájmů Jeho.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za požehnání zájmům svým netoliko v zemích německých, ale i u nás, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnoocené. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v prosinci: Zájmy církve na Východě.



Přiď, ó přiď, božské Tělo Spasitele mého! Ty's žhavý uhel, očistí rty mé, rozpal mne láskou, kterou jsi za nás uměl! Přiď nejsvětější, pro nás prolítá krev! Vlej se do srdce mého, ty ohnivý prameni! (Bossuet.)

Non nobis Domine...

Ne, Pane, nám, ale jménu svému
dej čest a slávu velikou,
vlej milost tvorstvu veškerému,
ať ctí Tě chválou velikou!

Za to Tě ždám:

Jen nikdy nám!

Co učívá mne Tebe ctíti
a sklánět hlavu před Tebou,
co velí čelo pokofiti
před Tvoji slávy velebou —
a krotit pych —
to můj je hřích!

Co srdce moje v zanicení
kdy z lásky k Tobě zapělo,
neb v nábožném mi roztoužení
se vzdechů z nitra vychvělo —
svůj každý sen
dám Tobě jen!

Ne, Pane, nám, ale jménu svému dej slávu!

Snad skromný kterýs skutek mnohý
mi zjedná v světě přátele,
že chválit budou snahy, vlohy —
můj ret však ždát se osmělí:

Pro sebe nic —

jen Tobě víc!

Dej, a bych vše, co svojím zvu,
jen Tobě, Bože, v oběť dal,
by posvětil mne zas a znovu
a k svatě pili rozechřál
ten svatý vzkaz:
Vše Tobě zas!

A kdybych něco chtěl si přát,
můj Pane, přece od Tebe —
rač nad hříchy mi lítost dáti
a vem mne k sobě do nebe
ve věnou říš'
jen k sobě výš!

Fr. Chramosta.

Chléb nebeský.

Dle *Jana z Avilly* předkládá *Fr. Klůna*. (Č. d.)



a církev, která věří, která
Písmem svatým se honosí,
kteráž pevně za to má, že
jsou svátosti, jimiž se nám
milost Boží uděluje, tato církev jest
opatřena známkou církve pravé; neboť
domnělá církev, která učí, že milost udě-

luje se jen z pouhé víry, a nikoliv
svatými svátostmi, není vodou ze džbánu,
spolu pak postrádá i známky, kterouž
Kristus udal slovy: »Kdo uvěří a pokřtěn
bude, ten spasen bude.« Ne tedy pouhá
víra, ani pouhý křest, ne, víra a hodné
přijímání svátostí a skutky jsou potřebny

tomu, kdo chce spasen býti. Mám za to, že dychtíte po vodě ve džbáně, kterou byste byli spaseni. Aj, tuto jest: »Milovalť Kristus církev svou, dal sebe samého za ni, aby ji posvětil a očistil vodou křestnou slovem života.«

Nepravil Pán učenníkům: Jděte do domu, v němž naleznete džbán vody, a tam nám připravte, nýbrž: Jděte, a potká vás muž, džbán vody nesoucí. Kdybyste jenom si všimali samé vody anebo pouhého džbánu, snadno byste se mohli zmýlit, ale dobře pamatujte: džbán nese muž, a není možno, abyste nedospěli cíle, ku kterému jste vysláni. Jsouť kacíři, kteří mluví o Bohu, o svatých svátostech; avšak nechťejí uznati, že jest člověk, který džbán vody nese. Oni tvrdí, že není třeba, aby byla jedna nejvyšší hlava, a že touto hlavou nejvyšší musí býti člověk, ale že dostačí, když Ten, jenž jest Bůh a člověk, jest hlavou, a že této hlavě všichni se mají podrobiti. Dobře pamatujte, co Pán praví: Člověk jeden nese džbán vody. Musí tedy býti člověk jeden, který jest hlavou a vůdcem, za nímž musíte jíti, chcete-li najíti církev. »Jedna víra, jeden křest,« praví sv. apoštol Pavel. Zeptejte se těch, kteří neuznávají člověka viditelným nástupcem Kristovým na zemi, mají-li jednu víru. I poznáte, že každý má svou vlastní víru. Tak že kolik hlav, tolik věr, a kolik krtů, tolik také bohů.

Proměňování kněžské obrazem vtělení Páně. Účinky sv. přijímání. Jaký přibyték Kristus žádá.

V nejsvětější Svátosti oltářní jsou troji dary: Tělo Ježíše Krista, duše a božství Kristovo. Společenstvím, které jest mezi tělem a duší, stává se, že i duše Kristova v nás bytuje, kdykoliv tělo Páně přijímáme, a nerozlučným spojením duše Kristovy s Božstvím, dává nám Bůh sebe, kolikrátkoli duši svou

nás živí. A tak přijímáme, když ku stolu Páně přistupujeme, Toho, který jest pravý Bůh a pravý člověk. Může-li pak rozum lidský cos vznešenějšího mysliti? Která lahoda, která sladkost a rozkoš pozemská může této býti přirovnána? Divíme-li se sladkosti a lahodě ovoce, anebo máme-li před zraky věc neobyčejnou, že jí rozum náš pochopiti nemůže, voláme: »Budiz veleben a slaven, kdo všechno to učinil!« Jak sladký musí býti teprv Ten, jenž ovoci takovou chuť uštědřil? — Jak sladký a lahodný musí býti Ten, před nímž sladkost vezdejší hořkne a lahoda mizí.

Jako Ježíš Kristus při vtělení svém s nebe sestoupil na zem, tak přichází i nyní — ač nevidíme a nepozorujeme příchodu jeho, jako pastýři a tři králové, s nebe na oltář. A proč sestupuje Ježíš Kristus při proměně chleba a vína? Proto že Bůh tak chtěl, aby, jedva kněz propoví jménem Kristovým slova: »Totot jest Tělo mé,« ihned Pán byl mezi námi, a proto, že Slovo Boží nikdy lháti a klamati nemůže. Spíše nebe i země pomínou, než by Pán Ježíš neměl sestoupiti s nebe na zem po slovech kněžských, vyslovených jménem a mocí Kristovou.

Jsou však nejedni, kterým nedostačuje věriti co viděli, oniž také chtějí vyhloubati a vyzkoumati poslední příčiny úkonu každého. Avšak i tito musejí připustiti, že také při obyčejných zjevech a úkazech přirozených jsou jisté meze a hranice, u nichž rozum lidský musí přiznati, že poslední příčiny vyzkoumati nemůže. Těmto všem nedostačí, aby uvěřili, že Bůh všechno může, oni teprve tehdy chtějí rozum více podrobiti, až vyzkoumají, jak to možno a jak se děje, co věriti mají.

Hospodine, Bože náš, kdybys chtěl k nevěrcům tak se chovati, jak oni se chovají k Tobě, kdybys chtěl za slovo je vzíti, dle jejich zásady se řídit, co bys učinil, aby o nicotě zásad svých lichých

byli ujistěni? Mohl bys vydati zákon: Nikdo nesmí pokrmu některého se dotknouti, dokavad zevrubně neudá, čím pokrm vlastně jest, jakým způsobem pokrm povstal. a jak v těle se mění. A bylot by slušno a spravedливо, aby člověk pokaždé, než zasedne ku stolu, udal a vysvětlil, jak povstal pokrm ten, který právě chce požívat.

Nápoj, kterým právě hasíš žízeň, pověz mi, čím jest? Právíš, že piješ víno. A víno, kterým jsi se občerstvil, řci, jak povstalo? Odpovídáš: Jest šťáva, mok hroznový. Kterak vyšel mok z hroznů? Lisováním hrozny byly rozmačkány a pak v jisté době vykvasil mok a proměnil se ve víno. A odkud hrozny? Ty vyrostly na vinném kmenu. A jak povstal vinný kmen? Z ratolesti,¹⁾ kteréž znenáhla rostou.

Představme si, že by ratolest vinná uschla. Pak by ovšem ani se neroz-zelenala, ani by nekvetla. Proč pak tedy ratolest neuschla? Proto, že byla rosou nebeskou zavlažována. A odkud má réva rosu ovlázející? S hůry, s oblaků nebeských. A když ratolest rosa nebeská hojně zavlažuje, jak pak se tvoří hrozny na vinném kmenu? Jak? Deštěm a zemi svaženou stalo se, že odnož zetlel a zhynul, a že po čase z něho vinný kmen vzešel. Ale jak to možno, že déšť, země a dřevo, věci tak rozdílné a sobě odpor-né, v jedno se slučují, a že z věcí protivných, odpor-ných a nestejných jednotný plod vychází? Nemohu na otázku tu dáti odpovědi uspokojivé. Vždyť se mne tážeš na věc tak divnou a velikou, že jí žádný rozum lidský vyzkoumati nemůže. Nemůžete-li tedy vysvětliti a rozumem pochopiti věci viditelných, přirozených a obyčejných, z nichž pokrm lidský se tvoří, jakž teprv pochopíte a vysvětlíte

¹⁾ Uříznout se z jara vhodné ratolistiky, zalévají se tak dlouho, až pustí kořeny, a pak kořen do země se zasadí a hlinou přikryje.

věci nadpřirozené, zázračné a nebeské? Jak malý rozum váš, a jak veliká moudrost Páně? Požívej tedy, křes-tane, chléb nebeský mlčky a s podivením! Věř slovu Božímu, vždyť jest slovo všemohoucí! Řci, že nevíš, jakým způsobem pokrm svátostný se mění a připravuje, ale že jenom tolik víš, že slovo Boží nemůže ničeho tvrditi, co by pravdě odporovalo, ale že slovo Boží jest pravda věčná a neomylná. Vždyť Bůh sám řekl a vysvědčil, že pod způsobou chleba a vína jest přítomen, musí tedy ve svátosti přebývati.

Jako Bůh v životě blahoslavené Panny Marie s Božstvím a člověčenstvím bytoval, tak jest i ve Svátosti oltářní přítomen. Jakož byl před věky ukryt v životě přesvaté Matky své, tak jest nyní zakryt způsobou svátostnou. Roz-jímej a rozvažuj a porovnávej tajuplné vtělení Kristovo s podivnou Svátostí oltářní, a řci: Pane, tam jsi sestoupil v panenský život Mateře své, v němž jsi byl ukryt. Tuto, Pane, sestupuješ s nebe, abys byl přítomen pod způsobou svátostnou, kde Tě ovšem nevidíme, ale nicméně pevně věřím, že tam přítomen jsi. Jdete-li po skončené mši sv. z chrámu Páně, neříkáte-li, odkud jdete a kde jste byli? Pravíte, že jste při pozdvihování patřili na Tělo Páně, ač jste Těla toho zrakem tělesným neviděli; neboť ta bílá barva, velikost, dlouhost a šířkost svaté hostie není Tělo Kristovo; na pohled zdá se býti Tělem Páně. Ten člověk, který by Tělo Kristovo shlédł, mohl by právem říci: Viděl jsem Boha; a přece Boha neviděl, neboť neviděl jediné Tělo Kristovo, který ve způsobě se objevil jako člověk.

Je tudíž velebná Svátost oltářní obrazem vtělení Kristova. Jest malbou, kterou se nám velikost a vznešenost toho zázraku, kterým Bůh člověkem se stal, před oči staví. Jsi-li proniknut

láskou ke Kristu, a rád-li vzpomínáš na Krista jako ditko novorozené, pokorné, chudé, lačné, žíznivé, zimou se chvějící, na slámě v prostých jeslech ležící, protože nemá teplého lože, ovinutého chudými plénkami, zde ve Svátosti oltářní Ježíše tak přítomného vidíš. Velebeno a chváleno budiž milosrdenství Tvé, Pane, jenž přebýváš na nebi, jemuz se koří andělé, a kterýž jsi z lásky k nám volil přebývat na zemi — v chudobě, mlčelivosti a pokoře.

Jakož v jeslech chudými a nepatrnými plénkami ovinuto bylo nejčistší a přepožehnané Tělo Kristovo, dítěte novorozeného, tak nyní zakryto jest způsobou svátostnou, pod níž vznešeno-ť, všemohoucnost a sláva jeho jest utajena. Avšak nižší jest způsob nežli bytost; a přece nicméně pod způsobou bytost Kristova jest ukryta. Nepravím bez příčiny, že způsob nižší a nepatrnější jest bytosti. Vždyť bytost žije sama sebou a může obstát a žít i bez způsobu; nemohou však způsoby samy sebou býti, jelikož na bytosti jsoucnost jejich závisí, a není přirozeně ani možno, aby způsob jakákoliv bez bytosti, od níž jsoucnost její závisí, mohla býti, proto jest způsob nižší nežli bytost. Že pak Tělo Páně pod způsoby svátostnými se kryje, jest nízkostí zakryto, jest poníženo, ano jest nižší a nepatrnější než Tělo Kristovo tehdy, když bylo ovinuto plénkami. Vždyť tam v jeslech bellémských přijímal poklonu a účtu nejenom pastýřů, nýbrž i králů, čímž královská důstojnost Kristova všemu světu ozřejměla.

Kdybys byl viděl Tělo Kristovo, jemuz v Betlémě pastýři se kořili, uznej Pána v rukou chudásových, kterým i já jsem. Pozoruj i ty, kteří Pána přijímají, kteří také jsou z třídy chudých a nuzných, a jsou z rodu pastýřů. »Požívat Pána jako pokrm duchovní sluha, nuzný a ponížený,« tak praví sv. Tomáš Aquinský.

Rád bys zajisté patřil na sbory andělské, ani noční dobou narození Kristovo chvalozpěvy nebeskými oslavovali? Nuže také u oltáře, při mši svaté u svatostánku jsou andělé. Jest zajisté pravdou a okolností veledůležitou a pozoruhodnou, že jsou andělé v chrámě, aby Pánu za velikou milost děkovali, kterou nám tím prokázal, že ve Svátosti oltářní mezi námi přebývati ráčí. Vždyť nejsme s to, abychom Pánu hodný dík vzdali za tuto milost a lásku nepochopitelnou, že Nejvyšší Pán tak se ponížil.

Také Pán Ježíš za nás díky činil, dobře věda, že jsme tvorové nedostateční, a že důčinění naše božské velebnosti se nevyrovná, a že bychom se velmi provinili, kdyby povinné důčinění Pánu Bohu nebylo vzdáno. Neřekl jsem vám ještě, že Pán Ježíš sám vzdával dík za velikou milost a dobrotu Otci svému místo nás, an věděl, že nejsme schopni podati Pánu povinný dík. Tuto pak zvelebují a oslavují Boha andělé, kteří podivením trnou, vidouce Pána a Krále nejvyššího v takové nízkosti a pokoře, an jest pokrmem hříšných tvorů.

Přijmiž Tělo Páně a prohlédneš. Jsi-li oddán duchovní vlažnosti, nerád-li se modlíš, nejsi-li od světa odloučen, připadá-li ti každý krok nesnadný a těžký, máš-li vykonati nějaký dobrý skutek, pak jsi duchovně chromý. Přijmiž Pána Ježíše, a nohy tvé budou pevné a čerstvé, a ty volati budeš se sv. Davidem: »Hospodin utvrdil nohy mé na skále.« Pán mi dal nohy pevné, ohybké a čerstvé, jimiž velikou překážku mohu přemoci. »Tělo Ježíše Krista,« praví svatý Jan Damascenský, »podobá se řchavému uhlí, působící zajisté, že vlažní a neteční u víře a lásce se rozhojňují a rozpalují.« Že pak nejsvětější Tělo Páně podobá se ohni, proto také ohněm rozpaluje ty, kteří hodně přijímají. Pro každé zlo jest Tělo Páně hojivým lékem. Nepřijal ještě

nikdo Těla Páně, kdož by byl neozdravěl, ať byl skličen neduhem tělesným nebo duchovním. Vezměte a jezte; vždyť jest Tělo Páně řetavým uhlím, kteréž vás ohněm projme a promění v sebe, nebo aspoň vás zahřeje a chladnost zapudí. »Může-li kdo ukrýti oheň za hádry, aby neshořel oděv jeho?«

Jste-li vlažní, jezte; neboť není možno, abyste nebyli rozehráti, přijímající oheň — Tělo Ježíše Krista v srdce své, a byť jste snad i nehořeli, aspoň působnost ohně pocítíte. Víte-li pak, co jest nábožnost? Zajisté, že nevíte. Mně se zdá, že lidé, kteří nyní žijí, nevědí, jaká jest nábožnost, láska a tichost. Proto na křtu svatém olejem býváme mazáni, abychom přijali Ducha svatého, kterýž dává tichost, oddanost do vůle Boží a lásku. Tak by mělo býti i srdce každého křesťana: tiché, vlnivé, laskavé, útrpné. Avšak vy jste uvnitř takoví, jakými jste i zevně, majíce srdce divoké, tvrdé a necitelné, jako divoká zvíř.

Nemylte se! Vězte, že svaté přijímání jest jenom pro pravé kajeníky určeno a ustanoveno, kteří jsou pokorní, mírní, útrpní, čistí dle duše i těla, a pro ty, kteří se nestydí za svaté přijímání, ale kteří nad to se i těší, že se jim dostalo milosti přijímatí Ježíše Krista, a kteří celým srdcem po svatém přijímání touží. Vy nemáte ani oddanosti do vůle Boží, nemáte nábožnosti, ba ani po ní netoužíte. Svět a žádostivost tělesná klame některé cti a hodnosti, některé smyslnou žádostí, jiné drahocenným rouchem a chutným jídlem. Vy malé a nepatrné věci považujete za veliké, a naopak co skutečně veliké a vznešené jest, máte za malicherné a bezcenné. Vy se domníváte, že chlív se podobá a jest nebem, vy jste časné věci vyměnili za věčné.

Víte-li pak, co v den poslední nejtišší Beránek, kterého tam užijme (a

který nyní mlčí), vám řekne? Lačněl jsem, a nebylo nikoho, který by byl hlad můj ukojil. Byl jsem na zemi, a nedopřáli jste mi přístřeší, ač jsem úpěnlivě prosil o laskavé přijetí. »Odejděte ode mne, zatracenci, do ohně věčného!« Proč pak, Pane, naříkáš, že jsme ti nedopřáli přibytku? Nemáš-li svatostánků, monstranci a cibolí, které ze zlata a stříbra jsou zhotoveny a drahokamy posety? Nejsi-li oděn drahými rouchy zlatohlavu, hedbávi a šarlatu? — Dobře tak, ať slouží všecko stvoření Pánu svému, ale toto všecko ještě není důkazem pravé lásky a úcty. Vždyť přibytěk, po němž Pán touží, jest duše a srdce lidské; zde chce býti Pán uhostěn, zde třeba řádné přípravy, zde musí všecko býti vyklizeno a vyčištěno, zde třeba, aby myšlenky a žádosti tělesné byly vyvrženy. Není takého svatostánku, není také monstrance, byť i z ryziho zlata byla zhotovena a drahokamy vykládána, kteráž by se mohla rovnati tomuto přibytku Kristovu, po němž touží a dychtí. S láskou přichází, aby v duši přebýval, s láskou chce býti přijat. Pán přichází k tobě s láskou, ty pak ji splácíš hněvem a nenávisť. Pán ti přichází vstříc v pokoře, ty pak platíš pýchou. Pán blíží se jako milovník čistoty, ty pak hoviš chťičům tělesným. Pán chce, abys byl ozdoben tichostí a mírností, ty pak se hněváš. Pán přichází jako milosrdný a útrpný, ty však nedáš se pohnouti, abys komu almužnu udělil, nechceš také bližnímu milosrdenství prokazovati. Pán trpí hlad, ty pak žiješ v nadbytku a přepychu.

Co nám donesl Pán Ježíš, když s nebe sestoupil? Lásku! Co pohnulo Pána, aby zavítal v život neporušené Panny Marie? Lásku. S láskou k tobě přichází, přijmiž tedy Pána s láskou. Blíží se Pán, aby ti dobře bylo příchodem jeho; dbej tedy o to, abys mu přibytěk hojný a milý uchystal. Avšak

obyčejně nedbá člověk o to, aby touhu Kristovu ukojil. Mámeť státi připraveni, abychom přijali Pána s hořícími lampami, v nichž jest dostatek oleje. Máme býti podobni moudrým pannám: »Aj hle, ženich se blíží, pojdte mu vstříc.«

Má-li král navštívit některé město, nezaslechnete po celém městě jiného hovoru, jediné tato slova: »Král náš přijde!« A hle, Pán Ježíš přichází každodenně více než na sto tisíce místech s nebe na zem. Tak často přichází Pán Ježíš k nám, jak se mše svatá často slouží. A ty's tak vlažný, nevšímavý, že tehdy, když Pán přichází, abys ze spánku nebyl vyburčován, anebo nemusel se pohodlí nějakého zřici, kteréž více neváží než stéblo slámy — že nepřichází, abys Pána ve chrámu Páně spatřil.

Jako tělo chřadne, nemá-li dostatek vezdejšího chleba, tak i duše nemůže býti živa, nemůže okoušeti pravé radosti, nepocítí pokoje a klidu, je-li zbavena tohoto chleba nebeského, i duše vadne a chřadne. Jděte tedy k oltáři Božímu, abyste užili toho nebeského lékařství. Naleznete zde Pána Ježíše, plačícího, smutného, zbičovaného, modlícího se na

hoře Olivetské, ukřižovaného a pohřbeného. Každé dobro, každou milost, kterou jen mysliti a po které dychtiti můžete, najdete zde měrou vrchovatou. Pojďte, je-li Kristovo utrpení předmětem vaší nábožné a vroucí rozvahy a zbožného přemýšlení. Jest tedy velebná Svátost oltářní obrazem veškerého života Ježíše Krista i jeho zázraků, slávy a velebnosti.

Také jest velebná Svátost oltářní obrazem těch milostí, kterých se nám dostati má. Jest obrazem slávy, které očekáváme. Tento pokrm, kterého nyní požíváme, předobrazuje nám pokrm nehynoucí, kterým sycení budeme v blažené věčnosti. Tuto viru projadřuje a vyznává církev Páně v modlitbě mše svaté, kteráž se koná ke cti a chvále velebné Svátosti oltářní: »Propřjč nám, Pane, abychom naplnění byli požíváním Tvého Božství, kteréž se nám představuje časným požíváním Tvého Těla předraženého a přesvaté krve Tvé.«

Jest tedy přijímání Těla Kristova, které požíváme zde při svatém přijímání, předtuchou sjednocení a spojení, kteréž bude mezi Bohem a námi v blažené věčnosti.

Pozdravení andělské.

Podává Boh. Hendl. (O.)

Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné, nyní i v hodinu smrti naší. Amen.



Slovy těmito přicházíme ke druhému dílu »Pozdravení andělského,« k části prosební. Uctivše Marii Pannu slovy andělovými a slovy sv. Alžběty, přednášíme jí vřelou prosbu svou, jako bychom řici chtěli: »Ty od Boha tak vyznamenaná Panno, Ty požehnaná Matko Ježíše Krista, kteráž u Boha požíváš lásky a milosti jakožto »svatá,«

jakožto »Matka Boží,« ó pros za nás tam u trůnu Božího, pros za nás, kteří hříchy obližení jsme, pros za nás ustavičně, obzvláště však v hodině smrti!« Toť krátký obsah celé prosby. Slova druhého dílu nejsou sice formou svou tak stará, jako pozdravení samo, neboť přidána jsou církvi svatou teprve později, ale obsahem jsou s církvi stáří stejného, neboť již první křesťané vzývali Marii Pannu jakožto Matku Boží a doporučovali se do její ochrany v životě i ve smrti.

Voláme »Svatá Maria!« Ano, svatá jest Maria Panna, a my ubozí? My hříšní jsme. Ovšem není Maria Panna svatá jako Bůh svatý jest, není svatou sama ze sebe, nýbrž jak ostatní svatí i ona z milosti Boží svatou se narodila, svatou žila a svatou zemřela; svatost její jest dar Boží jako světlo měsíce, darem jest slunce. Avšak jako Matka Boží vyniká Maria Panna i svatostí nade všechny ostatní svaté tvory, anděle a svaté, proto i Královnou svatých zvana bývá. Ó jak velikou důvěru mít máme a můžeme ve svatost Marie Panny! — Jestliže Pismo svaté praví, že Bůh podle vůle oněch činí, kteří se ho bojí, oč raději splní přání své nejsvětější Matky?

Volání »Svatá Maria!« naplňuje naši duši důvěrou dětinnou ve vyslyšení prosby, jako v modlitbě Páně první slova »Otče náš.« Avšak i úctou naplněno má být srdce naše k Marii Panně, úctou co největší, neboť ona ozařena jest září svatosti, my pak obestřeni jsme mlhou hříšnosti!

Matko Boží! Matko! jak krásný to význam, co vše neskrývá se v jediném tomto slově! Láska nejčistší, nejnezištnější, láska trvalá, ke všem i sebe větším obětím hotová, láska, která nejkrásněji se jeví, když milé dítě trpí, neboť tu trpí matka s ním. Na slavný den velikonoční klečel kdesi zbožný muž ve chrámě, rozjímaje o utrpení vzkříšeného Spasitele. A tu přišlo mu na mysl, že i nyní Spasitel mnohdy trpětí musí ve zlém světě a s ním že trpí všichni, kdož jej vřele milují. I chtěl na Bohu vyzvědět, jaké asi odměny nadíti se mohou již v tomto životě všichni zbožní křesťané, kteří pro Boha něco trpěli. Tu upadl jakoby u vytržení mysli a slyšel v duchu slova Boží: »Tři obzvláštní dary chci jim dát; jeden z nich jest: dám jim moc přání na zemi a na nebi, tak že vše, čeho si přejí, státi se má.«

Ale kdo pak ze všech lidí pro Boha nejvíce zkusil, nejvíce vytrpěl? Pohleďme jen na obrazy křížové cesty, přimysleme si postavu Marie Panny a tažme se: »Co asi při tom trpěla Matka Páně?« A tak projdi všechny štace a pozastav se u poslední, a co uvidíš? »Maria Panna drží mrtvého Ježíše na klině.« Jediný pohled na ztrápený obličej Matčín poví tobě, jak hrozná muka vytrpěla Maria Panna se Synem Ježíšem, tak že dobře zvolati mohla: »Není bolest jako bolest má.« Nuže, jakou moc přání musí mít Maria Panna u Boha, když proň tolik vytrpěla? Byla svatá, byla bez hříchu, netrpěla tedy pro vinu svou, ani netrpěla s reptáním a nevolí, nýbrž tise a slechetně, jak se na Matku Spasitelovu slušelo, trpěla, jako zlato v ohni. Nenatíkala aniž sklesla ve mdlobách pod křížem, nýbrž udatně, srdnatě vypila celý ten hořký kalich utrpení, neboť praví o ní svaté evangelium, že pod křížem stála. Ano stála, stála tělem i duchem a snášela ohromnou tíži bolesti. Jako když se mohutným kladivem tluče, tak dorážela na ni bolest, ale Matka Páně stála, stála pevně na těle i duchu, neklesla, a proto má nyní také tak velikou moc přání a prosby. Jak mocným jest to popudem pro nás, abychom Matku Páně v potřebách svých za přispění prosili, neboť pomoci může, máť u Boha velikou moc přimluva její, tak že svatý Bernard ji nazývá »všemohoucností, ale na kolenou,« t. j. prosbou zmůže Matka Páně vše u Boha.

Avšak ani na vůli ji neschází nám ubohým pomáhati. Vždyť nosila pod srdcem Toho, jenž z čisté lásky k nám nebe opustiti a člověkem se státi ráčil. Vždyť trpěla s Ježíšem, jenž jenom pro nás a k vůli nám trpětí se uvolil; proto naplněno jest i srdce její láskou k nám, neboť miluje ty, které Syn její tak až k smrti miloval. A zajisté dobře je s

Matka Páně vědoma úlohy své jako Matka naše, kterou na ni vložil umírající Syn! Jestliže my hříšní a nedokonalí lidé v uctivosti máme poslední odkaz a přání zesnulých našich miláčků, jak teprve drahým bylo poslední přání Ježíšovo Matce jeho, a tímto posledním přáním: »Ejhle, Matka Tvá, ejhle, Syn Tvůj!« odporučil nás Kristus Marii jako dítky Matce, a přenesl takorba lásku Mariinu se sebe na nás. Proto pevně za to míti můžeme a máme, že Maria Panna netoliko pomoci nám může, nýbrž že i také povždy pomáhati nám chce. A s touto důvěrou voláme k ní: »Pros za nás hříšné!«

Víme dobře, že za hříchy své trest zaslужujeme a že také Bůh ve spravedlnosti své nás trestá. Kdo má však rád trest? Kdo by neprosil za milost a odpuštění? My sami nehodni jsme a netroufáme si bezprostředně Boha za milost prositi, proto obracíme se na prostřednici mocnou a dobrotivou s prosbou: »Pros za nás!« Pros za nás nyní, v životě našem! Ó jak potřebni jsme pomoci Boží, vždyť na Bohu jest nás zachovati nebo zničiti! Každé vteřiny potřebujeme od Boha hojnost milostí jak pro tělo, tak pro duši. Jak plný jest život tento pozemský béd a svízělů všelijakých! Jaké strasti, jaká utrpení číhá na nás se všech stran! Jakým nebezpečím vydán jest život náš, naše zdraví, naše spokojenost, naše pozemské štěstí! Pomoci, posily, požeňnání Božího nám nanejvýše třeba, proto pros za nás nyní! A ještě větší potřeba jeví se v životě duševním. Onen odvěký nepřítel, jenž jako lev řvoucí obchází, číhá na nás, aby duši naši svedl, nás polapil jakožto vítanou kořist pekla svého. Náruživosti a vášně, nezřízené žádosti a chtiče, pýcha myslí a špatný příklad ničí nevinnost duše, odvádějí nás od Boha a vydávají v šanc ztracení. Ó tu potřebí pomoci Boží

k obrácení se a k pokání, pomoci k dobrým skutkům, pokud den jest a my ještě činiti můžeme, neboť brzy přijde noc, a tu žádný nemůže ničeho činiti. A takovou milost obrácení se a pokání, milost litosti a odpuštění, milost pomocnou k dobrému vypros nám na Bohu, Matko Páně, v životě našem!

»Nyní,« krátké to slovíčko, tak krátké jako život náš, neboť nežli se nadějeme, jest tu konec jeho a přichází okamžik hrozný, veledůležitý, okamžik smrti. Smrt jest koncem života pozemského, ale zároveň počátkem života věčného. Jakým kdo jest ve smrti, takovým zůstává pro věčnost. Jak strom padne, tak zůstává ležeti, jak kdo umírá, tak přichází před soud Boží. V životě lze mnoho změnit, mnoho napravit, ale smrti učiněn bývá všemu našemu přičinění konec. Proto jak důležitá věc pro nás jest dobrá, šťastná smrt! Ne dobrá a šťastná snad ve smyslu světském, aby totiž člověk dlouho se netrápil, ale bez bolesti tiše zesnul, nikoli, nýbrž dobrá a šťastná ve smyslu křesťanském, aby totiž umírající s Bohem se smířil, co nejupřímnější pokání činil a tak očištěn a posvěcen jsa na duši tento svět opustil. Za takovou smrt prosíme, takovou šťastnou hodinku smrti nechť nám u Boha vyprosí Matka naše Maria. Ve smrti zdvojnásobňuje ďábel úsilí své, aby se duše naši zmocnil; proto volejme mocnou Paní, která šlápla jemu na hlavu, na pomoc, a zajisté nepodlehne. Vzájme denně Matku Páně za přímlovu pro hodinku smrti, hledme si křesťanského a kajicného života, a smrt naše bude zajisté dobrá a šťastná. »Maria Panna,« praví svatý Jeroným, »nestojí toliko při věrných ctitelích svých ve smrti, nýbrž jde jim i naproti na cestě k nebesům, dodává jim myslí a uvádí je k soudu Božimu.« Nesčetní křesťané i velcí hříšníci děkují

Matce Boží šťastnou smrt a věčnou blaženost.

»Amen« dokončuje prosba naše k Marii Panně. Slovem tímto jako u »Otčenáše« vyznáváme důvěru svou, že zač jsme v modlitbě prosili, také dosáhneme. Pozdravení andělské modlíváme se často, přechasto — ale jak? U mnohých jest to prázdný zvuk bez obsahu, planá slova bez významu. Zdaž může taková modlitba Marii Panně se líbiti, zdaž na takovou modlitbu můžeme spoléhati? — Ale pak nemíníme Matku Páně opravdově uctívati a vzývati, nýbrž jsou naše »andělské pozdravy« vyhané a falešné. A tím jsou také, jestliže málo si hledíme oněch ctností, pro které právě Maria Panna u Boha v takové vážnosti a moci jest. Modlíme-li se »Zdravas Maria« a nehledíme Matce Boží se připodobňovati, pak nám volání naše pramálo pomůže. Předem napodobujeme ji v pokoře. Pokornou dívkou byla Maria, pokornou Matkou pokorného Syna Božího. A ty? Zdaž nezakládáš si příliš na těle svém a jeho domnělých přednostech? Zdaž nevynášíš se, že duch tvůj dále dospěl u vědomostech, které tě nadýmají? Zdaž nepohrdáš jinými, pokládaje je za nižší a menší, kdežto právě pýchou svou před Bohem sama sebe snižuješ? Kdo jest pyšným v srdci a jednání svém a modlí se »Zdravas Maria«, to připadá mi tak, jakoby se Herodias a dcera její pozdravení andělské modlila.

Maria Panna jest plna lásky Boží. Líbí se i tobě tato láska, hledáš ji? Modlíš-li se nerád, nudíš-li se v kostele při bohoslužbě, jdeš-li zřídka ke stolu Páně a směješ se jiným, kteří ještě na víru drží: viz, jakým jsi pokrytcem, neboť kdykoli se modlíš »Zdravas Maria«, lžeš, neboť nemiluješ zbožnosti, nemiluješ Boha, jež Maria Panna tak vroucně byla milovala.

Maria jest předobrotivá. Zdaž

i ty dobrotivý jsi? Zdaž nemrzí a nebolí tě štěstí bližního, a tak na místě dobrotivosti nesedí závist? Zdaž tě více netěší svár mezi sousedy nežli svatý pokoj? Zdaž otvíráš rád ruku a uděluješ nuznému? To se můžeš denně 100 Zdravasů modliti, ani jeden z nich není Matce Boží milý, neboť vychází z prolhaných úst a nelaskavého srdce.

Maria jest Pannou nejčistší. Již člověk, jenž poctivý jest, odvrací oči své od všeho nečistého a opouští s nevolí příbytek, kde se mluví hnusné řeči. Nečisté myšlenky jsou jako štěnice, které lezou po šatech; zdaž necháme je, aby se rozlézaly? Setřásti je musíme, sice jsou naše »Zdravasy« jako ovoce povrchu krásné, ale uvnitř zhnílé, neboť kdo nectí a nemiluje ctnosti čistoty, nemiluje a nectí Panny nejčistší.

Maria byla poslušná. Vůle Boží byla také vůlí její. Jak jest to s poslušností tvoji? Posloucháš Boha, plníš jeho svatá přikázání, jsi poddán rodičům, jako byl Ježíš? Či vychloubáš se, že ti ani otec ani matka co poroučeti nemají? Či myslíš, že jen vůle tvá platí a přikaz a zákon nic? Kterak můžeš s hlavou vzpurnou uctívati Pannu nejposlušnější? Tvoje »Zdravasy« jsou vyhané, srdce tvé nepozdravuje Marii, nýbrž satana, původce všeho vzdoru,

Maria byla trpělivá. Jsi i ty ctitelem bolestné Matky Páně? Jsi i ty trpělivým a statečným v kříži a trápení? Ó pak zanech planého bédování, neboť v celku jest kříž tvůj přece jen o mnoho lehčí nežli Kristův a Mariin. Neptej se netrpělivě, proč Bůh na tebe sesílá, proč právě ty to či ono trpěti musíš; dej si za odpověď: »Jsem člověk hříšný, trestu zasluhuji a Bůh ví, co mi propívá.« Tuž se v trpělivosti, a pak nebude tvůj »Zdravas« přetvárkou, neboť kdo nemiluje trpělivosti, nemůže milovati ani Tě, která byla nejtrpělivější.

Maria byla tichá. Mnoho mluvení nepřináší nikdy užítku, v mlčení a tichosti jest cosi vznešeného; mnohdy jest mlčení veličenské a spolu hrozné. Jak velebné bylo mlčení Kristovo před soudem židovským! Jak mnoho zmůže vhodné mlčení před lidmi hněvivými a rozvzteklenými! Pak mnohá žena by častěji doma pokoj zachovala, kdyby včas mlčela. Mlčení uchrání člověka od nelaskavosti, od pomluvy, od vychloubaní se a člověk obrací pozor spíše na sebe a svůj vnitřní stav. Kdo jen rád sama sebe slyší, srdce své takořka na jazyku má, o jiných rád rozmlouvá, chyby jejich přetřepává, ten necítí Panny tiché a »Zdrávasy« jeho jsou vylhané.

Pozdravení andělské jest modlitbou krásnou, jest jako věncem z růží a fialek, ale pravou vůni dodává jí horlivost Marii Pannu následovati ve ctnostném životě; Maria Panna přijímá vínek tento jen z ruky čisté a srdce pokorného.

Avšak i když tvoje »Zdrávasy« nejsou vylhané, má se to někdy s nimi

jako s tím: »Dobrý den!« »Dobrý večer!« »Dobrou noc!« pozdrav to, jež si lidé navzájem dávají a při němž nic si nemyslí.

Dejme všechny naše »Zdrávasy«, které jsme za celý život říkali, dohromady; bude jich hezky mnoho. A nyní začneme oddělovati plevy od zrna, roztržitě vymodlené, od vymodlených s pobožností. Oč, že plev bude hromada jako dům, zrna však malá hrstka! Nechci říci, že by snad modlitba, při níž mimovolně roztržiti jsme, pranic neplatila, ale má jen nízkou cenu. Modlitba zbožná a pozorná jest dukátem, modlitba roztržitá ani krejcarem; kolik krejcarů jest třeba na jediný dukát! Protož kdykoli se modlíme jak modlitbu Páně tak pozdravení andělské, čiňme tak po přípravě, seberme mysl, vypudíme marné myšlenky a pak, byť i modlitba nebyla nanejvýš dokonalou, přece bude Bohu a Marii Panně milou a vyprosí nám u Boha, čeho potřebujeme pro život křesťanský, i šťastnou, blaženou smrt.

Podoba Kristova.

Napsal Alois Dostál.



louho nebylo dovoleno křesťanům zobrazovati si podobu Boží vůbec a Kristovu zvláště. Aby však přece oko lidské mělo představu, která by vzpomínku na Kristovu vznešenou osobu vzbuzovala, užívali první křesťané oznaků symbolických. Křesťané obávající se též pohanů učení Kristovo v tajemných symbolech skrývali a si představovali. V katakombách, podzemních to skrýších, v nichž pochovávali mrtvé, obrazy ryby, chleba, beránka, révy a pod. znázorňovaly Pána Ježíše jako pramen čistoty, chléb života duchovního, vzor tichosti a trpělivosti, ustano-

vitele sv. svátostí a oběti mše sv. Takové symbolické obrazy posud lze tu a tam viděti ve chrámech, na svatostáncích, posvátných nádobách, kostelních stěnách, praporech a schránkách pro Nejsvětějšího. Hostie s umučením bývá tu nejobyčejnějším obrazem.

Teprve církevní sněm Nicejský povolil osobu Spasitelovu na obrazech a sochami představovati a znázorňovati. Horliví křesťané pak hned počali malovati milého Ježíše jako krásného ideálního (bezvouseho) jinocha, aby naznačili jeho nevinost duše a horlivost v konání všech úradů, které Spasitel na sebe vzal.

Ústní podání nám vypravuje, že sv. Veronika potkala Krista na oné trnité křížové cestě a vidouc tvář Páně krví a potem zbrocenou, podala mu potní roucho, do kterého ji za odměnu a pro památku Kristus vtiskl svou tvář. Sv. Veronika zemřela v Římě a před svou smrtí odevzdala roucho s korunovanou hlavou Páně papeži sv. Klementovi. Obraz ten posud uložen v chrámě sv. Petra a Pavla v Římě. Dle tohoto obrazu byly prý v Miláně a jiných městech obrazy Spasitelovy zhotovovány.

Jiná legenda vypravuje následující: Král v Edesse, jménem Abdarus, přál si mít obraz Kristovy tváře. Za tou příčinou poslal malíře ke Spasiteli do Palestiny; ale tomuto se malba nedařila. I vzal prý Pán Ježíš šat a vtiskl do něho svou svatou tvář.

Na potním rouše sv. Veroniky byla znázorněna tvář Spasitelova, když byla boly a utrpením stížena; zde však byl vyobrazen Vykupitel jako myslitel o vznešených zásadách a pravdách, které hlásal a jimž učil. I dle tohoto obrazu po staletí byla prý hlava Kristova malována, a také v Praze jest v chrámě sv. Víta podobný byzantinský starý obraz, na zlatě malovaný.

Z těchto obrazů vznikaly ostatní podoby, jak právě dovednost a volnost malířova božskou tvář Kristovu si dovedla a se snažila vystihnouti.

Často vidáme Pána Ježíše na obrazech ve společnosti Matky Páně, andělů, pastýřů, sv. Josefa, mudrců atd. Na obrazech Rafaelových, Dürerových a Tizianových jsou vedle Spasitele i zvířata (jak se na př. divoká zvířata na cestě do Egypta Ježíškovi klaní).

Později znázorňován Kristus jako učitel, kazatel (na hoře, lodičce), jako těšitel (osiřelé vdovy), jako divotvorce při rozličných zázracích, jako prorok. přítel mládeže uprostřed dítek, jako soudce

(na zemi, i o soudném dnu), jako vítěz nad ďáblem, smrtí, jako trpítel na cestě křížové a nejvíce jako Spasitel světa, umírající na kříži.

Nejobyčejnější vidíme Krista jako trpítele a jako dítě — Ježíška u Marie Panny, na jejím klíně. Dvě doby na tyto představy mocně působily — velikonoční a vánoční. Tamo jest jako dospělý muž, jako Vykupitel světa, s křížem na ramenou nebo jinak mučený, nebo jako beránek obětovaný za hříchy lidské. Zde pak z podoby Ježíšovy září láska, radost, vroucnost. Tamo Pán Ježíš, zde Ježíšek. Narození a smrt Spasitelova mocně působila na malíře a sochaře v představování Syna Božího.

Naproti muži bolesti jest v obrazech nevinné dítě vzor čistoty a nevinnosti. Už slavný Rafael maloval Ježíška jako dítě, jako andílka. Malíři se snažili zachytiti dětskou prostotu a zabíhali až do malicherností, jak se Ježíšek učí od andělů hře na citeře, jak zametá pěstounovu dílnu, podává matce zrna, jež vyloupl z hroznu (na obraze Cranachově), jak hladí modlícího se rytíře (na obraze Bonifaciově), jak zvědavě obklopuje pokličku nádoby, v níž jeden z mudrců přinesl svůj dar, jak hladí beránka (u Luiniho) a podobně. Zabíhali tak malíři až do naivností, aby hodně ná-zorně znázornili dítě betlémské.

Než tážeme se, jaká byla podoba Spasitelova i beze všech znaků utrpení, bez dětských tahů, beze všech příměsků, podoba pravá u věku mužném? — Tuto věc těžko postaviti na jisto. V Římě firma »Fratolli d'Alessandri« vydala kabinetní fotografie, o nichž tvrdí, že to jsou nejvěrnější obrazy hlavy Spasitelovy. Na druhé straně obrazu podává následující výklad, který v překladu zní takto: »Jedině pravá podoba našeho Spasitele.«

Zdělána byla na základě listu, který psal vládce v Judei, Říman Publius

Lentulus, za času Krista Pána senátu (radě) a národu římskému.

List ten zní:

»Objevil se těchto dnů velice ctnostný muž jménem Ježíš Kristus, který nyní mezi námi žije a od pohanů jako prorok pravdy považován, od svých vlastních učedníků Synem Božím jmenován. Křísí mrtvé a uzdravuje všechny způsoby nemocí. Jest to muž poněkud velké, statné postavy a velmi úctyplného vzezření, tak že ti, kteří ho vidí, musí ho buď milovati nebo se ho báti. Jeho vlas má barvu zcela zralého liskového ořechu, téměř k uším jest hladký, odtud dolů poněkud kudrnatý, po ramenou se vlíní a barvy orientální. Vlas jest dle způsobu nazaretských uprostřed rozdělen. Jeho čelo jest velice vypouklé a hladké, jeho tvář beze všech skvrn anebo vrásek krásná a příjemně červená; nos a ústa jsou pravidelná, tak že na nich nelze nic haněti. Vous jest poněkud silný, barvou dobře k vousům se hodící a neveliké délky; jeho oči jsou šedé, jasné a živé. Jeho tělo jest pěkných tvarův a táhlé, jeho ruce a ramena souměrná. V kázání je strašný, v napominání přívětivý a

dojímavý, v řeči mírný, opatrný, skromný, v obcování důstojný. Nikdo se nemůže pamatovati, že by jej viděl smáti, ale mnozí jej viděli plakati.«

A tato podoba Spasitelova se udržela podnes jako podoba vážného, hlubokého myslitele, krásného muže a láskyplného učitele, jako vzor lidstva.

V té také podobě Krista vidáme nejčastěji vedle podob dítěte betlémského a trpitele za lidi. V udané pak podobě malován jako divotvorce a hlasatel Božského učení.

Než přece zůstane tvář Kristova vždycky nedostižným předmětem znázorniti Boháčlověka, jakož ani určováním vlastností Božích nikdy nevystihneme Tvůrce samého. Tvář Spasitelova nadále zůstane předmětem úcty a vážnosti a umělci všech oborů nadále se budou snažiti vystihnouti rysy a tahy Toho, který s nebe sestoupiv, na čas lidskou podobu na sebe vzal, aby jako člověk trpěl a jako Bůh zásluhy své za nás Bohu Otci obětoval.



Pane, kdekoliv bych Tě hledala, naleznu Tě jenom na kříži! Proto srdce moje na kříž a kříž do srdce mého.

Sv. Teresie.

Pokora jest potřebna netoliko ke sva-tosti, ale i k dosažení blaženosti věčné. Právil Kristus Pán: »Brána nebes jest úzká a jen mali, t. j. pokorní mohou ji projíti.«

Sv. Bernard.

Sv. František Seraf. považoval sebe za největšího hříšníka a že zasloužil peklo. Ale vždyť jsou zloději, cizoložníci, vražedníci...! »Jest pravda,« říkával sv. František, »ale kdyby byl Bůh dal těm to jen polovici milostí co mně, daleko lépe by mu byli sloužili, než já ubohý hříšník!«

Velkému tlapačovi není nic příjemnějšího, jako tichý a trpělivý posluchač.

Sv. František Sales.

Dnes on, zítra já! Jsem člověkem jak on a nepad-li jsem, jest to jen zvláštní milostí Boží.

Nezastyděl bych se až do duše, kdyby všichni lidé všechny mé myšlenky, žádosti, všechna slova i skutky mé veškeré znali? Nemám tedy hanbou zahynout, povázím-li, že Ty, ó Bože můj, všechno jsi viděl a všechno znáš?

Poustevník z Theby.

Věřte mi, že neznáme cenu utrpení, jinak bychom je hledali a jako na lup vycházeli; jeden druhému by příležitost k utrpení uzmul.

Anděla z Foligno.

Škubáme-li ptáka, snadno vytrháme veliká péra, ale aby i malé chmýří se odstranilo, jest potřebí ohně, plamene. Tak se vede duchovním osobám; snadno zbaví se velikých hříchův, ale k odstranění malých chyb jest potřebí ohně, plamene lásky Boží. *Sv. Josef a Kupert.*



Církev.

(Ostatek.)

A nespočetné houfy pohanů,
již nevěrou a bludy otráveni
zbraň břitkou noří v řadra křesťanů...
Jich zloby žízni krve dosti není...
A dohořely jejich hranice,
rzí pokryt otupěl hrot jejich zbraní,
buď zašli nové doby ve svítání
neb žijí znova v Krista věrice...

Lid nový přichází — lid surový...
Jak mrak se valí ze severních lesů...
S hor řítí se, jsa krve, zlata hladový...
Křik války mísí do pokoje plesů...
Vše před sebou i kolem sebe kácí,
pln síly, dosud nikým nezkracen...
Kam hlédne — obloha se v dýmu ztrácí
a odpor padá k zemi bezmocen...
Chce pěvnou skálu prorazit čelem —
však jeden Kristův sladký, jasný hled
a taje jeho teplem srdce led,
jenž něžné city dusil v srdci smělém.
Kde dříve vzpírala se hrubá síla,
tam láska s dobrotou se usadila;
žár, který vše kol sebe zžíral, rval,
teď světlem zbožnosti a ctnosti plál,
dlaň jejich mocná, věrou zjemněna,
se dala v službu pravdy, v službu krásy,
v zpěv díky splynuly jich bujné hlasy,
až zachvěla se horských obrů temena.
Kde krví prolitou se pole rděla,
tam bohatě se vlní obilí...
Druh s druhem o chléb svůj se rozdělí,
kde nenávisť a válka lačná hřměla...

Než — ještě neztech' ohlušivý vír
a nerozkvetl blahoplodný mír...

Dav nových nepřátel se zevšad rojí...

To doba nová v nový boj se strojí.
Zbraň břitkou brousí, jaké neznali
ni židé, ani pohané ti dávní,
již Krista tupit, mučit počali.
Zbraň její — různé vynálezy právní;
řeč úlisná a péro jedovaté,
jež otravuje vše, co vzácné, svaté;
dráp ironie vníkáající v bok,
chlad posměchu, lsti plázcí se krok...

V prach padlo židů tvrdé kamení,
lev římský sklonil hlavu ve snění,

rez kryje barbarských hord těžké meče —
jed jenom do ran otevřených teče...
Jed mísí, stříká věda falešná,
jak navádí ji uražená pýcha,
a hledá hesla bídná, posměšná,
jichž zdroj jí nikdy nevysychá...
Jed mísí věčně hladná lakota,
jež chudoby i chudých nenávidí,
jež beze studu podvádí a šidí,
o niž se každá snaba troskotá...
Jed mísí stálá po rozkoších žízeň,
jež nikdy, nikdy nemá dosyta,
a kterou hnusná přesycení trýzeň
jen v nových chťičů lécky uchytá...
Boj tento — horší bojů předchozích...
Krev teplou sice na zem neprolévá,
však vražednice nenávisť a smích
tuk z kostí ssaje... A když poumdlévá
jí v rukou obět uštvaná jak laň,
tu ještě dýchající s srdcem živým
ji pokálevší pomluv slovem lživým
v hrob na ni sype hlinu zlostná dlaň...

* * *

Zřel jsem ty boje — boje ukrutné,
zřel jsem ty vrahů zraky urputné
a slyšel jejich lačné pomsty hrozby...
Než slyšel jsem i věrných tklivé prosby
a zřel: čím více boj se rozpaloval,
tím těsněji ku kříži se tulili,
v němž spásu svou a život tušili,
a Kristus je tím něžněj přivinoval...
Když nejkrutější dopadaly rány,
že zdálo se: už věrní v boji podlehnou,
už vrazi vysoký kříž podetnou,
už skály základy jsou podkopány;
tu Srdce Kristovo jsem bušit uslyšel...
Hlas: „Já jsem pravda,“ mocně krajem zněl.
Tu nepřátelé na kolena padli
a skroušené zbraň k nohám jeho kladli
a zrála v srdci věrných naděje...

* * *

Hvězd oči na obloze zaplanuly...

I ucítil jsem slzí krůpěje,
jež z očí na líce mi ukanuly...
Klid milý nesl jsem si domů v duši
a cítil jsem, jak srdce v řadrech buší,
jsouc osvětleno září blaženou,
zníc radostného zpěvu ozvěnou..

Jukub Pavelka.

Křesťanští rodiče, stavte dětem o vánocích jesličky!

Kdykoli nastává posvátná doba adventní, která nás připravuje na krásnou slavnost vánoční, říkávají katechetové dítkám ve škole: »Dítky, nyní musíte býti dvojnásobně hodny a

Ježíšek se narodil; děje se to tedy k vůli Ježíškovi. Vždyť nám dobrý Pán Bůh dal v Ježíškovi to nejdražší, svého Syna, a ukázal, že nás nevýslovně, v pravdě božsky miluje; proto chtějí i lidé se ve spolek, zejména však dítky dary oblažiti,

zbožny; musíte se rády modliti, ve škole pozor dávatí, rodiče poslouchati, a víte, proč? Brzy přijde Ježíšek a hodným dítkám nadělí.« Tu pak nastává smích i mezi nejmenšími, a když se jich ptáme, proč se smějí, odpoví nám některý čipernější: »To není Ježíšek, to dávají rodiče.« »Tak,« pravím k nim, »tak vy chodíte do školy a ani nevíte, že stromek a dary vám skutečně Ježíšek

naděluje?« Nyní přestává smích a zvědavost kouká všem z očí. »Ano, Ježíšek vám staví stromek vánoční, zdobí jej rozličnými dárky, zapaluje svíčky na něm, Ježíšek vám dává nové šatky, knížky a mnohé potřebné věci. A víte jak? Dejte pozor! Stromek se staví a dítky se podílejí jen o vánocích, kdy

poněvadž Syn Boží dítětem se stal. Dále by zajisté rodiče dítkám ničeho nenadělili, kdyby jich nemilovali. Kdo však dal rodičům lásku k dětem do srdce? Ježíšek! Neboť dříve nežli Ježíš Kristus na svět přišel, nedělali rodiče pohanští tak laskavě s dětmi; když se jim dítě nelíbilo, vyhodili je jednoduše a ubohé dítě zahynulo. Tak to dělají až posud mnozí pohanští národové. Pán Ježíš však za-

pálil svíčky na stromku rodičů, t. j. v jejich srdci vznítíl lásku k dětem a tato láska pudí rodiče, aby dítkám radost způsobili. A pak, mohli-li by vaši rodiče vám toto vše dáti, kdyby jim Pán Bůh k tomu prostředků nedal? A konečně nezapomínejte: kdo dal vám vaše milé rodiče? Kdo vám dal milost,



že jste se narodily v rodině křesťanské? Zase jen Ježíšek, náš milý Spasitel. A nyní snad už víte, že byl i rodiče vaši vám stromek stavěli a dárky dávali, že to vlastně Ježíšek činí, neboť od něho a skrze něho to pochází a k vůli němu to se děje.*

náboženský, který jí patří a který nikdy setřen býti nemá. Stromek vánoční, ať již původ jeho se vykládá jak chce, jest obyčejem křesťanským, neboť křesťanství učinilo z něho to, co jest. Proto však nemají pod stromkem scházeti jesličky. Stromek a jesličky patří tak nutně k sobě,



Takovým způsobem asi lze rodičům dítky poučovati o významu slavnosti vánočního stromku; rodiče nepřijdou do rozpaků, když děti poznají pravdu, a děti nepřijdou na myšlenku, že byly klamány, když se jim říkalo, že Ježíšek naděluje. Zároveň pak se slavností vánočního stromku zachová posvátný ráz

jako kříž a oltář. Bez jesliček nemá stromek vánoční vlastně náboženského smyslu, proto zmocnily se ho již i rodiny nekřesťanské, vzavše z křesťanství jen zvyk vzájemného podělování bez podkladu náboženského; ba, Bohu budiž žalováno, zneužívá se také stromku vánočního, neboť jsou i tací lidé, kteří

ve své mravní skleslosti i psům i kočkám, patrně miláčkům svým, stromek vánoční vystrojují. To jest ovšem veliké zneuctění zvyku křesťanského, které každý jen poněkud pořádný člověk odsuzovati musí. Proto jest záhodno, aby se stromku vánočnímu, kde již se stroj, vrátil zase význam čistě náboženský, čistě křesťanský; k tomu cíli volám: »Stavte dětem o vánocích jesličky!« Rodiny zámožné nechť pořídí si jesličky důkladné, umělecké ceny, neboť takovému předmětu sluší krása a důstojnost. Rodiny chudé, kde stromek je skrovný nebo docela žádný, nechť postaví jesličky jednoduché, které nyní bez značných výloh poříditi lze; ale nebudiž sebe chudší rodiny, kde by jesliček nebylo. Vždyť jsou jesličky vyznáním víry naší. »Kdo není se mnou, proti mně jest; kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje,« pravil Pán Ježíš. Tak jako patří kříž na stěnu obydlí křesťanského, tak patří jesličky do rodiny křesťanské o vánocích. Tak ukážete, že Kristus nalezl u vás útulek, že jeho duch s vámi jest a vaši rodinu řídí a že víru v něho jakožto vtěleného Syna Božího vyznáváte. Ano, jesličky do rodin! Ony jsou hvězdo u na nebi života našeho, které bohužel tak často mraky pokryto bývá. Bohatý stojí před jesličkami bývá upomínán na chudobu Syna Božího, jenž jako dítě nejchudší se narodil, aby nás obohatil. Chudé učinil bratry svými a odměňuje hojně ty, kteří těmto z lásky udělují, jakož sám pravil: »Co jste jednomu z bratří mých nejmenších učinili, mně jste učinili.« Tak učí jesličky dobročinnosti a účinné lásce k bližnímu. A chudas — jak potěšen býti musí, když jesličky pozoruje! Pán nebes a země učiněn jest podobným jemu, ano, v nouzi a chudobě daleko větší narodil se a trávil život pozemský. Chudá Matička, Maria Panna, klečí u dítky a chudičky pěstoun

s obdivem patří na božské dítko. Maria Panna napomíná k modlitbě, Josef ku práci, oba pak učí poslušnosti k Bohu a vrchnosti od Boha zřízené. A chudí pastuškové volají: »Spojte se, spojte se ve víře a lásce, abyste nezbloudili s cesty, která k nebeskému Betlému vede!«

Jesličky jsou účinným prostředkem výchovy a poučení. Co otec a matka dětem vyprávějí, má pro děti zvláštní kouzlo a dítky na slova také tak lehce nezapomínají. Jak blahodárně musí to na útlou dětskou mysl působiti, když otec, matka u jesliček dětem vypravuje o Ježíškovi, jeho lásce, jeho utrpení, jeho poslušnosti, jeho pilnosti. Jak hluboko utkví v mysli dítěte slova: »Hleď, i tebe má Ježíšek rád, i pro tebe tolik vytrpěl; co mu za to dáš? Chce jen lásku tvou, a tu ukážeš, když budeš hodným, poslušným, pilným a zbožným.« Zdaž dítě v srdci svém neshlíbá ochotně vše to dáti milému Spasiteli? A má-li dítě chyby a špatné navyklosti, je-li vzdorovitě, neposlušné, liné, lhavé atd., tu jen veď je, otče, matko, k jesličkám a ukaž mu, jak to ošklivé jest před Bohem; veď je ráno, ať slíbí, že se celý den chyb vystříhá, veď je večer, aby složilo účet, zdali slibu dostalo. Před jesličkami dítě může nejlépe k litosti nad hříchy přivedeno býti a tak dobře připraveno k vánoční svatě zpovědi. Tak obnoví, očistí jesličky duši dítěte, dají mu zase pokoj a mir, neboť nad nimi vznáší se anděl, jenž volá: »Pokoj lidem dobré vůle!« Jesličky oživují v nás ochladlou lásku k Spasiteli. Dobře to pochopil sv. František Assiský, jenž první jesličky postavil a v noci vánoční okolní chudé obyvatele svolal do svého chrámečku a ukazuje na ozářené jesličky volá: »Ejhle, tak miloval nás Bůh! Jak milujeme my jej?« Jak jesličky tak kříž jsou důkazem nezměrné lásky Boží k nám, proto patří oba do křesť. bytu.

Stavte, milí rodiče, stavte o vánocích jesle, lépe jesle nežli stromek, neboť mají větší význam náboženský, větší radost způsobují malým i velkým a větší jest jejich vychovatelský význam. Dárky pak mohou kolem jesliček se rozložit, aby tak zřejmě všichni viděli, že Ježíš všeho

dobrá dárcem jest. A i když uplyne čas vánoční a jesličky se uschovají, zůstane přece blahodárný jejich účinek v rodině. Jesličky roznitily o vánocích lásku ke Spasiteli, kterou upevní o velikonocích kříž a Beránek Boží.

Boh. Hendl.

Na slavnost neposkvrněného početí blah. Marie Panny.

„Všecka jsi krásná přítelkyně má, a poskvrny není na tobě.“

(Cant. 4, 7.)



svatém Bonfiliovi se vypravuje, že ve svém rodném městě Florencii dal v polovici 13. století (1254) vystavěti ku počtě blahoslavené Marie Panny krásný chrám.

Chtěje chrám ten vyzdobiti obrazem vyvolené patronky, dal k sobě povolati té doby nejslavnějšího malíře, jmenem Bartolomeo, a žádal jej, aby obraz nejblahoslavenější Panny Marie tak vymaloval, aby na něm nejen její milostnou tvář, ale i její milostnou, pokornou, svatou, nevinnou duši viděti bylo.

Bartolomeo dal se ihned do díla. Nastínil nákras postavy Rodičky Boží a vyhotovil jej až na obličej. Když však chtěl malovati obličej, tu pojednou zachvěla se ruka umělcova a stanula, neboť nevěděl si rady, jak by nastínil a vyobrazil milostnou tvář Panny Marie tak, aby z ní i její milostná, čistá, neporušená duše vyzírala. Zpomněl si on v okamžiku tom na slova v Písmě svatém obsažená a k Marii Panně se nesoucí: »Šedesáte jest královen, a osmdesáte ženin, a mladíc není počtu. Jediná jest holubice má, dokonalá má; jediná jest matky své, vyvolená rodičky své. Viděly ji dcery, a nejblahoslavenější nazývaly, královny a ženiny chválily ji, (tázajice

se) která jest to, ana kráčí jako dennice vycházející, krásná jako měsíc, výborná jako slunce, hrozná jako vojenský šik spořádaný?« (Cant. 3, 9.) a při myšlenkách těch vypadl štětec z ruky jeho.

A když jej opět vzal do ruky, nedovedl jim malovati, neboť zas přišla mu na paměť výpověď Ducha svatého o Marii Panně: »Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny není na tobě.« (Cant. 4, 7.) a při tom pocítoval, jakoby neviditelná moc štětec z ruky mu brala. Že však byl sám vroucím ctitelem Marie Panny a obraz její choval ve svém srdci, proto nedal se odstrašiti. I uchopil se pevněji štětce svého, aby, stůj co stůj, započatý obraz dokonat. A jak také jinak? Dítěčko dobré zapamatuje si až do posledních hodin života svého milý obličej laskavé rodičky své, ale tvář její zdaž dovede, byť i nejdovednějším malířem bylo, tak vypočtení, aby z ní vyzírala všecka ta láska, již matka ku dítěti svému chová? Ó takových malířů na světě není! A Bartolomeu nebylo jen vyobraziti milostnou tvář Rodičky Boží tak, jak ji znali svatí apoštolé, on ji měl nad to ještě tak vyobraziti, aby z tváře té milostné viděti jsi mohl také její milostnou, čistou, neporušenou duši. A proto padal štětec z ruky jeho opět a opět, proto padla také úzkost na srdce jeho až při této úzkosti jako by mdlobou přemožen v hluboký spánek upadl. A

když procitnul, když se probal, hle, co uviděl? Uviděl hotový obraz a na obraze tom viděti bylo nejen nejmilostnější tvář Marie Panny, ale i její nejmilostnější, čistou, neposkvřněnou duši.

Lidé, kteří obraz ten viděli, a který až podnes ve chrámě »Zvěstování Panny

Krista, jednorozeného Syna svého, Marii nejblahoslavenější Pannu a vyvolenou Matku vtěleného Syna svého od skvrny hříchu prvotního neporušenou, uchoval tak, že Duch svatý sám o ní svědectví vydává a di: »Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a poskvřny není na tobě.«



Marie« ve Florencii se nachází, jednohlasně volali: »Zázrak se stal! Ne člověk, ale anděl obraz ten maloval!« Tak krásný byl. A jaký jest obraz ten, který nám dnes ukazuje církev svatá? Ne člověk ho maloval, také ne anděl některý, ale obraz ten jest dílo samého. Boha Otce, který pro předvídané zásluhy Ježíše

To jest ten obraz, který nám církev svatá slavností dnešní podává. To jest ten obraz, kterým sama církev svatá vznešenost čistoty a neposkvřněnost Marie Panny hned v prvním početí jejím o slavností dnešní uctívá, a kterým nám zároveň také připomíná, že i nám podobné milosti se dostalo na křtu svatém,

když jsme od skvrny hříchu prvotního
očištění byli. Ó kéž bychom všickni
vděčně pamětlivi byli milosti té! Než
mnozí byvše na křtu svatém od skvrny
hříchu prvotního očištění zavdy za milost
tu Bohu ani neděkuji. Jiní opět nevinnost
a čistotu duše lehkovázně zahazují a
nevzpomenou si ani, že prvá musela
nejdražší a nejčistší a nejsvětější krev
Syna Božího na kříži vyceděna býti,
aby duše lidské mohly od skvrny hříchu
prvotního očištěny býti. Jiní opět nemají
ani smyslu pro krásu duše čisté, protože

přestali uctívati tu, kteráž výsadně »Ne-
poskvrněné Početí« se nazývá! Ku
kterým náležíme my? Ať tak, ať jinak:
my všickni příčinu máme zvolati: Ó ne-
poskvrněná Panno Maria, nejdobrotivější
Máti naše, oroduj, přimlouvej se u Syna
svého, abychom my všickni, aspoň ode
dneška, k těm náleželi, kteříž by ctnostným
životem vyobrazovali neposkvrněné po-
četí tvé tak, aby obraz tvůj stále v nás
a my zase v obraze tvém se zrcadlili
na věky věkův. Amen.

F. K.

Štědrovečerní motivy.

Loni bylo veseleji:
kolem stromku v zlatě
s zářícími obličejí
sedělo jich osm v chatě.

Proč dnes v milém domku
zamlklí jsou, bledí?
Pohleďte jen, kolem stromku
sedm jich jen sedí!

Narodil se Kristus Pán,
vše se směje, vše se směje,
zpěvem oživ sněžný lán,
všecko pje, všecko pje!

Narodil se Kristus Pán,
veselme se, veselme se,
kdo jsi smuten, k němu v stan! —
blaho nese, blaho nese!

Známeť já jednu cestičku,
po ní kráčím stále
šťasten tak a spokojen,
blážen neskonale.

Rádi byste zvěděli —
mám to sdělit s vámi?
Nepovím, ó nepovím,
hledejte ji sami.

S rajskou hudbou zpěv a ples
v jeden zvuk se mísí,
svět aj celý oživ dnes,
vše se z mrákot křísí.

Což teprve v nebesích!
tam mne to tak vábí —
žel, že k nebes výšinám
zrak můj příliš slabý.

Loni smutný večer měli,
vždyť jich bylo mnoho,
v prázdné místo pohlíželi —
kolem stolu ticho.

Ani však se nenadáli:
tak se v světě děje,
dnes již ze prázdného místa
děťátko se směje!

K. E. Vojtěch.



Na slavnost sv. Štěpána, prvomučenika.

„Vyrhlse jej z města, kamenovali ho.“
(*Skutk. ap. 10, 56.*)

VI. knize Mojžíšově v 49. kapitole čteme, že arcitec Jakob, když se přiblížili poslední dnové jeho, povolal všech synů svých k sobě a řekl jim: „Shromážděte se, ať zvěstuji vám, co se s vámi dítí bude v posledních dnech.“ A když učinili synové, jak otec jejich sobě žádal, když se kolem něho shromáždili: tu pravil k nejstaršímu z nich: „Ty's Ruben prvorozený můj, ty's síla má a počátek bolesti mé: ty's první v darích, větší v panování.“

A co pravil arcitec Jakob o Rubenovi, prvorozeném synu svém, to může všim právem také říci se o sv. Štěpánu, jehožto smrt mučnickou církev svatá dnes nám připomíná. Či není sv. Štěpán první, který z vyvolených Páně, když pod kameny vrahův usnul v Pánu, pro nebe se narodil a vešel do věčné slávy Toho, jehož narození dle těla jsme sobě včera radostně a vděčně připomínali?

„Ty's síla má,“ pravil arcitec Jakob k Rubenovi, a co sv. Štěpán? Skutkové apoštolští dosvědčují nám o něm, že byl pln milosti a síly a činil veliké divy a zázraky v lidu.

„Ty's počátek bolesti mé,“ pravil arcitec Jakob k Rubenovi, a co svatý Štěpán? On prvně z vyvolených Páně vycedil krev svou, on prvně od nepřátel, odpůrcův učení Kristova usmrcen jest, a smrtí jeho mučnickou zahájen počátek bolesti: pronásledování církve Kristovy a vyznavačů jejích.

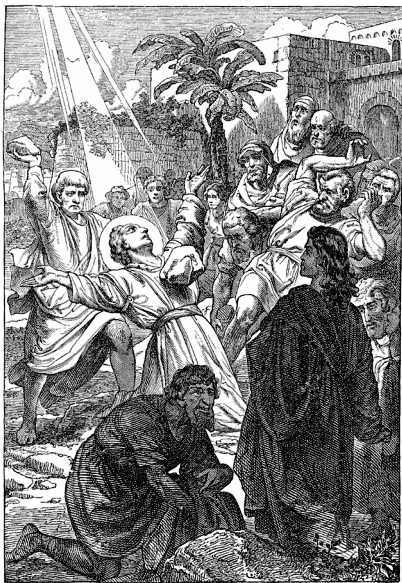
„Ty's první v darích,“ pravil arcitec Jakob k Rubenovi, a co sv. Štěpán? Skutkové apoštolští nám dosvědčují, že naplněn byl dary Ducha sv. takovou měrou, jaké svět dotud nevidal. Svět slyšel o velikých učencích a podívoval

se jich vědění a umění. ale takových darů Ducha sv., jakými obdařen byl sv. Štěpán, neměl žádný z učenců jeho: a skutkové apoštolští dokládají, že ti nejpřednější učenci tehdejších vysokých škol Libertinských, Cyrenenských a Alexandrinských, a i ti, kteří byli z Cilicie a Asie, nemohli odolati moudrosti a duchu, kterýž mluvil ze sv. Štěpána. A co svět světem stál až do Krista Pána, neslyšel nikdo nikdy, že by kdo za své vrahy se modlil. Tomuto umění naučil vyznavače své teprv Ježíš Kristus, a sv. Štěpán jest z vyznavačů těch první, který v umění tom obdivu nejhodnějším následoval Krista Pána, neboť poklekl, když vražedné kamení hrnulo se na něho, na zem a modlil se: „Pane, nepokládej jim toho za hřích!“

„Ty's větší v panování,“ pravil arcitec Jakob k Rubenovi, a co svatý Štěpán? Ó jen se podívejte, jak krásná jest ta jeho koruna mučnická! Mnozí králové a panovníci zdobili hlavy své vzácnými a drahocennými korunami, ale což jsou koruny ty proti té koruně, kterouž ozdoben jest prvomučeník svatý Štěpán? Tak na př. vzácná a drahocenná jest koruna Uherská ne tak pro to zlato, z něhož jest zhotovena, a pro ty drahokamy, jimiž jest ozdobena, ale zajisté více proto, že od sv. Stolic v Římě prvnímu křesťanskému Uherskému králi a horlivému rozšiřovateli křesťanství, sv. Štěpánu, darována byla. Tak na př. vzácná jest královská koruna Lombardská, kteráž železnou se jmenuje proto, že do zlata, z něhož zhotovena jest, přimísena jest část železa z těch tří hřebů, jimiž byl Pán Ježíš na kříži přibit. Tak dále zajisté velevzácná jest koruna Svatováclavská, kterouž zhotovili dal otec vlasti Karel IV. a kterouž první korunován byl r. 1347., a o kteréž na-

řídil, aby se na hrobě sv. Václava přechovávala. Avšak co jsou koruny tyto proti koruně, kterouž korunován jest sv. Štěpán? Uherskou korunou sv. Štěpána korunován jest sice náš nejmilostivější císař a král, ale korunu tu ne-

tropí. Ne tak koruna sv. prvomučenika Štěpána. Po 19. století již uctívá ji celý svět křesťanský a bude uctívati tak dlouho, dokud budou lidé na zemi, již doufati budou v Ježíše Krista, za jehož sv. učení sv. Štěpán neohroženě smrt



bude moci vždy nositi. Korunou železnou korunováni bývali králové Sardinští, dnes koruna ta jest v opovržení, a ten, jenž by ji nositi měl, činí mnoho těžkých zármutků sv. Otcí. O koruně sv. Václava neradno za dnů našich mluviti: u jedněch je ve cti, jiní jen posměch z ní sobě

mučnickou podstoupil. A kdyby ji přestali snad uctívati pozemčané, uctívati ji budou nebešané v tom království, kdež Ježíš Kristus a s ním všickni jeho věrní vyznavači kralují a za nás orodují, abychom i my jako oni kdys koruny života věčného dosáhli. Amen. F. K.



Ze života a spisů blah. Markéty Marie Alacoque.

(Část další.)

Byla pak milá sestra vícekrát učitelkou dívek v pensionátě, od nichž byla velice milována. Ona se přičiňovala vplížit se v jejich myšlénky a získati jejich přátelství, aby je tak mohla vésti ku vřelé lásce nejsvětějšího Srdce Páně. Nezapomněla ničeho učiniti pro jejich vychování, přičiňujíc se dáti jim dobré základy, vnuknouti jim strach před hříchem a velkou lásku ke ctnosti. Říkala častěji, že máme Boha nade všechno milovati a spíše všechno snést, než se hříchu dopustiti. Odpouštěla snadno poklesky, které byly páčány vyjímaje lež a udačství, kteréžto nectnosti ostře kárala. — Sbírala pilně drobečky chlebové, které děvčata nechala spadnouti, i ty, které smetla v refektáři, a pak je dala ku svému příboru, aby si je nasypala do polévky. Byla často překvapena, jak si ku svým polévkám přilávala vodu, aby si tím poněkud odňala chuti k jídlu.

Blahoslavená sestra si nedopřála čerstvého ovoce, ale pochutnávala si na špatném a zhnílém, jakoby bylo dobré. Poznalo se též, že o velkých parnecích pila teplou vodu, aby mrtvila své smysly, které by požadovaly pít čerstvou vodu. Ty, které s ní byly v povinnosti, tvrdily, že ji několikrát viděly tento způsob mrtvení se vykonávati a že o tom s ní nemluvíly, než aby zabránily nejpršnějším způsobům jejího mrtvení se.¹⁾

Krátké řečeno bylo by nemožno ličiti, jak velice se mrtvila, ať byla zdráva nebo nemocná; vše bylo pro ni dobrým, neboť ona se radovala, i když se jí malíčkost přihodila.

Možno říci, že odumřela všem rozkošem, požívajíc rozkoše z utrpení, ponížení a pohrdání, kteréžto byly vždy radostmi jejího srdce. Pro bližní své měla srdce milé, laskavé a soustrastné. Jako v každém ohledu přísná proti sobě, tak byla laskavou podporou pro svého bližního, omlouvajíc ho tak, že by byla nejraději vše snesla, aby mu ulehčila, kdyby ho mělo cokoli potkati (tak často říkala). Mrtvila se tak, že nikdy ani slovíčko žaloby nebo pomluvy proti komukoli neřekla, naopak byla ochotná posluhovati těm, kteří by o ní něco špatného řekli.

Říkala obyčejně: »Nevím, jak nevěsta ukřižovaného Krista může vyhýbat se kříži a jej nemilovati, když přece Ten, který kříž nesl, učinil tyž předmětem svých žádostí; my Ho nemůžeme jinak milovati, než když milujeme kříž.«

Četba, která jí dříve byla radostí, stala se jí malým mučením, ježto se jí s duší nemohla věnovati; zaujalť Bůh sám nade všechno její duši, zjevuje se jí v nejtajnějších myšlénkách jejího srdce; i kdyby byla o něčem jiném uvažovala, netrvalo to dlouho; neboť jen On dostačil jejímu srdci. Ani dny se jí nezdály dlouhými, zabývala-li se s Bohem, který byl životem její duše. Všechny její žádosti se nesly k tomu, aby mohla život strávit v mlčení. Měla-li mluvíti, musilo to být o Bohu; všechny jiné rozmluvy jí způsobovaly bolest, a ježto, pravila, »z velké mnohomluvy, jakou jsem byla, stala jsem se tak nevědomou, že jsem nevěděla nic jiného a nechtěla věděti a znáti než Ježíše Ukřižovaného.«

Bůh jí dal viděti jednoho dne, jak ona to vykládá, dvojí druh svatosti v sobě, »svatost lásky a svatost spravedlnosti, obě přesné v svém způsobu se nade mnou vznášející. Od prvé musím snášeti jakýsi druh očištění, velice bolestný pro ty duše, které tam jsou držány a kterým on dovolil, aby podle Jeho vůle se

¹⁾ Sestra Anna Alžběta de la Garde vypovídá v roce 1715: že když měla na starosti jídelnu s řecenou sestrou, ta jí pověděla, že se napila vařící vody ve velkých parnecích v létě, aby se tím mrtvila; když byla proto napomínána od představené, rmoutila se velice. Svědkyně praví dále: Že se vždy sestra zabývala nejnamahavějšími a nejprotivnějšími pracemi a vzdor své náklonnosti k mrtvení se byla v řeci vždy při dobrém humoru, ale při tom jí bylo nejmilejší mluvit o Bohu. Ona vnukla svým mladším sestrám a všem, s kterými mluvila, více způsobů k uctívání nejsvětějšího Srdce zvláště v čase masopustním; byla pak velice zarmoucena nad prostopášnostmi, které ve světě jsou páčány, a žádala, aby směla činiti pokání a uložit si tresty, neboť ona pohlížela na sebe jako na oběť ustanovenou trpěti za hříchy hříšníků.

na mne obrátily. Druhá jest svatost spravedlnosti, tak strašná a hrozná pro hříšníky, která mi dala poznati velikost Jeho přisnosti (neboť jsem musila snášeti za hříšníky, zvláště za duše, které jsou mi věnovány). On mi pravil: Nechám tě snášeti vše po řadě, abys si zalíbila trpěti pro mou lásku.*

•Jindy řekl mi po svatém přijímání, abych opětovala obět své svobody a celé své bytosti, jak jsem to dříve učinila ráda z celého srdce, s tou podmínkou (jak jsem Mu řekla), můj Pane, že nedovolíš, abych byla pokládána za něco zvláštního, nýbrž aby tato obět mi způsobila pokoření a opovržení u lidí, a zničila veškerou stopu náklonnosti u Tebe. Neboť hle! můj Bože, cítím svou slabost, bojím se, že mne k sobě budeš táhnouti a že Tvé dary nejsou dobře u mne uchovány.* — On odpověděl: »Neboj se, má dcero, já jedním úplně dobře; neboť sebe učiním strážcem nad tebou a ty nemůžeš mi pak odporovati.* Já Mu odvětila: »Jak mne, můj Bože, můžeš nechati ustavičně žíti bez trápení?« On mi pak ukázal veliký kříž, jehož vrchol jsem nemohla spatřiti; kříž ten byl květinami úplně pokryt. V témž okamžiku pravil Pán ke mně: »Hleď, to jest lůžko mých neporušených nevěst, kde i ty okusíš rozkoše pro mou lásku. Květy znenáhla opadají a nezůstane nic jiného než ostny, které nyní pod květy jsou ukryty pro tvou slabost. Ale ty budeš jejich bodnutí tak silně cítiti, že bude ti třeba mocné lásky ke mně, abys tu bolest snesla.

Ta slova ji potěšila, neboť ona myslila, že nebude již míti co trpěti, a přece ona měla neukojitelnou touhu po tom, která jí nedala pokoje ve dne ani v noci. Právě jako laskavosti jí byly trapnými, tak byl jí toliko kříž potěchou. Ona chtěla přetížiti své tělo prací a pokáním, krutostí, jakou sama sobě dala znáti, byla něčím radostným jejím srdci, které nemohlo žíti žádný okamžik bez utrpení pro tu svatou lásku, která vznítla v její duši trojí velikou žádostí, která ji ustavičně zaměstnávala: první žádost byla: trpěti; druhá: milovati Boha a svaté přijímání; třetí: zemříti, aby se mohla s Bohem spojití. Čas a místo jí byly lhostejnými, jen když milované Dobro by jí provázelo; k čemu by jí představení určili, se všim byla spokojena, jsouc si jista, že všude nalezne příležitosti trpěti v mlčení, bez útěcky, bez pomoci, bez soustrastí.

Jeji Spasitel byl velice štědrým na dary, které se jí líbily. Dal pak jí jednoho dne při svatém přijímání poznati, že kolikrát jí zastihne Jeho kříž a ona ho pro lásku Jeho srdce snese, tolikrát Ho přijme a ucítí Jeho přítomnost.

•Měla jsem tak velkou touhu po svatém přijímání, praví blahoslavená, že kdybych měla jíti bosýma nohama přes rozpálenou plotnu, zdá se mi, že by to nebylo nic u porovnání s tím, kdybych měla zbavena býti onoho štěstí. Nic není s to, aby mi způsobilo takovou radost, jako ten chléb lásky, po jehož přijetí jako bych umírala pokořena před mým milým Bohem, ale s tak velkou radostí, že často malou čtvrthodinku strávím, mezi tím co má duše v mlčení a hlubokou úctu jest pohřížena, aby poslechla hlasu toho, který jest jediným uspokojením mé duše.* Několik měsíců po profesi naší milé sestry a krátce před svátkem svatého Františka Saleského pocítil náš svatý zakladatel naši milou sestru návštěvou, dav jí při tom spasitelná poučení. Blahoslavená praví o tom: »Poučil mne o tom, že ctnosti, kterých si vždy přál u svých duchovních deér, jsou takové, které by je ustavičně spojovaly s Bohem: totiž láska k Bohu a bližnímu a nejhlubší pokora, a přece ztratily obojí druh ctnosti: lásku k Bohu, ježto pohlíží na tvory, aby si jich chválu získaly, aniž by se o to staraly, že jsou velice špatnou obětí před Bohem, který odvrací tvář svou od skutků zdánlivě dobrých; mimo to ničí mnohá přátelství pravou lásku a překáží mlčelivosti. Co se týče pokory, tu schází síla, aby každá se držela sebe a pozorovala své vlastní chyby; úmysly bližního jsou zle posuzovány; jest to při nejmenším znamení, že skutky bližních příliš mnoho bývají pozorovány. To jest, co mne trápí, dodal náš svatý Otec, když vidím, že se odporuje milosti a prostředkům, které Bůh dává k úplnému polepšení.*

•Jako příliš velká změkčilost, zvláště úzce spojená se žádostí po zalíbení u lidí, jest příčinou všech nedostatkův a podobných nedokonalostí, tak jest třeba,

aby to byla pravá laskavá přisnost a ustavičná bdělost, které by všechny chyby opravily, když Bůh dal potřebné milosti každé jednotlivé, která by mu chtěla sloužiti. Ale já přijdu na svůj svátek, abych seznal mé pravé dcery, které mají mého pravého ducha, a zapíšu je do svého srdce, abych je ustavičně obětoval Božské vznešenosti k vůni libeznosti (in suavitatem odoris), aby tím jejich nedokonalosti jim odpuštěny byly.*

Veškerou potěchou naší milé sestry bylo dliti před nejsvětější Svátostí; byla pak tam všechny okamžiky, které měla volnější, říkajíc, že Pán ji nutí, aby Jej vždy hledala, a když toho nečiní, má takový pocit, který slovy nelze vyjádřiti. A muka její byla neméně, když chtěla zůstat v choru a poslušnost ji jinam volala.

Když ukončila modlitbu, cítila bolest, jakoby ji srdce mělo puknouti, tak že vždy řekla: »Můj Ježíši! Odpusť, že nemohu vždy trvati v Tvé přítomnosti, pojd' přece se mnou, aby vše, co budu konati, vždy bylo pro Tebe.«

»Když nebylo mi možno sčasniti se společné modlitby;¹⁾ to vzbudilo v mé mysli právě o velikonocích velikou starost, ze které mne však můj milý Pán osvobodil řka: »Věz, dcero, že podrobení se a obět jsou mi milejší modlitbou než rozjímání.« Také pravil častěji, že se mu v klášteře nic nemůže více protiviti než umíněná jeptiška.

¹⁾ Nejspíše v druhé nemoci blahoslavené, která ji stihla v prvním roce po slavných slibech.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává *Fr. Janovský*. (Č. d.)

IX.

„Tak svět světo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a slaví Otce vašeho, jenž jest v nebesích.“

(*Mat. 5, 16*)

Pobyvše v minulých člancích ve vzorných školách lásky k bližnímu, bereme se nyní dále a připomínáme si, kterak svému bližnímu máme lásku osvědčovati i dobrým příkladem.

Nabádá nás k tomu sám Božský Spasitel, an praví ve svém přepamátném kázání horském: »Vy jste světo světa; nemůžete město na hoře ležící skryto býti; aniž rozsvěcují svíci a stavějí ji pod kbelec, ale na svícen, aby svítila všechněm, kteří jsou v domě. Tak svět světo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a slaví Otce vašeho, jenž jest v nebesích.« Mat. 2, 14—16. Svátý pak apoštol národů píše: »Všecko pak čňte bez reptání a bez zpouzení, abyste byli bez úhony a upřímní synové Boží, bez trestání, uprostřed národa

zlého a převráceného, mezi kterýmžto svítíte jako světa nebeská na světě.« Filip. 5, 15. Tž svatý apoštol chce nás mítí »libeznou vůni před Bohem,« kteráž vůně ctností a krásného příkladu jímá bližního, aby si taktéž život bohumilý zamiloval.

Slova hýbají, ale příklady táhnou. Považme, co se mnohdy na nádražích dělníci železniční nalopotí a nanamáhají, aby těžkým vozem železničním hnuli; sotva že však se připojí lokomotiva, naši hravě a letem ne jeden vůz, ale celou řadu, celý nákladní vlak. V síle lokomotivy jest obrazena síla dobrého příkladu. A tak jest otcí, matce, hospodáři, hospodyně, pánu, paní, mistrovi, představenému býti lokomotivou vzhledem k svým poddaným, podřízeným; jejich dobrý příklad více zmůže nežli mnoho slov, mnoho rozkazů.

Ubohá jedna žena měla manžela hrozného opilce a tyрана. Marno bylo domlouvání, marno napominání; jako by

oleje do ohně přidávala. I mlčela raději a v tiché mírnosti a trpělivosti hledala pomoci. Tento prostředek účinkoval. Jako tvrdý kámen bývá vyhloubán kapkou stále padající, tak i tvrdé srdce manželovo obměkčeno konečně vzácným příkladem trpělivé, mírné, bohabojné manželky.

I dítě mnoho zmůže svým příkladem a jest takřka malým apoštolem mezi svými spoludruhy. Když byl svatý Benedikt Labre ještě dítkem, ošklivil si z té duše sebe menší hříchy neupřímnosti, podvodu, krádeže, zlosti, neposlušnosti, neuctivosti v kostele; jeho malí přátelé nemohli na něm nižádné chybičky pozorovati a byli jeho svatým příkladem nemálo povzbuzeni, by si také ctnostně a počestně vedli; chybil-li přece kdo z nich, říkali: »Tak to Benedikt nedělá!«

Sestra ctihodného Jana Viranneya, slavného faráře v Arsu ve Francii, vykládá o tomto svém bratru: »Naše matka dobře věděla, jak poslušný jest Jeníček. Když se nám někdy nechťelo do uložené práce, připomínala nám bratra Jana i říkala: Vizte, zdaž on kdy práci vyhýbá? — Příklad bratrův byl nám magnetem.«

Jsi panice, panna? Můžeš být apoštolem cudnosti, skromnosti. Svatý mládenec Berchmans býval stále čilý a veselý, že ho spoluřeholníci nazývali »veselým bratrem«; při tom však zářil takovou cudností, že kdo naň jen popatřil, přemohl všechno zlé pokušení.

Sloužíš? Pracuješ v továrně? Popatř na sv. Nothurku. Nebyla učitelkou ve škole, nekázala s kazatelny, avšak příklad její jest výmluvnější než sebe delší přednáška.

Pronásledují tě? Pomlouvají tě? Ublíží ti nespravedlivě? Tvá trpělivost po příkladě nejtiššího Beránka Božího pomůže tobě i jim. Už jednou zmínili jsme se v tomto pojednání o velikém světcí XVII. století,

o sv. Petru Klaverovi, otroku černých otroků v Jižní Americe; popatřme naň ještě jednou a vízme, jak svým příkladem působil. Vynikal podivuhodnou trpělivostí; ať si kříže, protivensství, ústrky, nesnáze pocházely odkudkoli, snášel vše klidně a odhodlaně; byltě v té příčině dostal od svého milého Alfonsa Rodrigueza dvě velemoudrá naučení, jež si hluboce vstípl do srdce:

I. Jsem-li pronásledován nebo tupen, zasluhuji toho, aneb nezasluhuji. Zasluhuji-li, nač bych nařikal? Musím se polepšiti a Boha za odpuštění prositi. Pakli nezasluhuji, jest se mi radovati a Bohu děkovati, že mně dopřál příležitosti, z lásky k němu trpěti; ostatně pak mlčím.

II. Trpím-li příkoří, proč bych si nevedl jako osel? Mluv si o něm dobře či zle, ubližuj si mu — on mlčí. Zapomeň si na něho, nedej mu potravu, nestarej se oň, pohrdej jím, přetěžuj si ho — on mlčí. Tak se chovej též pravý služebník Páně a s Davidem říkej: »Jako hovádko učiněn jsem u Tebe.« Ž. 72, 23.

Obrovská práce pokřestění a zuslechtnění černochů vzbudila otci Klaverovi zlost u některých nelidských pánů, kteří mu vyčítali, že prý zdržuje otroky od práce, že prý je činí domýšlivými, ba zpupnými, že prý se netřebe s bidným otrokem tolik obíratí a pod.; zapovídali mu přístup do svých domův a dvorů, poroučeli otrokům, aby prý ho zahnali. Sluha Páně mlčel a radoval se, že může pro Krista a nesmrtelné duše lidské trpěti. Než nespokojili se zlostníci pouhými slovy nelaskavými a urážlivými; staloť se nejednou, že svatého kněze zákeřnický přepadli a smrti mu hrozili. Ani tenkrát neopustila ho svatá trpělivost; pravil: »Je-li vůle Boží, abych rukou vaší zemřel, staniz se!«

Považme nad to, že i někteří vlastní spolubratři v koleji kartagenské někdy

nelibě a nespokojeně soudili o apoštolském dile Klaverově, jakož i o soukromém kajicném životě jeho; že svou nelibost mnohdy trpkými slovy pronášeli. Klaver mlčel a opět mlčel.

Jednou spatřil v domácím chrámě paní ješitně a nestoudně oděnou. Svatá horlivost mu nedala; i přistoupil k dámě té a vytýkal jí laskavě, že takový šat se nesluší ani jejímu stavu, ani posvátné době, ani posvátnému místu. Dáma se rozlítla, dala se v kostele do křiku až přiběhl bratr sakristán, ba i Pater rektor přišel. Tento zastal se v první

chvili rozhněvané paní a rozhořčen pravil světci, proč že opatrněji si nevede. Otec Klaver nikterak se neomlouval, nýbrž padl kajicně k nohám rektorovým a prosil pokorně za odpuštění a za pokání. Výjevem tímto byla paní všecka zkroušena a rozhodla se, že nový život začne; Pater rektor pak nový měl důkaz, že svatosť Klaverova jest pravou, že v žádné zkoušce nepodlehne, že se vždycky objeví jako olej nad vodou.

Slova hýbají, příklady táhnou. Kéž tudíž i náš příklad prospěje bližnímu!

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza*.

Přední Indie. Diecése Trichinopolis. (Madura.) (Obrácení brahmana.) Jakkoliv jest obrácení vyšších tříd v Indii nesmírně těžké, přec nesmíme se vzdávat naprosto naděje. »Před třemi roky,« píše P. Billard T. J., »když jsem učil v koleji (trichinipolské) angličtině, došlo jednou k hotové vzpouře pohanských studentů. Hlavními vůdci byli právě žáci z mé třídy, z nichž byli proto dva propuštěni. Avšak nevinnější ze všech zůstal, poněvadž dík jeho umění v přetvářce nebylo proti němu žádoucích důkazův. Ale dávali jsme na něj dobrý pozor. Byl jedním z nejzarytějších brahmanů. Napomenuv ho několikrát mezi čtyřma očima, uminil jsem si, že si ho budoucně vůbec všimati nebudu, jelikož se mi zdála všechna práce s ním marnou. Konečně byla vzpoura potlačena a skoro úplně na ni zapomenuto, když se tu k mému nemalému překvapení dostavil ke mně Mahadhevan — tak se totiž onen zpurný brahman jmenoval — a počal mi zcela vážně předkládati některé otázky stran náboženství. Ve své zaujatosti proti němu nevěřil jsem mu a řekl mu zcela suše, že se nemůže ode mne ničeho nadíti. Ale Mahadhevan nedal se zastrašiti, nýbrž přišel opět s ujištěním, že to myslí zcela vážně, že si přeje pochybnosti

svých se zbaviti, by mohl svou duši spasiti. Po dva měsíce jsem ho pozoroval a zkoušel, nežli jsem nabyl přesvědčení, že bere věc opravdově, a činil jsem tak předhůzky, že jsem tak dlouho o působení milosti Boží pochyboval. Nyní jsem se jal se vším úsilím mladého brahmana vyučovati, což se mohlo diti tím snáze, jelikož žádnému, kdo ho dříve znal, ani nenapadlo, že by se mohl rozmluvy naše týkati náboženství. Na konci roku složil Mahadhevan s dobrým prospěchem zkoušku bakalářskou. Při této příležitosti to bylo, kdy jsem zavedl poprvé mladého brahmana, přesvědčiv ho o skutečné přítomnosti Ježíše Krista v nejsv. Svátosti oltářní, do naší domácí kaple a tam s ním k modlitbě poklekl. Nemohu ani vyliciti, jak bylo srdce mé v tom okamžiku dojata. Když jsme povstali, přiznal se Mahadhevan, že měl v okamžiku, kdy měl pokleknouti, mocné pokušení. Věřil jsem pevně, a přece nevím, jaká neviditelná moc mne chtěla násilně zdržeti, abych před naším Pánem na kolena nepadl! Byl to poslední útok ďábla na jeho duši, jež byla jeho setřásla. Od té doby neopomenul Mahadhevan nikdy, kdykoliv měl příležitost, kapli navštívit. Jednoho dne, kdy měli chovanci duchovní cvičení, slyšel P. Vosse

časné zrána na své dvěře zaklepati. Otevřel a byl nemálo udiven, spatřiv Mahadhevana před sebou. Mladý brahman byl totiž před nedávnem koleje opustil a dostal několik mil od Trichinopole místo. Je mi velice líto, pravil misionář, celý dům má duchovní cvičení, nebudeš moci s nikým mluvit! — »To nevadí,« děl na to bývalý brahman, »dovolte mi jen kapli navštívit. Jdu právě osadou, a doby, kterou zde mám čekati, chci užiti k návštěvě našeho Pána.« Kolik starých křesťanů bylo by mělo tak nežnou pozornost tohoto novoobráence!

Až do té doby se obrácení jeho tajilo, a v kruhu jeho známých toho nikdo ani netušil. Avšak brzy odstranila náhoda veškeru pochybnost. Po šťastně složené zkoušce bakalářské nabídl se mu jeho tchán, muž velmi mocný, že mu zaopatří místo s měsíčním platem asi 45 zl., avšak v krajině od Trichinopole velmi odlehlé, kde by byl musil mladý novoobráenec postrádati veškeré útěchy náboženské. Já jsem ho upozornil, aby se, je-li mu na jeho spáse záleženo, přišli daleko od Trichinopole nevzdaloval. Velikomyšlně přinesl i tu oběť a spokojil se po 2 léta s místem, jež mu měsíčně asi jen 14 zl. vynášelo, tedy mnohem horší bylo prvního. Něco takového jest pro Inda činem hrdinským a od nynějška také nikdo více nepochyboval o upřímnosti jeho obrácení.

»Jsa jednou obrácen, dával si Mahadhevan všemožnou práci, aby také mladou svou ženu obrátil. Při její přimosti a dostatečném vzdělání dářilo se vyučování ve víře velmi dobře a pěkně pokračovalo a nebylo příliš těžko, uslechtilé srdce její pravdě otevřít. Ach, kolik hodných duší učinilo by mezi těmito ubohými ženami brahmanskými totéž, kdyby nám bylo možno je vyučovati!

Jsouce většinou pečlivě vychovány, neustále pod bedlivým dozorem svých matek neb jiného ženského člena rodiny a chráněny přísnými předpisy kastovními, zdají se býti pro přijetí pravdy nejpůsobilejšími. Avšak co se víry týče, tu jsou násilně ponechávány a držány v nevědomosti, a nám misionářům jest přístup k nim tak nesnadný, neku-li nemožný! Když byl Mahadhevan svou paní ve víře vyučil, tu tázal se ji jednoho dne, co si

myslela o Bohu, když ještě byla v kruhu své rodiny? »Nic, docela nic,« pravila, »a jsem přesvědčena, že žádné ženě z mého příbuzenstva ani nenapadne, že má nesmrtelnou duši svou spasiti. Nikdo o něčem podobném se nám ani nezminil.« Ach, jak smutné to přiznání!

Avšak zkouška ohněm neměla naše katechumeny minouti. Rodičům Mahadhevanovým i rodičům jeho ženy nebylo ovšem nesnadno zpozorovati změnu, která se byla s nimi udála; oba se vzdali úplně pohanských zvyků a M. obcoval každodenně mši svaté. Hned byl učiněn pokřik a pokřevenstvo hotovilo se k útoku. Měl jsem ovšem nějakou obavu o svou mladou paní, dítě to 16ti let, když jsem ji viděl po několika dnech vyučování se všech stran napadánu. Avšak milost Boží, která jest mocnější než zloba lidská, propůjčila tomu dítěti tolik ráznosti, že jsem se jí až podivil. Jednoho dne přišla její matka z Trichinopole s pevným úmyslem, že ji s sebou domů odvede. Když však úmysl matčin se dověděla, pravila svému muži: »Ať uvede má matka jakékoli důvody, nedopouštěj, abych byla odvedena!« A tak se stalo, že ani lichocení ani hrozby mladou katechumenku nezastrašily. Když však dle zvyku kastovního nějaký čas v kruhu své rodiny ztráviti musila, přistoupil jednoho dne časné z rána otec k jejímu loži, a přemlouval ji různými důvody po 3 hodiny. A jakkoliv to byl těžký boj pro její dětiné srdce, přec se nedala zviklati a vrátila se ještě rozhodnější a statečnější k svému mužovi. Když pak při další návštěvě její v domě oteckém na ni se všech stran doráželi, napsala muži svému překrásný list, a prosila jej, by si pro ni hned přišel. — Ano, mladá katechumenka stala se i apoštolem, pokoušejíc se příbuznou svou přivést k poznání pravého náboženství. A vskutku byla sestra Mahadhevanova za 10 dní již tak daleko, že bratra svého prosila, by směla u něho ještě déle zůstat i k křest svatý přijmouti. Ovšem nemělo býti ubohé dítě, jež bylo ještě mladší než manželka Mahadhevanova různých nepřijemností a zkoušek ušetřeno. Dříve ještě podarilo se manželce M. jednoho ze svých bratrů získati. Ten čeká pouze na okamžik, až se stane

svobodným, by mohl příkladu Mahadhevanova následovati. Mezitím však naporučila rodina mladšímu bratru Mahadhevanovu, aby každý jeho krok střežil a jej pozoroval. Avšak doufám, že konec konců bude, že bude i tento následovati příkladu svého staršího bratra.

Co se Madhevana samého týče, není jeho postavení nikterak snadné. Jest s velkým počtem vzdělaných mladých lidí, většinou brahmanů, ve službě berního Trichinopolského; a tu si můžeme pomysliti, jak mnoho mezi těmito lidmi vystojí. Jsa pevný ve víře, dobře vycvičen a znaje z vlastní zkušenosti všechny stinné stránky indické modloslužby, dovede snadno každého umlčeti, kdo se s ním pustí s nekalým úmyslem do hovoru o věcech víry. Používá každé příležitosti ku hájení sv. víry a již přinutil takto mnohého brahmana k vážnému přemýšlení. Nedávno obdržel jsem od něho list, ve kterém mně všechno vylicuje, co se bylo od mého výletu do hor v Trichinopoli přihodilo. »Jistý Doreisamy Ayar,« tak píše mezi jiným, »jenž byl dříve moonsiffem (soudním úředníkem) a nyní jest podsudním v jiné krajině, ztrávil zde v Trichinopoli své prázdniny. Poněvadž byl znalý sanskritu a zároveň členem bohovědné společnosti Madras-ské, vyběhl mne Šerestadar (první úředník kolektora) abych jej vyhledal a s ním rozmluvu o věcech náboženských zapředel. Rozmlouvali jsme dlouho asi po 4 hodiny u přítomnosti Šerestadara jakož i jiných vynikajících mužů onoho města. Počal jsem krátkým a jasným výkladem křesťanského učení.

Na to mne vyběhl, abych vysvětlil tajemství Nejsv. Trojice a konečně přišla řeč na pád Adamův, o němž se domníval, že se nedá nikterak srovnati s naukou, dle níž Bůh všechny budoucí věci předvidá, a tvrdil, že jest jim vinen Bůh sám.

Těto příležitosti jsem použil, abych mu podal pravý pojem svobody a dokázal nesrovnalosti a odpory, do nichž, svobodu vůle lidské popíraje, upadá. Z počátku se mnou Šerestadar souhlasil. Avšak poněvadž se Doreisamy svých náhledů nevzdal, tu obrátil a přidal se na jeho stranu. Později měli jsme druhou rozmluvu o témž předmětu. Tři dni na to pozval Šerestadar asi tucet úředníků od berního úřadu ke schůzi, kdež se ovšem přidali všichni na stranu této důležité osoby, která má 240 zl. měsíčního platu. Tu mi výslovně doporučil, abych písemně vytkl a vyvrátil protivy indického náboženství a zároveň dokázal pravdy náboženství křesťanského. Mahadhevan chystá se právě sepsati apologii (obhájení) našeho sv. náboženství.

Tento příklad, jakož i mnoho jiných dokazují jasně, že jest obrácení brahmanů možné, i přes to, že jsou takové případy dosavad více méně ojedinělé. — Kletba prastarého pohanského blouznění o bozích, jakož i přísné ohraničení kast svírá ještě dosud lid indický ve svých železných ramenech. Ale přes to všechno připravuje se poznenáhlu mocné hnutí, které způsobí, byť i v blízké budoucnosti tedy jednou jistě důležitý obrat v indické misii.*

„Katoľ. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Od břehů labských. Díky vroucí budtež vzdány nejsv. Srdci Páně, neposkvrněné Matce Boží, sv. Josefu a sv. Františku Xav. za uzdravení z nebezpečné nemoci a za obdržené jiné milosti. Dále pak sv. Františku Seraf. za vyprošení veliké milosti ku spáse mé potřebné. Prosim též všechny čtenáře a čtenářky »Školy B. S. P.« o jeden Otčenáš, abych zdraví stále měl a svého cíle dosáhl.

Čtenář „Školy.“

Od Příbrami. Plně tímto učiněný slib vzdávám své vroucné díky nejsv. Rodině, že vyslyšen jsem byl v záležitosti rodinné.

J. D.

Z Mautravy ve Štýrsku. Studující na universitě innomostské vzdává Rodičce Boží a sv. Josefu vroucí díky za pomoc, již se mu při státních zkouškách po 4krátě bylo dostalo. Vyplnila se slova: »Zdaž jest kdo, jenž ji vyzýval a nebyl od ní vyslyšen?«

K. N.

Od Městce. Neumím naléztí patřičných slov, abych náležitě díky své vyjádřila. Proto činím tak prostými, avšak srdečnými slovy. Buďtež nejsv. Srdci Ježíšovu věčná chvála, čest a sláva po všecky časy a ode všeho tvorstva neustále. Díky buďtež vzdány Panně Marii Lúrdské za nabytí sil ku pracím mým a za ochranu a pomoc v rodinných poměrech. *M. F.*

Od Olomouce z Dr . . . V jistých záležitostech velmi trapných, kdy odnikud nekynula naděje na pomoc, utekli jsme se já i manželka má k božskému Srdci Páně, k Panně Marii a sv. Josefu, a byli jsme vyslyšeni. Plním tímto slib náš a vroucné díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu. *J. D.*

Ze Smichova v Praze. Nejvroucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Janu Nepom. za mnohá vyslyšení a dobrodini mi prokázaná. Též díky buďte za uzdravení nezhojitelné rány. *M. T.*

Z farnosti Kostecké u Kyjova. Jedna žena byla ve veliké nesnazi, nevědouc si žádné rady. I prosila déle vroucné blah. Pannu Marii za přímluvu. A hle! Neočekávaně dostalo se jí toho, čeho potřebovala. I vzdává veřejně chválu blahosl. Panně za její mocnou přímluvu. *M. S.*

Od Brna. Jistý voják od Brna vzdává nejsrdečnější díky božskému Srdci Pána Ježíše a Panně Marii za vyslyšení prosby své ve trapné nemoci a tímto uveřejněním prosí i v budoucnosti ode všeho zlého zachráněnu býti. *P.*

Z Brna. Maticce Marii Cellenské, sv. Josefu, sv. Antoninu a především božskému Srdci Páně vzdávám vroucné díky za vyslyšení prosby. *F. Č., terciářka.*

Z Vidně. Nejsrdečnější dík vzdávám božskému Srdci Páně, blahosl. Edmundu a blahosl. Elektě za vyslyšení v jisté záležitosti. *A. S.*

Ze Slovácka. Pro neduh ušní byl jsem zbaven zaměstnání a jiného nemohl jsem naléztí. V této tísní prosil jsem božské Srdce Páně, Pannu Marii, sv. Josefa, sv. Františka a sv. Antonína Pad. o pomoc. Mimo nadání nabídl mi jistý pán zaměstnání, aniž jsem ho žádal. Začez buďtež nejsrdečnější díky. *A. P.*

Z Kr. Hradce. Tisícere díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Marie Panny, sv. Josefu a sv. Janu Nepom. za vyslyšení mé prosby. *M. E.*

Od Kroměříže. Ve velikém pronásledování vzal jsem útočiště k Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti oltární s pevnou důvěrou, že mi pomůže. A stalo se tak. Díky Tobě, ó Ježíši! *V. D.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta.*

Řím a Itálie. Svatý Otec zaslal rakouským biskupům zvláštní list, jakožto odpověď na jejich adresu ke dni 20. září t. r. Zní takto: »Důstojní bratři! Pozdrav a apoštolské požehnání. Hlučné projevy, kterých vzpomíná Vaše psaní a kteréž bolestně dotkly se také Vás, a jak píšete, i Vašich národů, dozněly sotva. Bylo nám sice velikou těžkostí patřiti na to, která památka na porušení práva oslavována je před zrakem Naším způsobem tak vynikajícím, a to tím více, protože o smýšlení a úmyslech oslavovatelů pochybovati nebylo možno; než propůjčením dobrotivosti Boží byly tu důvody, jež

mirnily oněmi událostmi vzniknuvší zármutek Naš. Neboť dostávali jsme zářící důkazy dětské lásky a všeliké tomuto podnětu odpovídající projevy, takže poznovu patrné jest, že oddanost národů k římskému Pontifikátu jest mocná a živá, a že o reklamování jeho práv panuje mezi katolíky úplný souhlas. Nedivili jsme se nikterak, že ve Vašem společném psaní obsažena jest táž láska a táž oddanost; neboť bylo nám již velmi dávno známo, jaké smýšlení chováte, bratři důstojní, k nám a Stolicí apoštolské. Spojení a souhlas biskupů s římským papežem obsahuje velmi veliký princip

spásy a jestliže kdy vůbec, jest důležité za nynějších časových poměrů zvlášť, poněvadž apoštolská Stolica je tak prudkému útoku svých nepřátel vydána v šanc. Než v této příčině není potřeby ani dost málo napomínati; tu na místě jest jen patřící Vám chvála a blahopřání. A tak vyslovujeme Vám všem a každému z Vás Naše díky a udělujeme na důkaz Naši zvláštní náklonnosti Vám samým, jakož i lidu, jemuž stojíte v čele, apoštolské pozhnání. Dáno v Římě u svatého Petra dne 12. října 1895, v osmáctém roce Našeho Pontifikátu. Papež Lev XIII. •

— O významu a osobě sv. Otce vyjádřil se nedávno jakýs protestant následovně: Při svém vysokém stáří pracuje papež s podivuhodnou silou a svěžestí ducha a zakládá si nemálo na tom, že těší se stále dobrému zdraví. Je pravda, co o něm bylo napsáno, že všecka jeho životní síla soustřeďuje se v mozku. Zdá se, jakoby jen svou obrovskou vůlí udržoval se při zdraví. On věří ve své božské poslání a v jeho konečný výsledek, že totiž se mu podaří spojení církvi nejen na východě, ale i na západě — v Anglii. Lev XIII. těší se na východě veliké účtě. Jeho plány vzbuzují obdiv všech nestranných posuzovatelů.

Rakousko. Nový předseda ministerstva hrabě Badeni představil se i se soudruhy svými sněmovnám dne 22. října a vyložil, ne prý sice program, ale stanovisko své vlády, by nebylo pochybnosti, jakým směrem se hodlá bráti a jakých bludných cest chce se vystříhati. Nás zajímají nejvíce slova, jimiž poukázal na význam a důležitost náboženství v životě státním, když řekl: »Náboženských citů se bude šetřiti, a bude se pečovati o ně zvláště mezi mládeží. Taková snaha není nikterak zpátečnictvím. Mnohé zjevy v našem politickém a hospodářském životě nutí

každou vážnou vládu, která nežije ze dne na den, nýbrž pohlíží do budoucnosti, by tuto stránku vzdělanosti nespouštěla s očí a dbala o mravně-náboženské základy vychování našich dětí.«

— Nejnovější a nejvíce rozruchu působící událostí poslední doby jest, že dr. Lueger, jehož křesťanská strana dne 29. října t. r. zvolila za starostu Vídně, vládou v úřadě tom nebyl potvrzen. Marny byly přímlyvy všech vynikajících konservativních i nekonservativních křesťanských smýšlejších politiků, předseda ministerstva hrabě Badeni podlehl nátlaku židů a Maďarů. V ministerské radě hlasovali tři ministři pro dra. Luegra, tři proti němu, rovnost hlasů hlasem svým rozhodl hrabě Badeni proti Luegrovi. Všecky křesťanské a na vládě nezávislé listy v tom se shodují, že hrabě Badeni dopustil se veliké politické chyby, která i pro samo Rakousko, nebude-li napravena, státi se může osudnou. Ihněv proti židům a Maďarům a proti závislosti vlády vídeňské na těchto dvou živlech rozlévá se mocným proudem již i přes Vídeň a zaplavuje kraj. Antisemité vypovídají boj i přes hranice Vídně a již nyní oznamují, že svou agitaci rozšíří i přes hranice Dolních Rakous. Velmi dobře poznamenává »Deutsches Volksblatt«, že dr. Lueger, muž, jenž věrně dynasticky a křesťanský smýšlí, za starostu hlavního města katolické říše potvrzen nebyl, kdežto na ministerských lavicích maďarských sedí mužové, kteří nic jiného nejsou, nežli rebelly rzyiho zrna Košutova, a těm i ze samotné Vídně dostává se poct a uznání.

Francie má nové ministerstvo, v jehož čele stojí Bourgeois. Ministerstvo to sestaveno jest z radikálův a socialistů. Nyni zbývá již Francii jen učiniti poslední krok, a dáti své záležitosti veřejně spravovati — anarchisty.

Katolické zájmy v Číně a Japonsku.



svatý František Xaverský, apoštol Indie, napsal v listu svém plno chvály o Japoncích, že jsou totiž živého, bystrého ducha, otevřeného srdce; že jsou mírní a střídmi v požívání pokrmu a nápoje, že neznají pochlebnictví atd. Jest to krásná chvála, které si Japonci tehdy zasloužili od velikého světce. Ale tážeme se, zaslouží i nyní Japonci též chvály? Oni pokročili v živobytí a majíce spojení s obchodníky na západu, přijali také způsoby vzdělané Evropy, ale tím spolu se velmi odchýlili od prvního způsobu života. Pokazili se. Zvláště nyní, kdy jako velcí soupeřové válčí s Číňany, jest náказа ještě větší, protože nejsou bez vlivu jiných velmocí, a obzvláště církvi katolické hrozí veliké nebezpečí. Jest tu na tisíce křesťanů, ale ještě na miliony pohanů. Rozhled po zájmech katolických v Číně a Japonsku naplňuje nás jednak nadějí, jednak i strachem před budoucností. — Asi jedno století po sv. Františku Xaverském bylo v Japonsku na dva miliony křesťanů, a to pravých, horlivých, v mučeníctví osvědčených. Později pak (r. 1640.), když poslední Evropan zemřel, zůstali Japonci po 200 let úplně odloučení od světa katolického. Pronásledování vypuklo a trvalo dlouho. Býti katolíkem bylo tolik jako propadnouti jisté smrti. Neměl nyní až do r. 1861. žádný cizinec přístupu do uzavřené země. Až tohoto roku otevřena cesta evropským lodím a též i katolickým misionářům pod ochranou francouzské vlády. Tak stalo se r. 1865., že katolický misionář Petitjean klečel právě v kapličky před velebnou Svátostí a modlil se. Tu přišly tři chudé ženy, zvědavě se dívaly na něj, prohlížely oltář, kříž, obraz Panny Marie a přistoupivše k misionáři pravily: »Naše srdce neliší se od vašeho.« Co považoval misionář za nemožné, stalo se přece. Asi 15 pohanů se mu představilo i vyptávali se misionáře na Marii Pannu a na papeže. Konečně jeden z nich se tázal: »Máte také děti?« — »Nemáme,« odpověděl misionář, »my zachováváme celibát (panický stav). Křesťané japonští jsou naše děti.« — »Oni jsou panici! Díky, díky Bohu! To jsou naši praví otcové!« Úcta Panny Marie, poslušnost ke sv. Otci a panický stav kněžský byly hlavní známky, po kterých Japonci poznali pravé nástupce prvních katolických misionářů. Tradice o tom zachována bez přestání. Neumřela tedy vira v Japonsku i tehdy, kdy neměli katolických kněží. Důkazem toho jest kostel 26 mučedníků v Nagazaki. Roku 1868. vypuklo nové pronásledování křesťanů; 6000 bylo umučeno a 2000 jich zemřelo v žalářích. Roku 1873. zakročily vlády západní Evropy. Mikado, císař japonský, přístupný jsa vzdělanosti evropské, učinil konec pronásledování křesťanů a prohlásil svobodu církve katolické a učení Kristova. Se vzdělaností evropskou přestaly však staré, dobré zvyky a nyní Japonci vzali si za příklad Paříž, Londýn, New-York. Mají nyní sněmy, poslance, mají noviny, mají divadla, kavárny, koncerty jako u nás, ovšem i novou zbraň, v níž byly Evropany vycvičeni, již nyní snažili se vysvoboditi z područí Číňanů. Roku 1868. rozptýlení dávno křesťané se spojili, misionáři přijeli, stavěli kostely a zakládali školy. Roku 1885. byl již Osouf jmenován arcibiskupem v Tokio, a japonský císař vlastnoručně napsal list sv. Otci Lvů XIII., v němž slibil chrániti křesťany. Co slíbil, také splnil. Roku 1870. bylo v Japonsku 10.000 katolíků, r. 1880. už 23.989 a r. 1891. 44.505 katolíků. Ale tomuto radostnému vzrůstu křesťanství překáží ještě mnoho pohanství a bonzové a vzrůstající se náboženská netečnost, která otrávil celou Evropu a vnikla až do Japonska. Tot nebezpečí veliké!

Ačkoli křesťané v Číně mnohá zakusili pronásledování, osvědčili se neméně než Japonci v 17. století. Císařové Číňanů nešetřili nikterak misionářův. Otcové Clet, Perboyer a ostatní byli usmrceni, ale krev jejich stala se semenem nových apoštolů. Mnoho museli křesťané v Číně vytrpět jak od císařů tak od mandarinů. Válka francouzsko-anglická roku 1858. donutila konečně císaře k vydání rozkazu, aby všechny zákony proti křesťanům byly zrušeny, a země otevřena byla západu. Ale mandariné vzdor rozkazu císařovu jednali po své vůli dle krajin a dle libovůle

místokráľů. Křesťané vraždění, kostely zbořeny. Toto pronásledování se opakovalo každého roku. Jestli trochu bouře utichla, vzbudili novou protestantě svou dychtivostí po penězích. Nejhorší bylo pronásledování křesťanů v poslední době v Sé-Tsuangu. Ale ani pronásledování nepřekáží tak šíření se křesťanstva v říši nebes, jako nejvíce povaha Číňanů, která se zračí ve chladnosti a netečnosti téměř nepochopitelné. Kdo sám nežil v Číně a neobcovoal s Číňany, nedovede si ani představití jejich nepochopitelnou, naprostou netečnost k věcem náboženským. Číňan jest úplně zaujat záležitostmi světskými, zcela pohřížen v požitcích smyslných, a proto věnuje celý život svůj jen zájmům hmotným. Pachtí se za výdělkem, za bohatstvím a smyslnými rozkošemi. Jim nepohne, co se týká Boha, duše, nesmrtelnosti, nevěří tomu, ba ani si toho nevšimne. Čte-li přece někdy knihu obsahu mravného, nábožného, činí to jen pro zábavu, a to jen tak dlouho, pokud nevykouří dýmku tabáku a nevypije misku čaje: hlubším dojmům jest těžko přístupným. Poslouchá si kázání, ale jen proto, že to něco nového, že jej to baví. Všecko přijímá, všemu nasvědčuje, ano obdivuje krásu, pravdu a vznešenost náboženství; želí třeba i zaslepenosti lidské. Každý by myslel, že stal se takový Číňan křesťanem, a přece tomu není tak. Číňan jest lehkovážný, netečný a otupělý tak k pravému, vnitřnímu životu, že mu zcela lhostejno jest, je-li ta ona víra pravá nebo klamná. Pravé obrácení takového národa jest ovšem velmi těžké, a proto musíme vysoce ocenit zásluhu katolických misionářů, že se jim podařilo přece tolik tisíc duší získati Kristu Pánu a jeho svaté církvi. Ó prosme nejsv. Srdce Páně, aby se smilovalo nad těmito pohanskými zeměmi, aby jim zasvítlo světlo pravé víry, pravého učení nebeského!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení dvou velikých národů na víru křesťanskou, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plinomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v lednu: Čtrnáctisetletá památka pokřtění Francie.

